

สนทนาหลังกรรมฐาน

อ้อ ตั้งแต่รุกขเทวดาถึงพรหมนี่เรื่องเล็ก องค์กรนี้เก่ง จำชื่อไม่ได้เพราะเจอหน้าสองคน แกก็คุยฟังตอนก่อน แกอันเรื่องพรหมแกยันแน่ เรื่อง นิพพานแกเถียงแน่เหมือนกัน เห็นแกเถียง ก็ปล่อย ให้แกเถียง พูดให้เหนื่อย เหนื่อยแล้วแกกลับมากถามว่า ท่านว่าอย่างไรครับ ผมว่านิพพานมันสูญ บอกแกว่าสูญ ข้าว่าไงแกว่าสูญ ข้าว่าไม่สูญอ๊ะ ไอ้เรื่องของท่านก็เรื่องของท่าน เรื่องของผมก็เรื่องของผม ผมไม่ถือคนอื่นมาเป็นสาระนี่ มาตอนนี้นิพพานมันเสียสูญแล้วมาขอมา บอกผมไม่เคยเอาโทษท่านนี่ ผมก็ไม่เคยโกรธท่าน เพราะอะไร เพราะผมผมก็สูญเมื่อก่อนนี่ ไอ้ท่านสูญทีหลังผม (หัวเราะ) แล้วผมจะโกรธท่านทำเกลืออะไร ไอ้โง่ ผมโง่มาก่อนท่านนะ ท่านเสียมาโง่ทีหลัง ไม่รู้จะโกรธทำไมต้องถือว่าผมเป็นต้นตระกูลก่อนท่านนะ

แสดงว่าพระองค์นี้ชักจะไม่ใช่คนเสียแล้ว ไซ้ใหม่ เริ่มนิพพานไม่สูญ ท่านก็ชักจะไม่ใช่คนแล้วชิ จะเริ่มเป็นพระเสียแล้วชิ เป็นอันว่า ท่านก็จะถามว่าเป็นไงนิพพานไม่สูญ แล้วไม่ถูกเขาไล่มา หรือยัง เขาไล่มาครับ ก็ถามทำไมถึงไล่ละบอกมาได้แต่เลือกมาอยู่นี้ไม่ได้หรอก กลับไปชำระจิตใจเสียให้ดีกว่า ไปเดินวนๆ ได้ เข้าเขตเขาไม่ให้เข้า เข้าเขตนี้จุดไหน เขาไม่ให้เข้านะ เดินวนรอบบริเวณนอกได้ เข้าเขตไม่ให้เข้า ท่านก็เลยไปถามว่า ว่าจะเข้าได้ บอก โธ่เอ๊ยทำไมมาถามผมทำไมเล่า เดี่ยวผมโกหกส่ง ผมไม่สอนท่านหรอก แล้วก็ไม่ได้บอกท่าน แต่ที่ถามมีไปถามเอาถามที่ไหน บอก โน้น ไปที่ **จุฬามณี** ไปไหว้พระแล้วก็ถามท่านว่าทำอะไรถึงจะสะดวก ไอ้ไปได้แบบนี้อย่ามาถามคนมีเนื้อ มันก็โง่เต็มที เจ้าของท่านมี แกก็หายไป ลาไปเลยแน่บ เจียบนี้ สักสองเดือนจดหมายมาแล้ว เรียบร้อยแล้วครับ จดหมายมา ไอ้เรียบร้อยน่ากลับสงบจิ๋วแกไม่มี จะให้ตอบว่าอย่างไร แกเขียนให้เรียบร้อยแล้วครับ เป็นอันว่าเข้าใจกัน สองเดือนนี้เวลาไม่ใช่เล็กน้อย

คำสอนอบรมกรรมฐาน 62

การปฏิบัติให้เข้าถึงพระนิพพาน

สำหรับ **เทวิชโช จพภิกขุ** ปฏิบัติมกัปปัตโต ชื่อว่าเป็นกิฬาสมาธิเหมือนกับนักเรียนที่ศึกษาในห้องเรียนแล้วก็มาเร่ง มาฝึกกัฬาสมาธิ ซึ่งความจริงไม่ใช่วิชาหลัก แต่ว่าถ้าสามารถทำได้ก่อนก็มีประโยชน์ที่ว่ามีประโยชน์ก็เพราะว่า เอาไว้เป็นคู่ปรับ คือ ปรับกำลังใจเวลาเจริญวิปัสสนาญาณ แต่ถ้าหากว่าจะทำกันให้จริงจังๆ เพื่อประโยชน์กับจิตจริงๆ ทว่าชีวิตเขาเรามันเป็นของไม่แน่ คนที่มีอายุน้อยคิดว่าจะรออายุไปนานสัก 50 ปี 60 ปี ตาย นี่มันไม่แน่นัก ว่าชีวิตไม่มีเครื่องหมายความตายไม่แน่นอน การปฏิบัติเพื่อการเข้าถึงพระนิพพานในสาย **สุกขวิปัสสโก** ถ้าทำแบบนี้ เริ่มต้นที่จะทำ

อันดับแรกให้จับ **อานาปานุสสติ** ก่อน คือ กำหนดรู้ลมหายใจเข้าออก ถ้าต้องการจะภาวนาด้วย ก็ภาวนาตามอชยาศัยที่บอกว่า ภาวนาตามอชยาศัย ก็จะบอกว่า ใช้คำภาวนาว่า พุทโธ แต่บางทีท่านก็คล่องในการภาวนาอย่างอื่นอยู่แล้ว ถ้ามาเปลี่ยนเป็นพุทโธก็จะขัดกับอารมณ์เดิม จะกลายเป็นขึ้นต้นใหม่คำภาวนานี้ความจริงจะภาวนาว่าอย่างไร ก็ตามมีผลเสมอกัน เพราะว่าเป็นเครื่องโยยใจเข้าถึงสมาธิเท่านั้น เวลาสมมติว่า ท่านไม่เคยใช้อย่างอื่น ให้ใช้ว่า พุทโธเวลาหายใจเข้านึกว่า พุทโธเวลาหายใจออกนึกว่า โธ พอมีอารมณ์สบายพอมีใจสบายก็มานั่งนึกถึงชีวิตของเรา นี่ใช้ปัญญาเป็นเครื่องคิดว่า ชีวิตของเรานี้ปกติมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น แล้วก็มีความแปรปรวนในท่ามกลาง เลื่อนไปทุกระยะในที่สุดก็มีความตายไปในที่สุด

เป็นอันว่าชีวิตและเลือดนี้มันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเราจริง ถ้ามันเป็นเราจริงเป็นของเราจริง เราไม่ต้องการให้มันแก่มันก็ต้องไม่แก่ เราไม่ต้องการให้มันป่วยมันก็ต้องไม่ป่วย เราไม่ต้องการให้มันตายมันก็ต้องไม่ตาย แต่ทว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่พูดมานี้ เราห้าปรามมันไม่ได้ ในเมื่อห้าปรามมันไม่ได้ ก็แสดงว่าร่างกายนี้มันไม่ใช่ของเรา คำว่า เราก็คือจิตที่อาศัยร่างกายอยู่ชั่วคราว นิ่งคิดไว้แบบนี้ก่อน แล้วก็มองดูตัวเราแล้วก็มองดูคนอื่น ว่าเราแก่ลงไปทุกวัน คนอื่นเขาแก่หรือเปล่า เป็นอันว่าคนเฒ่าแก่ก็แก่เหมือนกัน แล้วคนที่เกิดมาก่อนเราบ้างคนที่เกิดมาทีหลังบ้าง เขาตาย มีบ้างไหม เราจะเห็นว่าเขาก็ตาย

แล้วก็มองดูคนทุกคนในโลก ตั้งแต่เราไปจนกระทั่งถึงคนอื่น ว่าเรากับเขาที่ทุกคนใครมีความสุขบ้าง ในชีวิตที่ทรงตัวอยู่นี้มันหาความสุขไม่ได้ การทำกิจการงานทุกอย่างก็เพราะอาศัยความทุกข์มันบังคับ ทุกข์เกรงว่าจะไม่มีกินไม่มีใช้เป็นสำคัญ ฐานะความเป็นอยู่ไม่สมมาเสมอเขา ขอแพงขึ้นรายได้ของเราน้อยมันก็เป็นปัจจัยของความทุกข์

เป็นอันว่าคนและสัตว์มีทุกข์เสมอกันหมด ถ้าหากว่าเรามีความปรารถนาจะพึงเกิดชาติหน้าต่อไป หรืออีกที่ชาติก็ตาม ก็มีสภาพเป็นอย่างนี้ ในเมื่อสภาวะของเรานั้นเป็นทุกข์ ชาตินี้มันทุกข์แล้วชาติไหนมันจะมีความสุขบ้าง เกิดอีกที่ชาติมันก็มีสภาพอย่างนี้ เราเห็น้อยตั้งแต่วันเกิดจนกระทั่งถึงวันตาย ไม่มีความคิดอะไร ว่าความเกิดมันมีทุกข์ แล้วธรรมเป็นเครื่องพันทุกข์นะมีหรือเปล่า

ตอนนี้ก็ต้องไปคูองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านเกิดเป็นลูกกษัตริย์ และต่อมาเป็นองค์ที่ทรงเป็นกษัตริย์ ความปรารถนาของกษัตริย์จะต้องการอะไรก็ได้เพราะว่ามีทรัพย์มากถ้าสิ่งนั้นไม่เกินวิสัยของมนุษย์ธรรมดาแล้วกษัตริย์หาได้ทุกอย่าง แต่ทว่าพระพุทธเจ้าทำไมจึงได้ละสภาพความเป็นกษัตริย์ออกมาบวชในพระพุทธศาสนา แสวงหาภิกษุกรรมณ์ เพื่อธรรมเป็นเครื่องพ้นจากความตาย ก็เพราะว่าพระองค์เห็นแล้วว่า ความเกิด แก่ เจ็บ ตาย มันเป็นปกติ ของคนเราหนีไม่ได้ มันเป็นปัจจัยของความทุกข์ เมื่อท่านจึงได้หนีออก การหนีออกของท่านแสวงหาความสุขอันดับแรก ก็พบกับความทุกข์อย่างหนัก ต้องค้นคว้าวิธีปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์

อันดับแรกไปอยู่กับ ท่านอาหารดาบส และ อุทกดาบสรามบุตร ทั้งสองท่าน ปฏิบัติอยู่ในเขตนั้นได้ถึงสมบัติ 8 แต่ต่อมาก็จับกิจในสำนักนั้น ครูบาอาจารย์เขาบอกมีความรู้หมดเท่านี้ แต่ทว่าองค์สมเด็จพระมหามุนีพิจารณาแล้วว่า นี่ไม่ใช่ทางสิ้นทุกข์ เมื่อปฏิบัติไปแล้วมันยังต้องเกิดสำหรับไปอยู่ใน สำนักอาหารดาบส ใ้รูปรูปสมบัติ คือ รูปฉนวน 4 อย่าง รูปฉนวน 4 อย่างนี้ ตายแล้วไปเกิดเป็นพรหม พ้นจากความเป็นพรหมก็ต้องมาเกิดเป็นคนหรือมาเกิดเป็นสัตว์ ดีไม่ดีก็ลงนรกไป

ไปอยู่กับ อุทกดาบสรามบุตร ใ้รูปรูปฉนวน รูปฉนวนสามารถบันดาลให้เกิดเป็นรูปพรหม แต่ก็ไม่ถึงที่สุดของความทุกข์ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าเมื่อหมกบุญวาสนาบารมีก็ต้องกลับมาเกิดกันอีก มันก็ไม่พ้นทุกข์

ฉะนั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้ทรงแสวงหาใหม่ ไปทรมานร่างกายอยู่ถึง 6 ปี ตามพิธีของพราหมณ์ มันก็ไม่พ้นทุกข์

ในที่สุดจึงหันมาใช้ปัญญาพิจารณาเองที่ได้โคนโพธิ์ คือ ความจริงพระพุทธเจ้าแสวงหาจริงๆ วันเดียว ที่แรกก็ลองทดลองวิธีของพราหมณ์ทุกอย่างสิ้นเวลามาถึง 6 ปี แต่วันสุดท้ายของวันนี้ก็ได้แก่ วันกลางเดือน 6 ครบ 6 ปีพอดีสมเด็จพระชินศรีนั่งเอาหลังเข้าพิงต้นโพธิ์ แล้วก็นั่งพิจารณาร่างกาย ในตอนยามต้นองค์สมเด็จพระจอมไตรทรงได้ ทิพจักขุญาณ คำว่า ทิพจักขุญาณ ก็จะสามารถจะรู้ว่า สัตว์ตายแล้วเกิด คนที่ดี สัตว์ที่ดี ที่มาเกิดที่นี่ เดิมทีมาจากไหน ตายจากโลกนี้ไปแล้วไปเกิดที่ไหน ใ้ความวนไปเวียนมาของสัตว์ทั้งหลาย ตายแล้วเกิดเกิดแล้วตาย

ต่อมามององค์สมเด็จพระจอมไตรก็ทรงได้ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ สามารถระลึกชาติหนหลังได้ว่า คนเรานี้มันเกิด มันตาย ตายแล้วก็เกิด เกิดแล้วก็ตาย เกิดตาย เกิดมาเป็นคน ตายแล้วไปเป็นสัตว์นรกบ้าง เป็นเปรตบ้าง เป็นอสุรกายบ้าง เป็นสัตว์เดรัจฉานบ้าง มากกว่าการเป็นเทวดาหรือการเป็นพรหม หรือมากกว่าการมาเกิดเป็นคน มันวนเวียนกันอยู่อย่างนี้ องค์สมเด็จพระมหามุนี ว่า เอ๊ะ มันไม่ได้เรื่อง

ต่อมาในยามสุดท้ายขององค์สมเด็จพระจอมไตร ทรงค้นคว้าความรู้พิเศษได้เป็นกำลังใจตัดกิเลส นั่นก็ได้แก่ อริยสัจ 4 คือ

1. อันดับแรกพิจารณาเห็นว่า คนที่เกิดมามีทุกข์เป็นปัจจัย แล้วก็ต้องมาเกิดกันนี้
ทุกข์มันจะมีได้ คือ เกิดในชาติไหนก็ตามมันมีแต่ความทุกข์เพราะอาศัยพระองค์ทรงถอยหลังชาติ
ไปได้ทุกชาติ ก็พิจารณาต่อไปว่า ความทุกข์นี้มันเกิดมาจากไหน

2. ในที่สุดองค์สมเด็จพระจอมไตรก็ใช้ปัญญาพิจารณาเห็นได้ว่า **ทุกข์นี้มันเกิดมา
จากตัณหา** ตัณหา ได้แก่ ความทะยานอยาก คำว่า ทะยานอยาก นี้หมายความว่า มันอยากเกินพอดี
อย่างกับคนเราหิว จะต้องทำมาหากินถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่ว่าทำเกินกำลังที่ตนมีอยู่ จนถึง
กับเป็นหนี้เป็นสินเขาบ้าง ถึงกับลักลิ่งกับขโมยเขาบ้าง อย่างนี้เขาเรียกว่า ทะยานอยากเกินพอดี
ความโลภเกิดขึ้นมาในใจ ไม่อยากให้มันเสื่อมไป เช่นเรามีร่างกายขึ้นมาแล้ว เราก็ไม่อยากให้
ร่างกายให้มันแก่ ไม่อยากให้มันป่วย ไม่อยากให้มันตาย แต่เราก็ห้ามไม่ได้ถึงแม้จะห้ามไม่ได้กลัง
ใจของคนก็มีความต้องการอย่างนั้น ทรัพย์สินที่มีขึ้นมาแล้วจิตใจก็ไม่อยากจะให้มันหมดไป แต่
สถานะของมันจะต้องหมดไป ลึนไป แต่ว่าคนที่มีความทุกข์กายทุกข์ใจ ที่ต้องเกิดก็เพราะมี
ความรู้สึกอยู่เสมอว่า ทรัพย์สินทั้งหมดนี้มันจะอยู่กับเราตลอดกาลสมัย ชีวิตของเราที่มีอยู่ มัน
จะต้องไม่ตายทรัพย์สินทั้งหลายในโลกที่เราที่มีอยู่มันจะอยู่กับเราตลอดกาล แต่ในที่สุด เรากับ
ทรัพย์สินทั้งหลายมันก็ต้องสลายตัวไป บางทีทรัพย์ก็หมดไปก่อน บางคนทรัพย์ยังไม่หมดตนก็ตาย

เป็นอันว่า ทรัพย์กับเราไม่สามารถจะอยู่กันได้นะ อาศัยที่กำลังใจของคนที่มีโมหะเข้า
ครอบงำ ยังมีความรู้สึกด้านทานกฏของธรรมดา ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดมามีมันจะทรงตัว พออาการ
ทุกอย่างมันมีความไม่ทรงตัวเกิดขึ้น ความทุกข์มันก็เกิด ทุกข์ตอนไหน ก็ทุกข์หมายความว่า ในเมื่อ
ขณะที่ร่างกายมันกำลังเสื่อมมันกำลังจะแก่ เราไม่อยากให้มันแก่ ความแก่มันก็ไม่รอ จะยับยั้ง
อย่างไรมันก็ดึงไว้ไม่ได้ ใจมันก็เป็นทุกข์ นี้ในเมื่อทรัพย์สินที่เราหามาได้ ถ้ามันหมดไปตามสภาพ
กำลังที่เราจะต้องใช้ เราไม่อยากให้มันหมดไป มันก็ทุกข์ เพราะดึงไว้ไม่ได้หวดต่อมาความตายเกิดจะ
เกิดขึ้น เราก็เกิดไม่อยากตาย อยากจะดึงชีวิตเอาไว้ มันจะแก่สักเท่าไร ก็ยังไม่มีความรู้สึกตัว ยังไม่
อยากตาย อย่างนี้ท่านเรียกว่า **วิภวตัณหา** ตัวที่ต้องการให้ทรงอยู่เขาเรียกว่า **วิภวตัณหา**

3. เป็นอันว่า ตัณหาทั้ง 3 ประการนี้ ถ้ายังประจำอยู่ในจิตใจของบุคคลใด บุคคลนั้นไม่มี
ทางพ้นทุกข์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าต่อไปก็เห็นว่า ถ้าเราตัดตัณหาทั้ง 3 ประการ
ได้ ขึ้นชื่อว่า ความเกิดเป็นมนุษย์ก็ดีความเกิดเป็นเทวดาก็ดี ความเกิดเป็นพรหมก็ดี จะไม่มีสำหรับ
บุคคลนั้น

4. นี่ไ้การที่จะตัดตัณหาทั้ง 3 ประการเขาตัดกันตรงไหน ก็ต้องอาศัยอริยมรรค มรรคมี 8
ประการ แต่ว่าขยับย่อลงมาเหลือ 3 อย่าง คือ 1. สติ 2. สมาธิ 3. ปัญญา เป็นอันว่าคนเราถ้าจะพ้นทุกข์
ได้จริงๆ ก็ต้องอาศัยเหตุ 3 ประการคือมีศีลบริสุทธิ์ มีสมาธิทรงตัว มีปัญญาอบรมนับถือกฏของ
ธรรมดาหรือความเป็นจริง ที่เป็นกฏที่เราจะปฏิบัติให้เข้าถึงซึ่งพระนิพพาน ในเมื่อทราบอย่างนี้แล้ว
องค์สมเด็จพระพิชิตมารจึงรวบรวมกำลังใจ เรื่องศีลของท่านมีอยู่แล้ว เรื่องสมาธิของท่านมีอยู่แล้ว

ถึงสมาธิ 8 ก็ใช้ปัญญาพิจารณาชั่วครู่เดียว ยังไม่ถึงเวลารุ่งอรุณก็ปรากฏว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณ เป็นพระอรหันต์องค์แรกในพระพุทธศาสนา

ในเมื่อความเป็นอรหันต์เข้ามาถึง เรื่องการเกิดต่อไปไม่มีสำหรับท่านบุคคลนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับพระพุทธเจ้า แล้วก็พระอรหันต์ทุกองค์ นี่เล่าเรื่องถึงการปฏิบัติที่จะพึงปฏิบัติให้เข้าถึงซึ่งพระนิพพาน

ฉะนั้นเมื่อบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท รู้จักหลักการที่เราจะปฏิบัติจนเข้าถึงพระนิพพานได้ อันดับแรกก็ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย พยายามรักษากำลังใจมันอยู่ในขอบเขตของศีล 5 ประการ สามารถจะทำให้เราทรงความเป็นพระโสดาบัน กับ สกิทาคามี ต่อมาเมื่อกำลังใจเข้าถึงพระอนาคามีจิตก็จะทรงศีล 8 ประการเองเป็นอัตโนมัติ

อันดับแรก ก็ขอบรรดาท่านพุทธบริษัทมุ่งมั่นว่าเราจะต้องรักษาศีล 5 ให้บริสุทธิ์ แต่ความจริงเรื่องศีล 5 นี้ คนที่นั่งอยู่ที่นี้ถ้าเป็นคนเก่าๆ นี่ก็กินหลายสิบคน มีกินมากแล้วมีศีลประจำใจ ถ้าจิตใจของบรรดาท่านพุทธบริษัททรงศีล 5 ได้ ขอท่านได้โปรดทราบ ว่า พระโสดาบันกับพระสกิทาคามี องค์สมเด็จพระชินศรีกล่าวว่า เป็นผู้ที่มีสมาธิเล็กน้อย แล้วก็ปัญญาเล็กน้อย แต่ว่ามีศีลบริสุทธิ์ ไม่มีความสงสัยในคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่จิตรักพระนิพพานเป็นอารมณ์ อาการอย่างนี้เป็นอาการของพระโสดาบัน กับ สกิทาคามี

ทีนี้ขอให้ท่านทั้งหลายพิจารณาตัวของท่านว่า เวลานี้ศีลของท่านบริสุทธิ์ไหมคำว่า บริสุทธิ์หมายความว่า ต้องบริสุทธิ์กันทุกวัน ต้องว่าท่านที่มาใหม่ไม่สามารถจะรักษาศีล 5 บริสุทธิ์ทั้งวันได้ ก็พยายามฝึกกำลังใจ

อันดับแรก ตั้งแต่เวลาหกโมงเช้าถึงเก้าโมงเช้า เวลานี้เราคิดว่า จะต้องพยายามรักษาศีลของเราให้บริสุทธิ์ หลังจากนั้นไปแล้ว มันจะเป็นอย่างไรก็ช่างมันก็คุ้มมันไว้ มันจะพลาดบ้างก็ช่างมัน มันจะพลาดบ้างก็ช่าง แต่ในช่วงเวลา 3 ชั่วโมงนี้ เราจะต้องมีศีลบริสุทธิ์แน่ ทำอย่างนี้ไม่เกิน 3 เดือนอารมณ์จิตมีความมั่นคงอยู่ในศีล 5 ประการ คนที่มีศีล 5 ประการครบถ้วน

ตอนนี้จะต้องถามว่า เคารพในพระพุทธเจ้าหรือเปล่า เคารพในพระธรรมหรือเปล่า เคารพในพระสงฆ์หรือเปล่า ก็ไม่ต้องถาม ทั้งนี้เพราะอะไร หรือว่าถ้าเราไม่มีความเคารพในพระพุทธเจ้า ไม่มีความเคารพในพระธรรม ไม่มีความเคารพในพระสงฆ์ ศีลก็มีไม่ได้ เป็นอันว่า ตามพระบาลีท่านกล่าวว่า องค์ของพระโสดาบันมี 4 คือ

1. เคารพในพระพุทธเจ้า
2. เคารพในพระธรรม
3. เคารพในพระอริยสงฆ์
4. มีศีล 5 บริสุทธิ์

หากแต่ว่าถ้าหากว่า อารมณ์ของท่านจะทรงอยู่ในการเคารพในพระพุทธเจ้าเคารพในพระธรรม เคารพในพระสงฆ์ มีศีล 5 บริสุทธิ์ เราก็ยังไม่มั่นใจกันนักว่าจะเป็นพระโสดาบันกันจริง

หรือไม่จริง ฉะนั้นขอบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงใช้กำลังใจอีกนิดหนึ่งว่า เรามีความพอใจในพระนิพพาน การทำงานทุกอย่างเพื่อความดี เราไม่ต้องการเกิดเป็นมนุษย์ เราไม่ต้องการเกิดเป็นเทวดาเราไม่ต้องการเกิดเป็นพรหม ความดีทั้งหมดที่ทำนี้ เราต้องการพระนิพพานอย่างเดียว ถ้าจิตใจของบรรดาท่านพุทธบริษัทมีความเคารพในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มีศีลบริสุทธิ์ จิตรักพระนิพพานเป็นอารมณ์ อย่างนี้ท่านเรียก พระโสดาบัน ไม่ยากเลย ยากไหม ป้าวิง ของกล้วยๆ หา กล้วยตานีสุกหรือ ป้าวิงบอก กล้วยตานี กล้วยตานีแยกเขียวเสีย มันของไม่ยาก ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าเรื่องศีลนี้ เราต้องการให้คนอื่นมีศีลเพื่อเร แต่บางทีเราก็กะผลไปเราไม่อยากจะให้มีศีลเพื่อคนอื่น

อาตมาจะไม่อธิบายเรื่องศีล เพราะพูดมามากแล้ว อารมณ์จิตของบรรดาท่านพุทธบริษัททรงได้เท่านี้ ชื่อว่าท่านเป็นพระโสดาบัน พระโสดาบันที่ท่านแปลว่า เป็นผู้เข้าถึงกระแสพระนิพพาน พอท่านทั้งหลายเข้าถึงพระโสดาบัน เรื่องอบายภูมิ 4 ไม่มีสำหรับท่าน ถึงแม้ว่าท่านจะทำการที่เป็นอกุศลมากสักเท่าไรก็ตามที กรรมที่เป็นอกุศลทั้งหมดเดิม ไม่มีโอกาสจะให้ผล การเกิดของท่านก็จะเป็นแก่คนกับเทวดาหรือพรหม สลับกันไป ถ้าเป็นพระโสดาบันประเภทจิตอ่อน กำลังจิตยังอ่อนอยู่ ที่เรียกกันว่า สัตตชัตตุง ก็เกิดเป็นเทวดากับคนสลับกันอย่างละเอียดชาติก็ถึงพระนิพพาน ถ้ามีกำลังปานกลางที่เรียกว่า โกลังโกละ ก็จะเกิดเป็นเทวดากับคนสลับกันเพียงสามชาติก็ถึงพระนิพพาน ถ้าเป็นพระโสดาบันขึ้นมีจิตแก่กล้าที่เรียกว่า เอกพิชิ เกิดเป็นเทวดาครั้งเดียวมาเกิดเป็นคนก็ถึงพระนิพพาน คือเป็นพระอรหันต์

นี่หมายความว่า ถ้าเรายังไม่มีโอกาสที่จะฝึกจะพบพระพุทธเจ้า แต่ทว่าถ้าเวลานี้ ใครเป็นพระโสดาบันก็ดี หรือว่าไม่ได้เป็นพระโสดาบัน แต่ทว่ามีความพอใจในการปฏิบัติความดี อย่างที่บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านมานั่งในเวลา นี้ จะเห็นว่า กำลังใจของบรรดาท่านพุทธบริษัทมีอารมณ์แก่กล้า ถ้าไม่แก่กล้าจริงๆ มานั่งอยู่ไม่ได้ ถ้ามานั่งอยู่แบบนี้แล้ว ก็ตั้งใจสร้างความดี มันก็ดี มั่ง ไม่ดีมั่ง บางทีทรงความดีบางครั้งผลไปทำความชั่วร้ายบ้างสลับไป แต่ว่าจิตใจมุ่งความดีเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง จะเป็น พุทธานุสสติ ก็ดี ชัมมานุสสติ ก็ดี สังฆานุสสติ ก็ดี จะว่า สีลานุสสติ เทวดานุสสติ จาคานุสสติ เดียวไม่รู้เรื่องเลย

เป็นอันว่าพอใจในพระพุทธเจ้า ในพระธรรม พระสงฆ์ พอใจในศีลหรือว่าพอใจกรรมฐาน กองใดกองหนึ่งที่ฝึกฝนกันได้ เฉพาะกองใดก็ตามว่าพอใจในการสวดมนต์ภาวนาอย่างใดอย่างหนึ่งที่เรารักที่สุด เพียงเท่านี้ถ้าตายจากความเป็นคนก็ไปเกิดเป็นเทวดา พอเกิดเป็นเทวดาแล้ว ร่างจากพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าองค์นี้ร่างไปหนึ่งพุทธรูป จะใช้เวลาประมาณล้านปีเศษ ใช้เวลาสั้นๆ แต่ล้านปีเศษนะ นิดเดียวเพราะอะไร เพราะว่าถ้าบังเอิญเราไปเกิดเป็นเทวดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เทวโลก กว่าคนมานั่งที่นี้เป็นแฉนี้ มีหวังไปเป็นเทวดาชั้นดาวดึงส์กันหมด แต่ระวังจิตเวลาก่อนจะตาย อย่าให้มีอารมณ์หยาบ ที่พูดนี้ไม่ได้พูดอย่างผู้วิเศษ แต่พูดตามแบบฉบับที่

พระพุทธเจ้าท่านตรัส เพราะอะไร หนึ่งใน ตั้งใจมาสมาทานศีล สอง ตั้งใจมาเจริญพระกรรมฐานก็การ
เจริญพระกรรมฐานขั้นขณิกสมาธิได้มั่ง ไม่ได้มั่ง เขาก็เกิดบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์แล้ว

ประการที่สอง ถวายสังฆทานกันทุกวัน เจ้าของสังฆทานก็ดี คนที่โหมทนร่วมในการถวาย
สังฆทานก็ดี คำว่าโหมทนว่านะ ทำบุญร่วมกับเขาหรือไม่ได้ทำบุญ แต่ทว่ายินดีด้วยการถวาย
สังฆทาน เขาถวายเราก็ถวายมั่ง ไซ้ไหม ตั้งใจร่วมกัน เรียก **ปัตตานุคตมทานมัย** การถวายสังฆทานนี้
เกิดบนดาวดึงส์

ดูตัวอย่างอยู่นี่ซิ ตัวอย่างที่เราจะเห็นได้ง่ายๆ ก็คือ **ท่านอินทกเทพบุตร** มานี้เดี่ยวพูดตรงนี้จ้
บขึ้นไปสมาทานเลย จี้เกียดเงินบ่อยๆ เอ **ท่านอินทกเทพบุตร** เวลาที่พุทธเจ้าขึ้นไปเทศน์โปรดพระ
พุทธมารดา เป็นเทวดางค์แรกที่มาหาพระพุทธเจ้า แล้วก็สำหรับ **ท่านอังกูรเทพบุตร** ก็มาร่วมกัน
ทั้งสองท่านนี้ นั่งอยู่ข้างซ้ายกับข้างขวาของพระพุทธเจ้า เวลาที่พระพุทธเจ้า เวลาที่เทวดาอื่นมา
อังกูร ก็ถอยออกไป **อินทกเทพบุตร** ไม่ยอมถอย นั่งอยู่ข้างหน้า แสดงว่ามีบุญญาธิการมาก

ขอเล่าลัด ไม่ใช่เล่าเรื่องนะ เมื่อองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสถาม **อินทกเทพบุตร**
ถามว่า สมัยที่ท่านเป็นมนุษย์ท่านทำบุญอะไรไว้ จึงมีรัศมีกายส่องไสกว่าเทวดางค์อื่น เทวดานี้เขา
ศรัทธามีกัน ถ้าวางกายสว่างมากก็มีบุญญาธิการมาก แล้วเวลาที่ตถาคตมาเทวดาจะมาสักเท่าไรก็
ตาม ท่านไม่ถอยไปจากที่นี่ แสดงว่าท่านมีอานภาพมากกว่าเทวดางค์อื่น **ท่านอินทกเทพบุตร** จึง
กราบทูลองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า

ในสมัยที่ข้าพระพุทธเจ้าเป็นมนุษย์ เป็นคนจน พ่อตายเหลือแต่แม่ พ่อตายตั้งแต่ยังเด็ก
ไม่ใช่พ่อแก่เป็นเด็กนะ ตัวแก่เป็นเด็ก พ่อคนตายเป็นเด็กยังไม่ลืม ลูกเกิดไม่ได้ เดี่ยวป่าวิงจะด้าน
บอกพ่อตายนี่เป็นเด็ก นึกว่าพ่อเป็นเด็กตาย ลูกมันเกิดมาอย่างไร เป็นอันว่าพ่อตายเมื่อทำเป็นเด็ก
เหลือแต่แม่ท่านเป็นคนชาวป่า มีความจน มีความกตัญญูกตเวทิตะ ตัวกตัญญูนี้ก็เหมือนกันนะเขาเป็น
ปัจจัยให้เกิดบนดาวดึงส์

อย่างพระอินทร์ท่านบอก มาตาเปติภรัง **ขันตุง กุล เภฏฐาปจายินัง** ท่านบอกว่า ปฏิบัติบิดา
มารดามีความสุข มีความเคารพผู้ใหญ่ในตระกูล เป็นปัจจัยให้เกิดเป็นพระอินทร์

นี่สำหรับ **ท่านอินทกเทพบุตร** เป็นเทวดาอีกองค์หนึ่ง ไม่ใช่พระอินทร์ท่านบอกว่าท่านมี
ความกตัญญูในบิดามารดา เมื่อบิดาตายท่านก็เลี้ยงมารดาด้วยการตัดฟืนมาขาย เวลานั้นเป็นโอกาส
ที่องค์สมเด็จพระจอมไตรมีนามว่า **พระพุทธกัสสป** อุบัติขึ้นในโลก ท่านเห็นพระบ่อยๆ แต่ว่าไม่มี
โอกาสจะทำบุญ เพราะเงินมันไม่มี ตัดฟืนมาก็พอกินไปวันหนึ่ง อาจจะเหลือบ้างก็เล็กน้อย บาง
คราวที่มีของเหลืออยู่บ้างก็ไม่พบพระเพราะพระหายาก อยู่ในป่า บางเวลาที่พบพระก็ไม่มีของ

วันหนึ่งปรากฏว่าของท่านมีอยู่ แล้วพระในศาสนาของสมเด็จพระบรมครูก็ไปที่นั่น ท่าน
จึงได้นิมนต์ถวายสังฆทาน ในชีวิตของท่านมีโอกาสถวายสังฆทานเพียงครั้งเดียวตลอดชีวิตมี
โอกาสทำบุญครั้งเดียว ท่านบอกว่าอาศัยบุญแห่งการถวายสังฆทานด้วย และก็มีความกตัญญูรู้คุณพิ
ดามารดาด้วย สองประการบวกกัน เป็นเหตุบันดาลให้ท่านเกิดเป็นเทวดาที่มีอานภาพมาก

นี่เป็นอันว่า บรรดาท่านพุทธบริษัทที่มานั่งอยู่ที่นี้ทั้งหมด ถ้าคิดว่าท่านจะไปดาวดึงส์ได้ หรือไม่ได้ อาตมารับรองว่าทุกคนไปได้แน่ แต่ทว่าเวลาจะตายอย่าลืมนะ ก่อนจะตายอย่าไปนึก แข่งใครเข้านะ ไปนรกก่อนนะ ก่อนจะตาย พอป่วยขึ้นมาครั้งไร ก็ต้องคิดว่า การป่วยคราวนี้มัน อาจจะตาย นึกถึงความดีที่เราทำไว้ภาวนาไว้ พุทโธ ธัมโม สังโฆ ก็ตาม ภาวนาหรือพิจารณาแบบ ไหนคล่องตัวทำเข้าไว้ไม่ต้องทำทุกลมหายใจเข้าออก เวลาหอมมาถามอาการก็บอก ใครเข้ามาก็คุย ยามว่างเราก็นึกถึงความดีที่เราทรงไว้ มันก็ทำมั่งไม่ทำมั่ง นั่นแหละ พอแล้วก็นึกว่าในชีวิตครั้งหนึ่ง หรือหลายครั้ง เราเคยถวายสังฆทานในพระพุทธศาสนา แล้วก็นึกไว้บ้าง

พอท่านไปเกิดชั้นดาวดึงส์ ถ้าเป็นเทวดาชั้นดาวดึงส์ เทวดาชั้นดาวดึงส์นี้เขามีอายุถึงสาม โทกฏี เตี้ย รู้สึกจะเป็นสามโทกฏี หรือว่าสามล้านหกแสนปีของมนุษย์จึงจะเท่ากับอายุของเทวดาชั้น ดาวดึงส์ เมื่อเทวดาชั้นดาวดึงส์มีอายุถึงสามล้านหกแสนปีของมนุษย์ แต่ทว่าหลังจากว่างจากศาสนา นี้แล้ว มีเวลาประมาณหนึ่งล้านปีเศษ พระศรีอาริย์ ก็ตรัส เวลานั้นก็ยังเป็นเทวดาอยู่ นึกการเป็น เทวดานี้ฟังเทศน์จากพระพุทธเจ้าบรรลุสูงกว่าความเป็นคน ถ้าจิตใจของบรรดาท่าน พุทธศาสนิกชนพอใจในธรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง พบพระพุทธเจ้าแล้ว ท่านจะเทศน์เฉพาะธรรมนั้น ฟังจบเดียวเป็นอรหันต์ ในฐานะที่เป็นเทวดา สบายป่า หากินทางลัด เรื่องเล็กๆ โดแล้วเรียกมัด มันก็ หมดเรื่องกัน จริงไหม นี่ตัวอย่างมีเยอะไม่ใช่ว่าไม่มี

พระพุทธเจ้าเทศน์ ครั้งหนึ่งนี่พรหมกับเทวดาบรรลुरुหนต์มากกว่าคน ไม่ใช่ว่าจะการ บำเพ็ญบารมีต้องมาเกิดเป็นคน มีพระบางองค์ท่านเทศน์นะ ท่านลิมบาลี ความจริงเรื่องนี้ พระพุทธเจ้าเทศน์ไว้มาก คุณตัวอย่าง **สุปติภูสิตเทพบุตร** ท่านเป็นคนเลวแสนเลว เวลาจะตายนึกถึง พระพุทธเจ้า ภาวนาว่า พุทโธ นิดเดียวตายแล้วไปเกิดเป็นเทวดา ไปพบพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า เทศน์ **อุณ्हิสวิชัยสูตร** จบเดียว เป็นพระโสดาบัน ไซ้ใหม่ นี่เราก็ไม่ต้องวิตกกังวล

ขอบรรดาท่านทุกคนอย่าลืมความดีของท่านได้ เวลาจะออกจากบ้านไปไหนหรือก่อนจะ นอน นึกถึงความดีที่ทำเคยภาวนาว่าอย่างไร เคยถวายสังฆทานพระถ้าเราเคยถวายด้วยตนเอง มานั่ง อยู่ที่นี่ เวลาเขาถวายเราช่วยถวายด้วยมีผลแน่นอน คล้ายคลึงกับเจ้าของทา เอ๊ อย่างนี้น่ากลัวจะหา เจ้าภาพยากสักกหน่อยแต่ว่าคล้ายนะ ไม่เท่าเขานะ (หัวเราะ) มีวิมานเหมือนกัน มีเครื่องประดับ เหมือนกันมีความผ่องใสเหมือนกัน แต่ไม่เท่าเขานะ คล้ายๆ กัน นี่พูดถึงว่าถ้าบังเอิญจะไม่มีโอกาส ไปนิพพานในชาตินี้ แล้วช่วงระยะเวลาที่ตายจากความเป็นคน ถ้าเราไปเกิดเป็นคนเราก็ตัน **พระศรี อารีย์** แน่ รับรอง ขออย่างเดียวอย่าเลี้ยงลงนรกไปก่อน ระวังจิตไว้ให้ดี อารมณ์ที่เราเคยคิดเล่น อารมณ์มั่วหมองอย่าให้มีเวลาป่วยไข้ไม่สบายๆ เวลาทุกๆ วันนอนก็นอนภาวนาว่า พุทโธ สองสาม คำ พอหลับ ตื่นขึ้นมาใหม่ๆ พุทโธ ธัมโม สังโฆ หรืออย่างไรก็ตาม ตามที่คล่องว่ากัน ลองว่าสัก หน่อยหนึ่งไซ้ได้ จะออกจากบ้านไหว้ ไปกราบพระไม่ทันก็นึกไหว้ก็ได้ นึกถึงพระพุทธรูป พระพุทธเจ้า ภาวนาว่า พุทโธ อยู่สองสามคำ ออกจากบ้านไปเท่านี้รับรองตายแล้วไปดาวดึงส์แน่

ทีนี้เรารู้ว่ากันถึงนิพพาน ในเมื่อท่านมีความพอใจ เคารพในพระพุทธเจ้า เคารพในพระธรรม เคารพในพระอริยสงฆ์ มีศีล 5 บริสุทธฺิ์ แล้วก็รักพระนิพพานเป็นอารมณ์ ท่านเป็นพระโสดาบัน คนเรานั้นก็ยากกันแต่จะเห็นพระโสดาบันเท่านั้น ถ้าถึงพระโสดาบันแล้ว การจะเป็นพระอรหันต์ ไม่ยากเลยเพราะอะไร เพราะอารมณ์สบายเสียแล้ว ตอนที่จะเป็นพระโสดาบันนี้ ก็แบบขึ้นต้นไม้ ไม้ข้างล่างมันเปล่านั้นยังไม่ถึงคอบ ไม้ถึงกิ่งใหญ่ ต้องตะกายกันอย่าแย่งเพราะจิตมันไม่คิด พอถึงกิ่งใหญ่แล้วจะไปขึ้นกิ่งที่สอง ที่สาม น้ำมันของไม้หนักขื่อนี้มีอุปมาฉันใด การที่ถึงพระโสดาบันทำให้ถึงพระนิพพานเป็นของไม่ยากจริงใจ เพราะตอนนี้อารมณ์มันสบายหมด อารมณ์ใจที่จะนำไปสู่อบายภูมิมันไม่มีหมายถึงว่า อารมณ์ที่จะเป็นอกุศลมันไม่มี มันมีอารมณ์เป็นกุศลอย่างเดียว

แต่อย่าลืมนะว่า พระโสดาบันยังอยากสวย แต่ไม่โกงใคร รวยด้วยสัมมาอาชีวะ พระโสดาบันยังมีความรักในระหว่างเพศ แล้วก็ชอบเขตอยู่ในศีล ไม่นอกใจสามีและภรรยา พระโสดาบันยังมีความโกรธ แต่ไม่ฆ่าใครให้ตายพระโสดาบันยังมีความหลง คือ มีความต้องการความสวยสดงดงาม แต่ทว่าไม่ลืมความตาย นี่เป็นของธรรมดา พออารมณ์จิตถึงพระโสดาบัน เราก็เล่นวิธีลัดเลยไม่ต้องไปนั่งมองพระสภิกาทาคามี พระอนาคามี โตะแล้วเรียนลัด ทำอย่างไร ก็ตั้งใจคิดไว้เสมอว่า ร่างกายนี้มันไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา เราไม่สนใจในกายของเรา ว่าเรากับมันจะอยู่ตลอดเวลาตลอดสมัย มีความรู้สึกไว้เสมอว่า มันกับเรารู้สึกวันหนึ่งจะต้องจากกัน จากกันตอนไหน จากกันตอนตาย เมื่อไม่สนใจร่างกาย คำว่าไม่สนใจนี้ไม่ใช่กินข้าวจะปล่อยให้มันหิว พังเลยนะ คำว่า ไม่สนใจ ก็หมายความว่าไม่คิดว่า มันกับเราจะอยู่ด้วยกันตลอดเวลาตลอดสมัย มันหิวก็ต้องเลี้ยงมัน มันหนาวหาของอุ่นมาคลุมให้มันมันร้อหาของเย็นให้มันเพื่อรักษากำลังใจเรา ให้สบาย นี่เวลามองคนอื่นก็คิดว่าร่างกายของบุคคลอื่นไม่ซำก็พัง ร่างกายของเราไม่ซำก็พัง ร่างกายเขา ร่างกายเราไม่มีความหมายที่จะยึดถือกันต่อไป แล้วมองดูวัตถุธาตุในโลกทั้งหมดก็ไม่มีความหมาย มันมีสภาพเหมือนอากาศ บ้านตึกเรือนโรงที่สร้างดีแสนดี ไม่ซำมันก็พัง ดูตัวอย่างสมัยโบราณสร้างบ้านด้วยศิลาแดง เวลานั้นก็พังไปหมดแล้ว

เป็นอันว่าเราก็ใช้อารมณ์ตัด ตัดไว้แบบนี้เสมอว่า ร่างกายนี้มันเป็น โรคนิทัง มันเป็นรังของโรค ปังकुณัง มันต้องเปียเน่าเป็นธรรมดา แล้วร่างกายที่เราเกิดมานี้อยู่กับมัน เต็มไปด้วยความทุกข์หาความสุขไม่ได้ เจ้าเรือนร่างแบบนี้จะไม่อยู่กับเราต่อไปในชาติหน้า เราจะมีร่างกายอย่างนี้ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ชาติต่อไปไม่มีสำหรับเรา สิ่งที่เราต้องการก็คือ พระนิพพานแค่นี้ ง่ายๆ คิดอย่างนี้นะ ง่ายๆ คิดไว้ทุกวัน คำว่าร่างกายไม่มี เมื่อตัดขั้น 5 เสียอย่างเดียวจิตก็ถึงพระนิพพาน

ตัวอย่าง พระโคธิกะ พระโคธิกะ นะมีความดี มีกำลังใจผู้ท่านทั้งหลายที่มาั่งที่นี้ไม่ได้ พอบวชเข้ามาในพุทธศาสนาไม่นานเท่าไร ท่านก็ป่วยไข้ไม่สบายในที่สุดท่านตัดกำลังใจว่า ร่างกายนี้มันป่วย ถ้าเราไม่ป่วยก็เป็นอรหันต์เสียมานานแล้ว หรืออย่างเราก็เป็นพระโสดาบัน ทีนี้ร่างกายมันเป็นภัยสำหรับเรา มันป่วยทำอะไรไม่ได้ ในที่สุดก็สละกาย คือ เชื้อคคอตาย แต่พวกเราไม่ต้องนะ เชื้อคคคไปเชื้อคคคเข้า พระอดตายหมด คือว่า ถือกกกำลังใจตามนั้น ว่าร่างกายมันไม่ดี เราไม่ต้องการ

มันอีก สิ่งที่เราต้องการคือ พระนิพพาน พระโคธกะ ไม่พอใจในร่างกายเชื่อดคอตายแล้วองค์สมเด็จพระจอมไตรตรัสว่า พระโคธกะ ไปนิพพาน เราใช้กำลังใจอย่าง พระโคธกะ แต่ไม่ต้องเชื่อดค

คิดไว้เสมอว่า ร่างกายนี้มันแล้ว แบบนี้เราไม่ต้องการ ถ้ามั่นทิวขึ้นมาเมื่อไหร่เรานึกว่า นี่แล้วอีกแล้ว ให้กินเท่าไรมันก็ไม่พอ แต่ก็ต้องให้มันกิน อย่าไปเว้นถ้าไปเว้นจะเบียดเบียนใจ อากาเรียดแทงมันจะเกิด ถ้ามั่นทิวขึ้นมาคิดว่าเอาอีแล้ว มันหนาวอีก หนาวก็ปีก็มีความหนาว สะสมความดีให้มันเท่าไรมันก็ไม่มีการทรงตัว เราดูถ่ายรูปไว้ทุกๆ ปี จะเห็นว่ามันแก่ลงไปเรื่อยๆ แล้วก็มีมานึกว่าไอ้เจ้าร่างกายนี้มันเต็มไปด้วยความอกตัญญูไม่รู้คุณค่า เราทะนุถนอมมันเท่าไรก็ตาม เราไม่ต้องการให้มันแก่มันก็จะแก่ เราไม่ต้องการให้มันป่วยมันก็จะป่วยเราไม่ต้องการให้มันตายมันก็จะตาย นี่เรามีเกิดมามีร่างกายเพราะความโง่ เพราะเรามีพันธะผูกพันในร่างกายเราจึงเกิด ต่อแต่นี้ไปขึ้นชื่อว่าร่างกายอย่างนี้จะไม่มีสำหรับเราอีก เราต้องการอย่างเดียวคือ พระนิพพาน ถ้าจิตใจของบรรดาท่านพุทธบริษัทตั้งไว้เพียงเท่านี้ อาตมารับรองว่าทุกคนตายแล้วไปนิพพานหมด ถ้าใครตายแล้วไม่ไปนิพพานมาต่อว่ากันได้นะ

สะ เติใหม่ หรือว่าเงี้ยววิง แต่คิดอย่างนี้ไปนิพพานแน่ เพราะอะไรพระพุทธเจ้ากล่าวไว้ว่า เจตนาหัง ภิกขเว กัมมัง วทามิ ดูกรภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวว่า เจตนาคือความตั้งใจเป็นตัวกรรม คำว่ากรรมคือ ผลที่เราจะพึงเกิดจากการกระทำของจิต ใจใหม่ อย่างหนึ่งท่านกล่าวว่า

มโน ปุพพังคมา ชัมมา มโน เสฏฐา มโนมยา ชรรมทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า มีใจประเสริฐสุด สำเร็จด้วยใจ ถ้าใจของเราตั้งใจจะไปนิพพานตายแล้วมันไปที่อื่นไม่ได้ มันต้องไปนิพพาน

ตัวอย่างเราจะเห็นได้ว่า อย่าง พระเจ้าพิมพิสาร บรมกษัตริย์ ท่านเป็นพระโศดาบันด้วย แล้วก็ตายท่านออกด้วยคลังของฉานด้วย ความจริงเวลานั้น ท่านมีสิทธิ์จะไปพรหม เฉพาะคนที่ตายด้วยกำลังฉานนี้ มีสิทธิ์จะไปอยู่พรหมท่านก็รู้ แต่ว่าไอ้ความรู้สึกอันหนึ่ง มันเกิดขึ้นมาด้วยอำนาจกำลังจิตเป็นทิพย์ท่านทราบว่ก่อนที่ท่านจะมาเกิดเป็นพรหม ท่านเคยเป็นท้าวมหาราช เคยเป็น ท้าวเวสสุวรรณ อยู่ก่อน ก็เลยคิดว่าสวรรค์ชั้นนี้เราเคยอยู่ก่อน เราไม่ไปพรหม เราจะมาอยู่มันแค่นี้ ก็เลยไม่ไปพรหม มาอยู่ ชั้นจาตุมหาราช นี่มันอยู่ที่การตั้งใจเท่านั้น ถ้าเราตั้งใจเป็นเทวดาชั้นไหน มันก็เป็นชั้นนั้นถ้าบุญวาสนาบารมีถึงถ้าเสียเราจะไปพรหมได้ ถ้าเราไม่ยอมเป็นพรหม เราอยากเป็นเทวดาชั้นต่ำลงมาเราก็เป็นได้ ถ้ากำลังใจของบรรดาท่านพุทธบริษัทรักพระนิพพานเป็นอารมณ์คนที่รักพระนิพพานเป็นอารมณ์ เขาถือว่าเป็นผู้เจริญ อุปสมานุสสติกรรมฐาน นะ อุปสมานุสสติกรรมฐาน นึกถึงพระนิพพานเป็นอารมณ์ เขาทำอย่างไร เขาทำอย่างนี้

เวลาทำความดีนึกถึงพระนิพพาน เวลาภาวนาก็นึกภาวนาว่า นิพพาน สุขัง นิพพาน สุขัง นึกไว้เรื่อย ไป สมมติว่าถ้าเราจะภาวนาว่า นิพพาน สุขัง มันขัดกับอารมณ์เดิม เราเคยภาวนาอย่างอื่นมาก่อนนี่ ก่อนที่เราจะภาวนาตามปกติที่เราเคยชิน ก็ตั้งใจไว้โดยเฉพาะว่า ขออำนาจบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง ขอกำลังของพระธรรมเป็นที่พึ่ง ขอกำลังของพระสงฆ์

เป็นที่ฟัง การทำความดีนี้ข้าพเจ้าต้องการนิพพานจุดเดียวเท่านั้น ไม่ต้องการที่อื่นแล้วต่อไปก็ภาวนาตามที่เราเคยชิน เท่านั้น อารมณ์มันชิน เวลาตายแล้วก็ไปนิพพาน

วันนี้เป็นวันสุดท้ายนะ ก็เลยแนะนำให้ท่านทั้งหลายว่า พระนิพพานนะโตแล้วเรียนลัดได้ เป็นอันกำหนดเวลาแล้ว ก็ขอขึ้นธรรมาสน์ วันนี้ไม่มีการสมทาน แต่ว่าขอมาพระรัตนตรัยนะ

ว่าการขมาต่อพระรัตนตรัยนี้ มีความสำคัญมา เพราะว่าเราไม่รู้ได้ว่าพระก็ดี หรือคนก็ดีที่เราไปพบเข้า ไม่ทราบว่าเขาจะเป็นพระอริยเจ้าหรือเปล่า ถ้าเราไปล่วงเกินกับพระอริยเจ้าเอง ไปขอขมาเป็นส่วนตัวไม่ได้ การขอขมาเป็นส่วนตัวไม่มีผลต้องขอขมาตรงๆ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงจะมีผล นี่ตั้งอย่างในพระบาลีมาก ฉะนั้นเวลานี้ขอขมาท่านพุทธบริษัทโปรดทราบว่าเป็นเวลานี้ฆราวาสที่เป็นพระอริยเจ้ามีมากกว่าพระ อี แยะซิเรา อี ช่วย ไม่น่าบอกเลยทำเสียหี้อ้อ แต่ไม่บอกความจริง ก็จะหาไปยกย่องเพื่อนพระด้วยกันมากเกินไปทำไมจึงเป็นอย่างนั้น

ก็เพราะว่านี่มาเจริญกรรมฐานนี้ พระกัจจันต์ ฆราวาสกัจจันต์ ไซ้ใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ใ้อื่นขึ้นปลามันนี้ แยะแล้ว ใ้อื่นพูดพูดไม่ผิด แยะจริงๆ แต่ว่าเพราะนี่ความจริงก็อยากจะบอก เวลานี้ปรากฏว่าแก๊งค์ที่นี้ตั้งหลายดวง ที่ฟังก็ฟังไป เกิดใหม่ก็มีเกิดเก่า ที่ไม่เจอหน้าก็เจอขึ้นมาอีก ท่านบอกไม่ได้ เดี่ยวจะหาว่าไม้สือก ว่างๆ ว่างๆ จะจัดทัวร์ไปเที่ยวเล่นโก้ๆ อี เขาไม่บอกหรอก คุณเอง ก็แล้วกันนะ มี มืออยู่ภาคเหนือก็มี เวลานี้มีพระอิสานอยู่องค์หนึ่งข่งเข้ามาภาคกลางอยู่แค่ **ลพบุรี** ใ้อื่น ขอโทษ **ศูนย์การทหารปืนใหญ่** พอเห็นหน้าเข้า เอ ตกใจพระองค์นี้แปลก ใ้อื่นคำว่า แปลก ก็เพราะว่าเมื่อปี 18 มั้งนะ ที่พกไปเที่ยวกัน ปีนั้นอยู่ในบัญชีที่พระท่านบอกไว้ แล้วปีนั้นนะ ใ้อื่นคำว่าบัญชีนี้บัญชีเวลาเจริญพระกรรมฐาน ขึ้นไปที่ **พระจุฬามณี** ท่านก็บอกชื่อพระๆ ชื่อนั้น พระชื่อนี้ พระชื่อนั้น เป็นพระดี อย่าลืมนะ อาตมาบอกแก่พระดีเท่านั้นนะ ไม่ได้บอกว่าท่านเป็นพระอรหันต์นะ อย่าไปกู่ข่าวเข้านะดีแคไหนก็ช่าง

เป็นอันว่า ดีในชั้นที่อาตมาไหว้ได้สนิท เอ บอกกันถึงว่า ดีในชั้นอาตมาไหว้ได้สนิท ไม่มีอะไรสงสัยเลย ถ้าอยากจะไหว้ด้วยความเต็มใจ แล้วก็ปลื้มใจในการไหว้ แล้วก็รู้จักชื่อท่าน มีชื่อในบัญชี เวลาพระที่บอก เขาบอกรูปร่างหน้าตาด้วย แล้วก็บอกว่าอยู่ทางภาคอิสาน มันไกลนักร จะเห็นว่า ทางภาคอิสานไม่กล้าจะพาคณะของเราไป เพราะคณะของเรากับคณะของภาคอิสานมีจริยาต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพุทธบริษัท ว่าคณะของเรานี้ อาตมาปล่อยตามอัธยาศัย จะทำกันแบบสบายๆ เพราะคนภาคกลางก็ดี คนภาคใต้ก็ดี ทำงานกันไม่เครียดไซ้ใหม่ ทางภาคอิสานนี่ชินต่อการทำงานที่เครียด แล้วเวลาปฏิบัติเขาก็ต้องปฏิบัติแบบเถิดๆ แล้วให้เป็นไปตามอัธยาศัย ไม่ใช่เขาผิดนะ เพราะอาศัยเป็นอย่างไรต้องปฏิบัติตามนั้น

อันนี้ถ้าหากว่าคณะบริษัทของเราไปประสานกันเข้า ดีไม่ดีอารมณ์จะไม่ตรงกันอาจารย์ไม่เป็นที่ไรแต่ลูกศิษย์กับลูกศิษย์จะชวนกันไปนรกเสียหมดนะชิประเดี๋ยวมีงตะแคงมีง เข้า ไป ตะแคงกันไปตะแคงมาร่วมกันโครมลงนรกไปเลย ก็เลยไม่กล้าพาไป แต่ยังเอิญเมื่อตอนเดือนที่แล้วเขา นิมนต์ไป **ศูนย์การทหารปืนใหญ่** ในหนังสือนิมนต์เขาบอกว่า ให้ไปสวดมนต์แล้วก็ฉันทเพลฉันทเลย

บอกว่าไอ้สวดมนต์นี่ เลิกหากินมานานแล้ว ถ้าเกิดจะให้ฉันไป ฉันจะไปแค่กินเท่านั้น ถ้าให้สวดมนต์ไม่ต้องไป ฉันกินที่วัดฉันก็ได้ ดันไปตะบันสวดมนต์ให้เหนื่อยแล้วก็กิน กินไม่ค่อยได้ เพราะเหนื่อยเอา ไซ้ไหม เขาก็เลยตกลง บอกถ้างั้นหลวงพ่อก็ไปนั่งเฉยๆ เป็นมิ่งขวัญก็แล้วกัน เอา แบบนี้เอา ไอ้กินที่วัดไม่ต้องสวดฉันก็กินได้ กินอิม ต้องไปสวดมันเหนื่อยทำหอกอะไร เรื่องตั้งหลายปีแล้วใครจะไปนิมนต์ ไปสวดมนต์ ไม่เอากับใคร เหนื่อย ก็เลยไปนั่งเฉยๆ พวกนั้นแปดองค์ก็ว่า คอแตกคอแตกก็ว่าไป เราก็นั่งตั้งทำอะไรเดียว (หัวเราะ) พอเขาสวดจบ ไอ้พวกสวดมนต์เหนื่อยก็ส่อไม่ค่อยลงหрок เราพี่คสบาย (หัวเราะ) ล่อชะสบายใจโก้ไป พอกินเสร็จรีบรื้อยแล้ว ก็เดินไปกินวงเวียนกันกับหลวงพ่อนี้

รื้อยสองปีนี่เดินคล่องนะ ไม่ใช่ขุ่มงามๆ นะ หรือจะคล่องกว่าอาตมาทำทางนะ นั่งฉันข้าววงเดียวกันก็นั่งไปมองไป เอ นึกว่าพระองค์นี้เคยเห็นที่ใหม่ถาม่าน บอก หลวงปู่เคยอยู่ที่ไหนมา ท่านบอกว่าอยู่ นครราชสีมา เอ๊ะ นครราชสีมา ก็นั่งนึกต่อไปว่า เอะ นี่เคยเห็นท่านที่ไหนองค์นี้ ต้องเคยเห็นแน่แต่รู้สึกว่าคุณเป็นพระขั้นตัดจริงๆ นะ มองไปมองมาเวลาเราผลอท่านก็มองเฮ้ย (หัวเราะ) ต่างคนต่างมองกัน เราก็ไม่หา เราก็แกล้งๆ ส่ง จบ นี่ท่านผลอเราก็จ้องมั่ง พอจ้องกันต่างคนต่างไม่ผลอตัว ไปๆ มาๆ มันชักคันปาก ทนไม่ไหวถามว่าผมสงสัยว่า ผมเคยเห็นหลวงปู่ที่ไหน ท่านบอกว่า ผมก็สงสัยว่าเคยเห็นท่านที่ไหน

อีคราวนี้ได้เรื่องแหละ เกิดแย่งน้ำพริกกันขึ้น เขาเลี้ยงกับข้าวดีๆ ไม่หมาแล้ว ต่างคนต่างล่อ ผักคองกับน้ำพริก อ๊ะ อร่อย อร่อยไม่อร่อยก็ช่าง อย่างอื่นมันคลิ่น อย่างนั้นมันไม่คลิ่น ไซ้ไหม มีน้ำพริกหนอยน้ำปลาหนอย ผักคองหนอยก็ล่อมันไปล่อมันมา คุณกันไปคุยกันมา ใกล้เคียงจบท่านก็เลยบอกว่า ผมคิดว่า ผมพบกับท่านที่นิพพานนะครับ บอก อ้อ ผมไม่เคยไปนิพพาน ท่านถามว่าพระโกหกเป็นด้วย บอกพระไม่ได้โกหก ผมโกหกเอง อ้าว ไม่ใช่พระ ชั้น 5 นี่มันโกหก ไซ้ไหม อีๆ (หัวเราะ) หนอยแน่ล่อเราเสียพระโกหกเป็น บอกว่าผมมั่นใจพบกันที่นั่น เราก็นั่งนึกถามว่าหลวงปู่จำได้ใหม่ว่ากินไหน ท่านก็นั่งไล่ๆ นึกแล้วมันจะเป็นปี 18 นะ ว่าปีนั้นคุณไปถามอะไรพระใหญ่ ท่านท่านก็ตัดคัดเอาคนที่ใกล้ๆ มา ก็ชี้ นี่ไปถึง นี่ไปถึง นี่ไปถึง แล้วก็ผมอยู่องค์แล้วก็เลยนึกได้ว่า นึกได้ว่า แล้วก็ท่านมาตัดสินใจว่าจะไม่พาลูกศิษย์ไปหาผมเพราะว่าเกรงว่าลูกศิษย์กับลูกศิษย์จะทะเลาะกัน แหม รู้สึกด้วย แก่ไม่แก่เปล่าซิอย่างนี้ถ้าแก่ชินะ ก็เลยบอกหลวงปู่อายุเท่าไร บอก รื้อยกับสองปี บอก คิลแล้วท่านถามได้อย่างไร อาวุโสมาก วันนี้พรมน้ำมนต์ไปเลย(หัวเราะ)

เรารู้แล้ว ไอ้พวกนั้นมันจะเกณฑ์เราพรมน้ำมนต์ พอถึงเวลาพรมน้ำมนต์เขาก็มาบอก หลวงพ่อครับ นิมนต์พรมน้ำมนต์เป็นมิ่งขวัญ บอกฉันไม่เอา พระที่ดีกว่าฉันมีอยู่ใกล้ข้างแก แกทำทำไมไม่สนใจ ไอ้ฉันอยู่ถึง อุทัย พระองค์นี้อยู่ ลพบุรี ว่าเลือกไป ไปเคารพพระที่อื่นที่ไกลกว่า ทั้งนี้มีพระดีใกล้ๆ แกไม่เคารพ ฉันไม่พรมแก วันนี้ขอหลวงปู่นี้พรม หลวงปู่หันหน้ามายิ้ม ถามหลวงปู่ชอบไหม ชอบอะไร แกแก่ลั้งข้าซิ (หัวเราะ) ผมนึกว่าชอบ ไอ้ยิ้มที่ท่านไม่ใช่ยิ้มชอบนะยิ้มขำรู้ทันแก แกลั้งข้า บอก อ้าว หลวงปู่รื้อยสองปีนี่ เดียวก็ตายโหง ไม่มีโอกาสใช้รับทำงาน (หัวเราะ) รีบใช้หนี

เขาไป อ้าว ตกง ้อ ท่านพรมน้ำมนต์เก่งจริงๆ สองมือเลยปรกๆ แหม แข็งแรงมาก วันนั้นคนตั้งหลายร้อย ไม่ปวดไม่เมื่อยเลยเก่งมาก พอเลิกแล้ว

ถาม หลวงปู่ เมื่อไหร่จะตายเสียที อ๊ะ กูตายไม่ลง ถามทำไม ข้าจะตายหลายหนแล้ว เขาไม่ให้ตาย (หัวเราะ) แกแข็งแรงจริงๆ ตาก็ดีนะ ตาก็ดี พุดจากคลองแคล้ว หน้าตาคลองแคล้วมาก นี้ในแดนโกสโลนถิ่นของเรานะ นี่อีกแดนหนึ่งก็เห็นจะเป็นเขตโกสโล อ้อ ดอยอินทนนท์ นี้ อยู่จังหวัดอะไร หาเชิงหัดทำท่าจะไม่คุยด้วยละมั้ง ดีไม่ดี ขึ้นไปเตะท่านอนส่ง อรหันต์ก็เป็นพระอีกองค์หนึ่ง

เอาอย่างนี้ก็แล้วกันนะ อย่าไปพูดนะว่า อาตมาว่าท่านเป็นอรหันต์ อาตมาไม่บอก ไม่บอกอย่างนั้น จำไว้ด้วยนะ บอกแต่เพียงว่าสองพระองค์นี้ อาตมาไหว้ด้วยความสนิทธิใจ ไซ้ไหม จะขอเทิดทูนว่าท่านมีความดีพอ พอที่อาตมาจะไหว้ท่านได้ก็แล้วกันนะ แล้วก็ถ้าวางๆ ไม่กลัวเสียตางค์ ค่ำรณะ ก็ไปเที่ยวกัน ไม่กลัวเสียตางค์นะ ไม่กลัวต้องออกเพื่อฉันด้วยนะ ค่าจ้างนำใจ ว่าต้องหาที่พักให้ดีๆ สักหน่อย ความจริงที่อื่นยังมีอีก แต่ว่าไม่อยากพาไป เพราะไกลเกินไปประการหนึ่ง บางทีในแดนนั้น คนสำหรับฆราวาสนะ ที่เขายังอารมณ์เข้าไม่ถึงธรรมนัก บางทีเราเห็นว่า พวกเราจริยา ไม่คล้ายคลึงกับเขา เขาก็จะค่อนข้างขบถบ้าง พุดกระทบกระเทียบบ้าง ใจจะมัวหมอง นี่การไปที่ไหนก็ต้องดูกันทั้งสองฝ่ายฝ่ายพระกับฝ่ายฆราวาสจะประสานกันได้ไหม ถ้าประสานกันไม่ได้ก็ไม่พาไป ถ้าจะพาไปกันจริงๆ เวลานี้แหม ปีต้องวิ่งกันหลายสิบเที่ยว ไซ้ไหม เอาแค่ใกล้ๆ สบายๆ เพียงแค่เรา รู้จักประเภทนี้ละ ความจริงเราไม่เห็นตัวท่าน เป็นแต่เพียงว่านี่อยู่ที่บ้าน แล้วก็ตั้งใจไหว้ก็เยอะ กำไรเยอะ กำไรมาก เอ้า ค่อนี้ไปขอโปรดตั้งใจเตรียมตัวเจริญพระกรรมฐาน

คำแนะนำก่อนฝึกมโนมยิทธิ 32

วันศุกร์ที่ 7 กันยายน 2522

ตอนนี้ไปขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ฟังคำแนะนำในการเจริญพระกรรมฐาน สักครูหนึ่งสำหรับการเจริญพระกรรมฐานแบบนี้ หากว่าท่านทั้งหลายเคยเจริญมาแล้วจากที่อื่น อาจจะไม่เหมือนกัน เพราะว่าการเจริญพระกรรมฐานมี 4 แบบคือ สุกขวิปัสสโก เทวิชช จพภิญโญ ปฏิสัมภี ทัปปัตโต แบบที่เราทำกับเรียบๆ เรียกว่า ตั้งใจกำหนดภาวนาก็คือ พิจารณาก็ดี อย่างนี้เขาเรียกว่า เป็นฝ่าย สุกขวิปัสสโก นี่สำหรับการที่ปฏิบัติแบบนี้ เราปฏิบัติกัน 2 แบบร่วมกันคือ เทวิชช กับ จพภิญโญ แต่ว่าแบ่งออกมา สำหรับ เทวิชช แบ่งออกมาเฉพาะ ทิพจักขุญาณ ในเบื้องต้น จพภิญโญ แบ่งออกมาเฉพาะ มโนมยิทธิ สำหรับ เทวิชช นั้น หากว่าท่านทั้งหลายได้ มโนมยิทธิ แล้ว ก็ยังได้ครบ (เว้นไว้แต่ อาสวัชฌญาณ) คือ สามารถระลึกชาติได้ตามอัธยาศัย

เป็นอันว่า วิธีปฏิบัติพระกรรมฐานแต่ละอย่างความมุ่งหมายเหมือนกัน แต่วิธีต่างกัน แบบที่เราทำการงานที่บ้าน เราหุงข้าวเจ้า เราก็หุงอย่างหนึ่ง เราหุงข้าวเหนียวเราก็หุงอย่างหนึ่ง ประโยชน์ที่จะพึงหุงก็คือ กินให้อิ่ม ถ้าเราแกล้งเราก็ทำอย่างหนึ่ง เราจะต้มผักใส่กะทิ เราก็ทำอย่างหนึ่ง ผลที่เราต้องการให้ก็คือ เป็นกับข้าวที่เราจะต้องกิน กินแล้วก็มีความอิ่มเหมือนกัน คือการเจริญพระกรรมฐาน 4 แบบก็เหมือนกัน ผลที่ต้องการก็คือ ต้องการตัดกิเลส เป็นสมุจเฉตพหุและวิธีการที่พระพุทธเจ้าตรัสหลายแบบ ก็เพื่อว่าทรงช่วยสร้างกำลังใจของบรรดาท่านพุทธบริษัท เพื่อความมั่นใจของตนเอง ถ้าเราจะปฏิบัติตามแบบ สุกขวิปัสสโก เราไม่เห็นนรก เราไม่เห็นสวรรค์ เราไม่เห็นพรหม เราไม่เห็นนิพพาน เราไม่รู้จักเปรต เราไม่รู้จักอสุรกาย

คนตายไปแล้ว ไปอยู่ที่ไหนบ้าง เราไม่เห็น กำลังใจก็ยังอ่อนไป ทีนี้ถ้าเรามาศึกค้ำัน เทวิชช และ จพภิญโญ ทั้ง 2 แบบนี้ จะมีเหตุผลยืนยัน ว่าตายจากความเป็นคนแล้วสูญหรือไม่สูญ ที่พระพุทธเจ้าทรงกล่าวไว้ว่า เทวดามีจริงพรหมมีจริง พระนิพพานมีจริง นรกมีจริง สวรรค์มีจริง นรกมีเปรตมี อสุรกายมีจริง มันมีจริงหรือไม่เราไม่รู้เอง ว่าบุญกุศลที่เราทำไปแล้วทุกอย่าง มันมีวิมานอยู่ที่ไหนบ้าง ความสวยสดงดงามของวิมานอยู่ระดับไหน วิมานของเราอยู่ที่เทวดาหรือวิมานของเราอยู่ที่พรหม หรือวิมานของเราอยู่ที่นิพพานเราไม่รู้ได้ ถ้าวิมานของเราอยู่ที่เทวดา เทวดาก็ว่าบุญน้อยไปเราขับกำลังใจให้ดี วิมานก็ไปอยู่ที่พรหมก็ดีปานกลาง ถึงยังไม่ดีที่สุด ดีที่สุดหมดทุกข์ ก็คือวิมานอยู่ที่นิพพาน

ตะนี้ ถ้าวิมานอยู่ที่นิพพาน ก็ต้องดูวิมานอีกว่า วิมานของเราแจ้งใสพอไหมถ้าวิมานของเรา มัวๆ ไปหน่อยไปแจ่มใสเท่าเขา ก็แสดงว่า จิตของเราไม่เป็นอารมณ์เป็นนิพพานต้องมีบุญประกายแจ่มใสเท่ากับวิมานของคนอื่นที่นั่นที่เรียกว่าวิมานพระอรหันต์ นี่เรียกว่าจิตของเรา เป็นอารมณ์พระนิพพานตายแล้วไปที่ตรงนั้น ทีนี้มีเครื่องยืนยันเพื่อเป็นการสร้างกำลังใจ

ฉะนั้นวิธีปฏิบัติจึงไม่เหมือนกันกับที่อื่น ที่อื่นนะไม่ใช่ว่าของท่านไม่มีผล แต่การฝึกแบบเดียวกัน ก็อาจจะมีวิธีปฏิบัติต่างกัน จะว่าเฉพาะทิพจักขุญาณก็ดีมโนมยิทธิก็ดี มีแบบที่จะฝึกให้กับ

ท่านทั้งหลาย ได้หลายสิบแบบ เพราะว่าเวลานี้ที่เราเลือกเอาแบบเดียว เอาแบบเดียวนะให้ทรงตัว จะได้สะดวกกับบรรดาพุทธบริษัทที่ปฏิบัติ ที่นี้การปฏิบัติเบื้องต้น ขอทุกคนให้ทำจิตของท่านให้ผูกกับอารมณ์พระกรรมฐาน ได้หรือไม่ได้ มันเป็นเรื่องของท่านเอง ไม่ใช่หน้าที่ของครูครุมีหน้าที่อย่างเดียวคือ แนะนำ

พระพุทธเจ้าตรัสว่า อักขาตาโร ตถาคตา ตถาคตาเป็นเพียงผู้บอก ถ้าบอกท่านแล้ว ท่านไม่จำหรือจำแล้วปฏิบัติไม่ได้ ครูก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะไปยกย่องป้อนั้นให้ไปสวรรค์ นิพพานได้ ไม่สามารถจะอุ้มจะลากเอาไปได้ มันเป็นเรื่องของท่านเองโดยเฉพาะ ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า อตตะนา หิ อตฺถโน นาโถ ตนแลยอมนเป็นที่พึ่งของตน โก หิ นาโถ ปโรธียา บุคคลอื่นใครเล่าจะเป็นที่พึ่งได้ อตฺถนา หิ สุตฺถนฺตนะ เมื่อเราฝึกฝนตนของคนดีแล้ว ไซ้ริ นาทิง ลกฺขิต พุทฺธกฺขัง ย่อมจะได้ที่พึ่งอันบุคคลพึ่งได้โดยยาก นี้พระพุทธเจ้าทรงยืนยันว่า ความดีความชั่วที่ตถาคตบอกไป ตถาคตมีหน้าที่บอก แต่ว่าเธอจะทำได้หรือไม่ได้เป็นเรื่องของเธอ

ฉะนั้นขอบรรดาท่านทั้งหลาย จงจำข้อนี้ไว้ เมื่อเวลารับคำสอน ก็จงจำคำสอน ใช้ปัญญาพิจารณาไปด้วย

ต่อไปนี้ก็จะขอเริ่มต้นแนะนำวิธีปฏิบัติเบื้องต้น สำหรับบรรดาท่านนักปฏิบัติใหม่ ความจริงนักปฏิบัติทั้งใหม่และเก่า ก็ต้องทำใจเสมอกันอยู่จุดหนึ่งคือการทรงอารมณ์จิตให้อยู่ในพรหมวิหาร 4 ธรรมปกติตลอดวัน เราใช้คำว่าตลอดวันนะ ไม่ใช่วันละก็ชั่วโหมง ถือว่าถ้ายังลืมตาอยู่จะต้องทรงอารมณ์จิตอย่างนี้ตลอดไป นั่นคือ

1. จิตของเราจะทรงเมตตาความรัก แผ่เมตตาจิตไปทั่วจักรวาลทั้งหมดจะเป็นคนไทย คนแขก คนจีน คนลาว คนญวน คนเขมร คั้นอะไรก็ช่าง ขึ้นชื่อว่าสิ่งมีชีวิตในโลกนี้ จะเป็นคนหรือสัตว์ก็ตาม เราจะถือว่าเป็นมิตรที่ดีสำหรับเราเราจะรักเขาเหมือนกับเรารักตัวเรา

2. เรามีความปรารถนาจะให้เขาเป็นสุข ถ้าหากว่าเราสามารถจะเกื้อกูลได้เราจะสงเคราะห์เกื้อกูลให้เขามีความสุข ตามกำลังที่เราจะพึง ถ้าโอกาสที่เราจะสงเคราะห์ด้วยวัตถุไม่มีเราก็จะสงเคราะห์ด้วยกำลังกาย ถ้ากิจการนั้นไม่เหมาะกำลังกายที่จะสงเคราะห์ เราก็จะสงเคราะห์ด้วยปัญญา การสงเคราะห์นี้ก็ต้องดูคนว่าสมควรจะสงเคราะห์หรือไม่ควรจะสงเคราะห์ ถ้าเรายังไม่ควรจะสงเคราะห์เพราะยังดีไม่พอ ยังรับความดีของเราไม่ได้ เราก็ต้องใช้อุเบกขาตัวสุดท้าย คือวางเฉยได้ก่อน ต่อไปเมื่อหากว่าเราสงเคราะห์แล้ว ประโยชน์ในการสงเคราะห์มีขึ้น นั่นไม่ได้หมายความว่าประโยชน์ตอบแทนเขาจะเป็นคนดีขึ้น เขาจะมีความสุขขึ้นจิตใจเขาจะไม่เลวลง เราก็จะสงเคราะห์ ถ้าเราขึ้นสงเคราะห์แล้วจิตใจของเขาเลวลงเราก็ไม่สงเคราะห์เพราะนั่นคือการสนับสนุนคนเลว

3. ยังมีอีกข้อหนึ่งนั่นก็คือ มุทิตา เราจะไม่มีอิจฉาริษยาใคร เห็นคนอื่นได้ดีพลอยยินดีด้วย และพยายามเสาะแสวงหาความดีของผู้อื่นว่า ทำไมเขาจึงได้เมื่อเห็นว่าเขาดีแล้ว เรานำเอาความดีเขามาประพฤติปฏิบัติเราก็พลายดีด้วย

4. สำหรับข้อที่สี่ที่กล่าวเมื่อกี้ว่า ถ้าเหตุใดที่เราจะพึงทำไปมัน ไร้ผลจะเป็นโทษกับเราจะ เป็นโทษกับเขา จะเป็นโทษแก่สังคม เรายังยังไว้ก่อน อุเบกขา วางเฉย

อารมณ์ทั้ง 4 ประการนี้ ขอบรรคาน่าทนพุทธบริษัททั้งบรรพชิตและอุบาสก อุบาสิกา จะต้อง ทำใจให้ทรงอยู่ตลอดวัน ไม่ใช่ นั่งภาวนานะ จิตคิด จิตนึก พอตื่นขึ้นเช้า เราก็ตั้งใจคิดว่า วันนี้เราจะ ไม่มีเรื่องโกรธกับใคร เราจะยินดีทุกอย่างกับคนที่ทำความดี แต่ว่าถ้าเป็นคนชั่วเราก็ไม่คิดเป็นศัตรู แต่ว่าเราจะเฉย ยังไม่คบหาสมาคมก่อน ทำอย่างนี้ไม่ได้ขาดเมตตา ต้องถือพุทธภาษิตที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ อเสวนา จะ พาลานัง ปันทิตานัญจะ เสวนา ปุชา จะ ปุชะนียานัง เอตัมมังกลมุตตมัง การไม่คบคนชั่วหนึ่ง การคบคนดีหนึ่ง การบูชาบุคคลที่ควรบูชาหนึ่ง จัดว่าเป็น อุดมมงคล ไม่คบคนชั่วหมายความว่า เขาชั่วเราก็เฉย ไม่ยอมคบด้วย แต่เราก็ไม่ได้เกลียด ถ้าเขาดี เมื่อไรเราก็คบเมื่อนั้น

สำหรับคนดี การคบก็หมายความว่า เราปฏิบัติตามเขา ขึ้นชื่อว่าคบ เขาทำอะไรจึงดี เรา คบเขาแล้วก็ปฏิบัติตามเขาด้วย การบูชาบุคคลที่ควรบูชา บูชามี 2 อย่าง อามิสบูชา คนดี อย่าง พระพุทธเจ้าเราเอาดอกไม้ธูปเทียนไปถวายท่านเอาประทีปโคมไฟไปถวาย อย่างนี้เป็นอามิสบูชา อามิสบูชาเป็นของดี แต่ยังไม่ดีเท่า ปฏิบัติบูชา เราก็ต้อง ปฏิบัติบูชา ด้วย ปฏิบัติบูชา ก็ความหมาย ปฏิบัติตามคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดังกล่าวแล้ว และจะกล่าวต่อไปข้างหน้า อีก อย่างที่เราทำกันในเวลานี้ เป็นปฏิบัติบูชา ในเมื่อเริ่มเมตตาพรหมวิหาร 4 ทรงคุณธรรมใน มล ๓ ข้อแล้ว ต่อไปขอบรรคาน่าทนพุทธบริษัทจงทรงศีลให้บริสุทธิ์

สำหรับฆราวาสทรงศีล 5 หรือศีล 8 ก็ได้ตามอัธยาศัย เรื่องของศีลนี้เราจะไม่ทำลายด้วย เจตนา การที่เราไม่เจตนาเดินไปเหยียบมดเหยียบปลวกตายเหยียบมดตาย เหยียบปลวกตายไม่ เป็นไร เราไม่ตั้งใจ ศีลจะขาดด้วยการตั้งใจเป็นอันว่า

1. เราจะไม่ทำลายศีลด้วยตนเอง
2. จะไม่ยุยงส่งเสริมให้บุคคลอื่นทำลายศีล
3. ไม่ยินดีเมื่อบุคคลอื่นทำลายศีลแล้ว

เรื่องศีลนี้ก็เหมือนกัน เราจะต้องทรงอารมณ์ให้มีศีลทรงตัวอยู่ตลอดวันไม่ใช่สักแต่ว่า สมาทานศีล การสมาทานศีลอย่างเมื่อกี้ ถ้าเราไม่งดเว้นศีลมันก็ไม่เกิด การสมาทานเป็น การศึกษาเท่านั้น อยากรู้ว่าสิกขาบทที่เราต้องปฏิบัติมีอะไรบ้าง ศีลจะมีได้หรือไม่ได้อยู่ที่การงด เว้น ถ้าท่านทั้งหลายไม่สามารถจะทรงพรหมวิหาร 4 ได้ ท่านทั้งหลายไม่สามารถจะทรงศีลได้ การ เจริญพระกรรมฐานของทุกท่านไม่มีผล ก็สักแต่ว่าทำไปกันไปตามนั้น ที่ทำไม่มีผล ก็มีดวงจิตย่อ ห่อน ไม่ยอมรับนับถือตามความเป็นจริง

แล้วก็ประการต่อไป ขอให้ทุกท่านตั้งกำลังใจยอมรับนับถือกฎของความเป็นจริง นั่นก็คือ ให้รู้จักตัวเอง ว่าร่างกายของเรานั้นมันมีความเกิดขึ้นมาในเบื้องต้น แล้วก็มีความแก่ที่เราเรียกว่าเจริญ ขึ้นนะ เป็นหนุ่มสาวนั้นมันแก่ มีความแก่ติดตามมาขณะที่ทรงตัวอยู่ ก็มีอาการป่วยไข้ไม่สบายเป็น

ปกติ ขณะที่ทรงชีวิตอยู่ก็ต้องพลัดพรากจากของรักของชอบใจ เช่น พ่อตาย แม่ตาย ผัวตาย เมียตาย ลูกตาย เพื่อนตาย น้องตาย พี่ตาย ข้าวของที่รักมันพัง มันเสียหาย อันนี้ต้องถือเป็นเรื่องธรรมดา แล้วในที่สุดเราเองก็ต้องตาย ในเมื่อสภาวะมันเป็นแบบนี้ เราจะไม่สะดุ้งสะเทือนกับสิ่งเหล่านี้ที่มันเกิดขึ้น พ่อตาย แม่ตาย ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา ผัวตาย เมียตาย ลูกตาย หลานตาย พี่ตาย น้องตาย เพื่อนตาย ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา เพราะคนทุกคนเกิดมาจะต้องตาย

แต่ทว่าลองมองไปอีกมุมหนึ่งว่า การเกิดมาเพื่อแก่ เพื่อตาย แบบนี้ มันเป็นเหตุของความทุกข์ ทุกข์มันมีอยู่ที่ขั้น 5 คือ ร่างกาย ถ้าร่างกายของเราไม่ป่วยมันก็ไม่มีความทุกข์ ร่างกายของเราไม่แก่ มันก็ไม่มีความทุกข์ เราไม่มีร่างกายมันก็ไม่หิว เราไม่มีร่างกายมันก็ไม่หนาว เราไม่มีร่างกายมันก็ไม่ร้อน เราไม่มีร่างกายมันก็ไม่แก่ ถ้าไม่มีร่างกาย มันก็ไม่ป่วย เราไม่มีร่างกายมันก็ไม่ตาย ไอ้ที่เกิดทั้งหลายเหล่านี้ ที่เป็นมาทั้งหมดมันเป็นทุกข์ ทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะร่างกาย ถ้าเราไม่มีร่างกายเสียอย่างเดียว นั่นคือพระนิพพาน เราจะมีความสุขที่สุด

การปฏิบัตินี้ เขาปฏิบัติเพื่อพระนิพพานกัน ไม่ใช่ปฏิบัติเพื่อเที่ยวเห็นสวรรค์ เห็นนรก เห็นเทวดาเฉยๆ ที่ให้เห็นก็เพื่อว่า จะได้ว่า ตายแล้วมันมีสภาพไม่สูญ มันต้องมีความสุข มันต้องมีความทุกข์ที่เราจะพึงแสวงอีก เพราะฉะนั้นเพื่อจะดับความทุกข์มันซะเลย เราก็ตั้งใจไปนิพพาน การตัดสินใจไปพระนิพพานได้เขาทำอย่างไร เขาทำกันอยู่คนเดียว คือ เวลานี้สมมติว่าเราจะต้องตายลงไป ขณะที่นั่งกรรมฐานก็เจริญตาย คิดไว้เสมอว่า ร่างกายที่เต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก นั่งนึกดูในร่างกายของเรา มันเต็มไปด้วยอุจจาระ ปัสสาวะ น้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง เสดล ส่งทั้งหลายเหล่านี้ มันสกปรกทั้งหมดมันมีสภาพเหมือนกับได้ที่เขาใส่อุจจาระห่อไว้ ผูกหัว ผูกท้าย อุจจาระมันจะไม่แห้งไหลออกมา เราก็ไม่กล้าแตะ ร่างกายของคน ร่างกายของเขา ร่างกายของเรามีสภาพเช่นเดียวกัน เวลาเราจะกิน เลือกรับประทานอาหารอีก แต่ทว่าพอกินเข้าไปแล้วชิ พอถ่ายออกมาไม่อยากมอง

นั่นเราจะรู้ว่าที่อยู่ในห้องมันเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก มันไม่ใช่แต่สกปรกอย่างเดียว มันทรุดโทรมไปทุกวัน มันมีทุกขเวทนาทุกขณะ ในที่สุดมันก็พัง คือ ตาย ถ้าเราจะเกิดอีกมันก็มีสภาพแบบนี้ หากความสุขของความทุกข์ไม่ได้

เพราะฉะนั้นองค์สมเด็จพระจอมไตรจึงได้ทรงแนะนำว่า ทุกท่านจงอย่าสนใจกายในกาย คือกายของเรา อย่าสนใจในร่างกายของบุคคลอื่น อย่าสนใจในวัตถุใดๆ คือ หมายความว่า ถ้ามันมีชีวิตอยู่ก็เลี้ยงมันไป ให้มันกินข้าว ให้มันอาบน้ำ ให้มันห่มผ้า แต่ว่าคิดว่า ถ้าตาแล้วคราวนี้ จะไม่มีร่างกายอย่างนี้อีก จุดที่เราจะพึงไปนั่นคือพระนิพพาน ตัดสินใจไว้แบบนี้ละ ตอนนี้อยู่สำหรับท่านนักปฏิบัติใหม่ วิธีปฏิบัติให้จิตตรงตัวเพื่อเข้าถึงมโนนิพพิทาน หรือ ทิพจักขุญาณเขาทำอย่างไร

วิธีปฏิบัติเขาปฏิบัติแบบนี้คือ กำหนดรู้ลมหายใจเข้าออก ตามพระบาลีว่า อูหุง กายัง ปณิธายะ คือแปลว่าตั้งกายให้ตรงดำรงจิตให้มั่น กายตั้งตรงๆ มันจะหายใจได้สะดวกๆ สมาธิจะมีหรือมิมันอยู่ที่ลมหายใจ พอลมเดินสะดวกสมาธิก็เกิดเร็ว ถ้ามองไม่สะดวก สมาธิมันก็ไม่เกิดช้า ดีไม่ดีกว่า

ไม่เกิดเลย อันนี้คำว่าตั้งกายให้ตรงหมายความว่าตรงเท่าที่เราจะสบายต่อนั้น ไปกำหนดรู้ลมหายใจ
เข้าออกการกำหนดรู้ลมหายใจเข้าออกนี้ อย่างบังคับลมให้มันแรง หรือให้มันเบา ให้มันยาวให้มัน
สั้น ปล่อยลมหายใจเป็นไปตามปกติ แต่ว่ากำหนดรู้ ต้องการเอาจิตเข้าไปรู้เราใช้สติสัมปชัญญะ คือ
เป็นตัวสมาธิ เวลาลมหายใจเข้ารู้ที่อยู่หายใจเข้า เวลาหายใจออกรู้ที่อยู่หายใจออก หายใจเข้ายาวหรือ
สั้น หายใจออกยาวหรือสั้นก็รู้ ขณะที่หายใจเข้านี้กว่า นะมะ ขณะที่หายใจออกนี้กว่า พระระ คือ
ภาวนา ที่เราภาวนานั้นก็คือ นะมะ พระระ นั่นเอง ที่ตัดเป็น 2 ส่วน เพื่อป้องกันความเหนื่อย คือการ
กำหนดรู้ลมหายใจ การภาวนานี้ต้องปล่อยจิตแบบสบายๆ ใช้อารมณ์เบา เพราะว่าในตอนที่
ต้องการอุปจารสมาธิเท่านั้น คือไม่ต้องการตั้งมั่นที่ต้องการอุปจารสมาธิ เพราะว่าเมื่อเริ่มขึ้นขึ้นขึ้น
เราต้องใช้อุปจารสมาธิเพื่ออารมณ์จิตเป็นทิพย์ เมื่ออารมณ์จิตเป็นทิพย์ก็สามารถกำหนดรู้ภาวนากรรม
ต่างๆ ได้เพราะใจสบาย เมื่อจิตเคลื่อนไปถึง **จุฬามณี** ตอนนี่จิตเป็นอกิญจนา มี 2 ตอนด้วยกัน ทีนี้
เมื่อกำหนดรู้ลมหายใจออกตามปกติแล้ว ตอนนี่เขาจะมีสัญญาณ กรีก สัญญาณกริ่ง นี่เขาจะบอก
เวลา

ตอนนี้ไปครูบาอาจารย์จะเข้าไปแนะนำท่าน ตอนที่ครูเข้าไปแนะนำท่านให้ทุกท่านวาง
อารมณ์เสีย คือว่าไม่ภาวนาแล้วตอนนี้ ภาวนาก็ไม่ภาวนา ลมหายใจเข้าออกก็ไม่เอา เฉยๆ ทำ
อารมณ์สบาย ๆ ฟังคำแนะนำของครู ครูแนะนำแล้วถามว่าเวลานี้เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าไหม คำว่าเห็นในที่นี้ ไม่เห็นด้วยลูกตา เพราะว่าทิพจักขุญาณ แปลว่า ความรู้ทางใจ คล้ายตาทิพย์
มโนยทิ แปลว่า มีฤทธิ์ทางใจ ทุกอย่างนี้ไม่ได้เกี่ยวกับกายเลย เป็นเรื่องของใจอย่างเดียวคุณครู
ถามว่า เห็นไหม ต้องดูจิต จิตมันบอกว่าแดงก็แดง จิตมันบอกว่าเขียวก็เขียวจิตมันบอกว่าขาวก็ขาว
เชื่ออารมณ์แรกของจิต เมื่อครูยืนยันว่านั่นลูกกำลังใจตอนนี้ก็เกิดเป็นฉานสมาธิ บัดนี้ ครูแนะนำให้
ขอขมาพระพุทธรูปเจ้าช่วยนำไป **พระจุฬามณีเจดีย์สถาน** เราก็ตั่งจิตอธิษฐานอย่างนั้น ความรู้สึกของ
เราว่าพระพุทธรูปเจ้าไปทางไหน เราไปทางนั้น การจะรู้จะเห็นอะไรเป็นเรื่องของกำลังจิต

อันดับแรก ถ้าศีลของท่านแล้ว สมาธิของท่านแล้ว วิปัสสนาญาณของท่านแล้ว ท่านก็จะไม่
เห็นจริง มีแต่ความรู้สึกสัมผัส แต่ว่าศีลท่านดี สมาธิของท่านดีวิปัสสนาญาณของท่านดี จิตสัมผัสก็
มีนสภาพคล้ายตาเห็น จะแจ่มในมากน้อยอยู่ที่กิเลส ถ้ากิเลสน้อยมากก็เห็นชัด กิเลสมากหน่อยก็
เห็นน้อยลงไปหน่อย เหมือนกับแว่นตา เอาของเข้ามาปิด ถ้าปิดบางๆ มันก็เห็นได้ ปิดมันหนา มันก็
เห็นไม่ได้ที่นี้การจะรู้จะเห็นได้ อยู่ที่จิตของท่าน มีกิเลสหรือไม่มีกิเลส การจะวัดจิตของท่านมีกิเลส
สมมติว่าเวลานั้น เขาบอกว่าไฟไหม้บ้านท่าน เวลานี้เขาบอกว่า พ่อตาย แม่ตาย ลูกตาย หลานตาย
พี่ตาย เมียตาย เขาถามอย่างนี้เราก็ไม่ตกใจถึงแม้ว่าตัวเราจะตายเราก็ไม่ตกใจ ตายก็ช่าง เป็นของ
ธรรมดาห้ามไม่ได้ ฉันทต้องการไปนิพพาน ถ้าจิตมันมีความมั่นคงอย่างนี้ การเคลื่อนออกไปก็เห็นภาพ
ชัดเหมือนกับเราเห็นภาพพระพุทธรูปที่อยู่ข้างหน้า

ที่นี้การเห็นดีหรือไม่ดีมันอยู่ที่ท่าน ศีลของท่านดีไหม สมาธิของท่านดีไหมจิตใจของท่าน
ดีต่อด้านต่อความเป็นจริงหรือเปล่า ของที่มันเป็นความจริงทุกอย่างในโลก ท่านด้านมันหรือเปล่า คน

เกิดมาเพื่อแก่ คนเกิดมาเพื่อป่วย คนเกิดมาเพื่อตาย ถ้าอาการอย่างนี้มันเกิดขึ้นท่านหัวนไหวใหม่ ถ้าหัวนไหวก็แสดงว่าท่านฝันความเป็นจริง ก็เลสมันยังมาก ก็จะเห็นอะไรไม่ชัด

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัทขอให้กุมกำลังใจไว้ ถ้าศีลใครยังไม่เคยบริสุทธิมาก่อนก็ตั้งใจอธิษฐานถึงสมเด็จพระชินวร ว่านับตั้งแต่นี้เป็นต้นไป ที่ข้าพระพุทธเจ้าปฎิญาณตนว่า ขอมองกายถวายชีวิตต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ข้าพระพุทธเจ้าจะทำทุกอย่างตามคำสอนขององค์พระชินวร เอ้า ต่อนี้ไปบรรดาพุทธบริษัททุกท่า จงตั้งกายให้ตรงดำรงจิตให้มั่น กำหนดรู้ลมหายใจเข้าออกสำหรับผู้ใหญ่ ให้ภาวนาว่า นะมะ พระระ หายใจนี้กว่า นะมะ หายใจออกนี้กว่า พระระ จนกว่าจะได้ยินสัญญาณบอกว่าครุจะไปแนะนำท่าน จึงตั้งเวลาไว้ 10 นาทีเศษๆ เอ้าเริ่มทำได้

สนทนาหลังกรรมฐาน
วันศุกร์ที่ 7 กันยายน 2522

ถามว่าข้าง ข้างทำอะไรได้บ้าง ทำได้ทุกอย่าง สุดท้ายก็เป็นพระราชากะทรงให้สัญญากัน ถ้าข้างทำไม่ได้จะถูกตัดหัว ถ้าทำได้จะแบ่งทรัพย์สินอะไรก็ว่าไปในที่สุดเขาเอาเหล็กเผาไฟจนแดง โชน มันจับได้ที่ไหนล่ะ ไซ้ไหม ข้างก็เห็นแก่นาย ถ้าไม่อย่างนั้นนายจะตาย ก็จับ พอจับไอ้ความร้อนมันก็ไหม้ จับยกขึ้นมาเหล็กโค่นความร้อนจนสุด ในที่สุดก็ล้มตาย ตอนนั้น พระศรีอารีย์ เป็นนายข้าง ทีนี้ตอน พระศรีอารีย์ นี้ถ่านหมด จะต้องเอาศพ พระมหากัสสป ใส่มือเข้าไปสูมไฟ แล้วท่านก็นิพพานด้วยเหตุนี้ ไอ้ข้าง ไอ้มือนี่เป็นวง แทนงวงเป็นมือเพราะว่าอันนี้ไม่ใช่เรื่องจงเวระนะ เป็นเรื่องของกฎของกรรมอันนั้น นี่เป็นพระพุทธเจ้า ยังไม่พ้นนะไซ้ไหม

ที่พระพุทธเจ้าตอนตายลอบอกหัวหน้าเดิมที่ อานนท์ ไปตักน้ำมากินเถาะกรรมนี้ยังตามมานะ พวกนี้ นี่ พระศรีอารีย์ จะต้องมิลักษณะนั้น เอ้อ โยมไปเป็น พระศรีอารีย์ ใหม่ ตอนนั้นโยมไปเป็น พระศรีอารีย์ เผาศพใส่มือ เอ้อ ตาคคนนี้น่ากลัวไม่เอาเสะ

เมื่อก็ไปดูท่าน ผลที่สุดไปๆ มาๆ ท่านบอกไป ถามบอกไปไหน ไป บัณฑิตทุกมลลิตาอาสน์ พอขึ้นไปปีบนึกว่าไม่ใช่ซะ บอกนี้บ้านแก บ้านของแกบน บัณฑิตทุกมลลิตาอาสน์ จับปีบเดียวถึงบ้านเลย เอ้ บ้านทำไมสีม่วง ทำไมเป็นสีม่วง วิมานพรหมมันไม่มีสีม่วง บอกว่าเป็นได้ตามสีของแก่นั่นแหละ บอกเป็นไปตามสีนะ พอใจจะให้เป็นสีอะไร แดงมันก็แดง ขาวมันก็ขาว เหลืองมันก็เหลือง ม่วงมันก็ม่วง เขียวมันก็เขียว ถ้าแดงมันก็แดง เหลืองมันก็เหลือง เป็นทอง เขียวก็เขียว ใสก็ใส ก็ขาว บอกมันเป็นได้ บอกเวลานี้ใจแกมันเป็นสีม่วง ม่วงก็ม่วงตื้นๆ นะ ม่วงไม่ส่องใส มันม่วงตื้นๆ อยากรู้ก็ไม่วู้ ถามเป็นอย่างนี้ ก็เป็นอย่างนี้ ก็แล้วแต่ใจแก จี้เกียจก็จี้ๆ คุยอยู่พัก ก็ดู ดูแล้วก็แจ่มใสดีไม่มีอะไร ตะนี้พวกเขาก็นั่งกันเต็มเลย เขียวนะ ทุกคนที่มีอารมณ์ยังไม่ถึงที่สุดจงจำไว้ว่าเวลานี้เรามาถึงที่นี้ออกจากกายแล้ว ไม่มีชั้น 5 คำว่าชั้น 5 มันไม่มี เว้นอย่างใดอย่างหนึ่งก็เบญจชั้น บ้างคนเข้าใจผิดคิดว่า ไอ้ชั้น 5 นี้รูปมันพัง อาจมีเวทนา สัญญาสังขาร วิญญาณ คือ ชั้น 5 ชั้น 3 ชั้น 2 ไม่มีทั้งนั้นแหละ เพราะชั้น 5 ที่เราเข้าใจกันอยู่นี้ะ มันพังไปกับร่างกายทั้งหมด คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ คือ เวลาที่ร่างกายสิ้นไป มันก็พังสลายตัว การขึ้นไปบนนั้นมันมีสภาวะเป็นทิพย์ไซ้ไหม ทิพย์นี้เขาไม่เรียกชั้น 4 ชั้น 3 ชั้น 2 ชั้น 1 นี่อาจจะย่อไปแบกเข้าแล้ว บางทีผลอ เอ้ ชั้น 5 รูปหายไป เป็นเทวดามีชั้น 4 แล้วมีเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ไม่มีวิญญาณตัวนี้มันเป็นตัวรู้สึกของประสาท เข้าใจคำว่าวิญญาณหรือเปล่าโยม อธิบาย วิญญาณคืออะไร

วิญญาณคือ ประสาท เพราะไอ้วิญญาณตัวนี้ที่มันรู้ รู้หนาว รู้ร้อน รู้หิว รู้กระหาย รู้อ่อน รู้แข็ง รู้เปรี้ยว รู้เค็ม วิญญาณแปลว่า รู้เฉยๆ คือ ประสาทที่มันจะเกิดชั้น 5 ทีนี้เวลาออกไปแล้วปีบ ท่านบอกนี้ สภาวะอันนี้ที่มันไม่มีชั้น 5 เราพ้นจากชั้น 5 มาแล้ว ท่านถาม พวกคนที่นั่งๆ ถามว่า

เป็นสุขหรือเป็นทุกข์พวกนั้นเขาตอบว่าเป็นสุข เมื่อโยม เขาบอกไม่เมื่อโยม ปวดไหม ไม่หวิด หิว
ไหม ไม่หิว ก็ไม่มีหวิด บอกจำไว้ว่า นี่คือเราจริงๆ ท่านลุดจาดเลย นี่แหละคือเราจริงๆ ไอ้นั่นนะมัน
ไม่ใช่เรานะ ท่านชี้ไอ้หัวตอที่นั่งโคเป็นแถว แหม พอชี้ปั๊บ เห็นหัวตอของไอ้พวกนั้นนั่งอยู่ใช่ไหม
ไอ้เราก็เหมือนหัวตอหรือว่าจอมปลวกไอ้ร่างกายนี่นะมันมันไม่ใช่ มันไม่ใช่เรา มันเป็นเรื่องร่างกายที่
อาศัยชั่วคราว ก็ไอ้เรื่องร่างกายอันนี้มันเกิดมาอาศัยความชั่วเป็นแดนเกิด มีความชั่วเป็นเชื้อมันจึงมี
ร่างกาย คนมีแต่ความดีเขาไปนิพพาน และมีความดีชั่วคราว ดีไม่เต็มกระป๋อง ก็เป็นเทวดาหรือเป็น
พรหม

ตานี้ ถ้ามีความดีถึงที่สุดก็ไปนิพพาน ทีนี้เรามีร่างกายเพราะความชั่วชั่วอะไร 1.กิเลส 2.
ตัณหา 3. อุปาทาน 4. อกุศลกรรม กิเลสแปลว่า อารมณ์ชั่ว ชั่วตัวนี้แปลว่าโง่ กิเลสแปลว่าความเศร้า
หมองของจิต แปลไปได้ทั้งนั้น เราไม่ต้องรู้มันหรอก กิเลสแปลว่า ความเศร้าหมองของจิต ถ้ามไป
ถามมาคือ พัง กิเลสต้องแปลไปเลยว่า อารมณ์โง่ จิต จิตต้องมีสภาพ่องใสประภัสสร เรียกว่าจิตตั้ง
เดิมมันมีสภาพ่องใส ไอ้กิเลส ถ้าคลอนเข้ามาคิด มองอะไรไม่ชัดใช่ไหม ฉะนั้นไอ้กิเลสตัวนี้ เรา
จะแปลให้มันง่ายที่สุด คือ อารมณ์ของความโง่ แปลว่าอารมณ์โง่เมื่อความโง่เกิดขึ้นแล้ว ก็เกิด
ตัณหา ความอยากในสิ่งที่ไม่ควร ใช่ไหม อยากในสิ่งที่ไม่ควร ไอ้ทุกข์ก็เห็นว่ามันเป็นสุข อยาก
ตะเกียกตะกายเข้าไปหาความทุกข์เพราะคิดว่าไอ้ความทุกข์นั้นมันเป็นสุข เหมือนกับพวกสัตว์นรก
พระเรียไรทายกเรียไร คนเรียไรเขากิน ไปเจอไอ้ก้อนเหล็กแดงลูกโขน เห็นเป็นก้อนเนื้อใส่ปากปั๊บ
ถึงปากปากพอง ถึงท้องท้องพอง นอนอหงายแผ่หลาสองสสิ่งไม่ยักตาย พอร้อนเต็มที่แล้วปั๊บ เกิด
เป็นตัวขึ้นมาใหม่ วิ่งไปเจอก้อนเหล็กแดง นึกว่าขนมอีกหิว นี่ระวังนะ พวกเรียไร เรียไรสร้างไม่
เป็นไรนะ เรียไรไปกินนะ ไอ้ท่ายกเวลานี้เยอะ ไอ้ขุมนี้แย่งกันอยู่ละ ใช่ไหม ทีนี้ไอ้เราที่เกิดมาไอ้
ตัณหา ตัณหามันมีสภาพแบบนั้น เห็นของเลวเป็นของดี ของที่เป็นความทุกข์เป็นความสุข ใช่ไหม

เพราะไอ้จิตชั่ว จิตมันโง่ พอตัณหาเกิดขึ้น อุปาทานตัวยึดมัน ไอ้นี้ละถ้าได้มาแล้วมันจะสุข
ใช่ไหม ก็ปั๊บอยู่ตรงนั้น ยึดมัน พอยึดมันก็ทำกรรมชั่ว ทำอกุศลกรรม ทำด้วยความโง่ กรรมแปลว่า
ทำ อกุศลแปลว่าความโง่ ทำด้วยความโง่ถึงสิ่งที่มันเป็นชั่ว สิ่งที่เป็นภัย สิ่งที่เป็นโทษ เอา
เข้ามาสะสมไว้ นี่เหตุที่เราเกิด เกิด 4 อย่างนี้ ใช่ไหม ร่างกายมันสร้างจากความชั่ว เมื่อมันเกิดขึ้น
มาแล้ว มันจะเป็นสุขไม่ได้ มันก็มีแต่ทุกข์ ท่านก็เลยบอกว่า นี่เห็นไหม ในเมื่อออกจากชั้น 5
มาแล้ว จะลืมไปแล้ว ทีนี้ตั้งจำให้ดีนะ เดียวใครเขาถามว่าไปฟังท่านมาได้อะไร ออกมาแล้วเขา
ถามว่า ขึ้นไปเป็นเทวดาก็ดี ไปเป็นพรหมก็ดี ไปนิพพานก็ดี ไปอรุปรหมก็ดี มีชั้นอะไรติดไป
บ้างไหม นึกขึ้นมาได้

ฉันเคยถูกนักเทศน์ เวลาเทศน์เขาถาม ถามว่ามีชั้นอะไรติดบ้างไหม ก็บอกมี พอถามชั้น
อะไร ชั้น 5 บอกไม่ใช่ชั้นที่ 6 ไอ้บ้าตายห้าแล้ว ออกไปแล้วจากชั้น 5 แล้วบอกชั้นที่ 6 ก็ชั้น
6 นี่มันไม่มีในแบบ ก็แกไม่เสือกถามไปตามแบบนี้หว่า กัดตอบย้อนนอกแบบ ก็ถาม ชั้นที่เอานอก
แบบก็เอาดี ชั้นอะไรบอก ชั้นจิต มันก็แพ้เรา ก็ชั้นที่ 6 ใช่ไหม

เหมือนกับที่พระพุทธเจ้าอยู่หัว ท่านถาม กสิณกองที่ 11 นะ ท่านไปถามกองที่ 11 ท่านบอก ไอ้จิตผมนะ หลวงพ่อ ทำไว้จุดเดียว กสิณ 10 อ้อ ทำ ท่านบอกอย่าให้จิตผมนึกถึงผลบาป เท่านั้นแหละ นึกว่า จิตมันนึกถึงพุทโธนี่ แต่ถ้ามันออกไปจากนี้แล้ว แต่มันยังไม่ถึงพุทโธ อันนี้หลวงพ่อกำไมถึงไม่อธิบายมา กสิณกองนี้ ก็เลยบอกท่าน บอกว่า ไอ้นี้กองนี้มันกองที่ 11 พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนไว้พระพุทธเจ้าไม่ได้สอน อาตมาไม่เรียกว่า กสิณ นะ ถามเรียกอะไรครับ ไอ้นี้มันเป็นอรุณานัมม นี้ถ้าไม่ได้ **กรรมฐาน 40** ก็หงาย พระเจ้าอยู่หัวท่าน ไอ้โห้ก็เลยบอก นี่มันเป็นอรุณานัมม **วิญญูณัญญายตนเน** เขาไม่เรียก กสิณ ก็เลยบอก เอ้ หลวงพ่อกำไมไม่ทำให้ผมข้อนี พุคไปก็ซ้ำกัน ทำได้กองเดียวก็เหมือนกันหมด อธิบายด้วยลักษณะนี้ อธิบายหมด ทำได้กองเดียวมันก็จบแล้ว กสิณมันจบกองเดียว เท่านั้น มันจบหมด ขึ้นปีบๆ ก็เก็บ ไอ้นี้มันกองที่ 11 พระพุทธเจ้าไม่ได้เก็บไว้ ก็เลยไม่ได้บอกมา

บอกเก่งหรือยัง บอก ยักรับๆ ผมนึกๆ ดู เอ้ ทำไมหลวงพ่อกำไมได้บอกผมนะ ไอ้กองนี้ คือเราก้ เรามันมีมากกว่าปกติ เคยมีขั้น 6 มาแล้วใช่ไหม

เมื่อกี้ท่านก็นั่งอธิบาย ท่านพูดดิเนะ สมเด็จท่านบอกว่า เอ้า พวกเธอนี้ออกจากขั้น 5 มาแล้วนะ จำไว้ให้ดิเนะ มันปวดไหม มันเหนื่อยไหม มันหิวไหมมันหนาวไหม มันร้อนไหม มันเป็นอะไร การคล่องตัวดีไหม พวกนั้นบอก มันคล่องตัวดี แบ่งเบาดี จิตมีความเยือกเย็นดี ท่านก็ถามว่า อารมณ์ที่อยู่เมืองมนุษย์มันหนักไหม พวกนั้นเขาก็บอกว่าหนัก ไม่ถามฉันหรือคนะ ไม่ถามฉันหรือถามว่าถึงมาถึงสวรรค์ มีความรู้สึกเป็นอย่างไร เขาบอกเบาสดชื่น ดึกว่ามนุษย์มากใช่ไหม เขาก็บอกว่าใช่ ถึงพรหมเป็นอย่างไร ก็เล่าเรื่องตามลำดับ พรหม เอ จิตสังคคึกว่าสวรรค์ ถึงที่นี้ละ เป็นอย่างไร พระนิพพาน พวกนั้นบอก อารมณ์เบามากไม่มีอะไรกระเทือน นิดเดียวก็ไม่มี

จงจำไว้ โปรดจำไว้ จำไว้ว่า ถ้าเราไม่มีขั้น 5 แล้วมันเป็นสุขอย่างนี้เพราะว่าสภาวะที่ไม่มีขั้น 5 ก็ต้องระมัดระวัง มันต้องไม่มีขั้น 5 ข้างบน ไม่ใช่ไม่มีขั้น 5 ข้างล่าง หือ นรกนะซิ ท่านตรัสไปท่านก็ยิ้มไปนะ สมเด็จใจดีจริงๆ นะ ท่านตรัสไปท่านก็ยิ้ม นึกออกไหมจ๊ะ หันมาถามนิก ออกไหมจ๊ะ นี่พระพุทธเจ้าตรัสจ๊ะ ล้อไอ้พวกนั้นนะล้อไอ้พวกเด็ก พวกนั้นบอกนิกออก ถามขั้น 5 ข้างล่างอยู่ที่ไหน อยู่อบายภูมิ นั่งแหละ จำไว้

อบายภูมิมันมีขั้น 5 อยู่อันเดียว คือ เจริจฉาน นอกนั้นไม่มีขั้น 5 นะ จำให้ดี ทีนี้มีใครอยู่คนหนึ่ง แปลกหน้านิดหนึ่ง เขาฟ้องใสมาก เขาฟ้องใสมากนะแต่ไม่ถึงขั้นจบ คนนี้อย่างน้อยที่สุดเข้า อนาคามิมรรค เขาฟ้องใสจัด เขาหันเข้าไปถามท่านว่า ในเมื่อสภาวะขั้น 5 ไม่มี แล้วมันก็มีรูป จะเรียกมันว่าอะไรพระพุทธเจ้าบอก อันนี้เขาเรียก นามธรรม เขาก็ถามว่า นามธรรมนะจริงละ ข้าพระพุทธเจ้าเข้าใจว่าอย่างนั้นนะ ข้าพระพุทธเจ้าเข้าใจ แต่ถ้าใครเขาถาม ควรจะตอบว่าอย่างไร ในเมื่อรูปมันปรากฏ แต่ว่าเป็นนามธรรม ท่านบอกว่า บอกเขาซิว่ารูปในนาม เขาถามว่า รูปในนามนะ มันมีเวทนาไหม ท่านบอกก็มี แต่ว่าเวทนา มัน 2 ชั้น เวทนาของอบายภูมิ นั้น คือ ทุกขเวทนา คือ เวทนาของเจตสิก ถ้าเวทนาของอบายภูมิ มันก็เป็นทุกขเวทนา ไอ้หอก ไอ้ดาบ ไอ้

แหลม ไอ้หลาว ไอ้ไฟ อะไรพวกนั้นนะ มันก็เป็นเรื่องทำลาย เรื่องทำลายรูปในนาม หือแต่ว่าเอารูปไปเป็นกายเนื้อมันก็ไม่ใช่ไอ้ไหม มันคนละเรื่อง

ท่านบอกจำไว้ว่า ถ้าเห็นว่าเป็นรูป จงอย่าคิดว่ามีชั้น ไอ้ชั้น 5 ของมนุษย์นะ มันไม่ได้ตามไปหรอก มันจะดับพร้อมกับลมหายใจเข้าออก ไอ้ที่มันเป็นรูปในนาม จะเรียกว่าชั้นไม่ได้ แล้วก็เขานึกได้ ข้างล่างเขาบอก ควรจะเรียก อภิสสมาณกาย เป็นกายของสัตว์นรก เป็นกายของเปรต เป็นกายของอสุรกายแต่ก็เป็นนามธรรม เราจะหาวัตถุนิดหนึ่งมันจะไม่มี เวทนาที่นั่นก็ไม่ใช่เวทนาของชั้น 5 เดิม มันเป็นเวทนาที่เนื่องด้วยนามธรรมนะ ทีนี้ข้างบนมันมีแต่สุขเวทนาอย่างเดียว ไอ้สุขเวทนาตอนนี้มันไม่มีการรับสัมผัส มันเป็น นิรามิสสุข คือว่าถ้าเรามีชั้น 5 อยู่ มันตั้งออกเป็น สามีสุข ใจใหม่ สุขที่อิงอ้างด้วยอามิส มีข้าวหิวข้าว กินข้าวอิ่มเป็นสุข ถ้าปวดท้องขึ้นไปจี๊ชะสามีสุข สุขอามิส ยิ่งสิ่งของนะ

แล้วก็สำหรับข้างบนมันเป็น นิรามิสสุข นับตั้งแต่พรหม เทวดา ขึ้นมาถือว่าเป็น นิรามิสสุขหมด สุขที่ไม่อิงอามิส คือ สภาวะของเขาเป็นสุขจริงๆ เพราะฉะนั้นสุขตรงนี้ จึงไม่เกี่ยวกับเวทนาของร่างกาย นี่จำไว้ นะ หือ จำไว้ใหม่แน่ ไอ้ที่ลำบาก เดียวเขาไปถามขึ้นไปเป็นเทวดาก็ชั้น เรา ก็บอกว่ามีชั้นเดียวชั้นที่ 6 เป็นพรหมมีก็ชั้น ชั้นเดียว ชั้นที่ 6 ไปนิพพานมีก็ชั้น ก็ชั้นเดียว ชั้นที่ 6 แน่ รู้เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จิตใจใหม่ ไอ้ที่ต้องเข้าใจคือว่าต้องเข้าใจ

เมื่อที่นี้รู้สึกว่าท่านก็นั่งไถ่ถอน เขาสุขมาก บอกจำไว้ นะ ที่เรามีทุกข์ก็เพราะเรามีชั้น 5 เราจะออกจากชั้น 5 ทุกขันธ์หนึ่งมันก็ไม่มี แต่ที่ว่าถ้าจิตของเราต่ำทราม คำว่า ต่ำทรามท่านหมายเอา กามาวจรสวรรค์ ถ้าจิตของเราต่ำทรามมันก็จะมีความสุขชั่วคราว แล้วกลับไปเกิดใหม่ ถ้าจิตของเราต่ำน้อยลงไปหน่อยแต่ก็ยังต่ำอยู่นั้นคือพรหม เราก็ไม่พ้นความทุกข์ชั่วคราว ทีนี้เราต้องชำระจิตของเราให้สะอาด จิตที่สะอาดก็จงดูชั้น 5 ชั้น 5 ที่นั่งอยู่ข้างล่าง พอนั่งข้างล่างบีบก็ไหลสลดอนเหมือนหัวคอ มีรูปมันสวยตรงไหน มันคิดตรงไหน มันทรงสภาพแก่ไหน มันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร จำไว้ ในเมื่อจิตที่เราอยู่ในชั้น 5 เราเข้าไปอาศัยชั้น 5 มันปวดเราก็ปวดด้วย ชั้น 5 มันเมื่อยเราก็เมื่อยด้วย ชั้น 5 มันหิวเราก็หิวด้วย เพราะเราอาศัยมัน ตอนนี้เมื่อเราพ้นจากชั้น 5 แล้วสภาพเป็นอย่างนี้ จำไว้ว่า ชั้น 5 ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราต้องตั้งใจไว้โดยเฉพาะว่าพระนิพพานคือที่อยู่ของเรา ให้ใช้อารมณ์เป็นปกติ

แล้วท่านก็สรุปท้ายว่า จิตของพวกเธอมีพระนิพพานเป็นอภัตตารมณ์เธอก็เป็นอันนิพพานได้ ถึงแม้ว่าเธอจะเคยมาเที่ยวพระนิพพาน เพราะจิตของเธอยังกระสับกระส่ายอยู่ ยังสนใจ บางครั้งเห็นว่ามนุษย์ดี บางครั้งก็เห็นเทวดาดีบางครั้งก็เห็นพรหมดี เธอไม่มีวันจะมานิพพานได้

ท่านทิ้งทวนเลย บอกจิตต้องยึดเป็นอารมณ์ ถ้าตายคราวนี้ เรามุ่งนิพพานคอยชำระจิต ในเมื่อยึดนิพพานแล้วต้องคอยชำระจิต ชำระจิตก็หมายความว่าอย่าให้ความโลภมันคลุมใจ อย่าให้กามมันคลุมใจ อย่าให้ความโกรธมันคลุมใจ อย่าให้โมหะความหลงมันคลุมใจ โดยเฉพาะอย่าง

ยั้งหันเข้ามาตัดจุดเดียวคือ ชั้น 5 ของเรา ตัดชั้น 5 ของเราขาด ทุกอย่างมันจะเกาะไม่ได้ หรือ ว่า
แล้วก็เกือบชั่วโมง ลากลับไปดีกว่า

คำแนะนำก่อนฝึกมนมยิทธิ 33 ที่ชิคาโก สหรัฐอเมริกา 1

วันอาทิตย์ที่ 15 พฤษภาคม 2526

การเจริญพระกรรมฐานที่เราปฏิบัติกันอยู่นี้ ท่านเรียกว่า **มนมยิทธิ** ซึ่งแปลว่า มีฤทธิ์ทางใจ ความจริงพูดกันเรื่องฤทธิ์ทางใจก่อนดีกว่า ฤทธิ์ทางใจนี้หมายความว่า เวลานี้การปฏิบัติแบบนี้เราใช้เฉพาะใจโดยเฉพาะนะ (ไอ้หนูไม่ต้องพนมมือ มันรานเดียวจะเมื่อยลูก) ว่าใช้ใจโดยเฉพาะคือการเห็นต่างๆ นั้นไม่ได้ใช้ตาเห็น คือใช้ใจเห็น เป็นความรู้สึกทางใจ นี้ท่านเรียกว่า **ทิพจักขุญาณ** แต่ความจริงถ้าปฏิบัติจริงๆ นะ ถ้าเต็มอัตราเราก็ไม่ต้องมาสนใจกันคำว่า **ทิพจักขุญาณ** นี้เราปฏิบัติกันนี้มันไม่ถึงครึ่งอัตรา ที่ปฏิบัติใช้กำลังไม่ถึงครึ่งเพราะถ้าเต็มนี้รับกันไม่ได้ เพราะมันเสียเวลามา 10 ปี (จากปี 09 ถึงปี 21) 10 ปีนี้ไม่มีใครได้เลย จึงต้องลดกำลังลง ไอ้ลดกำลังนี้ก็ได้ลง เจ้าของท่านมาบอกให้ลด ฉันก็ลดไม่เป็นเหมือนกัน

อันดับแรก ก็ต้องขอให้ท่านป่วย แล้วเมื่อก่อนนี้ก็ไม่มีการสอนกันแบบนี้แล้วท่านก็บอกว่าต้องสอนเรียงตัวกัน หมายความว่า ต้องเอาคนไปแนะนำถึงตัวจึงจะเข้าใจ แล้วไอ้ที่ไม่ได้กันจริงๆ อยู่ที่ความเข้าใจหรือไม่เข้าใจตัวเดียว ถ้าจะถามว่า ทุกคนที่มานั่งมีบารมีไม่เสมอกัน คนนั้นอาจจะมียบารมีสูง คนนี้อาจจะมีบารมีต่ำ อันนี้ก็ต้องขอตอบว่า ถ้ามาด้วยความตั้งใจจริง มีบารมีเสมอกันหมด ไซ้ใหม่ เว้นไว้แต่จะมาลองดู คุณเป็นอย่างไร ลองดูหน่อย อันนี้ไม่แน่ คือว่ากรรมฐานจริงๆ ถ้าคนที่พอใจในการปฏิบัติกรรมฐาน นั้นมีอยู่ 2 พวก พวกนี้มีบารมีกลางเป็น **อุปปบารมี** กับ **ปรมัตตบารมี** 2 พวกนี้เท่านั้น แต่ว่าพวกแรก **อุปปบารมี** ถ้าทำไปได้ฉานสมบัติ ถ้าแนะนำเรื่องนิพพาน จะบอกว่าไม่ไหว กำลังไม่พอ แต่เรื่องฉานสมบัตินี้พร้อมทำและทำได้คล่องแคล่ว ถ้าพวกที่มีบารมีเป็น **ปรมัตตบารมี** อันดับแรกอาจจะไม่เข้าใจเรื่องนิพพาน ทำไปๆ มันพอมีความเข้าใจเรื่องนิพพาน หรือพอใจเฉพาะนิพพานจุดเดียว นี้พวกนี้เป็นพวก **ปรมัตตบารมี**

ก็เป็นอันว่า พวก **อุปปบารมี** ก็ดี **ปรมัตตบารมี** ก็ดี มีสิทธิ์จะทำเหมือนกันแต่ผลในการปฏิบัติอีกจุดหนึ่งจะไม่เหมือนกัน ถ้าท่านที่มีบารมีเป็น **อุปปบารมี** นี้จะไม่สามารถเข้าถึงนิพพานได้เลย ไม่ได้เห็น ถ้าตั้งแต่เขตสวรรค์ถึงพรหมนี้ไปได้หมด จักรวาลต่างๆ ทุกจักรวาลไปได้หมด แต่นิพพานไม่เห็นเงา เห็นไม่ได้เพราะไม่มีสิทธิ์ ถ้าหากว่าพวกที่มีบารมีเป็น **ปรมัตตบารมี** เขาจะนำจาก **จุฬามณี** นำไปนิพพานได้ทันที นี้ไม่เหมือนกับตรงนี้นะ อันนี้ต้องเข้าใจ

แต่ว่าอันดับแรกที่เราจะฝึก **มนมยิทธิ** ก็ต้องขอยืมวิชาสามมาใช้เป็นกำลังส่วนหน้า นั่นคือ **ทิพจักขุญาณ** เพราะ **ทิพจักขุญาณ** นี้เป็นของ **วิชาสาม** เขา แต่ความจริงถ้าฝึก **มนมยิทธิ** ได้เต็มอัตราก็ได้พร้อมเหมือนกัน แต่ว่าไม่ต้องขึ้นต้นแบบนี้ ที่ต้องขึ้นต้นแบบนี้ เพราะกำลังคนรับไม่พอ ถ้าอันนั้นเป็น **อภิญา** ตรง คือต้องใช้กำลัง **วิชาสาม** เข้าช่วย เป็นเอาบันไดต่อแหละ หือ ก้าวมันยาวเกินไปก็แซมมันอีกลูกหนึ่ง ไซ้ใหม่ เข้าใจไหม พอเข้าใจนะ ถึงอย่างไรๆ เราก็ไปได้ตามจุดต่างๆ แม้จะเห็นน้อยไปหน่อย เราก็ไปเห็น เห็นของจริงได้ ในตอนต้นนี้ขอพูดเรื่อง **ทิพจักขุญาณ**

เสียก่อน คำว่า **ทิพจักขุญาณ** นี้ สำหรับคนที่ได้แล้ว ก็เห็นจะไม่หนัก ท่านแปลว่ามีความรู้สึกทางใจ คล้ายตาทิพย์ ไม่ได้แปลว่าลูกตาเป็นทิพย์นะ ไอ้หนูนะ (เอาใหม่ซะ พร้อมกันเลย หนังสือตัวเดียว) ถ้าหากว่าลูกตาทิพย์ ต้องใช้ศัพท์ว่า **ทิพย์เนตร** นี้ท่านแปลว่า **ทิพญาณ** ญาณนี้เขาแปลว่า รู้ แปลว่า มีความรู้สึกทางใจคล้ายตาทิพย์

แล้วสำหรับท่านที่ปฏิบัติเบื้องต้นแรก ให้มีความเข้าใจว่า ถ้ามี **ทิพจักขุญาณ** ต้องแบ่งเป็น 3 ชั้นสำหรับผู้ฝึก ความจริงในแบบเขาไม่มีแบ่ง แต่ว่าที่ฝึกๆ กันมามันมีผลตามนั้น ก็เลยต้องแบ่งไป ไม่งั้นจะไม่เข้าใจ คนที่ได้ **ทิพจักขุญาณ** อย่างอ่อน จะมีความรู้สึกทางใจถูกต้องแต่ไม่เห็นภาพ แต่พวกไม่เห็นภาพนี้ ถ้าทำเรื่อยๆ ไปก็เห็นเพราะกำลังใจอ่อนไป

ถ้าได้ **ทิพจักขุญาณ** อย่างกลาง มีความรู้สึกทางใจพร้อมกับเห็นภาพ เห็นภาพทางใจแต่ไม่ชัดเจน

ถ้าได้ **ทิพจักขุญาณ** อย่างสูง มีความรู้สึกพร้อมกับเห็นภาพชัดเจนมากเล็กเห็นชัดใหม่ (ตอบ ก็ชัดๆ มั่งไม่ชัดมั่ง) เออ ลืมตาดูหลวงพ่อก็เห็นชัดใหม่ (หัวเราะ)

เออเนะ ในคนที่เห็นภาพชัดก็เหมือนกัน บางวันนี้จะมัวไปบางทีเพลี่ยไปบ้างร่างกายไม่สบายบ้างนะ หรือถ้าว่าไหนตั้งใจเกินไป วันนั้นแจ้ง ทีนี้เวลาปฏิบัติจริงๆ ให้ปฏิบัติแบบนี้ ใช้คำภาวนาว่า นะมะ พระะ นะมะ พระะ นี้แปลว่าอย่างไรไม่ต้องแปล มันเป็นคำภาวนา ไม่ใช่คำพิจารณา เวลาหายใจเข้านึกว่า นะมะเวลาหายใจออกนึกว่า พระะ ในขณะที่ภาวนาอยู่นะ ของงออย่าอยากรู้อยากเห็นอะไรเป็นอันขาดในตอนนั้น ถ้ามั่นอยากรู้อยากเห็นเข้าเป็น **กามสุขัลลิกานุโยค** ย่อหน่อยเกินไป จิตชานจะไม่ได้เห็นเลย ถ้าเวลาปฏิบัติระยะต้นเครียดเกินไปตั้งใจมากเกินไปเป็น **อหัตถกิลมถานุโยค** ทรมานกายทรมานใจไม่ได้อีก ต้องปล่อยใจเบาๆ อารมณ์สบายๆ เวลาภาวนาหายใจเข้านึกตามว่า นะมะ หายใจออกนึกตามว่าพระะ เอาแบบเบาๆ สบายๆ อย่าให้เหนื่อย อย่าให้อารมณ์เครียด ถ้าอารมณ์จะเครียดเกินไป ขยับใจกำลังเสียใหม่ ปล่อยใจเป็นปกติ

แต่ว่ากำลังใจของ **ทิพจักขุญาณ** นี้จะได้ต่อเมื่อ จิตตั้งอยู่ในเขตของอุปจารสมาธิ ถ้าเกร็งๆ เกินไปเป็นฉาน เลยไปได้ หย่อนไปกว่าอุปจารสมาธิก็ไม่ได้อีก มันเหมือนกับกำแพงที่เขาเจาะช่องไว้ ถ้าตาเลยช่องมองไม่เห็น ไข่มุขดำกว่าช่องก็มองไม่เห็น เพราะเวลานี้เราใช้กำลัง **วิชาสาม** ถ้าใช้กำลังเต็มของ **อภิปัญญา** ใช้กำลังฉานสินีดีมาก ไม่ต้องยุ่งนะเรื่องนี้ ทำไปๆ เห็นแสงสว่างพุ่งลงมาจากอากาศ หรือแสงสว่างออกจากกาย เมื่อแสงสว่างจ้าปรากฏขึ้น จิตมันจะหลุดจากกายไปเลย ไอ้คำว่าจิตหลุดจากกายไปกันแสงนี้ ความจริงไม่เห็นด้วยจิตมันเป็นตัวเลยนะ ออกไปนี่ท่านบอกว่า คล้ายๆ กับดึงไส้หลอดออกมันเหมือนกัน ออกไปรู้สึกเหมือนกำลังตัวเราไปเอง โดยเฉพาะมีกำลังเท่าเดิม จะไปไหนก็มีความสว่างไสวมาก

แต่อย่างนั้นเคยถามท่าน ท่านบอกว่า เห็นจะฝึกได้ประมาณเดือนเมษาหน้าท่านว่าอย่างนั้นนะ พอเมษาหน้านี้ อาจจะเริ่มฝึกเป็นสาธารณะได้ แต่ว่าก่อนที่จะฝึกต้องฝึกพวกครูก่อน ถ้าพวกครูได้เนะ ถ้าครูไม่ได้ฉันเหนื่อยแยะ ไม่ไหวละแบบนั้นเหนื่อย ดีไม่ดี เดินคองกำกัณบีมบีม ทีนี้ที่ตรงนี้

เดินกันมากทำไม่ได้ละเตี้ยเดินเตี้ยพังหมดเลย ก็เหมือนรีดออกคล้ายๆ รีดออก ใหม่ๆ ก็ตั้งตั้ง
โครมคราม พอๆ ฆานเรียบก็เรียบเหมือนกัน พวกนี้แจ่มใสมากๆ แล้วถ้าเวลาจะไปไหนก็เหมือนเรา
เดินไปเที่ยวนะ เหมือนกับตัวเราไปซัด มีกำลังเท่ากัน มันปลดแต่ประสาทนี้มันยังดึงกับร่างกายอยู่
จิตนะ จิตยังมีความสัมพันธ์กับประสาท แต่ว่ามันก็ไปสุดตัว ถ้าใครถามที่นี้มาได้ยื่นเขาก็ตอบลงมา
ไอ้ตัวนี้ที่ตอบเหมือนกับสายลำโพง ไซ้ใหม่ ไอ้มันพูดมา ปากนี้ก็พูดออกเสียงเข้าออก นี่เราหาวิชา
ความรู้แบบนี้หาฝึกยาก ไอ้มันไปเลยใครพูดไม่รู้เรื่อง แล้วมีเรื่องอะไรมาลืมหืมตาแล้วก็พูดกันถ้าเขา
สงสัยฉันเข้าเนใหม่ อันนี้มียะ แต่ประเภทที่กำลังอยู่ในเนแล้วคนพูดได้รู้เรื่องกันได้นี้ มาหาได้อัน
นี้อันเดียว ที่ฉันหามาเนาน คือต้องการอย่างนี้ มันมีประโยชน์กว่า

ก็รวมความว่า วิธีที่เราจะฝึกก็หายใจเข้านี้กว่า นะมะ อย่าลืมหืมว่าทำใจแก่สบายๆ ถ้ารู้ลึกลงจะ
เฉียด ถอยหลังชะ ดึงอารมณ์ใหม่ ปลดปล่อยความรู้สึกตามเดิม เอาเท่านี้แหละ แล้วก็วิธีที่เราจะปฏิบัติให้จิต
แจ่มใสที่เขาทำอย่างนี้ อยู่ๆ พรวดพราดขึ้นไปนี่มือ เพราะไม่ได้เขี่ยจี้ตา ไซ้ใหม่ ต้องเขี่ยจี้ตาออกซะ
ก่อน ไอ้การเขี่ยตา ถือว่าเอาจิตเอาปัญญาเข้าไซ้ คือ ต้องใช้วิปัสสนาญาณช่วย สว่างหรือมสว่างนี้ อยู่
ที่วิปัสสนาญาณ แค่สมถภาวนานี้มันคล้ายๆ เห็นของในเดือนมือ เดือนมือจะมีแสงสว่างด้วยดาว เรา
เห็นไม่ชัด

อันดับแรก ก่อนที่ภาวนานะ ถ้าอยู่ที่บ้านให้พิจารณาตามที่ครูเขาสอนให้การตัดกิเลสเล่น
อย่างเอาวิธีอย่าง ง่ายๆ ก็คือว่า นึกตามความเป็นจริงว่า โลกนี้มันเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ เราเกิดมา
ตั้งแต่วันเกิดถึงวันนี้ ตามความจริงแล้ว เรามันไม่เคยมีความสุขเลย สุขใหม่เจ็บ เตี้ยวถูกร้อง เตี้ยว
พ่อรวน เตี้ยวอีแม่จี้เกียดเอาเรื่องไม่ได้ ไซ้ใหม่ เตี้ยวหนาว เตี้ยวร้อน (ไม่ชัด) เราต้องทำงาน
ตลอดเวลาไซ้ใหม่ ไอ้การทำงานนี้มันเป็นทุกข์ ไม่ใช่เป็นสุข เราอยากจะนอนสบายๆ เอ้าถึงเวรเข้า
เอาอีกแล้ว ไซ้ใหม่ ไอ้เข้าเวรก็ดีละ เข้าไปนั่งซิม นั่งฝืนนอนฝืน เตี้ยวไอ้คนไซ้ไว้กเข้ามาอีกแล้ว ไซ้
ใหม่ ดีไม่ดีกำลังจะหลับอยู่ดีๆ พวกมากระดุกเรียก เอ้าไอ้คนไซ้ขี้แตก สู้ย ยุงบรรลัย นี่แหละ **อสุภ**
กรรมฐาน เจอคนไซ้ทุกคนแสดงให้เห็น โลกเรามีทุกข์ คนมันเป็นทุกข์ มันก็พันการป่วยไซ้ไม่สบาย
ไม่ได้นะ แล้วร่างกายคนไซ้ทุกคนนี้ สกปรกแล้วไอ้คนที่จะป่วย เมื่อก่อนนี้มันไม่ป่วยนะ ไซ้ใหม่มัน
คนที่ไม่ป่วยก็สกปรกเหมือนกัน

ก็รวมความว่า โลกนี้มีทั้งทุกข์และมีทั้งสกปรก แล้วก็เต็มไปด้วยความวุ่นวาย มีความ
เหนื่อยยากไม่มีอะไรทรงตัว โลกทั้งโลกคนทั้งหมดทั้งโลกตายหมดเป็นอนิจจังไม่เที่ยง มีร่างกายๆ
เสื่อมทุกวันเหมือนกันทุกคน ไม่ว่าฐานะแบบไหนในเมื่อมันไม่เที่ยงจิตเราก็อายึดให้มันเที่ยง
อย่างเรามีพ่อแม่เป็นที่รักเลี้ยงเราท่านเลี้ยงเรามา เราก็ไม่อยากจะท่านตาย อยากให้ตายใหม่ เคย
นอนแข่งให้พ่อแม่ตายหรือเปล่า พ่อมีมั่งนะ บางคราว (หัวเราะ) ไอ้ความจริงเราไม่อยากจะท่าน
ตาย เพราะท่านเป็นที่พึ่งดีๆ ท่านก็ต้องตายไซ้ใหม่ แล้วก็สิ่งไรของที่เรารักทุกอย่างไม่อยากจะมัน
พัง มันก็พัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ร่างกายของเรา ไม่อยากจะมันแก่ มันแก่หรือยังหว่า (แก่แล้วละ)
ยังไม่แล้วกำลังแก่อยู่ แก่แล้วมันต้องเลิกแก่ เริ่มแก่ไปทุกวันนี้ ไซ้ใหม่ ต่อไปไอ้ความแก่นี้ มันก็เป็น

ความทุกข์แก่มากเท่าไร แค่ขั้นห้ามันก็ยุ่ง ขั้นห้า ขั้นอย่างเดียวนะ แก่มากก็ยุ่งง่าม ไม่มีการ
คล่องตัวใช่ไหม ลูกก็ลำบากนั่งก็ลำบาก แล้วมันก็เป็นทุกข์ ตามีการทำงานทำการต่างๆ ไม่มีการ
คล่องตัว ก็เป็นทุกข์ แล้วพอตายจะตายก็เป็นทุกข์อีก นี่แค่ขั้นห้า ขั้นห้าเดียวนะ ถ้าสี่ห้าอย่างด้วย
มันหนักมาก ขั้นเราไม่ทุกข์ ขั้นคนอื่นเริ่มทุกข์ ทำให้เราทุกข์ใช่ไหม ทำให้เราทุกข์ใช่ไหม ดีไม่ดี
ขั้นลูกทำให้แม่ทุกข์ไอ้ขั้นลูกไม่ทำให้แม่ทุกข์ละ ขั้นพ่อทำให้แม่ทุกข์ แต่ขั้นที่น่ากลัวที่สุดก็
คือขั้นเจ้าหนี้ หือ ใช่ไหม ไอ้หนี้หนี้หรือเปล่าลูก (หัวเราะ) มีหรือ หรือยังไม่มียังไม่มีหรือยังไม่
หมด (หัวเราะ) ยังไม่หมด ยังไม่หมดหรอก ไอ้หนี้เราเกิดมาเป็นทุกข์อย่างนี้ ก็ต้องเป็นหนี้ เพราะมันมี
ความจำเป็นจะต้องใช้ หือ อันนี้ไม่มีอะไรนำคำหนักัน

รวมความว่า ความจำเป็นมันเหนือกว่าผลที่เราจะต้องรับ ก็คนทุกคนต้องเป็นอย่างนี้ ความ
จริงนั่นเองฉันไม่มีหนี้นะ เพราะเจ้าหนี้ตายหมดแล้ว พ่อกับแม่แต่ตัวฉันนี่ แต่ฉันเป็นผู้รับรองวัดอยู่
ซิ ฉันมีหนี้นิดหน่อย สี่ล้านเศษๆ (หัวเราะ) สบายไอ้หนี้ เงินคงคลังเป็นมันได้ทั้งนั้นแหละ ทุกปีมัน
ต้องยื่นในสี่ล้าน นี่เมื่อไหร่จะหมด (หัวเราะ) เพราะว่าสร้างไม่หยุด คิดว่าถ้าหยุดลงไปสักหน่อย
น้อยไปหน่อย ก็จะเบาตัวลงเงินก็สะสมกันเรื่อย แต่มันคิมันไม่ออกไปจากนั้นนะ ออกไปเล็กๆ
น้อยเดี๋ยวก็ประเดี๋ยวก็ลดลงนะ เดียวก็ไหลมาด้วยกันนะ บางทีหยุดลงไปเหลือสักสามล้านกว่า เราก็
ดีใจ เดียวไหลหน้ามาสี่ล้านอีกแล้ว แหม ไอ้เลขสี่นี่มันดีจริงๆ (หัวเราะ) กำลังดี เฮอะๆ

เอาละ ไอ้ที่ขี้ขี้ไม่ใครก็ใครฟังนะ ไม่เจ้ามือฟัง เราก็ฟัง (หัวเราะ) ไอ้พวกนี้ความโลกเกิด
แล้ว (หัวเราะ) อ้า รวมความว่า เราต้องมองเห็นความทุกข์ก่อนนะ ถือว่าคลกนี้มันเป็นทุกข์ คนทุก
คนมีทุกข์ คนทุกคนก็ต้องตาย ทีนี้ในเมื่อโลกนี้มันไม่ใช่ออย่างนี้ มันน่าอยู่ไหม จิตใจต้องตัดสินใจนะ
จิตตัดสินใจเด็ดขาดว่าโลกนี้ความจริงมันไม่น่าอยู่ แต่ไม่ใช่ฆ่าตัวตาย แต่ไม่ใช่ขี้เกียจ คือว่างานใน
หน้าที่ทุกอย่าง เราต้องทำให้ครบถ้วน ในฐานะเป็นพ่อบ้าน แม่บ้าน ลูกบ้านผู้ได้บังคับบัญชา หรือ
ผู้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาต้องทำให้ครบถ้วน ใจคิดไว้เสมอว่าถ้าร่างกายนี้มันพังเมื่อไหร่
ขึ้นชื่อว่าโลกนี้จะไม่กลับมาอีก นะ แล้วเราจะไปไหนไปเทวดาหรือพรหม ไอ้เป็นเทวดาหรือพรหม
แล้วพวกเรานั่งอยู่ที่นี่ทุกคน มันเป็นมาแล้วจนเบื่อแสนเบื่อ ถ้าไม่เบื่อไม่มาเป็นนายดีไม่ดี เล็ก
มันไม่เบื่อ เขาไล่มา ฮี ฮี เบื่อคนไล่ พอหมดบุญวาสนาบารมีก็ต้องลง ขึ้นๆ ลงๆ แบบนี้ไม่รู้เท่าไร

แล้วตัดสินใจมองดูความจริงว่าโลกเต็มไปด้วยความวุ่นวาย เต็มไปด้วยความทุกข์ สิ่งที่เรา
คิดว่ามันเป็นความสุข นั่นคือเราหาความทุกข์เข้ามา แต่ก็มีความจำเป็น อย่างเงินทองที่เราจะหามา
ได้ ก่อนจะได้มันทุกข์เหนื่อยใช่ไหม อยู่เวรอยู่ยามหลับสัปหงก หือ ไอ้หนี้ ใช่ไหม พวกทำการค้ายัง
ปวดหัววันยังค่ำใช่ไหมดีไม่ดี ไอ้คนเราคิดตั้งใจจะดี ไอ้เจ้านายผู้บังคับบัญชาให้ช่วยดูงาน แล้วมันก็
พูดเสียดลีต่างๆ ก็ต้องทนเอาหวังจุดเดียวคือ เงิน ถ้าเราไม่มีเงิน เราก็ตาย มันก็มีทุกข์หนัก ก็
จำเป็นต้องทำ

นี่การทำเพื่อหาเงินมันก็ทุกข์ พอได้เงินมาก็เริ่มทุกข์ แต่จะเก็บเงินไม่ติดกลัวขโมยจะลัก ใ้
นี่เบาหน่อยนะ ผ่ากษณาการได้ใหม่ พอได้เงินมากแล้วเจ้าหนี้มาบ้านก่อน ฮี ไซ้ใหม่ ดีไม่ดีโผล่หน้า
เอ๊ะ ใ้หนี้ไม่ใช่ ๆ แม่บ้าน นี่มันเจ้าหนี้ที่ว่าใ้หนี้มันเป็นทุกข์แบบนี้

ก็ต้องคิดด้วยความจริงใจ พยายามคิดไว้ทุกๆ วัน จิตใจจะผ่องใส เห็นว่าโลกนี้เป็นทุกข์ ก็
เห็นว่าเทวโลกกับพรหมโลกก็พักทุกข์ชั่วคราว ไม่มีความปรารถนาของเรา เราต้องการจริงๆ คือ
นิพพาน ถ้าคิดอย่างนี้แบบย่อๆ สั้นๆ แบบนี้แล้วก็จบ นะมะ พระะ มันจะขึ้นไปแล้วก็แจ่มใสมาก

ทีนี้มันมีวิธีหนึ่งที่ว่า การได้สมาธิของเราหรือ **ทิพจักขุญาณ** ของเรานี้แคบมาก มัน
เหมือนกับไฟฉายดวงเล็ก ถ้าเราต้องการจะไปหาใครนี่ บางทีท่านนั่งอยู่เป็นร้อยเป็นพัน เห็นคน
เดียว เห็นเฉพาะคนนั้นนะ นี่พอไปถึงจุดนั้นแล้วถ้าเราเห็นคนเดียวก็ขอขามมีพระพุทธรูปเจ้าช่วย ขอ
ขามมีท่านเจ้าของพื้นที่ ที่เราต้องการพบช่วย ว่าในที่นี่มีใครอยู่บ้าง มีอะไรบ้าง ขอให้เห็นทั้งหมด
ได้ชัดเจนแจ่มใสจะเห็นทั้งหมดทันที คือ คนเรานั้นเล็ก ช่องไอ้กระแสไฟฟ้ามันเล็กเกินไป แสง
สว่างนะ ช่องเล็กมาก เขาต้องทำตามนั้นนะ ไปถึงทุกจุดแหละ ขอขามมีพระพุทธรูปเจ้าช่วย

อย่างไร **พระจุฬามณี จุฬามณี** นี้ ถ้าเห็นครบมันไม่ยากกลับละ สวยมากทั้งข้างนอกทั้ง
ข้างใน เทวดาทุกองค์ก็มีแสงสว่างจากตัว หากท่านมามากองค์จะเหมือนเขาจุดเทียนแพรวพราว แต่
ความจริงมีแสงมันใสกว่าเทียนดี สวยสดงดงามในนั้นก็สวยงาม แต่เข้าไปในเขต **จุฬามณี** จะหาความ
เพลิดเพลิน เขาลือกันมานานแล้วนี่ว่าพระพุทธรูปทุกองค์ **พระอินทร์** เอา **เจี๋ยงแก้ว** ไปที่นั่นไซ้ใหม่
แล้วเอา **พระเมสสิ** คือ สมที่ตัดวันแรก ที่จะเป็นพระพุทธรูปที่บวช เอาไปไว้ที่นั่นทุกองค์เหมือนกัน
หมด นี่ถ้าเราเดินเข้าไปตามจุดนั้น เราจะไม่เห็นเป็นผม และไม่เห็นเป็นเขี้ยว จะเห็นเป็นเจ้าของคือ
พระพุทธรูปองค์นั้น นั่งประทับอยู่ ไซ้ใหม่

นี่เราก็อ้ออยากจะเป็นผมจริงๆ บอกขอเห็นเส้นผม ที่ **พระอินทร์** นำมาไว้ขอเห็น
เจี๋ยงแก้ว ที่พระอินทร์นำมาไว้ เราจะเห็นทันที อันนี้ก็จุดหนึ่งของ **พุทธานุสสติ** ถ้าจิตเราตั้งใจ
แบบนี้ อารมณ์มันจะแจ่มใส ทีนี้มันจะมีบางวันสำหรับผู้ที่ได้แล้ว บางวันนี้อารมณ์จิตมันคือ มันคือ
เหมือนกันทุกคน มีเหมือนกันทุกคน แม้แต่พระอรหันต์ก็เป็น บางทีมันไม่เอาไหน มันไม่ไปไหน
หมดมันคือเฉย ถ้ามันคือเฉยแบบนี้ แสดงว่าจิตมันต้องทรงการทรงตัวก็การเจริญพระกรรมฐานนี้
มี 2 ระบบ

ที่พระพุทธรูปทรงสอนก็คือ 1. จิตทรงตัว กับ 2. จิตคิด แต่บางวันเราต้องการจะใคร่ครวญ
ด้วยปัญญา มันไม่ยอมทำด้วย มันคือเฉยๆ ต้องปล่อยมันเลยปล่อยให้จิตเป็นฉานไป ทรงตัวเฉยๆ
จิตเป็นฉานทรงตัวเฉยๆ ก็ถือว่าจิตว่างจากกิเลส ถ้ากิเลสพวกมัน มันทรงตัวเฉยๆ ไม่ได้ ก็ปล่อย
ตามสบาย ถ้าวันไหนเราอยากจะทำด้วย มันไม่ยอม มันจะคิด ก็ให้คิดอยู่ในขอบเขต คิดในวง
ตามที่ว่าเมื่อถึงนี้ มองดูคิดถึงคนนั้นคิดถึงคนนี่ คิดถึงเราบ้าง มันก็มีทุกข์เหมือนกัน ใ้การที่เราจะมา
เกิดนี้ เพราะอาศัยอำนาจของกิเลส ตัณหา อุปาทาน อกุศลกรรม มันเลี่ยมสอน คือมันๆ ชักนำให้มา
เกิด ให้มามีความทุกข์ ในเมื่อรู้จักหน้ามันแล้ว เราจะปล่อยมันอยู่ใ้อำนาจมันต่อไป เราจะไป

นิพพานนะ เราจะไปนิพพานได้อย่างไร เวลานี้เราควรค้นพบนิพพานแล้ว ก็อย่าลืมว่าอารมณ์จิตที่เราต้องการนิพพานนะ เมื่อกี้นี้ก็บอกอยู่แล้วว่า ถ้ามีบารมีไม่เป็น **ปรมัตถบารมี** คำว่า นิพพาน จะไม่มีความปรารถนาเลย ใครพูดเรื่องนิพพานนี้ไม่ไหว บอกไม่ไหวทำเฉย จิตมันไม่สู้ ถ้าหากว่า ถ้าเจริญ **มโนมยิทธิ** ถ้าเรามีบารมีไม่เป็น **ปรมัตถบารมี** แม้แต่เงาของนิพพานก็ไม่ได้พบ

ฉะนั้นหนังสือจึงเขียนว่า นิพพานสูญ ไอ้ตาคนเขียนนี่แก่ไปไม่ได้ เลยสูญสูญไปเลย นี่เป็นเรื่องจริงๆ คนที่จะเห็นนิพพานได้ก็ดี จะไปจะเห็นนิพพานได้จริงๆ ถ้าเป็น **ทิพจักขุญาณ** จะต้องมีการกำลังใจ เวลานั้นไม่น้อยกว่า อารมณ์ของพระโศดาลัย แล้วเวลาที่พวกเราไปถึงนิพพานได้นะ เวลานั้นอารมณ์เป็นอรหัตต์ อารมณ์อรหัตต์นะ เป็นอย่างนั้นนะ ที่เราไปนั่งที่นิพพานมีอารมณ์แบบไหน อารมณ์อรหัตต์แบบนั้น ถ้าไปนั่งที่นิพพานเราจะไม่ห้วงอะไรเลยใช่ไหม ไม่มีห้วง ไม่มีกังวล มันมีความสุข มีอารมณ์เย็นสบายๆ ใช่ไหม นั่นนะ อรหัตต์เขาเป็นอย่างนั้น เวลานั้นมีกำลังใจใส่ท่าพระอรหัตต์ จึงเข้าถึงเขตนิพพานได้ จึงเข้าเขตวิมานเราได้ แต่พอลงมาแล้ว ตัวสบายมันหลุด

แต่ก็ไม่เป็นไร พระพุทธเจ้าท่านแนะนำให้ขึ้นไปทุกวัน อย่างน้อย 2 ครั้ง รวมความแล้วขึ้นไปนั่ง 5 นาที 10 นาที ก็มันเป็นการฝึกเป็นอรหัตต์ 5 นาที 10 นาที ฝึกเป็นอรหัตต์ตรงเลย ถ้าขึ้นไปทุกวันๆ ไอ้อารมณ์นั้น มันจะจับใจทีละน้อยๆ ขึ้นมา มันจะพอกพูนหนักขึ้น พอถึงเวลาใกล้จะตายจริงๆ ถ้าป่วยคราวไหนจะตาย เราจะรู้ ตายแล้วไปเลยหรือไม่ไปเลยก็เหมือนกันนะ แต่ต้องตายแน่ที่เราจะรู้ ถ้าป่วยแล้วในช่วงเวลาก่อน 7 วัน ก่อนจะตาย จะมีภาพปรากฏไปในอากาศ ภาพนี้ไม่ใช่ภาพหลอกคนนะ เป็นเทวดาบ้าง เป็นพรหมบ้าง เป็นพระอริยะบ้าง เต็มหมดเหมือนกันทุกคน ที่จะบอกได้หรือไม่ได้อยู่ที่ประสาทปาก ในบางทีลิ้นขยับไม่ได้ ปากขยับไม่ได้และพูดไม่ได้ ก็บอกไม่ได้ แต่จิตใจชุ่มชื่น

แล้วก็เราจะต้องรู้ว่าถ้ามาเฉพาะเทวดา ถ้าเราตายคราวนั้น เราเป็นเทวดาแน่ ถ้ามาทั้งเทวดาและพรหม ตายคราวนั้นเรามีสิทธิไปเป็นพรหม เว้นไว้แต่เพียงว่า เราจะไม่ยอมเป็นพรหม เราจะเลี้ยวเป็นเทวดาจุดไหนก็ได้ มีสิทธิ ถ้ามีพระอริยะเข้ามาด้วย พระพุทธเจ้ามาด้วย อันนี้เรามีสิทธิไปนิพพานแน่ แต่ว่าฉันว่ามีใครอยากเลี้ยวละ

แต่คนเลี้ยวมีนะ ตายแล้วมีสิทธิไปเป็นพรหมแต่ไม่ยอมไป คือ **พระเจ้าพิมพิสาร พระจฬิมพิสาร** นี้ ท่านเป็นพระโศดาลัยด้วย ตายแล้วออกด้วยกำลังของฌานสี่ด้วย แพอะจะไปเป็นพรหม พอจิตหลุดออกจากกาย ก็ตัวนะ ไม่ใช่จิตละ ไปทั้งตัวใช่ไหม ตัวออกไปจากกายแล้ว ก็มีความรู้สึกความรู้เดิมเกิดขึ้นว่า ก่อนที่เราจะมาเกิดที่นี่ เราเคยเป็นเทวดา **ชั้นจาตุมหาราช** เลยเลี้ยวลงแค่นั้นเลย เลี้ยวลงแค่ **ชั้นจาตุมหาราช** ที่เดิม ไอ้เป็นอย่างนี้ก็มี แต่เลี้ยวลงนี้เขาก็ไม่แปลกนะ เป็นพระอริยะแล้วนี่ อย่างไรก็ตามก็ทำลายความเป็นอริยะเขาไม่ได้เวลานั้นท่านเป็นพระโศดาลัย ในเมื่อท่านเป็นเทวดาท่านก็ฝึกฝน จนกระทั่งเป็นพระอนาคามี ท่านก็ไม่ยอมมาเกิดแล้ว

รวมความว่า ถ้าเราต้องการให้จิตแจ่มใสจริงๆ ก่อนที่จะขึ้น พิจารณาเสียก่อนเฉพาะเวลานั้น คุณแล้วว่าโลกนี้มันน่าอยู่ตรงไหนบ้างใช่ไหม ร่างกายของเราทั้งตัวนี้มันสะอาดหรือสกปรก คุณ

ความสกปรก ความทรมาน ความลำบาก ชื่อว่าร่างกายของเรา ร่างกายเดียวกันไม่จบ จบใหม่ ต้องกินทุกวัน ไข้ใหม่ เลียงมันดีแสนดี แต่ไม่ต้องการให้มันป่วยมันก็ป่วย ไม่ต้องการให้มันแก่มันก็แก่ ผลที่สุดไม่ต้องการให้มันตายมันก็ตาย ถ้าเราจะเกิดมาเพื่อแก่ เพื่อป่วย เพื่อตาย แบบนี้อีกก็ชาติ มันก็ทุกข์แบบนี้ เราไม่ต้องการ คิดสั้นๆ แบบนี้พอนะ จิตตัดตรงเลยถ้าเราไปนิพพาน จะไม่มีการกลับมาอีก เป็นอันสุข เราเคยเห็นแล้ว ที่ผู้ที่ได้แล้วนะ คนที่ยังไม่ได้ก็ตัดจิตใจตามนี้ว่า เราต้องการจุดเดียวคือ นิพพาน เท่านั้นอารมณ์จะแจ่มใสมาก ขึ้นไปก็จะสว่าง ถ้าออกไปที่แรกถ้าไม่สว่าง ขอ บารมีพระพุทธเจ้าช่วย บางทีที่นั่นที่นี้อาจจะเป็นลูกแม่ทั้งหมด เพราะเวลานี้คุณแม่กับคุณพี่ คุณน้อง มาบ้านเจ้าเลย ไอ้บ้านนี้ก็ไม่ว่าหลายบ้านก็ไม่พอ นั่งๆ น่ะ ยืนคอยกันเป็นแถวเลย น่ากลัวจะลากไอ้ เล็กไปมั่ง (หัวเราะ) เอาไปลงโทษ

ก็รวมความว่า ถ้าครูเขาถามทีนี้ มันมีจุดสำหรับคนใหม่ นะ ตอนภาวนาไปๆ ไอ้อินเสียงดัง กรีก อย่าเพิ่งลืมตา แสดงว่าคนเขาจะเข้าไปแนะนำ ถ้าปรากฏว่ามีใครเขาไปนั่งข้างหน้า ให้ทราบ ว่า คนนั้นเขาจะเข้าไปแนะนำ ตอนนั้นเลิกภาวนาทันทีนะ ไม่ต้องภาวนาต่อไป แล้วก็ไม่ต้องสนใจกับ ลมหายใจเข้าออก ปล่อยอารมณ์ตามปรกติ ฟังคำแนะนำ เขาแนะนำในการตัดกิเลส เพื่อความ สะอาดของจิต ตัดจิตใจไปตามเขาเลย ตัดจิตใจไปตามเขา พอเห็นเขาเห็นว่าจิตเริ่มสะอาดเขาจะ ถามมีความรู้สึกว่ามีผู้ใดข้างหน้าบ้าง เขาถามถึงเทวดาหรือพรหม หรือพระอริยะ ที่เวลานี้เต็มพระ อริยจากนิพพาน แน่นเอียดนะ เขาถามว่ามีไหนมีใครอยู่ข้างหน้าไหม ถ้ามีความรู้สึกว่ามี มันไม่เห็น ภาพ ตอบทันทีอย่างนี้ตัว ก็แสดงว่าเราเริ่มได้ทิพจักขุญาณอย่างอ่อน ถ้าไม่ได้ทิพจักขุญาณอย่างอ่อน นี้มันจะไม่มีความรู้สึกเลย ให้เชื่อความรู้สึกว่าความรู้สึกที่มีขึ้นถูกต้อง เพราะเวลานี้เราอยู่ใน ขอบเขตของการเจริญกรรมฐาน ขอบเขตของสมาธิ

แล้วก่อนจะทำนี่ก็มี เขาต้องบวงสรวงก่อน ชุมนุมเทวดาก่อนให้ท่านพวกนี้ช่วย ไม่งั้นจิต มันจะเลอะเทอะนะ ไอ้นี้กันบ้าง ที่ว่ากันบ้างเพราะว่า ถ้าไม่ทำแบบนี้ผีปลอมแทรกเข้ามาพวกเราแน่ ถ้า ทำแบบนี้เขาแทรกไม่ได้ ถ้าบวงสรวงก่อน ชุมนุมเทวดาก่อน เข้าใกล้ไม่ได้ ท่านเป็นเทวดาชั้นสูง ที่ เป็นพระอริยะบ้าง เป็นพระอริยะเลยที่จากนิพพานบ้าง ถ้าพวกนั้นมาละไกลลิบ พวกนี้ฝึมนี่หมาไม่ หนอละหมาไม่เห็น ไกลจนหมาไม่เห็น

แล้วรวมความว่า เชื่อกันว่าความรู้สึกของเราถูกต้อง ถ้ามีความรู้สึกอย่างตอบไปตาม ความรู้สึก ถ้าไม่เห็นภาพมีแต่ความรู้สึก ให้บอกคนสอนเขา บอกเวลานี้ไม่เห็นภาพมีแต่ความรู้สึก เฉยๆ เขาจะแนะนำในการตัดกิเลสอีกวาระหนึ่ง ตอนนี้อาจจะเห็นขึ้นมา หรืออาจจะไม่เห็นก็ได้ (ไม่ ชัด ชื่อคน) ไม่ยอมเห็น คือ คิดถึงลูกมาก **ปุดดัง** คิว ห่วงลูกผูกคอ แล้วตามปกติแล้ว เราจะนำไป **พระอุปัชฌาย์** จะเริ่มเห็นภาพ ตอนแรกเห็นภาพก็บอกเขาว่า เริ่มเห็น เขาจะแนะนำในการตัดกิเลส อีกครั้งหนึ่ง ไม่อย่างนั้นก็ขอ บารมีพระพุทธเจ้าช่วย จะเห็นชัดขึ้น อันนี้จำเป็นมาก ขอ บารมี พระพุทธเจ้าช่วย ขอ บารมีเทวดาผู้นำช่วย มีความจำเป็นถึงแจ่มใส ถ้าไปถึงนิพพานจะแจ่มใสยิ่ง

กว่าเดิม แล้วต่อไปถึงวันซักซ้อม มันจะมีการคล่องตัวมาก เห็นชัดกว่านะ ต่อนี้ไปก็ขอทุกคนเตรียม
ตัวเพื่อสมทานพระกรรมฐาน

คำแนะนำก่อนฝึกมนมยิทธี 34 ที่ชิคาโก สหรัฐอเมริกา 2

วันจันทร์ที่ 16 พฤษภาคม 2526

สำหรับคนเก่า เก่ามี 2 อย่าง เก่าลายครามกับเก่ากะลา สี เล็ก เก่าไหนเก่าละลมใช้มากกว่า เกาลายคราม เก่าลายครามได้แล้ว ต้องเก็บ เดี่ยวกลัวขโมยลักไซ้ใหม่ เอ้อ เดี่ยวก็แนะนำกันจะได้ไม่ ค่ำมากเกินไป สำหรับการเจริญพระกรรมฐาน นะคนใหม่ นะ ให้ใช้คำภาวนาว่า นะมะ พระชะ เก่า แล้วไซ้ใหม่ ที่นั่งๆ เก่านี้ ข้างหลังใหม่ ใช้คำภาวนา นะมะ พระชะ ชะลีคำ แต่ว่าเวลาภาวนาจริงๆ ให้ ไซ้ควบกับลมหายใจเข้าออก คือเวลาหายใจเข้า นึกว่า นะมะ เวลาหายใจออกนึกว่า พระชะ แล้วก็ สำหรับเวลาที่ ภาวนานี้ก็ไม่ต้องนึกสงสัยว่าคำภาวนาเป็นเรื่องโยงจิตให้เป็นสมาธิ อันคำว่าสมาธินี้ ตามภาษาบาลีเป็นภาษาบาลี ถ้าแปลเป็นภาษาไทย เขาแปลตั้งใจ คือ ตั้งใจรู้ลมหายใจเข้าหายใจออก ถ้าขณะใดที่เรารู้ลมหายใจเข้ารู้ลมหายใจออก ขณะนั้นท่านถือว่ามีสมาธิใน **อานาปานุสสติ** **กรรมฐาน** **อานาปานุสสติกรรมฐาน** คือ รู้ลมหายใจเข้าหายใจออกนั่นเองสำหรับรู้ลมหายใจออก นี้ ท่านเรียกว่า เป็นสมาธิ มีประโยชน์มาก **อานาปานุสสติ** พระพุทธเจ้าถือว่าเป็นกรรมฐาน ระวังกาย สังขาร คือ ระวังทุกขเวทนา

ถ้าขณะนี้เราป่วยไซ้ไม่สบาย ถ้าเอาจิตเข้าไปปรับทราบลมหายใจเข้าออก ถ้าจิตทรงสมาธิถึง ขึ้นอุปจารสมาธิ คือ สมาธิไม่สูง เพียงเท่านี้ ทุกขเวทนาจะลดไปประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ คือ ความรู้สึกนะ ความรู้สึกว่า มันปวดโน่นปวดนี้ ไม่สบายโน่น ไม่สบายนี้ ลดไปประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ ถ้าสมาธิใน **อานาปานุสสติ** นี้ถึงปฐมฌาน จะไม่รู้ตัวว่ามีทุกขเวทนาเลย อันนี้ก็ต้อง พยายามทำ

แล้วประการที่สอง **อานาปานุสสติ** คือลมหายใจเข้าออก เป็นกรรมฐานใหญ่ที่สุด กรรมฐานที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ 40 กรรมฐาน นี่หลักใหญ่จริงๆ มี 40 กรรมฐาน นี่หลักใหญ่ๆ มี 40 อย่างนะ ไม่ใช่อย่างเดียว ตามที่เข้าใจ 40 อย่าง แต่อีก 39 อย่างก็ต้องอาศัย **อานาปานุสสติ** ต้องอาศัย ลมหายใจออก จะทำกรรมฐานกองใดก็ตาม จะต้องเอาจิตไปเข้าไปปรับทราบ ลมหายใจเข้าออกอยู่ เสมอ ถ้าไม่อย่างนั้น จิตจะทรงฌานไม่ได้

ฉะนั้นการรู้ลมหายใจเข้าออก จึงถือว่าเป็นกรรมฐานที่มีความสำคัญมากแล้วจิตของท่านผู้ เจริญพระกรรมฐานจะเข้าถึงสมาธิได้เร็วมาก ถ้าจับลมหายใจเข้าออกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้านอน ไม่ค่อยหลับ อาศัยที่เป็นโรคทางประสาทก็ดีเป็นโรคทางอื่นก็ดี ถ้าเอาจิตเข้าไปปรับทราบลมหายใจ เข้าออกสักครูเดี๋ยวก็หลับทั้งนี้วันไว้แต่ผีแก่ล้ง เอานี้เป็นเรื่องจริงๆ นะ ผีแก่ล้งหมายถึงเทวดา เทวดาอยากจะคุยด้วย แต่ว่าวาระนั้นยังไม่ถึง แกกัเลยบังคับไม่ให้เราหลับ แต่ก็สู้แกไม่ได้ แต่ว่าถึง วาระจริง เขาก็จะปรากฏกายขึ้น กลัวไหม (ไม่กลัวตะ) นั่งหลายๆคนนะไม่กลัว(คนเดียวก็ไม่กลัว)

แต่ก็ไม่แน่ บางทีแผ่นทั้งฝูงเหมือนกัน (หัวเราะ) พอพัวพะ ก็ไปหมดเลย หือ กลัวไหม คนสวย (กลัวค่ะ) เออ รับชะ ดิๆ ฮีๆ ไอนี้ดีมากนะ

ก็เป็นอันว่า สำหรับ **อานาปานุสสติ** คือลมหายใจเข้าออกนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะ ฌานสมาบัติจะตั้งขึ้นมาได้ หรือ ทรงตัวอยู่ได้ เพราะ **อานาปานุสสติ** คือ ลมหายใจเข้าออก อย่างที่ ชะนะ ในเมื่อขณะที่ภาวนาอยู่ ขอทุกคนจงอย่าอยากรู้อยากเห็นเป็นอันขาด ถ้าไปอยากรู้อยากเห็น ในเวลานั้น จะไม่มีโอกาสได้รู้ได้เห็นเลย อันนี้เพราะอะไร เพราะจิตชาน และเวลาที่ภาวนาก็จงอย่า ยังคับร่างกายให้เกร็งให้เครียด อย่าบังคับลมหายใจให้หนักหรือเบา ปล่อยไปตามอารมณ์คือเพียง เอาจิตเข้าไปรับทราบ เพื่อให้ทรงสติสัมปชัญญะ ร่างกายจะหายใจเบาหรือหนัก เป็นเรื่องของ ร่างกาย แต่จิตใจเอาสติเข้าไปรับทราบว่า เวลานี้หายใจเข้าเวลานี้หายใจออก สำหรับคำภาวนาควคู่ ก็ต้องการให้จิตสะอาดจากกิเลสคือ มีอารมณ์เป็นทิพย์ แต่ความเป็นทิพย์ด้วยการภาวนานี้ ถ้าจริงๆ มันเป็นทิพย์จัดชัดเจนมาก แต่ว่าสำหรับการปฏิบัตินี้ ที่ลดกำลังมาถึงขั้นของวิชาสามไม่ใช่ อภิญญา ก็จึงไม่สามารถ จะยังไม่ปล่อยให้ทำใจให้สะอาดที่สุด เป็นฌานสี่ถ้าปล่อยให้ทำจิต สะอาด ถึงที่สุดเป็นฌานสี่ สงสัยว่าจะต้องนั่งภาวนากันเกิดสิบปีเสร็จ ใช่ไหม คือเอาแถมมี จิตเข้าถึงอุچار สมานเล็กน้อย ครูเขาจะเข้าสอนทันทีเพราะว่าความเป็นทิพย์ของจิตนะอยู่ขั้นอุچارสมาน ไม่ใช่ ฌานสมาบัติ ไอ้คำว่าอุچارสมานนี้ เขาแปลว่า เที่ยงฌาน หรือ ไกลัน ไม่ถึงฌาน ก็คืออารมณ์ สบายๆ อารมณ์สบายที่เราไม่ปล่อยให้จิตโคลงไปตามสภาพของอารมณ์ จิตทรงตัว จิตรู้ลมหายใจ เข้าออก จิตรู้คำภาวนา แต่ก็ไม่ถึงฌานไม่เครียด มีจิตเป็นสุขเท่านี้พอถ้าทำจิตเครียดเกินไป ถ้ากริ่ง เเกินไปจะไม่มีผล เพราะใช้กำลังเกินพอดี แต่สำหรับเรภาวนาให้ทราบ ว่า หนึ่ง รู้ลมหายใจเข้าหายใจ ออก สอง เมื่อลมหายใจเข้า นึกตามว่า นะมะ ลมหายใจออก นึกตามว่า พะระ

นี่ต่อมาตอนนี้ก็ขอพูดถึงเรื่อง **ทิพจักขุญาณ** คำว่า **ทิพจักขุญาณ** แปลว่ามีความรู้สึกทางใจ คล้ายตาทิพย์ ไม่ใช่ลูกตาดูเนื้อเป็นทิพย์ ถ้าลูกตาดูเนื้อเป็นทิพย์ต้องใช้ศัพท์ว่า **ทิพเนตร** **ทิพเนตร** ไม่มี สำหรับคนหรือสัตว์ จะมีได้เฉพาะเทวดาหรือพรหม หรือพระอริยเจ้าที่นิพพานไปแล้ว

ฉะนั้นพวกเราจะมีได้เพียงแต่ **ทิพจักขุญาณ** คือทำใจให้เป็นทิพย์ เมื่อจิตมีสภาพเป็นทิพย์ ก็ จะมีสามารถรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง รู้สี่สังขารธรรมะ รู้ลักษณะ รู้บุคคล ได้คล้ายกับตาทิพย์ เอาจิตเข้าไป รับทราบ นั่นก็หมายความว่า ของที่อยู่ในหีบในห่อ ความจริงเราไม่เห็นด้วยตา แต่จิตบอกจิตมี ความรู้สึก จิตมีความรู้สึกว่าในหีบในห่อนี้มีอะไรข้าง ลักษณะเป็นอย่างไร สีสรรวรรณะเป็น อย่างไร ขนาดเท่าไหน เมื่อแกะหรือเปิดหีบห่อขึ้นมาวัตถุนั้นจะตรงตามความรู้สึก อย่างนี้เรียกว่า **ทิพ จักขุญาณ**

จำไว้นะ หือ คนสวย **ทิพจักขุญาณ** ไม่ใช่แปลว่าทิพจักขุหย่อน มันยานเลยหย่อน ญาณนี้ แปลว่ารู้แน่ ไม่ใช่ลักษณะของวัตถุ ญาณนี้แปลว่ารู้ มีความรู้คล้ายตาทิพย์ แล้ว **ทิพจักขุญาณ** ที่ได้กัน นี้ไม่เสมอกัน ที่ไม่เสมอกันไม่ใช่ว่าครูบาอาจารย์จะปกปิด ปกปิดได้อย่างไร ก็พูดให้ได้ยินพร้อม กันแบบนี้ ใช่ไหมแต่ว่าที่ได้ไม่เสมอกัน เพราะกำลังจิตสะอาดไม่เท่ากัน จิตถ้าหากว่าสกปรก ด้วย

อำนาจของกิเลสมาก จะไม่รู้สึกรู้เห็นเลย อย่างในยามปรกติที่เรายังไม่ได้อะไรจะนึกกวาดภาพอะไร มันก็ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ทีนี้ถ้าหากว่าจิต ถ้าจิตสะอาดน้อย มันก็ไม่เห็น ได้แต่ความรู้สึก รู้สึกว่าอยู่ที่นั่นมีอะไรที่นั่นมีอะไรลักษณะสี่สังวรณะเป็นอย่างไร มันบอกถูกหมด แต่ไม่เห็นภาพ เป็นความรู้สึกอันนี้เป็น **ทิพจักขุญาณ** อย่างอ่อน

ถ้า **ทิพจักขุญาณ** อย่างกลาง ถ้าจิตเข้าถึงฌานคือ ฌานโลกีย์ และมีอารมณ์วิปัสสนาญาณ เล็กน้อย อารมณ์วิปัสสนาญาณนี้มีความสำคัญมาก จิตจะสะอาดหรือไม่สะอาดอยู่ที่อารมณ์ วิปัสสนาญาณ ถ้ามีอารมณ์วิปัสสนาญาณเล็กน้อย จิตทรงฌานดี ศีลดี อันนี้จิตมีความรู้สึกพร้อม ด้วยเห็นภาพแต่ไม่ชัดเจน คล้ายกับที่เราเห็นคนและวัตถุในเวลาเดือนมืด แต่มีแสงสว่างจากดาว มนรูได้ ผู้หญิง ผู้ชายคนสูง คนต่ำ แต่บอกลักษณะละเอียดไม่ได้

ถ้าหากว่าจิตมีความสะอาดมากถึงที่สุด มีความรู้สึก พร้อมกับเห็นภาพชัดเจนแจ่มใสมาก แต่เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องของบรรดาท่านพุทธบริษัทที่ปฏิบัติเองจิตสะอาดได้ตรงไหน ขณะที่ปฏิบัตินี้จิต จะต้องไม่คิดใน โลภะ ความโลภ คือ ความหวังความรำรวย เฉพาะเวลาปฏิบัติพระกรรมฐาน เลิก แล้วเขาไม่ห้าม เลิกแล้วไม่ห้ามแต่อยากจะรวยก็ต้องไม่โกงเขา อย่างนี้ใช้ได้ จิตเป็นสัมมาอาชีวะ เวลาที่จะเจริญพระกรรมฐานนี้ พระพุทธเจ้าบอกจงอย่าห่วงอะไรทั้งหมด เฉพาะเวลาที่เรำทำสมาธิ หรือวิปัสสนาญาร ถ้าความห่วงมีอยู่นิด อย่งใดอย่างหนึ่งนิดหน่อย จิตจะยังสกปรกอยู่ ไม่สะอาด พอ

ฉะนั้นความเป็นทิพย์ของทิพจักขุญาณก็จะมี ความขุ่นมัว ถ้าจะทำจิตใจให้สะอาดจริงๆ ต้อง มีความรู้สึก ว่า ร่างกายนี้เต็มไปด้วยความทุกข์ ทุกข์ใหม่ ทุกข์เหรอ หนูกข์ใหม่ลูก สุขเหรอ (หัวเราะ) ปวดท้องขี้ก็เป็นทุกข์หรือเป็นสุข ไอ้หนู (ทุกข์) เออ เคยปวดท้องขี้ใหม่ มันเอาทุกวันนะ ไข้ใหม่ หิวข้าวเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ ทุกข์ หิวข้าวทุกวันไข้ไม่ห รวมความว่า เราอยู่ด้วยความทุกข์ คิดดูให้ดีเราไม่มีความสุข การประกอบกรงานทุกอย่างก็ทุกข์ มันเหนื่อยอยากไข้ใหม่ บางทีป่วยไข้ ไม่สบายมีอาการเพ็ลยอยู่ อยากจะพัก ถึงเวรก็ต้องไปละอิ เล็กอิ ในเมื่อเราอยากพัก เพ็ลยนี้ มันฝืน มันก็เป็นทุกข์ แต่ก็จำจะต้องทำไข้ใหม่ เพราะว่าชีวิตมันจะกิน ชีวิตมันจะไข้ ก็มีความจำเป็นจะต้อง ทำ

รวมความว่า ตั้งแต่วันเกิดถึงวันตายนี้เราไม่มีความสุข แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งร่างกายเราก็ดี ร่างกายคนอื่นก็ดี เต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก เบื้องสูงตั้งแต่ปลายผมลงมาถึงฝ่าเท้า เบื้องต่ำ ตั้งแต่ฝ่าเท้าขึ้นไปถึงปลายผม เราหาสิ่งที่สะอาดจริงๆ ไม่ได้เลย เล็ก ตรงไหนสะอาด ไม่มีเจ้าคะ ไม่มี เผามันเสี่ยลี (หัวเราะ) เผาเป็นถ่าย มันก็สะอาดหมด ขาว เห็นไหม มันก็ไม่สะอาดทั้งหมดเมื่อม สะอาดแล้ว มันก็ยังไม่ทรงตัวที่พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า **ไตรลักษณ์** คำว่าการไม่ทรงตัวคือ เกิดจาก ความเป็นเด็ก ก็หวังความเป็นหนุ่มสาว อันนี้ได้แน่นอน แต่พอที่ถึงเป็นหนุ่มเป็นสาว ร่างกายทรง ตัวดี มีกำลังชาติมีการคล่องแคล่วดี เราไม่อยากจะเป็นคนแก่ อันนี้ไม่สำเร็จผล ไข้ใหม่ ค่อยๆ แก่ไปที ละน้อยละน้อย ที่พระพุทธเจ้าเรียกว่าอันเรื่องนี้เป็น **อนิจจัง** ไม่เที่ยง มันมีความไม่เที่ยงอยู่เป็นปรกติ

คือ ร่างกาย สภาพของร่างกายก็ไม่เที่ยง อารมณ์ของเราเองก็ไม่เที่ยง ตื่นขึ้นเช้า บางทีจิตตผ่องใส พอดอนสายเข้าหน่อยเห็นเจ้าหน้าใจขุนม้าไซ้ใหม่ ความจริงไม่ทันเห็น พอนึกเข้าถึงขุนแล้วนะ บางที ก็มีใครมาพูดทำให้อารมณ์ไม่ผ่องใส อันนี้อารมณ์มันก็ไม่เที่ยงเหมือนกัน

รวมความว่าในโลกนี้เราไม่พบกับความเที่ยง แต่ว่าจิตเราคิดว่า ทุกอย่างมันต้องเที่ยง คือ ร่างกายที่เกิดมาแล้วจะต้องทรงตัวตลอดไป มันไม่สมหวัง ถ้าความไม่สมหวังเกิดขึ้นมันก็เป็นทุกข์ อนิจจัง ไม่เที่ยง ทุกขัง เป็นทุกข์ แล้วสิ่งที่เราปรารถนา ไม่สมหวัง เราดึงไว้มันไม่ได้ ในที่สุดเป็น อนัตตา คือสลายตัว ตาย วันนี้ก็ได้ข่าวว่าพระผู้เฒ่าตาย คือ หลวงปู่ขาว วัดถ้ำกลองเพล ดี ตุ่มๆๆ เพล เพลแล้ว เมื่อก่อนนี่ก็เพลอยู่ไซ้ใหม่ แต่ว่า หลวงปู่ขาว ตายเป็นของไม่แปลก เพราะท่านแก่มาก ท่านแก่มากไม่เหลือความเป็นมนุษย์อยู่เลย ไซ้ใหม่ แต่พวกเราเนี่ยแก่ยังไม่มาก ถ้าตายน่าคิด อยากตาย ไซ้ใหม่ เล็ก (อยากตาย) เวลานี้มันอยากตาย พอเลิกพูดมันไม่อยากตาย (หัวเราะ) ยุงกัดมันไล่ตบยุง (เฮอะๆ) นี่ไอ้คนอยากตายจริงๆ ถ้าเวทนาเกิดขึ้น เขาไม่ทำลายเวทนาไซ้ใหม่ นี่มันโกหกพระ ฮี เอา ชะจนได้ ว่าจะไม่ว่าใครนะวันนี้ละ แต่มีไอ้เล็กคนเดียวที่คอยเซ่นนะ (หัวเราะ) คนอื่นไม่เกี่ยวนะ

ก็รวมความว่า ชีวิตเราไม่มีการทรงตัวแน่ ฉะนั้นก็คิดว่าถ้าเรากลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีกก็ ชาติ เราก็จะพบสภาพแบบนี้ทุกชาติ จะอยู่ฐานะเช่นใดก็เหมือนกัน เป็นพระเจ้าจักรพรรดิปกครอง โบก เป็นกษัตริย์ปกครองประเทศ หรือเป็นยาจกเสียใจ ก็มีสภาพเหมือนกัน เกิดแล้วก็แก่ แล้วก็เจ็บ แล้วก็ตาย เหมือนกันเป็นอันว่าการเกิดมันเป็นทุกข์ตลอดชาติ ไม่มีความสุข ถ้าเราจหนักไปเป็น เทวดาหรือพรหม การเจริญกรรมฐานนี้เป็นเทวดาหรือพรหมได้แน่ ถ้ามีอารมณ์เพียงแค่ฉกฉมาธิ หรือ อุบัติธรรมไม่ถึงฉาน แต่ว่าพอมีจิตสบายเล็กน้อยวันหนึ่งเราสามารถทำจิตเป็นสุขได้จริงๆ วันละ 2 นาที เป็นอย่างมาก ทำได้ทุกวันอย่างนี้ พระพุทธเจ้าบอกว่าตายแล้วเป็นเทวดา **ชั้นกามาวจร สวรรค์** ได้เลยคือวันละสองนาทีนี่ไม่ต้องมาก ให้มันได้จริงๆ จิตเป็นสุข จิตปลอดจากบาปจริงๆ ไม่มีอารมณ์เศร้าหมองจริงๆ วันละสองนาทีเพียงเท่านั้นนะ ท่านบอกว่าจะสามารถเป็นเทวดา **ชั้น กามาวจรสวรรค์** ได้ทันที

ถ้าตายไปแล้ว ถ้าทุกคนสามารถทำจิตเป็นฉานสมาบัติ ไอ้คำว่า ฉานนี่อย่าเข้าใจกับพลาด คือว่าอาตมาที่พูดนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะโง่ ทุกคนไม่โง่แต่ทุกคนเข้าใจไม่ถูก ถูกใหม่ ฮะฮะ หากถ้าโง่นี่มันคำคิดเลย ไม่เชื่อใครไซ้ใหม่ แต่นี่เข้าใจไม่ถูกเพราะอะไร เพราะหนังสือเขียนไว้เรา ไม่เข้าใจ บางทีเขาเขียนเป็นหนังสือ เขาเขียนให้เราไม่เข้าใจ เพราะไอ้คนเขียนมันไม่เข้าใจ ไซ้ใหม่ ไอ้คนเขียนมันกินเหล้า มันจะแนะนำใครกินน้ำหวานไซ้ใหม่ มันก็ต้องแนะนำคนอื่นให้กินเหล้า เห็นว่าเหล้าดี

คำว่าฉานนี่ให้จำไว้หลายๆ ว่ามีอารมณ์ชิน ฉานัง แปลว่า การเพ่ง คำว่าเพ่งไม่ใช่จ้อง คือมี อารมณ์นึกถึงอย่างนั้นอยู่เป็นปกติ อย่างเรานี้ก็ เรามีความเคารพในพระพุทธเจ้า ทุกวันทุกเวลาเรา ต้องบูชาพระพุทธรูป การบูชาพระเป็นจิตนึกถึงพระพุทธเจ้าด้วย พระธรรมด้วย พระอริยสงฆ์ด้วย ถ้าถึงเวลาเราไม่บูชาไม่สบายใจ ถือว่าทำมากไม่ได้ อย่างน้อยกราบๆ ที่หมอนน้อยก็ยังดี จิตเป็น

ดูขอยกตัวอย่างว่าอารมณ์ของบุคคลนั้นมีมานใน พุทธานุสสติ ธรรมานุสสติ สังฆานุสสติ ธรรมเนียม ไช้แค่นั้นนะ เล็กนะ ไช้ใหม่ คือว่าถ้าจิตเราผูกพันอยู่ ก็ไม่จำเป็นต้องนึกอยู่ทุกเวลานาที ถ้าว่างจากภารกิจ จิตก็คิดถึงพระพุทธรูป พระพุทธเจ้าหรือว่าพอถึงเวลาที่เราจะบูชาพระ ถ้าไม่บูชาใจไม่สบายอย่างนี้ เขาถือว่าเป็นผู้มีมาน พุทธานุสสติ ธรรมานุสสติ และ สังฆานุสสติ คือ อารมณ์เกาะอยู่ ถ้ามานนี้อารมณ์เกาะ

แต่คนที่รักษาศีลห้า รักษาศีลแปด รักษาศีลศีลสิบ สองร้อยยี่สิบเจ็ดก็ดี ถ้าจิตฝังอยู่ในอารมณ์ของศีลที่เขาเกรงว่าศีลจะขาด ศีลจะทำลาย ระมัดระวังในศีลห้าสิกขาบท ตามปรกติ ไม่ยอมผล่อเรื่องการละเมิดศีล ถ้าจะละเมิดศีลที่ไรก็มีสติสัมปชัญญะบอก ว่าอย่างนี้มันผิด ทำแล้วศีลจะเศร้าหมอง หรือศีลจะขาด ถ้าอารมณ์จิตทรงอยู่อย่างนี้ ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสมาธิใน สีลานุสสติ คือ มีมาน มีมานเพราะจิตคิดถึงศีลอยู่เสมอ ถ้าบุคคลใดพอใจในการให้ทาน มีอารมณ์คิดอยู่เสมอ ไม่ต้องทุกวินาที ถ้ายามว่างเห็นคนยากจน เห็นสัตว์ที่มีความลำบาก ก็มีเจตนาปรารถนาจะสงเคราะห์ แต่บางทีทรัพย์สมบัติมันไม่มีพอให้ไม่ได้ เราก็หิวจะให้ไปเราก็ลำบาก เราก็ยังไม่ให้ แต่ใจอยากจะให้ อย่างนี้ก็ถือว่า บุคคลผู้นั้นเป็นผู้มีมานใน จาณานุสสติกรรมฐาน

เห็นไหม มันไม่จำเป็นต้องไปนั่งหลับตาเป๋ง คือว่า มีอารมณ์ชินในกิจประเภทนั้น ชินในการนึกถึงพระพุทธรูป พระธรรม พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ชินในการรักษาศีล ชินในการให้ทาน ในภาษาไทยเราควรใช้กันว่าอารมณ์ชิน มันมีอารมณ์คิดเป็นปรกติ พระพุทธรูปท่านตรัสว่า บุคคลใด ทำจิตว่างจากกิเลส วันหนึ่งชั่วขณะจิตหนึ่ง วันหนึ่ง 24 ชั่วโมง เพียงแค่ชั่วขณะจิตเดียวคือ แป๊บเดียวสักนาที สองนาที ท่านกล่าวว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีจิตไม่ว่างจากฉันทเห็นไหม

การปฏิบัติเพียงเท่านี้ พระพุทธรูปก็ตรัสกับ พระสารีบุตร ท่านตรัสกับ พระสารีบุตร ว่า **สารีบุตร** จูกร **สารีบุตร** บุคคลใดทำจิตว่างจากกิเลส คือว่าจิตไม่มั่วสุมกับกิเลส หยุตจริงๆ ไม่เกาะกิเลสทั้งหมด อารมณ์ท่องเที่ยว วันหนึ่งชั่วขณะจิตหนึ่ง เรากล่าวว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีจิตว่างจากฉันทก็จิตนี้ว่างจากกิเลสก็ได้แก่

หนึ่ง การรู้ลมภาวนา รู้ลมหายใจเข้าออก จิตสนใจกับลมหายใจเข้าออก

สอง จิตสนใจกับคำภาวนา เวลาหายใจเข้าภาวนาตาม เวลาหายใจออกภาวนาตาม เวลานั้นจิตสนใจ เฉพาะลมหายใจเข้าหายใจออก กับคำภาวนาอย่างนี้ถือว่าจิตว่างจากกิเลส เพียงแค่ชั่วขณะจิตหนึ่ง ถึงกล่าวว่าบุคคลนั้นนะมีจิตไม่ว่างจากฉันท

แล้วคนที่มีสมาธิ หรือมีจิตว่างจากกิเลสวันละชั่วขณะจิตหนึ่งนี่พระพุทธเจ้าตรัสว่า มีอานิสงส์มากกว่า พระสงฆ์ที่บวชเข้ามาในพระพุทธศาสนาบวชร้อยปีนะ ไม่ใช่ร้อยปี บวชครบร้อยปี มีศีลบริสุทธิทุกอย่างไม่บกพร่อง แต่ไม่เคยเจริญสมาธิ เห็นไหม หือ ไช้เล็ก เบ่งได้แล้ว ฮี เบ่งเบาๆ นะ ถ้าเบ่งแรงมันไม่เปื้อนอย่างเดียว เดี่ยวผ้าขาดด้วย เป็นอันว่าทุกคนก็มีความพอใจในความดี

จะนั่นจิตถ้าจะสะอาดทุกวันต้องฝึก ก่อนหน้าหรือตื่นใหม่ หรือก่อนเจริญพระกรรมฐานนี้ คนที่ปฏิบัติได้แล้วมีความสำคัญมาก ก่อนที่จะยกจิตขึ้นไปสู่สวรรค์ไปพรหม หรือไปนิพพาน หรือไปแดนไหนก็ตาม อันดับแรก ถ้ามันชินแล้ว มันก็เป็ยเดียวใช้ได้เลยนะ คิดไว้เลยว่าโลกนี้มีความทุกข์ โลกนี้หาความสุขไม่ได้เราไม่ต้องการมันอีก ร่างกายที่ทรงอยู่นี้มันแสนแล้ว เราไม่ต้องการมันที่เราลำบากทุกอย่าง เพราะมันคนเดียวคือร่างกายตัวเดียว ถ้าเราไม่มีร่างกายหรือความหิวไม่มี ความแก่ไม่มี ความป่วยไข้ไม่สบายไม่มี การพลัดพรากจากของรักของชอบใจไม่มี ความตายก็ไม่มี เราจะไม่มีทุกข์

จะนั่นร่างกายประเภทนี้ เราจะมีชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ชาติต่อไปจะไม่มีร่างกายประเภทนี้ อีก จุดที่เราต้องการจริงๆ คือนิพพานถ้ามีอารมณ์แน่วแน่ออย่างนี้เราก็รวบรวมกำลังใจ เอากำลังใจ ออกจากกาย ท่องเที่ยวไปในภพต่างๆ จิตใจจะแจ่มใสมาก จะสว่างมาก เอาแค่นี้ะ ไม่ต้องไปว่ายาว ละ ถ้าชินจริงๆ แล้วปรกติเห็นคนทุกคนเป็นทุกข์ ถ้าไม่ทุกข์เขานอนเฉยๆ ถ้าต้องเดินไปเดินมา ต้องทำงานนี้แสดงว่ามีความทุกข์ เพราะทุกข์กลัวว่าจะไม่มีกินไม่มีใช้ ไข้ไหม แล้วเวลานี้เขาไปทำงาน เขามีความเหนื่อยยาก มันก็ทุกข์ เราก็มีสภาพเช่นเดียวกัน ถ้ามีร่างกายอย่างนี้อีก มันก็ทรมานเราแบบนี้ เราก็เห็นว่าโลกนี้ไม่เป็นเรื่องมีความวุ่นวายมีแต่ความทุกข์ เราไม่ต้องการมันอีก

แต่ว่าร่างกายมันทรงอยู่แล้ว ก็ทรงอยู่ เราจะเลี้ยงร่างกายเพื่อประโยชน์ของเรา คือ หนึ่ง เราหาทางตัดโลกด้วยอารมณ์

1. เราจะตัดโลกะ ความโลก ซึ่งเป็นการแย่งเอาทรัพย์สมบัติ ของบุคคลอื่นมาเป็นของตน โดยไม่ธรรม เราจะไม่ทำเราจะยินดีเฉพาะทรัพย์สินที่เราหามาได้โดยชอบธรรม

2. ประการที่สอง อารมณ์ประทุรร้าย เราจะทำลายมันเสียด้วยอำนาจของเมตตาบารมี คือเมตตาคิดว่าสัตว์ก็ดี คนก็ดี ในโลกนี้เป็นมิตรที่ดีสำหรับเราค่อยๆ คิดไป เราอย่าไปคิดว่าวันสองวัน มันจะสำเร็จต้องค่อยๆ ทำไป เพราะอันนี้หนักมาก

3. แล้วก็ถือว่าเรื่องขึ้นชื่อว่าทรัพย์สมบัติใน โลกทั้งหมด เป็นร่างกายของคนก็ดี ร่างกายของสัตว์ก็ดี วัตถุธาตุก็ดี มันจะสามารถมีอำนาจเหนือเราด้วยเพียงแค่นี้ ชาติเดียว ชาติต่อไปไม่มีอีก เราจะไปนิพพาน

เท่านั้นเขาถืออารมณ์ใจแจ่มใส ให้ได้จริงๆ นะ ในขณะที่เราจะทำสมาธิแล้วหลังจากนั้น เรื่องของทิพจักขุญาณก็ขอแนะนำท่านที่มาใหม่ นะ เดี่ยวพอเลิกพูด เราสมาทานเสร็จ จะตั้งเวลาไว้ สิบนาที จะให้ทุกคนที่ใหม่กว่านาไปแค่สิบนาทีก็ถากานาก็คงเดิม คือ นะมะ พะชะ เวลาหายใจเข้า นึกว่า นะมะ หายใจออกนึกว่าพะชะ เวลาที่ถากานาก็ตั้งใจรับรู้ ลมหายใจเข้าออก หายใจเข้ารับทราบ แต่ทำถากานาตามว่า นะมะ ถ้าหากว่าหายใจออก ถากานานึกตามว่า พะชะ แต่ว่าลมหายใจอย่าลืม อย่าบังคับ ถ้าบังคับมันจะเหนื่อย ถ้าเหนื่อยจะไม่มีผล ปล่อยลมหายใจไปตามปรกติ บางทีอารมณ์ไม่ชิน มันหายใจเร็วเกินไป ก็หยุดเสีย เริ่มตั้งต้นใหม่พอสบายๆ แล้วอย่าลืมหาสมาธิที่ต้องการไม่ต้องการ สมาธิสูงแค่อารมณ์ปรกติเท่านั้นเมื่อได้ยินสัญญาณดังกล่าวขึ้น ให้ทราบว่าจะมีคนเข้ามาแนะนำ

เพราะการปฏิบัติอย่างนี้ เมื่อสมัยก่อนท่านไม่มีการแนะนำกันเลย ใครอยากจะทำอะไรก็ใช้ **วิสุทธิมรรค** เป็นพื้นฐาน หนังสือ ไปดูแล้วปฏิบัติกันเอาเอง ที่ซ้ำจริงๆ เพราะอาศัยการไม่เข้าใจ บางท่านก็เลยไม่เข้าใจยันตายไม่ได้อะไรเลย บางท่านก็เข้าใจเข้าไปหน่อย ใช้เวลาถึงสามสิบปี จะเริ่มได้ **ทิพจักขุญาณ** เล็กน้อย

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **มโนมยิทธิ** นี้ พระพันองค์ พระที่ปฏิบัติกัน พระไม่ปฏิบัติไม่พูดกัน พันองค์จะได้หนึ่งองค์นี้แสนยาก ไม่ใช่ได้พันละหนึ่ง ไม่ใช่อย่างนั้นนะ พันองค์นี้พระที่เข้าปฏิบัติกรรมฐาน พันองค์จะได้แบบนี้หนึ่งองค์นะ แสนยากเต็มที นี่ความจริงนี้เป็นมาอย่างนั้นตลอดเวลา ทีนี้ต่อมาเรื่องของเราทำไมถึงมีการแนะนำกัน ก็เพราะว่าท่านเจ้าของคือพระพุทธเจ้า ในที่นี้พูดได้ถนัด เพราะคนทั้งหลายคนรู้จักพระพุทธเจ้าแล้ว ท่านมาบอกว่า ถ้าปล่อยให้ทำกันแบบนี้มันจะไม่มีผล ต้องแนะนำกัน เข้าถึงตัวกันเลย ก็เลยปฏิบัติตามท่าน ผลก็คือได้ตั้งแต่วันแรก คือ เมื่อท่านนี้สอนกันมาสิบปีไม่มีผลเลย พอเริ่มเข้าไปแนะนำถึงตัว เพราะอาศัยความเข้าใจ วันแรกก็ได้ ตามีอย่าลืมว่า คนที่จะปฏิบัติได้จริงๆ ต้องมีบารมีสองชั้น คือ หนึ่ง **อุปบารมี** สอง **ปรมัตถบารมี** ถ้าท่านนี้มีบารมีถึงชั้น **อุปบารมี** นี้จะได้เพียงแค่มานโลภีย์ แล้วอารมณ์ที่จะท่องเที่ยวได้อย่างเก่งที่สุดแค่พรหม ไม่สามารถจะพอใจนิพพาน หรือไปถึงนิพพานได้ สำหรับท่านที่มีบารมีเป็น **ปรมัตถบารมี** พอทำได้แล้วจิตใจก็พอใจนิพพาน สามารถเข้าถึงนิพพานได้ อันนี้ทราบไว้ด้วยนะ อย่าไปเชื่อกัน ถ้าบางคนนี้ไปไม่ได้จริงๆ นี่ก็ต้องปล่อย เพราะกลังยังไม่เต็ม ใจความเต็มของกำลังบารมีนี้มันเริ่มเราเสริมได้ไม่ใช่ว่าเก่าไม่เต็มแล้วก็ใหม่ไม่เต็ม ไม่ใช่อย่างนั้น ใหม่ทำให้เต็มได้ เสริมได้ตัดกิเลส เรื่องกิเลสนี้มีความสำคัญมาก ถ้าไม่ยอมไปตามเขา อย่างเมื่อคืนนี้พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ใจที่มีดีๆ มันแพ้ท้องกับแพ้หน้า แพ้ท้องหิว อยากกินโน่นอยากกินนี่ อยาก ใจแพ้หน้ามันนึกว่าหน้ามันสวย นี่มันถึงได้หน้ามือไม่สว่าง

เวลาอุทิศส่วนกุศลท่านมา ท่านบอกเลยนะ ใจที่ขัดข้องไม่สะดวกนี้ มันแพ้ท้องกับแพ้หน้า นี่จำไว้นะ วันนี้ถึงท้องกับถึงหน้าเสีย ใจใหม่ คือไม่หวังแม้แต่ชีวิตร่างกายทั้งหมด คิดว่ามันจะพังเวลานี้ก็เชิญ ถ้าร่างกายพังเวลานี้ อย่างเร็วที่สุดเราเป็นเทวดาชั้นกามาวจรสวรรค์ ถ้าจิตเป็นฉาน เราก็จะไปพรหม ถ้าเวลานี้จิตเราไม่นิยมร่างกายโดยเฉพาะ เราไปนิพพานแน่นอน นิพพานมีตัวนี้ตัวเดียวนะมีอารมณ์เดียว คนที่จะไปนิพพาน คือ ทิ้งร่างกายของตนเองได้ คำว่าทิ้งนี้ไม่ใช่จับมันโยนทิ้งไป คิดว่าร่างกายนี้มันเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก ไม่มีการทรงตัว อย่างนั้นตายเมื่อไรก็เชิญ ถ้าป่วยเรา

คำแนะนำก่อนฝึกมโนมยิทธิ 35 ที่ชิคาโก สหรัฐอเมริกา 3

วันอังคารที่ 17 พฤษภาคม 2526

ฟังคำแนะนำสักหน่อย การปฏิบัติใช้คำภาวนาว่า นะมะ พระระ คำภาวนาใช้คำว่า นะมะ พระระ เวลาหายใจเข้านี้กว่า นะมะ และก็เวลาหายใจออกนี้กว่า พระระ ขณะที่ภาวนาก็ดี มีการกำหนดลมหายใจเข้าหายใจออกก็ดี ตอนนั้นจงอย่าอยากรู้ อยากเห็นอะไรเป็นอันขาด ถ้าไปอยากรู้ อยากเห็นเข้า วันนี้ไม่มีผลแน่นอน เพราะจิตฟุ้งซ่าน ให้สนใจแต่หายใจเข้าหายใจออก เวลาหายใจออกให้หายใจตามปกติ อย่าบังคับลมหายใจให้หนักให้เบาให้ยาวหรือให้สั้น ปล่อยให้ไปตามเรื่อง จะหายใจอย่างไรเป็นเรื่องของร่างกาย แต่ว่าทุกคนเอาสติไปรับทราบเวลาที่หายใจเข้าแล้วก็เวลาที่หายใจออก และอย่าลืมว่าเวลาที่หายใจเข้า นึกตามว่า นะมะ หายใจออกนึกตามว่า พระระ สำหรับอารมณ์ก็เหมือนกันอย่าปล่อยให้เครียด เพราะว่าไม่ต้องการสมาธิสูง ต้องการสมาธิต่ำๆ แค่อุปจารสมาธิ

คำว่า อุปจารสมาธิ ยังไม่ถึงฌานสมาบัติ โกล้งถึงฌาน คือ อารมณ์สบายๆ นั่นเอง อารมณ์ธรรมดาณะ คำภาวนานี้จะปล่อยให้มันภาวนากันไปเรื่อยๆ สัก 10 นาที ไม่เกิน 10 นาที หลังจากนั้นสัญญาณดั่งกริ่งขึ้นอย่าเพิ่งลืมตาเป็นเวลาที่มีครูเข้าสอน วิธีนี้ถ้าไม่ใช่ครูเข้ามาสอนเราต้องใช้เวลา 10 ปี ไม่น่าว่าจะได้เพราะเคยแนะนำเขามาแล้วสิบปีไม่ได้เลย ถ้าหากว่ามีคนเข้าไปนั่งกลางวงหรือนั่งข้างๆ ให้ทราบว่าคนนั้นเขาจะสอน ตอนที่มันเข้ามานั่งนะ ให้เลิกภาวนาเสียแล้วก็ไม่ต้องสนใจกับลมหายใจเข้าออก ปล่อยให้สบายตามปกติรับฟังคำแนะนำของผู้แนะนำ เขาจะแนะนำในด้านการตัดกิเลส เพราะจิตจะสะอาดหรือคือหรือไม่สะอาดอยู่ที่การตัดกิเลส ตอนภาวนานี้ต้องการให้จิตมีกำลังให้จิตทรงสมาธิพอควร เมื่อเขาแนะนำ เขาพิจารณาว่าจิตสะอาดพอสมควร ความเป็นทิพย์เริ่มเกิดเขาก็จะถามว่า เวลานี้มีความรู้สึกว่ามีผู้ใดมาอยู่ข้างหน้าบ้าง

การที่เขาถามนี้ เขาถามถึงเทวดาหรือพรหม หรือพระอริยะที่ท่านสงเคราะห์เขาไม่ได้ถามถึงตัวเขา และก็จะอย่าลืมว่าเขาถามถึงความรู้สึก ไม่ได้ถามถึงความตาเห็น เพราะคำว่า **ทิพจักขุญาณ** ไม่ได้เห็นจากลูกตา ถ้าการเห็นจากลูกตาต้องเรียกว่า **ทิพเนตร** **ทิพเนตร** นี้ พวกเราไม่มี จะมีเฉพาะเทวดา หรือพรหม หรือพระอริยะเจ้า ที่นิพพานไปแล้วเท่านั้นเอง พวกเราจะทำได้แค่ **ทิพจักขุญาณ** จะมีความรู้สึกทางใจคล้ายตาทิพย์ คือมีความรู้สึกทางใจ เช่น ของในหีบในห่อก็ดี ในสิ่งที่ปิดบังก็ดี ถ้าเราอยากจะรู้จิตมันจะรู้ จิตมันจะบอกความรู้สึกว่า ของในนั้นมีของอะไรบ้าง ขนาดสี่สรวรรณะแค่ไหน มันจะบอกเมื่อแก้ห่อออกมาจะเป็นจริงตามนั้น

สำหรับ **ทิพจักขุญาณ** แบ่งเป็น 3 ชั้น 3 ตอน 3 ชั้น แต่ความจริงตามบาลีท่านไม่ได้แบ่งที่บอกว่าแบ่งเพราะอารมณ์ใจของผู้ปฏิบัติมีกำลังไม่เสมอกันสำหรับคนที่มึศีลดี ศีลนี้ก็คือว่ามีแล้ว เพราะเราสมาทานแล้ว จิตมีสมาธิพอควรความสะอาดของจิตมีเล็กน้อย ไม่แจ่มใสหนักอย่างนี้จะมีแต่ความรู้สึกถูกต้องไม่เห็นภาพทางใจ ความรู้สึกบอกถูกทุกอย่างเหมือนกับที่มาจากบ้าน ถ้าใครเขาถาม

ว่าบ้านคุณมีลักษณะแบบไหน ทาสีอะไรมีคนที่บ้านกี่คน เราตอบได้หมด แต่การที่เราตอบได้นี้
เวลานี้เราไม่ได้เห็นบ้าน จิตมันรู้ ความเป็น ทิพจักขุญาณ อย่างอ่อนก็มีสภาพเช่นเดียวกัน

ถ้าครูเขาถามว่ามีผู้ใดมาอยู่ข้างหน้าบ้าง ให้ทราบว่าเขาไม่ได้ถามถึงตัวเขาถ้าถามถึง
ความรู้สึก ถ้าความรู้สึกว่ามีแต่ไม่เห็นภาพให้ตอบทันทีอย่ายังตัว ให้มีความมั่นใจว่า อารมณ์เรา
ขณะนี้อยู่ในสมาธิ จิตมีความเป็นทิพย์ ความรู้สึกครั้งแรกถูกต้องแน่ ถ้าคิดว่าถอยหลังใหม่อยากรู้
ใหม่คราวนี้ นิวรรณ์ แทรก พอ นิวรรณ์ แทรก นิวรรณ์ คือ กิเลสหยาบเข้าแทรก มันจะทำลายความดี
ของเรา ตอนนี้จะไม่ไ้เรื่องปะปะเลย จะต้องเชื่ออารมณ์แรก ถ้าเขาถามว่ามีบุคคลใดมาอยู่ข้างหน้า
บ้าง ถ้ามีความรู้สึกว่ามี ตอบทันที ถ้าความรู้สึกยังไม่ปรากฏก็บอกกับเขาว่ายังไม่มีความรู้สึก บอก
ตามความเป็นจริง ถ้าเขาถามว่าท่านที่อยู่ข้างหน้าเป็นผู้หญิงเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย แต่งตัวสีอะไรก็
บอกตามความรู้สึกถ้าเพื่อนข้างๆ เราเขาตอบสีแดง แต่เรามีความรู้สึกว่าสีเขียวต้องตอบ เขียว
เพราะว่าเทวดาก็ดี พรหมก็ดี พระอริยาก็ดี ท่านสามารถจะเห็น ท่านองค์เดียวกันในคนแสนหนึ่ง ต่าง
หลากต่างสีกัน ต่างลักษณะได้ไม่เหมือนกัน ในเมื่อเราไม่เห็นแต่ความมีความรู้สึก

คราวต่อไปเขาจะแนะนำในการตัดกิเลสอีกครั้งหนึ่ง ถ้าอารมณ์ใจเรามั่นคงมั่นใจว่าเราจะ
ปฏิบัติตามนั้นจริง จิตสะอาดขึ้น สิ่งที่เราเข้าใจว่ามีไม่เห็นภาพจะปรากฏภาพขึ้นทางใจ หลังจากนั้น
เขาจะพาไป พระจุฬามณีเจดีย์สถาน ตอนนีความชุ่มชื้นทางใจจะปรากฏขึ้นเพราะบนสวรรค์ ความ
สว่างทางจิตจะมากกว่าเดิมต่อจากนั้นไป ถ้ากำลังใจเข้มข้น เขาจะพาไปนิพพาน วันแรกอาจจะ
เป็นเท่านั้นะ

สำหรับท่านที่มีสมาธิอย่างกลาง ถ้าหากว่าเขาถามว่ามีผู้ใดอยู่ข้างล่างมีความรู้สึกว่ามี พร้อม
กันเห็นภาพไม่ชัดเจน ท่านที่มีจิตสะอาดมากมีความรู้สึกว่ามีพร้อมกับเห็นภาพชัดเจนแจ่มใส ฉะนั้น
ก่อนที่จะภาวนาต่อไปให้ตัดสินใจว่าโลกนี้เป็นทุกข์ การเกิดของเราไม่มีความสุข มีแต่ความทุกข์
ความจริงเรื่องนี้ใช้ปัญญาสัญญาเล็กน้อยก็พอรู้ การกระทำงานทุกอย่างเป็นอาการของความทุกข์
ไม่ใช่ความสุข การแสวงหาอาชีพทุกประเภทกับความแก่เข้ามาครอบงำก็เป็นทุกข์ร่างกายไม่
คล่องตัว ความป่วยไข้ไม่สบายเมื่อมีขึ้นก็เป็นทุกข์ ความพลัดพรากจากของรักของชอบใจก็เป็น
ทุกข์ ความปรารถนาไม่สมหวังก็เป็นทุกข์ ในที่สุดเมื่อความตายเข้ามาถึงก็เป็นทุกข์ จงคิดว่าถ้าเรา
เกิดเป็นมนุษย์อย่างนี้ ก็ชาติก็มีแต่ความทุกข์อย่างนี้ถ้าเราไปเกิดเป็นเทวดาหรือพรหมไม่ช้าก็กลับมา
ใหม่ก็ทุกข์อีกจุดที่ไม่ทุกข์จริงๆ ไปแล้วไม่กลับมีแต่ความสุขคือ นิพพาน ขอให้ทุกคนตัดสินใจว่า
ชีวิตนี้ถือเป็นชีวิตสุดท้าย เราจะมีร่างกายชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ต่อไปไม่มีอีกถ้าร่างกายตายจากคน
เมื่อไร เราจะถือว่าเป็นการตายครั้งสุดท้าย เราจะอยู่นิพพานเพราะนิพพานมีความสุข เมื่อตัดสินใจ
แบบนี้สะอาดดี ก็เริ่มภาวนา คำภาวนาใช้คำภาวนาว่า นะมะ พระระ อย่าลืมนะ เวลาหายใจเข้านึกว่า
นะมะ เวลาหายใจออกนึกว่า พระระ เอาแค่นี้

ฉะนั้นเวลาภาวนาก็จงอย่าลืมนำอารมณ์เบาๆ สบายๆ ไม่ต้องให้มันเครียดถ้าเคียดเกินไป
จิตเคลื่อนไม่ได้ก็ไปไม่ได้เหมือนกัน ถ้าย่อหย่อนเกินไปอยากได้เกินไปเวลาภาวนาก็ไปไม่ได้อีก

เวลาภาวนาต้องตั้งใจ ภาวนาเฉยๆ รู้ลมหายใจเข้าหายใจออก เวลาหายใจเข้านี้ถือว่า นะมะ เวลาหายใจออกนี้ถือว่า พระ จะตั้งเวลาไว้ภาวนา 10 นาที หลังจากนั้นไปก็ขอบรรดาทุกท่านตั้งใจสอน ตั้งใจเตรียมตัวสมาทานพระกรรมฐาน หันหน้าไปทางพระพุทธรูป

คำแนะนำก่อนฝึกมนมยิทธี 36 ที่ชิคาโก สหรัฐอเมริกา 4

วันพุธที่ 18 พฤษภาคม 2526

สำหรับคำว่า ฌาน นี้บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทอาจจะสงสัยว่า การได้ฌานทำไมมีการรู้เรื่องมีการไหวตัวกันมาก ฌานนี้เขาใช้กันสองอย่าง การฝึกฌานคือการทรงตัวปกติ เวลาที่นั่งสมาธิไปชั่วโมงสองชั่วโมง อันนี้เขาเรียกว่าฝึก ใช้ผลงานไม่ได้ และก็ฌานที่ใช้ผลงานก็อย่างคนที่ได้แล้วเมื่อคืน พอใช้กำลังเป็นสมาธิก็สามารถจะเห็นผีได้ เห็นเทวดาได้ ติดต่อกับผีเทวดาได้ ท่องเที่ยวไปในภพต่างๆ ได้ นี่ฌานที่เขาต้องการกัน และคำว่า ฌาน ฌมว่า ฌานอะไรก็ต้องตอบว่า ขณะใดที่จิตเคลื่อนขึ้นไปตั้งแต่ พระจุฬามณี ขึ้นไปอันนี้เป็นฌาน 4 เพราะว่าฌาน 4 ประเภทใช้งาน การฝึกจริงๆ เราต้องการฌานตัวนี้ ใ้แบบประเภทหนึ่งเป็นตอหม้อแม่ครัว นั่งเป็นตอหม้อขยับตัวไม่ได้อดตายทั้งบ้าน สำหรับผลของการปฏิบัติพระกรรมฐาน อาตมาคิดว่า คือความประสงค์จริงๆ ไม่อยากให้ญาติโยมทั้งหลายตกนรก หรือใครจะสมัครใจตกนรกอีกต่อไปยกมือขึ้น การปฏิบัติกันไม่ได้ตกนรกถ้าฝึกได้อย่างนี้ คล่องตัว คำว่าคล่องตัวนะ แต่ว่าการคล่องทุกอย่างขอทุกคนอย่าคิดว่าเวลานี้ เราดีแล้ว การทรงฌานโลกีย์หรือไม่ มโนมยิทธีก็ดี ได้อภิญญา 5 ก็ดี ยังไม่เชื่อว่าดี เพราะอะไร เพราะว่าทุกคนยังมีสิทธิ์ลงนรกได้ตามปกติ ถ้าผลोजิตเป็นอกุศลเมื่อไร ดูตัวอย่าง ท่านพระเทวทัต ท่านพระเทวทัต ท่านได้อภิญญา 4 เผลอไปเผลอมาตกเวจีตั้งแต่ยังไม่ตาย การที่จะทำตนไม่ให้ลงนรกต่อไปคือไม่ลงนรกด้วยไม่เป็นเปรตด้วยไม่เป็นอสุรกายด้วยไม่เป็นสัตว์เดรัจฉานด้วย

ก็ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทปฏิบัติตามคุณสมบัติของพระโศดาบันความจริงคุณสมบัติของพระโศดาบันก็ดี พระสัทธาคามิก็ดี เป็นของไม่หนัก ที่เราจะเรียกท่านว่าชาวบ้านชั้นดีเท่านั้นเอง ไม่ใช่หนัก เกรียดยตามทีญาติโยมคิดกันคือไม่จำเป็นต้องนั่งสมาธิตลอดวันตลอดคืน เพราะพระอรียสองชั้นนี้อยู่ในชั้นอนุสสติเท่านั้น ตามพระบาลีท่านบอกว่า พระโศดาบันก็ดี พระสัทธาคามิก็ดีเป็นผู้มีสมาธิเล็กน้อย มีปัญญาเล็กน้อย แต่มีศีล 5 บริสุทธี เฉพาะฆราวาสนะถ้าเณรต้องศีล 10 ถ้าพระต้องศีล 227 บริสุทธี ในเมื่อกล่าวถึงองค์ของพระโศดาบัน คำว่า องค์ นี้หมายถึงคนที่เป็นพระโศดาบันจริงๆ ท่านมีอารมณ์ตามนี้

หนึ่ง มีความรู้สึกว่ ชีวิตนี้มันต้องตาย ถ้าตายแล้วคิดที่ไปมีสองอย่างคือ สุคติ กับ ทุกคติ ทุกคติ ก็ได้แก่ นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน สุคติ ก็ได้แก่เทวดา พรหม หรือ นิพพาน ฉะนั้นท่านจะไม่ยอมลงอบายภูมิต่อไปอย่างเร็วที่สุดให้มันหม่นอยู่ แค่มนุษย์กับเทวดาหรือพรหม และต้องหม่นอยู่ในขอบเขตของเวลาที่ไม่นานหนัก (นี่เวลานี้อาตมาก็ยังไม่ดี ประสาทลิ้นยังไม่ดีนึกตั้งแต่ป่วยมานี้ยังไม่หาย)

ดังนั้นพระโศดาบันจริงๆ คำว่า องค์ หมายความว่า อารมณ์ที่ท่านทรงตัวในเมื่อท่านมีความรู้สึกว่ ชีวิตนี้มันจะต้องตาย และที่ตัดสินใจว่า ไม่ยอมลงอบายภูมิต่อไป คือ ยึดพระไตรสรณคมน์เป็นที่พึ่ง คือมีความเคารพในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอรียสงฆ์ ด้วยความจริงใจก่อนที่จะ

เคารพใช้ปัญญาพิจารณาก่อน ว่าพระพุทธเจ้าก็ดี พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าก็ดี พระอริยสงฆ์ก็ดี มีความดีพอที่เราจะเคารพนับถือใหม่ เมื่อใช้ปัญญาเห็นว่าพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ สมควรแก่การเคารพนับถือ ก็เคารพนับถือด้วยความจริงใจ

หลังจากนั้นท่านก็ยกเอาศีล 5 เป็นกำแพงกั้นอบายภูมิ คือ รักษาศีล 5 เป็นปกติ ถ้ามีความเคารพในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ มีศีล 5 เป็นปกติ ท่านยังไม่เรียกว่า พระโสดาบัน

พระโสดาบันมีความต้องการจุดเดียวคือ นิพพาน การทำความดีทุกอย่างการกตัญญูต่อบิดามารดา การมีจิตหวังดีต่อสามีและภรรยา หวังดีต่อลูก มีการสงเคราะห์คน สงเคราะห์สัตว์ สงเคราะห์พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา การทำบุญการให้ทาน การฟังเทศน์ การเจริญวิปัสสนา จะมีอารมณ์อย่างเดียวกันคือต้องการนิพพาน ไม่หวังผลตอบแทนในปัจจุบัน อย่างนี้ท่านเรียกว่า พระโสดาบันของพูดสั้นๆ จะได้จำง่ายว่า พระโสดาบันมีอารมณ์ตามนี้ คือ

หนึ่ง มีความรู้สึกอยู่เสมอว่า ชีวิตมีมันต้องตาย ที่ตามพระบาลีเรียกว่า **สักกายทิฏฐิ** ความจริงการตัดกิเลสถึงพระอรหันต์ ตัดตัวเดียวที่ **สักกายทิฏฐิ** ถ้า **สักกายทิฏฐิ** เราตัดได้เบาๆ มีความรู้สึกว่าชีวิตนี้มันจะต้องตาย อันนี้เป็นอารมณ์ของพระโสดาบัน หรือสกิทาคามี เห็นว่าร่างกายของเรามันไม่ดี เต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก มีความไม่เที่ยง มีทุกข์ และสลายตัวไปเป็นอนัตตาในที่สุด อันนี้เป็นอารมณ์ของพระอนาคามี เห็นว่าร่างกายนี้มันไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา ความยึดถือในร่างกายไม่มี อันนี้เป็นอารมณ์พระอรหันต์ ความจริงเขาตัดตัดเดียวตามที่ **พระสารีบุตร** แนะนำพระสงฆ์ และพระพุทธเจ้าก็ทรงรับรอง แต่ว่าเพื่อความเข้าใจง่ายๆ แต่ว่าพูดแบบนี้มันยาก ง่ายๆ จริงๆ ก็คือหนึ่ง เรามีความรู้สึกว่า ชีวิตนี้มันต้องตาย เรามั่นหมายว่า ถ้าตายเมื่อไร ขึ้นชื่อว่าอบายภูมิทั้ง 4 ไม่ขอไปอีก เราจะไปตรงนิพพาน ถ้าขึ้นเกิดเป็นเทวดาหรือพรหมก็หล่นต่อมลงมาอีก ดีไม่ดี เผลอไปเผลอมาไปทาบเอาหัวปลาเข้า ต้องไปนรกใช้ใหม่ ต่อไปก็ตั้งใจเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยความจริงใจ และก็มีศีล 5 บริสุทธิ์ศีล 5 นี้มีความสำคัญมาก

หลังจากนั้นตั้งปรารถนาเมื่อไร เมื่อทำความดีมุ่งจิต มุ่งเฉพาะพระนิพพานอย่างเดียว ถ้ามีอารมณ์ด้วยความจริงใจอย่างนี้ ท่านเรียกว่า **พระโสดาปัตติผล** สำหรับพระสกิทาคามี ความจริงก็ไม่ต้องพูดกัน เอาแค่นี้ก็พอ ถ้าอารมณ์ของทุกคนทรงความเป็นพระโสดาบันได้ทุกคนก็จะมีความสุข ขึ้นชื่อว่าบาปกรรมทั้งหมดที่ทำมาแล้ว ไม่มีโอกาสนำไปอบายภูมิ และก็ทุกท่านถ้ามีความประสงค์นิพพานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านที่ปฏิบัติ **มโนมยิทธิ** ได้นี้มีกำไรมาก ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะทุกคนไปเที่ยวสวรรค์ได้ ไปเที่ยวพรหมได้ ไปเที่ยวนิพพานได้ ในเมื่อไปเที่ยวนิพพานได้ ก็ควรจะไปทุกวันให้จิตมันรักนิพพานเป็นปกติ เช้ามืดขึ้นไปอยู่ให้มีความสุขใจ ก่อนจะถึงเวลาทำงาน ถึงเวลาที่ลงอย่างนี้จิตจะผูกพันพระนิพพานอย่างไร ถ้าตายเมื่อไร แม้แต่เป็นพระโสดาบัน ขณะที่ใกล้จะดับจิตหรืออย่างน้อยที่สุด ถึงอายุขัยวันพรุ่งนี้ จะหมดอายุขัย วันนี้เราจะเกิดความเบื่อหน่ายยิ่งขึ้น ไม่มี ความปรารถนาในร่างกายของตนเอง วันนี้ร่างกายเราไม่ต้องการคนอื่น ไม่มีความหมายสำหรับเรา

วัตถุประสงค์ต่างๆ ในโลกไม่มีความหมายสำหรับเรา จิตใจมุ่งอย่างเดียวคือ นิพพาน แต่ว่าที่จะไปนิพพานได้จริง ถ้าป่วยหนักและมีอารมณ์เป็นกุศล ถ้าอารมณ์ที่กล่าวมาเมื่อถึงนี้ทรงตัวจริงๆ คิดว่าชีวิตนี้มันต้องตาย เชื่อแน่ เคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ แน่ มีศีล 5 บริสุทธิ์แน่ จิตมุ่งพระนิพพานแน่ ถ้าการป่วยครั้งใดมันจะตายจริงๆ อารมณ์มันจะไม่เหงา ภายในระยะเวลา 7 วันที่จะตาย เราจะเห็นทั้งเทวดา ทั้งพรหม พระอริยเจ้าเต็มจักรวาลไปหมด จิตใจของเราจะสามารถคุยกับเทวดาได้ คุยกับพรหมได้ คุยกับพระอริยเจ้าที่นิพพานไปแล้วได้ ถ้ามีมาครบอย่างนั้น อารมณ์ใจก็เป็นสุขใจก็จะไม่ห่วงทุกข์เวทนา มีความเพลิดเพลิน กับชาวสวรรค์ ชาวพรหม กับพระอริยเจ้าที่นิพพานแล้ว

ถ้าหากว่าบุญบารมีของท่านจะไปแค่สวรรค์ ชาวสวรรค์เขาจะชวน เขาจะประกาศตัวว่าเขาอยู่ชั้นไหน ไปอยู่กับเขาเถอะ มีความสุขความสบาย แต่ละชั้นจะชวนทั้งหมด ถ้าเราตัดสินใจไปชั้นไหน จิตออกจากร่างไปชั้นนั้น ถ้าบุญบารมีของเราจะเป็นพรหม กำลังจิตเป็นฌาน พวกพรหมจะชวน พวกสวรรค์จะมีแต่การยิ้มแย้มแจ่มใส ความชื่นใจเขาไม่ชวนเพราะบารมีเกินเขา เขาก็จะชวนไปพรหมเราพอใจพรหมชั้นใหม่เราตัดสินใจตาย เอาจิตเอาอภิสมาทานกายไปชั้นนั้นถ้าหากว่า เรามีบารมีจะถึงนิพพาน เทวดาก็ดี พรหมก็ดี เขาไม่ชวน เขาจะให้ความรื่นเริงบันเทิงใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่เขาไม่ชวน ตอนนี้เป็นเรื่องของพระอริยเจ้า เราเองก็จะเห็นพระอริยเจ้าทรงแจ่มใสเป็นกรณีพิเศษ ใหญ่มาก มีความสวยสดงดงามมาก ชาวพระนิพพานสวยกว่าชาวสวรรค์มาก เราเคยไปกันมาแล้ว หรือว่าไม่เคยไปก็เหมือนกัน สามารถจะเห็นได้ และที่ตอนนั้นเป็นเรื่องพระอริยเจ้าเข้าเตือนใจ แนะนำอารมณ์ที่ง่ายที่สุด และที่บรรลุเร็วที่สุด คำว่าบรรลุเร็วนี้หมายความว่า จะต้องตัดสินใจได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 นาทีถ้าเป็นอย่างนี้ การตายคราวนั้นไม่มีโอกาสได้ตายใหม่

ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท (อาตมาก็อกไม่ดี ลิ่นก็ยังไม่ดี ก่อนจะมานี้ป่วยมาก และก็ไม่ทันจะหาย เมื่อถึงเวลาเดินทางคำว่า เวลาเดินทาง เมื่อถึงเวลาต้องมา ถ้ามาไหว ถ้าไม่ไหวมันก็ต้องเลิกมา ก็ทางโน้นเขาก็ห่วงกันจัด หหมดก็เตรียมตัวกันหลายคน ก็เลยบอกว่าไม่ต้องมา ฉันถือว่าหมอที่นี่มี ถ้ามันจะเป็นอะไรกันขึ้นมาจะช่วยเหลือกันไม่ได้จริงจึงไข้ไข้หม ถ้าตายบนเครื่องบินบุญมาก ตายบนอากาศหะตาย พระยายม ตามทัน มัวไปงุ่มง่ามๆ ที่วัดก็ไม่มี)

รวมความว่า ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทจงอย่าคิดว่าอารมณ์ของพระโศคบ้านยากเกินไป ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า สำหรับพระโศคบ้าน หนักจริงๆ คือ ศีล 5 ถ้าบุคคลใดสามารถทรงศีล 5 ให้บริสุทธิ์ ก็มหายถึงว่ามีความเคารพในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์จริง และที่จิตของเราไม่ต้องลงทุณ เราให้เหตุง่าย ๆ ก็พอ ว่าการที่จะเกิดเป็นคนอีกแต่ละชาติมันสุขเท่าไร ทุกข์เท่าไร ทุกคนรู้อยู่แล้ว ถ้าไม่เห็นก็ทุกข์กันต่อไป ใครมีทุกข์ ใครเห็นทุกข์ก็ไปนิพพานในเมื่อเราพิจารณาด้วยปัญญาของตนเอง ที่พระพุทธเจ้าบอกว่า อักขาตาโร ตลาคตา ตลาคตาเป็นแต่เพียงผู้บอก บอกแล้วเธอจะปฏิบัติตามหรือไม่เป็นเรื่องของเธอ นี่การจะชวนกันบังคับกันไม่มีสำหรับอาตมา บอกให้ฟัง ฟังหรือไม่ฟังก็ตามใจ ฟังแล้วจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตามใจ เชื่อแล้วจะปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตามก็ตามใจ มันไม่ตามใจไม่ได้ มันบังคับกันไม่ได้

รวมความว่า ทุกคนต้องตัดสินใจเอาเองว่าการเกิดเป็นมนุษย์ มันสุขหรือมันทุกข์ ถ้าเกิดเป็นเทวดาหรือพรหมมันดีไหม สุขจริง อ้ายนั้นสุขจริงแต่คนที่ผ่านการแนะนำ เขาแนะนำตั้งแต่เมื่อกันนี้จะเข้าใจว่า ทุกคนตั้งใจมานี้ด้วยความจริงใจ เคยเกิดเป็นเทวดาและพรหมนับครั้งไม่ถ้วน ไม่ใช่เป็นมาชาติสองชาติ ถ้าเป็นมาแค่ชาติสองชาติมันนั่งแบบนี้ไม่ได้ ไม่มีทาง เวลาที่จะนั่งแบบนี้ เป็นชั่วโมงมันไม่มีทาง เพราะคนที่นั่งแบบนี้ได้ต้องมีบารมีอย่างน้อยเป็น **อุปบารมี** อย่างสูงก็คือ **ปรมัตตบารมี** ถ้าพวก **อุปบารมี** เขาจะบอกว่า ถ้าพูดถึงนิพพานจะบอกว่าไปไม่ไหว ขอไปแค่เทวดาหรือพรหม ฆานโลกีย์ทำได้คล่องทุกอย่าง ยกเว้นนิพพานไม่ต้องการ ไม่ต้องการนี้ไม่ใช่ของโง่กำลังใจยังไม่ถึง

ถ้าผู้ที่มีบารมีเป็น **ปรมัตตบารมี** จริง ที่แรกยังไม่เข้าใจก็คิดว่าไม่ไหว พอเข้าใจแล้วไปนิพพานดีกว่า ใจรักนิพพานไม่ต้องการอย่างอื่น นี่เป็นพวก **ปรมัตตบารมี** และคนที่บารมีจริงทั้ง **อุปบารมี** ก็ดี และ **ปรมัตตบารมี** ก็ดี จึงจะพอใจการเจริญสมถภาวนา ในการที่จะบำเพ็ญตนตั้งแต่บารมีต้น มาถึง **อุปบารมี** **ปรมัตตบารมี** นี่มันต้องผ่านสวรรค์ และผ่านพรหมโลกมานับชาติไม่ถ้วน เรียกว่าเป็น อสงไขยกัป กัปหนึ่งก็เกิดหลายครั้ง ตายหลายครั้ง เป็นเทวดาและพรหมก็หลายวาระ นี่เป็นอันว่า ทุกคนถ้ารู้ตัวว่าเคยเป็นเทวดาหรือพรหมมาแล้วนับชาติไม่ถ้วน นับชาติไม่ถ้วนนี้ไม่ได้ นับ นับไม่ไหวก็เขี่ยนับ นับไปถึงสิบปีสี่สิบชาติก็เลิกนับ หมครื่องหมคราว และก็เป็นที่ไรก็ลงป้องทุกที มันก็มาหาความทุกข์อีก สุขจริงๆ คือ นิพพาน นิพพานที่เขาสวยสดงดงามมาก เขาไม่ได้สูญ ตามที่หนังสือเขียน คำราที่เขียน ที่เขียนนิพพานสูญสงสัยคนเขียนทำไมเขียนอย่างนั้นก็ไม่ทราบ ใน **พระไตรปิฎก** ไม่มีสูญ ใน **พระไตรปิฎก** ไม่มีตรงไหนที่แจ้งชัดว่านิพพานสูญ

ก็เป็นว่าถ้าทุกคนตัดสินใจได้อย่างนี้จริงๆ เห็นทุกข์จริงๆ เมื่อเราเห็นทุกข์ได้จริงๆ ในขณะที่พยายามเห็นทุกข์ พยายามเปลื้องทุกข์ การเห็นทุกข์ การเปลื้องทุกข์ไม่จำเป็นต้องแยกสามภรรยาคณที่ยังไม่แต่งงานถึงวาระจะแต่งงานก็แต่งงานได้ เรื่องแต่งงานนี้ห้ามกันไม่ได้ ถ้าพบบุพเพสันนิวาสไม่มีทางหลีกเลี่ยงหลีกเลี่ยงเท่าไรก็ไม่พ้นถ้าเป็นการก่อกูลในปัจจุบันสามารถจะหลีกเลี่ยงได้ บุพเพสันนิวาสที่หมายถึงคู่ครองเดิมในชาติก่อนเขามาเกิด มาเจอหน้ากันมันไม่หลีกเลี่ยง มันตามชกกันเลย

รวมความว่า ขอทุกคนตัดสินใจตามความพอใจนะ อย่าลืมว่าถ้าทุกคนรักษาอารมณ์ของพระโศดาบัน เราจะเป็นได้หรือไม่ได้ก็ช่างมันเถอะ พระโศดาบันท่านมีอะไร เราพยายามมีด้วยค่อยๆ มี ความรู้สึกว่าจะต้องตายเป็นของไม่แปลกรู้แล้วทุกคน การเคารพในพระพุทธเจ้า ในพระธรรม พระอรียสงฆ์ เป็นของไม่หนัก มันหนักจริงๆ ที่ศีล 5 ศีล 5 นี่ถ้าเราคิดว่ายังดีไม่พอจะรักษาครบไม่ได้ ก็ต้องตั้งใจความดีนั้นคือรักษาศีล ตั้งแต่ 6 โมงเช้าถึง 9 โมงเช้า

คำแนะนำก่อนฝึกโยนิมยิทธิ 37 ที่ชิคาโก สหรัฐอเมริกา 5

วันที่ 19 พฤษภาคม 2526

คนเก่าอย่าลืมว่าหลังจากรับคำสมาทานเสร็จไปแล้ว ก็รวบรวมกำลังใจตามเดิม ตามเดิมที่ครูเขาว่าอย่างไรก็ไม่ทราบ แต่ว่าอารมณ์อันหนึ่งที่เราทำไม่ได้เพื่อความสะอาดของจิต อันนี้ต้องทำทุกวันนะ ต้องนึกทุกวันนึกย่อยๆ นึกทุกวันตามความเป็นจริงวิปัสสนาญาณ นี่คือยอมรับนับถือตามความเป็นจริง ถ้าเขาแปลว่ารู้แจ้งเห็นจริงมันเข้าใจยาก คือ ยอมรับความจริงทุกอย่างร่างกายของคนและสัตว์ทั้งหมดเต็มไปด้วยความสกปรกคือ ร่างกายของคนก็ดี สัตว์ก็ดี ทั้งหมดมันสกปรกภายนอกผิวหนัง ถ้าปล่อยไว้ไม่อาบน้ำ ไม่ชำระร่างกายเหงื่อไคลก็พอกเต็มมันก็สกปรก ถ้าลอกผิวหนังเข้าไปปะทะเนื้อจะพบกับเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง เสมหะ น้ำลาย น้ำมูก อุจจาระ ปัสสาวะ ทั้งหมดนี้เป็นสภาพของความสกปรกทั้งหมด และก็ความสกปรกมันอาจจะเห็นชัดบ้างไม่ชัดบ้าง ก็สุดแท้แต่อารมณ์ถ้าอารมณ์ไถ่ถอนาคามีจะเห็นว่าสกปรกมาก ถ้าอารมณ์ยังไถ่ถอนาคามี มีอยู่เฉพาะเวลานั้นนะ เมื่อเฉพาะเวลาที่เรাজริญพระกรรมฐาน ถ้าอารมณ์เวลานั้นเข้าถึงเข้าเกณฑ์ไถ่ถอนาคามีเฉพาะเวลา มันจะเกิด **นิพพิทาญาณ** มีความเบื่อหน่ายร่างกายมาก เห็นว่าร่างกายทุกส่วนเต็มไปด้วยความสกปรกจริงหรือว่าสกปรกแล้วก็ไม่ทรงตัวอยู่แค่นั้นมันจะมีสภาพความไม่เที่ยง นำความทุกข์มาให้ ความไม่เที่ยงของมันก็กลายเป็นไม่ทรงตัว

เกิดที่แรกก็เป็นเด็กเล็ก ต่อมาก็เคลื่อนไหวโตขึ้นทีละน้อย ทีละน้อยจนกระทั่งถึงความ เป็นหนุ่มเป็นสาว อันนี้แสดงถึงความไม่เที่ยง ถ้ามันเที่ยงจริงออกมาวันไหนเท่าไรมันต้องอยู่เท่านั้น ในเมื่อถึงความ เป็นหนุ่มเป็นสาวเต็มตัวสมบูรณ์ในสภาพของความหนุ่มสาวก็เริ่มโรยลง ความแก่เข้ามาทีละน้อย ทีละน้อยความทรุดโทรมก็เกิดขึ้น แต่ขณะที่เราเป็นเด็กก็ดี เป็นเด็กหรือเด็กใหญ่ หรือหนุ่มสาวก็ดี เป็นคนวัยกลางคนก็ดี เป็นคนแก่ก็ดี ไร่ร่างกายนี้มันเต็มไปด้วยความทุกข์ ทุกข์ที่เราจะเห็นจากมันคือ หิวทุกวันที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า **ชิมังแ** **ปรมา** **โรคา** ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง เราต้องลำบากประกอบกิจการงานก็เพราะความหิวเป็นเหตุ ถ้าละการกินเสียอย่างเดียวร่างกายเราจะ เหนื่อยน้อยกว่านี้มากนอกจากความหิวแล้วก็ได้แก่ ความร้อนเกินไป ความป่วยไข้ไม่สบาย และ นอกจากนั้นก็ยังมี ความปรารถนาไม่สมหวังเป็นปัจจัยของความทุกข์อีก ถ้าเราต้องการอะไรไม่ได้ สมหวังจิตใจก็กระวนกระวาย

ต่อมาก็มีความป่วยไข้ไม่สบาย อันนี้ทุกข์ชัด ทุกข์ชัดมาก และการพลัดพรากจากคนรัก ของรัก วัตถุที่รัก สัตว์ที่รัก จิตใจที่ไม่เป็นสุข อารมณ์ก็เป็นความทุกข์ ในที่สุดก็เป็นความตาย ก็รวม ความว่า ร่างกายนี้ตั้งแต่เราเกิดมา เราไม่พบกับความสุขเลย พบกับความทุกข์อย่างเดียว นี่ที่เรามีคิด เพราะอารมณ์มันชินเกินไป ชินต่ออาการของความทุกข์ แต่ว่ามันเลยคิดว่าทุกข์ ความจริงมันทุกข์ สิ่งที่เราจะพ้นได้จริงๆ ก็คือพระนิพพาน ถ้าไปถึงพระนิพพานหมดทุกข์จริงๆ และไม่ต้องกลับมาทุกข์อีก

ถ้าเราตายจากความเป็นคนมาเกิดเป็นคนมันก็ทุกข์แบบนี้ต่อไป ถ้าเราเป็นเทวดาหรือพรหม พักทุกข์ชั่วคราว สองแคว้นนั้นไม่ทุกข์แน่ แต่ถ้าหมดบุญวาสนาบาปมีก็ลงมาอีก แต่ที่นั่นอยู่ทั้งหมดนี้ เคยเป็นเทวดาหรือพรหมนับชาติไม่ถ้วน ถ้าหมดบุญวาสนาบาปมีก็ต้องลงมา ลงมาแล้วก็พบกับ ความทุกข์ ถ้าเราขึ้นไปเทวดาและพรหมอีก ก็พักชั่วคราวอี และเมื่อลงมาอีกก็เป็นแบบนี้

ฉะนั้นทุกคนที่ปฏิบัติได้แล้วหรือยังไม่ได้ก็คิด ให้ตัดสินใจไปตามความเป็นจริง ให้รู้จริงว่า โลกนี้เต็มไปด้วยความทุกข์ ไม่มีแดนใดที่เขาบอกว่าสุข สุขนั้นมันไม่จริง ถ้าคนมีปัญหาหน่อยแล้ว จะเห็นว่าทุกข์ไม่ใช่สุข ตัดสินใจว่าขึ้นชื่อว่าร่างกายประเภทนี้จะไม่มีสำหรับเราอีก ในเมื่อมันพัง ขณะที่ยังไม่พังไม่ตายทำงานตามหน้าที่ให้ครบถ้วน ไม่ใช่พังแล้วไปหย่ากับสามีภรรยา อย่าไปหย่า กันนะพระจะตายฉันจะตายเร็ว คนจะมาซ่อมฉันตาย มันก็ไม่มีความจำเป็น ก็คือให้ทำตามหน้าที่ เป็นพ่อบ้านเป็นแม่บ้านตามหน้าที่หรือเป็นลูกบ้าน เป็นผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานทุกอย่างที่มีอยู่ทำให้ครบ คำว่าครบนั้นเป็นการระงับความทุกข์อีกด้านหนึ่ง คือว่าเขาจะค่าเขาว่าและกันบกพร่องถ้าการบกพร่องมีอยู่ ผลที่หาได้มันก็จะตกลงไปมันจะไม่พอใช้ มันจะทุกข์ใหญ่

แต่ถ้าคิดเสียว่าไอ้งานประเภทนี้ เราจะทำชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ต่อไปไม่มีสำหรับเราอีก เราคิดสั้นๆ เบาๆ ไม่ต้องยาวขนาดนี้ และหลังจากนั้นแล้ว มาคิดตัดสินใจแน่นอนว่าชาตินี้เป็นทุกข์ ร่างกายเป็นทุกข์ เราไม่ต้องการโลกมนุษย์เป็นทุกข์เราไม่ต้องการ เทวโลกหรือพรหมโลกพัก ชั่วคราวไม่เป็นเรื่องเราไม่ต้องการ หลังจากนั้นก็รวบรวมใจว่า เราตายเมื่อใดขอไปนิพพานเมื่อนั้น จากนั้นไปก็จับคำภาวนาว่า นะมะ พระระ หายใจเข้านี่กว่า นะมะ หายใจออกนี่กว่า พระระ

ขณะที่ภาวนานี้ถ้าสามารถทำได้คู่กำลังใจ กำลังใจถ้ามันต่ำเกินไป ไม่สามารถจับพระรูป พระโคมพระพุทธรูปเข้าได้หรือพระพุทธรูปได้ก็ปล่อยหายใจเฉยๆ หายใจและภาวนาเฉยๆ ไม่จับภาพ ถ้ากำลังใจเข้มแข็งพอสามารถที่จะนึกถึงภาพพระพุทธรูปและภาพพระพุทธรูปได้ ก็จับเอามา ก็เป็น กลิณ ด้วย เป็น พุทธานิสติ ด้วย ถ้าทำได้ก็พยายามจับภาพพระพุทธรูป พระพุทธรูปให้ชัดเจน แจ่มใส ตามกำลังที่สามารถทำได้ให้ทรงตัว จับภาพพระพุทธรูปพระพุทธรูปด้วยหายใจเข้านี่กว่า นะมะ หายใจออกนี่กว่า พระระ เอาเท่านี้ปล่อยใจสบายๆ อย่าให้เครียดไป อย่าให้ตั้งมากเท่านี้ ถ้าเลา ครูเขามาสอนหรือมานำอย่างนี้อารมณ์จิตจะคล่องแคล่วมากจิตใจจะแจ่มใส แต่ว่าแพ้ท้องอย่าแพ้ หน้า นี่ที่ อื่นท่านไม่พูดอย่างนี้ท่านพูดบางอย่าง แต่ที่นี้มาวันนั้นท่านลอกยกมาบอกไอ้พวกนี้ที่มัน มั่วๆ มันแพ้ท้องกับแพ้หน้า แพ้ท้องก็เจี๊ยะตะบัน นึกจะกินโน่น นึกจะกินนี่นึกจะกินนั่น กลัวหน้า จะไม่สวยตัวทั้งตัวแต่ที่หน้าแห้งเดียว

รวมความว่า ตัดสินใจตามนี้ละ และก่อนจะภาวนาเอาเร็วๆ เอาเร็วๆ นี่ไม่ต้องไปเรียงลำดับ อย่างฉันทนะ คิดบ๊ีบร่างกายมันไม่จริงจังๆ นะ เราทุกข์เพราะร่างกาย ร่างกายทำให้เรามีทุกข์ ไอ้ทุกข์ อย่างนี้ถ้ามีร่างกายเมื่อไรก็ทุกข์แบบนี้ร่างกายแล้วๆ อย่างนี้เราไม่ต้องการ คือ การตัดกิเลสเพื่อไป นิพพานเขาก็ตัดตัวเดียว ที่ร่างกายที่ท่านเรียกว่า **สัถกายทิฏฐิ** **สัถกายทิฏฐิ** นี่ท่านบอกเห็นร่างกาย

เป็นเราเป็นของเรา เรามีในร่างกาย ร่างกายมีในเรา ยึดถือว่าร่างกายนั้นเป็นทรัพย์สินสำคัญของเรา แต่ความจริงมันไม่ใช่ เราจริงๆ ที่ท่านเรียกว่า อภิสสมานกาย คือ ภายภายในที่เราเห็นกันอยู่แล้วใช่ ไหม ไอนั้นเราจริงๆ เราจะเห็นว่าขณะที่เราตายไปแล้ว เขาบอกคนนั้นไปสวรรค์ ไอนั้นเราจริงๆ เรา จะเห็นว่าขณะที่เราตายไปแล้ว เขาบอกคนนั้นไปสวรรค์ คนนั้นไปนรก ไอ่กายจริงๆ ถูกฝังบ้าง ถูก เขาปล่อยให้ลอยน้ำไปบ้าง ถูกเผาบ้าง ภายมันไม่ได้ไป ส่วนที่ไปคือ อภิสสมานกาย ที่เราเรียกกันว่า จิต ที่เรียกว่าจิตนะ เขาปรับทางสร้างอารมณ์เขาใช้ศัพท์ย่อๆ ไว้ ไอ่กายนั้นมีสภาพจิตจิตมีสภาพตั้ง เวลานี้ปากเราจะพูด ไอ่ปากในมันต้องพูด ถ้าปากนั้นมันไม่พูดเราก็พูดไม่ได้ เราสั่งให้มือยกกายให้ มันก็ยก ยกมือซ้าย ยกมือขวา แขนเราก็ยกตามไป ถ้าเจ้านั้นมันไม่ทำอะไรเลย กายนี้มันเหมือนกัน ไม้ทองทึงไว้

ดังนั้นที่ท่านจะคิดทวาระที่เห็นคน เห็นสัตว์ยามปกติ สัมตาทิขึ้นมาก็มองตามความเป็นจริง ว่า โลกนี้มันเต็มไปด้วยความทุกข์ แต่ว่าใจเราอย่าทุกข์ด้วยเห็นว่าร่างกายเป็นสภาพของความทุกข์ ร่างกายนี้พังเมื่อไรฉันจะไปนิพพาน ใจจะได้ชุ่มชื่น ถ้า นิพพิทาญาณ เกิดขึ้น นิพพิทาญาณ แปลว่า ความเบื่อหน่ายต้องใช้ สังขารูปกขาญาณ ควบทันที คืออะไรจะเกิดขึ้นกับเราก็ตามมันสุข มันทุกข์ ขนาดไหนก็ตาม เราก็คือว่านี่มันกฎของกรรมเป็นเรื่องของขั้นห้า มันจะมีสภาพจะทุกข์ขนาดไหน จะเวทนาขนาดไหนก็ตาม ถ้ามันพังเมื่อไรเราพร้อมไปนิพพาน สังขารูปกขาญาณ ต้องใช้ควบคุม แบบนี้นะ

สังขารูปกขาญาณ มีอารมณ์เฉยในร่างกาย ร่างกายจะแก่ ร่างกายจะป่วยมันอย่างไรก็ตาม เราก็คงรู้ไม่ใช่เฉยไม่รู้ เฉยนี้เขาว่าไม่คืนรนในจิตเกินไป ถือว่าเป็นเรื่องของมัน

นี่สำหรับท่านที่มาใหม่ก็ให้เข้าใจคำว่า ทิพจักขุญาณ เข้าใจย่อๆ นะ คำว่า ทิพจักขุญาณ นี้ก็ แปลว่าความรู้สึกทางใจคล้ายตาทิพย์ ไม่ใช่ลูกตาทิพย์อย่าเข้าใจผิด ถ้าตาที่เขาถือกัน ทิพเนตร นี้เรา ไม่มีหรือก มนุษย์นี้ไม่มีตาทิพย์ ตามทิพย์จะมีได้ก็เทวดา พรหม หรือพระอริยะที่ท่านนิพพานไป แล้ว หรือพระอริยะที่ยังไม่นิพพาน ตายเป็นเทวดาหรือพรหม อันนี้ถ้ามีกายเป็นทิพย์ก็มีตาทิพย์มนุษย์ นี้จะเป็นใครก็ตามมีตาทิพย์ไม่ได้ ต้องมีแต่ ทิพจักขุญาณ ทิพโสตญาณ คือ รู้คล้ายใจเห็น เราก็คงรู้ว่าเขานั่งอยู่ที่ไหน อันนี้เป็น ทิพจักขุญาณ รูปร่างลักษณะอย่างไร มีจิริยาแสดงแบบไหนนี้เป็นทิพ จักขุญาณ ถ้ารู้ว่าเขาพูดแบบไหนเสียงเล็กเสียงไหม พูดยาวพูดสั้น พูดดังพูดเบา นี่เป็น ทิพโสตญาณ ไม่ใช่ว่าเขาพูดเดี๋ยวนี้ต้องได้ยินเดี๋ยวนี้ ไม่จำเป็น พูดเมื่อไรก็ตามถ้าเราต้องการจะรู้มันจะรู้ได้ทันทีอันนี้ ทิพโสตญาณ

คำว่า ญาณ เขาแปลว่ารู้ แต่มันใช้ได้ทุกขณะทบทวนได้ ถ้าเป็น ทิพโสต เขาต้องพูดเวลานั้น แล้วได้ยิน ถ้าหากว่าหูเป็นทิพย์ ทิพโสต ถ้า ทิพโสต เฉยๆ เขาพูดเวลานั้นจึงได้ยิน ถ้าหากว่า ทิพ เนตร เขาต้องปรากฏเวลานั้นจึงเห็น ถ้า ทิพจักขุญาณ เมื่อไรก็ได้ เขาแสดงมาแล้วหลายแสนกัปและ

หลายแสนชาติอยากจะทราบ ว่า อ้าชาตินั้นเขาทำอะไรไว้บ้าง เราต้องการทบทวนจะรู้ก็รู้ได้ทันที ดีกว่ากันนะ ยาวกว่ากันเยอะ

ขอท่านที่มาจากใหม่ขอให้ทราบ ว่า คำว่า **ทิพจักขุญาณ** นี้มีความรู้สึกทางใจคล้ายตาทิพย์ ก็ต้องเชื่ออย่าเชื่อตา รู้ทางใจไม่ใช่รู้ทางตา ถ้าจะเปรียบเทียบกับเหมือนทุกคนมาจากบ้าน เวลานี้ถ้าใครถามว่าบ้านทำด้วยไม้หรือทำด้วยตึกทรวงทรงเป็นอย่างไร สีสรรวรรณะเป็นแบบไหน นี่บ้านมีคนมีเด็กเท่าไร มีผู้ใหญ่เท่าไร มีผู้หญิงเท่าไร มีผู้ชายเท่าไร เราตอบได้หมด ที่ตอบได้นี้ไม่ใช่ตาเห็นมีความรู้สึกทางใจ

ฉะนั้น **ทิพจักขุญาณ** ต้องเชื่ออารมณ์แรกที่มีความรู้สึก ทุกคนทราบไว้ด้วยว่าบางครั้งเราไม่ได้ทำสมาธิ เราทำงานอยู่ ดูหนังสืออยู่ บางทีพยาบาลโกหกคนไข้อยู่ดีไม่ดีหลบคนไข้ก็อีก อีตอนที่เรามีกงานวุ่นๆ หรือตอนอ่านหนังสืออยู่ ตอนนั้นเราไม่เคยคิดถึงคำภาวนา ไม่เคยคิดถึงอารมณ์ในเรื่องของสมถวิปัสสนาเลย แต่มันเกิดความรู้สึกขึ้นมาเรื่อยๆ ที่ท่านได้ **ทิพจักขุญาณ** อย่างอ่อน มีความรู้สึกขึ้นมาเรื่อยๆ ที่ท่านได้ **ทิพจักขุญาณ** อย่างอ่อน มีความรู้สึกมาเรื่อยๆ ถ้าหากว่าได้ **ทิพจักขุญาณ** อย่างกลางมีภาพปรากฏกับจิตแวบเข้ามาแค่ไม่ชัดเจน ที่ได้อย่างแจ่มใสมีภาพเกิดขึ้นชัดทั้งๆ ที่ไม่คิดไว้ก่อนให้เชื่อทันทีว่าของอย่างนั้นเป็นความจริง เพราะว่า **ทิพจักขุญาณ** มันจะเกิดทุกขณะที่จิตเราเข้าถึงอุปจารสมาธิ เพราะจิตที่เข้าถึงอุปจารสมาธิมันไม่ต้องไปจัดสมาธินั่งพับเพียบ ทำงานทุกอย่างที่จิตมันมุ่งงานนั้น โดยเฉพาะอยู่ อ่านหนังสือเขียนหนังสือ วางหนังสือปล่อยอารมณ์สบายๆ ไม่เอาไหนละ ปล่อยให้มันเป็นสุขอันนี้มันเกิดขึ้นได้ทันทีที่จิตมันเข้าถึงอุปจารสมาธิได้ทุกกิริยาบาทที่เราทำ ถ้ามันเกิดปั๊บขึ้นมาจับไว้เลยนั่นแน่

ท่านที่ฝึก **ทิพจักขุญาณ** ใหม่ อันแรกต้องเชื่อความรู้สึกอีกประเดี๋ยวหนึ่งเมื่อสมาทานแล้วจะให้ภาวนาไปเรื่อยๆ สัก 10 นาที ในขณะที่ภาวนานี้หายใจเข้านึกว่า นะมะ หายใจออกนึกว่า พระระเวลาภาวนาอย่างตั้งให้มันเครียด ไม่ต้องการสมาธิมาก ต้องการอารมณ์สบายๆ เบาๆ เพราะว่าเราขึ้นด้วยกำลังของวิชาสาม ถ้าขึ้นด้วยกำลังของอภิญาจริงต้องใช้มาน 4 สงสัยว่าเล็กต้องตายอีก 10 ชาติ แต่มันไม่นานหรืออีกปีสองปีเข้าเขต เพราะกำลังนี้ต้องเข้าตามเขตเพราะความรู้แบบนี้มันเคยสนใจกับคนมาตั้งแต่บวชพรรษาที่สองแต่ก็ไม่มีใครเอาได้มันก็สอนและมาทุกทีตลอดเวลา ก็เลยสอนๆ หยุคๆ ก็ไม่หยุคนะ ก็แนะนำเขาเรื่อยๆ แต่มันไม่ได้

ต่อมาเมื่อ 21 นี้แหละปลายปีวันที่ 13 พฤศจิกายน 21 อันนี้เพิ่งเริ่มทำกันได้ใช้ใหม่ ก็ที่บอกมาในตอนก่อนก็ไม่ใช้กำลังของ อภิญา เสมอไป เป็นกำลัง วิชาสาม นี่เป็นส่วนใหญ่ เพราะเห็นใจคนว่ากำลังสูงนี้ไม่ไหว อ้ายกำลังส่วนย่อนี้ก็ไม่ไหวเหมือนกัน ทั้งนี้เพราะอะไรเพราะว่าเกณฑ์ของคนที่จะรับเข้าไม่ถึง พอปลายปี 21 เริ่มคนสองคนมันก็ได้เป็นแถว แต่ลดกำลังลง ลงนี้พระพุทธเจ้าให้ลดมันก็ลดไม่เป็นหรือ ต้องถามท่านเหมือนกัน ท่านบอกก็ต้องถามท่าน

และก็เมื่อเร็วๆ ก่อนจะมานี้ท่านบอกว่าประมาณ อ้อ เห็นจะเป็นที่รัฐโน่นนะ ถามท่าน ท่านว่าประมาณเดือนเมษายนข้างหน้าอาจจะฝึกเต็มอัตราได้เป็นสาธารณะ ถ้าได้มันจะดีใจมาก เพราะ

เต็มอัตราไม่ต้องมานั่งพูดกันแบบนี้เลยความเข้าใจมันชัด ออกมาได้ชัดเจนหมดไม่ต้องอธิบายกันมาก เพราะไอ้ตัวสงสัยมันหมด มันชัดจริงๆ ถ้าไปไหนเหมือนเลิกไปทั้งตัว ดีไม่ดีไปเกาะหน้าบ้าน เขามันไปชัดจริง ๆ เห็นเทวดาเห็นพรหม เห็นอย่างนี้เห็นสว่างกว่านี้อีก เห็นชัดมากแต่ทำไม่ได้ ต้องรอกำลังใจ กำลังใจเรื่องใหญ่ กำลังใจนี้มันหาไม่ได้ แต่ท่านบอกว่าประมาณเดือนเมษายนก็จะลองดู ถ้าทำได้สักคนสองคนก็ได้หมด ที่ว่าได้หมดเพราะอะไร เพราะกำลังใจถึงทั้งหมด เป็นเวลา

เป็นอันว่าทุกคนนะที่มาใหม่ คำว่า **ทิพจักขุญาณ** อย่าลืมว่า ถ้าครูให้ปฏิบัติหายใจรู้ลมหายใจเข้าออก เวลาที่หยุดแนะนำหยุดสมาทานจะให้ภาวนาเฉยๆ 10 นาทีไม่เกิน เวลานั้นใช้ภาวนาหายใจเข้านี้กว่า นะมะ หายใจออกนี้กว่า พระไม่ต้องเครียด อย่าให้เครียดนะถ้าเครียดก่อน ถ้าได้ยินสัญญาถูกต้องจริงขึ้นก็ให้ทราบว่าจะมีคนเข้าไปแนะนำ ถ้ามีคนเขาไปนั่งข้างหน้าก็ทราบเลยว่า คนนั้นเขาจะแนะนำก็ให้หยุดภาวนาเสียเลย หยุดเลยนะภาวนาไม่ต้องภาวนาต่อไปอีก และก็ลมหายใจเข้าออกไม่ต้องสนใจ ปล่อยอารมณ์ตามสบาย ฟังคำแนะนำของผู้แนะนำถ้าเขาเห็นว่าจิตมีอารมณ์ดี แจ่มใสพอสมควรเริ่มมีความเป็นทิพย์ เขาก็จะถามเขาถามถึงความรู้สึก อย่าลืมนะ เขาถามความรู้สึกถ้าเขาถามความรู้สึกว่า มีผู้ใดมาอยู่ข้างหน้าบ้าง เขาถามถึงพรหม ถึงเทวดา หรือพระอริยะ ไม่ใช่ตัวเขา ถ้ามีความรู้สึกว่ามีนะ ให้ตอบว่ามี อย่างนี้ตัว และต้องเชื่อมั่นตนเองว่าเวลานี้ความรู้สึกทุกอย่างถูกต้องไม่ผิด และมันเป็นความจริงตามนั้น ถ้ามีความรู้สึกว่ามีแต่แน่หรือไม่แน่อีกตอนนี้ **นิรณ** เข้าแทรกกลมเลย ก็เลสหายเข้าแทรกอันที่มากดีเป็หมด จะต้องยับยั้งมันไม่ยอมให้แทรก เขาถามมาอย่างไรมีความรู้สึกอย่างไรตอบทันทีตามความรู้สึก

นี่สำหรับที่ท่านได้อย่างอ่อน คนที่ได้อย่างกลางมีความรู้สึกพร้อมกับเห็นภาพคนที่ได้อย่างชัดคืออย่างละเอียด มีความรู้สึกพร้อมเห็นภาพชัดเจนมากสำหรับผู้ที่ได้ได้อย่างอ่อนมีความรู้สึกไม่เห็นภาพ นี่ก็บอกกับครูผู้สอนเขาตามความเป็นจริง ว่าเวลานี้ไม่เห็นภาพ เขาจะแนะนำในการตัดกิเลสอีกครั้งหนึ่ง ถ้าจิตใจนุ่มไปตามเขาจริงๆ ความรู้สึกว่ามีแต่ไม่เห็นภาพ ภาพนั้นจะปรากฏกับใจ อย่าลืมนะ อย่าตามนะ ใจจากใจ ถ้าเขานำไป **พระจุฬามณี** สภาพจะแจ่มสนยิ่งขึ้นถ้าสามารถมีกำลังไปนิพพานได้ จะมีความแจ่มใสมากกว่า มีความเยือกเย็นมากกว่า และคำว่า นิพพาน นี่ก็โปรดทราบนะ นิพพานน่าจะเห็นได้เฉพาะบุคคลที่มีจิตสะอาด อย่างน้อยตั้งแต่พระโศคาบันขึ้นไป ถ้าอารมณ์ต่ำกว่าพระโศคาบัน ไม่เห็นนิพพานแน่ และเวลานั้นเฉพาะเวลาที่เรามา ถ้าทุกคนที่สามารถไปนั่งในวิมานของตนเองได้ที่นิพพาน ให้ทราบว่าเวลานั้นอารมณ์จิตของทุกคนเท่าพระอรหันต์ จิตเวลานั้น สะอาดเท่าพระอรหันต์ ถ้าสะอาดไม่เท่าพระอรหันต์ไม่มีทางเข้าไปเขตนิพพาน หลังจากนั้นไม่กี่ขอบรรดาทุกท่านตั้งใจสอนตั้งใจเตรียมตัวสมาทานพระกรรมฐาน หันหน้าไปทางพระพุทธรูป

คำแนะนำก่อนฝึกมนมยทธิ 38 ที่ชิคาโก สหรัฐอเมริกา 6

วันอาทิตย์ที่ 22 พฤษภาคม 2526

คำว่ามานนี่ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทอาจจะสงสัย ว่าการได้มานทำไมมีการรู้เรื่อง มีการไหวตัวกันมาก มานนี่เขามีใช้กัน 2 อย่าง การฝึกมานคือ การทรงตัวปกติอย่างที่นั่งสมาธิไปชั่วโมง 2 ชั่วโมง อันนี้เขาเรียกฝึก ใช้ผลงานไม่ได้และก็มานที่ใช้ผลงานก็อย่างคนที่ได้แล้วเมื่อคน พอใช้กำลังเป็นสมาธิ ก็จะสามารเห็นผีได้ เห็นเทวดาได้ ติดต่อกับผีเทวดาได้ ท่องเที่ยวไปในภพต่างๆ ได้อันนี้แหละมานที่เขาต้องการกัน และคำว่ามานถามว่ามานอะไร ก็ต้องตอบว่าขณะใดที่จิตเคลื่อนขึ้นไปตั้งแต่ **พระจุพามณี** เป็นต้นไป อันเป็นมาน 4 แต่ว่ามาน 4 ประเภทใช้งานการฝึกจริงๆ ต้องการมานถึงนี้ ไอ้ประเภทแบบนั่งเป็นตอหม้อนะ แม่ครัวนั่งเป็นตอหม้อ ขยับตัวไม่ได้อดตายกันทั้งบ้านใช่ไหม ใช่ไหม คุณ คุณอ้วน (ใช่ครับ) ต้องถาม นึกชื่อไม่ออก ชื่ออะไรนะ (ชื่อ **ชูชาติ** ครับ) **ชูชาติ** นี้ที่มีจดหมายไป บอกบอย นึกไม่ออก นึกทั้งวันเหนื่อย ไม่ใช่เหนื่อย เมื่อคืนนี้นอนชั่วโมงกว่า นอนหลายชั่วโมง แต่มันหลับชั่วโมงกว่าๆ เคี้ยวๆ คือ**ไผ่ก่าย** อย่าค้ำนนะ ระวังคือ**ไผ่ก่าย** เมื่อคืนเขาบอกว่าทำไปทำไปกลัวจะบรรลุมรรคผล เลยบอกให้ลงนรกไป ลงโลกันต์ถึงอยู่นานๆ เอาไหม ถ้าไม่เอาก็รีบทำให้บรรลุมรรคผล สำหรับผลของการปฏิบัติพระกรรมฐาน อาตมาคิดว่า คือความประสงค์จริงๆ นะ ไม่อยากให้มีญาติโยมทั้งหลายตกนรกต่อไปอีก หรือใครจะสมัครตกนรกต่อไปยกมือขึ้น อ้าว ยกชกสูงๆ หน่อย ใครมีไหม เมื่อกี้ตาฝากเห็นไม่ยอมแสะ เอาไหมลูก หลวงพ่อจ้ำงหมื่นเหรียญเอง ตายแล้วตกนรกมาเอารางวัลจากหลวงพ่อมันจะมาได้อย่างไรของมัน ไอ้ชนิดการที่จะปฏิบัติกันไม่ให้ตกนรกถ้าฝึกได้อย่างนี้คล่องตัว คำว่าคล่องตัวนี้ก็หมายความว่า คิดว่าจะไปไหนโดยที่ยังไม่ได้ภาวนาไปได้ทันที อันนี้เป็นการคล่องตัวนะ คือ ว่าการคล่องตัวทุกอย่าง ก็ขอให้ทุกคนจงอย่าคิดว่าเวลานี้เราดีแล้ว การทรงมานโลกีย์หรือได้มนมยทธิก็ได้ก็บุญญา 5 ก็ดี ยังไม่ชื่อว่าดี เพราะว่าอะไร เพราะว่าทุกคนยังมีสิทธิ์ลงนรกได้ตามปกติ ถ้าผลोजิตเป็นอกุศลเมื่อไร

ดูตัวอย่างท่าน **พระเทพทัต** ท่าน **พระเทพทัต** ท่านได้อิทธิญา 5 เผลอไปเผลอมาท่านลงอเวจีตั้งแต่ยังไม่ตาย นี่การที่จะทำตนไม่ให้ลงนรกต่อไปคือ ไม่ลงนรกด้วย ไม่เป็นเปรตด้วย ไม่เป็นอสุรกายด้วย ไม่เป็นสัตว์เดรัจฉานด้วย ก็ขอบรรดาญาติโยมพุทธปฏิบัติตามคุณสมบัติของพระโสดาบัน ความจริงคุณสมบัติของพระโสดาบันก็ดี พระสภิกาคามีก็ดี เป็นของไม่ยาก ที่เราจะเรียกกันว่าชาวบ้านชั้นดีเท่านั้นเอง ไม่ใช่หนักเครียดตามที่ญาติโยมกัน คือ ไม่จำเป็นต้องนั่งสมาธิตลอดวันตลอดคืน เพราะพระอริยะสองขั้นนี้ อยู่ในขั้นอนุสสติเท่านั้น ตามพระบาลีท่านบอกว่า พระโสดาบันก็ดี พระสภิกาคามีก็ดีเป็นผู้มีสมาธิเล็กน้อย มีปัญญาเล็กน้อย แต่มีศีล 5 บริสุทธิ์เฉพาะฆราวาสณะถ้าณาก็ศีล 10 บริสุทธิ์ ถ้าพระต้องศีล 227 บริสุทธิ์ ในเมื่อกล่าวถึงองค์ของพระโสดาบัน คำว่าองค์นี้ หมายถึงคนที่เป็นพระโสดาบันจริงๆ ท่านมีอารมณ์ตามนี้

1. มีความรู้สึกที่ชีวิตนี้มันต้องตาย ถ้าตายแล้วคดีที่ไม่มี 2 อย่างคือสุคติ กับ ทุกคติ ทุกคติก็ได้แก่ นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน สุคติก็ได้แก่เทวดาหรือพรหม หรือพระนิพพาน อย่างนั้นท่านจะไม่ยอมลงอบายภูมิต่อไปอย่างเร็วที่สุดให้มันหมกอยู่แค่มนุษย์กับเทวดาหรือพรหม และก็ต้องหมุนอยู่ในขอบเขตของเวลาที่ไม่นานนัก นี่สิ้นอาตมาก็ยังไม่ได้ ประสาทสิ้นยังไม่คืนะ ตั้งแต่ป่วยมายังไม่หาย

ฉะนั้นพระโศดบันจริงๆ คำว่าองค์หมายถึงอารมณ์ที่ท่านทรงตัว ในเมื่อท่านมีความรู้สึกที่ชีวิตนี้มันจะต้องตาย และก็ตัดสินใจว่าไม่ยอมลงอบายภูมิ

2. ต่อไปก็ยึดพระไตรสรณคมน์เป็นที่พึ่งคือมีความเคารพในพระพุทธเจ้าในพระธรรม พระอริยสงฆ์ ด้วยความจริงใจ ก่อนที่จะเคารพใช้ปัญญาพิจารณาก่อนว่า พระพุทธเจ้าก็ดี พระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ดี พระอริยสงฆ์ก็ดี มีความดีพอที่เราจะเคารพนับถือใหม่ เมื่อใช้ปัญญาเห็นว่าพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ ควรเคารพนับถือ ก็เคารพนับถือด้วยความจริงใจ

หลังจากนั้นท่านก็ยกเอาศีล 5 ประการเป็นกำแพงกั้นอบายภูมิ คือ รักษาศีล 5 เป็นปกติ ถ้ามีความเคารพในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ มีศีล 5 เป็นปกติ ท่านยังไม่เรียกกันว่าเป็นพระโศดบันนะ ท่านเรียกว่าเป็นผู้เข้าถึงไตรสรณคมน์

อันนี้ถ้าจะถึงพระโศดบันจริงๆ จะต้องมียุทธธรรม อารมณ์ของพระโศดบันมีความต้องการจุดเดียวคือ พระนิพพาน การทำความดีทุกอย่าง การกตัญญูกตเวทีต่อบิณฑามารดา การมีจิตหวังดีต่อสามีและภรรยา หวังดีต่อลูกเป็นการสงเคราะห์คน สงเคราะห์สัตว์ สงเคราะห์พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาการทำบุญ การให้ทาน การฟังเทศน์ การเจริญวิปัสสนา จะมีอารมณ์อย่างเดียวเหมือนกัน คือ ต้องการพระนิพพาน ไม่หวังผลตอบแทนในปัจจุบัน อย่างนี้เรียกว่า พระโศดบัน

ที่นี้ขอพูดสั้นๆ จะได้จำง่ายกว่า พระโศดบันจริงๆ มียุทธธรรมดังนี้คือ

1. มีความรู้สึกที่ชีวิตนี้มันต้องตาย นี่ตายพระบาลี เรียกว่า **สัถกายทิฏฐิ** ความจริงการตัดกิเลสถึงพระอรหันต์นี้ ตัดตัวเดียวที่ **สัถกายทิฏฐิ** ถ้า **สัถกายทิฏฐิ** เราตัดได้เบาๆ มีความรู้สึกที่ชีวิตนี้มันจะต้องตาย อันนี้เป็นอารมณ์ของพระโศดบันและพระสกิทาคามี

ถ้าเห็นว่าร่างกายของเรามันไม่ดี มันเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก มีความไม่เที่ยงเป็นทุกข์ และอนัตตาไปในที่สุด อันนี้เป็นอารมณ์ของพระอนาคามี

ถ้าเห็นว่าร่างกายของเรานี้มันไม่ใช่เรา มันไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา ความยึดถือในร่างกายไม่มี อันนี้เป็นอารมณ์ของพระอรหันต์

ความจริงเขาตัดตัวเดียวตามที่พระสารีบุตรแนะนำพระสงฆ์ แล้วพระพุทธเจ้าก็ทรงรับรองแต่เพื่อความสะดวกเข้าใจง่าย เพราะพูดแบบนี้มันยากเอาง่ายๆ จริงๆ ก็คือ 1. เรามีความรู้สึกที่ชีวิตนี้มันต้องตาย เรามั่นหมายว่าถ้าตายเมื่อไร ขึ้นชื่อว่าอบายภูมิ 4 ไม่ขอไปอีก เราจะไปตรงนิพพาน ถ้า

ขึ้นเกิดเป็นเทวดาหรือพรหมก็หล่นต่อลงมาอีก ดีไม่ดี เผลอไปเผลอมา ไปทาบหัวปลาเข้า ตัวไหน
นรกใช้ไหม

2. ต่อไปก็ตั้งใจเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ ด้วยความจริงใจ แล้วยัง

3. มีศีล 5 บริสุทธฺ์ ศีล 5 มีความสำคัญมาก หลังจากนั้นตั้งปรารถนาถ้าทำความดีมุ่ง
จิตมุ่งเฉพาะพระนิพพานอย่างเดียว ถ้ามีอารมณ์ด้วยความจริงใจอย่างนี้ ท่านเรียกว่า โสคาปัตติผล
สำหรับพระสัททาคามี ความจริงไม่ต้องพูดกันเอาแค่นี้ก็พอ

ถ้าอารมณ์ของคนทรงความเป็นพระโสดาบันได้ ทุกคนก็จะมีสุขขึ้นชื่อว่า
บาปกรรมทั้งหมดที่ทำมาแล้ว ไม่มีโอกาสไปอบายภูมิ และถ้าหากว่าทุกท่านที่มีความประสงค์
พระนิพพานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านที่ปฏิบัติมโนมยิทธิได้อันนี้มีกำไรมาก ทั้งนี้เพราะอะไร
เพราะว่าทุกคนไปเที่ยวสวรรค์ได้ ไปเที่ยวพรหมโลกได้ ไปเที่ยวพระนิพพานได้ ในเมื่อไปเที่ยว
นิพพานได้ เราก็ควรจะไปทุกวันให้จิตรักพระนิพพานเป็นปกติ เข้ามีดขึ้นไปอยู่ให้มีความสุขกว่า
จะถึงเวลาทำงาน ถึงเวลาก็ลง อย่างนี้จิตจะผูกพันพระนิพพานอย่างยิ่ง

ถ้าตายเมื่อไหร่ แม้แต่จะเป็นพระโสดาบัน ขณะที่ใกล้จะดับจิต อย่างน้อยที่สุด ถึงอายุขัยวัน
พรุ่งนี้จะหมดอายุขัย วันนี้เราจะเกิดความเบื่อหน่ายในร่างกายยิ่งขึ้น จะมีความปรารถนาในร่างกาย
ของตนเอง เห็นว่าร่างกายเราไม่ดี ร่างกายคนอื่นไม่มีความหมาย สำหรับวัตถุต่างๆ ในโลกไม่มี
ความหมายสำหรับเราจิตใจมุ่งอย่างเดียวคือ นิพพาน แต่ว่าจะไปนิพพานได้จริงๆ ถ้าป่วยหนัก และ
มีอารมณ์เป็นกุศล ถ้าอารมณ์ตามที่กล่าวมาแล้วเมื่อคืนนี้ทรงตัวจริงๆ คิดว่าชีวิตนี้มันต้องตาย เชื้อ
แม่ เคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์แน่ มีศีล 5 บริสุทธฺ์แน่ จิตมุ่งพระนิพพานแน่

ถ้าอาการป่วยครั้งใดมันจะตายจริงๆ อารมณ์มันจะไม่เหงา ภายในระยะ 7 วันที่จะตาย เรา
จะเห็นทั้งเทวดา ทั้งพรหม ทั้งพระอริยเจ้า เต็มจักรวาลไปหมดจิตใจของเราจะสามารถคุยกับเทวดา
ได้ คุยกับพรหมได้ จะคุยกับพระอริยเจ้าที่นิพพานไปแล้วได้ ถ้ามีมาครบอย่างนั้น อารมณ์ใจก็จะ
เป็นสุข ใจก็จะไม่ห่วงทุกข์เวทนา มีความเพลิดเพลินกับชาวสวรรค์ ชาวพรหม พระอริยะที่นิพพาน
แล้ว

ถ้าหากว่าบุญบารมีของท่านจะไปแค่สวรรค์ ชาวสวรรค์เขาจะชวน เขาจะประกาศตัวว่าเขา
อยู่ชั้นไหน ไปอยู่กับเขาเถอะ มีความสุข มีความสบาย แต่ละชั้นจะชวนทั้งหมด ถ้าเราตัดสินใจไป
ชั้นไหนจิตออกจากร่างไปชั้นนั้น

ถ้าบุญบารมีเราจะเป็นพรหม กำลังจิตเป็นฌาน พวกพรหมจะชวนพวกสวรรค์จะมีแต่การ
ยิ้มแย้มแจ่มใส ความชื่นใจ เขาจะไม่ชวนเพราะบารมีเกินเขา เขาก็จะชวนไปพรหม เราพอใจพรหม
ชั้นไหน ตัดสินใจตามจิตออกจากร่างไปชั้นนั้น

ถ้าหากว่าเรามีบารมีจะถึงนิพพาน เทวดาก็ดี พรหมก็ดี เขาไม่ชวน เขาจะให้ความรื่นเริง
บันเทิงใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสคุยด้วยแต่เขาไม่ชวน ตอนนี้เป็นเรื่องของพระอริยเจ้า เพราะเราเองก็จะเห็น
พระพุทธเจ้าแจ่มในใจ เป็นกรณีพิเศษใหญ่มาก มีความสวยงามสง่างามมาก ชาวนิพพานสวยกว่าชาว

สวรรค์มาก เราเคยไปกันมาแล้ว หรือไม่เคยไปก็เหมือนกัน สามารถจะเห็นได้ แล้วก็ตอนนั้นก็เป็นเรื่องของพระอริยเจ้าเข้าเตือนใจจะแนะนำ อารมณ์ที่ง่ายที่สุด และก็บรรลุเร็วที่สุด คำว่าบรรลุเร็วนี้หมายความว่า จะต้องตัดสินใจได้ในระยะเวลาไม่เกิน 10 นาทีถ้าเป็นอย่างนี้การตายคราวนั้นไม่มีโอกาสได้ตายใหม่ เสียขายใหม่ คือไปเสียขาย ไปนิพพานเสียขายใหม่ เมื่อคืนละเสียขายแล้วจะได้ไป อย่าลืมนะคืนนี้จะฝาก พระยายม ให้ ว่าถ้า ตีอโปภัยตายไป เกินไว้โลกันต์ก่อนอยู่นานๆ เอาใหม่เปลี่ยนใจไม่ได้หรอก ถ้าจะเปลี่ยนใจต้องโอนรดกันนี้ไว้ก่อน และก็รับว่าเราจะจ่ายค่าน้ำมันน้ำมันเสร็จ ค่าคนงานเสร็จ (ตอนนี้รับว่าจะสร้างห้องน้ำ) อันนี้ไม่เกี่ยวนี้พูดกับฉันคนละเรื่องอย่าไขว่ไขว่ไม่ได้ละ มันคนละเรื่อง

ฉะนั้นก็ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท อาตมาอกก็ไม่ดี ลิ่นก็ยังไม่ดีก่อนจะมานี้ป่วยมาก และก็ไม่ทันจะหายมันถึงเวลาเดินทาง คำว่า ถ้าเวลาเดินทางเมื่อไหร่ต้องมาถ้ามาไหว ถ้าไม่ไหวมันก็ต้องเลิกมา ก็ทางโน้นเขาก็ห่วงกันจัด หมอก็เตรียมตัวกันหลายคน ก็เลยบอกว่าไม่ต้องมา ฉันถือว่าหมดที่นี้ก็มี ถ้าในเครื่องบินมันจะเป็นอะไรขึ้นมาเราก็ช่วยเหลือกันไม่ได้จริงจิงใจใหม่ ถ้าตายบนเครื่องบินจะบุญมาก ไปบนอากาศหะตายใจใหม่ พระยายม ตามไม่ทัน มัวไปงุ่มง่ามๆ อยู่ที่วัดนะ ไม่ได้มาที่นี้เปิดเลย ไปเสียเลยสบายมาก

ก็รวมความว่า ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทจงอย่าคิดว่า อารมณ์ของพระโศดาบันยากเกินไป ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า สำหรับพระโศดาบันหนักจริงๆ คือ สัต 5 ถ้าบุคคลใดสามารถทรงสัต 5 ได้บริสุทธิ์ และก็ถ้าจิตของเรา มันไม่ต้องลงทุนเราใช้เหตุง่ายๆ ก็พอว่า การที่จะเกิดเป็นคนอีกแต่ละชาติมันสุขเท่าไร ทุกข์เท่าไร ทุกคนรู้อยู่แล้ว ถ้าไม่เห็นกันต่อไป ใครไม่เห็นทุกข์ ใครเห็นทุกข์ก็ไปนิพพาน ใจใหม่ หมอ หมอ เห็นทุกข์หรือยัง หมอนะดีแต่รักษาคณอื่นนะ ตัวเป็นใจเอง ต้องไปหาหมอใหม่ใจใหม่ หมอนะมันก็เป็นทุกข์เหมือนกัน ใจใหม่หมอไม่ใช่เป็นหมอไม่ทุกข์ หมอก็ป่วยเป็นในเมื่อเราพิจารณาด้วยปัญญาของตัวเองอาตมาไม่ชวนที่พระพุทธเจ้าบอกว่า อักขา ตาโร ตถาคตา ตถาคตาเป็นแต่เพียงผู้บอก บอกแล้วเธอจะปฏิบัติตามหรือไม่เป็นเรื่องของเธอ และไ้การจะชวนกันบังคับกัน ไม่มีสำหรับอาตมา บอกให้ฟัง ฟังหรือไม่ฟังก็ตามใจ ฟังแล้วจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตามใจ เชื่อแล้วจะปฏิบัติหรือตาม บอกให้ฟัง ฟังหรือไม่ฟังก็ตามใจ ฟังแล้วจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตามใจกันไม่ได้ มันบังคับกันไม่ได้ อย่าง คืออโปภัย เวลาที่นั่งฟังดีๆ ออกไปก็ไปอีกคน ดีไม่ดีค่าใครโง่งงๆ ไอ้อ้วน ๆ นี้เสียงด้วยนะ คามั่งเปล่า ต้องตอบว่าเวลานี้ไม่เคยค่าใครเลย ไม่ต้องตอบอย่างนั้น นี้ลูกศิษย์ท่านะ คืออโปภัย ยังขาด เหง้าเจีย อีกคน

ก็รวมความว่า ทุกคนต้องตัดสินใจเอาเองว่า การเกิดเป็นมนุษย์นี้มันสุขหรือมันทุกข์ ถ้าเกิดเป็นเทวดาหรือพรหมมันดีไหม มันสุขจริง อันนั้นมันสุขจริงและคนที่ผ่านการแนะนำมาเมื่อคืนนี้แล้ว ฉันเข้าใจว่าทุกคนนี้มาด้วยความตั้งใจมาด้วยความจริงใจนี้ เคยเป็นเทวดา พรหม แล้วนับชาติไม่ถ้วน ไม่ใช่เป็นมาชาติสองชาติ ถ้าเป็นมาแค่ชาติสองชาติ มานั่งอยู่แบบนี้ไม่ได้หรอก ไม่มีทางเวลาที่จะนั่งแบบนี้เป็นชั่วโง่ง มันไม่มีทางหรอก เพราะว่าคนที่นั่งแบบนี้ได้ต้องมีบารมี อย่าง

น้อยอุปบารมี อย่างสูงก็คือ ปรมัตถบารมี ถ้าพวกอุปบารมี เขาจะบอกว่า ถ้าพูดถึงพระนิพพาน เขาจะบอกว่าไปไม่ไหว ขอไปแค่เทวดาหรือพรหมมาน โลกีย์ทำได้คล่องทุกอย่าง แต่เว้นพระนิพพานไม่ต้องการ นะ ไม่ใช่เขาโง่งกำลังใจยังไม่ถึง

ถ้าพวกที่มีบารมี เป็นปรมัตถบารมีจริง ที่แรกยังไม่เข้าใจก็คิดว่ายังไม่ไหวพอเข้าใจแล้ว ไปนิพพานดีกว่า ใจรักพระนิพพาน ไม่ต้องการอย่างอื่น อย่างนี้เป็นพวกปรมัตถบารมี และก็มีคนที่มีบารมีจริง อุปบารมีก็ดี ปรมัตถบารมีก็ดี จึงจะพอใจในการเจริญสมถภาวนา และการที่จะบำเพ็ญตนตั้งแต่บารมีต้นมาถึงอุปบารมี ปรมัตถบารมี มันต้องผ่านสวรรค์ ผ่านพรหมโลกมานับชาติไม่ถ้วน เรียกว่าเป็นอสงไขยกัป กัปนี้ก็เกิดหลายครั้งตายหลายครั้ง เป็นเทวดาหรือพรหมก็หลายวาระ และเป็นอันว่าทุกคนถ้ารู้ตัว ก็รู้ตัวกันหลายคน ที่นั่งว่าเคยเป็นเทวดาหรือพรหมกันมาแล้วนับชาติไม่ถ้วน ไอนับชาติไม่ถ้วนนะ ไม่ได้นับ นับไม่ไหว จี้เกียจนับ มันถึงสิบชาติ ยี่สิบชาติ ก็เลิกกันหมด เรื่องหมดราว และก็มีเมื่อเป็นที่ไรก็ลงไปป้อมกันทุกที่ไซ้ใหม่ มันก็มาหาความทุกข์อีก ความสุขจริงๆ คือพระนิพพาน นิพพานสุขสูงส่ง เขียนนะทำไมท่านเขียนอย่างนั้น ก็ไม่ทราบในพระไตรปิฎกไม่มีบุญ ในพระไตรปิฎกไม่มีตรงไหนที่แจ้งชัดไว้เลยว่า นิพพานบุญ

ก็เป็นอันว่า ถ้าทุกคนตัดสินใจได้ตามนี้จริงๆ เห็นทุกข์จริงๆ เมื่อเราเห็นทุกข์ได้จริงๆ ในขณะนี้ พยายามเห็นทุกข์ พยายามเปลื้องทุกข์ ได้การเปลื้องทุกข์เห็นทุกข์ใหม่ จำเป็นต้องแยกสามภรรยาคคนที่ยังไม่แต่งงาน ถึงงาระที่จะแต่งงานก็แต่งงานได้นะ แต่งงานนี้ห้ามกันไม่ได้ ถ้าพบบุพเพสันนิวาสไม่มีทางหลีกเลี่ยง หลีกเท่าไรก็ไม่พ้น ถ้าเป็นการเกี่ยวคู่ในปัจจุบันสามารถจะหลีกเลี่ยงได้ไ้อุพเพสันนิวาสนี้ หมายถึง คู่ครองเต็มในชาติก่อนมาเกิด มาเจอหน้ากันมันไม่หลีกเลี่ยงตามชกกันเลยไซ้ใหม่

ไ้ **คุณชชาติ** ถูกอรุณหนักใหม่ ก็รวมคามว่าขอให้ทุกคนตัดสินใจตามนี้ตามความพอใจนะ อย่าลืมนะว่าทุกคนรักษารมณของพระโศดาบัน เราจะเป็นได้หรือไม่ได้ก็ช่างมันเถอะ พระโศดาบันท่านมีอะไร เราพยายามมีด้วยค่อยๆ มีความรู้สึ่กว่าจะต้องตายเป็นของไม่แปลก รู้แล้วทุกคน การเคารพในพระพุทเจ้า ในพระธรรม ในพระอริยสงฆ์ นั้นก็เป็นของไม่ยาก มันหนักจริงๆ ที่คิด 5

คิด 5 นี้ ถ้าเราคิดว่าเรายังดีไม่พอ เราจะรักษาให้ครบไม่ได้ ก็ตั้งใจ ความดีนั้นคือ รักษาศีลตั้งแต่ 6 โมงเช้า ถึง 9 โมงเช้า คำว่ารักษาศีลนี้ไม่ใช่ไปหยุดนั่งไม่ทำอะไรเลยนะ เขาจะตีตาย ทำงานทุกอย่างทุกประเภทที่เรามีอยู่ เว้นบาป คือการทำลายศีล ถาทรงอรรมณได้วันละสามชั่วโมง ไม่ใช่ นั่งหลับตา ไม่ใช่ นะ รู้จักคิด 5 มีอะไรบ้าง และก็พยายามรักษาไม่ให้พลาด ถ้าอย่างนี้เขาถือว่าเป็นทรงสมาธิในสี่ลานุสสติกรรมฐาน วันละสามชั่วโมง ไม่ต้องไปนั่งหลับตานะ และก็ถ้าทำอย่างนี้จริงๆ อย่างช้า 3 เดือน ทุกท่านที่ตั้งใจจริงจะทรงศีล 5 ได้ครบทั้งวันแต่ส่วนใหญ่วที่เคยแนะนำมาแล้วไม่มีใครเขาถึง 3 เดือน เพียงเดือนครึ่งบ้าง 2 เดือนบ้าง ศีล 5 ครบถ้วน

ถ้าศีล 5 ครอบงำ มีความเคารพในพระพุทธเจ้า ในพระธรรม ในพระอริยสงฆ์ จิตต้องการ พระนิพพานจริง เมื่ออารมณ์ทรงตัว แน่นอนท่านเรียกว่าพระโศคาปัตติผล เพียงแค่เท่านั้น อบายภูมิ ทั้งหมด ไม่มีโอกาสลงโทษเราเลยบาปทุกประเภทเราหลีกเลี่ยงไปได้เลย ไม่ใช่ลบล้าง บาปตามไม่ทัน กำลังไม่พอ และที่ทุกคนถ้ารู้จักพระนิพพานเป็นปกติ ถ้าเป็นพระโศคาบันแล้ว จะตายเมื่อหมดอายุ ขัยเมื่อไหร่ มันก็เกลียดร่างกาย เกลียดโลกนี้ เกลียดเทวโลก เกลียดพรหมโลกว่าสิ่งที่เพรวพราว ข้างหน้าคือ พรหม เทวดา และพระอริยเจ้า มีพระพุทธเจ้าเป็นประธาน ดูความสวยงามสดงงามของ เทวดาผู้พรหมไม่ได้ ถ้าต้องให้เลือกระหว่างเทวดากับพรหม เราก็จะเลือกพรหม นี่ไปดูพรหม เทียบเท่ากับพระอริยเจ้าที่นิพพานไปแล้วก็สู้ท่านไม่ได้ ต่างกันลิบ เราก็เกิดรักพระอริยเจ้า อย่าดัน ไปรักไปแต่งงานกับท่านนะ ช่วย อย่ากแต่งงานละช่วย เมื่อเรารักพระอริยเจ้า เราไปไหนไม่ได้ ต้อง ไปนิพพาน นิพพานเป็นของไม่อยาก ถ้าฉลาดว่าใน **ธรรมบท** มีเยอะ ตัวอย่างคนทำได้ไม่มีอะไร มาก พอจะตายใจเกลียดร่างกายหน่อยเดียวไม่นิพพานเลย อารมณ์นิพพานคือ ไม่ต้องการร่างกาย ท่านั้น

ก็รวมความว่า ถ้าทุกคนตัดสินใจได้ตามนั้น รักษาอารมณ์ไว้ให้ได้ทุกอย่างศีล 5 มีความสำคัญ เอาละ วันละ 3 ชั่วโมง 3 ชั่วโมงไม่ถึงเดือนหรือก มันเลื้อยเข้าไปถึง 10 ชั่วโมง มันไป ของมันเอง แล้วก็ไม่เกิน 3 เดือน มันจะครบถ้วน 24 ชั่วโมง ไม่เคลื่อนไหวไปไหนเลย อันนี้ทรงตัว แน่นอน แล้วอย่าลืมว่าพระโศคาบันก็ดี พระสัททาคามีก็ดี รักษาเพราะศีล 5 เขายังร้องรำทำเพลงอยู่ นะ ยังมีสามภรรยายังมีลูก ไม่ต้องแยกกัน ถ้าไปเห็นใครเขาเจริญกรรมฐาน เขาร้องรำทำเพลงอย่า ไปนิพทานเขา เราจะเลวมากเกินไป ถ้าไปติเขาเมื่อไหร่ เราเลวเมื่อนั้น คิดถึงเขาเมื่อไรเราเลวเมื่อนั้น ปากติเขาเมื่อไหร่ ปากเลวเมื่อนั้น เสร็จ **คือไปภัย** เสร็จฮินะ ไม่ดีใครเลยนั่งจ้อง

ถ้าหากว่าจิตของท่านผู้นั้นทำละเอียดยจนกระทั่งมีความรังเกียจร่างกาย แต่ยังไม่ถึงที่สุด เมื่อ เห็นร่างกายคนที่สกปรก ร่างกายคนอื่นก็สกปรก เหมือนกันสุนัขเนาที่เราคบไว้ และกำลังใจเริ่มคิด มันก็เบื่อๆ อยากรๆ ไม่เบื่อจริงหรือก มันเบื่อเป็นบางเวลา บางเวลามันก็ไม่เบื่อ และต่อมาอารมณ์ใจ คิดว่าศีล 5 เล็กเกินไปสำหรับเรา เราต้องการศีล 8 หลังจากนั้นก็รักษาศีล 8 ครอบงำ วันไหนละเมิด ศีล 8 เพราะความจำเป็น เสียเวลา อย่างนี้ท่านบอกว่า เป็นอารมณ์ของอนาคามีมรรค ก็รวมความ ว่า เริ่มก้าวถึงพระอนาคามีมรรค แต่ยังไม่ถึงผลผลไม่จำเป็นเพราะการบรรลุมรรคผลนี้ไม่ได้ เรียงลำดับ ไม่ใช่เป็นพระโศคาบันและเป็นพระสัททาคามี และเป็นอนาคามี เป็นพระอรหันต์ ไม่ใช่ อย่างนั้น

โดยส่วนใหญ่ถ้าเป็นพระโศคาบัน นะเขาดีฟรีดเดียวไปพระอรหันต์เลย เขาช้ำขิ้น เขาไม่ เรียงลำดับกัน และการเรียงลำดับไม่มีในแบบฉบับ แต่ชื่อตามขิ้นมีคนบรรลุตามขิ้นไม่มี บางท่าน มาพรวดพราวเป็นพระอรหันต์บ้าง บางท่านมาพรวดพราวเป็นพระอนาคามีเลยบ้าง ที่ติดอยู่ที่พระ โศคาบันนานๆ อย่าง **พระอานนท์** และ **นางวิสาขา** นี่เป็นต้น และจุดสุดท้าย ท่านไม่ได้เป็นพระ สัททาคามี พระอนาคามี ท่านเป็นอรหันต์เลย ตามใน **วิสุทธิมรรค** ที่ **พระพุทธโฆษาจารย์** ท่าน

รจนาวีว่าท่านบอกว่าบุคคลใด เป็นพระโศดาบันในที่นั้งใดให้ทำใจถึงพระอรหันต์ในที่นั้งนั้น หมายความว่า จะนั่งสมาธิแบบสบาย กำลังใจเข้าถึงพระโศดาบัน มีความมั่นคงจริง ท่านบอกให้ ครบรัดกำลังใจ เข้าถึงอรหันต์เดี๋ยวนั้นเลย การเข้าถึงอรหันต์เฉพาะการทรงพระโศดาบันได้นะ เขา ไม่เรียงลำดับเขาจำอวิชา เขาไปตัดตัวอวิชาเฉพาะเลย

อวิชา ที่ท่านแบ่งศัพท์ออกเป็น 2 ศัพท์ คือ ฉันทะ กับ ราคะ อารมณ์ของเรามีความรู้สึก จริงว่า ขึ้นชื่อว่ารักในความเป็นมนุษย์ เป็นเทวดา กับพรหมไม่มีสำหรับเรา เห็นว่าเป็นแดนไม่พ้น ความทุกข์ ราคะเห็นว่ามนุษย์ เทวดา พรหมดีไม่มีสำหรับเราในเวลานี้ เราต้องการจุดเดียวคือ พระ นิพพานอารมณ์ใจเหยียดหยามความเป็นมนุษย์ เป็นเทวดา หรือพรหมหมด เห็นว่าเป็นทุกข์ เมื่อ เวลาที่มันป่วยไข้ไม่สบาย ใจเหยียดหยาม ความเป็นเทวดาหรือพรหม หรือมนุษย์ อย่างนี้จิตมุ่งพระ นิพพาน มันจะเกาะแน่น พอตายเมื่อไหร่มันไปนิพพานเมื่อนั้น อารมณ์นั้นอารมณ์พระอรหันต์เขา นะ อารมณ์ที่เห็นว่า ความเป็นมนุษย์ไม่ดี ความเป็นเทวดาหรือพรหมก็ดี แต่ดีไม่จริงไม่ต้องการ ไม่ ต้องการด้วยความจริงใจ จิตใจต้องการอย่างเดียวคือ นิพพาน ถ้ายังมีชีวิตทรงตัวอยู่ร่างกายยังคืออยู่ โลกะ ความโลกโงงเขาไม่มี ขโมยเขาไม่มี หากินด้วยสัมมาอาชีวะ หรือเลี้ยงชีวิตโดยชอบธรรมไม่ โงงใคร แล้วก็อำนาจของความโกรธ ความพยายามตัดไปจากใจ เห็นว่าความโกรธความพยายาม เป็นภัยร้ายสำหรับเรา เราเป็นมิตรกับคนดีกว่าจิตใจชุ่มชื่นและก็ไม่คิดในร่างกายของเรา ไม่คิดใน ร่างกายเกียดความโลกเกินไป รังเกียดความโกรธเห็นว่าร่างกายไม่ดี อันนี้แหละเป็นอารมณ์ที่ทรง ตัว เพื่อความเป็นพระอรหันต์ถ้าฆราวาสจะตาย เมื่อไหร่ ความเป็นอรหันต์ผลจะปรากฏแก่คนทันที อันนี้เป็นกันเยอะ เวลานี้ก็ข่าวเขาบอกกันเรื่อยๆ ว่าตายแล้วกระดูกเป็นพระชาตุนีฆราวาสเรา นี้ ฆราวาสหลายคนนี้ชักสงสัย ฉันไม่ได้ว่าเขาเป็นอรหันต์นะ ถ้าเขาบอกว่า เป็นอรหันต์ฉันก็ปฏิเสธ ไม่ได้เหมือนกัน เพราะฉันไม่ใช่พระพุทธเจ้าใช่ไหม

ก็รวมความว่า ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททำกันในวันนี้ และทำกันต่อไปแล้วก็จงอย่าลื กอย่างถึงสิ่งที่เราจะทรงตัวได้จริงๆ ก็คือ

1. คิดว่าชีวิตนี้มันต้องตาย
2. เคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระอริยสงฆ์ ด้วยความจริงใจและกั
3. ทรงศีล 5 ให้บริสุทธิ์
4. จิตมุ่งเฉพาะพระนิพพาน

เอาเท่านั้นนะ จะเป็นพระโศดาบันหรือไม่ ไม่สำคัญ อย่าไปคำนึง เพราะว่าไม่มีพระพุทธเจ้า มายืนยันกับเรา เราก็ไม่รับรองตัวเองกันได้ ถ้าพบพระพุทธเจ้าพระพุทธเจ้าทรงยืนยันเมื่อไหร่ เมื่อ นั้นแหละเชื่อตัวเองได้ แต่อย่าไปยุ่งกับใครเขาใครเขาพูดอย่างไรก็ยกเอียงไปส่งเดชก็แล้วกัน

ตอนนี้ไปก็ขอแนะนำในการเจริญพระกรรมฐาน สำหรับท่านที่ได้แล้ว ท่านที่ได้แล้วทรง อารมณ์ตามเมื่อกี้ให้ดี ตัดสินใจตั้งแต่วลานี้ คิดว่าการเป็นมนุษย์มันไม่ดี มันเป็นทุกข์หรือท่านที่ ปฏิบัติใหม่ ก็คิดตามไปด้วย ให้เหมือนกัน จิตใจจะได้ส่องใส การเป็นเทวดาหรือพรหมไม่ดี สุข

ชั่วคราวเราไม่ต้องการ จุดเดียวคือพระนิพพาน เขาให้ตั้งสมาธิประมาณ 10 นาที จิตก็รวบรวม กำลังใจ ตัดสินใจแน่นอนด้วยความรวดเร็ว คิดหาความจริงให้พบว่า เราเกิดเป็นทุกข์ขนาดไหนกว่า ถึงตายกัน และก็ตั้งใจจับพระรูป พระโคมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ชัดเจนแจ่มใส ตามกำลัง เวลาที่ครูเขาจะเข้าไปแนะนำ ทำอย่างนี้ทุกคนจะมีความคล่องมาก สำหรับญาติโยมพุทธบริษัทที่ฝึกใหม่ ให้ใช้คำภาวนาว่า นะมะ พะระ ญาติโยมเก่าก็ นะมะ พะระ เหมือนกันนะ ตัวนี้ทำให้จิตสว่าง มีความจำเป็นใช้คำภาวนาว่า นะมะ พะระ เวลาหายใจเข้านี่ก็ว่า นะมะ เวลาหายใจออกนี่ก็ว่า พะระ ประเดี๋ยวหยุดพูดให้สมาทานแล้วจะให้ภาวนาสัก 10 นาทีและก็เวลาที่ได้สัญญาตั้งกริ่งขึ้น อย่าลืมตา ไม่ใช่เวลาเล็ก เป็นเวลาที่จะมีคนเข้าไปแนะนำ พอคนเข้าไปแนะนำก็หยุดภาวนาเสีย และก็ไม่ต้องสนใจกับลมหายใจเข้าออก ฟังคำแนะนำของผู้แนะนำ ถ้าผู้แนะนำเขาเห็นว่าจิตสะอาดพอสมควรเขาจะถามว่า เวลานี้มีผู้ใดไปอยู่ข้างหน้าบ้าง ถ้าเขาถาม ความรู้สึกว่ามี แต่ไม่เห็นภาพ ให้ตอบทันทีว่ามีตามความรู้สึก ถ้าเขาถามถึงเพศหญิงหรือเพศชาย ก็ ตอบตามความรู้สึก ถ้าถามสีสรรวรรณะ เป็นอย่างไรก็ตอบตามความรู้สึก และตอนนี้ไปขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทสมาทานพระกรรมฐาน

สนทนาหลังกรรมฐาน ที่ชิคาโก สหรัฐอเมริกา

วันอาทิตย์ที่ 22 พฤษภาคม 2526

ที่จริงฉันมานี้ ฉันต้องการให้ทุกคนปฏิบัติอยู่ข้อเดียว ที่ต้องมา ที่มาอเมริกาคราวนี้ คือว่า

1. คิดไว้ว่า ทุกคนมีชีวิตนี้ ชีวิตนี้มันต้องตาย และก็

2. ให้ทุกคนมีความเคารพในพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ด้วยความจริงใจ ด้วย

ปัญญา อย่าเคารพด้วยการไร้ปัญญา ใครครวญพิจารณาเสียก่อนว่า พระพุทธเจ้าคืออะไร พระธรรม
คืออะไร พระอริยสงฆ์คืออะไร พระนี้ต้องเลือกเคารพนะ ถ้าไม่ใช่พระอริยะนี้ต้องดูก่อนว่า
ท่านมีความสมบูรณ์ในศีลไหม จริยวัตรดีไหม ถ้าไม่สมบูรณ์ในศีล จริยวัตรไม่ดีก็ไม่ควรเคารพ
เพราะถ้าไปสนับสนุนคนพาลเราก็จะเป็นพาลไปด้วย ในเมื่อเขาไปนรกเราก็จะไปด้วยต้องปฏิบัติ
นออย่างพระอริยะเจ้า ใน เมืองโกสัมพดี เวลานั้นพระทะเลาะกันพระพุทธเจ้าห้ามไม่ฟัง พระพุทธเจ้า
ทรงหลีกไป ชาวบ้านเห็นว่าพระพวกนี้เลยไม่ได้เข้าให้กิน ไม่ได้บาตรให้กิน ต้องทำอย่างนั้น
นะ อย่างสักแต่เห็นว่าเห็นแต่ผ้าเหลือง ชั่วช่วงซี ดีช่วงสงฆ์ อันนี้ไม่ควร เพราะการที่ให้ผลทำแบบนั้น
ทางที่เราจะเป็นคนดี เรากลับเป็นคนเลวลงไปด้วย การคบคนพาลเราก็เป็นคนพาลไปด้วยอย่างใน
มงคลสูตร ท่านบอกว่า การคบคนพาลถ้าเราไม่พาล มันก็มีสภาพเหมือนใบตองห่อสุนัขเน่า ไร่
ความจริงความเน่าไม่ซึมเข้าไปในใบตอง เพราะมันเนื้อละเอียด แต่กลิ่นมันติดมือใช้ใหม่ มหาจิต
จำให้คึณะ ต่อไป มหาจิต จะวนเวียนอยู่แถวนี้ เป็นสัมภเวสี (หัวเราะ) ไร่สัมภเวสีมันไปไหนไม่รอด
หาข้าวกินเรื่อย

ในเมื่อเรามีความเคารพในพระพุทธเจ้า ในพระธรรม และพระอริยสงฆ์ด้วยความจริงใจ ถ้า
สมมติสงฆ์ก็ดูจริยวัตร ไม่ใช่ว่า ไม่ใช่พระอริยะเราจะไม่เคารพแค่พระที่เป็นสาธุชน เราก็เคารพได้
นั่นดีในศีล พระที่เป็นกัลยาณชน เราก็เคารพได้นั้นดีในฉาน ทั้งศีลและฉาน ถ้าเป็นพระอริยะ ความ
บริสุทธิ์ก็มีมากขึ้นมา

3. หลังจากนั้นขอให้ทุกคนทรงศีล 5 ให้บริสุทธิ์ เราเกิดมาเป็นคนนี้อย่างกลับลงไปนรก
อีกเลย ไปไหน (ไม่ไป) รักษาศีลครบถ้วน 5 ข้อใหม่ ขาดข้อใดข้อหนึ่งข้อนั้นมันถึงลงนรกใช้ใหม่
ศีล 5 มีความจำเป็นสำหรับทุกคน นี้คุยกันนานก็ไม่เกิดประโยชน์ แค่นี้ แต่ปฏิบัติให้ครบนะ ศีล 5
ทุกข้อมีความจำเป็นสำหรับคนทุกคน ศีลก็แปลว่า ปกติ

ที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติสิกขาบท 5 ประการขึ้นมา ก็บัญญัติตามความปรารถนาของทุก
คน คนที่ดี สัตว์ที่ดี มีความประสงค์อย่างหนึ่งก็คือว่า ชีวิตของเราร่างกายของเรา ไม่ต้องการให้ใครมา
ประทุษร้าย ไม่ต้องการให้ใครมาฆ่า คนทุกคนมีความปรารถนาอย่างนั้นเหมือนกันหมด และสัตว์
ทุกตัวก็มีความปรารถนาเช่นนั้นเหมือนกัน ถ้าเรามีจิตเมตตา ความรัก กรุณาความสงสารเพื่อน
มนุษย์ด้วยกัน เหมือนแก้วน้ำ แก้วปกติมีสภาพใส ถ้ามันมัวหมองไปหน่อยก็ถือว่าเป็นแก้วผิดปกติ
ถ้ามันร้าวก็เป็นแก้วผิดปกติมากไปหน่อย ถ้าแตกใช้ไม่ได้เลยก็เหมือนกันคนเราเหมือนกัน

ศีล 5 เป็นที่ปรารถนาของคนและสัตว์ เราต้องการให้คนอื่นมีศีล 5 สำหรับเราและก็ต้องเป็นคนศีล 5 สำหรับคนอื่น ไม่ใช่เราต้องการเขาเมตตาเรา เราดีเขาเราทำร้ายเขาอย่างนี้ผิดปกติ

ประการที่ 2 ทรัพย์สินทั้งหมดที่ทุกคนได้มา ต้องการเอามาบำรุงความสุขของตัวเอง ไม่ต้องการให้ใครมาลักมาแย่ง มาขโมยเรา ก็จงอย่าละเมิด ถ้าเราละเมิด เราเป็นคนผิดปกติ ไปนรกกันแน่ ศีลข้อใดข้อหนึ่ง ทุกข้อ ถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งไปนรกแน่ และก็

ข้อที่ 3 เรื่องกาเมสุมิฉฉาจาร ที่เป็นไปแล้ว ก็แล้วกันไป ต่อไปจงอย่ามี และ

ข้อที่ 4 วาจา วาจานี้ต้องใช้ 4 อย่างตามกรรมบท 10 อย่าใช้เฉพาะแค่ศีลก็อดทะเลาะกันไม่ได้ ไอนี้มันซ่อมรบกับริช มึงกัคกู กูเห่ามึง ไซ้ใหม่เล็ก ไส้เล็กเห่าเขาบ่อยหน่อย วาจาต้องใช้ วาจา 4 อย่าง ไม่ใช่ ไม่มุสาวาท

1. ใช้วาจาจริงต้องเลือกเวลา เลือกบุคคล เลือกสถานที่ วาจาจริงจะพูดต้องดูความเหมาะสม ถ้าไม่เหมาะสมอาจเป็นอันตรายสำหรับเรา ถ้ายังไม่ควรพูด ก็ยังไม่พูดกันเลย เอาไว้เวลาหลัง

2. จงอย่าใช้วาจาหยาบคาย เราพูดจริงแต่หยาบเป็นที่สะเทือนใจของบุคคลผู้รับฟัง เขาจะเกลียดเรา

3. อย่าใช้วาจาสอดเสียดยุบเสริมให้เขาแตกร้างกัน คือ อย่างนิทานคนคนก็ไม่นิทานหมาก็ไม่นิทาน วัตถุก็ไม่นิทาน จำไว้นะ ถ้าเรายังนิทานคนมากเพียงใด เราเลวมากเพียงนั้น ถ้านิทานคนน้อยก็เลวน้อยลง ไม่นิทานเลย เราไม่เลวเลย ปากไม่เลว แต่มีอชโมยเราเลวนะ และก็

4. วาจาที่จะพูดกับเขาแต่ละคำให้เป็นวาจาที่เป็นคุณประโยชน์ อย่าพูดเพื่อเจ้อเหลวไหล ถ้าคุยกันเรื่องสนุกสนานนั้นอีกเรื่องหนึ่งต่างหากไม่ว่ากัน และเวลาเอางานเอาการจริง อย่าพูดให้มันเลอะเทอะ ใช้วาจาทุกถ้อยคำให้เป็นประโยชน์ถ้าเราทำได้แบบนี้ เราจะมีสุขจากวาจา แลก็

ข้อที่ 5 จงอย่าดื่มสุราเมรัย ไส้สุราเมรัย มันเป็นโทษ โทษที่เห็นชัดคือ

1. พอดื่มสุราแล้ว พอเมาบ้าเลย ทุกคนต้องการเป็นคนดี แต่ไอ้เหล้าทำให้คนกลายเป็นคน บ้า เราเกิดมา เราอยากบ้ำหรืออยากดี และ

2. เราจะเห็นว่า มันเสียเงินโดยใช่เหตุ ถ้าเสียค่าสุราวันละ 1 เหรียญ 30 วัน 30 เหรียญ ปีหนึ่ง 365 วัน 365 เหรียญ คุณมากหรือน้อยมีเมียได้คน (หัวเราะ) ไซ้ใหม่ เอาเงินค่าเหล้าไปซื้อดีกว่า มีเผื่อด้วนนะ (หัวเราะ) ไอนี้ ซื้อทองซื้อหยองก็ได้ ไซ้ใหม่ ซื้ออะไรก็ได้ 365 เหรียญนี้ไม่ใช่น้อย

3. จงดูว่าไอ้สุรานี้มันเป็นปัจจัยให้สร้างความชั่วให้เกิดขึ้นทุกสถาน เมาเข้าไปแล้ว ฆ่าเขาก็ได้ ทำร้ายเขาก็ได้ เมาเข้าไปแล้วลักขโมยเขาก็ได้ เมาเข้าไปแล้วทำชู้เขาก็ได้ เมาเข้าไปแล้วโกหกมดเท็จเขาก็ได้ เมาเข้าไปแล้วกลายเป็นอกตัญญูไม่รู้คุณพ่อแม่เขาก็กังได้ มันร้ายกาจมาก

ถ้าทุกคนมีศีลบริสุทธิ เรื่องของศีลนี้ก็

1. จงอย่าทำลายศีลด้วยตนเอง

2. อย่ายุให้คนอื่นทำลายศีล

3. จงอย่ายินดีเมื่อคนอื่นทำลายศีลแล้ว

4. ถ้าทำได้แบบนี้เป็นปกติ ให้ทุกคนเอากรรมฐานข้อหนึ่งที่เรียกว่า **อุปสมานุสสติ**

กรรมฐาน มาประจําใจ คือ นึกถึงพระนิพพานเป็นอารมณ์ คิดไว้เสมอว่า เมื่อร่างกายนี้พังเมื่อไหร่ เราต้องการไปนิพพาน แล้วก็สำรวจแนวทางไปพระนิพพาน เขาไปกันทางใหม่ ทางนิพพานมีบันได 3 ชั้น

ขั้นที่ 1 **ทาน** ทำลายความโลภ การบริจาคทานของคนทุกคนที่มาที่นี้เป็นปัจจัยก็ดี เป็นของก็ดี เป็นอาหารก็ดี อันนี้เป็นการทำลายความโลภที่เป็นความชั่วของจิต จุดหนึ่งที่เราจะไปนิพพาน

และก็ประการที่สอง ทำลายความโกรธ เราจะต้องทำลายความโกรธให้สิ้นไปคนที่จะมีศีล ต้องอาศัยคุณธรรม 3 ประการเป็นอย่างน้อย จึงมีศีลครบถ้วน คือ

1. เมตตา ความรัก

2. กรุณา ความสงสาร ถ้าเรารักเราสงสารเราก็ทำลายศีลไม่ได้ ข้อต่อไปก็ข้อที่

3. ก็ต้องมี **สันโดษ** ไว้ก่อน คือ ยินดีเฉพาะวัตถุ เพราะบุคคลที่เรามีอยู่โดยชอบธรรม ไม่ยึดแย้งทรัพย์ของเขา

รวมความว่า คนที่จะมีศีลได้ต้องมี **เมตตา ความรัก กรุณา ความสงสาร และ สันโดษ** ยินดีเฉพาะของที่เรามีอยู่ ถ้ามีคุณธรรม 3 ประการประจําใจ โทสะก็ลดตัว ลงเรื่อยๆ ไปไม่ช้าโทสะก็สลายตัว นี่เป็นบันไดขั้นที่ 2 ที่เราจะไปนิพพาน

และที่บันไดขั้นที่ 3 เราจะเห็นว่าโลกทั้งโลกไม่มีอะไรดี ตัดความหลงร่างกายของเราทุกส่วนไม่มีอะไรดี มันมีสภาพสกปรก ทั้งร่างกายทรุดโทรมทุกวันที่เราต้องมีทุกข์ ประกอบการทำงานอยู่เวลานี้ เพราะมีร่างกายเป็นเหตุ ถ้าเราไม่มีร่างกายมันก็ไม่หิว ไม่มีร่างกายก็ไม่มีอะไรจะป่วย ไม่มีร่างกายก็ไม่มีอะไรจะแก่ถ้าไม่มีร่างกายก็ไม่มีปากด้วย ก็ไม่มีอะไรจะด่ากัน

รวมความว่า ที่เราลำบากเพราะร่างกายเป็นสำคัญ ก็จงคิดว่าขึ้นชื่อว่าร่างกายแล้ว อย่างนี้จะไม่มีสำหรับเราต่อไปอีก ขึ้นชื่อว่าร่างกายเราก็คือ ร่างกายบุคคลอื่นก็ดี วัตถุธาตุต่างๆ ก็ดี ในเมื่อเราจะต้องตาย เราจะทิ้งมันเด็ดขาด ชาตินี้ชาติเดียวเป็นชาติสุดท้าย ชาติต่อไปไม่มีสำหรับเรา จุดที่เราจะไปจริงๆ นั่นคือนิพพาน ถ้าทุกคนทรงศีลบริสุทธิ์ เคารพพระพุทธรูปเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ จงมีจิตมุ่งพระนิพพานจริง ท่านเรียกว่า พระโสดาบัน หรือ พระสกิทาคามี ถ้าทำได้เท่านี้ฉันพอใจ ถ้าให้อยู่ยาวนานแสนนานแต่ทำไม่ได้ นาที่หนึ่งยังไม่อยากอยู่เลย นี่บอกด้วยความจริงใจ

ที่มานี้ไม่ได้หวังเงิน ไม่ได้หวังทอง ฉันเตรียมมาฉันเตรียมกลับ ซื่อตัวไปกลับเสร็จเรียบร้อย มีสตางค์ไว้กินกลางทางด้วยเสร็จ ไม่ประสงค์การเงินการทองต้องการอย่างเดียวให้ทุกคนปฏิบัติความดีขึ้น เป็นอันดับแรก แต่ว่าที่ให้แล้วก็ไม่คืน (หัวเราะ) ถ้าคืนเป็นการขัดใจกัน เราต้องการรักษากำลังใจ เราถูกพระเจ้าทำลายศรัทธาใครพระพุทธรูปเจ้าลงโทษ ใครจะให้นะ ให้มาไม่คืนนะ ถ้าไม่ให้ก็ไม่ทวงเพราะไม่มีสิทธิ์จะทวง ที่จะทวงก็คนมีอายุไซ้ใหม่

เอาเป็นว่าขอทุกคนจงรักษาอารมณ์ของพระโศดาบันให้ทรงตัว อารมณ์พระโศดาบันจริงๆ ลำคัญที่ศีล 5 เพียงหมวดเดียว หมวดอื่นเรามีครบแล้ว ความรู้สึกว่าจะต้องตายเรามีอยู่แล้ว ความเคารพในพระพุทธรเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เรามีแล้ว แต่ความจริงก็เคารพแบบโง่ๆ เหมือนกัน ไม่รู้ว่าคำใด เขาแปลว่า สงฆ์ว่า พระ ไม่รู้จักคำว่าพระ พระนี่เขาแปลว่าประเสริฐ ถ้ากายชั่วหรือวาจาชั่วหรือใจชั่ว อันนี้เขาไม่เรียกพระ ห่มผ้าเหลืองก็ไม่ใช่พระ เป็นเปรต สี อย่างนี้ละ (หัวเราะ) ไม่ใช่องค์นี้นะ รูปร่างนี้ แต่งตัวแบบนี้รู้ใหม่จำให้คินะ คำว่าพระนี่ เราต้องเคารพพระ และเคารพคนที่เห็นพระ แต่งตัวแบบนี้รู้ใหม่จำให้คินะ คำว่าพระนี่ เราต้องเคารพพระ และเคารพคนที่เห็นพระ ไอ้เรื่องพระวินัยนี้ ฆราวาสจะเคร่งมากเกินไปกับพระ ท่านดูพระนะเขารู้เรื่องวินัยของเขา แต่พระที่เลยวินัยก็เอาไปให้มันกินไข่ใหม่ อย่างท่าน โภกาลิกะ หรือ เทวทัต ท่านมานี้ ไม่ต้องใส่บาตรนะมาหรือเปล่า หว่า สี เคยโผล่ใหม่ อย่าหาว่าฉันอิจฉาพระไม่ได้นะ ไม่เคยมา ฉันบอกคนที่เคยม गयाไม่ต้องใส่บาตร

ก็รวมความว่า เราต้องใช้ปัญญา ไม่ใช่สักแต่ว่าเคารพนับถือ พระที่เป็นปุถุชนคบไม่ได้ พระที่เป็นสาธุชนคบได้ ปุถุชนมีความหนาแน่นไปด้วยกิเลส ไม่เคารพความดีของพระพุทธรเจ้า อย่างนี้ท่านไม่ได้เรียกว่า พระ คราวนี้พระที่เป็นสาธุชนคือ มีศีลบริสุทธิ์ มีความเรียบร้อยพอสมควร เขาจะปฏิบัติอกุญญาคนละเรื่อง ก็ดูว่าเขาคิดศีลหรือเปล่า ถ้าเขาไม่บกพร่องในศีล ศีลบางสิกขาบทส่วนอกิสมาจาร อาจจะมีก็ควรให้อภัยท่าน เพราะส่วนใหญ่ต้องไม่ละเมิด ถ้าละเมิดส่วนใหญ่นี้ให้กินไม่ได้ ถ้าให้กินเราไปด้วย เพราะเราเป็นคนช่วยกันสร้างใจให้ทำลายพระศาสนา ถ้ามีใจเราเป็นใจในพระศาสนา เราก็ทำลายประเทศชาติด้วยคนจะแตกความสามัคคี เพราะความเลวของพวกเราที่คบคนชั่ว แยกความสามัคคีเมื่อไหร่ ประเทศชาติก็ทรงตัวไม่ได้เหมือนกันเข้าใจไหม

ฉะนั้น ถ้าจะด่าก็ด่าขี้มๆ ก็แล้วกัน (หัวเราะ) ขี้มแล้วก็ด่ากัน อย่าหน้าบึ้งจึงจ่อด่ากัน ห้ามทำหน้าเป็นจวก ไม่ด่าไม่ได้ตามธรรมเนียม ถ้าไม่ด่าใครบอกหลวงพ่อสั่งไว้ไม่ให้ด่า แต่ก่อนให้ขี้มก่อน ฝึกขี้มนะ

นี้รวมความว่า วันนี้เราจะคุยกันนานกันน้อยไม่มีความสำคัญ ลำคัญว่าเราจะสามารถรับความดีไว้ได้หรือเปล่า แค่นี้จำให้คินะ ไอ้ปริมาณของเวลาไม่มีความหมาย พวกเราจะต้องรู้จักค่าของเวลา ค่าของความดี ค่าของศีลธรรม อย่าถืออารมณ์ใจฟุ้งเพื่อเป็นเรื่องสำคัญ วันเวลาผ่านไปวินาทีหนึ่งต้องคิดว่าเราได้อะไรขึ้นมาบ้าง เราดีหรือเลว ถ้าเราเลว เราก็เสียทำอบายภูมิ ในวินาทีหนึ่งถ้าเราดีหรือเราเลว ถ้าเราเลว เราก็เสียทำอบายภูมิ ในวินาทีหนึ่งถ้าเราเราก็สามารถพ้นอบายภูมิได้เป็นอันดับต่ำ พ้นอบายภูมิได้ถือว่าเป็นอันดับต่ำและก็ต้องสร้างความดีคือ หิริ และ โอตตปปะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านที่จะมาเกิดเป็นคนได้นี้ ต้องมี **กรรมบถ** 10 เรามาเกิดเป็นคนได้ นี้ต้องถือว่าเรามีสภาวะดีแล้ว สูงดีแล้ว ถ้าเราเกิดเป็นคน แล้วต้องกลับไปตั้งต้นนรกเมื่อไหร่ จะได้ขึ้นมาเป็นมนุษย์อีก ศีล 5 ข้อย จะขาดข้อเดียวไม่ลงไม่ใช่ ลง ขาดข้อเดียวก็ลงจิตเศร้าหมองนิตเดียวศีลไม่ขาดยังลง

อย่างกับท่าน **มัลลิกาเทวี** มหาสีของ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** เมืองนี้พระราชามีนามว่า **พระเจ้าปเสนทิโกศล** เหมือนกันหมด พระราชินีท่านมีนามว่า **มัลลิกาเทวี** เหมือนกันหมด ท่านผู้นี้มีจริยาดีมาก ขึ้นชื่อว่าความชั่วไม่ปรากฏในชีวิต เรื่องศีลของท่านไม่เคยบกพร่อง จริยาไม่เคยเศร้าหมอง เรียบร้อยทุกอย่างแต่คืนหนึ่งมันมืด ท่านจะลุกขึ้นไปปัสสาวะ เดินไปไม่เห็น ทำสะอึกทำพระสวามีเข้านิดเดียว ท่านถือว่าทำความชั่วเสียใจไม่หาย ต่อมาเมื่อพระสวามีทราบ ก็บอกว่าฉันให้อภัยไม่เป็น ท่านก็ยังเสียใจอยู่นั้น และเพราะคนไม่เคยชั่วแก่นั้นถือว่าชั่วจิต ท่านเป็นนักบุญ นักทานขึ้นดีมาก แต่ว่าเวลาจะตายจิตไปนึกถึงเรื่องนี้เข้า จิตเศร้าหมอง เสียใจว่าเราไม่น่าจะทำความชั่วขนาดนี้ พอตายไปแล้วร่างกายเป็นนางฟ้าเต็มอัตรา เหมือนนางฟ้าธรรมดา แต่ว่าขาเบื้องขวาไปสะอึกเท้าสามีต้องไปเหยยในนรก 7 วันเมืองมนุษย์ ที่ทั้งศีลทั้งทานท่านดีหมดแต่จิตเศร้าหมองเมื่อเวลาจะตาย

ก็เวลานั้นพระพุทธรูปเจ้าก็เสด็จอยู่ในประเทศนั้น **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ท่านก็ไปเฝ้าพระพุทธรูปเจ้าบอกว่า เมียของท่านทำบุญหนัก หนักทั้งศีลและทาน ศีลด้วยทานด้วย และกักรรมด้วยครบถ้วนทุกอย่าง และก็ถามว่า เวลาตายแล้วไปอยู่ที่ไหน พระพุทธรูปเจ้าทรงทราบว่า **พระนางมัลลิกาเทวี** อยู่ในนรก แต่ว่าไม่ได้ตกทั้งตัวร่างกายเป็นนางฟ้า ไข้เท้าที่จิตใจเศร้าหมองเหย่นนรก 7 วัน ฉะนั้น 7 วัน เมื่อ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ไป พระพุทธรูปเจ้าจึงบันดาลให้ลืมทุกๆ วัน ถ้าไม่ลืมถามพระพุทธรูปเจ้า พระพุทธรูปเจ้าก็ต้องตอบตามความเป็นจริงถ้าตอบตามความเป็นจริง **พระเจ้าปเสนทิโกศล** จะกลายเป็นมัจฉาทิฎฐิทัณฑ์ จะไม่ทำบุญต่อไป เพราะตัวท่านเองทำไม่เท่าเมีย แต่ก็คิดว่าเมียนิดที่เป็นตัวเอาเสียหน่อยนะ เป็นผู้ชายนี้นะ เออ ยังไง ยังไง ฉันทก็เป็นตัวชื่อนะ แน่เบ่งได้ แต่เมียหาให้กินเรื่อย ถ้าเราไม่คิดจริง เมียก็ไม่หาให้กินนะ ไซ้ไหม

ก็รวมความว่า ท่านไม่ได้เท่าเมีย ถ้าเมียท่านต้องตกนรก ท่านจะอยู่ไม่ได้ท่านจะเคารพพระศาสนาต่อไปไม่ได้ แต่พระพุทธรูปเจ้าทรงทราบความดีของ **พระนางมัลลิกา** มีมาก แต่ว่าอาศัยจิตเศร้าหมองในตอนท้ายนิดหนึ่ง พอพ้นจาก 7 วันพอวันที่ 8 **พระนางมัลลิกา** ขึ้นไปสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เทวโลก ตอนนั้นท่านคลายฤทธิ์ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ไปเฝ้าว่า โอ ข้าพระพุทธเจ้ามาทุกวันอยากจะถามว่าแต่ลืมเสียทุกวัน วันนี้ได้ขอลืมหน่อยพระพุทธรูปเจ้าคะ พระพุทธรูปเจ้าถามว่าถามอะไรหรืออยากจะทราบว่า **นางมัลลิกาเทวี** มหาสีของข้าพระพุทธเจ้าตายแล้วเธอไปไหน ทำดีทุกอย่าง พระพุทธรูปเจ้าบอกว่าเดี๋ยวนี้เธออยู่ดาวดึงส์จะ (หัวเราะ) เขาไม่บอกเมื่อก่อนนี้นะ อย่าลืม บอกว่าเดี๋ยวนี้อยู่ดาวดึงส์จะ ชื่นใจ ดีอกดีใจ

นี่ไ้การพูดต้องเลือกเวลาไซ้ไหม พูดจริงแต่เกิดโทษ อย่างเมื่อกี้ นันท่านพูดจริงแต่เวลากาลไม่เหมาะสมเกิดโทษร้ายมาก **พระเจ้าปเสนทิโกศล** จะเป็นมัจฉาทิฎฐิทัณฑ์ เพราะภรรยาของท่านทำบุญอย่างหนัก ตัวท่านเองก็ทำบุญอย่างหนัก แต่ท่านสู้ภรรยาไม่ได้ เพราะอะไร เพราะพระราชอาอาจจะต้องสังคนสังประหารชีวิตตามกฎหมายไซ้ไหม กองทัพเข้ามา ที่พระพุทธรูปเจ้าประทับเมืองนี้พระพุทธรูปเจ้าประทับ **เมืองพาราณสี** 25 วาระ มามากกว่าเมืองอื่นทั้งหมด และก็น

ขณะที่พระพุทธเจ้าพักอยู่เมื่อนี้ต้องทำสงครามก็มีหลายครั้ง และในฐานะที่ท่านเป็นพระราชาก็ต้องสั่งการรบ ก็ถือว่าเป็นบาป ในเมื่อมเหสีของท่านไม่บาปเลยต้องตกนรก ใครจะทำบุญต่อไปให้ไหมคุณ อันนี้ต้องเป็นตาม ต้องเลือกเวลาคุณนะ พุคจริงแต่ต้องเลือกเวลาตามสมควร อันนี้สำคัญมาก

นี่ก็หวังว่าทุกคน ที่อาตมามาคราวนี้ ความประสงค์ตั้งใจที่มานี้ ความจริงมันจะมาได้ไหม 2-3 เดือนที่แล้วมานี้ ฉันให้น้ำเกลือไปแล้วทำไทรเป็นหมื่นๆ ซึ่ซึ่ ก่อนหน้าจะเข้ากรุงเทพฯ 10 กว่าวันป่วยหนัก ต้องให้เกลือหนัก ก็คิดว่าจะได้หรือไม่ก็ได้ ก็ตั้งใจว่า ถ้าลูกได้เดินได้ก็จะมา ไม่ยอมให้เสียสัจจะตั้งใจไว้แล้ว เพราะผู้คนพร้อมมาแล้ว แล้วต้องเข้ามาสอนกรรมฐานนี่มันก็ยิ่งหนักมาก เหนื่อยที่สุดนี้การสอนไม่มีเวลาพักผ่อน 3 วัน 3 คืน 4 วัน 4 คืน เวลานี้จริงๆ ไปไหนก็ไม่ได้ ได้แต่เดินขึ้นเดินลงหน่อยเดียว อันนี้เป็นการเครียดวันวันเดียวก็ต้องเดินทางมา พอดีหมอบให้น้ำเกลือ คลายตัว ก็จะให้มีหมอบติดตามมาด้วย ฉันบอกว่าไม่จำเป็นหรอก ข้างหน้ามีเยอะ เพราะเจ้าแม่เขาบอกให้ไหม ฉันก็มีเมียเหมือนแม่อยู่คน (หัวเราะ) เรามีนุญเสียอย่าง เราไม่คิดจริงเมียก็ไม่เลี้ยงเราสิ (หัวเราะ) อย่าพูดไปนะ เดี่ยวท่านได้ยินฉันจะอดตายโหงเลยมาหรือเปล่าก็ไม่รู้ เล็กมาหรือเปล่าแม่แก แล้วกัน ไม่บอกข้านี้หว่า ตามดีปากเสียเดี๋ยวลงโทษซ้ำ เห็นบอกว่าข้างหน้ามีเยอะ ก็ถามว่าที่รัฐโน่นมีไหม ตาไม่ปากเสียเดี๋ยวลงโทษซ้ำ เห็นบอกว่าข้างหน้ามีเยอะ ก็ถามว่าที่รัฐโน่นมีไหม บอกว่ามี ถามว่ามี แต่ยังไม่เจอว่าใครเป็นหมอบ ไซ้ไหม ก็พอดีมาถึงก็มีหมอบมาด้วย หมอบบอกว่าคอยอยู่ 2 เดือน นี่ของเขาแน่จริงๆ นะ และมาวันนี้ก็แปลก หมอบข้าวเปลือกก็มีหมอบเป็นลูกไปอยู่ตัวหนึ่ง (หัวเราะ) เออ อยู่ที่นี่ไง ลูกไก่ที่เขาต้องเรียกตัวนะ ถ้าคนเขาเรียกคนไซ้ไหมเออ มันต้องใช้ศัพท์ให้ถูกต้อง

นี่การมาที่นี้มีความหวังอย่างเดียว แต่ทุกคนความจริงนะ ฉันบอกมาฉันไม่ต้องการกิน แต่ให้ฉันเอง ให้แล้วไม่คืน ความจริงตั้งใจอย่างนั้น เพราะว่าทุกคนส่งไปให้แล้ว เดือนละหลายๆ ชาวต่างประเทศส่งไปเดือนละหลายๆ ต่างคนต่างส่งๆ คนนั้นส่งคนนี้ส่งสลับกันไป ก็เห็นว่าเป็นความดีเลิศ หาได้ยาก ก็คิดว่าในเมื่อความดีประเภทนี้มีอยู่ก็อยากให้ได้มันคง ดีไม่ถอย ถ้าดีไม่ถอย ต้องมีอารมณ์ถึงพระโสคาบัน ถ้ายังไม่ถึงพระโสคาบันนี่มันถอย พระโสคาบันพระพุทธเจ้าตรัสว่า มีสมาธิเล็กน้อย มีปัญญาเล็กน้อย แต่มีศีลบริสุทธิ์ เป็นศีล 5 ไม่ใช่ศีล 8 พระโสคาบันนี้ พระสัทธาคามิ ยังแต่งงานได้ คนยังไม่เคยแต่งงานก็แต่งงานได้ คนแต่งงานแล้วก็ไม่ต้องเลิกกัน อย่างนางวิสาขา เขาเป็นพระโสคาบัน อายุ 7 ปี ท่านก็แต่งงาน อย่าไปเที่ยวโพยพาย ไอ้คนที่เขาจะเจริญพระกรรมฐานเขาแต่งงานไปว่าเขาไม่ถูกนะ เรามั่นใจจัดต้องคู่ศีล แล้วก็พระโสคาบัน พระสัทธาคามิ ยังร้องรำทำเพลงได้ เพราะว่าศีล 5 ท่านไม่ห้ามจะไม่ร้องรำทำเพลงต่อเมื่อเป็นพระอนาคามี พระอนาคามีถ้าอารมณ์นั้นเข้ามาถึงจะมีศีล 8 เข้าควบคุมใจ คือเราไม่จำเป็นต้องรักษาเอง มันบังคับเองไม่พอใจศีล 5

ฉะนั้นพระโศดบันก็ถือว่าเป็นชาวบ้านชั้นดี แต่พระพุทธเจ้าไม่ทรงเรียกว่าพระ นี่พวก
กระจองอแงปากมากปากน้อยนี่ ถ้าเป็นพระโศดบันท่านเรียกพระทันที ความเป็นพระไม่ได้อยู่ที่
เพศ ความเป็นพระไม่ได้อยู่ที่เครื่องแต่งกาย หรือหัวโล้น ความเป็นพระจริง ๆ อยู่ที่การตัดสังโยชน์
เข้าใจไหม ฉะนั้นพวกเราที่นั่งนี้เกือบๆ จะเป็นพระโศดบัน อาจจะมี จะพร่องนิดคือตรงค่าอยู่
เกือบๆ นะ มีอยู่หลายคนนะ ฉันรู้ แต่ระยำ เอากริ่งติดปากมาด้วย พอขยับปากกริ่ง ขยับปั๊บกริ่งแต่
ความจริงอย่าลืมนะ คือทุกสิกขาบทต้องขาดด้วยเจตนา ถ้าไม่ตั้งใจผลอทำไปไม่ถือว่าขาดนะ คน
ส่วนใหญ่ก็กลัวกันไอ้ข้อมูลสาวาท ไซ้ใหม่ ร้อนเปอร์เซ็นต์เต็มผู้หญิงไปที่ไหน ก็ถามไอ้ข้อนี้ หนัก
จึ้งหลวงพ่อกันมันจะไม่ไหว รู้ใจผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พวกทำการค้า ตามการค้าตามประเพณี เขา
ต้องโกหก ถือว่าเป็นระเบียบของนักการค้า ไอ้เอาฬิกาเรือนี่ ชื่อมา 10 เหรียญ จะขาย 30 เหรียญนี่
ความจริงฉันชื่อมา 29 เซนต์ มันขาดเซนต์ไซ้ใหม่ แบบตัวเครื่องบิ่นก็เหมือนกัน ก็รวมความว่าต้อง
โกหก

เราก็บอกว่าไอ้ฉันทุกมันแพง ลดไม่ได้มาก ลดได้แค่นี้ มันแพงเท่าไรเป็นเรื่องของเรา เท่านั้น
พูดไม่เป็น พระยายม ไม่ต้องจด เราโกหกเมื่อไหร่ พระยายม เมื่อแขนจน ท่านเลยตั้งวิดิโอเทปไว้
ใครพูดภาพเข้า เสียงเข้า โดยให้ท่านหลับได้ เวลาตายท่านก็รื้อภาพมาเองทำอะไรบ้าง ท่านว่า
ถูกต้องหมดทุกอย่าง และก็ป็นอันว่า ถ้าเราจะทรงความดีให้มันคง

การเจริญพระกรรมฐาน ถ้าไม่ฉลาดเสียเวลามาก ถ้าเรามุ่งเฉพาะสมาธิคลั่งสมาธิ นี่ตายแล้ว
ตายอีกก็ไม่ได้เป็นพระอรหันต์ ถ้าต้องไปชื้อยาชื้ออย่างคนคลั่ง อย่าคลั่งจนอย่างฉันคลั่ง 23 ปี
ไม่ได้เรื่อง ที่แล้วมานี่ไม่รู้เรื่อง พอลอยออกจากพุทธภูมิเฮ้อ ฟังรู้สะะ 23 ปี ดีไม่ดี พวกที่นั่งอายุไม่
ถึง 23 ปี มีใหม่ไซ้ใหม่ แสดงว่าฉันจอมโง่มาก่อน พวกนี้โง่ไม่เท่าฉัน อย่าเบ่งนะ อย่าเบ่งว่าหนูโง่
ฉันโง่ ผมโง่ อย่า ฉันโง่มาก่อน ฉันเกิดก่อนฉันโง่ก่อน เกิดยิ่งแก่โง่มากกว่า นี่พวกที่โง่ทั้งหลายอย่า
เบ่งว่าเกินฉันไม่มีหรอก ฉันโง่กว่า ที่นี้การทำสมาธิได้สองใน วิชาสาม ห้าใน อภิญญาหก ได้
สมาบัติแปด ก็ยังเป็นฉานโลกีย์ อารมณ์จริงๆ มันก็แค่ฉาน 4 ไม่ไปไหนหรอก แค่นี้เรายังมีสิทธิ์ลง
นรกร้อยเปอร์เซ็นต์ ไอ้จะนำภูมิโง่นะ แต่ว่าถ้าจะใช้เวลาหวนเข้ามาจับ อนุสติ เป็นกรรมฐานเบาๆ
คืออารมณ์ของพระโศดบัน พระสกิทาคามี เขาใช้อารมณ์เบาๆ คืออารมณ์ของพระโศดบัน พระ
สกิทาคามี เขาใช้อารมณ์เบาๆ ไม่หนัก แค่อ่านอนุสติอย่างเดียว กำลังสมาธิจริงๆ แค่อุปถัมภ์
เหลือแหล่

และพวกนี้ฝึกมโนมยิทธิที่ได้ ถ้าขึ้นไปถึง จุฬามณี ใต้นั้นมันเป็นฉาน 4 กำลังสูงแล้วไซ้
ใหม่ กำลังเลยพระโศดบัน กับพระสกิทาคามี อนุสติ ที่ใช้กับพระโศดบันก็คือ 1 มีความรู้สึกรู้ว่า
ชีวิตนี้มันต้องตาย เราก็ไม่ประมาทในความดีถ้าตายแล้วเราไม่ยอมไปอบายภูมิ มาเป็นมนุษย์แล้วนี่
ถ้าลงไปเป็นสัตว์นรกนะขาดทุน กลับไปเกิดเป็นสัตว์ก็ขาดทุน เราต้องเดินทางต่อไปเพื่อไปเป็น
เทวดาหรือพรหม หรือนิพพานไปเลย อยู่รักษาความดีไม่ให้ถอยจากมนุษย์ เราก็ทรง กรรมบถ 10

ไว้ก่อน เป็นการป้องกันตัวเท่านั้น ถ้ารักษา **กรรมบถ 10** นี้ถือว่าเท่าทุน ไม่มีกำไรเลย **กรรมบถ 10** คือ

1. ไม่ฆ่าสัตว์
2. ไม่ลักทรัพย์
3. ไม่ประพฤตินอกใจในกาม อันนั้นทางกาย

ทางวาจาก็คือ

1. ไม่พูดเท็จ
2. ไม่พูดหยาบ
3. ไม่พูดสอดเสียด
4. ไม่พูดเพื่อเจ้อเหลวไหล

ทางใจก็

1. ไม่คิดอยากได้ทรัพย์สมบัติของบุคคลอื่นใดที่เขาไม่ให้โดยชอบธรรมไม่คิดจะโกงใครนะ ไม่คิดอยากได้ทรัพย์ของเขาไม่คิดจะโกง และ
2. ทำความเห็นให้ถูก ว่ามนุษย์นี้มีแต่ความทุกข์ ความสุขจริงมีจุดเดียวคือ พระนิพพาน ถ้ามีอารมณ์ไว้เท่านี้ ความดีตรงไว้เท่านี้ ถือว่าพอจะเป็นคนดีสำหรับความเป็นมนุษย์ คนที่ไม่สามารถจะทรงคุณธรรม 4 ประการนี้ได้ พระพุทธเจ้าไม่ทรงเรียก มนุษย์ ทรงเรียกว่า คน คนนะ แปลว่ายุ่ง มนุษย์แปลว่า ใจสูงใจใหม่ นั่งอยู่ที่นี้มีคนก็คน มนุษย์ก็คนก็ไม่ทราบ ฮี

แล้วก็ถ้าจะเอาให้ได้กำไร อย่างอ่อนก็ใช้คุณธรรม 2 ประการคือ **hiri** และ **โอตตปปะ** ที่ท่านเรียกว่า **เทวธรรม** คือ ธรรมที่ทำบุคคลได้เป็นเทวดา เทวดานี้เขาแปลว่า ประเสริฐ จะต้องมีหิริ ละอายชั่วทุกประการ โอตตปปะ เกรงกลัวผลของความชั่วทุกประการ เราไม่ทำความชั่วทั้งหมด อันนี้เป็นเทวดาแน่ ถ้ากำลังใจอย่างอ่อน ถึงขั้นอุปลารสมาธิ ถ้าบังเอิญจิตเป็นฌาน อารมณ์ทรงตัวดีก็ไปพรหม

ถ้าเราต้องการไปนิพพาน หวนกลับมาดีร่างกายเราเอง อย่าเอาไม้คินะ เอาใจดี ถ้ามีความรู้สึกว่าร่างกายนี้มันเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก เป็นอนิจจังหาความเที่ยงไม่ได้ มันก็เป็นปัจจัยทำให้เกิดความทุกข์ ผลที่สุดมันก็ตายร่างกายนี้มันไม่เป็นเรื่อง เราทุกข์ทุกอย่าง ก็เพราะอาศัยร่างกายเป็นเหตุ นี่ขึ้นชื่อว่าร่างกายประเภทนี้ ร่างกายเราก็คือ ร่างกายบุคคลอื่นก็ดี ไม่เป็นที่ปรารถนาสำหรับเรา ไอ้ที่มันมีอยู่แล้วก็แล้วกันไป สามิภรรยาอยู่กันแล้วไม่ต้องเลิกกัน ก็คิดว่าเราต้องทำหน้าที่ของเราให้ครบถ้วนทุกอย่าง แต่ว่าถือว่าชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายที่ร่างกายเลวๆ จะมีสำหรับเรา ร่างกายนี้พึ่งเมื่อไร ขึ้นชื่อว่าร่างกายแบบนี้ไม่มีอีก เราต้องการจุดเดียวคือ พระนิพพาน เทวโลกก็ดี พรหมก็ดี เราไม่ปรารถนาเพราะเป็นที่พักทุกข์ชั่วคราว ต่อไปก็มีทุกข์อีก คนที่เจริญมโนมยิทธิได้แล้วทบทวนแล้วจะทราบตนเองว่าเราเคยเป็นเทวดามา และเป็นพรหมมาแล้ว เป็นแสนครั้ง ไม่ใช่ครั้ง สองครั้ง ถ้าเราไม่เคยรับผลบุญประเภทนี้มาเลย ก็นั่งอยู่แบบนี้ไม่ได้ นี่กำลังใจ

ของบุคคลที่จะไปนิพพานได้นะ ต้องมีบารมีเป็นปรหมัตถบารมีไ้อ์บารมีเขาแปลว่า เต็ม มหาจิต ท่านก็แปลผิด นั่นก็แปลผิด ครุณก็ผิด ครุของครุณก็ผิดใช่ไหม เขาแปลเต็มถูก แต่มันไม่ถูกเลย ฉันถูกด้านมา ถูกถามว่าอะไรเต็มท่านบอกว่าต้องแปลว่า กำลังใจเต็ม ก็แปลว่าเต็มเฉยๆ อะไรมันเต็มกำลังใจเต็มบารมี

ฉะนั้นถ้าคนที่มีบารมีเป็นบารมีต้น บารมีแบ่งออกเป็น 3 ชั้น บารมีต้นเรียกว่า บารมีเฉยๆ บารมีกลาง เรียกว่า อุปบารมี บารมีสุดท้ายสูงสุด เรียกว่าปรหมัตถบารมี คนที่มีบารมีต้นนะ จะมีกำลังมันคงแก่ทานกับศีล ถ้าจะชวนเจริญสมถวิปัสสนา เขาบอกไม่ไหว เราโทษเขาไม่ได้ เขามีกำลังใจเขาแค่นั้น ถ้าคนที่มีบารมีเป็นอุปบารมี จะมีกำลังใจชอบ ทีแรกอาจจะไม่ชอบก็ได้ ต่อมาด้วยความดีอาจจะชอบ การเจริญสมาธิ การเล่นฌานโลกีย์นี่พร้อมทุกอย่าง สองในวิชาสามห้าในอภิญาหกหรือสมาบัติ 8 เขาทำได้คล่องแคล่ว แต่ว่าชวนเขาไปนิพพานแกล้งไม่ไหวนี้ กำลังใจของคนที่เป็นปรหมัตถบารมีอันดับแรกอาจจะไม่เข้าใจ พอสั่งสมความดีไปบ้างพอสมควร กรรมที่เป็นอกุศลมันพ้นไป ไม่เข้ามาครอบงำ จะมีความพอใจในนิพพาน ฉะนั้นคนพวกนี้แหละ ถึงแม้ว่าจะดีบ้างชั่วบ้างอย่างไรก็ตามขั้นสุดท้ายเขาจะไปนิพพานแน่ ใช่ไหม ตอนต้นอาจจะกรรมที่เป็นอกุศลมันสนอง พาให้เห็นผิดเป็นชอบ เห็นชั่วเป็นดี อาจมีได้แน่นอน แต่ว่าขั้นสุดท้ายจริงๆ ก็สามารถไปนิพพานได้ เพราะกรรมที่เป็นอกุศลทยอยหมดไป กำลังใจด้านความดีทุกอย่างที่สะสมไว้ เพราะกรรมที่เป็นอกุศลทยอยหมดไป กำลังใจด้านความดีทุกอย่างที่สะสมไว้มารวมตัว ก็สามารถตัดกิเลสให้เป็นสมุจเฉตปหานได้เลยแต่ก็ไปได้ตอนใกล้จะตาย

ฉะนั้นขอให้ทุกคนเบื้องต้นที่ตั้งใจมา ก็อยากจะขอร้องทุกคนทรงความดีในอารมณ์ของพระโสดาบันให้ตรงไว้ค่อยๆ ทำไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งศีล 5 ตัวเดียว ศีล 5 ตัวนี้ที่ลำบากจริงๆ รักษาศีล 5 ถ้ามันหนักใจ เต็มวัน ก็พยายามเอาจริงเอาจังวันละ 3 ชั่วโมงก่อน ตั้งแต่หกโมงเช้า ถึง เก้าโมงเช้า เราจะไมยอมละเมิดศีล 5 เป็นเด็ดขาด ให้มันทรงตัว ถ้าระมัดระวังอยู่อย่างนี้ก็คือว่าทรงอยู่ใน สีนานุสสติกรรมฐาน วันละ 3 ชั่วโมง แต่ว่าทรงอยู่อย่างนี้จริงๆ ไม่เกิน 3 เดือนครบถ้วน 24 ชั่วโมงไ้อ์ที่พูดอย่างนี้ไม่ได้กะเอา เคยให้ทำมาแล้วหลายคนก็ทำได้ส่วนใหญ่จริงๆ ไม่ทันถึง 3 เดือนได้เลยใจทรงตัว

ก็เป็นอันว่า การที่ทุกท่านมาประชุมกันที่นี่ ทุกคนมีความปรารถนาดีเป็นพิเศษ ทั้งการงานมากันบ้าง หนีการงานกันมาบ้าง ลากการงานกันมาบ้างใช่ไหมบางคนก็หนีผ้าบ้าง ผัวหนีเมีย เมียหนีผัว ไ้อ์ที่มาทั้งผัวทั้งเมียก็ดี ไม่มีใครทะเลาะกัน โทษกันไม่ได้ดีไหมดีเนื้อ เออ ฉันทะๆ เอา คุณใช่ไหม ก็ถือว่าเป็นอารมณ์ที่มีความดีเป็นกรณีพิเศษ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพราะส่วนใหญ่ ต่างคนฉันอยู่ประเทศไทย อยู่ที่นี่ฉันเห็นใจมาก ที่ฉันตั้งใจมาที่นี่คิดว่าฉันไม่ได้สตางค์เลยนะ ฉันไม่คิดเอาเลยสตางค์ ฉันทะคราวนี้ ถามไ้อ์เป็อก เอ๊ย ไม่ใช่ ถามไ้อ์เป็อกแหม เรียกชื่อมันผิด เราเป็นคนแก่เป็อกบอกว่า เราพร้อมที่จะไปและพร้อมกลับเราอย่าไปกวนเขา เพราะพวกนี้ต้องจากเป็นจากเมืองมาต้องเห็นว่าไม่ใช่ประเทศไทย ถ้ามันมีความจำเป็นจริงๆ ไม่มีสตางค์นะ มันกลับบ้านไม่ได้หรือ

กลับได้ไหม ลงน้ำวายไป ถ้าอยู่ในประเทศไทย นี่เมืองนี้เขาไล่ เราเดิน ไม่มีตัวเดินไปได้ใช่ไหม ใ
นี่เดินไปยังไงต้องเห็นใจกันเรื่องนี้ ไม่ใช่ว่าพระตั้งหน้าตั้งตาบอกบุญกันเท่าเดียว ใอันนี้ฉันไม่ชอบ
การบอกบุญบอกบาปฉันชอบ บอกใอันนี้มันบาป นี่บาปจงอย่าทำ นี่ชอบใอันนี้เป็นบุญ นี่เป็นบุญ เอา
สตรงค์อย่างเดียวกันไม่ชอบ ใช่ไหม

ก็รวมความว่า ทุกคนมีความลำบากต้องมา มานี้ก็ต้องจ่ายเงินใค่าของเงินที่น้ำมันสูง เทียบ
ในเมืองไทยมันก็มีมาก แต่ใที่นี้ มันไม่ค่อยมากเท่าไร เหยี่ยของเขาก็บาทของเขาใไหม รถคัน
หนึ่งราคาไม่แพงแต่สองหมื่นเหยี่ยกว่าๆ นิดเดียว ที่บ้านเราอ่วมเลย พอดิดเงินเราหุดเลย ฮี โง
หัวไม่ขึ้นเลย และก็ไปซื้อหมูซื้อเป็ดราคาเท่าไรก็ไม่รู้ชิ นี่เราต้องคิดว่าทุกคนมาต้องการเงิน ถ้าจะ
ทำบุญเพื่อเป็นศรัทธาของเขา เขาสบายใจ เรื่องที่จะประกาศบุญมีหลายที่ ที่มาบอกบุญเพื่อเป็น
ศรัทธาของเขา เขาสบายใจ เรื่องที่จะประกาศบุญมีหลายที่ ที่มาบอกหลวงพ่อทำอะไรบ้าง บอกชื่อ
บอกไม่บอกละ แกลยจะทำก็ทำไม่ทำก็แล้วไปบอกเขางานเขาก็เยอะนะ เดี่ยวใอันนี้ก็มี ดีไม่ดีมัน
ควักเสียดังเป็นหนี้เขาอีกชวยใไหมคุณ มันไม่เป็นการสมควรนะ ก็ทุกคนถ้าทำบุญทำแบบสบาย
ใจ คือทำแล้วเราไม่เดือดร้อน อย่าให้มากเกินไป จนกระทั่งเราขาดแคลน ถ้าทำแล้วเดือดร้อนไป
เสียดายภายหลัง กำลังกุศลมันตกขาดเจตนาหลัก เจตนา 3 ประการ (อันนี้ หาว หาว ใฮี้หามา) เอ.
ขยับปากค่อยๆ มันอ้าปากกว้าง มันกลัวจะว่ามันอ้าปากแคบๆ ซ้ำก็รู้ว่ามันหาว) เจตนา 3 ประการ
คือ

1. ก่อนจะให้ตั้งใจให้
2. ขณะให้ก็เต็มใจให้
3. ให้แล้วมีความปลื้มใจ อย่างนี้ทำบุญมากทำบุญน้อย มีอานิสงส์สมบูรณ์แบบอานิสงส์
เลิศ แต่พระพุทธเจ้าท่านตรัสกับ **อนาถบิณฑิกเศรษฐี** ตัวท่านเอง **ท่านอนาถบิณฑิก** เอง
มีทรัพย์เอง

บริสุทธิ์ส่วนที่มีความสำคัญ ต้องเลือกกันอีก 3 คือ 1. ผู้ให้บริสุทธิ์ 2. ผู้รับบริสุทธิ์ 3. วัตถุประสงค์
ทานที่นำมาให้บริสุทธิ์ ไม่โกงเขามา ไม่ฉ้อเขามา ผู้รับต้องบริสุทธิ์เป็นพระสมบูรณ์แบบมีศีล หรือ
ว่าพระทรงฌาน หรือว่าพระอริยะ ผู้ให้ก็ต้องบริสุทธิ์เป็นคนดีมีศีล อานิสงส์จึงเลิศ ถ้าผู้ให้บกพร่อง
ในศีล อานิสงส์ต่ำลงไปหน่อย ถ้าเรากพร่องในศีลไปมาก่อน ถ้าเป็นคนบริสุทธิ์จริงๆ สักหน่อย
เดี๋ยวก็ได้แล้ว ตั้งใจสมาทานศีล ใการสมาทานศีล มันมีผลไม่มาก ดีไม่ดีก็มีโทษไปเลย สมาทาน
ศีลเสร็จแต่ไม่เคารพในศีล ไม่มีอะไรเป็นศีลเลย

ศีลที่จะมีได้จริงๆ คือ ตัวเว้น ตัวแวมณี ตั้งใจเว้นในการฆ่าสัตว์ สัตว์มาเราฆ่าได้ เราไม่ฆ่า
ตั้งใจเว้น ในการลักทรัพย์ หรือขโมยของเขา หรือโกงเขา มีโอกาสทำได้แต่เราไม่ตั้งใจเว้น ใน
กามสุมิฉฉาจาร เราทำกามได้เราไม่ทำตั้งใจเว้นในการโกหกมดเท็จ การพูดชั่ว 4 อย่าง แต่งชั่ว 4
อย่างหมดเลย มีโอกาสดีทักดี แต่พูดได้ แต่เราไม่พูด เว้นจากการดื่มสุรามรัย มีพร้อมแล้วกันได้แต่
เราไม่กิน อันนี้มีศีลแน่ ถ้าแค่สมาทานอย่างเดียว ยังไม่เป็นศีลใไหม แต่ว่าในเมื่อเราไม่ดื่มมาก่อน

เอามันเสียเดี๋ยวนี้ตอนนี้อนุมีศีลไว้ สมาทานเลย หลวงเตี้ย หลวงเตี้ย ต้องไปวัดโน้น วัดโพธิ์ เขาเรียกกัน หลวงเตี้ย หลวงเตี้ย อ้าวขอศีล 5 ด้วย (หัวเราะ) ต้องพูดอย่างนี้ละ แล้วรู้สึก หลวงเตี้ย ก็ให้ศีล และก็ตั้งใจรับคิดว่า ลิกขาบท 5 ประการ วันนี้เราไม่ละเมิดแน่วันนี้ แล้วก็ถวายทานอย่างนี้เราเป็นผู้บริสุทธฺ์ เขาเรียกบริสุทธฺ์เทียมใช้ได้ แต่ก็ยังคิดว่าไม่บริสุทธฺ์เลยใช่ไหม ชาวชั่วครวดีคิดว่าไปขาวเลย ในเมื่อเราบริสุทธฺ์ วัตถุประสงค์ไม่ขโมยของใครมาบริสุทธฺ์ ผู้รับบริสุทธฺ์ อานิสงส์จึงเลิศ

อานิสงส์คือว่าก่อนให้กำลังให้หลังให้แล้วดีใจหมด อย่างนี้พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า **ลูซังวา ปฏิกังวา** ของเราก็ตาม ของประเสริฐก็ตามถ้าให้แล้วอานิสงส์เลิศเข้าใจไหม นี่ฉันพูดแค่นี้ ไม่ถึงบ่ายหนึ่งโมง แยกก็จำไม่ได้หมดแล้ว (หัวเราะ) นี่แกมานั่งถึง 5 โมง จะจำได้เระอะ (หัวเราะ) ไม่ได้ก็นั่งหลับแม่มีง เฮะ โธ่ขึ้นหมาเอาประโยชน์อย่าเอาปริมาณของเวลามันไว้ประโยชน์ ทรมาณตัว ทรมาณกาย ทรมาณใจ เวลาจริงๆ คือเวลาที่เป็ประโยชน์ เรามุ่งเอาอะไร

เวลานี้อย่าลืมนะฉันมานี้ ฉันต้องการให้ทุกคนทรงอารมณ์ของพระโศดาบันเราจะเป็นได้ หรือเป็นไม่ได้ ก็ตั้งตัวมันเป็นสักพัก ไม่ต้องเป็นมากเป็นกำลังหรือกำลังใจ เอาแค่นั้นยังหลับ หลับไม่เป็นไรช่างมัน เป็นหมู เป็นหมาช่างมัน (เอ้ ลูกไปอยู่ไหนหว่า เอ้อ อยู่) หลับแล้ว เป็นหมูเป็นหมาช่างมัน ตื่นมาเราเป็นพระโศดาบัน เห็นไหม ปล่อมันเป็นพิเศษเวลาพระโศดาบัน เราเป็นได้หรือไม่ได้ก็ตาม แต่คุณธรรมของท่านเราจะทรงไว้ใช่ไหม พยายามหัดเป็นมันทุกวันตื่นขึ้นเช้าวันนี้ ฉันจะทรงอารมณ์ของพระโศดาบัน พยายามกดใจมันไว้เราอย่าคิดว่าทำป้อบแปบมันได้เลย มันไม่ได้หรืออก ความเป็นพระอริยะ ต้องค่อยๆ ทำไป กระทั่งอารมณ์ชิน แต่ถ้าบังเอิญเราเป็นไม่ได้ แต่ว่าปฏิบัติในปฏิปทานั้น เขาเรียกว่า พระโศดาปัตติมรรค อย่าลืมนะ พระโศดาปัตติมรรค ตกนรกหรือเปล่า ตกเหอแกลเคยเป็นเหอ (หัวเราะ) ถ้าปัตติมรรคนี้ยังไม่แน่ ถ้าผลอลงเหมือนกันนะ แต่ทรงคุณธรรมไว้ ต้องเป็นพระโศดาปัตติผล แต่ว่าถ้าเป็นพระโศดาปัตติผลไม่ได้ พระโศดาปัตติมรรคนี้ สวรรค์ยังเป็นของเรา พรหมยังเป็นของเรา มีโอกาสเรากว่าลงนรก

จะนั้นในเมื่อเรามีอารมณ์นี้ถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ มีศีลเป็นปกติไว้เวลาจะตาย มันก็จะนึกถึงองค์ใดองค์หนึ่ง จุดใดจุดหนึ่งอย่างนี้ไปสวรรค์ทันที แต่ว่าเพื่อความมั่นใจเราพยายามทรงอารมณ์ให้เป็นปกติ ดูไปที่ศีลตัวเดียวพระโศดาบัน สกิทาคามี สำคัญที่ศีล 5 ตัวเดียว ถ้าเราไม่เคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ เราก็ไม่ครบศีล 5 เขาคุยกันที่ศีล 5 แต่ว่าเคารพพระพุทธเจ้าจริงหรือไม่จริง พระธรรม พระอริยสงฆ์ เราเคารพจริงหรือไม่จริงดูที่ศีล ถ้าศีลเราบริสุทธฺ์ไม่ต้องประกาศตนว่าเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เรามีแน่ ถ้าปากประกาศว่าเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ แต่ศีลไม่บริสุทธฺ์ไม่จริง โทกพระแบบไอ้ลูกกับพ่อแม่ พ่อแม่บอกว่า ไอ้หนูเอ๊ย อย่าไปกินเหล้านะ ลูกนะอย่าไปเจ้าชู้มันเปลืองสตางค์ ครัวๆ (คุณเอ๊ย) พ่อผลอหน้อยกร๊วบ หมดขวดเลย มันกินหมดแล้ว กินซ้ำไม่ได้เดียวพอกับแม่เห็น ใช่ไหม

อย่างนี้แสดงว่าไม่เคารพท่านจริงใช่ไหมถ้าเคารพจริงจะต้องปฏิบัติตามคำสอนอันนี้พวกเราเป็นอย่างไร มยัง ภัณฑะ ดิสรณณะ สหะ ปัญจะ สีลาหะนิ ยาจา มะ เขาแปลว่าอย่างไรก็ไม่รู้ ต้อง

ถาม มหาจิต พระก็หิบบัด มโน ตัสสะ ภควโต (หัวเราะ) ไซ้ใหม่ ภควโต ท่านก็ว่าไปเลย แต่สำคัญจุดหนึ่ง ปาณาติปาตา เวรมณี และ พุทธัง สรณัง คัจฉามิ ข้าพเจ้าขอถึงพระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งและ ธรรมัง สรณัง คัจฉามิ ขอถึงพระธรรมเป็นที่พึ่ง สังฆัง สรณัง คัจฉามิ ขอถึงพระสงฆ์เป็นที่พึ่งหลวง พ่อบอก ปาณาติปาตา เวรมณี เอ้อ เอ็งต้องการเป็นที่พึ่งต้องปฏิบัติตามนี้นะ ก็มิงปามากุไปไซ้ใหม่ มิงกินมา กูก็กินไป พอจบแล้ว กว่าหมด เขาไม่ให้กูฆ่าปาณา กูก็ฆ่าปลาหนองไซ้ใหม่ ดีไม่ดีกูก็ล่อปลาเต็มข้อง ล่อปลาในคู มันไม่เกี่ยวกันนี่นา ไอนี้คิดพังหมดไซ้ใหม่

รวมความว่า เราถือท่านเป็นที่พึ่ง ท่านบอกโยมถ้าต้องการอาตมาเป็นที่พึ่งโยมต้องปฏิบัติตามนี้นะ 1. อย่าฆ่าสัตว์ 2. อย่าลักทรัพย์ 3. อย่าประพฤติดิฉันในกาม 4. อย่าวาจามุสาวาท หรือ วาจาชั่ว 5. อย่าดื่มสุราเมรัย แล้วก็ลงท้ายว่า สีเลนะ สุกติง ยันติ ถ้าปกติมีการปฏิบัติอย่างนี้ ท่านจะมีความสุขในปัจจุบันตายไปแล้วไปสวรรค์ สีเลนะ โภคสัมปทา ถ้าปฏิบัติได้อย่างนี้ไม่เปลืองทรัพย์ ทรัพย์สะดวกในการใช้จ่าย ไม่ลำบากไซ้ใหม่ ตายไปเป็นเทวดา หรือพรหมลงมาเป็นคนร่ำรวย สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ถ้ามีศีล อารมณ์ใจจะสงบมีความสุข ต่างคนมีศีล ความยุ่งไม่มี ตายจากความเป็ฯคน ศีลเป็นปัจจัยพระนิพพาน คนจะไปพระนิพพานได้จะต้องศีล ศีล สมาธิ ปัญญา ละไม่ได้ ศีลนี้มันคง

และทุกคน อาตมาต้องขอคิดว่าการมาคราวนี้ ก็ให้ของขวัญแต่อารมณ์ของพระโศดาบัน ถ้าใครรับแล้วได้กำไร ปีนหน้าบังเอิญมาได้ แจ้งให้ทราบด้วย ถ้าใครรักษาไว้ได้มาก จะให้รางวัลมาก รักษาได้เล็กน้อยให้รางวัล รักษาไม่ได้ไม่ให้เลยจำไว้ นะ เล็กนา เอ พระโศดาบันยังดำคนได้ นะ นี้ไม่หนักใจเกินไปนะ (หัวเราะ) ค่าเบาๆ ้วย กระชิบเบาๆ แต่พระโศดาบันนี่อย่าลืมนะว่ายังมีอารมณ์รักในระหว่างเพศ จงอย่าลืมนะ แต่ว่าไม่มีโทษในกาม ไม่ละเมิดนะ 2. พระโศดาบันยังมีอารมณ์โกรธ แต่ว่าท่านไม่ฆ่าใคร แก่เข้าใจอย่างไร 3 ท่านยังต้องการความร่ำรวย แต่ไม่โกงใคร 4. ยังมีความหลง ยังรักสวยรักงาม ยังมีสามีภรรยา แต่ว่าไม่ละเมิดธรรมะร่วมเพศ ไม่ลืความตาย แค่นี้เองเป็นพระโศดาบันเข้าใจไหม ไม่ใช่ว่าเป็นพระโศดาบันต้องหลับตาปี พระพุทธเจ้าก็ตายไปนานแล้วถ้านั่งกันหมด ไม่ใช่อย่างนั้น ดูตัวอย่าง ท่านวิสาขา ท่านวิสาขา ท่านเป็นพระโศดาบันตั้งแต่อายุ 7 ปี 16 ปีท่านก็แต่งงานดูท่าน แต่งงานแล้ว ท่านมีบุญมากมีลูก 20 คน ใครมีลูกมากเป็นโศดาบัน ยังไม่ต้องมีลูกมาก แล้วลูกท่านก็ใช้ลูกมาอีกคนละ 20 คน เวลานี้ขบวนไม่ต้องหาใครหรรอก 400 เศษสบายมากนิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ว่ามาชั่วโมง จำได้ไหมถ้าจำได้ ข้าจะอยู่ถึง 4 โมงเย็น (หัวเราะ)

สนทนาสายลม 1

วันอังคารที่ 4 กันยายน 2522

เราต้องการห้วงร่างกาย ตั้งแต่เกิดยันตาย มันไม่มีเวลาว่างสักวันหนึ่งเพราะกินทุกวัน อย่างไอ้อ้วนนี่ห้วงมาก กว้างเดี่ยวเวลาละหลายชั่วโมง ต้องหาค่ากว้างเดี่ยวให้พอ ไซ้ใหม่ เอาอย่างนี้ดีกว่าจะอดกว้างเดี่ยว ฮี อดได้หรือเปล่า มีค่ากว้างเดี่ยวใหม่ นี่เราจะเห็นว่ามันเป็นทุกข์ แล้วก็ไอ้ทุกข์ตัวนี้ มันไม่ทรงตัวด้วยเราเป็นหนุ่มเป็นสาว ร่างกายแข็งแรง แล้วก็ต้องไปเป็นคนแก่ แล้วสักวันหนึ่งข้างหน้านี้เราก็ต้องแก่แบบนี้ คุณคงๆ เงินๆ ไม่ช้าเราก็เป็นแบบนี้ไซ้ใหม่

เราไปเห็นคนป่วย เราก็คิดว่า ไอ้สภาพอย่างนี้ ไม่ช้าเราก็ถึงมัน เราไปเห็นคนตาย เราก็ต้องคิดว่า นี่ผลที่สุดมันก็พังแบบนี้ แล้วจิตมันก็เบื่อ

เราพื้นฐานจะชะดึกว่า ถ้าเราอยู่นิพพานแก่เทวดาหรือพรหม เขาก็ดีกว่ามนุษย์ไปถามเทวดา ชิแกเมื่อไซ้ใหม่ อ้วน เทวดาแกเมื่อแกปวด แกปวดท้องไซ้ใหม่ ไม่มีเทวดาเขาดีกว่าเรา แต่ทว่าเทวดาก็ดีไม่จริง ยังมีเวลาฟัง จูติไซ้ใหม่ ไปถึงพรหมท่านก็ดีกว่าเทวดา แต่สภาวะเหมือนกันก็คือว่า ไม่แก่ไม่ป่วย ไม่มีทุกข์เวทนาเหมือนกัน แต่เทวดานี้ยังมีความวุ่นวาย เพราะเทวดายังมีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ไซ้ใหม่ ยังมีภารกิจ ไอ้ภาระเขาก็ไม่มากอย่างเรา แต่ว่าก็ยังมึนงงรำทำเพลง ก็ว่าไปเรื่อยๆ ยังมีสนุกสนาน

พอเข้าถึงแทนพรหม จะพบแต่ความสงบ ท่านอยู่ด้วยกำลังธรรมปีติ วิมานหนึ่งท่านอยู่องค์เดียวไซ้ใหม่ เราไปแดนนั้นเราจะรู้สึกว่าจะจิตมันสงบไปตามอารมณ์จะเบาไปตาม

แต่ว่าถ้าเราไปถึงนิพพาน อารมณ์จะเบายังกว่านั้น มีความสุขกว่า ไซ้ใหม่เราก็จับจุดนั้น แล้วก็ต้องคว้า ไอ้ร่างกายของเรามันมีปวดเมื่อย บนนั้นมีใครเขาปวดเมื่อยบ้าง เขาไม่มี ในเมื่อไม่มีแล้วก็ต้องมาลงท้ายตามที่พระอินทร์ท่านตรัสเมื่อสมัยพระพุทธเจ้านิพพานว่า เตสัง รูปโลม สุโข ซึ่งแปลว่า การเข้าไปสงบกายนั้นชื่อว่าเป็นสุข แต่ว่าเราไม่ต้องไปว่าบาลีเข้านะ เราถือว่า ถ้าเราไม่มีกาย คำว่าสงบนี้หมายถึงไม่มีกาย ไม่มีกายไซ้ใหม่ ร่างกายแบบนี้ มันมีแต่กายทิพย์อันนี้มันดีกว่ากันมาก เรามีความสุขมาก มีร่างกายทิพย์อย่างเทวดาก็ดีกว่าคนมีร่างกายทิพย์อย่างพรหมก็สุขอย่างพรหม อันนี้แน่นอน แต่กายทิพย์ที่ดีที่สุดคือกายทิพย์พระนิพพาน เราต้องการกายนี้ เลือกเอาจุดเดียวนะ ถ้าเลือกเอาจุดเดียวนี้ เวลาตายแล้ว ไปไหนหนุ ไปที่นั่น

อย่างไอ้อ้วนนี้ ถ้ามันตั้งใจโดยเฉพาะจิตเป็นฌานเป็ง กินกว้างเดี่ยวอย่างเดียว ไม่กินบะหมี่อ้าว นี่มันเป็นฌานเหมือนกันนะ เอกัคคตารมณ์แปลว่าอารมณ์เดียว ไซ้ใหม่ ตั้งใจโดยเฉพาะ บะหมี่กูไม่กิน กินแต่กว้างเดี่ยวอย่างเดียวไอ้อ้วนกลับไปหม่ำ กว้างเดี่ยว ชักหิวๆ แล้ว (หัวเราะ) ร้านไหนดีวะ

ลูกศิษย์ อิมมาแล้วกะ หลวงพ่อ

หลวงพ่อ เหนอ เสียทำ เอ๊ย ถ้าไม่จันได้ตั้งอีกแปดสาม (หัวเราะ) เอ้อ การฝึกก็หมั่นๆ ครูก็เหมือนกันนะ ครูหมั่นๆ ฝึก ขึ้นไปขอบารมีท่าน อย่าถือว่าเป็นการรบกวนท่าน พระพุทธเจ้าท่านไม่

ถือว่ารบกวน แล้วก็พระอริยะที่ท่านแสดงออกมาว่า ความจริงไม่ใช่ ท่านเนรมิตขึ้นมาเอง เราจะเห็น พระอริยะมาขึ้นแล้วกับเรา ก็ว่าท่านให้เห็นนี่ภาพพระอรหันต์นี้สว่างขนาดนี้ อนาคตามีสว่าง ขนาดนี้ สกิทาคามีสว่างขนาดนี้ พระโศดาบันสว่างขนาดนี้ แต่ว่าเราก็ต้องขอเป็น 5 ระดับ เพื่อตาม โลกีย์ด้วย ขอพระให้เห็นภาพตั้งแต่ตาม โลกีย์ พระโศดาบัน สกิทาคามี อนาคต อรหันต์ ขึ้นเรียง กันและเพื่อจะได้สอบจิตเรา สอบจิตเราเวลาที่เราจะขึ้นตามปกติเราก็ต้องชำระขั้นทำให้เด็ดขาด ใอนั้นมันใสแน่แต่ในยามปกติที่เรายังไม่ปรับปรุงใจ รวบรวมกำลังใจจะเป็นสมาธิพุ่งขึ้นเลย

เมื่อขึ้นไปแล้ว คุรุศรมิกายเราทำแล้วไหน เราจะรู้ตัว ถ้าขึ้นไปก็เที่ยวๆ ก็เท่ากับแฉนั้น ขึ้นได้แน่เราอยู่จุดนี้แน่ะ ถ้าเราอยู่จุดนี้แน่ ยังไม่ถึงข้างหน้าเราก็พยายามตัดขั้นห้า พยายามตัดมัน ให้มากๆ ปลงให้มาก ถ้ากิเลสมันบางลงมันจะสว่างกว่าเขา เราก็เทียบแล้วต่อไป เป็นไปเอง นี่เรา ต้องการดูการทรงจิตจิตเราทรงแบบไหนแน่ แต่ว่าถ้าเราไปขึ้นเทียบแล้ว เราขอบารมีพระพุทธเจ้า ช่วยว่าชาตินี้ถ้ามานิพพานได้ขอให้รัศมีกายสว่างเท่าแฉหน้า ใอนั้นมันเรื่องท่านช่วยแต่มันไม่ใช่ เวลาทรงตัวของเราในเวลานั้น แต่ว่าถึงแม้มันจะไม่ทรง เราขึ้นไปบ่อยๆ ก็ทรง จิตมันจะสกดกิเลส สกกดไปที่ละน้อยๆ เพราะว่าขึ้นไปแบบนี้ เราจะไม่เห็นความคิดความงามของร่างกายเลย ใใหม่ อย่างอ้วนจึงไม่ได้ สนใจเลย เพราะใตัวนั้นมันสะอาดสะอ้ง นิ อ้วน นิ เอวบางร่างใหญ่ เอ๊ย ไม่ใช่ เอว บางร่างน้อย (หัวเราะ) นี่เห็นแล้วก็ไม่คำนึงใใหม่ เห็นภาพโน้นแล้วก็ไม่สนใจกับภาพนี้ ใตัวนี้ ตัวที่สำคัญที่สุด

นี่การจะเป็นพระอริยะขนาดไหนก็ตาม เขาตัดตัวเดียวคือตัดร่างกายถ้าเราไม่ห่วงใน ร่างกายเราเมื่อไหร่ ก็เมื่อนั้นแหละ ความเป็นอริยะเข้ามาถึง แต่ว่าจะเป็นขั้นไหนนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง

สังโยชน์ 10 เขาตัดตัวเดียวคือ สักกายทิฏฐิ เห็นว่าร่างกายนี้มันไม่ใช่เรา มันไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา ใใหม่ ทีนี้เราจะรู้ใได้อย่างไร

เวลาที่เรารู้นั้น เอาดัวนี้ไปหรือเปล่า เราไม่ได้เอาไป มันก็นั่งใอยู่มันก็กลายเป็นตอ ตะโก เหมือนกับตัวเสฉวน อย่างพวกเสฉวนนี้ ถ้ามันเข้าหอยโข่งมันก็มีรูปร่างเหมือนหอยโข่ง เข้า หอยกาบมันก็มีรูปร่างเหมือนหอยกาบใใหม่ แต่เนื้อแท้จริงมันไม่ใช่หอย มันเหมือนกับคำว่า เราจิ ริง คำว่าเราก็เหมือนกันที่ใจิตของเรา เข้าอยู่ในร่างมนุษย์มันก็เป็นมนุษย์ แต่เข้าในร่างหมาเป็น หมาใใหม่ อ้าว พวกสัตว์เดรัจฉานนี่คนทั้งนั้นนะ เพราะอาศัยที่ทำการชั่วจึงต้องเข้าอยู่ในร่างสัตว์ เดรัจฉาน เพราะถือว่าบาปภูมิ

ทีนี้ความต้องการของสัตว์ทุกประเภทมันเหมือนคน แต่ว่าเพราะอาศัยที่บาปมันบังคับ เป็น เหตุใมีความปรารถนาไม่สมหวัง อยู่กับคนนี่คนไม่ได้เข้าใจสัตว์จริง และอีกประการหนึ่ง ถ้ายังอยู่ กับคนได้ เขาเลี้ยงเขาเข้าใจไม่จริงก็ยังมีไม่คอยอยากกินไปถ้าหากว่าใกรรมนั้นมันหนามากนี่คน เขาก็ไม่ยอมอยากเลี้ยงประเภทนี้กรรมหนามาก ก็จะเป็นสัตว์จะเป็นสุนัขหรือเป็นสัตว์ใไม่มีใคร สนใจ ต้องหากินตามลำพัง บางวันได้กิน บางวันไม่ได้กิน แต่ใจิตใมีความปรารถนา เพราะใใใจ

เดิมน่ะมันเป็นใจคน มันก็ต้องการสุขต้องการสบายเหมือนกัน แต่ว่ามันเป็นไปได้ไม่ได้ เพราะว่าโทษ
ที่ทำความชั่ว นี่เราก็ต้องรู้จักคำว่า เรา

ถ้าไปเกิดในร่างสุนัข ใ้รูปร่างของสุนัขนะไม่ใช่เรา เราคือจิตคนไม่ใช่

นี่มาเกิดในร่างคน ใ้มันก็ไม่ใช่เรา เราคือตัวที่เราออกไป นี่เราเห็นชัดเลยไม่ใช่

ฉะนั้น การที่ฝึกมโนมยิทธิได้อภิญญาจึงตัดกิเลสได้ง่าย ง่ายกว่าสุขขวิปัสสโก และง่าย
กว่าด้านทิพจักขุญาณ หรือ วิชชาสาม ในด้านทิพจักขุญาณนะเห็น นั่งตรงนี้เห็นนิพพาน นั่งตรงนี้
เห็นพรหม นั่งตรงนี้เห็นเทวดา นั่งตรงนี้เห็นสัตว์นรก สามารถจะคุยกับสัตว์นรกได้ กับเปรตก็ได้
กับเทวดาก็คุยได้ กับพรหมก็ได้ แต่มันถอดไม่ออก มันก็จะนึกว่าใ้ตัวนี้เป็นตัวเรา มันยังมีข้อ
ผูกพันมาก ถาหากว่าได้อภิญญา อภิญญาที่ความจริงมีห้า หกนี้เรายังไม่ฝึก แต่อาศัยพยายาม แต่ที่เรา
เอาจากห้ามาหนึ่ง แล้วหนึ่งก็มีคุณค่าเท่ากัน ใ้การที่จะอวดฤทธิ์อวดเดช ดำดินได้ เพราะเห็น
เดินอากาศได้ไม่มีดีละ เหาะไปเหาะมา ไปชนกับจรวดเข้าพอดีตาย (หัวเราะ)

อันนี้ไม่มีความสำคัญ เพราะอภิญญาต่างๆ เขาเรียนมาเพื่อตัดกิเลส ไม่ใช่เรียนมาเพื่ออวด
ชาวบ้าน นี่ถ้าเราออกไปได้แล้ว เราจะรู้เลยว่า อ้อ นี่มันเราใ้มันมันไม่ใช่เรา เหมือนกับเสื้อกางเกง
ฝ้านุ่นหรือเสื้อไม่ใช่ตัวเรา ใ้ตัวเราจริงๆ ที่เขาสมมติกันนี้หมายถึงเนื้อหนังไม่ใช่ ใ้นี้ก็
เหมือนกัน ร่างกายมันมีสภาพเหมือนเสื้อกางเกง ตัวเราจริงๆ คือ จิต ใ้จิตนี้มันก็เป็นสมมติ คำว่า
จิตมันมีสภาพคิด แต่ตัวเราจริงๆ นี่มันไม่ใช่จิตหรอก ต้องเรียกว่า **อภิสสมานกาย**

มันมีเป็นกายๆ หนึ่งมีลักษณะทุกอย่างเหมือนกับตัวเรานี่แหละ แต่มันไม่สามารถจะเห็น
ด้วยตาเปล่า **อภิสสมานกาย** คือกายที่ไม่สามารถจะเห็นด้วยตาเนื้อนี่นะ นี่นะเราก็ดูชัด เคยขึ้นไป
พระจุฬามณี ปีหนึ่งนานแล้ว ขึ้นไปนั่งอยู่รู้สึกรู้ว่าพวกที่ได้ฌานโลกีย์ก็ขึ้นไปเยอะ โลกุตระก็เยอะ
เทวดาพรหมและพระอรหันต์ที่ท่านนิพพานแล้ว ท่านก็มานั่งอยู่เป็นแถว พระพุทธเจ้าท่านเทศน์
ตอนหนึ่ง บอกว่าพวกเธอทั้งหลายที่มานั่งอยู่ที่นี่ พวกที่ถึงนิพพานแล้วก็ดี ยังไม่ถึงนิพพานเป็น
พรหมก็ดี หรือเป็นเทวดาก็ดี หรือว่าท่านที่เป็นมนุษย์แต่เวลานี้ไม่ได้เอากายเนื้อขึ้นมา เราจึง
พิจารณาดูซิว่า กายทิพย์ สภาวะเป็นทิพย์ ที่เรามีเป็นกายเราอยู่เวลานี้ซึ่งเป็นของจริง ไม่ได้แบกกาย
เนื้อมาเวลานี้มีปวดไหม มีเมื่อยไหม มีอะไรไหม ท่านถามขึ้นเฉยๆ ท่านเทศน์แล้วก็ถาม

ก็ไม่มีใครเขาบอกว่าปวดว่าเมื่อย บอกนี้ ท่านบอกนี้สภาวะความเป็นจริงของเราต้องเป็น
อย่างนี้ ใ้กายโน้นมันไม่ใช่ของเรา เราไปอาศัยมันเพราะอำนาจความโง่ จงตัดความโง่เสียอย่า
ผูกพันในมัน ใ้คำว่าไม่ให้ผูกพันนี้ ไม่ใช่ไม่ให้กินถ้วยเตี้ยนะ กิน ลมปรารณยังไม่ดับ ต้องกิน
ต้องรู้ว่า มันแก่เชิญแก่ ไม่ใช่ไหม มันป่วยรู้ว่าป่วย บอกฉันเป็นจี้ข้าแก แกอยากป่วย ป่วย ถ้าแกพัง
เมื่อไหร่ ฉันเปิดบ้านฉัน

หมายความว่า อำนาจของกิเลสไม่สามารถจะคุมเราได้ ขณะที่เรามีร่างกายอยู่ เราต้องอาศัย
ร่างกายเป็นเรื่องธรรมดาที่มันจะรบกวนกายเรา แต่อย่าให้มันรบกวนใจ ที่ว่ารบกวนใจ หมายความว่า
ว่า เรายอมรับนับถือว่า ธรรมดาที่มีร่างกายต้องเป็นอย่างนี้ หลีกเลี้ยงไม่ได้ เมื่อทุกข์อะไรมันเกิด

ขึ้นกับร่างกายถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา เราตัดสินใจเลยว่า ขึ้นชื่อว่าไอ้ทุกขเวทนาแบบนี้ซ้ำใช้ให้เอ็ง
ชาตินี้ชาติเดียวแหละ เอ็งอยากจะทรมานแบบไหนก็เชิญทรมาน ต่อไปไม่มีโอกาสอันนี้นะกำลังใจ
มันจะสูง เอ เป๊ว เอ๊ย ยังไม่หลับหรือ

ลูกศิษย์ ไปปิดหน้าต่างลงมาเจ้าค่ะ

หลวงพ่ ออ เก่งมาก ๆ วันนี้ลูกสาวฉันเก่ง เออ ตุ่ม ไอ้เป๊วแอบจับหรือเปล่าหว่า

ลูกศิษย์ สอนเจ้าค่ะ

หลวงพ่ ไม่

ลูกศิษย์ สอนเจ้าค่ะ

หลวงพ่ เหรอ เออ เก่ง ๆ ก็ท่วมแล้ว ไม่ใช่ พอสี่ทุ่ม ข้าเห็นตามันเริ่มเล็ก คิมากวันนี้ได้ลูก
ศิษย์ก็คนละ

ลูกศิษย์ เป๊วสอนได้คนเดียวเจ้าค่ะ

หลวงพ่ เหรอ ได้เท่าทุนนะ เออ ไปคลองดีไหม

ลูกศิษย์ ได้เจ้าค่ะ

หลวงพ่ คล่องเหรอ

ลูกศิษย์ คล่องเหรอ

หลวงพ่ ออ พวกที่เขาได้ ๆ นี้นะ ทีหลังก็ ถ้ามีเวลานะ ให้พาไปเที่ยวรอบ ๆ เสียนะ ความ
มันคงเกิด ที่วัดก็ลองซ่อมดูนะ ถ้าพวกที่ได้แล้ว เราพาไป 2 จุดนี้ ถ้าเราไปรอบ ๆ
อารมณ์มันเบือ มันจางเร็ว คือความมันใจเขาน้อยไป ถ้าพาไปได้รอบ ๆ สักเที่ยว
เดียว เขารู้จักทุกจุดมันก็ไม่จางละทีนี้ใช่ไหม มันมีข้อเปรียบเทียบ ไปสวรรค์แหม
เจิงไปพรหม แหม อร่าม ไปนิพพาน โอ้โฮ แพรวพราว พอลงนรกป้อมใจหายเลย
นี่มันเป็นเครื่องเปรียบเทียบนะ ไอ้สภาพของอบายภูมิมันไม่ดี ใช่ไหมนรกก็แสน
จะลำบาก มีทุกขเวทนา ต้องถูกสับถูกฟัน ถูกแทง ไฟไหม้ ถูกทุบ เป็นเปรตก็ไม่
เป็นเรื่อง เป็นอสุรกายก็ไม่เป็นเรื่อง แล้วเราจะรู้กฎของกรรม แล้วต่อมา มามอง
มนุษย์กับเทวดาเทียบกันไม่ได้

พอออกจากร่างปีบ ลองเทียบกับร่างกายเดิมซิ มันเหมือนกับซากศพใช่
ไหม ฮือ มันน่าเกลียด อีนี่มันจะเกิด มันเกิด นิพพิทาญาณ ไอ้ตัว นิพพิทาญาณ ก็
การเบือร่างกายเราเอง เบือร่างกายคนอื่นไม่ต้องไปสนใจ เบือกายเราต้องสนใจให้
มาก มันตัดที่เรา ไม่ใช่ตัดที่เขาใช่ไหม ในเมื่อเบือร่างกายเราเมื่อเบือแล้วก็ต้องวาง
สังขารูปกษญาณ ถ้า นิพพิทาญาณ ตัวเดียวเบือหน้ายเด็ยฆ่าตัวตาย เบือไปเบือ
มาตายชะดิกว่าวะ เสร็จเลย

พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนไว้ว่า อันดับแรกให้กระจายออก เมื่อกระจายออกแล้วให้รวมเข้า หมายความว่า ทีแรกเราก็พิจารณาร่างกายนี้ออกเป็นสัดเป็นส่วน หมายความว่า ทีแรกเราก็พิจารณาร่างกายนี้ออกเป็นสัดเป็นส่วน เป็นธาตุ 4 เป็นอาการ 32 น้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง อุจจาระ ปัสสาวะ ไข่มุข เห็นเข้าแล้วมันก็น่าเกลียด เกลียดก็มีอารมณ์เบื่อก แล้วอาการรวมเข้าก็หมายความว่าต้องปล่อยให้มันเป็นกายอยู่ก่อน ไม่ใช่รีบทำลายมันซะ ตอนนี้น่าท่านเรียก **สังขารูปกษณญาณ** ก็คือว่า มันเกิดมาแล้ว มีร่างกายอย่างนี้ ก็ปล่อยมันไปตามสภาพ แต่ว่าเราจะไม่คิดมันต่อไป ถือว่าชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายที่เรายังมีร่างกายเนื้อหนังอย่างนี้ ชาติหน้าต่อไปขึ้นชื่อว่ากายเนื้อ คือความเป็นคนก็จะไม่มีสำหรับเรา แล้วกายทิพย์คือ ความเป็นเทวดาหรือพรหมก็จะไม่มีสำหรับเรา เราต้องการจุดเดียวคือพระนิพพาน เอาจิตจับที่นี้ มันไม่รู้จักที่ไหนก็ไปนิพพาน

อย่างไอ้อ้วนนี่ ต้องสั่งให้ลูกน้องคอยห้ามมันตอนที่เข้าประตูบ้านฉันนะ แกไปแบบนี้ ฉันไม่ให้เข้าแน่ ฮี เอ้า กลับกันได้แล้ว ตักแล้วนี่ครูบาอาจารย์ เอ้อ เอ้อ โชคดีมีสุขนะ เออ อ้วนทีหลังต้องมาเป็นครูเขานะ

(เสียงตอบฟังไม่ชัดเจน)

หลวงพ่ อี

(เสียงตอบฟังไม่ชัดเจน)

หลวงพ่ ให้มาเป็นครูเขานะ เออ หนูมาทีหลัง ท่านก็ซ่อมให้แล้วก็ต้องฝึกเป็นครูเขานะ ไม่ใช่ เป็นครูเขานี้มันจะทำให้เราหนักแน่นดีขึ้น คล่องตัวเร็ว ไข่มุข มันต้องบังคับตัวเอง ถ้าเราไม่เป็นครูเขานี้ มันจะแย่งกันๆ เข้ามันจะมีอารมณ์จี้เกียจ

(เสียงตอบฟังไม่ชัดเจน)

หลวงพ่ ไม่จำเป็น ไม่ต้องพูดอะไรกับเขาหรอก ไปกับรุ่นพี่เขาก่อน แล้วรุ่นพี่เขาฝึกเราก็เข้าไปกับรุ่นพี่เขา คุณลาเขาฝึก เราช่วยเขาแล้วเราก็ดูตามไปด้วย ไข่มุข ทีหลังเราก็ออกฝึกเดี่ยว ฝึกกับเขานี้แหละ ถ้าหากคนนี่เห็นท่าไม่ไหวก็ไปบอกรุ่นพี่เขาทำอย่างไร บางทีรุ่นพี่เขามาเขาไม่ไหว เขาคอนั้นไม่ไหวจริงๆ ไม่มีอะไรมาก ถ้าเราเป็นครู ก็ต้องบังคับตัวเอง รักษาอารมณ์ใจ
แล้วประการที่สอง ต้องไปให้ทันลูกศิษย์ นี่เป็นการฝึกฝนบังคับตัวไปในตัวเสร็จคือจิตมันไม่สบายไข่มุข ไข่มุขได้

ลูกศิษย์ ถวายหลวงพ่

หลวงพ่ เออ ดี ดี นี่หลวงพ่ต้องการ แล้วต่อไปเขาพาท่องเทียวจะได้รู้จักแม่รู้จักปู่ด้วย ฮี รู้จักแล้วหรือ ไอ้อ้วนนี่ ไอ้จี้หมา รูปร่างมันคล้ายแม่จริงๆ แต่ไม่เหมือนเลย ฮี

รัชนี้ ใช้น้ำมันคล้ายแม่ แต่ไม่ได้เหมือนเลขนะ (หัวเราะ) แต่ไอ้รูปบนมันคล้ายจริงๆ
นี่หว่า ฮี

- ลูกศิษย์ แต่งตัวก็เหมือน
- หลวงพ่อกี้ แหม ช่างวับ แหม (หัวเราะ) ไอ้ฮ้วนแบ่งได้ตอนนี้ (หัวเราะ) แต่งตัวก็เหมือน ใช้ได้
ดี เอ้ากลับเสียนะ จะดีมาก
- ลูกศิษย์ วันเกิดของหลานเจ้าคะ
- หลวงพ่อกี้ เอ้อ เอ้อ โชคดีมีสุข เป็นสุขๆ นะ มีแต่เขาไม่ได้เอามาส่งกิน ก็เหมือนไม่มี น่ากลัว
จะเอาไปพวงใหญ่ โชคดีมีสุขตลอดชีวิตนะ... อะไร
- ลูกศิษย์ พวกนักเรียนที่ไม่ได้มาคะ
- หลวงพ่อกี้ อ้อ ทำไม เพราะจอยพาเที่ยวในจุดต่างๆ นะ
- ลูกศิษย์ มันไม่มีเวลาซิคะ
- หลวงพ่อกี้ เอาเถอะ
- ลูกศิษย์ ต้องไปที่บ้าน ทำเองที่บ้านก็เหมือนกัน
- หลวงพ่อกี้ คงไม่เหมือนหรือ
- ลูกศิษย์ ไม่เหมือนหรือคะ
- หลวงพ่อกี้ ทำเองก็เท่าที่เขาฝึกมาอย่างไรก็ไปอย่างนั้น ไอ้ จอย นี่หมายความว่าเขาพาเที่ยวใน
จุด
- ลูกศิษย์ .....
- หลวงพ่อกี้ หา
- ลูกศิษย์ นักเรียน โรงเรียนดอนเมือง
- หลวงพ่อกี้ หา
- ลูกศิษย์ นักเรียน โรงเรียนดอนเมือง นะคะ
- หลวงพ่อกี้ ทำไม
- ลูกศิษย์ อยากได้ประมาณ 100 คน
- หลวงพ่อกี้ อะไรนะ
- ลูกศิษย์ อยากได้เหรียญหลวงพ่อกี้ประมาณ 100 คน
- หลวงพ่อกี้ 100 คน มีตั้งกี่ไหม
- ลูกศิษย์ มี
- หลวงพ่อกี้ เอาตั้งค์มา เอาตั้งค์มาก่อน แล้วขอจะส่งมาให้
- ลูกศิษย์ เดี่ยวหนูไปเก็บให้
- หลวงพ่อกี้ เก็บที่ไหนล่ะ
- ลูกศิษย์ เก็บที่เด็กคะ

หลวงพ่อบอก เอ้า เดี่ยวแกต้องรีบมานะ มันบอกเดี๋ยวจะไปเก็บ
ลูกศิษย์ เดี่ยวหลายวัน
หลวงพ่อบอก (หัวเราะ) เดี่ยวหลายวัน อะ ตำราแกตำราข้ามันไม่เหมือนกันนี่เว้ย ใจ อาจารย์ ไอ้
มันเดี๋ยวหลายวัน เอ๊ย เพิ่งได้ยินนี่ล่ะวะ ไปดูที่วัดยังพอมิ เดี่ยว จดเอาไว้ เมื่อกี้ บาง
กะปี
ลูกศิษย์ ของหนู ตอนเมือง อะ
หลวงพ่อบอก เอ้า ตอนเมือง ร้อยหนึ่ง เขียนไว้ ตอนเมือง เขียนร้อยหนึ่ง จันเดี๋ยวลืม
หลวงพ่อบอก แหม เสียงดังจริงๆ ไอ้ข้างหลังพอดีเว้ย เออ เอ้า โชคดี เอ้า
ลูกศิษย์ หลวงพ่อตั้ง
หลวงพ่อบอก หลวงพ่อ ตัว เคยกินของ โยมทักษิณ ไอ้ โยมทักษิณ นะ อี ไอ้ โยมทักษิณ นะมาที่
ไร หลวงพ่อตัว ฉันทันทุกที (หัวเราะ) เออ ทักษิณ นี่ อ้อ แม่ทักษิณ นี่ ยังไม่ได้ให้
เขา
ลูกศิษย์ แม่เขามาอะ วันนั้นนะ แล้วหลวงพ่อบอกว่าจะแจก
หลวงพ่อบอก เออ ใช่ๆ แล้ว เตือนด้วยนะ จะฝากไว้ให้เขานิดหน่อย เอ้อ สำหรับเพื่อนเขา เมีย
นายพลอะไรนะ ได้ไปแล้วนะ
ลูกศิษย์ ได้ไปแล้ว ดีใจใหญ่ หลวงพ่อฝากให้
หลวงพ่อบอก ไอ้ที่เทวดาคงค์ที่ท่านบอกเมื่อปี 17 เมื่อปีก่อน ปีนี้ ปีที่แล้ว ก่อนปีที่แล้วปีหนึ่ง ปี
อะไร ปีนี้มัน 22 ไซ้ไหม 21,20 ปลายปีไปถามแกบอกว่า ไอ้ของนี้จะเร่งรัดให้ขึ้น
ก่อน 24 ได้ไหม บอกไม่ได้หรือต้องคนไทยดีกว่านี้ของจึงจะขึ้น ไอ้เราก็มองไม่
เห็นว่าคนไทยมันจะดีขึ้นมาได้ยังไง แต่ก่อนก็เนือๆ ไซ้ไหม
ถามแกว่ามันดีแน่หรือ บอก มันต้องดีขึ้นครับ ไอ้เราไม่รู้จะดีอย่างไร ถาม
ดีอย่างไร แกก็บอกว่าดูไปก็แล้วกัน ไอ้เราก็ฝึกฝายสุขขวิปัสสโกมาเรื่อยๆ ก็แค่นั้น
ก็เนือๆ พอมโนมยิทธิมาเท่านั้นวังจืด แล้วมาหนัก อันนี้ละ คนไทยดีขึ้นจริงๆ
นี่เรารู้แะไม่ได้เรารู้แะไม่ได้จริงๆ ไอ้ผู้เทวดานี้ ไม่มีทางสู้ได้ สภาพแกมันเป็น
ทิพย์ตามปกติ ไซ้ไหม แกรู้เขารู้การทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเทวดาขึ้นจาก
มหाराชละ เขาคุ่มรองเราเลย จากนี้ละ เขาคุ่มพวกเราตรง
ลูกศิษย์ วันนี้ วัคฆมหาธาตุ โจมตีเราอีกแล้วละอะ
หลวงพ่อบอก อ้อ เขาไม่ดีหรือ เขาก็ตัวเขาเอง
ลูกศิษย์ มีทางบางสำนักเขาบอกว่า ไม่สวรรค์ได้ ไปพรหมได้ ไปนรกได้ ไปนิพพานได้ ไม่
เห็นด้วย เพราะว่าการศึกษาโนมยิทธินี้ เอ๊ย การฝึกสมาธินี้ ต้องการแค่เพียงให้จิตนิ่ง
ถ้าเพื่อใครไปเห็นอะไร อาจจะเห็นแว็บๆ ๊วบๆ บ้าง ยอมรับอันนี้ แต่ไม่ยอมรับ
นิพพาน

หลวงพ่อบอกไม่ได้ที่เรา เขาตีตัวตัวเอง ข้าไม่ได้ยินนี้หว่า
ลูกศิษย์นี่หนูปอกเธอ เธอได้ยินไหม บอกได้ยินกำลังฟังอยู่นี้
หลวงพ่อบอกไปสนใจอะไรกับเขาละ
ลูกศิษย์ที่แรกหนูก็ก็นไม่สนใจ เอ๊ะ พูดไปพูดมา มาเขาระเราเสียอีกแล้ว
หลวงพ่อบอก(หัวเราะ) หลวงน้ำ เขาไม่เชื่อพระพุทธเจ้าก็ปล่อยให้เขาเถอะนะ
ลูกศิษย์บอกว่าเราจะโดนกระทบ เราโดนกระทบ
หลวงพ่อบอกเอ้า ไปเหอ นี่มีก้วยเดี่ยวหรือเปล่า มีก้วยเดี่ยวหรือเปล่า แหม ไอ้อ้อ มันกินไม่ใช่
เล่นนะ มันล่อที่ 6-7 ชามนะ (หัวเราะ)
ลูกศิษย์ที่นั่งข้างบนร้องไห้
หลวงพ่อบอกทำไม
ลูกศิษย์บอกสงสาร เห็นพ่ออยู่ในรก นั่งร้องไห้
หลวงพ่อบอก(หัวเราะ) พ่อ พ่อชาติปัจจุบันเขาเหอ
ลูกศิษย์.....
หลวงพ่อบอกอ้าว ร้องทำไม ควรจะโมทนาว่า สาธุ บอกดีแล้ว (หัวเราะ)

(เสียงถามฟังไม่ชัดเจน)

หลวงพ่อบอก(หัวเราะ) ต้องสาธุ
ลูกศิษย์ต้องให้ขอมาพระรัตนตรัย พอขอมาท่านเลย อู้ย ดีใจร้องไห้ใหญ่เลย ทหารนะ
ลูกเขยโมทย์ นะ วิ่งหากระดาษชันน้ำตาใหญ่แหม น้ำตาแคว้งผะงะ

หลวงพ่อบอกใช่ใช่

(เสียงถามฟังไม่ชัดเจน)

หลวงพ่อบอกงั้นเหอ
ลูกศิษย์อีกคนพอขึ้นวิมานหลวงพ่อบอกหลวงพ่อบอกไปนิพพานซิ เครื่องทรงนิพพานเครื่อง
ทรงเห็นแล้วๆ หลวงพ่อใส่แว่นตา (หัวเราะ)

หลวงพ่อบอกถ้าไม่เห็นแว่นตา แกจำไม่ได้

(เสียงถามฟังไม่ชัดเจน)

หลวงพ่อบอกนี่มันเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อก็ก๊สมเด็จท่านนั่งล้อ แกเอาแว่นตาขึ้นมาทำไมวะ
(หัวเราะ) ถามแกเอาแว่นตามาทำไม บอกเดี่ยวไอ้พวกนี้มันหลง เดียวมันหาว่า
ไม่ใช่ ไม่มีแว่นตา ไม่มีอะไร เรื่องง่ายๆ ไอ้พรรณนี่เขาทำงานง่าย ๆ นะ ไม่ต้องไปนั่ง
จ้อยอยู่ตลอดหรอก ไปถึงปีปล่อยแสงเข้ากง ไปไหนก็ได้ ึง เบี้ยก (หัวเราะ)

ลูกศิษย์ฟังไม่ชัด

หลวงพ่อบอก.....

ลูกศิษย์.....

หลวงพ่อกับ หลวงพ่อ ใช้เอาโลกสถินช่วย .... ใช้เอาโลกสถินแทน ถ้าเราไม่ใช้เอาโลกสถินก็ได้ขอบารมี พระพุทธเจ้า พระอริยะช่วย ท่านก็จัดการให้เอง ทีนี้เราฝึกแบบนี้ เราจะไปนั่งช่วย มันไม่ไหว ต้องให้ท่านช่วย เป็นภาระของท่านให้ท่านช่วยดีกว่าเราช่วย แต่ว่าไอ้งานอีกอันหนึ่งที่เราจะลืมไม่ได้สมมติว่า พอสมათานปู่บ พอนำสมათานนี้เราต้อง ขึ้นไปตั้งท่า ปล่อยแสงเข้ากวงก่อน นะ ขณะที่นำเขาสมათานนี้ตัวเองจะต้องมี งานคือไปทำตามกิจที่ท่านสั่ง อันนี้ใครขึ้นไปก็รู้ ขึ้นไปที่แสนคน ต่างคนต่างนั่ง คูนึกว่าคุยกับตัวคนเดียว อ้อ เขาทำแบบนั้น

ลูกศิษย์ แต่เด็กคนนี่เก่งนะคะ

หลวงพ่อกับ อี

ลูกศิษย์ เด็กคนนี่เก่ง เก่งมากอยู่ 2 คน บอก ถามว่าท่านชื่ออะไร บอก สัมเพกสี บอกก็ชื่อ หลวงพ่อนะซี เราเคยรู้ใหม่ละ เราคิดว่าเราคิดเองนะ เราเคยรู้ใหม่ละ ว่าหลวงพ่อ ชื่ออะไร...บอกชัดเจนเลย

หลวงพ่อกับ ใช้ได้ ตอนนั้นอารมณ์คล่อง

ลูกศิษย์ เด็กนักเรียนคะ

หลวงพ่อกับ เด็กนักเรียนหรือ

ลูกศิษย์ ค่ะ

หลวงพ่อกับ พวกเด็กๆ อารมณ์มันยังเข้มแข็ง ไอ้พวกเด็กๆ มันยังปู่ป๊าๆ มันยังจับไว่ทุก อย่าง

ลูกศิษย์ ไม่ทราบว่ามีใครดีใจจนร้องได้

หลวงพ่อกับ ไอ้เจ๊ียบ มันร้องให้หรือเปล่า ฮะ เอาใหม่ ข้าให้เกรียงให้ เออ สมุห์ บัญชี เอ๊ะ ตอนที่ เหม ไป หักไปหรือยัง

ลูกศิษย์ ยังเลยคะ

หลวงพ่อกับ เออ หักไป ตัดไปซะเลยซี เดี่ยว.....

ลูกศิษย์ .....

หลวงพ่อกับ .....

ลูกศิษย์ .....

หลวงพ่อกับ ไซ่ ลันนี่เกิดมาเข้าหน้าโกนผมไฟ (หัวเราะ) ไปที่โกนเปียข้างหน้าเอาไว้เปียคราวละ 5 เปีย ปัญจลิกยะ คราวละเปีย คราวละเปียได้ 5 รอบ ไม่ใช่ พอเปียหมดไว้จุก (หัวเราะ) ไอ้เราก็ไม่น่าจะเกียดทำงานหรือก เพราะท่านหา ปีนี้ท่านหาให้จริงๆ นะ หนักมาก ปีนี้เราหนักไอ้เริ่มต้นนี้ เริ่มต้นจริงๆ ของท่านไม่หนักหรือกนะ ไม่ต้อง ทำอะไรมากหรือก ลูก พ.ศ. นี้เอากำแพงให้เสร็จก็พอนะลูกนะ พอเริ่มเกรดพอเริ่ม

ลงมือกำแพง เอาศาลาลัก 2 หลัง ตึกอำนวยการสักหน่อยนะแล้วพอเอาตึกตัวอย่าง
สัก 10 ห้อง หูตึงเลย (หัวเราะ) แหม โอ้โฮ เป็นล้านนะ ต้องจ่ายกันเป็นล้านนะปีนี้

ลูกศิษย์

มีค่าจำหน่ายเทป

หลวงพ่

ใช่ ใช่ อันนี้เขามีบัญชีแล้ว ใช่ไหม ไม่ใช่ รวมกันกับที่กรุงเทพฯ เขาด้วยอะไรก็
ช่าง ตามอรรถาศัย เงินส่วนตัว ให้อุ่นๆ ลงบัญชีไว้เรียบร้อยพอกลับไปรวมกันหมด
นานาวัดตุ ไปหาเจ๊กหมดเลย

ลูกศิษย์

ก็บัญชีมีไว้ให้คนอื่นดู

หลวงพ่

ใช่ ใช่ เอาบัญชีไว้รอดเทวดา นี่ฉันรวย แต่อย่างนะ ลองมาดูเงินตามอรรถาศัยฉัน
นับเป็นล้านนะ โก่ออย่างนี้เขาต้องชมว่า โก่อรลยเลยนะ โก่อแต่ไม่มีเลยนะ ใอันนี้ใจ
มันสลาย ถ้าแบบนี้ละใจสบาย ถ้าเงินมันเป็นก้อนนะใจจะไม่สบาย แต่เวลานี้
อย่างไรมันก็สบายแล้ว มันเล็กไม่สบายแล้ว อารมณ์มันเป็นสุข เพราะอะไร แต่ว่า
เมื่อก่อนนี้เลยมันก็ทำกันแบบนี้ละ คืออารมณ์มันเป็นสุข พอสิ้นปีหมดสตางค์ อ้อ
มีวันเกิด ไม่ใช่สิ้นปีทีเดียว คำว่าสิ้นปีหมายถึงวันเกิด วันเกิดนี้กวาดเกลี้ยง ของมี
ราคาทั้งหมด จะมีแต่ไตรครบไตรไว้ 1 ไตร กับผ้าสบงจีวรอาศัย แต่ของที่มีย่านะ
ถวายพระหมด ไม่รู้ละมันมีเท่าไรก็ให้เท่านั้นนะ ถ้ามันจะให้ก็ทำเรื่อยๆ ไป ยิ่ง
ให้ก็ยิ่งมา ยิ่งมาก็ยิ่งให้ ยิ่งให้ก็ยิ่งมา ยิ่งมาก็ยิ่งให้

แต่ว่าเมื่อก่อนนี้เป็นนักเทศน์ ปีหนึ่งหาไตรได้ปีหนึ่งประมาณ 200 ไตร 200 เศษ
เทศน์กัณฑ์ละ 1 ไตร ใช่ไหม

ลูกศิษย์

หลวงพ่เทศน์ทุกวัน (ไม่ชัด)

หลวงพ่

วันเดียว ตั้งแต่ออกพรรษานี้ บัญชีไม่ว่างเลยนะ บัญชีนะมันจะว่างเพราะว่าบัญชี
ว่างมันไม่มีละ มันอาจจะไม่เทศน์แต่วันเดินทาง ใ้อช่วงระยะไกลนี้มันก็เป็นวัน
เดินทาง ใช่ไหม ถ้าเทศน์แล้ว อุธยา นะต้องถูกเทศน์ 2 เวลา

ลูกศิษย์

วันละ 2 เวลา

หลวงพ่

หมายความว่า ตอนบายนี่เทศน์อยู่ เทศน์ 3 ธรรมาสน์ 4 ธรรมาสน์ก็ตาม แต่ว่าตอน
เข้าถูกเกณฑ์เทศน์อันิสงส์ทุกที ไม่รู้เป็นไง คนเยอะเยอะเขาไม่เกณฑ์ละมีเราคน
เดียว แต่ราคาเท่ากันนะ กัณฑ์เข้ากับกัณฑ์บายนี่ เราได้สองต่อ แต่เหนื่อยมาก
หน่อย ปรากฏว่าได้ผ้าไตรปีหนึ่งเกิน 200 ไตรทุกปี แล้วถึงเข้าพรรษาต้องซื้อไตร
ครองทุกปีหมด ก็เก็บไว้ทุกปีนะ 2 ไตร เก็บไว้ห่มเอง ที่นี้ 2 ไตรนี้ต้องมีคนมาขอ
ทุกปี แล้วผลที่สุดตัวเราต้องไปซื้อ ไม่ซื้อมาเมื่อปี เว้นจากการซื้อผ้าไตรนี้นะ ปี 15

ลูกศิษย์

เฉพาะวัดท่าซุง

หลวงพ่

ไช้ๆ เฉพาะวัดท่าซุงนะ ที่ยังต้องซื้ออยู่ ไช้ใหม่ ไอ้คนที่มันเคยขอมันก็ขอเรื่อย (หัวเราะ) ไอ้เราก็เห็นใจพระเณรที่แก่ ไปขอนี้แก่ไม่มีจริงๆ ไม่ใช่ว่าแก่แล้วแก่ไปขอใหม่ สภาพแบบนี้มันเป็นมานานแล้ว ไช้ใหม่

มีอีกอันหนึ่ง ก็ตอนอยู่กรุงเทพ ออกพรรษา พอออกพรรษาปั๊บตั้งแต่วันแรมค่ำหนึ่ง เดือนสิบเอ็ด ถึงเดือนสิบสอง เทศน์ใช้หนี้เขาเพราะในพรรษาไม่พอกิน จากนั้นไปเทศน์มาพวกก็กินเรื่อยไป คนกินมีเท่าไร เด็ก 80 ปาก พระ 40 ปาก 120 ปาก หากคนเดียวแต่มันก็พอกินเรื่อยๆ ไป หมุนๆ ตัวไป พอเข้าพรรษาปั๊บเป็นหนี้เขาทุกที เทศน์น้อยลง ไปบอຍไม่ได้ แล้วก็มันเลยทำงานจีน ไอ้ตัวนี้ที่มันทำให้เราทำอะไรๆ ได้ ถ้าเราไม่ทำแบบนี้ อย่างที่พระพุทธเจ้าอยู่หัวท่านว่า จาคะ ตัวเดียวก็ไปนิพพานได้ ไช้ใหม่

จาคะ แปลว่า เสียสละ ท่านบอกมันยังมีเชื้อโย กิเลสยังมากนี่ท่านวินิจฉัยละเอียดคนนะ หลวงน้ำนะ ถ้าจาคะตัดตัวเสียออกเสียเหลือแต่สละ แสดงว่าละเอียดมาก แต่ยังไม่นิพพานไม่ได้ ต้องเอา ส ออกเหลือ ละ

แหม วินิจฉัยเก่งมาก แล้วเก่งจริงๆ เราเป็นนักเทศน์มา จนกับนักเทศน์มาไม่รู้เท่าไร ไม่มีใครวินิจฉัยธรรมะ ละเอียดเท่าพระเจ้าอยู่หัว เราเลยชักแปลกใจว่า ท่านเอาเวลาที่ไหนมานะ นี่เป็นเรื่องจริงๆ ท่านวินิจฉัยละเอียด ไม่รู้ละ ตู้งตุงๆ แต่เวลานี้ตั้งแต่ไอ้ขอเรื่องจิตนะเห็นไหม มันบอกแล้ว ถ้าคนลงศึกษาเรื่องแสดงว่า อารมณ์เข้าระดับสูงสุดไม่มีการสอนต่อ

เข้าไปทีนี้ไม่อาละ ไม่ใช่สอนต่อขอทบทวน (หัวเราะ) คิดว่าเป็นการทบทวน ผมขอทบทวน คำว่าสอนต่อไม่มี แต่ทบทวนละออกไปนอกทางทุกที ออกไปใหม่ ไม่ใช่ชนนอกทางเสียนะ หมายถึงไอ้สิ่งที่ยังไม่มีนะ นั่นละทบทวนของท่าน ฉลาดจริงๆ นี่เราต้องถือว่าท่านเป็นอัจฉริยะจริงๆ อย่างนี้เรานึกว่า เอ๊ อย่างนี้สมควรเป็นพระเจ้าแผ่นดิน แต่ว่าเมื่อวันที่ 12 เขาบอกว่า หมอท่านบอกว่าเห็นเขาบอก นับวันปีหนึ่งมี 365 วัน แต่แหม ต้องเสด็จลงรับแขกมีการกิจถึง 500 เศษ ท่านบอกไอ้นี้มันหมายกำหนดการนะ ครั้นนอกหมายกำหนดการมันมากกว่านี้ครับ คิดไปเอง เลยบอกว่า ถ้าใครมาจ้างเอามาเป็นพระเจ้าแผ่นดินวันละสิบล้าน ไม่เอา ท่านบอกว่าทำไ้ได้มันเป็นไปได้แล้ว (หัวเราะ) เราก็อู้ไปส่ง หลวงน้ำ ไม่มีใครเขามาจ้างเราหรอก จ้างเราเอานะ วันละสิบล้านเอานะ เอาละ 2 วัน เป็น 2 วัน (หัวเราะ) พอได้ 2 วันเลิกเลย บอกลาออก 2 วันยังไม่ทันเซ็นอะไรละ

ลูกศิษย์

จึ้นเป็นอาทิตย์แล้วกัน หลวงพ่

หลวงพ่

ไม่ใช่ มันยังไม่เซ็นอะไร อาทิตย์ไม่ได้เดี่ยวนี่เรื่องเซ็น (หัวเราะ)

(เสียงถามหังไม่ชัดเจน)

หลวงพ่

ถ้าเซ็นเราก็มีตัวอย่างแล้วไง บุญชู อนุวัติ บุญชู (หัวเราะ) ใจ รู้เรื่อง ไหม ยังไม่รู้เรื่อง อนุวัติ บุญชู บุญชู จันทรเบกษา อย่างสมมติว่าทางกองทัพเขาจะซื้อแก้ว ก็เซ็นกันไปเป็นหาทางว่า พอถึงแก่ก็ อนุวัติบุญชู ไอ้พวกนั้นพิจารณาใหม่ว่า ไอ้แก้วพวกนี้ยังไม่ควรจะมีในกองทัพแล้วแก่ก็อนุวัติ บุญชู (หัวเราะ) เพราะไม่ได้อ่าน ใครส่งเข้าไปอนุวัติความจริงก็น่าอนุวัตินะ เพราะว่ากันมาเป็นดับมาแล้วนี่ ไอ้ตัวรองๆ ก็เซ็นกันมาแล้ว ใจใหม่ เหลือแถมคนเดียว (หัวเราะ) เหลืออนุวัติ บุญชู คือว่าเป็นผู้บัญชาการที่มีความเข้มแข็งที่สุด ไม่มีใครเข้มแข็งเท่าเขาในประวัติศาสตร์ ใจใหม่ หรือโยมจะว่าไง ไอ้คนอื่นมันยังมานั่งกันไม่กัน ยังงี้ละ ดีไม่ดีส่งย้อนกลับไปพิจารณาใหม่ นี่ไม่เข้มแข็งพอ ท่านบุญชูเข้มแข็ง อนุวัติตะบัน (หัวเราะ) ความจริงแกล่เหมือนกันนะ ถูกฉันทัมชะที

ลูกศิษย์

ตัมยังง

หลวงพ่

คราวนั้น โรงเรียนการบิน ยังอยู่ นครราชสีมา ฉันทัมสบาย อาหาร เขาเอาไปนอนที่นั่น หนีแขก ใจใหม่ ตอนเช้าเราก็เดินไปเที่ยว ตากอากาศนะ ตามถนนต่างๆ ก็ปรากฏว่าลุง บุญชู เขาก็ไปเยี่ยมตามฐานบินต่างๆ เข้าเขาก็เดินปากจู้ เขาเดินผ่านมา เขามอง เขามอง เราก็นึกว่าอิตานี่ถ้าจะจำไม่ค่อยได้ ถาม ลุง เดินปากจู้ไป ปวดริดสีดวงครับ(หัวเราะ) ไอ้हां แม่ทัพปวดริดสีดวง แหม เรายุึก เอ๊ ก็เลยถามเขาบอก ถ้าแม่ทัพมันปวดริดสีดวงปากจู้ มันจะรบกับใครเขา ผมไม่ได้รับกับเขาครับ คนอื่นเขารบ แล้วใครบัญชาการรับละ ฝ่ายยุทธการเขามี เนาะค่อยยังชั่ว หลีกไปได้ นะ แล้วถามว่า คินนี้จะตั้งใหม่ เขาจะมีการกินเลี้ยงใจใหม่ บอก ไม่ตั้งละครับ ลัก 2 ทุ่มก็กลับ ไม่ไหวมันปวดริดสีดวง โรคกระเพาะด้วย มันไม่ดีสักอย่าง เราก็นึก อือ ไอ้แม่ทัพนี่ก็ป่วยเหมือนกัน ก็พอดีแก่ก็เดินผ่านไป เราก็เดินเล่นไปเดินเล่นมาพอดีพวกศิษย์การบินเขามากลุ่มหนึ่งใจใหม่ พวกศิษย์การบินนี้เขามาลัก 6-7 คน ไม่รู้มันไปไหนมา ผ่านมาก็เลย เอ๊ย ไอ้ลูกชายมานี้ซิ เขายกมือไหว้ถามว่า ทำไมครับ ถามว่า ใครร้องเพลงน้อยเป็นไหม แหม มีไอ้คนหนึ่งคุณ ร้องทั้งลำตัด ทั้งเพลงน้อย เพลงเรือมันเก่งหมด หมอลงหมอลำ มันร้องได้เก่งไอ้คนนั้นนะ เก่งมาจำชื่อไม่ได้ เลยบอก อย่างอื่นไม่ต้องร้องนะ วันนี้ถ้าแม่ทัพเริ่มกินข้าว เขาต้องร้องกันใจใหม่ นี่ต้องถามพวกนี้เขา แกเคยร้องหรือเปล่าละ (ตอบ) ไม่เคยครับ

หลวงพ่

เรอะ ไม่เคยรู้เรื่องหรือ เพราะร่วมกับเขาใจใหม่ บอกว่า ถ้าแม่ทัพเริ่มกินข้าวจะแกกร้องเพลงน้อย ถาม ทำไม บอก แม่ทัพชอบ อย่างอื่นแกอย่าไปร้องนะแกไม่ชอบเท่าเพลงน้อย เพลงน้อยนะชอบมากที่สุด มันก็ร้องเพลงน้อย มันก็ว่าไปถึงไอ้การฝึกนะนะ กว่าจะได้ปึกได้ปึก จะได้อะไรหนอ มันก็ต้องระวังอันตรายทุกอย่างภัย

ไอ้โทษที่จะฟังมาถึง ร้องไปร้องมา บ๊ะ อีตานุญู ทิ้งซามข้าง ลูกขึ้นจวกกับเขาเลย (หัวเราะ) ไปคลอบ้างนะ

ลูกศิษย์

คะ

หลวงพ่

ไปละกับเขาตีสองนะ (หัวเราะ) ถึงตีสองนะ เลิกตีสอง

ลูกศิษย์

ปวดริดสีดวง

หลวงพ่

หายปวด (หัวเราะ) เราสู้ออ อีตานุญูชอบเพลงน้อย แล้วดันเก่งนะ โหเก่งมาก เมื่อหนุ่มๆ เขาเคยเป็นเจ้าของ อีตานุญูเป็นร้อยเอกไซ้ใหม่เขายังเป็นร้อยเอก เรืออากาศเอกนะ เราไปที่ **ลพบุรี** ไอ้เจ้าพ่อคนหนึ่งเขาเข้าทรง เขาคัดหมี่ป๊อบ เขากัดด้วยแก้วกร้วมๆ มองดู เขี่ยกุกัดได้วะ เออ เจ้าพ่อนุญชูละหมาดกัด ดื่มน้ำป๊อบแล้วได้จริงๆ เหมือนกัน นะ เจ้าพ่อนุญชู ที่กัดนี้เขาเรียก **อาพัตเหล้า** นะ เขาเสกเหล้านี้ เขาเรียก **อาพัตเหล้า** แล้วมันจะไม่บาตรปาก **อาพัตเหล้า** นี้เหนียวมากฟันฟันนี้ไม่เข้าละ นี่เห็นไหม แกเป็นทั้งเพลงน้อยเป็นทั้งเจ้าพ่อ วันนั้นถามเขาบอก เวลานี้เป็นเจ้าพ่อหรือเปล่า เป็นไม่ไหวแล้วครับ พอเข้า เข้าขึ้นมาเดินทางไป **อุตะเถา** เราก็ไปเดินๆ หมุนๆ ที่ **สมเด็จพระพุทธทิปังกร** เขาทำไว้ที่หอพระพุทธรูปนะนะ เขาเขียนนามไว้ **สมเด็จพระพุทธทิปังกร** เรานึก เอ นี่ชื่อพ่อเรา ไปกราบๆ ก็นั่งตามสบาย ทีนี้เขาจะขึ้นเครื่องบิน เขาก็มากกราบเหมือนกัน มันมีการบังเอิญต้องเจอหน้ากันเรื่อย ถามว่า เมื่อคืนเลิก 2 ทุ่มหรือ เขาบอก ตี 2 ครับ เอ้า แล้วปวดริดสีดวง แล้วปวดท้องเป็นโรคกระเพาะไง ไอ้ริยา ไอ้เด็ก ถาม ทำไมล่ะมันยั่ว ถาม มันยั่วยังไง มันร้องเพลงน้อย ว่าอย่างนั้นว่าอย่างนี้ แหม มันลำบากลำบากกว่าจะได้ปกได้ปก ดีไม่ดีพลาดท่าพลาดทางต้องติดคุกติดตะราง แหมต้องลูกไปละกับมัน

หลวงพ่

(หัวเราะ) เข้าตาปรี๊ด เดินท่องๆ (หัวเราะ) แกก็มีดีเหมือนกัน แต่ถ้าร้องเพลงอื่นละ 2 ทุ่มก็กลับแน่ เรานึกแล้วนึกอีก นึกยังคาซุซุซุทีเฮอะ

ลูกศิษย์

หลวงพ่หลอก

หลวงพ่

ก็ไม่ได้หลอก เอาจริงๆ นะ แต่เปล่า ลองดูว่าแกจะหมดฤทธิ์หรือยังหือ ไอ้ตานุญูหนุ่มๆ นะ เขาก็เรื่องหนึ่งต่างหาก ไซ้ใหม่ อีตานุญูแก่ๆ นี่เป็นแม่ทัพแล้ว อาจจะหมดฤทธิ์ได้ แหม ดันไปเขียนตรงที่ยาชะด้วย(หัวเราะ) ไอ้ตานุญูที่แกร้องตอนที่แกทุกข์นั้นทุกข์นี้บรรดาศิษย์การบิณ มันมีความลำบากทุกอย่าง กว่าจะได้ปกไซ้ใหม่ ดีไม่ดีก็เดินเข้าซังเตไป ลูกงโทษต้องระมัดระวังทุกอย่าง แกก็พรรณนาของแกเรื่อยไป ตามเรื่องตามราวของเพลง

เห็น **อาทร** เขานั่งเล่าให้ฟังว่า ทีแรกก็กินดี พอได้กว่าเพลงน้อยพอขึ้นเพลงน้อยชักกินช้าแล้ว ชักตัก ถือ กิน พอตักแล้วก็ถือ ขึ้นจ่ออยู่นั่น ชักใจเดินเต็มทีแล้วจะละละนยะ พอยั่วไปยั่วมา วางช้อนลูกขึ้น ละเลย ทีนี้ไม่ต้องห่วงนะ บรรดาฝ่าย

ในทั้งหลายกลับกันเป็นแฉกกลับ เหลือแต่ฝ่ายหน้า ความจริงเสียดายแก่ตายชะ
แล้ว ตายหรือยัง

ลูกศิษย์ ตายแล้วค่ะ
หลวงพ่อก็น่ากลัวไปร้องเพลงเมืองผี
ลูกศิษย์ วันนั้นก็ร้อง
หลวงพ่อก็น่า
ลูกศิษย์ ตั้งทุนไว้
หลวงพ่อก็น่า
ลูกศิษย์ ตั้งทุนไว้ โรงเรียนจันทบูรเบกษา
หลวงพ่อก็น่า สดางค์แก่ก็บาทก็ไม่รู้ ฮี
ลูกศิษย์ คงจะหลายบาทครับ
หลวงพ่อก็น่า ไอ้ โรงเรียนจันทบูรเบกษา แยกออกสดางค์ก็บาท ฮี ไปเปลี่ยนชื่อใหม่ชื่อ โรงเรียน
ตะบันทะเลหลังคา (หัวเราะ) เอ้า มีอะไรล่ะ ง่วงไปนอนเสียไป ไอ้คนนั้น ประเดี้ยว
แกมีหวังนะ บอกประเดี้ยวเจ็บตัว
ลูกศิษย์ ผมมีความศรัทธา ขอฝากตัวเป็นลูกศิษย์
หลวงพ่อก็น่า เอาแต่ตัวนะ ปากไม่เอานะ แกอยู่ที่ไหน
ลูกศิษย์ ผมอยู่กรุงเทพฯ ครับ
หลวงพ่อก็น่า อ้อ ทำงานอะไร
ลูกศิษย์ ทำงานสอนหนังสือครับ
หลวงพ่อก็น่า ไปสอนทำไมหนังสือล่ะ
ลูกศิษย์ สอนความรู้ สอนวิชา
หลวงพ่อก็น่า เอ้อ สอนเด็กให้รู้หนังสือซะใหม่ เออ ใช้ได้ๆ เมื่อกี้ออกสอนหนังสือชักสงสัย
(หัวเราะ) ดีๆ ไปนะ เอ้อ ฝึกฝนมโนมยิตติ ฝึกกับเขา
ลูกศิษย์ ผมอัสจารย์ครับ ว่าหลวงพ่อก็น่าสอนนิพพานลัดได้ดีมาก คือทำไมมันง่ายนัก
หลวงพ่อก็น่า อ้อ ไม่ง่ายหรอก เข้าใจไม่ถึงไม่ง่าย ต้องอารมณ์ใจถึง อารมณ์ดีมันถึงจะง่ายนะ
ความรู้สึกนี่นะ
ลูกศิษย์ พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า มีที่ไปซะใหม่ครับ
หลวงพ่อก็น่า ใช่
ลูกศิษย์ แล้วที่บอกว่าสูญนะ มันสูญอะไรครับ
หลวงพ่อก็น่า ก็ไอ้คนริษามันเขียนยังไง นิพพานัง ปรมัง สูญยัง นิพพานสูญ
ลูกศิษย์ ก็แสดงว่านิพพานเป็นขั้นที่สูงกว่าสวรรค์ทั้งหลายอย่างนั้นหรือ
หลวงพ่อก็น่า ก็ลองไปเที่ยวดูก่อน อันนี้ไม่ตอบละ ให้พวกนี้มันฝึกให้

ลูกศิษย์ .....
หลวงพ่อ ไซ้ คุณควรจะฝึกให้ได้ แล้วคุณเอาความรู้นี้ไปฝึกนักเรียนคุณเวลานี้เด็กๆ ได้กัน
เยอะไซ้ไหม ตั้งแต่รุ่นอนุบาลถึงรุ่นเคอะ ถึงคือเตอร์แล้วก็มีหลวงปู่ ทวนทองพล
เอกนะเป็นอาจารย์ แต่ว่าถ้าคุณสามารถเอาไปทำได้ เด็กของคุณจะปกครองง่าย
แล้วประการที่ 2 เด็กจะสอบไม่ค่อยตก ครูจะไม่เสียชื่อ

ลูกศิษย์ บุคคลที่จะไปนิพพานนี้ อย่างสมมติว่าฟังเทศน์พระศาสดาเจ้าแสดงธรรมเสร็จ
แล้ว ไปนิพพาน แล้วก็ตายไปขณะที่ยังไม่ได้อายุถึง ก็ยังไม่เคยไปแล้วนี่ จิตตก
ที่ว่าถึงนิพพานนั้น บุคคลนั้นดับจิตแล้วไปนิพพาน หรือว่าจะต้องไปเสียก่อน

หลวงพ่อ หือ

ลูกศิษย์ จะต้องไปให้รู้ที่เสียก่อน

หลวงพ่อ ต้องไปก่อน

ลูกศิษย์ ต้องไปให้รู้ที่เสียก่อน

หลวงพ่อ ไซ้ ถ้าไม่ไปก่อนไปนิพพานไม่ได้ เอ้า ไปก่อนดับจิตไซ้ไหม หลวงน้ำเพราะจิตมัน
ไม่มีสภาพดับ (หัวเราะ)

ลูกศิษย์ ตามประวัติ ได้ข่าวว่ามีพระท่านต้องการไปนิพพาน แล้วท่านก็ดับชีวิตของท่าน
การกระทำอย่างนั้นแล้ว ไปนิพพานเพื่อให้หมดความทุกข์ในสังขาร อย่างนั้นจะ
เป็นบาปหรือเปล่า

หลวงพ่อ จะเป็นบาปได้อย่างไรเล่า เขาไปนิพพาน

ลูกศิษย์ ไม่บาป

หลวงพ่อ บาปก็ต้องลงนรกไซ้ ไซ้ไหม อย่าง พระโลหิตะ ท่านเชื่อดคอตายท่านไปนิพพาน
พระพุทธเจ้าท่านไม่ได้ว่าอะไรนี้ ไซ้ไหม แต่คำว่านิพพานนี้คุณจะต้องรู้ มัน
แปลว่า ดับ คืออารมณ์มันดับเรื่องขั้น 5 มันไม่เกาะติดขั้น 5 ตัวนี้มันเป็น
นิพพาน ของกล้วยๆ นะ แต่บางทีคุณอาจจะไปเจอกล้วยน้ำว้า ก็กล้วยดิบ
เหมือนกันนะ

ลูกศิษย์ แต่ทั้งไว้นานๆ บางทีก็สุก ถ้าไม่สุกก็เน่าไปเลย

หลวงพ่อ (หัวเราะ) ไซ้ แต่มันก็กล้วยนะ แต่เปล่าจิตเราถึง

ลูกศิษย์ มีความรู้สึกจะทำไมรู้สึกง่ายนั้ก แม้ว่าคนปฏิบัติเด็กๆ หรือบางคนก็ถึงง่ายๆ สตรีก็
ถึงกันมาก

หลวงพ่อ อย่าลืมนะ สมัยก่อนเจ็ดขวบเป็นพระอรหันต์นับไม่ถ้วน

ลูกศิษย์ จะเป็นด้วยได้อาจารย์ดี หรือถูกทางดี ประกอบอาจารย์ดีด้วย

หลวงพ่อกับฉันต้องทั้งอาจารย์ก็ดี กาละมังก็ดี ถ้วยก็ดี ชั้นก็ดี มันต้องดีหมดละ ฮี หม้อก็ดี กะทะก็ดี เตาดี ถ่านดี ฟืนดี มันต้องดีพร้อมละ นี่หมายความว่าบุญบารมีเขาสั่งสม มาดีแล้ว

ลูกศิษย์ แล้วบุคคลที่ถึงแล้วเป็นอาจารย์ เรียกว่า ถึงพระนิพพาน บุคคลเหล่านี้ก็จะ เป็น อริยบุคคลได้หรือยัง

หลวงพ่อกับฉันก็ต้องถามเขาก่อน

ลูกศิษย์ถามหลวงพ่อกับฉันว่า บุคคลคนนี้เป็นอริยบุคคลได้หรือยัง ต้องไปถามเขาอีกหรือ

หลวงพ่อกับฉันคนไหน ต้องการคนไหนไปถามคนนั้น

ลูกศิษย์ถามฉันว่า ต้องการคนนั้นหรือ ถ้าหลวงพ่อกับฉันทดลองจิตสอบดูไม่ได้หรือ

หลวงพ่อกับฉันสอบได้แต่ไม่พูด

ลูกศิษย์ถามฉันว่า อ้อ ไม่พูด

หลวงพ่อกับฉันพระพุทธรูปเจ้าห้ามพูด จริงไหม

ลูกศิษย์ถามฉันว่า ถ้าเช่นนั้นการล่วงเกินพระนิพพาน แล้วบุคคลเหล่านี้เป็นฆราวาสได้เคยฟังว่า บุคคลที่เป็นฆราวาสอย่างนี้ถ้าหากว่าจิตตกถึงพระนิพพานจะอยู่เป็นฆราวาสได้ไม่ เกิน 7 วัน ข้อนี้เป็นความจริงหรือเปล่า

หลวงพ่อกับฉันเสีย อ่านหนังสือไม่ทั่ว อ่านหนังสือไม่ครบ กลับไปอ่านใหม่

ลูกศิษย์ถามฉันว่า ผมเคยฟังเทศน์มาอย่างนี้

หลวงพ่อกับฉันอย่างนี้นะ ถ้าอย่างนี้ก็เทศน์ผิด นั่นหมายความว่าบุคคลนั้นเข้าถึงอรหัตผล ไม่ใช่ 7 วัน ผิดจาก 7 วัน ถ้าได้อรหัตผลวันนี้ ถ้าเป็นฆราวาส พรุ่งนี้จะอยู่ถึง พรุ่งนี้ได้ไม่ถึง อาทิตย์ตก ต้องนิพพาน

ลูกศิษย์ถามฉันว่า ไม่ข้ามวัน

หลวงพ่อกับฉันข้าม ข้ามไปวันหนึ่ง จากวันนี้ไปวันพรุ่งนี้ไง ไซ้ไหม ได้วันนี้ละวันพรุ่งนี้จะอยู่ไม่ ถึงอาทิตย์ตก ต้องนิพพาน แต่ไม่มีใครถึง โดยมากจะมองตั้งวันนั้นนะ นางยักษ์ฉิบ แปลงเป็นวัวขวิดตายหมด

ลูกศิษย์ถามฉันว่า ถ้าเช่นนั้น อาจารย์ต่างๆ ที่ได้กระแสดกไปนิพพานที่ในสำนักนี้นั้นหมายความว่า อย่างไรจะมีชีวิตอยู่ได้

หลวงพ่อกับฉันไอ้โอ คุณ ก็บอกคุณอ่านหนังสือไม่ครบ เคี้ยวเอากระ โถนครอบหัวซะเลย

ลูกศิษย์ถามฉันว่า ก็ดีครับ จะได้ฉลาดขึ้น

หลวงพ่อกับฉันก็อารมณ์จิตเขาเข้ากระแสดพระนิพพาน ถ้าอารมณ์เริ่มเข้าถึงพระโสดาบันนี้ เขาไป นิพพานกันได้แล้ว พระโสดาบันนี้ถือว่าเป็นผู้เข้ากระแสดพระนิพพานเขาไปเที่ยว ได้สบายแล้ว แต่ยังไม่มียกขัตติยภูมิไซ้ไหมจนกว่าจะถึงอรหัตผลจึงจะมีสิทธิ์อยู่ตรง นั้น

ลูกศิษย์ อ้อ โสดาบันนี่ อยู่ได้เกิน 7 วัน ไซ้ใหม่ครับ

หลวงพ่ อ้อย โสดาบันอยู่ได้ร้อย หลายพันปี อยู่สักโกฏิปีก็ได้

ลูกศิษย์ .....

หลวงพ่ คือว่าเขาตัดเฉพาะอรหันต์เท่านั้น โสดาบัน สกิทาคามี 2 อย่างนั้นมีผิวมีเมียบ

ลูกศิษย์ ผู้ที่ได้แล้ว เป็นอาจารย์ฝึกอยู่ตรงนั้น นี่ก็เป็นผู้ที่ได้เป็นอริยบุคคลแต่โสดาบัน ยังไม่ถึงสุดท้ายไซ้ใหม่

หลวงพ่ มันยังไม่แน่ เอ้อ สุดท้ายไม่ได้หรือ สุดท้ายได้มันก็ตายหมด แต่ว่าเรื่องนิพพานนี่นะอย่าลืมนะ การฝึกกันนี่เราอาศัยบารมีพระพุทธเจ้าไม่ใช่ความรู้ของเราละ ทุกขณะที่ฝึกนี่ท่านจะคุมอยู่ตลอดเวลา คือพวกนี้เขาจะต้องบอกว่า ขออาราธนาบารมีพระพุทธเจ้าช่วยตลอดพระอริยมัน 4 ชั้นนี้ โสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี ยังทรงตัวอยู่ถ้าถึงอรหัต ถ้าเป็นอรหัตมรรคก็ยังทรงตัวได้อยู่ ถ้าเป็นทรหัตผลเมื่อไหร่ก็ต้องนิพพานไซ้ใหม่

อย่าง แม่ศรี นะ แม่ศรี วันนั้นไปนั่ง โยมก็นั่งด้วยกัน เขามานั่งคู่ ตามปกติ แก่นั่งต่ำกว่าเสมอไซ้ใหม่ พอนั่งปั๊บแกแกล้งบอก ฮีนั่งแบบนี้เหมือนนั่งกับตุ๊กตา แกแกล้งขำ บอกนั่งแบบนี้เหมือนนั่งกับตุ๊กตา ถามว่า ใจของเธอนะเห็นสภาพคนนี้เป็นตุ๊กตาแล้วหรือ บอกไซ้ ถาม ถ้าอย่างนั้นเป็นอนาคามีไซ้ใหม่ บอก ฮือ โทกว่านั้นนิดนึงนะ (นั่นนะ เต๊ะชะด้วย โทกว่านั้นก็เป็นอรหัตมรรคไป เขายังแค่นั้น) ถามว่าแกจะยังอยู่ทำไม เอ๊ หายใจพรวดเดียวก็ถึงแล้วแต่ที่แกทำอย่างนั้นนะ แกห่วงลูกห่วงหลาน ถ้าขึ้นไปถึงจุดจริงๆ นะมันต้องสร้างต้องจัดระบบตัวอีกอันหนึ่งนะ ถ้าเต็มมันเขาต้องจัดระบบตัวเขาอีกอันหนึ่ง จะวิ่งรอกๆ อย่างนี้ไม่ได้ นี่เวลานี้แกก็วิ่งจิปาถะ ใครไปก็ลูก ใครไปก็ลูก มันก็ลูกทั้งนั้นนะ ลูกเวลานี้แสนกว่าแกก็ต้องไล่เบียด (หัวเราะ) ไซ้ใหม่ แกก็ดี เวลานี้มันเหวี่ยงเหวี่ยงแล้วดาวดิงส์สองร้อยเศษนะ เหลือสอง ฮี แม่ศรี กะ แม่จิต นี่เขาเกาะกันมาตั้งแต่ต้น

ประกาศรี ท่านบอกว่า วันนั้นไปนั่ง ไซ้ 2 คนมันล้อ มันมองหน้าพ่อกับหน้าแม่นี้ ถ้าตัดคอมมาวางไม่รู้ว่าหน้าใคร ถ้าไม่เห็นตัวนะ

ลูกศิษย์ ผมขออภัยครับ ผมขอถามข้อความตรงนี้หน่อยว่า ที่ในไตรปิฎกหรือดังได้ขึ้นพระเทศน์บอกว่า เรื่อง นางปฐาจารา แล้วมีข้อความว่าพระพุทธเจ้าตรัสว่า นางปฐาจารา เธอมีความทุกข์และร้องไห้มาหลายชาติ น้ำตาของเธอรวมกันแล้วมากกว่าน้ำในมหาสมุทรทั้ง 4 ข้อความอันนี้เป็นความจริงหรือเปล่าครับ

หลวงพ่ จริง ถ้าคุณไม่มั่นใจ คุณไปถาม นางปฐาจารา คุณ อ้าว ต้องไปให้ได้

ลูกศิษย์ ถ้าหากว่า นางปฐาจารา เกิดและมีความวณเวียนเช่นนั้น บุคคลอื่นๆ ก็มีความวณเวียนเช่น นางปฐาจารา หรือเปล่า

หลวงพ่อบอก อาจจะมากกว่าก็ได้

ลูกศิษย์บอกว่า แล้วก็แสดงว่า น้ำในมหาสมุทรทั้ง 4 นั้น ก็เป็นน้ำตาของคนทั้งหลายที่ได้เวียนกัน มาแล้วใช่ไหม

หลวงพ่อบอก อาจจะมือน้ำเชื่อมผสมด้วยก็ได้ (หัวเราะ)

(เสียงถามฟังไม่ชัดเจน)

หลวงพ่อบอก อย่าลืมนะ (หัวเราะ) เอ้าอนงเออะ หัวฟุ่ม คุณถามฉัน ฉันไม่ค่อยจะตอบคุณ เพราะ ฉันมีวิธีฝึกให้ ต้องฝึกให้ได้

ลูกศิษย์ถามว่า ขอลาอีกนิดหนึ่งครับ เป็นข้อที่สงสัยติดอยู่ ก็ต้องถามอาจารย์ อีกข้อความหนึ่งว่า ในที่ที่ว่าพระพุทธเจ้าตรัสว่าในที่ที่ที่เราคุ้นเคยนั่งอยู่ก็ดีเดินอยู่ก็ดี หรือในที่ใดๆ ก็ ดี ในที่นั้นนะเราไม่เคยตายไม่มี หรือไม่เคยเกิดไม่มี ข้อความนี้เป็นจริงหรือเปล่า

หลวงพ่อบอก จริง ถ้าไม่เชื่อไปถามพระพุทธเจ้าดู

ลูกศิษย์ถามว่า อันนี้ ความที่ว่าตายหรือเกิดอันนี้ หมายความว่า ตายและเกิดลงในวิปัสสนาที่ว่ สัจจะเปลี่ยนแปลงไปทุกนาที่ อย่างนี้หรือเปล่า

หลวงพ่อบอก ไม่ใช่ๆๆๆ อย่ารู้มากเกินไป

ลูกศิษย์ถามว่า ไม่ใช่อย่างนั้นหรือคะ

หลวงพ่อบอก คือว่า คำว่า ตาย เกิด นะมันตายจริงๆ โดยสภาพของร่างกาย ในพื้นที่ใดที่ไม่มีคน ตายนะ มันไม่มีละนะ

หลวงพ่อบอก มันหมายถึงคนอื่นด้วย

ลูกศิษย์ถามว่า อ้อ คนอื่นด้วยนะ

หลวงพ่อบอก ใช่ ในสถานที่ใดที่ไม่มีคนตายนะมันไม่มีไหน ใช่ไหม นี่อ่านหนังสือไม่ทั่ว สอน นักเรียนโง่หมด

ลูกศิษย์ถามว่า สัจจะเปลี่ยนแปลง...

หลวงพ่อบอก คือว่า หนังสือธรรมะนี้ ต้องอ่านให้ละเอียดนะ มันมีเรื่องอยู่จุดหนึ่ง คือ เจ้ากรรม เรานี้จะ สมเด็จพ่อนะ มันมีเรื่องว่า ในนิพพานนี้มันไม่มีธาตุใช่ไหม มันไม่มีธาตุ ไม่มีอะไรเหลือ มันไม่มีธาตุ ธาตุทั้งหมดมันไม่มีเลย แต่ว่าใน พระไตรปิฎก มีจุด หนึ่ง ในพระนิพพานหาอะไรเหลือไม่ได้ แต่มันเขียนท้ายไว้ ตัวธาตุ

ในพระนิพพานที่หาสภาวะอันใดเหลือไม่มี หมายความว่า ไอ้ดัชนีห้านี้ แล้วแกก็ห้อยไว้เฉยๆ ธาตุ ฉะนั้น เจ้ากรรม ไปหาที่วัดบอกนี่หลวงพ่อบอก มันยังงัยครับ ไอ้ดัชนีเขียนยาว มันเขียนไม่ต่อ คนเขียนมันเขียนไม่เป็น ในพระนิพพานหา สภาวะอันใดเหลือไม่ได้ แล้วก็ลงธาตุ มันจะควรเขียนว่า ในพระนิพพานจะหาธาตุ ใดๆ เหลืออยู่ไม่มี นี่ไอ้ถ้อยคำในหนังสือนี้มันนึกเดียว ใช่ไหม ทำให้คนงง นี้ เป็นอันว่า คนที่รวบรวมออกมา นี้ ก็บ้าแะชะจนกระทั่งไม่ยับขยายเลยคือ

จำนวนแต่ละจำนวนมันเหมาะสำหรับแต่ละสมัย อย่างใน วิสุทธิมรรค นะ หลวง
น้ำ สมัย พระพุทธโฆษาจารย์ นะ โอ้ ท่านคงง่ายที่สุดใช่ไหม มาสมัยเรานี้ 3 ใบ
กลับ อ่านแล้ว มาสมัยเรานี้อ่าน 3 ใบ ถ้าไม่กลับก็ปวดหัว อ้าว ป้า ยังไม่ไปหรือ

(เสียงถามฟังไม่ชัดเลย)

ถาม หลวงพ่อยังไม่เก็บ

หลวงพ่อก็ไป ไปเหอะ

สนทนาสายลม 2

วันพุธที่ 24 ตุลาคม 2522

ภาษาบาลีไม่ใช่ภาษาไทย คำว่า ภาษาไทย นี่จริงๆ มีบาลีมาแทรกเพราะพื้นฐานมาจากบาลี เพราะว่าคนไทยมาจากแขก ภาษาบาลีก็ต้องถือว่าเป็นภาษามคธ คือว่าภาษาแขก นี่มันมีเยอะ ใช่มั้ย อันนี้มันเป็นภาษาของชาวมคธทำไมเราจึงคิดใช้ภาษามคธเดิม เพราะไทยสายเหนือนี้มาจากถิ่นฐานมคธ หรือมาจากชาวมคธ คือมคธที่อินเดียถ้าเป็นสายเหนือเนอะ ถ้าเป็นสายใต้เนี่ย มาจากเผ่าพันธุ์ อ่าหม คือมาจากแดนของ อ่าหม เดิม อ่าหม นี่ก็ไทย ใ้ที่มาจากมคธนี่ก็ไทยแต่ว่ามันคงเดินทางเข้ามารวมกันอยู่หลายที่ ถ้าอยู่ถิ่นทางของ อ่าหม มันใช้ภาษานี้ ใช้ภาษาถิ่น

ลูกศิษย์   จิ้นก็เข้าทางเหนือใช่ไหมคะ

หลวงพ่อก   เขาเข้าทางเหนือ ใช่ ถ้า อ่าหม นี่เขาอยู่อินเดียวนะ ถ้า อ่าหม นี่อยู่เขตหนึ่งอินเดีย แต่ว่าถ้าเข้าลงมาทาง มะริด เดินเรือเข้ามาทาง พม่า นี่ มะริด นี่แล้วก็ลงมาทาง เพชรบุรี ทาง อ่าหม ก็คือไทย ไทยยกมารจุดนั้น ใ้ให้นามว่า ไทยอ่าหม แล้วก็ต่อมาก็สักร้อยปีเศษ ไทยพวกหนึ่งเข้ามาตั้งถิ่นฐานใกล้กันใ้ให้นามตัวเองว่า ไทยมลิวัลย์ ก็ไทย (หัวเราะ) เอะละยุ่งละ

ลูกศิษย์   อยากทราบว่ พระธาตุจอมกิตติ นี้คะ ทำไม พระเจ้าพัศราช ถึงสร้าง

หลวงพ่อก   ก็เพราะอยากสร้าง (หัวเราะ) ที่สร้างขึ้นก็เพราะว่าท่าน พุทธโฆษาจารย์ นำพระไตรปิฎกและพระบรมสารีริกธาตุมาถวาย พระเจ้าพัศราช ความจริงท่าน พุทธโฆษาจารย์ องค์นี้ ที่ไปแปล พระไตรปิฎก จาก ภาษาสิงหล ไปเป็น ภาษามคธ ที่แรกฉันแปลภาษาบาลีไป เพราะนี่ก็ว่าท่านเป็นแขก ใ้ไปใ้มาไม่ใช่แขก เป็น ไทยใหญ่ อยู่ เมืองสุธรรมวดี ที่แรกก็ เอ ตอนเรียนหนังสือใ้ว่าท่านเป็นแขก ความจริงนะไม่ใช่ คือว่าท่านนำมาแล้วก็มาถวาย พระเจ้าพัศราช พร้อมด้วยพระบรมสารีริกธาตุ จึงได้ทำเป็นเจดีย์มาบรรจุ ก็ไม่ใช่ใ้ว่าพระบรมสารีริกธาตุเข้ามาประเทศไทยเป็นครั้งแรก ไม่ใช่ พระบรมสารีริกธาตุเข้ามาประเทศไทยเป็นครั้งแรก ตั้งแต่สมัยพระพุทธรูปเจ้านิพพานใหม่ๆ

ถ้าว่าทั้งสองจุดนี้ ฉันคิดว่าที่ ลำพูน นี่มาก่อนที่ พระธาตุจอมทอง ก็ตอนที่ว่าพระพุทธรูปเจ้ายังทรงมีชีวิตอยู่ที่ พระเจ้าอริราชูระ ท่านทราบจากพ่อค้าเกวียนว่าเวลานี้พระพุทธรูปเจ้าทรงอุบัติขึ้นแล้วในโลก แล้วก็สอนใ้คนเป็นพระอรหันต์เป็นจำนวนมาก พ่อค้าเขาค้าขายถึงกันนี้ ทีนี้ท่านอยากจะใ้พระพุทธรูปเจ้าท่านก็ไปไม่ไหว สมัยนั้นบ้านเมืองประเทศมันเล็กๆ ใ้ไหม ท่านก็เลยใ้วิชาโตแล้วเรียนลัดทำอย่างไรใ้รู้ใ้ไหม จุดศูนย์กลางแจ้งแล้วอาราธนาพระพุทธรูปเจ้านิมิตต์พระพุทธรูปเจ้ามา

เก่งไหม (หัวเราะ) เขาลือกันว่าใครนี่ทำอะไรทำอะไรอยู่ที่ไหน พระพุทธเจ้าทรงทราบหมด พ่อค้าเกวียนบอกอย่างนั้น ท่านก็เลยใช้จตุรบุรุษ อารามนา พระพุทธเจ้า

กลางคืนท่านก็นอน นอนไปเข้ามิดท่านก็ฝันว่ามีพญาหงส์ทองคำ หงส์ทองนะ แต่เป็นทองคำบินมาจากทางทิศตะวันตก 5 ตัวแล้วก็มาลงที่พระลานหลวง ท่านก็เลยคิดว่าพระพุทธเจ้าเสด็จแน่พอดีขึ้นขึ้นมาท่านก็เปิดหน้าต่างดู พระแกล่นะ ก็เห็นพระยืนอยู่ 5 องค์คงเข้าใจว่าเป็นพระพุทธเจ้า ก็ชวนพรรคพวกลงไป พระที่เป็นหัวหน้ามาก็รายงานบอกอาตมาไม่ใช่พระพุทธเจ้า อาตมามีพระนามว่า พระโมคคัลลาน์ พระพุทธเจ้าทรงใช้มาให้เจริญศรัทธา ให้นำคณะมาอีก 5 องค์ ท่านก็ถวายอาหารแล้วก็ว่ากันเรื่อย รับผิดชอบเสร็จ พระโมคคัลลาน์ ก็เดินออกไป เดินขึ้นไป ไปนั่งที่ ดอยโมคคัลลาน์ ใกล้เคียงกันเสร็จ พระโมคคัลลาน์ ก็เดินออกไป คนตามไปทำบุญที่นั่น

ท่านก็พยากรณ์ต่อไปว่า ต่อไปนี้ประเทศนี้จะมีความรุ่งเรืองจะสามารถทรงพระพุทธศาสนาได้ครบ 5,000 ปี พระพุทธเจ้ายังไม่นิพพานนะ แล้วต่อมาท่านอยู่ไม่กี่วันท่านก็กลับ ท่านกลับไปแล้ว พระยาอริสิริจะ ท่านก็ไม่ละความพยายาม จะเอาพระพุทธเจ้าให้ได้ท่านก็จตุรบุรุษใหม่ (หัวเราะ) ที่นี้ท่านฝันไปอีก เข้ามิดฝันว่า พระยาช้างเผือกพาโขลงช้างออกมาในอากาศ 500 เชือก แล้วก็มาลงที่พระลานหลวง ท่านก็มั่นใจแน่เลยว่าพระพุทธเจ้าเสด็จแน่ ก็เป็นความจริง เปิดหน้าต่างออกไปเห็นพระยืนพริบอยู่ที่หน้าพระลานหลวงก็ลงไปที่นี่จะพบพระพุทธเจ้า แน่นนอน พระพุทธเจ้าทรงฉันภัตตาหารเสร็จ โปรดกันพอสมควรแล้วก็ถอยหลังไปนั่งที่ ดอยโมคคัลลาน์ เหมือนกัน

แล้วก็ต่อมาก็ทรงพยากรณ์อีกว่าสถานที่ประเทศนี้ ต่อไปจะเป็นประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรือง จะสามารถรักษาพระพุทธศาสนาไว้ครบ 5,000 ปี แล้วก็พยากรณ์ต่อไปว่า เมื่อตถาคตนิพพานไปแล้ว พระธาตุคือ กระดูกพระรากขวัญ พระธาตุรากขวัญทางซ้าย จะมาบรรจุที่นี่ แล้วก็ตอนนี้ท่านก็เลยเล่าประวัติต่อไปว่า

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงนิพพานไปแล้ว ตอนที่เขาแบ่งพระบรมสารีริกธาตุกัน พระมหากัสสป ก็บอกว่า พระรากขวัญทางซ้ายพระพุทธเจ้าทรงพยากรณ์ว่า จะต้องไปอยู่ที่ เมืองอริสิริจะ ท่านก็ไม่ยอมนี้ก็ต้องถือว่า ถ้าพระบรมสารีริกธาตุจะมาประเทศไทยก็ต้องมาสมัยนั้นก่อนเพื่อน แล้วก็ต่อมาจากนั้นก็ยังมี พระมหากัสสป นี่แหละนำมาถวาย พระเจ้าอชุตราช ที่เชียงแสน ต้นตระกูลของ พระเจ้าพรหม แล้วต่อมาอีกสมัยหนึ่งก็ไม่แนนนัก พระมหากัจจายนะ กับพระอรหันต์อีกหลาย

องค์ นำพระบรมสารีริกธาตุมาถวาย พระเจ้าอชุตราช พระเจ้ามังราย ลูกชาย พระเจ้ามังรายมหาราช นี่เป็นลูกชาย

แล้วต่อมาจากนั้นมาเท่าที่ทราบก็มาสมัย สมัย พระเจ้าพังคราช ที่ พระพุทธโฆษาจารย์ ท่านนำมาถวาย พระพุทธโฆษาจารย์ นำพระบรมสารีริกธาตุ พร้อมด้วยพระไตรปิฎกมาถวายแล้วท่านอยู่เลย จำพรรษาแล้วก็สร้างวัดอยู่ที่นั่นเลย เป็นอันว่าประเทศไทยนี้ ไม่ใช่พระพุทธศาสนาเข้ามาที่ร้อยปีก็วันนี้ไม่ใช่ชนะ พระพุทธศาสนาของเราถึงประเทศไทยนี้สมัยที่พระพุทธเจ้ายังอยู่สงสารพระอีก สององค์ หลายปีแล้วท่านไปอยู่อินเดียกลับมา แล้ว ท่านเจ้าคุณอุบาลี วันนั้น เทศน์กันในวิฑู เจ้าคุณอุบาลี ถามว่าพระพุทธเจ้าเคยเสด็จมาประเทศไทยไหม องค์นั้นบอกไม่มีทางเจอแต่ละครั้งก็แย่ ประเทศอินเดีย ก็กว้างขวาง เจ้าคุณอุบาลี ท่านก็ค้าน ท่านบอกว่า พระพุทธเจ้ามีพุทธปาฏิหาริย์นะ ท่านบอกเป็นไปไม่ได้ ท่านก็เลยสงสารพระองค์นั้น (หัวเราะ) มันห่วยเต็มทีมันคิดว่ามันมีความสามารถ เท่าพระพุทธเจ้านี้ แม้แต่พระที่โกนหัวห่มผ้าเหลืองก็ใช้อะไรไม่ได้ ในหลักสูตร พระพุทธศาสนามีทุกอย่างแต่ไม่รักษาให้ครบ บางทีเรียนผ่านไปแล้วก็ลืมไปซะ ไม่ทำพระพุทธเจ้าท่านจะมานี่มันของไม่ยาก อภิญญาเนี่ยมันของหนักกว่าอะไร ทั้งหมด พระอรหันต์นี่เข้ามาได้ ดินแดนที่เป็นเขตประจำตามความเข้าใจว่า แถวลำพูน ลำพูน ลำปาง นี่ต้องเป็นเขตของ พระโมคคัลลาน์ ถ้า เชียงราย ขึ้นไปนี่เป็น เขตของ พระมหากัจจายนะ ถ้าเลยไป เชียงตุง ไปถึงจีน นี่เป็นเขตของ พระมหากัสสป แต่ พระมหากัสสป เวลาท่านจะนิพพานนี้ ท่านนิพพานในเขต เชียงตุง นะ แล้วเวลานี้ท่านก็ยังทิ้งศพของท่านเองไว้ เป็นศพแห้งอยู่ในถ้ำไม่เชื่อก็ไปดู

ลูกศิษย์
หลวงพ่อ

แล้ว พระธาตุพนม ละคะ พระธาตุพนม ที่นั่นเขาเลี้ยงบัวดอก พระธาตุพนม นี้ที่หลัง ไม่เกี่ยวข้องกับตอนนี้อย่าง พระธาตุจอมกิติ ตามประวัติเขาจะบอกไว้ว่าพระพุทธเจ้าเสด็จมาเหมือนกัน เสด็จมาพร้อมกับ พระอานนท์ กับ พระมหากัจจายนะ ตอนนั้นมันเป็น โลกน้อยๆ ไซ้ใหม่ เป็นดอยน้อยๆ เป็นเขาเล็กๆ ต่ำๆ ที่เห็นมันไม่สูง เขาเรียก ดอยน้อย พระพุทธเจ้าเสด็จมาที่นั่น ที่นั่นยังไม่เป็นเมืองนะ เป็นป่า ท่านก็ตรัสกับ พระมหากัจจายนะ ว่า สถานที่นี้ต่อไปจะมีนามว่า โยนกนคร ท่านบอกไว้ก่อน แล้วก็จะเป็นประเทศที่มีความรุ่งเรืองมาก จะรักษาพระพุทธศาสนาได้ครบ 5000 ปี แล้วก็ทรงเสวยพระเกศา ผมท่านนะ ท่านตั้งใจจะให้หลุด ท่านก็เลยพระเกศาติดมา 3 เส้น ท่านก็วางไว้กับพื้นอธิษฐานให้จมดินลงไป ฉะนั้นที่ ดอยน้อย นี้ที่เขาบรรจุพระบรมสารีริกธาตุนี้ คือว่าที่ท่าน พุทธโฆษาจารย์ มา นำพระบรมสารีริกธาตุมา

ก็บอก พระเจ้าฟังคราช ว่าที่ตรงนี้พระพุทธรูปเจ้าเคยเสด็จ แล้วฝั่งพระเศวตไวยุติธรรม
จึงได้ทำตรงนั้นบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เข้าใจไหม

ลูกศิษย์

ก็เห็นมีพระพุทธรูป 3 องค์นะค่ะ

หลวงพ่

หลายองค์กว่านั้นก็ได้ นั่นเขาสร้างวางไว้ละ เขาจะสร้างกันอีกมากกว่านั้นก็ได้
เพิ่งได้แค่ 3 องค์ ไซ้ใหม่นักเรียนประวัติศาสตร์ (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

หนูไม่ได้เรียน

หลวงพ่

แล้วเรียนอะไรบ้างละ ไอ้ที่เรียนคลองที่สุดคือ ขอดังค์แม่ไซ้ใหม่ (หัวเราะ) ท่านเข้า
มาประเทศไทยเมื่อไหร่ ต้องตอบว่าตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้าคือมีหลายจุดนี้ที่
ปรากฏว่าท่านเสด็จ ท่านเสด็จมามีหลายแห่ง พระธาตุแช่แห้ง รู้จักไหม ช่อแฮ อยู่
ที่ไหน ถ้า ช่อแฮ อยู่ที่ น่าน แช่แห้ง อยู่ที่ แพร่ ไอ้ แช่แห้ง นะ เป็นอย่างนี้ คือว่า
เวลาพระพุทธเจ้าท่านเสด็จไปประทับที่นั่น เขาเอาลูกสมอไปตากแห้งแล้วเอาไป
ถวายท่าน ก็มันแข็งนะซี ท่านเลยแช่น้ำให้มันนิ่มสักเล็กน้อยแล้วก็ฉัน เลยให้นาม
ว่า พระธาตุแช่แห้ง (หัวเราะ) ไม่ใช่แช่น้ำแช่นะ ท่านพยากรณ์ไว้หลายจุด

ไอ้เราก็ต้องคิดว่า พระพุทธรูปทรงบรรลุมงคลสัมมาสัมโพธิญาณที่
ประเทศอินเดีย แล้วเวลานี้ที่ ประเทศอินเดีย เขาไม่มี มีจริงๆ เขาไม่มีหรอก แล้วก็
ที่รักษาพระพุทธศาสนาไว้ครบถ้วนก็มีประเทศไทย อย่าง พม่า นี่ทางวินัยเขาก็
เกือบจะโยนทิ้งไปเลย เขาว่าเขาทิ้งไปหมดนานแล้ว เออ จนเป็นคำพังเพยว่า พระ
สูตรไทย วินัยมอญ อภิธรรมพม่า คือว่าพระไทยนี่ ถ้าพูดไปก็อ้าง พระสูตร ว่าเป็น
ของพระพุทธเจ้าตรัสนะ ถ้ามอญนี่เคร่งครัด วินัย มากเกินไปจนกระทั่งวัดลมบวช
แล้วแกไม่ทำอะไร แกบอกว่าเป็นอาบัติหมด (หัวเราะ) อภิธรรม มากๆ เขามาก
พอเรียนกันมาปั๊บเขาเรียน อภิธรรม เลยวินัยก็เลยไม่สนใจ ไม่รู้เรื่องเลย อย่างพระ
พม่ากินข้าวได้ทุกเวลา จับตัวผู้หญิงก็ได้ อะไรก็ได้หมด ฉันไปทีแรกฉันตกใจ นั่ง
อยู่กลางลานวัดเห็นพระควงแขนกับผู้หญิงมา (หัวเราะ) เราก็มองๆ ไป เอ ไอ้เรา
มันบวชผิดที่ (หัวเราะ) รู้แบบนี้มาบวชที่ พม่า ดีกว่า (หัวเราะ) มันสนุก (หัวเราะ)
เขาทำได้เพราะอะไร เพราะว่าเขาไม่มี พระวินัย เลยพอบวชเข้ามาแล้วปั๊บก็เรียน
อภิธรรม เลย

ลูกศิษย์

แล้วแบบนี้เขาไม่บาปหรอกคะ

หลวงพ่

เขาจะบาปได้อย่างไร ในทางศาสนาไม่ถือว่าเป็นพระนี่

ลูกศิษย์

เขาไม่ผิดวินัยหรอกคะ

หลวงพ่

เขาไม่ได้ผิด เขาไม่มีเลย (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

เขาไม่มีก็เลยไม่ต้องรักษาเลยเหรอคะ

หลวงพ่ อ้าว เขาไม่มี รักษา กับ ผีอะไร (หัวเราะ)

ลูกศิษย์ อย่างนี้มันก็ไม่ตรงตามหลัก

หลวงพ่ ตรง ตามหลักของเขา ตามหลักของเราที่ต้องขึ้นด้วยวินัย พระสงฆ์ที่มีวินัยครบถ้วน พระพุทธเจ้ายังไม่ทรงเรียกพระเลย ทรงเรียกว่าสมมติสงฆ์ ยังเป็นสงฆ์สมมติ แล้วก็ถ้าหากทำฆานสมาบัติจนได้ถึงสมาบัติ 8 ได้วิชา 2 ในวิชา 3 ได้ 5 ฝย อภิญญา 6 ก็ยังไม่ทรงเรียกว่าพระ ยังเรียกสมมติสงฆ์อยู่ จะเรียกพระได้ต่อเมื่อเป็นพระ โสดาบัน แล้วถ้าถึงพระ โสดาบัน พระที่บวชเป็นพระท่านก็เรียกพระ ฆราวาสที่ยังไม่ได้บวช ถ้าเป็นพระ โสดาบัน ท่านก็เรียกพระหมดเพราะว่าความเป็นพระหรือไม่เป็นพระมันอยู่ที่การตัดกิเลส อย่างทหารนี่ ซ้ายหันขวาหันก็ไม่มี (หัวเราะ) เขาไม่เรียกทหาร เขาเรียกทหารปลอม(หัวเราะ)

ลูกศิษย์ เอ่อ อาหารที่เราเตรียมนี้ สมมติว่าท่านออกบิณฑบาต แต่ท่านไม่ได้ของคนอื่นเลยนี่คะ เราควรจะไปใส่พอที่ว่าท่านจะฉันทิม อย่างนี้ถูกต้องหรือว่าสมควร เพื่อว่าท่านจะได้รับบาตรของคนอื่นต่อไป

หลวงพ่ ก็ไม่รู้ ก็แล้วแต่เรา ให้มากเราก็ได้มาก ให้น้อยเราก็ได้น้อย

ลูกศิษย์ คือไม่แน่ใจว่าท่านจะ

หลวงพ่ ให้พอใจเรามากกว่า ถ้าเราพอใจจะให้ขนาดไหน เราก็ให้ขนาดนั้น แล้วก็ดูตามความจำเป็นด้วย ถ้าเกิดพอใจเรา ถ้าเกิดหมดเลยไม่มีกินก็ไม่มีรู้เหมือนกัน ดี ให้ห้วงพอไปเลยหมดเรื่องหมดราว แต่ถ้าหลายองค์ก็ไม่ไหว ต้องหม้อโตๆ นะ

ลูกศิษย์ ก็ทำเท่าที่มีมาพอใช้ไหมคะ

หลวงพ่ เออ นั่นแหละดี ก็อย่าให้มันเบียดเบียนตัวเองนะ อย่างหลวงพ่ให้ท่านเขานี้ถ้าขอทานมาขอ มันก็คิดเลยว่าข้าวแกงจานเท่าไรถ้วยเดียวชามเท่าไร จะให้ค่าข้าวแกงเท่าถ้วยเดียว

ลูกศิษย์ ที่นี้นี่ก็สงสารเขา แล้วที่นี้เราควรจะทำอย่างไรบ้างไหมคะ

หลวงพ่ ก็ไปแบกศพมาเผา(หัวเราะ)

ลูกศิษย์ ไม่ไหวเจ้าคะ

หลวงพ่ เห็นศพก็ตั้งใจ นึกว่าไอ้เจ้าที่ตายนี้ มันไปอยู่ที่ไหน ขอให้มาปรากฏถ้ามันมาไม่ได้ เราไม่เห็นก็ขอติดต่อ ท้าวมหาราช เขา ท้าวมหาราช นำมาแล้วจะช่วยได้ทันที แต่อย่างไรๆ เขาก็ยังไม่ตัดสินใจกันโดยผู้ที่เราอุทิศส่วนกุศลตรง อย่าแบ่งให้ใคร ถ้านึกเอาไวๆว่า บุญใดที่เราบำเพ็ญบารมีแล้วตั้งแต่ต้นจนปัจจุบันจะพึงมีกับเราเพียงใด ขอให้เรองโมทนาแล้วรับผล ดีกว่าเราว่างๆ แบบนี้ ถ้าเป็น สัมภเวสี ก็สะดวก ถ้าหากบังเอิญถึงอายุขัยเขาก็ยังไม่ตัดสินใจ แต่ถ้าวาไอ้ถึงอายุขัยนะ ไปลงเลย ไม่ผ่านพระยายม ก็มีนะ ที่หนักจริงๆ นะไม่ผ่านสำนัก พระยายม เดินพาหุรกลงต่อม

ตามขุมที่เขาต้องการเลย(หัวเราะ) แล้ว พระยายม เขาจะถามท่าน มีพระบางองค์
ตาย เราก็รู้ปฏิปทาของท่าน เราก็ตามไปที่ สำนักพระยายม เราก็ชี้แจงไปตามที่อื่น
ก็ถาม ลุง ท่านนี้เขามาหรือเปล่า และที่นี้หรือเปล่า บอก โอ๊ยเรามีบุญไม่เท่าเขา
หรือ เขาผ่านเลยไม่แวะหรือ (หัวเราะ) ที่นี้บุญน้อย เขาไม่แวะหาผมหรือ เขา
ศักดิ์ศรีใหญ่ ลงเลย ถารม ลงไปไหนแกก็บอกว่าอยู่นั่นไง เป็นพระนี่ลำบาก พระนี้
บวชถ้ำมันไม่ดีนะ มันหนักกว่าฆราวาสมาก ถ้าพลาดท่าลงฆราวาสเขายังมักจะ
แวะ สำนักพระยายม ดีไม่ดีเขาตีตัวขึ้นสวรรค์ได้ พระถ้ำลงมันไม่พักที่นั่น เดินลง
ดิ่งไปเลย มีบุญมาก ไซ้ใหม่ คนศักดิ์ใหญ่ พระยายม ต้องยอมแล้วไม่แวะสำนัก
ท่าน ท่านยังไม่กล้าห้ามเลยนะ (หัวเราะ)

นึกว่าเป็นพระดี ไม่ดีหรือ ถ้ำพลาดละหนักกว่าฆราวาสอีกฆ่าปลาตัว
ขนาดเดียวกัน ฆราวาสฆ่าปลา 100 ตัว พระฆ่าปลาตัวเดียว อย่างเดียวกันขนาด
เดียวกัน พระลงลึกกว่า เพราะว่าพระเจ้าเรียกว่าเป็นเขตในปุณณียบุคคล เอาอย่างนี้
ก็แล้วกัน เวลาที่เขาเอาสตางค์มาถวาย ทุกคนเขาไหว้พระ ถ้าเราไม่ให้ขอทาน
ขอทานต้องไหว้เจ้าของสตางค์นี้ แค่นี้ง่าย ๆ ของง่าย ๆ อย่างอื่นไม่ต้องคิดแล้ว
เท่านี้พอ ถ้ำพลาดหน่อยเดียว ไอ้ที่เขาบอกบางคนที่เขาบวช อาบัติเล็กน้อยไม่
เป็นไร นี่แนะนำให้ลงนรกกันเป็นแถว แม้แต่ อาบัติทุกกฎ มันก็ลงนรก มันลง
จริงๆ นะ ถ้าจะถามว่าพระที่บวช ไม่มีใครมีความผิด มันก็ต้องมีความผิด แต่
ความผิดไม่หนักนี้มันตีตัวหนีได้ ไอ้หนีได้มันไม่หักล้างความชั่วเดิม ต้องทำ
ฉานสมาบัติหนี แต่ว่าถ้าหนีด้วยกำลังฉานนี้ไม่แน่นักหรือ ไปอยู่พรหมชั่วคราว
ถ้าหมดบุญเมื่อไหร่ก็เหาะลงไปอยู่ขุมนั่นแหละ ไซ้ใหม่ไม่ไซ้พื้นเลยนะ ไปพัก
ชั่วคราวแล้วถ้าจะหนีได้จริงๆ ตามให้ผลไม่ได้เลย ไซ้ใหม่ ถ้าเป็นไม่ได้ก็เป็นพระ
โศดาไปก่อน (หัวเราะ) พระโศดาบั้นนี้ของไม่ยาก พระโศดาบั้นกับสกิทาคามีก็
คือชาวบ้านชั้นดี ไม่ใช่ชาวบ้านชั่วเลว ก็ยังมีศัวมิมิย ยังอยากรวย

ลูกศิษย์
หลวงพ่

มีไม่ได้นี่ พระโศดาบั้นอะไรนี่ยังไม่ไปนิพพาน
ก็มี เฮ้ย เป็นพรหมหรือเทวดาไม่จำเป็นนี่ แต่อย่าลืมนะว่า พรหมหรือเทวดาที่เป็น
พระอริยะก็เยอะ มี 2 พวกนี้ พอได้ฉานโลกีย์ก็ไปอยู่ของชั้นฉานโลกีย์ ถ้าเป็นพระ
อริยะเจ้า ไม่ใช่พระอนาคามี หรือเป็นพระอนาคามีไม่ได้เข้าฉาน 4 ตาย ก็ยังอยู่ชั้น
เดียวกันแต่เขาคิดว่า เขามีความใสสว่างกว่า สบายกว่าและมีความสุขกว่า
เหมือนกันคนที่อยู่ตำบลเดียวกัน มันรวยกว่ากัน มีความสุขไม่เท่ากันมีความสุข
ไม่เท่ากัน ไซ้ใหม่

ที่นี้ถ้าได้ฉานตั้งแต่พรหมชั้นที่ 1 ไปถึงชั้นที่ 11 ฉาน 1 ถึง ฉาน 4
ละเอียด เป็นฉานโลกีย์นี่เป็นพรหมได้ตั้งแต่ชั้น 1 ถึงชั้น 11 แต่ว่าถ้าเป็นพระอริย

เจ้า ถ้าไม่ได้เข้ามาน 4 ก็ไปอยู่ตามนี้เหมือนกันถ้าเป็นพระอนาคามีเวลาตายไม่
เข้ามาน 4 ก็ไปอยู่ตั้งแต่ 1-11 เหมือนกัน แต่เป็นพระอนาคามี เวลาจะตายเข้ามาน
4 แล้วตายยังอยู่ชั้นที่ 12 ก็เลื่อนไป 13 14 15 16 พอ 16 แล้วไปเป็นอรหันต์ไปเลย
แต่ว่าที่ต่ำกว่านั้นที่เป็นอนาคามี ท่านก็ไปนิพพานเหมือนกัน บางทีกุ่มเทวดา พระ
กুমิที่เราตั้งศาลกันนี้เป็นพระอนาคามีได้ตั้งเยอะ เวลานี้เป็นพระอริยเจ้าเยอะ

พอท่านเป็นพระอริยเจ้าแล้ว ถามทำไมไม่เร่งไม่ขึ้นไปอยู่สูงท่านบอกไป
ทำไม ท่านก็เปรียบเทียบให้ฟัง คนที่รวยแล้วอยู่กระต๊อบมันก็รวย คือเขาไม่มี
อาการคืนรน อย่างเป็นกุ่มเทวดามีอายุสั้นก็คืออายุสั้นพอหมดอายุแล้วก็ไป
นิพพานเลยก็สบายกว่า ไซ้ใหม่

แบบรับราชการตำแหน่งสูงเงินเดือนแสนบาท แต่เขาติดยศให้ลิตตรีเจ๊ก
ว่านายพลอีกโยมรับผิดชอบแต่หมู่เดียว (หัวเราะ) ไซ้ใหม่โยมมันคิดว่า ถ้ามียศสูง
รับผิดชอบก็มาก จะไปกินเหล้าขาว กินเข้าไปได้เหรอกนายพลนะ กินเหล้า 28
ดื่กรี้กินไม่ได้ ต้องล่อตีๆ กินแพงๆ หน้อย เข้ามาบ้านก็ไม่มีตั้งคักกลับมาอีก ดีไม่ดี
เป็นหนี้เขอีก

รวมความแล้วอย่าง **ท้าวเวสสุวรรณ** นี้ ก่อนจะตายท่านเป็นพระโสดาบัน
แล้วท่านก็ตายด้วยกำลังมาน คือ เข้ามานตาย การเข้ามานตายนี้มีสิทธิ์เป็นพรหม
แน่นอน แต่ถ้าก่อนจะตาย ถ้าเข้ามานตายจากมานนั้นมันออกมาจิตมันเป็นทิพย์
ท่านก็รู้ว่าท่านที่ท่านจะเกิดมาเป็นคน ท่านมาจาก **จันจาตุมหาราช** ทำไมไม่ไป
พรหม ท่านแวะ **จาตุมหาราช** ส่ง มันสุดแล้วแต่ความพอใจ ถ้ามีสิทธิ์สูง เราจะไม่
ไปสูงได้ถ้ามีสิทธิ์ต่ำจะไปสูงนะไม่ได้แน่แก็ถามว่าทำไมถึงขึ้นไปอย่างนั้นเพราะ
เขาถือว่าไอ้ผู้น้อยกว่า เขามีเวลาปฏิบัติตนเพื่อนิพพานได้เร็วกว่า ถ้าเป็น
อนาคามีหรือเป็นอรหัตมรรคก็คอยแค่นั้น ไม่ช้าหมดอายุ เทวดาชั้นนั้นก็ไป
นิพพาน ถ้าไปเป็นพรหมหรือเป็นอรหัตมรรคก็ต้องมรรคกันอยู่นั้น จนกว่าจะ
หมดผลกรรม

พระบรมสารีริกธาตุ ถ้ามีแล้วไม่ควรเปิดดูบ่อย บางครั้งท่านเสด็จไปที่อื่น
บางครั้งท่านก็มาเยอะ ไม่แน่หรือ ถ้าพระบรมสารีริกธาตุครั้งแรกของ **หลวงพ่
ปาน** รับช่วงมา ท่านให้ตลับทองคำแล้วก็ใส่โกศนะ มาวันหนึ่งไปเปิดดู ไม่มีเลย
อ้าว เรียบ ขโมยกลับไปด้วย (หัวเราะ) กลับทองคำเอาไปชะด้วย (หัวเราะ) เราก้
นึกว่า เอ นี่ใครมาขโมย ไอ้ห้องเราใครเข้าไม่ได้เลย ห้องนั้นนะ ฉันทออกมาเมื่อไหร่
ฉันทก็ใส่กุญแจเมื่อนั้น ฉันทไม่เคยปล่อยให้มิช้องเข้าไปเลย ผลที่สุดก็นึกว่าเรามันคง
ไม่ดี แล้วกำลังใจก็ไม่ได้เหมือนกัน ต่อมาอีก 2 วันพระนิมนต์ไปฉันทที่ **อำเภอเสนา**
ฉันทนอนๆ อยู่ก็เห็นพระมาขึ้น สวาทท่านถามว่าต้องการพระบรมสารีริกธาตุหรือ ก็

บอกว่าต้องการ ท่านบอกว่าไปสวดมนต์เย็นวันนี้ไปนั่งบ่นๆ ให้ไปนั่งบ่นๆ ให้ไป
บ่นกับใครก็ไม่รู้ (หัวเราะ) ที่ที่เราไปนั่งก็มีพระนั่งอยู่ ก็มีพระนั่งขนาบอยู่ข้างหลัง
เราก็อาวโสนั่งตรงกลางหน่อย เอ คุณฉันไปคุยกันมา เขาก็คุยกันถึงเรื่องพระบรม
สารีริกธาตุ เลขนี้ขึ้นมาได้ บอก ของผมมีตั้ง 5 องค์หายไป ต้องไปทำบุญที่วัด
ก่อน แต่พอกลับมาถึงวัด ท่านบอกว่าไม่ได้หรอก 2 องค์ ได้ 5 องค์

ถึงเวลาเราก็จัดขบวนไปรับ ไปถึงคนนั้นหรือแหก แหม ผมตั้งใจจะให้ท่าน 2
องค์หยิบมาใส่ตลับแก้ว มองดูทีไรก็ 5 องค์ทุกที ผมก็เอาไปเก็บที่ แล้วมาเปิดดูก็ 5
องค์ทุกที (หัวเราะ) เลยเอาไป ไปชะ 5 องค์ พอมาแล้วก็เอามาบูชา มาทำบุญ 3 วัน
ก่อนจะเข้าที่ที่ศาลา ตั้งไว้ทำบุญ 3 วัน ก็ท่านสั่งแบบนั้น พอทำบุญ 3 วันเสร็จ ทำ
ประทักษิณเสร็จก็นำพระบรมสารีริกธาตุเข้าห้อง ไม่เปิดเจดีย์นั้นตลับทองคำที่อยู่
5 องค์ก็มาอีกแล้วเลขกลายเป็น 10 องค์ แล้วจากนั้นมาเดี๋ยวก็เต็ม เต็มตลับเลย

มีวันหนึ่ง วันวิสาขบูชา ก็เอามาสร้งน้ำ ก็ไม่ชวนใคร เราสร้งคนเดียว สร้ง
แล้วก็ตามคำราพระธาตุเขาบอกต้องวิ่งเข้าหากันก็ปล่อยไวน้ำเลยปากขัน คนมาดู
กันทุกคนนี่เห็นเหมือนกันหมด เลยเข้ามาจริงๆ อัจฉริยะจริงๆ น้ำเลยปากขันขึ้นมา
จริงๆ ไม่ใช่มองแล้วตาลายเลยไม่ใช่ คนเดินผ่านไปผ่านมาก็เห็นเหมือนกัน แล้วก็
มีอยู่พัก มีเสียงพระท่านบอกว่า เอ้า เทน้ำออกได้แล้ว ถาม ทำไม บอกว่า พอแล้ว
กันคนรู้พอแล้ว ก็เป็นอันว่าขันนั้นต้องใส่ตุ้มไว้ กลายเป็นน้ำมนต์ใดๆ เข้ามา
ต้องการน้ำมนต์ก็ขอไปเลย นี่เรื่องพระบรมสารีริกธาตุเขาไม่มีสิ้นสุดหรือ ออก
อย่างที่นี่มีอยู่ปีที่บรรจุพระให้เขาก็นั่งอยู่ข้างบนกับ ท่านเจ้ากรมเสริม บรรจุไปบรรจุมา

เอ เราก็ไปผ้าขาวปูดีแล้วก็ใส่พานดิเรียบร้อยประเดี๋ยวก็ปรากฏที่โน่นกลุ่ม
ประเดี๋ยวก็ปรากฏที่นี้กลุ่ม ตามเสื่อ ตามพื้น ก็มาเก็บให้ ท่านเจ้ากรมเสริม ก็บอก
เอ อย่างไร ก็นั่งอยู่ด้วยกัน 2 คน ท่านก็บอกท่านจะมาเอง ก็เลยบอกท่าน บอกว่า
อยู่ไม่ไหวแล้ว คนเขาก็จะหาว่าไม่แน่ พอตอนบ่ายก็ลงมา เขาจัดห้องไว้ให้
เรียบร้อย ก็มาบรรจุอีกมาบรรจุอีก ประเดี๋ยวแปะตรงโน้น ประเดี๋ยวแปะตรงนี้ ที่
นี้ คุณประสิทธิ์ ผู้จัดการธนาคารที่ชลบุรีนะ แกก็มาจัดไว้ที่ลาดเคลื่อนบ่นะ สวยเลย
ชุบโครเมียม แกบอก

หลวงพ่อดับ ให้ลงในถาดนี้ก็แล้วกันครับ ก็เลยบอก คุณประสิทธิ์ ฉันไม่
มีอำนาจเป็นพระพุทธรูเจ้านะ ท่านจะโปรดหรือไม่โปรดก็เป็นเรื่องของท่าน ฉันก็
วางถาดลงให้ลงตรงถาดนี้ก็แล้วกันครับแก่ก็เลยพูดอย่างนั้น เรียบไป เราก็ทำงาน
กันไป ประเดี๋ยวแปะตรงโน้น แปะตรงนี้ 4 องค์ 4 มุมตรงหน้าเรา นั่นไม่ใช่เราเล่น
กลนะ

แล้วมีอีกคราวที่วัด ก็มีคนขอบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ก็เป็นนักปฏิบัติ
กรรมฐานเราก็ให้ ก็ว่าเขานับถืออยู่แล้วใช่ไหม พระธาตุเวลานั้นก็มี 14 องค์ เรา
บอกไปคน สองสามคน มันเอาพระมาตั้งร้อยจะไปอยู่ได้หมดได้อย่างไร กลาง
คืนนะ เห็นพรุ่งนี้จะบรรจุแล้วกลางคืนก็นั่งคุยกัน ไอ้คนที่นั่งคุยกันมองเลยหัวเรา
ไปหมด ตาสูงหมดถาม มองอะไร อะไรมันเข้ามาทางช่องลมแว็บๆ เป็นแสงสว่าง
ในห้องพอเขาบอกเท่านั้นเราก็อบอ ไอ้เรื่องที่ว่าเราจะไปบอกกับเขาว่าจะเป็น
อย่างนั้นเป็นอย่างนี้มันไม่ได้ มันสุดแล้วแต่ท่านจะสงเคราะห์ ไม่ใช่อำนาจของ
เรา ไม่ใช่ที่เราบูชาแล้วเราจะกะเกณฑ์ให้ท่านมาเท่านั้นเท่านี้ ยิ่งกะเกณฑ์อย่างนั้น
ท่านไม่มาเลย พระพุทธเจ้าไม่อยู่ได้อำนาจใคร จบแล้ว

ลูกศิษย์

มันบังคับจิตตัวเองไม่ได้

หลวงพ่

ได้ซิ ก็คิดให้มันดีซะ แทนที่จะคิดในเรื่องร่างกายก็คิดมาในมนุษย์ดีอะไรก็ได้
จิตใจจะได้สบาย ถ้าคิดในมุมร้าย จิตมันก็กลุ้มใช่ไหม ก็ห้ามมันยาก แต่ต้อง
พยายามฝึกแบบนั้น พลิกกลับมาในมุมดี วางแผนอะไรต่ออะไรไปตามเรื่องตาม
ราว ให้มันอยู่ในมุมดี ให้มากหน่อยใจจะได้สบายนะ

ลูกศิษย์

แล้วอย่าคนอื่นเขามาพูดให้ไม่สบายใจล่ะคะ

หลวงพ่

อืม เราก็อไม่ฟังเขาพูดซิ ก็ต้องคิดว่ามันเป็นเรื่องไร้สาระ อย่างพระพุทธเจ้าท่าน
บอกว่า นัตถิ โลก อนินทิตโต คนไม่ถูกนินทาเลยไม่มีในโลก แล้วท่านบอกว่า ไอ้
นินทากับสรรเสริญเราอย่าไปสนใจถ้าเขาสรรเสริญว่าเราดี บังเอิญเราเป็นคนเลวก็
เป็นไปตามคำที่เขาพูดไม่ได้ ถ้าหากว่าเราเป็นคนดีเขานินทาว่าเราเลวเราก็อไม่เลว
ไปตามคำที่เขาพูด ก็คือกฎนี้ เราก็อค่อยๆ คิดนะ แต่จะห้ามอารมณ์คิดเลยมันห้าม
ไม่ได้ ถ้าถือคตินี้ไว้แน่นอนมันก็ไม่กลุ้ม ถ้าหากว่า เขาว่าเราเลว เราก็อคิดว่าเราว่าเลว
ไปตามเขาหรือเปล่า ถ้าเราเลวตามคำเขาพูดก็ถือว่าเขาเตือนเรา ถ้าหากเขาว่าเราเลว
แต่เราดี เราก็อว่าไอ้ไอ้ไม่บ้าก็ตาเสีย คนดีๆ ก็หาว่าเราเลว ใช่ไหม เราก็อถือว่าเขาบ้าก็
หมดเรื่องอย่าถือคนบ้า อย่าว่าคนเมา ใช่ไหม หรือไง ก็ไม่แน่นักใช่ไหม (หัวเราะ)
แต่ว่าต้องค่อยๆ คิดกันนะ อย่าคิดว่าทำวันเดียวมันมีผล ไม่ได้นะ

ลูกศิษย์

แต่ก่อนนี้ทำได้แต่ตอนนี้ทำไม่ได้แล้ว เป็นเพราะว่าจิตตกหรืออย่างไรคะ

หลวงพ่

จิตมันไม่ตกหรอก จิตมันขึ้นสูงไปนะซิ (หัวเราะ) จิตตกมันขึ้นไม่ไหวถูกเหยียบ
ถูกย่ำจนลอยไม่ขึ้น นี่จิตมันขึ้นสูงขึ้นไปก็ต้องเป็นบางวาระเวลาใดที่กรรมมันเป็น
กุศลมาสนองเรา เราก็อคิดถูกทุกอย่าง ห้ามได้ถ้าขณะที่กรรมเดิมที่เป็นอกุศลมา
ให้ผลนี่ก็ห้ามไม่อยู่เหมือนกันใช่ไหมกฎของกรรมนี้เราห้ามไม่ได้ ทำใจให้ไป
นิพพาน อันนี้เป็นของไม่แปลกถ้าจะพูดถึงสมัยก่อนก็แปลก แต่ที่แปลกกว่านี้ก็มีอยู่

อย่างจดหมายที่วัดที่ต้องตอบจดหมายเองทุกฉบับ จดหมายเป็น 99 เปอร์เซนต์เศษ บางทีไม่รู้จักกันเลย จดหมายบอกเมื่อโลกอยากไปนิพพาน ก็ไม่ใช่คนแก่คนเฒ่านะ เป็นเด็กๆ นะ หนุ่มๆ สาวๆ ก็มีเยอะ จดหมายพวกนี้เยอะจริงๆ พวกเด็กๆ นี่ยังเป็นนักเรียนอยู่เลยแถมบอกแกเมื่อโลก เวลานี้เราจะเห็นจดหมายที่ไม่เคยรู้จักกันมาเลยบางทีเขาก็ไม่เคยอ่านหนังสือไม่เคยฟังเทป แต่เขาคิดในใจของเขาเองเขาไม่ต้องการเจออีกเพราะว่า โลกมันเป็นทุกข์ บางทีจดหมายถามไปว่าเคยปรึกษาใครหรือเปล่า บอกยังเลย แต่ไม่รู้จะไปบรรยายให้ใครทราบ ให้ฉันเป็นที่บรรยาย (หัวเราะ) ให้บรรยายละค่อยยังชั่ว แต่ถ้านี่ยุ่งเลย (หัวเราะ)

แล้วก็มียุ่หลายๆ คน แกจดหมายแก่ก็อายุยังเด็กอยู่ แกเขียนหนังสือตั้งเหมือนกับเด็ก ฉันอ่านจดหมาย ฉันไม่อ่านแต่จดหมาย ฉันอ่านหน้าคนด้วย เราก็รู้แล้วไอ้หมอนี่มันไม่ตั้งแต่งตามหนังสือหรอก ก็ว่ามันไม่ตัดอารมณ์หรอก ถ้าเขียนมาเรียบร้อยมันจะกลายเป็นเขียนแบบหนุ่มสาว อารมณ์แก็ไม่คล้องแบบนั้น แกคนนั้นจดหมายมา 2 ครั้ง เราก็ตอกไป ตอบไปเรื่อยๆ ตอบไปเรื่อยๆ ให้เข้าใจธรรมชาติเขา

พอครั้งที่ 3 เรียบอกให้แกมาวัด แกมา แกอยู่ **บุรีรัมย์** พอมาเจอวัดที่แกก็มาเจริญกรรมฐาน พอกลับไปก็ไปจดหมายมาใหม่ เวลานี้ถือศีล 8 แล้ว คือมีสโนใจเรื่องศีล 5 แกบอกมันทนไม่ไหว ไอ้เครื่องแต่งเนื้อแต่งตัวสวยๆ แต่งไม่ได้ มันทนไม่ไหว นี่อารมณ์เขาสูงจริงๆ ไม่งั้นให้กลับเข้าที่เดิมมันก็ดันขึ้นมาเต็มที่แล้ว มันทนไม่ไหวก็มีตั้งเยอะที่เขียนจดหมายมา แต่แกไม่มีโอกาสจะได้มาได้ เราก็ต้องตอบ เขาเขียนมาเราจะรู้ลีลาการเขียนว่าเขาเขียนมาในอารมณ์เป็นอย่างไร บางทีเราอาจจะตอบไม่ตรงกับที่เขาเขียนมาเลย มันตอบให้ตรงกับความต้องการของอารมณ์ เวลานี้มีมากตามที่พระพุทธเจ้าทรงพยากรณ์ไว้ มันตรงเผ็งไม่มีพลาดเลย

สมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 พอมาถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้ไม่ได้เรื่องเลย แต่ศีลยังไม่ค่อยจะเอากันเลย มันเป็นตามเกณฑ์นะพอสงครามโลกครั้งที่ 2 ใกล้เคียงหมดก็เริ่มไหวตัว การเจริญกรรมฐานเริ่มไหวตัวไปนิดหน่อยพอสงครามโลกครั้งที่ 2 เสร็จไปแล้วซัดเริ่มมีสำนักตั้งขึ้น หลังจากกึ่งพุทธกาลแล้วคราวนี้ล่อเป็นดอกเห็ดเลยต้องถือว่าถ้าคนเขาไม่ดี ไม่มีความต้องการ สำนักพวกนี้มันขึ้นมาไม่ได้ ไซ้ไหม มันตั้งขึ้นมาอย่างไร ทีนี้เมื่อคนเขาต้องการก็ต้องตั้งขึ้นมาสอนกัน ในเมื่อคนต้องการมากๆ เข้า ก็เลยต้องมีทั้งของญี่ปุ่นและของเยอรมัน แต่ว่าของญี่ปุ่นนี่ขายดีจริงๆ ไอ้ของเยอรมันนี่กว่าจะได้กันแต่ละอย่างนี้มันแย่ว่าลูกศิษย์

ลูกศิษย์

คือว่าลูกมีรถทัวร์นะคะ แต่ปรากฏว่าระยะนี้ไม่มีงานเลย

หลวงพ่อก็ไม่เป็นไร เอาไปถวายที่วัดเถอะนะ (หัวเราะ) ก็ต้องทำแบบสบายๆ อารมณ์สบายๆ ไม่เหนื่อมาก โบราณท่านว่าสวดมนต์เป็นยาทาภาวนาเป็นยากิน ถ้าสวดมนต์มันเหนื่อเราก็สวดน้อยๆ ภาวนาให้มันมากๆ ใช้เวลาให้ดีกว่ากัน ภาวนานั่งก็ได้นอนก็ได้ ความจริงสวดมนต์นี่ดี สามารถทำจิตให้เข้าถึงอุปปจารสมาธิได้ แต่ถึงฉานไม่ได้ แต่ว่าภาวนานี้จิตไปถึงฉานได้ ฉะนั้นการสวดมนต์เราก็ควรสวด แต่สวดให้พอดีๆ อย่าให้มันเหนื่อมาก หลังจากนั้นก็นอนกษะก็ได้ ภาวนาเรื่อยไปให้มันหลับ การภาวนานี้ถ้าจะหลับก็อย่าไปบังคับ

ลูกศิษย์ หลวงพ่อกะ ตอนอ่านหนังสือพระนะกะ มันรู้สึกตัวเบาเบา

หลวงพ่อดี ไม่ซำก็ลอย (หัวเราะ)

ลูกศิษย์ พอลีกอ่านนี่ตัวหนัก เหมือนอย่างเก่า

หลวงพ่อธรรมดาเขาลีกอ่านก็บาปมาพอดี (หัวเราะ) พอเริ่มอ่านหนังสือบาปก็ค่อยๆ คลายลงไปทีละน้อยๆ

ลูกศิษย์ กรณีสวดแล้วสวดไม่ออกเสียงได้ไหมคะ

หลวงพ่อก็เขาไม่ได้ห้ามนี้ สวดออกเสียงระว่างพวกขว้างบ้าน (หัวเราะ) ก็ไม่จำเป็น สวดมนต์ออกเสียงหรือไม่ออกเสียงนะ คนที่ไม่กล้าสวดในใจเพราะเกรงว่าจะคิดผิด เลยเอาเสียงเป็นเพื่อน แต่ความจริงไม่จำเป็นนี่ในใจนะมันดีแล้วมันไม่เหนื่อ มันเหนื่อน้อยกว่ามีการคุมอารมณ์ได้ดีว่า เอาแต่สวดมนต์อย่าไปสวดชาวบ้านเขาละ (หัวเราะ)

ลูกศิษย์ หลวงพ่อกะ อย่างกรณีฆ่าสัตว์นี่นะคะ คนเขาบังคับให้เราฆ่าแต่เราไม่เต็มใจฆ่านะคะ เราจะใจอย่างนี้ แล้วเราก็บอกกับสัตว์ว่าเราไม่ตั้งใจฆ่านะ คนเขาใช้ อย่างนี้จะถือว่าเป็นกรรมได้หรือเปล่าคะ

หลวงพ่อก็เป็น ก็ว่ามันเป็นอย่างนี้นะ เวลาเราตายเราก็อไม่เต็มใจลงนรก(หัวเราะ) จำใจลงนรก(หัวเราะ) มันก็จำใจเหมือนกันนี่ พอถึง สำนักพระยายม พระยายม ท่านก็จำใจให้ลงไปนรก (หัวเราะ) แต่ว่าถ้าเราทำเพราะความไม่เต็มใจ สักวันหนึ่งข้างหน้าเราก็มีโอกาศพ้นไซ้ใหม่

ลูกศิษย์ แต่ว่ากรรมที่มันทำไปแล้วมันติดอยู่ในใจอย่างนี้คะ

หลวงพ่อดีมาก ที่นี้ไม่ต้องห่วงละ ไปแน่ (หัวเราะ) พระยายม บอก ฮ้อ ตกลงๆ

ลูกศิษย์ หลวงพ่อกะ คนที่ไม่ได้ฉานอะไรเลย แต่ว่าทำใจให้ว่างจากกิเลสทั้งหมดเลย

หลวงพ่อโอ นี่เป็นพระอรหันต์แล้ว (หัวเราะ) ไม่ต้องอีกแล้ว จมเลย (หัวเราะ) โอโฮ เก่งจริงๆ คุณรู้จักหรือ ฉานหน้าตามันเป็นอย่างไร (หัวเราะ) ถ้าจิตว่างจากกิเลสก็ฉานสูงสุดนะชิ ปัทโธเอ๊ย วันนี้นำเจอพระอรหันต์ซะแล้ว (หัวเราะ) มีที่ไหนจิตว่าง จิต

ว่างจากกิเลสก็เป็นอรหันต์แล้ว ก็ไม่ต้องทำฌานอีก ถ้าศีลเขาเรียกเป็นประณม ฌาน เป็นมัชฌม หมดกิเลสเป็นต็อก(หัวเราะ)

ลูกศิษย์

คนจะไปได้ต้องฝึกฌานเท่านั้นใช่ไหมคะ

หลวงพ่

ไอ้ฌานนี่คือ อารมณ์ที่ทรงตัว เขาเรียกว่า ชิน ฌานังแปลว่าการเพ่งการตั้งใจจับ อารมณ์ที่เป็นกุศลอย่างใดอย่างหนึ่ง เขาเรียกว่า ฌาน นี่ตั้งใจจะมาที่นี้มันก็เป็น ฌาน เวลานี้เขาคูยกันเรื่องธรรมะซั่มโมเราก็ตั่งใจฟัง จิตมันก็อยู่ในเรื่องธรรมะที่เขาคุยกันก็เป็นฌาน ฌานมันมีตั้งหลายชั้นนี้ ไอ้ฌานนี่ความจริงก็คือ อารมณ์ที่ ตั้งใจไว้เท่านั้นเองไม่ใช่ว่าต้องนั่งเบ๊ิงไม่รู้เนื้อรู้ตัว โดยมากจะเข้าใจไปอย่างนั้นนะ ไม่ใช่หรือก ตั้งใจรักษาศีล คือคุมว่าศีลนะมี 5 ลิกขาบท ก็รักษาศีล 5 เราก็อู้ยู่ว่า ศีล 5 มีก็ข้อ เราละมัดระวังไม่ยอมละเมิดศีล 5 นี่มันก็เป็นฌานในสึลานุสสติ กรรมฐาน เป็นฌานแล้วเท่านั้นเอง ไม่ใช่ว่าจะต้องไปนั่งหลับตาปี หลับตาปีนี่ไม่แน นะ เป็นฌานปกติก็ดี ดีไม่ดีเป็นฌานดำ นั่งหลับตาค่าคนโน้นคนนี่ (หัวเราะ) เลข ฌานตั้งเลข(หัวเราะ)

ลูกศิษย์

แล้วท่านหญิงวิภาฯ นี่ก็ยังไม่หมดกิเลสดีใช่ไหมคะ

หลวงพ่

ก็ยังไม่ได้ไปถามท่าน (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

ในหนังสือพระราชทานเพลิงบอกว่า ก่อนที่ท่านจะตายบอกว่าให้หลวงพ่ช่วยให้ ไปนิพพาน

หลวงพ่

ไม่ใช่ ใครว่า นี่ต้องถามฉันนี่ คือว่าก่อนที่จะตายนั้นท่านเงียบถามท่านหญิงมี ความรู้สึกเป็นอย่างไรบ้าง ปวดไหม ปวดเจ้าคะ หายใจขัดๆ แล้วก็เลยถามว่าลึ้ม อารมณ์พระนิพพานไปหรือยัง ท่านบอกยัง เราก็อถามว่านิพพานเป็นอย่างไร ท่าน บอก โอ สว่างแล้ว เห็นนิพพานแล้ว เห็นชัด เห็นชัดแล้วก็ยิ้มๆ แล้วก็หายไปเลย อันนี้จะว่าเขาไม่หมดกิเลสหรือ ตอนนั้นะ มันบอกแน่นอน

ลูกศิษย์

แล้วท่านก็ไปได้ไปแล้ว

หลวงพ่

ก็ไม่ทราบซิ (หัวเราะ) เขาเผาซะแล้ว จะไปถามก็ไม่รู้จะไมถามที่ไหน(หัวเราะ)

ลูกศิษย์

แล้วในหนังสือบอกว่าหลวงพ่ยังไปไม่ได้เลยนี่

หลวงพ่

ฉันไม่ได้บอกใครซักคำ ใครเขาเขียน ฉันไม่ได้เป็น

ลูกศิษย์

ในหนังสือ ในงาน

หลวงพ่

ฉันไม่เคยเขียน ไม่มีเลข ไม่เคยบอกเลย พยากรณ์เขาได้อย่างไรละคนจับอารมณ์ พระนิพพานในขณะที่สิ้นลมปราณ แต่ความจริงท่านไม่ได้จับในตอนนั้น ท่านจับ มาก่อน ปกติมาเลขนานมาแล้ว ท่านพูดปรารภมาเรื่อย บอก สมบัติในวังไม่มี ความหมาย ชีวิตไม่มีความหมายท่านต้องการนิพพาน ท่านพูดมานาน แล้ว ตอนกลางคืนท่านก็ยังปรารภกับพวกหมอ บอก ถ้าพ่รุ่นนี้ถ้าไป ถ้าถูกยิงนะ หมอ

ให้เลือดด้วยนะ แต่ความจริงวันนั้นเราทราบว่ถ้าไปวันนี้ต้องถูกยิงแน่ แล้วพอขึ้นเครื่องบินถึงได้คุยกันก่อนว่า วันนี้เราไปถึงฐานกองร้อยที่ 3 ทุกคนลงที่นั่นก่อนแล้วให้ฮ้อๆ ไปปรับตำรวจตามกำลังฮ้อๆ ไซ้ใหม่ ก็คิดว่าถ้าไม่ถูกยิงที่ บ้านเหนือคลอง ก็ต้องถูกยิงที่ บ้างเชียงทราย หรือ บ้างเชียงแสน แล้วฉันก็รู้ว่ายิงข่าแน่ ก็เลยบอกหมดบอกว่ ถ้าไปครบ 3 จุดวันนี้แกต้องให้ขาข่าแน่ เลือดออกแน่คู้มไม่ได้ ถ้าวาระมาถึงตัวเราก้คู้มไม่ได้ ก็รู้ตัว ในวันนั้นพอตกลงกันแล้วก็ขึ้นเครื่องบินพอเครื่องบินลงที่ฐานกองร้อยที่ 3 พวกเราก้ต้องลงก่อน ท่านหญิงไม่ลง หมวดชาญชัย ท่านมาที่หลังเครื่องบินขึ้น ถามท่านหญิงละ บอก ท่านหญิงไปกับเครื่องบินเราบอกเสียทำแล้วเพราะรู้ตั้งแต่ตี 2 ไซ้ใหม่ แล้วคุณทราบอย่างไรว่าท่านไปนิพพานฉันรู้ณะ (หัวเราะ) ถ้าจะรู้ต้องเผาเราด้วย

ลูกศิษย์

แล้วหนังสือของหลวงพ่อบอกว่ ท่านหญิงต้องมีหน้าที่ช่วยชาติอีก

หลวงพ่

เอาแล้ว ใครไปเขียนให้ก็ไมรู้ ฉันไม่ได้เขียนเลย (หัวเราะ) ฉันไม่ได้บอกใคร ฉันไมรู้เรื่องกับเขาเลย ไม่เคยอ่าน แล้วก็ไม่เคยปรารถนให้ใครทราบเลย

ลูกศิษย์

ก็ไมทราบว่ใครเขียน

หลวงพ่

เขาก้ว่ไปเรื่อยเรื่อยไปจริงๆ เราไมพยากรณ์กันดีกว่า

ลูกศิษย์

หลวงพ่คะ หนูขอไปแก้ข่าให้ได้ใหม่คะว่หลวงพ่ไม่ได้เขียนอย่างนั้น

หลวงพ่

ก็ได้ ฉันเขียนทีไหน ไมรู้เรื่องกับเขาเลยนะ ถ้าทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นฉันก็ไมรู้เรื่องมันเป็นเรื่องแปลกที่ท่านเปล่งออกมา ทีแรกบอกเจ็บถามท่านหญิงเจ็บไหม บอกโธ้ย เป็นอย่างไรบ้าง หายใจขัดแล้วท่านก็สั่ง บอกให้กราบทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยว่ บอกหญิงขอลา แล้วก็ทูลให้ท่านชายทราบด้วย พอฉันบอกนิพพาน นิพพานท่านบอกสว่างมาก อย่างนี้แสดงความไม่เจ็บเลย พูดออกมาเหมือนคนไมเจ็บเลย สว่างมาก สว่าง สวยเหลือเกิน แล้วก็ยิ้ม พูดแล้วก็ยังยิ้มด้วยนะ เราถามท่านก็ไมยอมฟังละ บอกสว่างมาก สวยมาก พอเลิกสวยก็ไปเลย ยิ้มแต่ไป อีตอนยิ้มนี้เขาต้องเห็นแล้วไซ้ใหม่ แต่ว่าฉันไม่ได้บอกใครว่ท่านไปหรือไม่ไปนะแต่ว่มันมีสุภายิตในพุทธศาสนาคนจะสร้างบาปอกุศลกรรมมามากเท่าไรร่ก็ตาม ถ้าเวลาตายถ้าจิตเป็นกุศล อย่างน้อยที่สุดเขาก็ไปสวรรค์ พอเห็นเทวดานี้เขาก็ไปสวรรค์ถ้าเห็นพรหมก็ไปเป็นพรหม ถ้าเห็นนิพพานก็ไปนิพพาน นี้ตามคติตามหลักสูตรนะ ถ้าเห็นเทวดาชัดทั้ง 6 ชั้น หรือชั้นใดชั้นหนึ่ง คราวนี้ไปสวรรค์แต่เลย ถ้าเห็นเทวดาหรือกลุ่มเทวดาหรือหมู่พรหม ถ้ามีพรหมมาด้วยก็ไปพรหม เขามีวาสนาถึงพรหม ถ้าเห็นภavanaไปนิพพานเขาก็ไปนิพพาน นี้ ท่านหญิงวิภาวดีฯ ท่านจะไปทีไหนฉันก็ไมทราบ มาทราบตอนหลัง 2-3 วันนี่ทราบว่ไปอยู่ที่ วัดเบญฯ (หัวเราะ) ไปพบที่นั่น ฉันพบที่นั่น 2 ครั้ง

สนทนาสายลม 3

วันพุธที่ 24 ตุลาคม 2522

ฉานโลกีย์ หรือ ฉานโลกุตระก็ตาม ถ้ามันจะมีความเข้มแข็งพอองใส ในเมื่อร่างกายดี ถ้าแรงกายตมมันก็จะมั่วๆ ไปนั่นเอง ยิ่งฉานโลกีย์ยิ่งช่วยใหญ่เลย ถ้าร่างกายทรุดนี้ มันทรุดตามเลย เราเพื่อยอยู่ ปวดหัวปวดท้องนิดหน่อยมันก็ทรุดตาม ทีนี้ ถ้าเรามีวิปัสสนาญาณคุมตน อย่าง พระโธธิกะ เข้ามาที่แรกท่านได้ฉานโลกีย์ พอป่วยๆ กำลังจิตมันอ่อนลง ฉานก็ทรุด พออาการป่วยคลายลง กำลังจิตก็ดีขึ้น มันก็วิ่งขึ้นวิ่งลง ท่านเลยโมโห ไอ้บ้านี้ คนเขาเป็นอรหันต์กันหมด เพราะมีคนเดียว เพราะมีคือขั้น 5 ร่างกาย ร่างกายไม่ดีทำให้เราไม่ได้เป็นพระอรหันต์ ถ้าร่างกายเข้าดีกว่านี้ อาจจะเชื่อดอกมิ่ง ถ้ามีแรงนะ ถ้าร่างกายแก่ไม่ดีขึ้น มันไม่มีแรงเชื่อดอกมิ่ง ถ้าร่างกายแก่ค่อยยังชั่วขึ้นมาหน่อย พอจะหาย แก่ก็รวบรวมกำลังใจ ว่าไอ้ภาวะอย่างนี้ไม่สำหรับเราอีก เชื่อดอกทิ้งไปเลย วิ่งไปนิพพาน จับใช้ไหม

แต่แกไม่ต้องเชื่อดอกนะ ไม่ต้องๆๆ ถ้าจะเชื่อดอกก็เชื่อดอกสิๆ เตาเผาไฟไม่มันวัดอื่นเราไปกินหมด คือว่าเราเทียบอารมณ์นั้นใช้ไหม เทียบอารมณ์ของ พระโคธิกะ ก็ พระโคธิกะ แม้แต่ฉานโลกีย์ก็ทรงไม่ได้ แต่ไปนิพพานได้เพราะอะไร ไปนิพพานได้เพราะเห็นว่าร่างกายเป็นศัตรู นี่จุดนี้ต้องคิดไว้เสมอ ในร่างกายนี้มันเป็นศัตรู เพราะร่างกายนี้มันเป็นของใคร ใครสร้างร่างกายนี้ ถ้ามใครเป็นคนสร้าง บอก พ่อกับแม่สร้าง จึงช่วยเลย ร่างกายนี้กิเลส ตัณหา อุปาทานอกุศลกรรม4 อย่างนี้มันสร้าง

กิเลส คือ ความชั่วที่ไม่ยอมรับนับถือความเป็นจริง ใช้ไหม มันเชื่อแล้วไม่เชื่อดี ไอ้กิเลสนะ กิเลสแปลว่า ความเศร้าหมอง จิตเลยไม่รู้เรื่องเลย ท่านถึงบอกกิเลสก็คือความชั่วของจิต จิตในเมื่อมันสัมผัสกับอารมณ์ชั่ว มันก็เชื่อชั่ว

ตัณหา ดิ้นรนเข้าไปหาความชั่ว อยากได้สิ่งที่ชั่วๆ ออกมาจากจิต

อุปาทาน ยึดถือความชั่วนั้นว่าเป็นของดี ในเมื่ออารมณ์มันชั่ว การกระทำก็ทำด้วยความโง่

อกุศลกรรม ก็ทำด้วยความชั่ว ให้มันเกิดขึ้น มันก็เลยเกิดมนุษย์นี้ สมบัติของคนชั่ว สมบัติของจิตชั่ว ต้องถามแบบ หลวงปู่พุทธตา ไอ้พวกที่เกิดมานี้โง่ทั้งนั้น แน่ เสียอะอะโววายวาย มันโง่มันถึงเกิด ถ้ามหลวงปู่โง่หรือเปล่า โง่แน่ชิ (หัวเราะ) มันโง่แน่ชิ เข้าถึงเกิด แต่ความจริงเราก็โง่ด้วยกันทั้งนั้น คือว่าถ้าเราไปโง่เราก็ไม่เกิด ใช้ไหม แต่ว่าเมื่อเกิดมาแล้วมันพบความไม่โง่ เราก็กินโง่กันเสียทีแต่ก็ต้องเข้าใจไว้ด้วย กว่าเราจะพบความไม่โง่นี้ เราต้องใช้เวลาเกิดกันไม่รู้ว่่ากี่สงไขยกัป ถ้านับเป็นกัปก็นับเป็นอสงไขยกัป

สำหรับพระสาวกปกติบำเพ็ญบารมี 1 อสงไขยกัปกับแสนกัป ไอ้นี้จะถือนั่นมันเข้ามามุดิต่างหาก ไอ้มุดิตเวลานี้มันมากกว่านั้นนะ แล้วความจริงไอ้ความเลวทรามของเรา กว่าเราจะเข้ามามุดิรู้จักดี บรรณาเพื่อนิพพานนี้มันมากกว่านั้นใช้ไหม แล้วเราก็กิดการเกิดของเรา มันเกิดนับไม่ได้

อสงไขยนี้ อสงไขยกัปนี้แปลว่า นับไม่ได้ สังขยา แปลว่า การนับ อสังขยาแปลว่า นับไม่ได้ใช่ไหม ถ้าถามว่าอสงไขยคืออะไร อสงไขย การนับ อสังขยาแปลว่า นับไม่ได้ใช่ไหม ถ้าถามว่าอสงไขยคืออะไร อสงไขย คือ นับไม่ถ้วน มันนับไม่ได้ เป็นหมื่น เป็นแสน เป็นล้านเป็นโกฏิ เป็นอะไรมันนับไม่ถูก จึงเรียกว่า 1 อสงไขยกัป แต่ละกัปก็มีเวลานานที่นี้ไอ้ช่วงบำเพ็ญบารมี ถ้าเป็นสาวกปกติ จะต้องบำเพ็ญบารมี 1 อสงไขยกัปกับแสนกัป ที่นี้การเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นเปรต เป็นเทวดา เป็นพรหม เขาไม่คิด เขาคิดเฉพาะกัปที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์

อย่างสมเด็จพระสังฆราช ถามว่าท่านตรัสเมื่อไหร่ จะถอยหลังจากกัปนี้ไปแล้วก็กัปที่ทรงตรัสรู้ เป็นพุทธเจ้า ท่านบอกนับเป็นอสงไขยนะ ให้ตั้งเลข 5 ขึ้น 1 ตัว แล้วใส่ 0 อีก 50 ศูนย์ เลยไม่ต้องอ่านกันเลย หากคนอ่านไม่ได้ นี่พระพุทธรูปองค์แรก ไม่ใช่กัปนะ อสงไขยกัปนะ นี่แล้วพวกเราจะพวกเรานี้กระโถกกระเดก มาตั้งแต่ตอนโน้น ถามว่าทำไม ท่านบอกว่าฉันเคยเป็นลูกท่านตั้งแต่ท่านเป็นช้าง มาเป็นคนอยู่ตั้งหลายรอบ เอ๊ พ่อเป็นพระพุทธรูป เราค้นเป็นสัตว์นรกอยู่ตั้งหลายหน (หัวเราะ) มันมีอยู่ตอนหนึ่ง ตอนที่เรงรัดตัวเองนี่พวกนี้ได้ประโยชน์ มีคนควบคุม มีคนแนะนำ ฉันไม่มีคนควบคุม เมื่อไม่มีคนมาฉันก็ปรารถนาพระโพธิญาณ ไอ้เรื่องพระโพธิญาณก็เป็นของไม่ยาก ไอ้คำว่าไม่ยากก็มาจากพระโพธิญาณ ก็เพราะว่าเรามาเป็นชาติสุดท้ายนี้ อะไรๆ มันไม่หนักเท่าไร เพราะของเก่ามันเต็ม มันอยู่ที่ของเก่า แต่ที่หนักนะ การจะขึ้นไว้นี้ไม่ได้ปรี๊ด 3 วันขึ้น ไปตัดฉาน 4 ถอยหลังมาเก็บอีก ถอยหลังมาเก็บขึ้นขนิกสมาธิได้เป็นฉาน 4 ได้ ฉาน 4 ปี๊บ หหมดเวลาปี๊บถอยหลังมาเก็บอีก

ฉะนั้นอุปสรรคต่างๆ ของพระโพธิญาณ ผู้ที่ปรารถนาพระโพธิญาณนี้ต้องผ่านอุปสรรคทุกอย่าง ไม่อย่างนั้นถ้าใครเขาถามว่า ไอ้ฉันมันมาจากไหน ทำไมเป็นอย่างนี้ล่ะ ฉะนั้นการเจริญกรรมฐาน 40 กองเป็นของไม่ยาก มันก็ขึงในวันแรกพอ 3 วันแล้วอานาปาเต็มอัตร่า มันไปได้ฉานของอานาปาเข้า ฉานอานาปानीถ้าได้ฉานของอานาปา อย่างอื่นหมดเรียบ ฉานใหญ่อยู่ที่อานาปานุสสติ พอได้ กรรมฐาน 40 ได้ครบต้องได้ มหาสติปัญญาอีก กรรมฐาน 40 ครบภายใต้พรรษาแรก ทว่ามันขึ้นหมดเลย มักเก็บของเก่าที่มีแล้ว ไม่ใช่มันสร้างใหม่ สร้างใหม่มันลำบาก

ตอนนั้นเราก็มีครูบาอาจารย์สอน แต่ทำไมเรามาตัดเอาอีตอนคร่อมองดีไปหมดแล้ว อันนี้เราก็ต้องขึ้นต้นใหม่ ถ้าเป็นพระโพธิญาณถอยลงมาเป็นสาวกภูมิท่านก็เดือนถึง 3 วาระ วาระแรกลา ท่านบอกทำไมไม่ลาซะเมื่อหลายสิบชาติมันเต็มแล้ว สาวกภูมิ เราก็เอา ก็ยังต่อมาอีกปีสองปีเราก็ลาอีก ชักเมื่อพระ พอดครั้งสุดท้ายบอก ลาแน่ ถ้าผมไม่ลาจะลำบาก เพราะว่าพวกปรารถนาพระโพธิญาณนี้ยังมีสิทธิ์ลงนรกอยู่ตลอดเวลา เพราะไม่ได้ตัดกิเลส เป็นแต่เพียงแค่ระงับนิเวศเท่านั้น ไอ้นิเวศนี้ก็ได้ไม่ได้ฆ่ากันตาย พวกนี้จะต้องทรงกันแต่ฉานโลกีย์ตลอดวิปัสสนามีได้ แต่บรรลุธรรมผลไม่ได้ แต่ว่าอารมณ์ของพระโพธิญาณ ถ้ายังไม่บรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณเพียงใด เราก็ยังมีส่วนตกนรกตามปกติ เอ ตอนนั้นพอลาได้ก็กลับมาจับ มาจับด้านนี้รู้สึกเบามาก ไม่หนักเลย เราตีมา

ด้านโน้นหนักมาก แบบเคยอ้อมข้างอาบนํ้ามาแล้ว อ้อมข้างสิดออบนํ้ามาแล้ว มาอ้อมแมลงอาบนํ้านี้
รู้สึกมันเบาๆ พิกล

ไอ้รูกนี้ก็ยังจำภาพได้ว่า เคยไปเดินอยู่ขุมไหนมาบ้าง มันเห็นภาพที่ถลบลงไป ขุมนี้มาที่
ครั้ง เขาบอกมาเท่านั้นครั้ง มีสภาพมีอย่างไร ภาพมันก็เกิดขึ้นมาเห็นชัด ทำกรรมอะไรไว้ ภาพเป็น
มนุษย์มันก็ปรากฏเพราะทำความชั่ว ในวันนั้นก็มานั่งนึกว่า เอ ภูจะลงไปอีกหรือเปลว่ะนี่ ก็พอดี
ท้าวมหาราชทั้ง 4 องค์ เสด็จถึงพอดี ท่านบอก ท่านไม่ลงหรือ มันไม่ลงมาแล้วพันชาติ จะไปลง
อะไรชาตินี้ละ บอก เอ ว่าไม่ได้นะ ไอ้เลือกลงนะไม่เป็นไร สำคัญมันจะไหลลงไปนะซิ(หัวเราะ)
บอก ไอ้เลือกไม่กลัว กลัวไหล (หัวเราะ) บอก เอ ชาตินี้สร้างกรรมไว้มากนะ บอก ไม่มีนะ ก็หนีมา
ได้ด้วยกำลังมานทุกชาติ แต่ละชาติ แต่ละชาติเลวทุกชาติ หัวคนนับไม่ถ้วน ก็เลยถามท่านว่า จัน
เกิดเป็นคนมาเท่าไร เกิดเป็นสัตว์เท่าไร ไอ้เทวดา พรหม สัตว์นรกไม่ต้องพูดละ ท่านถาม
ต้องการอะไรต้องการดูสภาพ

พอดีพระพุทธเจ้าเสด็จที่นี่ ท่านบอกไม่ใช่วิสัยของเทวดาเป็นวิสัยของพระพุทธเจ้า ท่าน
มาถึง อยากรู้หรือ เราก็บอกใช่ อยากรู้ มองๆ ไปข้างหน้า ไอ้ภาพที่เกิดเป็นคนนอนๆ มันนอนกว้าง
อย่างนี้ ถ้าเป็นสี่เหลี่ยมนะ สูงจนเลยยอด เขาพลอง ที่ ชัยนาท ที่เป็นคนนะ แลวหนึ่งไม่รู้ว่ามัน
กว้างมาก มันอาจจะเรียงได้สัก 100 คนนะ เรียงไปนี่ เป็นสี่เหลี่ยมก็ 400 ขึ้นไปสูงเลย ยอด เขา
พลอง นึกชมตัวเอง ภูเกิดเก่งไซ้ไหม (หัวเราะ) ไปดูไอ้ภาพที่เป็นสัตว์ หนักกว่านั้นอีกมีปริมาณ
ความกว้างกว่ากันเกือบ 10 เท่า ไอ้สัตว์ใหญ่ช่างมันเถอะ ไอ้สัตว์จิ๋วๆ ซื่อนี้เกิดชนะนับไม่ถ้วนเลย

แหม เรานึกชมตัวเอง บารมีเรานี้มากจริงๆ นะ (หัวเราะ) มีบารมีสัตว์เดรัจฉานนี้มาก ก็เลย
ทำให้เกิดหมดมานะ เลยไม่รังเกียจไอ้พวกสัตว์เดรัจฉาน ความจริงสัตว์เดรัจฉานนี้สงเคราะห์กันมา
ตั้งแต่เล็ก รักสัตว์

ฉะนั้นไอ้การฆ่าสัตว์นี้น้อยเต็มที ปรานีจำได้เลยว่า ผู้ใหญ่ให้ทุกบนี้แค่ 6 ตัว หลังจากนั้น
ยังไม่ยอมทูปเลย ผู้ใหญ่ใช้ให้ทูปปลา พอทูปแล้วเราก็ไม่สบายใจมันสั้น แต่ก็ยังรู้รังเกียจสัตว์บาง
ประเภท บางทีมันเป็นโรคจี้เรื้อนบ้างอะไรบ้างก็ยังรู้สึกรังเกียจอยู่ พอเห็นภาพนี้แล้วเลยเลิกรังเกียจ
เขา ไอ้เนี่ยมันถูกหลานเราเราเกิดมาก่อน เราก็คือต้นตระกูล ถ้ารังเกียจหมาที่รังเกียจเราด้วย เพราะเรา
คือต้นตระกูล รังเกียจหมาจี้เรื้อนก็ต้องรังเกียจเราด้วย เพราะเราก็เคยเป็นหมาจี้เรื้อน บางทีเรากิน
ข้าว พออ้อม ไอ้หมามันจะกินบ้าง หออะไรก็ได้ เอาชามกุนหะมากินขยำให้มันกินส่ง กินแล้วก็
ล้าง ไอ้ปากหมากับปากคนมันเหมือนกัน ก็ประเมินบัญชีนรกแล้ว เลยหัว ท่วมหัว แต่ลักษณะการ
ตายมันมีอยู่ 2 แบบ มันนั่งตายกับนอนตาย ทุกชาติมันไม่นั่งตายกับนอนตาย ไม่นอนตายกับนั่งตาย ตาย
ได้ 2 ทำนี่ไอ้เดินตายไม่ยกมี (หัวเราะ) นั่งตายนอนตายเพราะอะไร เพราะเลิกจากการบพอช่วงแค
นี่เป็นฉาน ไอ้ฉานนี้เล่มมันทุกชาตินะ มันเล่นไปเรื่อยๆ แต่เวลารบพอช่วงแค่นี้เป็นฉาน ไอ้ฉานนี้
เล่นมันทุกชาตินะ มันเล่นไปเรื่อยๆ แต่เวลารบมันก็ต้องรบละนะ แต่ว่า พอหมดภารกิจนั้นละก็เลิก

จำศีลภาวนา แล้วก็เข้าฌานตาย ใ้อบายนั้นมันก็ตามไม่ทันละซิ มันก็นั่งคอยอยู่ มึงเปลอเมื่อไหร่กูเอาเมื่อนั้น

นี่เป็นอันว่า พวกเราที่เกิดในส่วนดีมันน้อย เมื่อเกิดอยู่ในย่านของความเลวมาก แต่ว่ามาชาตินี้เรารู้จักว่า การเกิดมันเป็นทุกข์ รู้จักว่าพระนิพพานเป็นของดี ถ้าหากรู้ว่าพระนิพพานเป็นของดี แล้วก็เวลาเราเจริญมโนมยิตธิประเดี้ยวเดียวได้เลย อย่าลืมนะว่า เราได้มาแล้ว แต่ว่ากิเลสมันยังไม่หมด ใ้อีกกิเลสมันยังไม่หมด ทำให้เราเกิดมาเป็นคน จึงต้องรับผล 2 อย่างคือ ผลที่เป็นกุศลกรรมกัน ผลที่เป็นอกุศลกรรม ขณะใดผลที่เป็นอกุศลกรรมมันซัดเข้ามา เข้ามาครอบงำจิต อารมณ์จิตเราก็เลว ขณะใดผลที่เป็นกุศลกรรมมันเข้ามาสนับสนุนอารมณ์จิตมันก็ดี แต่ว่าจะดีบ้างเลวบ้างเราก็ต้องภูมิใจ ว่าการเจริญกรรมฐานของเรา เราสามารถไปถึงนิพพานได้แล้วจิตเรารักพระนิพพานอันนี้เราต้องทราบว่ ชาตินี้บารมีเราเต็มแล้ว ถ้าบารมีเราไม่เต็ม เราไม่สามารถจะไปนิพพานได้ มันไปถึงไม่ได้หรอก จะอภิญญาใหญ่ อภิญญาเล็ก หรือทิพจักขุญาณก็ดี ถ้าจิตของเราในช่วงนั้นยังไม่ถึงโคตรภูญาณ เพียงใด ถ้าพวกเราได้ทิพจักขุญาณจะเห็นนิพพานไม่ได้ แล้วก็พวกที่ได้อภิญญาจะไปนิพพานไม่ได้เห็นไม่ได้

นิพพานนี้ จะตัดเห็นได้เมื่อจิตต่ำสุด เข้าสู่ โคตรภูญาณ ใ้อ โคตรภูญาณ ระหว่างโลกีย์กับโลกุตตระเหมือนกับคลองเล็กๆ ลำรองเล็กๆ นะ เราก้าวขาหน้าไปยืนอยู่ที่โน่น ขาหลังยังยืนอยู่ที่นี้ อย่างนี้เป็นโลกีย์ นั่นเป็นโลกุตตระ ไปยืนคร่อมแบบนี้จะเห็นนิพพานได้ตั้งแต่ช่วงนี้ขึ้นไป

ต่อไปถ้าจิตเป็นพระอรหิระก็ยิ่งดีใหญ่ ถ้าหากว่ายังไม่ถึงช่วงนี้เพียงใด จะเจริญพระกรรมฐานแบบไหนก็ตามมันจะเห็นนิพพานไม่ได้ ฉะนั้นเรื่องนิพพานจึงเป็นเรื่องได้กัน หมายความว่าเถียงกันว่าสูญไม่สูญนะ ใ้อความโง่ของคน นิพพานัง ปรมัง สุขัง นิพพานเป็นความว่าอย่างยั้งมันเสือกแปลว่านิพพานเป็นความสูญอย่างยั้ง แล้วก็มัสัพท นิพพานัง ปรมัง สุขัง นิพพานเป็น สุขอย่างยั้ง ใ้อว่างก็หมายถึงว่างกิเลส ตัณหา อุปาทาน อกุศลกรรม จะว่างอย่างยั้ง ว่างจากโลกะ ว่างจากโทสะ ว่างจากโมหะ ซึ่งเป็นรากเหง้าของกิเลส ใ้อกิเลสใหญ่ กิเลสเล็ก ถ้าโค่นกิเลสใหญ่หมด กิเลสเล็กก็อยู่ไม่ได้ เอารากเอาเหง้ามันจึ้น ใ้อกึ่งใ้อไบ่ไม่รู้มันจะจึ้นได้หรือไม่ได้ เหตุก็เพราะว่างจากกิเลสใหญ่ส่วนนี้มันจึงไปถึงนิพพานได้

นิพพานยังมีบาสิบหนึ่ง นิพพานัง ปรมัง สุขัง นิพพานเป็นสุขอย่างยั้ง ถ้าหากว่านิพพานเป็นสภาพสลายตัว เอาอะไรมาสุขละ จิตมันสัมผัสไม่มี อันนี้เราก็ตกศน์คิดไปนานเหมือนกัน เชื่อเขา พอรู้เรื่องจริงๆ แล้วต้องไปเทศน์แก้ตัว ขออภัยกันเป็นแถวๆ พอไปถึงแล้วก็ไปขอโทษเขาว่าเทศน์ผิด เขาถามว่า รู้แล้วทำไมเทศน์ผิด เฮ้ย รู้แล้วมันจะผิดที่ไหน รู้มันไม่ผิด อีตอนก่อนมันรู้คิดมันอยู่ในเขตผิด ก็ขอให้ทุกคนหัดทำจิตให้ถึงนิพพานให้ได้ ก็จึงภูมิใจว่าความดีที่เราสั่งสมไว้ในอดีตมันมากพอ แล้วก็เต็มพอ ใ้อตัวเต็มพอมันก็มีอยู่ว่า เราจะพอใจไปเมื่อไหร่ ถ้าเราประมาทอยู่มันก็ไปไม่ได้ เต็ม แต่เราไม่ใช้ของเต็มให้เป็นประโยชน์มีเงินพอ แต่ว่าเราไม่ใช้เงินให้เป็นประโยชน์ ก็ไปไม่ได้เหมือนกัน

อย่าง **อาพวีเศรษฐี** ฟังเทศน์ครั้งเดียว ท่านเป็นมหาเศรษฐีอยู่ จะได้เป็นพระอนาคามี แต่ **อาพวีเศรษฐี** กลับทำตนไม่ดี ไปคบชู้เหล่าเมया ที่สุดก็ไปเป็นขอทาน โอกาสนั้นที่จะเป็นพระอริยเจ้ามันไม่มี ในเมื่อเขาเป็นอนาคามีได้ เขาก็เป็นอรหันต์ได้ อนาคามีถ้าเป็นได้ก็ยังไม่เป็นอรหันต์ตายไปเป็นเทวดาหรือพรหมเขาก็ไปเป็นอรหันต์เมื่อนั้น

นี่เพราะว่าความประมาทมีอยู่ เราก็เหมือนกัน ถ้าบารมีมันสั่งสมมาเต็มอัตราแต่เรายังมีความประมาท มันก็ไปไม่ได้เหมือนกัน ทีนี้มีหน้าที่อย่างเดียว เพราะว่าที่ท่านมาสงเคราะห์ ให้หลักวิชาความรู้ที่ได้กันไว้ๆ เราต้องถือว่าท่านมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างมาก ถ้าเราจะทิ้งอันนี้เสีย ก็ไม่มีใครเขาสงสารเราหรอก

เป็นอันว่าพระพุทธเจ้าบอกว่า **อักษาตาโร ตลาคตา** ตลาคตาเป็นแต่เพียงผู้บอก ท่านบอกให้ทำดีแต่เราทำชั่ว ท่านก็ไม่ได้ว่าอะไร พระพุทธเจ้าไม่เคยตำหนิใคร ในเมื่อพระพุทธเจ้าไม่เคยว่าใคร เขาทำผิด แต่ว่าพระพุทธเจ้าก็ไม่ได้บอกว่าเขาผิด อย่าง **สุภมานพ** พอบอกว่า ครูบาอาจารย์ แถบบอกว่า ไหว้ทิศไม่อธิบย อิตานั้นเกิดขึ้นแต่เช้า ก็ไหว้ตะ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ตะวันออก ไม่ได้เข้านี่ก็ต้องไหว้ทันทีเลย (หัวเราะ) ออกมากลางแจ้งก็ไหว้ทุกทิศนะ (หัวเราะ) พอตอนเย็นก่อนจะค่ำ แยกก็ไหว้อยู่แน่แหละ ท่านถามว่า **สุภมานพ** ทำอะไร ไหว้ทิศพระเจ้าคะ ถาม ไหว้ทำไม พอสั่งให้ไหว้ทิศ พระพุทธเจ้าบอก เออ ดีมาก เธอมีความกตัญญูรู้คุณบิดามารดา แล้วบิดามารดาสั่งสอนอะไร เธอปฏิบัติแบบนั้นแต่ความจริงบิดาท่านฉลาด ไอนั้นมันไม่รู้แน่ ตอนนั้นท่านไม่รู้ท่านก็ไหว้ก็พอบอกแยกก็ไหว้ทิศเรื่อยไป แล้วก็นั่งคุยกันไป คุยไปคุยมาพระพุทธเจ้าท่านก็ชม ว่าไปว่ามาท่านบอก นี่มีอีกทิศหนึ่งนะ ถ้าเราสามารถไหว้ทิศนี้ได้ละก็แหม จะประเสริฐมากถาม ทิศอะไร ทิศเบื้องหน้า บิดา มารดา ว่าตะไปเลย **สุภมานพ** บอก อ้อ ตอนนี่ไม่ต้องออกกลางแจ้ง (หัวเราะ) พอถามทิศเข้า ทิศเก่าแยกก็ไหว้ แต่ไหว้ทิศใหม่ด้วยก็เลยได้ทั้ง 2 อย่าง ทิศเก่าก็ยังมิอยู่ ไอ่ทูนเก่าก็ใช้ได้ เราเทศน์ไม่เทศน์มา พอพูดจบ ปรากฏว่าท่านเป็นอริยเจ้า เลยไม่ต้องไหว้ทิศเก่า (หัวเราะ)

เราจะเห็นว่าพระพุทธเจ้าท่านเข้าไปที่ไหน ท่านไม่ว่าของเขาเลวหรืออย่างพวก **ชฎิล** บุชาไฟนี่ เราจะเห็นว่าพระพุทธเจ้าไม่เคยตำหนิ เขาทำนะผิด ไอ่ผิดมันก็ผิดไม่หมด แต่ว่าเขาถือว่าเขาเป็นพระอรหันต์ แต่ว่า ถ้าเข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์ อันนั้นก็ต้องถือว่าผิดถนัด แต่ว่าเขาทำนั้นเขาได้ฉานโลกีย์ เขาสามารถทรงอภิญญาได้ บุชาไฟตรงนั้น ไอ่เรื่องเตโชกสิณนั่นเอง ไซ้ใหม่ แต่ว่าจิตเข้าถึงได้อภิญญา 5 เขาถือว่าเขาเด่นเต็มที่แล้ว เขาแสดงฤทธิ์ได้ต่างๆ มีฤทธิ์ได้ต่างๆ แสดงว่าเขาบอว่าเป็นอรหันต์ ก็ต้องถือว่าเลวจัด เพราะฉานโลกีย์ยังไม่พ้นวิสัยของอบายภูมิ ทว่าพระพุทธเจ้าไป ไม่ได้ติเขา นี่ ท่านบอกว่า การบูชาไฟนี้เป็นของดี อารมณ์ดีก็ยิ้มแล้วคนนะ

ไอ่การชมนะมันทำให้คนใจดี แต่พอท่านชมเรียบร้อยแล้ว ท่านบอกว่าความจริงไฟนี่ เธอบูชามันเป็นไฟนอก เพราะตลาคตาใช้ไฟเหมือนกัน ท่านไม่ขึ้นใคร แต่ท่านใช้ไฟใน (หัวเราะ) เขาถาม ไฟในเป็นอย่างไร

อันนี้จะเห็นว่าพระพุทธเจ้าไม่เคยตำหนิใครว่าชั่ว เพราะฉะนั้นถ้าไปเจอเจ้าสำนักอาจารย์ใหม่ ว่าสำนักนี้ไม่ดี สำนักนั้นไม่ดี ทราบไว้ด้วยว่า ไอ้อาจารย์องค์นั้นมันเป็นตัวหน้าลงนรก ถ้าลูกศิษย์มันจะไปสวรรค์ก็ให้มันไปเถอะ

เป็นอันว่า ทุกคนอย่าลืมนะว่า ที่เขามาทำกับเราได้เลย ไม่ใช่ว่าเขาจะไปกับเราไอ้ทุกคนหรือคนนะ บางทีถ้าอารมณ์เขาไม่ถึงจริงๆ นะเขาก็ปล่อย แต่ช่วงที่จะถึงนิพพานได้ ช่วงนั้นนะอารมณ์เขาเข้าถึง โศกฏญาณ ดึกว่าเขาดัดขันธ 5 ได้อารมณ์เวลานั้นเขาอาจจะไปเป็นอารมณ์ของพระโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี อรหันต์ก็ได้ มันช่วงเวลาเล็กๆ และช่วงที่เราแนะนำเขาให้ดัดขันธ 5 พอเลิกไปแล้วเขาก็เกาะอารมณ์ชั่วตามเดิม อันนี้เขาอาจจะไปนรกก็ได้ มันเรื่องของเขารามีหน้าที่ชี้ทางให้ ชี้ทางนรก ชี้ทางพรหม ชี้ทางนิพพาน นำให้เขารู้ได้ทั้งหมดแล้วต่อไปก็เป็นหน้าที่ของเขา เขาจะเลือกไป เขาเลือกของเขาเอง เขาอยากจะไปสวรรค์ เขาอยากจะไปพรหม อยากจะไปนิพพานก็เป็นเรื่องของเขา เราไม่วิตกกังวล คือว่าอย่าไปวิตกกับคนเลย มันไม่มีความหมาย ใครไปทำเสื่อมสำนักนี้ไม่สนใจ ให้แล้วไม่ได้มีค่าจ้างรางวัล เราก็เสียเวลา ถ้าเราไม่มาสอน เราก็นอนสบายมันไม่ต้องเหน็ดเหนื่อย บางทีเกือบจะทรงกายไม่ไหว เราก็อุตส่าห์ลงมาสอนนี่เรารู้ว่าเราให้ด้วยเมตตา ถ้าให้ด้วยเมตตาเขาจะไม่รักษาข้างเขา เราก็ไม่ติดตามให้แล้วก็แล้วกัน เราต้องถือตามหลักพระพุทธเจ้าว่า อักขาตาโร ตถาคตา ตถาคตเป็นแต่เพียงผู้บอก บอกก็หมายถึงมอบให้ ให้เงินไปแล้ว บอกไอนี้ไปซื้ออาหารกินนะ เสือกไปกินเหล้า เดินเข้าตะรางไปมันก็เรื่องของมัน ของเขาแน่นอนจริงๆ ของเรามีอยู่แสนเศษ นี่เราก็พอแล้ว แสนเศษนี้ของเราแน่นอน เรื่องของแก่นะ คนของโยมทำเท่าไรก็ไม่รู้ คนของโยมนะมีหวัง เพราะท่านไปได้

คำว่าไม่หวัง เรามีหน้าที่บอก แต่เราบอกเขา เขาไปสร้างความเลวก็เรื่องของเขา ฉะนั้นไม่หวังใครเลย ไม่มีคำว่าหวัง ตัวนี้ไม่มี ห่วงหรือกังวลนี้ไม่มี ถ้าจิตสงเคราะห์ มี ให้แล้วรู้จักใช้หรือไม่รู้จักใช้ มันจะเป็นลูกเป็นหลานเป็นเหลนก็ช่างมันเถอะ ถ้าเราบอกมันแล้วมันไม่เอาที่ช่างปะไร ห่วงมันทำให้เราช้า ไม่ต้องไปห่วงมัน แต่ว่ามีอย่างเดียวว่าให้วิชาความรู้นี้ให้ทุกอย่าง หมายความว่าเราไม่ห่วงทรัพย์สิน ให้ไปถ้าใช้ดีก็มีประโยชน์ ถ้าไปใช้ชั่วก็มีโทษ ก็เป็นเรื่องส่วนตัว

อย่างที่พระพุทธเจ้าท่านเป็นพระเจ้าสิขาตินี้ ที่ท่านสอนให้คนรักษาศีลอุโบสถศีล อิตินันนรกว่างพอดี แต่ไม่ได้ว่างเลยนะ คนของท่านทั้งหมดไม่มีใครลงนรกเลย นี่ก็เหมือนกับเราก็บอกเขาตามกำลัง ท่านให้เรามาเท่าไรเราก็สอนหมดเรื่องนั้น เราไม่ได้เก็บไอนี้ ไม่ได้เก็บไว้แล้วทำเห็นทางได้แล้ว เขาไม่รักษาไว้เป็นเรื่องของเขา ไม่ใช่เรื่องของเรา ถ้าถามว่าห่วงไหม กังวลไหม ก็บอกไม่มี เรื่องเล็ก แต่ตัวเองยังไม่ห่วงเออ ไอ้ตัวของเรายังไม่ห่วง จะไปห่วงตัวใครถ้าใครมันอยากลงนรกก็โหมทนากับมัน พอสอนดีแล้วเขาไปทำชั่วก็ช่างเขา ถ้าหากยังไม่ถึงอริยะก็เรียกว่า อุเบกขา ถ้าถึงพระอริยะก็เรียกว่า สังขารุเปกขาญาณ ถ้าจิตเราตรง สังขารุเปกขาญาณ ความกังวลใดๆ มันก็ไม่มี สังขารุเปกขาญาณ การวางเฉยในขันธ 5 ถ้าวางเฉยในขันธ 5 ของเราได้ แล้วมันก็เฉยหมดแหละอย่าไปยุ่งกับขันธ 5 เขาเลย สำคัญไอ้เรามันวางไม่ค่อยลง

ที่นี้ตามหลักพระพุทธศาสนา ทำเข้า พอโลกมันทำออก ให้อัโลกนะอยู่คนเดียวไม่พอ อยากมี
ตัว อยากมีเมีย มีตัวมีเมีย อยากมีลูก มีเท่านี้อยากได้เท่าโน้นมันขยายตัวออก หลักสูตร
พระพุทธศาสนามันดึงออกมา มันตัดเข้ามาๆ ถึงกาย ตัดกาย แล้วก็ตัดกังวล ตัดห่วงใย จิตมันยังมี
ความสุข ไม่อย่างนั้นจิตจะหาความสุขไม่ได้ จำไว้นะ ก่อนหลังขึ้นไปถึงนิพพานซะก่อน นอนไป
เลย ไม่ต้องนั่งมันเหนื่อยมันก็นอน นั่ง นอน ยืน เดิน มีค่าเท่ากัน ไม่จำเป็นต้องไปบังคับตัวให้มัน
นั่ง ถ้าเราจะนั่งท่าไหนสบาย นั่งเก้าอี้ นั่งม้า นั่งอิท่าไหนสบาย นั่งเอาอิทำนั้นไม่จำเป็นต้องนั่งพับ
เพียบ นั่งขัดสมาธิ ที่นั่งคนเดียววนะ อยู่ตามลำพัง ถ้าอยู่กับที่ของเราที่ไม่ต้องรอ ไปนั่งนั่ง เดิน นอน
นั่ง ยืน เดิน เวลาจงกรมเดินไปเดินมาบอก ให้อันนี้มันอยู่คนเดียวถูกไปโน่น ต้องฝึกเวลาทำงานอยู่ ทำ
อะไรอยู่ทุกๆ แบบกำลังเขียนหนังสืออยู่นี้ เขียนปั๊บไปนิพพาน นาที่สองนาที่กลับไปเขียนใหม่ ถ้า
ก่อนที่จะเขียน คือว่าเราอย่าไปหาเวลา ต้องเวลานั้น ต้องเวลานี้ เรารู้หรือว่าเราจะตายเวลาไหน

เพราะฉะนั้น คนเราอย่าประมาณความตาย ให้คิดถึงความตายไว้เป็นปกติที่นี้เวลาเราจะจับ
จุดนิพพาน ให้อัเสียงคนจ้อกแจ้กๆ นี่ยังดี ซ้อมอิตอนนั้นมันชินใจใหม่ ก็เหมือนกับอยู่กับเพื่อนใน
ห้องเรียนนี้ เพื่อนั่งเล่นอยู่จะไปหลับตา ต้องลืมตา เดี่ยวจะหาว่าบ้า ลืมตาให้มันชิน จับปั๊บปั๊บไปเลย
คล่องตัว ตอนนีถ้าเราเร่งเขาอยู่เรื่อยๆ แบบนี้ มันพุ่งไปเลย ไปไหน ให้มันรู้จักทีเดียว คือว่า ถ้าจะ
ไหว้พ่อ ไหว้แม่ ไหว้ปู่ ไหว้ย่า ก็ขอคุณธรรมที่อยู่ **บัพทุกัมพลศิลาอาสน์**

ขึ้นไปถึงตรงนั้น ขอเชิญท่านมีพระคุณทั้งหมดมารวมกัน ก็ต้องไหว้ทุกเที่ยว จงทำอย่างนี้
ปั๊บ ขึ้นนิพพานเลย เพราะว่าจิตเรามุ่งนิพพาน แล้วที่เราไหว้ผู้มีคุณมันไม่จับกับนิพพาน อารมณ์นี้
แหละ อารมณ์นิพพานเขา ที่พระพุทธเจ้าทรงบรรลุอภิเชกสัมมาสัมโพธิญาณไปแล้ว ก็ไปโปรดพ่อ
โปรดแม่ใช่ไหมอันนี้ อารมณ์นี้เป็นอารมณ์ใหญ่ อารมณ์กตัญญูนี้แปลว่า นิพพานตรง

สนทนาสายลม 4

วันศุกร์ที่ 26 ตุลาคม 2522

พระโศดบัน สกิทาคามี มักจะมาจากชั้นดุสิต เออ ชั้นดุสิตนี้สบายมากเป็นชั้นที่เป็นสุคติ
ซึ่งแปลว่า ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นชั้นที่มีความรื่นเริง เขาแบ่งกันเทวดา 6 ชั้น มีงานไม่เหมือนกัน

ลูกศิษย์   อย่างนี้ถ้าเราจะตายท่านก็รู้

หลวงพ่อก   ท่านรู้

ลูกศิษย์   เรามองเห็นท่านมากัน แสดงว่าเรากำลังจะตาย

หลวงพ่อก   มี ที่เห็นนะ เทวดาท่าน พรหมท่านก็มากันเต็มนะ ถ้าช่วงนั้นจะตายนะ ถ้าช่วงไม่
ตายนะไม่แน่ ช่วงที่ไม่ตายก็เฉยๆ เราจะไปไหนก็ไปตามลำพัง นี่ช่วงนั้นไม่ตาย
หรือ ถ้าช่วงเวลาจะตายแล้วเห็น เห็นพระนี่นะ แทนที่มันจะห้วงร่างกายมันก็ยังไม่
ห้วงใหญ่ เห็นเทวดา พรหม พระท่านสวยสดงดงาม เห็นที่อยู่ของตัว เอ ตอนนี
ใครๆ เขาก็นั่งบ่นว่าบ้า มันจะเต็มไปด้วยความเลอะเทอะสกปรกใช้ไหม แล้วยัง
มองดูตัวของตัวเองนี่สกปรกโสโครกแล้ว ยิ่งคนป่วยแล้วดูไม่ได้เลย มัน
เหมือนกับซากศพที่เขาวางทิ้งไว้น่าเกิดความรู้สึก มั่นก็มีความรู้สึกใน
ร่างกายของตัวเอง

ถ้าบังเอิญช่วงนั้นไปตาย ไปไม่ได้ถูกยับยั้งด้วยประการใด อันนี้เป็น
อรหันต์ได้เลย ไอ้ตัวออกก็มารังเกียดตัวนี้อยู่แล้ว พอออกไปแล้วมันมีความผ่องใส
กว่า ดึกว่า เบากว่า มีความคล่องตัวดึกว่า ดึกว่าทุกอย่าง ไม่มีอะไรขัดข้องเลย ไอ้
ร่างกายเดิมมันเต็มไปด้วยความทุกข์มีความสกปรกโสภณ มีความหิวกระหาย มี
เหงื่อไหล มีน้ำเลือดน้ำเหลืองน้ำหนอง มันก็รังเกียด ถ้าเข้ามาแล้วบีบกับมาเข้าตัว
ใหม่บีบมันก็ตั้งตารังเกียดร่างกายนี้ตลอด

อันนี้เป็นอารมณ์ของพระอรหันต์นะ โยมลองออกไป ถ้ามันออกไปตรงๆ
ไม่ได้ ก็ผูกคอแขวน ฮี ไอ้มันได้ประโยชน์เยอะ แต่ว่าทุกคนนะที่ออกไปแล้ว ถ้า
เหลือตัวตัวเอง ถ้าเขาดีนะ ไปดี ก็ไม่มีใครเขาห้วงหรือ ไอ้คนพยาบาลบางที่
ร้องไห้แงแง งอแง ไอ้เจ้าของเองมันยังไม่ห้วงเลยดันไปห้วงมัน เฮอะ เจ้าของเอง
เขาไม่ห้วง แต่ไอ้พวกที่จะไปนรกสิน่าห้วง โยมไปนรกนี่บางที่ต้องลากลู่ก้างไป
บางต้องลากลู่ก้าง ต้องกระชากลากมันไป มันคือแพ่งก็มีเหมือนกัน แต่ไอ้พวกที่
คือแพ่ง ไอ้พวกนี้ไปแน่ แต่ก็มีบางรายต้องผ่าน สำนักพระยายม ถ้าเดินไปด้วย
อาการคล่องตัวพวกนี้ไม่ลงนรกหรือ เวลาเขามารับนี้ มันมีบุญกันบาปด้วยนะ
โยมไอ้ความชั่วก็มี ความดีก็ปรากฏนะ ไม่ใช่ความชั่วก็ไม่มี ความดีก็ไม่ปรากฏ 1
ชั้น (หัวเราะ) ใช้ไหม โยม ความชั่วไม่มี ความดีไม่ปรากฏเต็ม 1 ชั้น

แต่ไอ้ฉันความชั่วก็มี ความดีก็ปรากฏ อันนี้ต้องไป สำนักพระยายม ก่อน
แต่ว่าพวกนี้มักจะออกด้วยอารมณ์ดี พอได้อารมณ์ดีไปกันกระปรีกระเปร่า ไม่ต้อง
จูงไม่ต้องลาก ไปแบบสบายๆ เวลา พระยายม ท่านเรียกไปสอบถาม ท่านจะพูดถึง
เรื่องบาปก่อน ไอ้การนี้มันเป็นการยอมรับว่า ไอ้บาปบุญนี้ทำจริง ถ้ามถึงบุญแล้ว
ให้ตอบ ถ้าถามปื๊บก็ตอบเลย ท่านก็ถามไอ้เรื่องที่ทำมาแล้ว ท่านถามเพราะรู้ว่าจุด
นี้ จุดนี้เขาทำ ท่านก็ถาม เอ้า ไปเที่ยวแรกนี่ก็ไม่ออก ย้อนไปอีกเที่ยวหนึ่งไม่ออก
ไปอีกเที่ยวหนึ่งถ้าไม่ออกแสดงว่ากรรมอกุศลปิดปากนี้เวลาออกออกด้วยอารมณ์
ชั่ว อันนี้ลง เอ้าให้มันเป็นไปตามผลของกรรม ถ้าหากว่าเราไปบอกเจ้าจุดเดียว อัน
นี้ผมทำครับ ท่านบอก อ้าวก็มีดี ความดียังมีอยู่ไปรับผลดีก่อนท่านไล่ไปสวรรค์
เลย พอไล่ไปแล้วปื๊บไปความดีที่ทำไว้ทั้งหมดก็เข้ามารวมตัว

นี่ สำนักพระยายม ท่านไม่อคติ แต่ท่านพยายามไล่ไปสวรรค์ เอ้อ
(หัวเราะ)ท่านไม่อคติหรอก ใครนี่ก็ไม่ได้ท่านก็ไล่ไปเหมือนกัน ท่านอคติเมื่อไหร่
ล่ะ ถ้าเราจะไปเราจะเห็นว่า ถ้าเราจะดูนรกก็ต้องมองไปทางด้านทิศตะวันออก อยู่
ไกลเห็นแต่ทะเล ทะเลเพลิง มันสุดลูกหูลูกตา สุดลูกตาเราแล้วตาเป็นทิพย์ยังมอง
ไม่เห็นสุดเลย เมืองนรก จากทาง 4 แพร่งไป ต้องไปสุด สำนักพระยายม ถ้าจะเดิน
ตรงไปนี่เป็น เปรต ลี้วซ้ายนิดหนึ่งจะเจอ โลกัณฑ์นรก ถ้าไป สำนักพระยายม
ท่านเลี้ยวขวาเฉียงๆ หน่อย เดินเฉียงไปต้องผ่าน สิมพลินรก อันนี้ถ้าเดินนะ แต่
โดยมากนี่ไปปื๊บก็ถึงเลย มันเลยไม่เห็นอะไรกัน ถ้าหากว่าถ้าเดินไปต้อง พระยา
ยม ชมใจเดิน ถ้าเดินไปผ่าน สิมพลินรก ก่อน ผ่าน สิวพลินรก แล้วต่อไปจึงเข้าเขต
ของ พระยายม อยู่ อันนั้นเป็นสวรรค์เป็นปลายเขตของ ท้าวจามหาราช แล้วก็ถ้า
ไปยืนอยู่ที่ สำนักของพระยายม มองไปทางด้านทิศตะวันออกเราจะเห็นไกลนะ
ไม่ใช่ใกล้ๆ มันไกลตั้งเยอะ เราเห็นทะเลเพลิงก็ไม่ได้กันหรอก นี่ก็เวลาคนจะต้อง
ตกนรก ก็ไอ้พวกไอ้โง่โง่มันก็มาคุมกันอยู่ก่อน ไอ้ตัวใหญ่ๆ คำๆ นี้ นายนิรบาลมานี่
เขาก็มาขึ้นคุมกันเป็นจุดๆ ทำเป็นผู้บังคับกอง (หัวเราะ) ไอ้คนนี่พูดไม่เป็น ถ้ามันที่
ไรไม่เคยพูดสักที

วันหนึ่งไปคนเดียว ไปทุกขุมถามใครมันก็ไม่พูดมันก็ทำงานกันเรื่อย ถ้าม
เสีย มึงไม่มีหูหรือ มันบอก ฉันหุมีแต่มันไม่ฟัง แล้วในผลที่สุด ต้องกลับมา สำนัก
พระยายม ท่านก็เลยบอกว่า เอ็งอย่าไปพูดเลยกับไอ้พวกนั้นนะ มันไม่พูดด้วย
หรือมันมีหน้าที่ทำงานอย่างเดียว มันไม่มีหน้าที่ตอบคำถามของใคร เป็นโงะ
เขาชื่อสัตย์ ต้องเอาคนจากสำนักท่านไปฝึก โดยมากท่านจะไปเองหรือไม่ก็ให้
ท่านนายบัญชาใหญ่ ไปเอง เราก็ต้องชวนกันไป ขึ้นไป บางทีเราก็ไปเจอไปหลาย

คน เอ๊ะ น้ำมันเคยเห็นนี่หว่า มันมาอย่างไร ชายคนนั้นก็มาพูดกัน แต่ตอนนี้มันไม่พูดด้วย พอไปถึงปั๊บบถามว่าใครตาคคนนี้ แกก็บอกนี่ เอาคนนั้นเข้ามาพอบอกเอาคนนั้นเข้ามาปั๊บบ ไอ้เครื่องลงโทษต่างๆ มันหยุดทำงานไฟที่ไหม้อยู่มันก็ดับ ท่านขึ้นมาขึ้นมาก็มีสภาพเดิม พอลถาม นี่ไม่มีผิดละ ก็มันโกหกอยู่กับไอ้เมืองมนุษย์นี่เมืองเดียว ไอ้เมืองมนุษย์นี้มีเมืองเดียว ที่มีการโกหกมดเท็จ เมืองนรก เมืองเปรต เมืองอสุรกาย เมืองพรหม เมืองนิพพาน ที่นี้ไม่มีใครเขาโกหกกัน เขาโกหกอยู่เมืองเดียว นี่เขาจะไล่ไล่ให้ฟังทั้งหมด แต่ส่วนมากมันจะไปถามพระที่ไปนะ ไปถามพระ พระลงนรกกันก็ไม่ชอบไปถาม อย่างนี้ก็จี้จี้เสียดเสียเวลาเรา นี่เวลานี้ไม่ไปแล้ว จี้จี้

ลูกศิษย์
หลวงพ่
ลูกศิษย์
หลวงพ่

หลวงพ่คะ พระที่ทำไม่ดีนี้ลงนรกขุมไหนคะ
อะไรนะ
พระที่ทำไม่ดีนี้คะ
ก็แกไปดูเอาเองซิ เราจะไปพยากรณ์เขาไอ้หรือ เขาทำไม่ดีขึ้นไหนละเอ๋ ส่วนใหญ่ก็ลงอเวจี แต่ที่ไม่ถึงอเวจีก็อาจจะมียอยู่ แต่ที่ส่วนใหญ่จริงๆ พระ เวลานี้ลงอเวจีประมาณ 90 เปอร์เซนต์เศษ ไม่ต้องห่วงเพราะโทษมันหลายชั้น โทษหลายชั้นก็คือไม่เคารพในพระธรรมวินัยแค่ทรงผ้ากาสาวพัตรถ้าร่วมในสังฆกรรม สังฆกรรมก็เสียแต่ถ้าบวชพระ คนที่บวชก็ไม่ได้พระ เป็นเณรแล้วก็ยังถือตัวว่าเป็นพระ กินกับพระ นอนกับพระ เข้าสังฆกรรมกับพระสังฆกรรมเสียหมด ถ้าสังฆกรรมเสีย นี่เป็นโทษที่ร้ายแรงมาก

ลูกศิษย์
หลวงพ่

จันที่อยู่กับพระ ส่วนใหญ่ก็เป็นอเวจีมหานรก
แต่ก็ไม่แน่นอนะ บางท่านนี้อาจจะรักษาตัวดี แต่ก็พลาดพลั้งนิดหน่อยแต่ถ้าพลาดพลั้งนิดหน่อยก็ไปตกต่ำๆ หรือไม่อย่างนั้นก็อย่างท่าน **เอรกดัตตนาคราช** นั้นไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ท่านเจริญกรรมฐานอยู่คนเดียวที่เขาชายทะเล วันหนึ่งไปอาบน้ำ ไอ้เรือสำเภาลมมันอ่อนมันก็วิ่งช้า แต่ไอ้เรือสำเภามันก็วิ่งมานาน ตะไคร่น้ำมันก็ยาว ก็เลยโผล่ไปเกาะตะไคร่น้ำ ไอ้เรือมันก็ลากไป ไอ้ตัวท่านมันก็นักอาศัยท่านอยู่องค์เดียวไม่มีโอกาสแสดงอาบัติ แทนที่จะเป็นพรหมไปเกิดเป็นพญานาค ก็ยังดี ไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน มีเครื่องทิพย์เป็นที่อยู่ยังมีวิมานมีสมบัติเป็นทิพย์ แต่ว่าเป็นสัตว์เดรัจฉาน ไม่มีโอกาสจะบรรลุมรรคผล ในสมัย **พุทธกัสสป** เอ้อ สมัยนี้แกมีลูกสาวอยู่คนหนึ่งชื่อ **นางนาคมาณวิกา** แกก็รำพึงรำพันว่า ข้าพุทธเจ้าผูกปญหาขึ้นมาข้อหนึ่ง ปญหานี้ นอกจากพระพุทธเจ้าแล้วคนอื่นแกไม่ได้ แกก็ออกมาเป็นงูแผ่พังพาน ให้ลูกสาวแปลงเป็นคนสวย ร้องเพลง ถ้าใครแก้ตอบถูกก็จะยอมแต่งงานด้วย ใครที่เข้าไปร้องเพลงแกไม่ได้ในที่สุด ใน

ที่สุด **อุตตรมานพ** จะเข้าไปร้องเพลงแก่ พระพุทธเจ้าทรงทราบว่า **อุตตรมานพ** ท่านเคยเป็นคู่ครองกับ **นางนาคมาณวิกา** พระพุทธเจ้าท่านก็เลยมานั่งดักถาม พอเดินมาท่านก็ถาม จะไปไหนว่าจะไปร้องเพลงแก่เขา ท่านถาม เขาบอกว่าจะไป **อุตตรมานพ** ก็ร้องให้ฟัง ท่านถามจะแก้อย่างไร แก่ก็บอกแกจะร้องให้ฟัง ท่านบอกไม่ถูกหรอก ต้องร้องอย่างนี้ พระพุทธเจ้าก็ร้องเพลงเป็นนะ (หัวเราะ) ใจโยม ท่านก็ร้องเพลงเป็นเหมือนกัน ก็ร้องเพลงนี้ **อุตตรมานพ** ร้องเพลงแก้พบพญานาค ดีใจ เวลานี้พระพุทธเจ้าอุบัติแล้ว เอาฟังพานติน้ำ ไอ้คนที่ยืนอยู่ทั้งสองฝั่งนับเป็น พันเป็นหมื่น ลงน้ำกันเป็นแถว ท่านก็เลยค่อยๆ เอาหางซ้อนขึ้นไป แล้วก็ท่านก็เลย กลายเป็นคนขึ้นไปถามว่า เพลงที่เธอขึ้นมาร้องนี้ เธอคิดขึ้นมาเองหรือว่าใครสอน เธอ ไอ้คนสมัยนั้นก็โง่โง่ไม่เป็น ไอ้เรามันแก่ไม่ได้พระพุทธเจ้าท่านสอน เข้าไปหาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านทรงเทศน์โปรดท่าน **อุตตรมานพ** กับบรรด โสดาบัน **นางนาคมาณวิกา** กับท่านพญา **เอรคปัตตนาคราช** เข้าถึงไตรสรณคมณ์ พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ถ้าไม่เป็นสัตว์เดรัจฉานจะได้เป็นพระอริยเจ้า แต่นี้เป็น สัตว์เดรัจฉานไม่มีโอกาสเป็นพระอริยเจ้า

ลูกศิษย์
หลวงพ่

สมมติว่าพระนี้ ถูกตัดสินคิดไปแล้วครับ มีทางอื่นจะช่วยเหลืออะไรได้ไหมครับ
เออ ต้องไปเข้าสอบสวน แต่ว่าถ้าหากว่ามีทางจะพ้นนะ เขาก็ไม่อยากจะสอบสวน
บางคนสอบสวนถึงจะรู้ อย่าง **อาจารย์ทิม** **อาจารย์ทิม** นี้รุ่นเดียวกับฉัน เคยอยู่ **สุพรรณ** เป็นนักก่อสร้าง พระองค์นี้ท่านดีมาก ระเบียบวินัยดีมาก เจริญสมถ ภาวนาก็ดี แต่ว่าไอ้โทษมันมีอยู่อันหนึ่ง แก่ป่วย ครั้งหลังสุดนี่กำลังสร้างโบสถ์อยู่ สดางค์ส่วนตัวนี้เขาก็ไม่มีแบบฉัน คำว่าเงินส่วนตัวไม่มีก็คือ ได้มาก็จ่ายไปหมด ได้มาก็จ่ายไป ทีนี้แก่ก็ป่วย แก่ป่วย สดางค์ส่วนใหญ่แก่ก็ไม่มี หมอก็บอกว่า จะต้องต้มยาหม้อนี้ ต้องซื้อยาหม้อนี้มารับประทาน มันเป็นราคา 60 บาท ท่านก็ เลยบอกว่า เอ้า ฉันขอยืมเงินที่เขาสร้างโบสถ์มาก่อนใครมาให้แล้วก็จะใช้ 60 บาท เท่านั้นที่สร้างโบสถ์หลังหนึ่งมันต่างกันเยอะ สดางค์ท่านเอาไป เขาถวายมาท่านก็ เก็บ แต่ว่าบัญชีรับกับบัญชีจ่ายก็แบบๆ เดียวกัน ดันเสือกตายไปนี่ เมื่อปี 08 ดัน ตายซะได้ไอ้เงิน 60 บาทนี้มีพิช **ท่านทิม** ต้องไปนั่งจ้องอยู่ที่ **สำนักพระยายม**

ตอนเวลาจวนๆ 2 หุ่ 2 หุ่นี้สอนกรรมฐาน ทีนี้จวนหุ่เมษๆ เข้ามานอน รอก่อน เอ นั่งสบายๆ ประเดี้ยวเห็นเทวดาองค์หนึ่งพอวิระมาถึง มาถึงก็ขึ้นปลาย แท้ก็กราบ นั่งกราบๆ ถามทำไม แกบอกท่านใหญ่ให้ฉันมนต์ไปพบครับ เออ แกไป ก่อนนะ เดียวฉันตายไปเดี๋ยวผมไปตามอีก 2 องค์ แกก็ไปตามอีก 2 องค์แล้วก็ตรง ไป พอไปถึง อ้าว หลวงพ่มาอย่างไร แกก็บอก ก็หนี้สงฆ์ 60 บาท ถามคนอย่างแก เป็นหนี้สงฆ์ด้วยหรือ ก็รู้ประวัติกันอยู่ว่าเป็นหนี้ตอนใกล้จะตาย หมดเขาลังยา

ไม่มีเงิน ใ้เงินของท่านนะ มันทุ่มเทไปในวัดหมด แล้วใ้เงินส่วนตัวของท่านนะ ตามอัยยาศัยมัน ไม่มีเหลือใ้เงินส่วนนี้เข้าไปก็ไปถามลุง

หลวงพ่

ลุงว่าไงนี่

ท่านลุง

ยัง ยังไม่ว่า เต็วรออีก 2 องค์มาก่อนยังไม่สอบสวนนะ ถ้าสอบสวนก็ไม่ได้ของ สงฆ์นี้หนักมาก ปิดปาก ถ้ากรรมดีก็ไม่ปิดปาก แต่ของสงฆ์นี้หนัก เหมือน กระเบื้องแผ่นเล็กๆ อันเดียวนะ เรื่องบุญนี้พูดไม่ได้เลย มีอีก 2 องค์เข้าไป ไปเรียบร้อยแล้ว ท่านก็เรียกใ้ ท่านทิม เข้าไปสอบสวน ท่านถามว่า แกเองเงินของ สงฆ์ใ้ใ้ 60 บาท ใ้ใ้ไหม

ท่านทิม

ใ้

ท่านลุง

ไปใ้ใ้เพื่ออะไร

ท่านทิม

ป่วย หมอเขาสั่งยา

ท่านลุง

จิตคิดใ้ว่าอย่างไร

ท่านทิม

จิตคิดว่าถ้าใ้ใครเอาเงินมาถวาย ก็ใ้เอามาชำระหนี้สงฆ์

ท่านลุง

ใ้ใ้ยังไม่ทันชำระใ้ใ้ไหม

ท่านทิม

ใ้

ท่านลุง

ท่านจะว่าอย่างไร

ท่านทิม

ไม่มีเรื่องจะว่า

ท่านลุง

แล้วท่าน 3 องค์จะว่าอย่างไร

หลวงพ่

ยังมีเรื่องว่าอยู่

ท่านลุง

จะว่าอย่างไรล่ะ

หลวงพ่

จะทำอย่างไรพระองค์นี้ถึงจะไปเป็นพรหม เขาใ้ใ้ตามสมบัติ 8 ด้วยควรจะไป เป็นพรหม

ท่านลุง

เวลาตายตั้งอารมณ์ก่อนจะดับจิต อารมณ์อยู่ในฌาน 2 นี้เขาใ้ใ้สมบัติ 8 แล้วก็ พอจะตายจริงๆ นะ ไม่ได้ตั้งอยู่ในฌาน 2 ถ้าตั้งฌานเอาไปได้ แต่ว่าของสงฆ์นี้มัน หนัก ไม่ได้นะ ไม่ใช่เรื่องเล็กๆ เลยฌานที่ตั้งไม่ได้

หลวงพ่

เต็ว ใ้ใ้เรื่องนี้ มันค่อยจะอภัยกันได้ใ้ไหม

ท่านลุง

ของสงฆ์มันอภัยกันไม่ได้ มันต้องชำระหนี้สงฆ์

หลวงพ่

เฮ้! ตกลง ฉันจะชำระ 60 บาท เรื่องเล็ก

ท่านลุง

ไม่ได้หรอก ชำระด้วยเงินมันไม่ได้หรอก แนะ ขึ้น โนคิสอีก

หลวงพ่

เอาอะไร

ท่านลุง

ต้องสร้างพระพุทธรูป 1 องค์หน้าตัก 12 นิ้ว

หลวงพ่

โธ่เอ๊ย ชัก 10 องค์ยังใ้ได้เลย

ท่านลุง ไม่เอา องค์เดียวก็พอ

หลวงพ่อ (หัวเราะ) แล้วอีก 2 องค์ เขาก็เลยรับไปคนละองค์ก็เลยกลายเป็น 3 องค์ ท่านก็เลยบอกว่า ถ้างั้นไปได้ ตามผลของความดี บอก เดี่ยวก่อนอย่าเพิ่งไปอยู่ที่นี้ก่อน การสอบสวนนี่ขอพักก่อนได้ไหม บอก ได้จะให้ทำอะไร ก็เลยถาม แก้อารมณ์หนึ่งได้ไหม

ท่านทิม อะไร

หลวงพ่อ เอก์ตตากับอุเบกขา

ท่านทิม จำได้

หลวงพ่อ ถ้าจำได้ก็ไปตามนั้น นั่น ฆาน 5 ฮี เลยไปชั้นพรหมชั้นที่ 11 เข้าไปตอนนั้นก็ไปตกที่ชั้นกามาจร มีพระอยู่ 2 องค์ องค์หนึ่งเป็น พระอุษยา หนุ่มหนอย ตอนนั้นฉันก็ 40 กว่า แล้ว องค์นั้นยัง 30 เศษๆ แต่ไม่รู้วัดไหน สูงๆ คำๆ อีกองค์อยู่อีกวัดหนึ่ง องค์นี้หน้าตาดีแต่ไม่รู้อยู่วัดไหนเหมือนกัน แล้วก็ดันไปทำมา 3 องค์ เลยเล่นกำไรซะเลย เป็นพระพุทธรูป 3 องค์ มันก็เรื่องเล็ก เพราะพระแค่ 12 นิ้วคนจะไปเป็นพรหมนี่ราคามันไม่เท่ากันหรอก ไซ้ไหม เราสร้างพระ 12 นิ้ว แวบเดียว แล้วไอ้คนที่กำลังบำเพ็ญบารมีเป็นพรหม มันง่ายซะเมื่อไหร่

ลูกศิษย์ ปัญหามันมีครับ คือว่า ทำไมจึงต้องเจาะจงมาตามหลวงพ่อกับ

หลวงพ่อ คือว่า เขาเป็นเครือกัน ท่านพวกเดียวกัน เดินแนวเดียวกัน ท่านทิม ก็รู้จักกัน ฉันก็รู้จักท่านมาตั้งแต่บวชใหม่ๆ แต่อีก 2 องค์นะ เขารู้จักกันมาตั้งแต่เมื่อไหร่ฉันก็ไม่รู้สงสัยต้องเป็นแนวเดียวกัน

ลูกศิษย์ เป็นเชื้อสายเดียวกันด้วย

หลวงพ่อ เชื้อสายเดียวกันด้วย และปฏิบัติเหมือนกันด้วย อีก 2 องค์ก็บ้าๆ บวมๆ เหมือนกัน เงินส่วนตัวไม่มีหรอก ถามว่าอยู่จังหวัดไหน องค์หนึ่งท่านก็บอกว่าอยู่จังหวัดสิงห์บุรี อีกองค์หนึ่งบอกอยู่ จังหวัดอุษยา เราก็ไม่ได้สนใจ ถามเรื่องปฏิบัติ ท่านก็ว่าผมกับท่านก็บ้าๆ บวมๆ เหมือนกันแหละ สดางค์ไม่เหลือ ท่านทิม นี่ก็บ้าเหมือนกันเราพวกบ้าไอ้พวกบ้านี่มันตายมาก่อน มันจะลงนรกก่อนเราก็ให้มันลงไปก่อน วิธีกระตุ้นนี้กระตุ้นนิดเดียว ถามว่า จับอารมณ์หนึ่งได้ไหม เอก์ตตากับอุเบกขา เท่านั้นที่พอแล้ว จำได้ก็เป็นฆาน 4 พอพูดบัพจิตที่ตั้งอยู่ในฆาน 4 พอตั้งฆาน 4 สภาพก็เป็นพรหม ตัวแก่ก็เป็นพรหมแจ้งเลย แก่ไปตามอัธยาศัยไปข้างๆ ตามกำแพงวัด เดี่ยวลูกศิษย์นั่งคอยกัน (หัวเราะ) คือ เรื่องเขาไม่มีเจตนาจะโกงเงินสงฆ์ไอ้พวกที่เจตนาโกงเงินสงฆ์นี้ไม่มีทางช่วย ไอ้ที่เรียไรมมา 10 บาทนี้เอาของเขา ไซ้ไห 9 บาท 90 สดางค์ ฮี 10 สดางค์เข้ากระเป๋งลงอเวจีไป ไอ้ของ

สงฆ์นี้แม่แต่กระเบื้องแตกๆ นะ ที่สงฆ์ไม่ใช่แล้วนี่อันนี้ดีนี่เอาไปบ้านหน่อย นี่
ระวัง

ลูกศิษย์ ถ้าสมมติ ผมอุทิศส่วนกุศลให้เทวดาที่อยู่ชั้นจาตุนี เมื่อท่านรับโมทนาอุทิศส่วน
กุศลแล้วนี้ จะขึ้นไปเป็นเทวดาชั้นดาวดึงส์ได้ไหมครับ

หลวงพ่ อ้อ ท่านก็คุณของท่านอยู่นั้นแหละ ท่านคุณฟ้องไส

ลูกศิษย์ ฟ้องไสขึ้น

หลวงพ่ แต่โยมอย่าลืมนะ ชั้นจาตุมหาราช นี้ ถ้าหากว่าเราอุทิศส่วนกุศลในด้านกามาวจรนี้
เฉย ใส่บาตรรักษาศีลกันธรรมดาท่านก็ใส่เท่าเดิมเพราะท่านอยู่ด้วยกำลังฌาน และ
ต้องเป็นสมาธิ ถ้าให้ด้วยกำลังสมาธิท่านจึงจะใส

ลูกศิษย์ แต่ท่านจะได้รับบุญอันนี้และท่านจะเข้าพระนิพพานยังไม่ได้ใช่ไหมครับ

หลวงพ่ มันไม่เกี่ยวกันนี้

ลูกศิษย์ ไม่เกี่ยวกัน เพียงแต่ทำให้ท่านมีความสุขมากยิ่งขึ้นใช่ไหมครับ

หลวงพ่ เอ็งอย่าลืมนะ เขาสุขมากขึ้น เขาก็ไปนิพพานได้เหมือนกันนะ ให้มาอ้อมเรืออ้อมไป
ทีละน้อยมันดีขึ้น ดีขึ้นฟ้องไสขึ้นเรื่อยๆ แม้แต่ความพอใจนี้ท่านว่า เวลาที่เทวดา
ส่วนใหญ่กับพรหมนี้ท่านตัดไปนิพพานกันหมด แต่วันนี้ไปถามใครๆ ก็อยากกลับ
ไม่ได้ พอไปถามก็องค์ ก้องค์ก็ แหม ไม่ยอมลงคือ แต่ว่าพวกที่อยากจะลงอาจจะมิ
เพราะฉันทามไม่หมด เราไม่ถามหมดทุกคน ที่รู้จะนับเป็นแสนๆ หลายแสนที่
ท่านไม่ลง แต่ก็ต้องเลือกเหมือนกัน พวกที่จะไม่ลงก็พวกที่มีบารมีเต็มแต่เราก็อัง
ไม่เคยเห็นเลย พวกที่มันบารมีเต็ม ฮี ไซ้ไหมโยม ออกไปที่เขต **บัณทุกัมพลศิลา
อาสน์** ไปถึงปั๊บไปไหว้ท่านพ่อท่านแม่มา พอเลี้ยวเข้า **จุฬามณี** เต็มพริบและรัศมี
สวยเป็นประกาย ถาม ว่าไงพวกจะลงไปเกิดมีผิวมีเมียอีกไหมล่ะ ท่านก็เลยบอก
ท่านมีไหมล่ะ ข้ามีทำหอกอะไรเข้าเป็นพระแล้ว บอก เขาก็เป็นพระเหมือนกัน
พระอรินนะ (หัวเราะ) บอก ถ้ามีละบรรลี่ยเลย

ลูกศิษย์ หลวงพ่ขอ อย่างสมมติว่าเราไปที่ **บัณทุกัมพลศิลาอาสน์** เราไปไหว้พ่อแม่ใน
อดีต แล้วเราจะถวายกุศลบูชาความดีท่าน จะทำได้ไหมคะ

หลวงพ่ ทำได้ ทำได้ ให้อ้อแม่จ่ายให้ลูกเป็นแสน แต่พอถึงปีลูกเอาข้าวเหนียวแดงมาให้ห่อ
เดียว พ่อแม่ก็ยังเข้าใจไซ้ไหม นี่มันเป็นความดีท่านยินดีในด้านกตัญญูกตเวที แล้ว
ท่านก็โมทนา

ลูกศิษย์ แล้วท่านจะฟ้องไสหรือเปล่านั้น

หลวงพ่ ท่านคงจะไม่ฟ้องไส เพราะพ่อแม่แก่ ท่านไปนิพพานกันทั้งนั้นแล้ว (หัวเราะ) ฮี
พวกนั้นเขาไม่ใส่เท่าเราหรอก ให้อ้อเราควรจะใส่กว่าเขาเราก็คงไปกราบเขาซะ ไป
กราบท่านนะ ทำให้เราไสขึ้น อย่าลืมภาวนิตบหนึ่งนะ พระพุทธเจ้าทรงชมเชย

พิเศษอยู่คนเดียว นิมิตตั้ง สาธุรูปานัง กัตถัญญกตเวทิตา บุคคลใดมีความกัตถัญญ
รู้คุณรู้อุปการะที่ท่านทำแล้ว ก็ตอบสนองคุณท่าน เราขอสรรเสริญว่าบุคคลนั้น
เป็นคนดี มีบพเดียวที่กล่าวชัด ท่านไปดูพุทธภาษิตอื่นนี้ไม่มีหรือกล่าวชัดยืนยัน
ตรงเลย ว่า เราขอสรรเสริญว่าคนนั้นเป็นคนดี เห็นใหม่ว่าความกัตถัญญกตเวทิตานั้น
เป็นเรื่องใหญ่ เป็นจุดนำเข้าหาหนีพพาน แกล้งไปถามแม่เก่าๆ คูชิ ที่เขาไม่ได้เป็น
พระอรหันต์นะ มีไหม ฮิม มีหรือเปล่า เฮอะ ไม่มี แก่ก็เป็นพระอริยะกันหมดแล้ว
แล้วส่วนใหญ่จริงๆ แล้วเข้าหนีพพานกันหมด ที่เหลือติดค้างค้างส้อย มีหรือเปล่านั้น
ไม่รู้ แต่พวกแม่นี้ไม่มีแล้วจะเหลืออยู่ที่พวกพ่อ

มันมีหลายคนเหมือนกันนะ เราสอนจนกระทั่งได้มโนมยิทธิ มันมาถามเรื่องกสิณ มันบ้ำ
มันขึ้นไปยอดต้นไม้ มันลงโคนหน่อย ไอ้กสิณนี้ ท่านทำเพื่อให้ได้วิชา 3 หรืออภิญา ไอ้วิชา
3 มันก็ได้ไปด้วย ได้อภิญาแล้วมันจะกลับมาขึ้นต้นกสิณใหม่ก็เอา ตามใจมัน กลับมาถามจะขึ้น
กองไหนดี ก็บอกตามใจสิ แก่บ้างกองไหนก็ทำกองนั้นแหละ มันถาม ทำไม บอก แก่มันบ้ำ ไอ้แล้ว
เสือกมาขึ้นต้นทำไม ไอ้มันอวดงมงายไม่ได้อวดดี มันอวดแล้ว ทุกจุดที่เราเข้าถึงจุดนี้มันแสนยาก
ถ้าทำตามรูปเดิมก็เสร็จ นี่เป็นวิชาสัจของเขาแล้ว

ในเวลานี้อารมณ์คนมันไม่เข้า ไม่ถึง ถ้าบังเอิญ มันเป็นลักษณะบอก มันมีอะไรหลายๆ
อย่าง ที่มันปรากฏก่อนโดยไม่ตั้งใจไว้ก่อน พอถึงจุดนี้แล้วบ้ำ ถึง 3 ปีจึงจะถึงจุดนั้น

อย่างตอนฉันฝึกมันลำบาก เพราะฝึกคนเดียวเราก็ต้องทำตามรูปเดิมต่อกันหมด อีตอน
เข้าถึง โคตรฐ มันโผล่เข้าถึงหนีพพานไปได้ครึ่งตัว ไอ้ครึ่งล่างนี้มันมัว โผล่ไม่ขึ้น (หัวเราะ) มันติดอยู่
แค่นั้นแหละ ติดอยู่ 3 เดือนโผล่บ้ำมันก็ติดครึ่งหนึ่ง พอถามสมเด็จพระ ท่านบอกว่า พอมันหลุดไปได้
พอครบ 3 เดือนมันก็หลุด พอหลุดขึ้นไปได้ที่นี้หมดแรง เหมือนกับพื้นล่างมันคอยดัน พอถึงที่ หมด
แรงขึ้นไม่ได้ พอขึ้นไม่ได้ก็มี ท่านโมคคัลลาน์ พระสารีบุตร พระอนุรุทธ ท่านกัจจายณะ 4 องค์นี้
ท่านเป็นครูสอนในปัจจุบัน ในสมัยที่ลาพุทธภูมิแล้วพระพุทธเจ้าท่านก็สอน พระองค์ก็มาสอนแต่
เฉพาะวิชา ท่านก็บอก นี่ไม่เป็นไรเดี๋ยวฉันจะช่วย ฉันบอกจะรู้ได้ไง

พระพุทธเจ้าท่านบอก องค์นี้คุณช่วยไม่ได้ เพราะพุทธภูมิจะเต็มอยู่แล้วมันออกจนเกิน
กำลังหนัก ต้องฉันช่วย ท่านทำไงนะ บอกคุณขึ้นมาซิ มันลอยบ้ำขึ้นมาเลย แหม (หัวเราะ) เท่านั้น
แหละอันขึ้นมาได้หมดแรง มันหมดแรงจริงๆ แหม นั่งปร้อสบายเชียว ในเรื่องพุทธภูมินี้ลำบาก
ที่สุด มาถึงจุดนั้นแล้วมันก็ไม่มีอะไรยาก ความจริงนี้ โคตรฐ เขาติดกัน ใครติดถึง 3 วันมันชวย
เลย ถ้าเป็นสาวกภูมินะไม่มีนะ มันติดแคว้นเดียวก็ไม่มี เต็มวันก็ไม่มี มันเข้าช่วง โคตรฐ บ้ำบอยู่เข้า
เป็นพระอริยะไหนก็ตาม

นี่มันเสือกติดอยู่ได้ 3 เดือน เราก็ต้องเก็บหน้าเก็บหลัง เก็บเล็กเก็บน้อยนั่นนี่ ไอ้ที่เก็บเพราะ
อะไร ลองถามท่านเพราะอะไร ท่านบอกว่า แกจะต้องเป็นครูเขานะ ถ้าแกไม่เก็บไปทั้งหมดแบบนี้
ถ้าใครเขามาถามแก ถ้าแกไม่เคยผ่านมาแกจะตอบเขาอย่างไร เรามั่นนักเรียกทูนชะด้วย พอจากตรง

นั้นไปเดี่ยวเดียวนะหมดเรื่องนั้น ینگเอาหัวกำแพงพัง เอาหัวชนกำแพง แล้วท่านก็ว่า ไอ้เรื่องไว้ใจตัว
นี่ไม่มี ฉันถือภาชนะบิณฑบาตนี้มันคง

อัศตนา โภจยัตตานัง คือฉันจะไม่ยอมเชื่ออะไรง่าย ๆ ท่านบอกว่าอันนี้ไม่ใช่แล้ว เออ เรา
กลับลงมา คนชาวถึงรู้ข่าว คนค้าถึงรู้คำ ดีบ้างไม่ดีบ้างก็รู้ ใส่เสื้อผ้าสีอะไรก็รู้ กลางคืนย่องไปถาม
อีกว่า ทำไมถึงรู้ละ บอก ฮี ยังไม่รู้ท่านพยักหน้าพอรุ่งขึ้นมาอีกวันหนึ่ง ไอ้พวกที่ขึ้น ๆ ลง ๆ มันก็ค่า
มาก เสียชื่อเสียง ไอ้เราก็ดูอินเขาค่า เขาเสียสติ ใจมันก็เฉย ๆ ถึง 3 วาระ ถ้ามกิน 3 ครั้งไม่ได้ พอ
ครั้งที่ 3 นี้ก็ท่านว่า เอากินมาทำให้หน่อยซิ เอาน้ำล้างชิ ถาม ไอ้ดินหรือโคลนนี้มันแทรกอยู่ในเนื้อ
ใหม่ บอก ไม่แทรก ก็เลยบอก คนที่เขาถึงที่สุดของความทุกข์ไม่ใช่หัวหลักหัวตอ นะ ถึงไม่มี
ความรู้สึก ทำไมไม่ชิมเข้าไปใจเธอบ้างนะ เราก็นึกว่ามันหนูหนวกตาบอดมั่ง มันบอก โอ๊ย มันก็ไม่
น่านี่ จะได้ไม่มีความรู้สึก ไอ้ความรู้สึกไปเกลียดไปโกรธเขานี้ไม่มี แต่รู้ว่าตอนที่เขาคำมันรู้เท่า
นั่นเอง มันไม่ได้คิดอะไรต่อไปอีกแสดงว่ามันรู้ นี่ทำคนเดียวมันลำบาก ทำคนเดียว

นี่ถ้าเราไว้ใจตัวเองไม่ได้ละก็ เออ มี **อัศตนา โภจยัตตานัง จงกล่าวโทษโทษภัยความผิดของ
ตัวเองไว้เสมอ** ต้องคุมมั่วแต่ว่าไม่คุมมั่วดี ถ้าเราใส่หัวหมกมันก็เหลือแต่ดี ถ้ามันได้ดีขึ้นมาจุดนี้ปั๊บ
เราก็อยาพิงเชื่อว่ามันได้แน่หรือมันต้องไปถาม ไปถามท่านก็ถามถึงอารมณ์แล้วก็ผล ผลของจิตที่
มันจะเกิดมีอะไรสัมผัส ถ้ายังมีอะไรค้าง ถ้าพบมันมีความรู้สึกได้ ท่านก็บอกให้ฟัง ถ้ายังทำได้อีกที่
นี้ต้องคอยถามใหม่ ต้องนั่งไล่เบียดอยู่อย่างนี้ตลอด เพราะว่ามันไม่มีใจที่จะเป็นมนุษย์ที่ดี ท่าน
อุตส่าห์สงเคราะห์ แหม ทุกข์ตัวเดียว ท่านนั่งสอนไปตั้งคืนหนึ่ง ฮีตั้งแต่ 4 ทุ่มถึงตีสอง พอถึงปั๊บ
ท่านบอกนอน เธอเหนื่อยตั้งแต่เช้าแล้ว ท่านให้นอน นอนแล้วท่านก็พูดเรื่อย ๆ อธิบายซ้ำ ๆ พอถึง
เดือนท่านก็บอกไป ฉันจะไป 3 เดือน ถ้าเธอเห็นว่ามูมิใดมูมิหนึ่งของโลกจะมีความสุข ฉันจะไม่
สอนอะไร จะนึกก็นึกในใจไม่ต้องก็ได้วะ ไม่เหลือแล้ว มันไม่เหลือแล้ว ไม่เรียนอะไร เหลือทุกข์
ตัวเดียวแค่เรียนทุกข์ตัวเดียว เห็นทุกข์นี้มันต้องมี **สังขารูปกขญาณ** เราต้องใช้ **สังขารูปกขญาณ**
คุมตลอด เพราะว่าตัวนี้เป็นตัวที่มีความสำคัญมากที่สุด เห็นว่ามันทุกข์ ทุกข์เพราะเราทำความชั่ว
มากที่สุด เห็นว่ามันทุกข์ ทุกข์เพราะเราทำความชั่วมากที่สุดภาระหนักของความชั่วไป

ผลของความชั่วจะให้ผลอย่างไรถือว่าเป็นการใช้หนี้ เจ็บไข้ได้ป่วย ใครจะนิทานว่าร้ายนี้
มันเป็นเรื่องเราสร้างความชั่วมาก่อน รับใช้หนี้ให้หมดไปไม่ช้าขั้น 5 มันก็พัง มันจะพังหลายหน
แล้วมันไม่ให้พัง ถ้าไม่พังมันก็มีทุกข์ไม่เห็นแปลกปกติ เมื่อวานนี้เราไปค่าเขา วันนี้เรายังเฉย แต่เขา
มาค่าเรา ก็บอก เอ็งนี่ไม่ได้ค่ามึงเลยนี่หว่า ฮี ใจ แล้วมึงมาค่ากู เมื่อวานมันค่าเขา มัน ไม่ผิด ไม่ผิดเห
รอกเมื่อวานนี้เขาลืมตา ถ้าไปค่าเขาเข้าอีก 3 วัน เขานึกได้ก็ระวังให้ดี (หัวเราะ) ถือว่าค่ามัน เขาว่า
มันมันมีรูหรือ 3 วัน 4 วัน มันไปบูชาพระถึงนี่ก็ออกว่าเขาค่าไว้ (หัวเราะ)

ไอ้มันแก่ง ไม่เป็นไรเขาถือว่าแก่ง ไอ้คนเราถ้ากิเลสมันหนา เผลอแป็บเดียวบางทีเขาก็พูด
ถึงคนอื่น เราก็อ่านึกคิดว่าเรา ไซ้ใหม่ ไอนั่นนะ มันมีพรหมวิหาร 4 สังเกตซิ เห็นใครเขาทุกข์มัน
เข้าไปช่วยเขาเลย ทั้งคนทั้งสัตว์นี้มันเป็นอารมณ์เดิมมันติดตัวมา นี่แหละ **หมอโกศล** เขาจะเป็น

นาวาอากาศเอกพิเศษมันยังไม่ใช่เป็นเลย เป็นนาวาอากาศเอกพิเศษ ก็ต้องอยู่ กำแพงแสน ถึง 3 ปีใช่ไหม เพราะว่าต้องเป็น ผู้อำนวยการ มันบอกไม่เอา ไม่ใช่เป็น ให้ไปเฝ้าบ้าน (หัวเราะ) ถ้าย้ายมาโดนอย่างนี้ให้มาเฝ้าบ้าน (หัวเราะ) แล้วก็มิโทรศัพท์ไปเถียงกับเจ้ากรมแพทย์เขา ที่กรมเขาบอกไม่ได้ เขาแต่งตั้งไปแล้ว บอก ไม่เอา ไม่เอาไม่ต้องตั้ง ให้ย้ายมาดอนเมือง ดีแล้ว เฝ้าบ้าน ไปไหนมาไหนจะได้สะดวกๆ หน่อย (หัวเราะ) มีแต่เขาอยากให้ผัวนะเลื่อนยศไปหน่อยๆ ใ้อันนี้มันก็บ้าเหมือนกันไปของมันเรื่อยๆ อย่างนี้เราต้องตั้งอารมณ์เดิม มันเป็นอารมณ์เดิมของเขา ถ้าอารมณ์เดิมเขายังมีอยู่มีอะไรก็ไม่ยาก อย่างคนเจริญทิพจักขุญาณนี้ ท่านบอกว่าไอ้ที่ท่านสอนกันตามแบบท่านถือว่าเป็นทาทักมิกมิกบุคคล

ก็หมายความว่า คนที่เริ่มทำ เริ่มฝึกชาตินะ ถ้าหากว่าคนที่เคยได้มาในกาลก่อนนี้ พอเริ่มจะทำ เห็นแสงสว่างนิดเดียวแล้วได้เลย บางทีได้แสงสว่างมันลอคมาจากข้างฝาเนี่ย ถ้าจับแสงสว่างนี้บีบเดียวก็ได้เลย พอจิตเริ่มเข้าถึงอุปจารสมาธิของเก่ามันจะเข้าทันที มันรอจังหวะนี้ ดีไม่ดีมาขี้นรออยู่ตั้งนาน อาจจะรอตั้งแต่เกิด (หัวเราะ) ไม่รู้จักเปิดประตูรับสักที ผมสงสัยนะว่า หลวงพ่อปาน นี่ก่อนจะบวช ท่านให้อ่าน วิสุทธิมรรค ก็จำของท่านไว้ได้หมด นี่ท่านรู้ แล้วท่านก็รู้ว่า กรรมฐาน 40 ต้องจำให้คล่องต้องรู้นิมิต รู้อาการทั้งหมด รู้คำภาวนาทั้งหมดนี้ถ้าไม่อย่างนั้นไม่ให้บวช ก็แปลกใจกว่าจะได้ พอถึงพรรษาแรกยังไม่ทันหมดพรรษา กรรมฐาน 40 หมวด รุดมหาราชก็ของเก่านะ มันแย่งกันโผล่ พอไอนั้นจบไอนี้ขึ้น ไอนั้นจบไอนี้ขึ้น นิมิตขึ้นเป็นดับเลย นี่มันแย่งกันขึ้นนี่ พอขึ้นมาจับพบได้ จับพบได้ จับพบอาศัยเป็นประกายเป็นฉาน 4 ได้แล้วไอนั้นหายไอนี้หายไอนั้นโผล่ บางคืนมันโผล่มาได้ 3 กอง นี่เกือบไม่ได้หลับสบาย แต่ว่าไ้อความจริงมันก็ไม่ยาก เอาตัวแรก 3 วันแรกก็เข้าฉาน 4 แล้วอะไรมันก็ไม่ยาก มันก็เหมือนกับเราเพราะกำลังกายดีแล้ว ไ้อของที่มีน้ำหนักเท่ากันนี้ ยกอันไหนมันก็ขึ้น

แต่ว่าตอนหิบนะ อย่าหิบบุคหรือหิบบุหรือหิบบปาก ไข้ไหม ลักษณะมันต่างกัน อย่างพานมันต้องหิบบโคนไข้ไหม นี่ไอ้ที่มีปากก็หิบบปาก ไอ้ที่มีหูก็หิบบุ เท่านั้นนะ อย่างซำที่สุดแต่ละกองต้องไม่เกิน 3 วัน แล้วก็ไม่ได้เห็นมันมีอะไรถึง 3 วัน พอจับมาก็พริบ เพราะจิตมันไม่ตกจากฉาน 4 จิตมันทรงฉาน 4 พอถึงฉาน 4 มันก็ทรงตัวหมด มาด้านอุปฉาน อุปฉานมันก็ฉาน 4 ฉาน 4 มันก็จับอุปเลขๆ แต่กำลังของฉานจริงๆ มันมีแค่ฉาน 4 เขาเรียกสมาบัติ 8 ไ้อฉานมันเป็นฉาน 4 จะเรียก ฉาน 8 ก็ได้ เพราะว่าเป็นรูปฉานทั้ง 4 เป็นกำลังจริงๆ อยู่ฉาน 4 ไม่มีอะไรมาก แต่สมาบัติ 8 นี้ต้องระวัง พอถึง เนวสัจฉญาณสัจฉญาณตนฉาน นี่ก็รู้ว่าเป็นพระอรหันต์ ช่วยละชิตินี้ พอถึงตอนนี้แล้วไอ้สัจฉญาณมีสัจฉญาทำตัวเหมือนคนไม่มีสัจฉญา สัจฉยานี้เขาแปลว่าความจำจำได้คนนี้เป็นผู้หญิงคนนั้นเป็นผู้ชาย คนนั้นเป็นเด็ก คนนั้นเป็นคนหนุ่มคนสาว ไข้ไหม ไ้อจิตตัวนี้มันด้าน เห็นคนเป็นวัตถุหมด เอ ภูเป็นพระอรหันต์แล้วเอ็งหน้ายังเป็นกัณฑ์อยู่เสมอ นี่คนอย่างนี้ก็มีเยอะ

เออ ยังนึกถึงท่าน อาจารย์เทศก์ โยมชิตี วัดอโศการาม ท่านเล่าให้ฟังท่าน อาจารย์เทศก์ กับหลวงปู่ฝั้น อยู่ไม่ไกลกันหรอก หลวงปู่ฝั้น นี่มาที่กรุงเทพฯ ก็ดี ไปที่วัดท่านก็ดี ถ้าถามว่านิพพานมี

ที่ไปไหม วุ้ย นิพพานมีเป็นเมืองสวยสดงดงาม ใครจะไปหา อาจารย์เทศก์ ท่านบอกนิพพานสูญ
เออ ตอนนั้นสูญตอนนี่ไม่สูญแล้ว ใครไปหา อาจารย์เทศก์ ก็สูญอันเลย หลวงปู่ฝั้น ไม่สูญมีเมืองไป
มันน่าจะไปชกกันซะให้ตายไปนั้กแล เนอะมันมีอยู่ปีหนึ่ง จำไม่ได้ว่าจะเป็น 15 หรือ 16 จำ พ.ศ.
ไม่ได้ ก็เวลานั้นข้าวตอนเช้า โยมชี วัดโศการาม แกมา แกบอกว่ ก่อนจะมานี่แกไปทอดผ้าป่าที่
วัดอาจารย์เทศก์ พอ อาจารย์เทศก์ ลงมา ท่านเลขบอก โยมไอ้เรื่องผ้าป่านี้ ประเดี้ยวค่อยทอดเออะ
คุยกันซะก่อนอย่างไรอาตมาก็เต็มใจรับแน่ เอามาถึงวัดแล้วเขาไม่ให้เอาไปไหน (หัวเราะ) เออ ท่าน
ก็พูดดี ท่านพูดดีม๊ว แต่ว่า ท่านอาจารย์เทศก์ ท่านไม่ค่อยเล่นนั้กนะ ตอนนั้นท่านคุมฌานอยู่ ท่านก็
เลขบอกว่ ตอนก่อนที่อาตมาว่านิพพานสูญนะ อาตมาแล้วเวลานี้สูญไหมเจ้าคะ บอก ไม่สูญแล้ว ที่
หลวงปู่ฝั้น พุณณะถูก (หัวเราะ) เลิกเลิกสูญ (หัวเราะ)

นี่รูปฌานนี้ฌานมันเป็นอารมณ์กคเฉยๆ ไซ้ไหม มันเป็นกำลังกคนิวรรณ์แต่ว่าพวกได้
สมาบัติ 8 จริงๆ นะ แล้วก็สวนเข้ามากับวิปัสสนาญาณนะ มันไม่เกิน 7 วันเป็นปฏิสัมภิทาญาณ แต่
ถ้าใช้กำลังสมาบัติ 8 เป็นพื้นฐานนี้ต้องการใช้เนเขาใช้อะไรนะ ถ้าเขาไม่ใช่สมาบัติ 8 ใช้ฌาน 4
เป็นพื้นฐานก็เป็นสุขขวิปัสสโกแต่ก็วิชชาสามกัดี อภิญญา 6 กัดี ถ้าเขาไม่ได้ฝึกมาก่อน ให้เขาฝึก 2
ในวิชชา 3 อภิญญา 4 ใน 6 อภิญญา ก่อน ถ้า 2 ในวิชชา 3 ฝึกได้ใช้กำลังเน 4 ก็เป็นพระวิชชา 3 ถ้า
ได้ใน 5 อภิญญา 6 ขึ้นมาก็เป็นจพภิญโญ 6 นะ ถ้าหากว่าเขาไม่สนใจ 2 ในวิชชาสาม 5 ในอภิญญา
6 เขานึกว่เขาได้อันนี้มาก่อนก็ตามหรือไม่ได้ก็ตาม ถ้าเขาเอาสมาบัติ 8 มา เอารูปฌานมาใช้คู่กัน
กับวิปัสสนาญาณแล้วปั้บ มันเป็นปฏิสัมภิทาญาณ ไม่เคยฝึก 2 กับ 5 นี้มาก่อนก็ได้ด้วย

ฉันเลขมานั่งอ่านหนังสือ มานั่งนั้กๆ บอก โห้เอ๊ย ความจริงนั้กปฏิบัตินี้โง่เราตะลุ่ยไปถึง
สมาบัติ 8 แล้วก็กันเขามาจับวิปัสสนาญาณเป็นปฏิสัมภิทาญาณแต่อย่าลืมนั้กว่ว่าจะถึงสมาบัติ
8 ดีไม่ดีจะตายซะก่อน (หัวเราะ) ฮี มันง่ายอยู่ชะเมื่อไหร่ มันไม่ง่าย คือว่าจับรูปนี้มันไม่ง่ายเลย ถ้า
หากว่าจับรูปตามแบบมันได้ยาก ถ้าจับรูปแลอภิญญาจะได้มาก แล้วก็จับภาพกสิณเฉยๆ รูปนี้
เขาต้องตั้งกสิณก่อน มันต้องได้กสิณ คือว่าเรื่องสมาบัติ 8 นี้ฝึกเร็ว ถ้าหากมันฉลาดเขาต้องมีความ
เข้มขันจริงๆ นะ อย่าลืมนะถ้าเราจะเป็นช่างเผือกสีตอ เฉพาะกำลังกายเท่ากับช่างสีตอ ถ้าจิตไม่
เข้มขันจริงๆ นะ ไม่มีทางได้หรอก

อันดับแรกปั้บต้องจับกสิณกองเดียวไม่ต้องถึง 10 กอง กองใดกองหนึ่งนี้ได้ถึงฌาน 4 กำลัง
ปวดท้องขี้ขี้ อ้อ จับจี้ก็เข้าฌาน 4 ได้ ทุกขเวทนาใดๆ จะมาบังคับจิตเราไม่ได้เลย ก็จิตเป็นรูป ถ้า
จับ อากาสนัญญายตนฌาน มานั่งฟังพิจารณาอากาศหาที่สุดไม่ได้ เป็นอารมณ์ว่าง ไล่ตามแบบไป
โกภุชชาติ ถ้าจับภาพกสิณขึ้นมาเฉยๆ ตั้งภาพกสิณ ถ้ากสิณนั้นหายไปปั้บมีอารมณ์ว่าง อารมณ์ว่างนี้
เป็นสภาพของอากาศ อากาศนี้หาที่สุดไม่ได้ฉันใด ถ้าหากว่าเราไม่สามารถทำกสิณให้หมดไปแล้ว
การเกิด แก่ เจ็บ ตายของเราที่หาที่สุดไม่ได้ฉันนั้น เราไม่ต้องการ มันควรวิปัสสนาไปเลย

ลูกศิษย์ ก็ต้องตั้งรูปฌานหรือครับ

หลวงพ่อก็ต้องตั้งรูปฌาน ตั้ง 1 ตัว พอตั้งตัวปั๊บตัดทิ้งไป พอที่นี้ค่องตัวดีแล้วทีนี้เห็นเห็นคน เห็นใครต่อใครหน้าตาต่างกันหมด เห็นคนก็เป็นคนเหอะ ไม่ซำก็ตายกันหมด สุขุม ไม่ได้กลับไซ้ใหม่ ไม่มีใครเหลือ เก๋า ๆ ก็ตายหมดแล้ว

พอมมาถึง **วิญญูณัจญายตนฌาน** ความสัมผัสรู้สึก ไอ้ **วิญญูณัจญายตนฌาน** วิญญูณ คือความรู้สึกถ้าไปไล่เบียดวิญญูณตามหนังสือ ไม่ต้องไล่ จับรูปฌานขึ้นมา พอจะเป็นกสิณตั้ง พอจับปั๊บมันต้องในทันที ไอ้ฌาน 4 นี้พอนึกปั๊บก็เป็นฌาน 4 จับภาพออกมาแล้วปั๊บ เวลาที่เรากำลังรู้สึก ว่า สัมผัสว่า ไอ้ภาพนี้มันใส

นี่ความรู้สึกของกสิณมันมีอยู่แล้ว มันมีสภาพมันใจชีวิตเราก็เหมือนกัน ไม่ซำมันก็สลายตัว ถ้าจับเครียดๆ อย่างนี้ **อาภิกขุญญายตนฌาน** ปล่อกสิณออกมาแล้วปั๊บ ก็เอากสิณทิ้งไป กสิณหายของในโลกนี้ทั้งหมดมันสลายตัวหมด เหมือนกับเข้ากสิณใน **เนวสัจญานาสัจญายตนฌาน** จำได้เหมือนจำไม่ได้ว่า กสิณมันมีอยู่อย่าเพิ่งเอามันทิ้งไป มันจำได้อยู่แต่ว่าภาพมันไม่มี แต่เหมือนกับจำไม่ได้ นี่เขาต้องเล่นจุดวิธีปฏิบัติมันไม่เหมือนตำรา เราไปทำตามตำราอีกก็โกฏฐาติมันก็ไม่ได้

คือว่าเราต้องใช้วิปัสสนาญาณคู่กับกสิณมันต้องผสมกัน พอผสมกันแบบนี้พอจับได้ดีแล้วมีอาการทรงตัวแล้วปั๊บก็หันมาตัดอีกที พอตัดแล้วตัดอวิชาเลยเข้าไปตัดด้วยวิชาเลย อวิชาเลยแยกออกเป็น 2 อย่าง **ฉันทะ** กับ **ราคะ**

1. **ฉันทะ** มีความพอใจในเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นคน เป็นเทวดา เป็นพรหม
2. **ราคะ** เห็นว่าโลกมนุษย์สวย เทวดาสวย พรหมสวย อันนี้มีสำหรับเรา เราต้องการพระนิพพานก็ตัดไปเลย

สำหรับราคะนี้ไม่มีสำหรับเรา เราต้องการพระนิพพาน ก็ตัดไปเลย เสรีจวันเดียวก็ได้แล้วแต่วันเดียวก็ได้ ถ้าได้แล้วเป็นปฏิสัมภิทาญาณนี้จะฝึกก่อนไม่ได้จะได้ต่อเมื่ออย่างช้าที่สุดก็ต้องโน่น เป็นอนาคามี ปฏิสัมภิทาญาณจึงเข้า ถ้าได้รูปฌานยังเป็นพระโสดาบัน สกิทาคามีอยู่ ยังไม่เป็นปฏิสัมภิทาญาณ พอเข้าปฏิสัมภิทาญาณแล้วปั๊บ เรื่องพระไตรปิฎกก็ไม่มีอะไร ไม่มีอะไรสงสัย นี่ฉันนั่งเถียงกับหนังสือ ก็คนเขาไปเลี้ยงวัวเลี้ยงควาย มีผิวมีเมียที่มาจากไหนก็ไม่รู้ขึ้นมาถึงมันไม่เคยเรียนอะไรมาสักตัว ฟังเทศน์จับสำเร็จพระอรหันต์พร้อมปฏิสัมภิทาญาณ พระพุทธเจ้าบอกทรงพระไตรปิฎก เราอ่านเกือบตาย ท่องเกือบตายมันทรงไม่ได้ มันจะทรงได้อย่างไร แแปม เรามา นั่งเถียงกับตำรา ไปๆ มาๆ พอชนกำแพงก็ใช้ได้ ไม่มีละ แล้วยังเถียงอีกนะ พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า สมัยท่าน **พระสารีบุตร** ในตอนนั้นพระมี 1,000 องค์ **พระสารีบุตร** ก็ขอพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติพระวินัย เวลานี้ก็ทรงไว้มากแล้ว จะได้เป็นระเบียบปฏิบัติพระพุทธเจ้าบอกว่า พระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ เมื่อยังไม่มีใครทำความผิดก็ยังไม่ทรงบัญญัติพระวินัย แล้วเวลานี้พระทั้งหมด ใครจะทำความผิดเราก็นั่งเถียงอีกพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ท่านนิพพานไปแล้ว พระพุทธเจ้ารู้ได้อย่างไร นี่ **สัตถปาปัสสะ อกรณัง กุสลัสสุปลัมปทา สจิตตปริโยทปนัง เอตัง พุทธาน สาสนัง** ขอเธอทั้งหลายจงแนะนำให้เราละความชั่วทุกอย่าง ทำแต่ความดี ทำอารมณ์จิตให้ผ่องใส พระพุทธเจ้าทุกองค์ท่าน

ตรัส อย่างนี้เหมือนกันหมด แหม ชักสงสัยที่ท่านนิพพานไปตั้งนานแล้ว พระพุทธเจ้าท่านรู้อย่างไร ท่านตรัส เรามันเก่งมาก มันมันเก่งนะคุณ (หัวเราะ) ไอ้อย่างนี้ก็เก่งฉิบหาย ไม่ใช่เก่งดี แล้วก็ยังคิด แต่ว่า ไอ้ตัวคิดนี่ดี เราสงสัยแต่เราไม่ได้คิดว่าพระพุทธเจ้าท่านมูสาหรือโกหก ใช่ไหม เราจะต้องดู ว่า ทำไมพระพุทธเจ้าจึงรู้ได้ว่า พระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ว่าอย่างนั้น ถ้าเรื่องนั้นไม่เป็นความจริง พระพุทธเจ้าไม่ตรัสเพราะพระองค์เป็นสัตบุรุษ ไอ้จิตมันหวนเข้ามาในรูปนี้

ฉะนั้นไอ้จิตนี้เราจะต้องหาทางรู้ให้ได้ มันก็มีอีกจุดหนึ่ง ไม่ใช่ว่าฉันไม่เชื่อไม่เชื่อแล้วไม่ทำ อย่างนี้แล้ว เขาทำได้แต่เราทำไม่ได้ เราต้องพยายามทำให้ถึงจุดนั้นว่า ทำไมท่านถึงทำได้ นี่มันมีบทคิดตรงนี้ มันตั้งแต่เป็นเด็กแล้ว เห็นใครทำอะไรไม่เคยทำต้องทำให้ได้ ก็ไม่รู้ว่าจะเรื่องเหล็ก เครื่องไฟ ภูเขาหมด เงินทองเสียหายไปตั้งเยอะแยะแต่ก็เกิดผลขึ้นเยอะนะ คุ่มค่า พระเจ้าน้ำทรงโปรด พระเจ้ายายอีกคน ก็คำเรื่อยๆ ไปๆ มาๆ ยายก็เข้ามาเยี่ยมเรือใช้ ฮี เรือไม่มีใบจักร ยายต้องขอขมเราใช้ บอกให้ชาวบ้านชาวเมืองเขามีใบจักร เรือเอ็งทำไมไม่มีใบจักรใช้ได้หรือวะ บอก ไม่ได้ เอาไว้อย่างมาดูใหม่ เราก็คิดในใจ ผลที่สุด เราก็ทำของเราเองได้

ก็ไอ้ตัวนี้ ไอ้จิตมันก็จะคิดมาในฐานะเป็นพุทธภูมิ แต่ว่าตอนเราลาพุทธภูมินี้เราลา 3 วาระ ไม่ใช่ 3 วาระในช่วงเดียวกันนะ ลามาปีแล้ววัน ไปปีแล้วอีกปีก็ลาอีกครั้ง ท่านไม่ยอมให้ลา เอวาระที่ 3 นี่ถึงได้ลา วาระ 3 เวลาที่ท่านบอกว่าที่ฉันไม่ให้ลา มันใกล้เต็มทีที่จะเป็นแล้วจะลาไปทำไม ถ้าจะลาก็น่าจะลาเมื่อหลายสิบชาติมาแล้ว เราก็บอกไม่เอาละ ท่านก็เลยบอกว่า ลาก็ได้ แต่ต้องทำกิจพุทธภูมิ ท่านถึงได้บอกว่า ขณะนี้อารมณ์ของพุทธภูมิเทียบ สัตตชัตตุง ถ้าอยู่ถึงอายุ 60 ก็จบ แสดงว่าเต็มพุทธภูมิมันเป็นชาตินี้ครบ 16 อสงไขยกับแสนกัปพอดี แล้วก็ถามว่าจะไป พระพุทธเจ้าองค์ที่เท่าไร ต่อจาก พระศรีอริย์ ไปท่านบอกองค์ที่ 22 บอกถ้างั้น ไม่เอาละ ขอถวาย บังคมลา (หัวเราะ) แหม ท่านนั่งยิ้ม ต้องกลับมาอยู่อิลลุลลันอีก ไม่เอาดีกว่า

ลูกศิษย์ ถ้าตอนนั้นหลวงพ่อลงมาลูกศิษย์ก็สบายไม่ต้องวิ่ง

หลวงพ่ (หัวเราะ) เออ ใช่ๆ

ลูกศิษย์ ค่อยๆ เดินนอนกันสบาย

หลวงพ่ กลัวจะไปนอนในนรกนะซี (หัวเราะ) บอกเฮ้ย ภูนอนผิงไฟดีกว่าวะ (หัวเราะ) เวลานั้นเคยตามโยม ถ้าหากว่าฉันไม่หลง แล้วเด็กๆ พวกนี้จะไปอยู่ที่ไหน ท่านบอกว่าก็ไปอยู่กับโยม ท่านกวาดหมดท่านให้วิธีกวาด

ก่อนที่ฉันจะบวชนี้ ท่านก็ลงมากวาดแล้วท่านก็เข้าทรงยา ท่านมารักษาตา ยา เป็นง่อย ด้วย ตามไม่เห็นด้วยนะ เดินไม่ได้ กับข้าวนี้ต้องบอก นี่ปลา นี่กุ้ง นี่ผักก้านนี้ต้องไม่มีเลย ท่าน เป็นอยู่ 2 ปี วันหนึ่งท่านนอนอยู่ ท่านก็บอกได้ยินเสียงเข้ามิดเราก็เอาขันน้ำตั้งอยู่บนหมอน นอนกับ ยา ฉันยังเล็กๆ อยู่อายุประมาณ 7-8 ขวบ ท่านเรียกชื่อว่า นาค นาค เอ๊ย นาค พ่อทำน้ำมันดีไว้ที่หัวนอนนะ เวลาลูกล้างหน้าล้างตาจะให้เห็น ย่าถามใคร บอก พ่อ พระอินทร์ นะ มาตอนเช้า ย่าก็บอก เห็นมีน้ำมันดีไหม บอกมีขันน้ำที่ผมตั้งไว้ครับ มีดอกกลอยอยู่ 3 ดอก วันนั้นท่านล้างหน้าท่านเห็น

กับข้าวต่างๆ พอวันที่ 2 เห็นชัด เห็นชัดมาก พอวันที่ 3 แห ดึกว่าเราตาเด็กอีก คนเดินไกลลิบ ท่านบอก ไอ้คนนั้นใช่ใหม่นะ ไอ้เรายังต้องมองตั้งนาน

และต่อมาท่านก็บอกให้ทำยา 900 กับ 300 2 อย่างให้กิน กินแล้วจะหายง่อย ย่าท่านทำกินกินไป 3 ครั้ง ก็หายไปซ่อมข้าวได้ ในสมัยก่อน แล้วท่านก็มาสอน

ต่อมาท่านก็มาจับเป็นคนทรง เป็นคนทรงของท่านจะมาทรงทุกวันไม่ได้ท่านมาวันนี้และท่านก็บอกวันโน้นจะมา และวันนี้จะมีใครมาบ้าง ลักษณะไหนเป็นโรคอะไรท่านจะบอกหมดเลยเตรียมยาขนานไหน ขนานไหนไว้บอกก่อนเสร็จแล้ววันนั้นก็มาตามนั้นเป๊ะ จดเอาไว้ไม่พลาด แล้วเวลาคนเขามาท่านก็รักษาท่านก็สอนให้เสร็จ ถ้าจะให้ท่านรักษาต้องรักษาศีล 5 ถ้าไม่รักษาศีล 5 ศีล 5 ไม่บริสุทธิ์เมื่อไหร่ โรคมันก็เกิดเมื่อนั้น แหม พุดยังกะเรื่องมันง่ายๆ แต่ถ้าใครไม่ยอมให้โรคนี้มันเกิดต้องรักษาศีล 5 (หัวเราะ) ไม่มีละ จุดรูปกันเป็นแถว (หัวเราะ) ขอโทษเถอะ บางทีไอ้โรคที่ใกล้จะตายขาร่องแรงๆ พอวางปุ๊บ รับไหวใหม่ รักษาศีล 5 ตั้งแต่วันนี้ไปจนกว่าจะสิ้นชีวิตถ้าท่านรับไหว อายุท่านนั้นจึงจะตาย บอกเลย บอกเสร็จ แต่ถ้ารับได้ตั้งใจจริงๆ อันนี้ไม่กิน 7 วัน ทำงานได้กินยาหม้อนี้ ก่อนจะกินยานี้ก็ถึงพ่อก่อนก็เท่านั้น หายตามนั้น ยาเทวดา ยาเทวดาจริงๆ ถามท่านว่าทีหลังไปถามท่านว่า ยานี้มันศักดิ์สิทธิ์ตามนั้นหรือบอกถ้ายามันศักดิ์สิทธิ์ตามนั้นมันก็หายทุกคน ใครก็ให้มันกินส่งไปเถอะ (หัวเราะ) นะ ท่านก็ให้ไปกินส่ง ท่านเอากำลังท่านช่วย เอ้า เรากลับกันเถอะนะ เฮ้อ

สนทนาสายลม 5

วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2522

หลวงพ่อบ๊วย: นี่ต้อง อ้อ ไอนั้นต้องใช้โซดาไซ้ใหม่

ลูกศิษย์: ครับ

หลวงพ่อบ๊วย: หัวเราะ

ลูกศิษย์: ไม่งั้นไม่ซ่า อ๊วยตาย น้ำร้อนเสียด้วย

หลวงพ่อบ๊วย: ซ่าแน่ที่นี้ ดีไม่คลื่นพองนะ เออ อันนี้ดีหอม พอเปลี่ยๆ ขึ้นมานะเปลี่ยๆ มาใช้มันมีประโยชน์ เขาใช้อะไรนะ แสงโสม (หัวเราะ)

ลูกศิษย์: ไม่เท่าไร

หลวงพ่อบ๊วย: เออ ใช้ได้ ดี ฉันว่าตัวนี้นะ ทำให้ลำไส้มีกำลัง อันนี้ดี เปลี่ยๆ นะ

ลูกศิษย์: เพราะมันกระตุ้นกล้ามเนื้อหัวใจ

หลวงพ่อบ๊วย: ฉันได้บ่อยๆ ฉันเล่นบ่อยๆ

ลูกศิษย์: อย่างมากนะ ประมาณสัก 2-3 ครั้ง ถ้าเปลี่ยถึงจะฉัน

หลวงพ่อบ๊วย: ต้องเปลี่ย ถ้าปกติก็ไม่เอา ไปกระตุ้นมากเกินไป รู้สึกเปลี่ยๆ สู้เข้าได้พัก คราวโน้น ลี เชียงแสน นะ หอมไปให้ตอนไป เชียงแสน ตอนนั้นมันจะไม่ไหวจริงๆ ตอนชุดไป เชียงแสน แรงมันแยะเต็มทีก็ได้ไอนี้ ค่ะ น้ำมากๆ เดียวก็แตก ต้องใช้น้ำร้อนแล้ว

ลูกศิษย์: แต่อย่าให้ร้อนจัดนะ

หลวงพ่อบ๊วย: เปล่าๆ ว่าต้องใช้น้ำร้อนแล้ว ใช้น้ำร้อนแล้วรู้สึกทำให้ท้องดีขึ้นฉันข้าวเสร็จ ฉัน น้ำเย็นนี้ คิดว่าไอน้ำเย็นนี่จะงัก ไซ้ใหม่ ถ้าน้ำอุ่นๆ ดีฉันน้ำอุ่นจะรู้สึกดีขึ้น ไม่เป็นไร นั่งได้ไม่มีคลื่น ไม่มีคลื่น อ้อ ใช้ได้ๆ เออ โขกดีมีสุขนะ ขอบใจนะ เออ มากกว่านั้นก็ได้

ลูกศิษย์: มีน้อยถวายน้อย

หลวงพ่อบ๊วย: อย่าคิดว่ามีมากก็เอาออกมามากก็เกรงใจ (หัวเราะ) เออ มากไม่เป็นไรมากดี แต่ น้อย ถ้ามามากไม่เป็นไร มากไปก็ดี หา กลูติน ทำไม ก็ผ่อนส่งตีเดือนละร้อยละร้อย เดียวก็ครบ (หัวเราะ) ไซ้ใหม่ ไซ้พักนี้งานยุ่งใหม่เป็นรองผู้บังคับการ

ลูกศิษย์: ก็ยุ่งบ้าง

หลวงพ่อบ๊วย: ถ้าบอกยุ่งมากนี่แยะนะ ไอ้อ ลูกน้องมากก็ยุ่งมากนะ ไอ้อผู้ใหญ่ก็เหมือนกระโถนท้อง พระโรงไซ้ใหม่ นอนอยู่บ้านดีๆ ลูกน้องไปทำเสียเข้า เขาคำมาถึงแล้ว อ้อ แต่ก็มีคนเขาอยากเป็นกระโถนท้องพระโรงกันนะหือ (หัวเราะ) เป็นเรื่องธรรมดา พระมหากัสสป ท่านถึงบวช

ท่านบอกว่าเป็นผู้ครองเรือนก็ต้องรับผิดชอบ ในเมื่อบุคคลได้บังคับบัญชาไปทำเราทำดีแต่ ลูกน้องไปทำชั่วก็คำมาถึง เขาก็ตำหนิมาถึงท่าน บอกการครองเรือนเป็นของไม่ดี ตั้งใจจะบวชเรียก

เมียมจะมอบสมบัติที่เป็นส่วนตัวให้ ลูกเศรษฐีด้วยกันทั้งคู่ เออ เมียมถามว่าจะไปไหน บอกจะไป บวช บอกเข้า ฉันฉันจะไปบวชมังสิ ฉันจะมารับภาระอยู่เพื่อประโยชน์อะไร ต่างคนต่างแจก ทรัพย์สินคนซึ่งคนใช้หมด ออกบวชหมอเรื่องกัน ไซ้ใหม่ เป็นเพราะว่าจิตมันกลัวลำบาก (หัวเราะ) อย่างที่เราถามก็ถามคนเดียว (หัวเราะ) อืม ผู้ครองเรือนต้องรับภาระไซ้ใหม่ อย่างคุณแม่คุณยายนี้ หนัก เป็นคุณแม่นะ เป็นคุณแม่ที่หนักพอ ต่อไปเป็นคุณยายอีก ก็นั่นนะซิเป็นแล้วนะซิ ไซ้เป็นคุณ แม่นะ ลูกมันทำอะไรเขาก็ค่าถึงแม่ ถ้าเป็นคุณยายไซ้หลานไปทำอะไรเขาค่าถึงยาย

ชาติปี ทุกขา มันไม่ทุกข์แต่ชา ท้องแข็งมันไม่ดีด้วย ท่านบอก **ชาติปี ทุกขา** ถ้ามันทุกข์ตรง ชาค้อยยังชั่ว นี่ที่อื่นมันก็ทุกข์ ความเกิดเป็นทุกข์ **ชราปี ทุกขา** ความแก่เป็นทุกข์ **มรณัมปี ทุกขัง** ความตายเป็นความทุกข์ แต่ เอ ความจริงมันไม่ถูก อือ ถูกใหม่ ฉันว่าไม่ถูกอะ พระพุทธเจ้าท่านคง จะพูดถูก แต่เราอาจจะเข้าใจผิด

ชาติปี ทุกขา ความเกิดเป็นทุกข์ ไซ้ตัวเกิดนี้ชิมันไม่ทุกข์ แต่ไซ้ใจชิมันทุกข์อือ จริงใหม่ ตัว เกิดมันได้แก่ขั้น 5 มันไม่รู้จักทุกข์ ไซ้ใหม่ ร่างกายมันบ่นที่ไหนละ มันไม่บ่น มันดีมันก็ไม่บ่น ป่วยมันก็ไม่บ่น ถ้าขั้น 5 มันบ่น คนตายแล้วมันต้องบ่นด้วย นี่เวลาตายไปแล้วมันไม่บ่น เป็นอันว่า ความเกิดไม่ได้ทุกข์แต่ไซ้ใจเราเข้าไปก่อให้เกิดมันจึงทุกข์ ใจมันทุกข์ ถูกใหม่ละทีนี้ ถูกใหม่ คือว่า เราเองเข้าไปทุกข์กับขั้น 5 ไปทุกข์กับสภาวะที่มันเกิดมานี้

ชราปี ทุกขา ความแก่เป็นทุกข์ มันก็ไม่จริง ไซ้ตัวแก่นะมันไม่ได้บ่นหรือ ไซ้ตัวเราคือ จิต มันเข้าไปยุ่ง ไซ้ใหม่ ทำอะไรไม่ถนัดมันก็นั่งบ่นว่าเป็นทุกข์

มรณัมปี ทุกขัง ความตายเป็นทุกข์ โถ คนตายยังไม่ทุกข์ใหญ่เลย ใครเขาก็ยังไม่บ่นเลย ก็ ไซ้คนที่จะตาย ไซ้ใจนะมันเป็นห่วงร่างกายใจมันทุกข์

รวมความว่า ทุกข์ 3 ประการคือ เราเป็นผู้ทุกข์ ขั้น 5 มันไม่ได้ทุกข์ท่านบอก **ชาติปี ทุกขา** ถ้าเราพอใจในการเกิด ไซ้สภาวะการเกิดมันทำให้ใจเป็นทุกข์ ไซ้ใหม่ นี่ เรานั่งอยู่ที่นี่ เพราะอาศัย ความเกิดเป็นเหตุ เดี่ยวก็หิว เดี่ยวก็ขี้เดี่ยวปวดท้องขี้ เดี่ยวปวดท้องเยี่ยว เดี่ยวก็หนาว เดี่ยวก็ร้อน ไซ้ เสื่อไซ้กางเกง ไซ้ผ้าถุงก็เปลี่ยนอยู่เรื่อย ร่างกายมันไม่ได้บ่นก็เปลี่ยน บอกใหม่ ขาเคยบอกใหม่ว่า ฉันจะนุ่งผ้าแบบนี้ไซ้แขนเคยบอกใหม่ฉันจะใส่เสื้อแบบนี้ เปล่าไซ้ใหม่ ไซ้เราเป็นคนสั่ง เรา ต้องการ ดีไม่ดีมันก็ตัด ผมไซ้ทรงขัดกับกึ่งไซ้ใหม่ ที่หลังแก้คัดแบบนี้ที่อื่นอีก มันจะจับขัดกระโดน (หัวเราะ)

เป็นอันว่า ความทุกข์มันอยู่ที่เรา คือ จิต เราคือจิต หรือว่าเราคือ **อภิสสมานกาย** ถ้าหากว่า เราถือว่าทุกอย่างมันเป็นธรรมดา เกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นของธรรมดาของขั้น 5 ถ้าหากว่าจิตเรา ยอมรับเสียแบบนี้ อารมณ์มันก็ไม่เป็นทุกข์ คำว่าอารมณ์ไม่เป็นทุกข์ ถามมันปวดหัวใหม่ มันเมื่อ ยใหม่ นั่นก็ต้องรู้มันปวดเมื่อย นั่นถือว่ามันเป็นเรื่องธรรมดา มันหิว มันกระหายก็ถือว่าเป็นเรื่อง ธรรมดา แต่อารมณ์จิตมันไม่ทุกข์ ไซ้ใหม่ หัวมันก็รู้ว่าหัว ไม่มีกินก็กิน อือมีอะไร ไม่มีแล้ว ไซ้ ไซ้ นกกระจิบ ก็กินก็กิน ไม่มีกินก็กินอะไร แหงละ เดี่ยวอภิญญาฟังเป็นแถว

ถ้าอารมณ์จิตเราไม่เกาะขันธ 5 มีกินก็กิน ถ้าไม่มีกินเราก็กิน คือกิน **ธรรมปีติ** เราจะไปไหนก็
อะไร ในเมื่อมีอาหารกินก็กินเพื่อตาย ถ้าไม่มีอาหารกินเราก็อยู่ด้วยอำนาจ **ธรรมปีติ** เราเป็นสุขเร็ว
ขึ้น **ธรรมปีติ** นี้มันไม่หิวนะ แต่เสอญ **ธรรมปีติ** ยันไม่อยู่ มันก็พึง พังเมื่อไหร่ก็สบายเมื่อนั้น ไซ้
ใหม่ ข้าว่าแกยังไม่อยากฟังนะ 'ไอ้นั่นนะ ฮือ แต่ความจริงคนอยากฟังนี่ไม่ถูก ถามว่าใครอยากให้
ร่างกายมันพังบ้าง ถ้าจิตคิดว่าอยากให้ร่างกายมันพัง อันนี้ไม่ถูก มันเป็นการลิดรอนกำลังใจของ
ตนเอง ถือว่าร่างกายจะทรงอยู่ก็อยู่ หรือเวลามันจะพังก็พัง มันเป็นเรื่องของมัน ไซ้ใหม่ นี่ถ้าจิตคิด
ว่าอยากจะให้มันพังนี้ มันเป็นเรื่อง **อัตวินิบาตกรรม** ไม่ถูก

ก็หมายความว่า ยังมีอารมณ์กลุ่ม คนที่เขาไม่มีอารมณ์กลุ่ม เขาไม่วิตกกังวลมันอยู่ที่อยู่ มัน
พังก็พัง มันไม่ใช่เห็นว่ามันอยู่แล้วไม่ได้ ถ้าเราตายแล้วเรามีที่ไปดีกว่า ก็อยากให้มันพัง อันนี้ไซ้ได้
อยู่ที่เจริญอยู่ มันอยู่ใจเราก็ไม่ทุกข์ มันพังเราก็มีความสุขฝ่ายเดียว แต่มันอยู่ จิตเราก็มีความสุขฝ่าย
เดียว ถ้าสิ่งที่มันกวนได้ก็กวนแก่ขันธ 5 มันไม่กวนเรา อิตอนปวดท้องจี้มันกวนใจหรือเปล่าวะ
(หัวเราะ) ปวดที่ไหนจี้ที่นั่น เราถือว่าเคยไป **อินเดีย** มาไซ้ใหม่ ปวดที่ไหนจี้ที่นั่น **อินเดีย** นี่มันดี
จริงๆ นะ ความจริงใครไปอยู่ **อินเดีย** เป็นเอกราชทุกอย่าง

นี่เราไม่รู้ชีวิตนะ ที่ถามนี่มันเป็นเรื่องจริงๆ ก็ไอ้ความตายนี่มันไม่มีนิมิเครื่องหมาย ดังนั้น
พระพุทธเจ้าจึงสอนให้เจริญ **มรณานุสสติ** เป็นประจำ คนที่เจริญ **มรณานุสสติ** เป็นประจำนี่คือคนที่
ไม่หวาดหวั่น ไม่มีความประมาทในชีวิตยิ่งนายตำรวจหรือถ้าเป็นตำรวจให้คิดไว้เสมอว่าเรามีศัตรู
รอบข้าง ไซ้ใหม่ ไปไหนก็ระวังตัว อาจจะถูกฆ่าตายเมื่อไหร่ก็ได้ อิตานี่ตายอยาก ไซ้ใหม่ท่าน เราคิด
ว่าเราอาจจะถูกใครมาลอบยิงเราตาย ทำร้ายเราตาย เราก็ต้องระวังไซ้ใหม่ อิตอนระวังนี่มันตายอยาก
ไปหน่อย แต่คิดว่า เราไม่มีศัตรูตายง่ายนิดเดียว บางทีใครเขาเกลียดเราไม่รู้ไซ้ใหม่ เราไม่ได้ระวังตัว
ที่พระพุทธเจ้าท่านบอกให้ **เจริญมรณานุสสติ** เป็นประจำ ก็เพราะว่าคนที่เจริญ **มรณานุสสติ** ย่อม
ไม่ประมาทในชีวิต คิดว่าถ้าตายเดี๋ยวนี้เราจะไปไหน อย่างพระธุดงค์ในป่าลึก พระธุดงค์ในป่าลึกนี้
คิดอยู่เสมอจะล้มตราบั้งขึ้นมาคิดว่านี่จะตายเมื่อไหร่ไม่รู้วะ

อันแรกตอนเข้าบิณฑบาต บ้านมันไม่มีนี่ในเมื่อบ้านไม่มี ในเมื่อบ้านไม่มี คนธรรมดาคน
เขาก็ไม่มีใส่บาตร แล้วตอนนี้เราจะได้ข้าวกินหรือเปล่ามันก็ต้องรวบรวมกำลังใจถ้าตั้งตอกินข้าว
เมื่อวานนี้จนกระทั่งถึงเวลาที่จะมาบิณฑบาตวันนี้ก็ถือว่าเป็นเวลา 24 ชั่วโมง อารมณ์ของเราชั่วไป
สัก 1 วินาที เป็นอันว่า ข้าวมือนี้ไม่ได้กินอารมณ์ชั่ว 4 อย่าง รากะ โลกะ โทสะ โมหะ ลักษณะ 4
อย่างนี้ ถ้าเข้ามาอยู่กับจิตเพียงแค่วินาทีเดียว เทวดาเขาไม่ใส่บาตรให้กินเทวดาก็แปลว่าเป็นผู้
ประเสริฐถ้าเราเลวกว่าเขา เขาก็ไม่ยอมให้เรากิน เวลานี้เขาอยู่ในป่าแบบนั้น เขาล้มตราบั้งขึ้นมาเขาก็
ต้องคิดว่าเราจะตายเมื่อไหร่ไม่รู้ ไอ้จิตมันก็ต้องพร้อมเพื่อตาย

ถ้าเราอยากจะไปสวรรค์ ใจก็ตั้งอยู่ใน **หิริ** และ **โอตตปปะ** ถ้าเราต้องการไปเป็นพรหม จิต
เราจะตั้งอยู่ในอารมณ์ของ **ฌาน** ถ้าเราต้องการนิพพาน จิตก็ตั้งอยู่ในเขตตัด **สักกายทิฏฐิ** ไอ้ 3
อารมณ์นี้ต้องทรงอยู่ นี่จิตที่มันจะทรงอยู่ได้อะไรมันจะทรงอยู่ได้ในลักษณะ 3 อย่าง อย่างใดอย่าง

หนึ่ง มันต้องอาศัย พรหมวิหาร 4 เป็นแกน คือ พรหมวิหาร 4 นี้ต้องเป็นแกนประจำอยู่ตลอด ถ้ามี พรหมวิหาร 4 เป็นแกนกลาง จิตใจมันก็เยือกเย็น ไซ้ไหม

เมตตา รักสัตว์กับคนมีค่าเท่ากัน เราจะเป็นมิตรที่ดีของคนและสัตว์ทั้งหมด

กรุณา สงสาร เห็นชีวิตเขาเรามีค่าเหมือนกัน ถ้าเราช่วยเตือนเขาได้ เราก็จะช่วยเขา

มุทิตา ไอน้กมันบินในอากาศ มันสูงกว่าเรา ไอล้กมันโคดบนยอดไม้ มันสูงกว่าอย่าไป อิจฉามัน ไซ้ไหม เราก็เออ ไอล้กมันดีกว่าเรา เราโคดไม่ได้ ลิงมัน โคดไต้กมันบินได้ ใครเขาดีกว่า เรา เราคอยยินดีกับเขาด้วย

อุเบกขา ถ้าเอะไรมันจะพึงมีขึ้นถึอว่าเรื่องธรรมดา เราจะวางเฉย ถึอว่ากฎของธรรมทุกอย่าง เราหลีกเลี่ยงไม่ได้

ใจเราก้ตั้งจิตไว้โดยเฉพาะว่าเราจะเป็นอะไรไซ้ไหม เราเดินไปเจอเสื่อหัวเราะก๊าก ก๊าก ก๊าก ยืมฟันขาว ไอน้กกระจิบ อาจะวิ่งใหม่ไหว ไอล้กพวกนี้เจอเสื่อจะวิ่งไม่มีทาง เจอเสื่อ หมอบ ให้เสื่อกินแหง ดีไม่ตีเจอจะซีเสื่อไปไม่ได้แล้ว จริงๆ นะ นี่มันเป็นเรื่องจริงนะทีนี้เมื่อเวลานั้นถ้าพระ อยู่ในป่าลึกเขาก็คิดว่าเขาจะต้องตายทุกๆ นาที หรือทุกลมหายใจเข้าออก ไซ้ไหม นี่มันคิดว่าจะตาย มันจะทรงความดีไต้เพราะ พรหมวิหาร 4 พรหมวิหาร 4 นี้ละจากจิตไม่ได้ ไม่ทอ่กคล่องนะ จิตต้อง อารมณ์ แต่ไอล้เจ้า พรหมวิหาร 4 นี้มันไม่ทำให้ตายยาก เจอเสื่อ เสื่อก้หัวเราะ ไอล้ต้อมแต่ม เอ๊ย แก ถึอเสื่อหัวเราะ เสร็จ ขาดใจตายไปก่อนเสื่อก้กดเจอเสื่อ เสื่อก้ไม่หลีก และเสื่อก้ทำเป็นไม่รู้ไม่ซี เจอ สัตว์ร้ายต่างๆ ไม่มีใครเขาทำไซ้ไหม ไก่ป่าที่ว่่าเปรี้ยวทีสุด เห็นคนมันบินหนีแต่ไกล ถ้าเราเดินไป บางทีเดินไปเฉียดๆ มันก็ยื่นมอง มันคงนึก เออ ไอล้ไก่หัวโด้นประเภทนี้มันมาจากไหนน้า นี่เห็นด้วย อานาจ พรหมวิหาร 4 นี้จิตก้เป็นสุข

ถ้าจิตมี พรหมวิหาร 4 จริงๆ อันตรายอย่างอื่นมันก้ไม่มีเหมือนกัน แต่ว่่าทั้งนี้ต้องยกไว้แต่ กฎของกรรมเดิมทีมันใหญ่เกินไป ไซ้ไหม ทีมันใหญ่เกินไปทีกำลังของกรรมประเภทนี้ไม่สามารถ จะป้องกันได้ แลว้ก้ต้องมีเหตุให้มันตายได้เหมือนกัน แต่ว่่าถ้าจิตด้านหนึ่งคือ พรหมวิหาร 4 เริ่มต่า ตายไปก็ไปสวรรค์ ถ้าจิตทรง พรหมวิหาร 4 อย่างพระเดินป่านี้จิตเขาเป็นฌาน ไอล้ฌานนี้ไม่ใช่มานั่ง หลับตาปี เมื่ออารมณ์มันทรงเป็นปกติ อันนี้ก้เป็นพรหม แต่ว่่าถ้าเราคิดว่าถ้าตายคราวนี้ขึ้นชื่อว่่า ความเกิดไม่มี ความตายมันเป็นทุกซ์ การเป็นเทวดาหรือพรหมก้ไม่ได้สุขจริงๆ สุขชั่วครวว ถ้าภพ 3 เขาไม่ต้องการ ชีวิตต้องการอย่างเดียว คือพระนิพพาน ตายแล้วก้ไปนิพพานเลย ตัวนี้ไม่ยาก แต่มัน ก้ไม่ตายเสียที เดินไปเดินมา เดินมาก็เดินไปแต่ไม่ยักกะตาย แต่ว่่าธุดงค์แบบนี้เขาไม่ค่อยเดินกันนะ ถ้าไปเจอถึที่ไหนดสบายก็อยู่ ตั้งเวลาไว้ นับตั้งแต่วันไปถึวันกลับ ไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นก้ตาม เรา จะไม่ยอมกลับเต้ดขาจนกว่าจะถึวันนั้น ไซ้ไหม รัชนี

ไอล้รัชนี นี่มันไปไต้้นานกว่านั้น ปรากฏว่่าเจอซีข้างเป็นลมตาย (หัวเราะ)เจอซีข้างซี บอ กข้างซีไต้่นากถึว่่าจะเป็นยักษ์เนอะ (หัวเราะ) ซ้างเป็นสัตว์ทีมีคุณมากสำหรับเราในป่า ถ้าเราไปเจอข้าง

ถาม ใงพอปุมีบ่อน้ำที่ไหนบ้าง น้ำใสๆ จะอาบน้ำ จะกินน้ำ แก้กัเหลียวหน้ามามอง แล้วก็หันหน้าไป แล้วก็เดิน เดินไปสองสามก้าวก็หันมามอง เราเดินตาม นั้นเขาชวนเราเดินตามนั้น พอไปถึงที่จะเข้าถึงน้ำไม่ห่างไม่มากนัก อย่างมากที่สุด 100 เมตรไม่ถึงดี เขามองหน้าเราเขาก็ยื่นมองเลย เขาเองวางชี้โดยวงไปทางไหนก็เดินไปเดียวเดียวถึงน้ำ น้ำใส คือข้างนี้เป็นสัตว์ชนิดที่ดีที่สุด ไอ้เสียก็ดี มันมานั่งคุยด้วยกันทุกคืนแหละ แต่ว่าแกไม่ต้องหรอก ไอ้ต่อมแถม เอ๊ย แต่ว่าเสียนี้เวลาเขาไม่เห็นเราเนตาเขาวาวๆ เดินซ้อดั่งพะาะ ถ้าในป่าจะได้ยินซัดไกลๆ ทีนี้เมื่อสัตว์เมื่อเห็นคน เห็นสัตว์อื่นพัน ไอ้ซ้อที่มันดังๆ หาย มันไม่ดังเพราะๆ หรอก เงียบ พอถึงก็นั่ง แค่นี้ถึงเสามั่ง ถึงนั่งพับเพียบสองขาหน้ายื่น แล้วมองหน้าคนโน้น มองหน้าคนนี่ ทำหน้าตักตึกๆ มันคงนึกจะกินใครดีหว่า มองไปมองมาได้ 3 ตัวนี้มันใหญ่กินไม่หมด ไซ้ใหม่ คงนึกว่ากินไม่หมด อย่ากินเลยไปดีกว่า เลยไป

นี่ว่าเรื่อง พรหมวิหาร 4 ไซ้ใหม่ ไอ้ก่อนที่จะเข้าไปอยู่ป่า หลวงพ่อปาน ท่านซ่อม ซ่อมพวกเราอยู่ในป่า ไกลๆ อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซ่อมเป็นเดือนละนะ ซ่อมบิณฑบาตกับต้นไม้ ซ่อมบิณฑบาต ซ่อมอยู่ด้วยอำนาจ **ธรรมปฏิบัติ** นี้ก่อนที่จะอยู่ในป่าจะเข้าป่าลึกได้ ในช่วงในพรรษานี้ เราต้องอยู่ซ้อช้อมในป่า 3 เดือน ที่ป่าช้านะ แต่ว่าปีนั้นก็ไม่ได้ไป เมื่อออกพรรษาแล้วต้องไปซ่อมที่ ป่าศรีประจันต์ อีก 3 เดือน เดือนที่ 2 ท่านกำหนดสถานที่ให้เอาบาตรแขวนต้นไม้ จากต้นไม้ต้นนี้ ไปถึงต้นไม้โน้น แล้วก็เดินมาถึงต้นไม้โน้นแล้วก็เดินกลับ ถ้าจากเดินกลับก็จากนี้ถึงโน้น จากโน้นมานี้ ถ้าไม่มีใครใส่บาตรให้อยู่ด้วยอำนาจ **ธรรมปฏิบัติ** ถ้าไม่มีใครเขาใส่บาตรจริงๆ แสดงว่าจิตเลวแล้ว มันอาจจะเลวสัก 1 นาที 2 นาที 3 นาที ก็แล้ว

นี่ที่เขาเรียก กุมจิต ถ้าทำ 2 อย่างนี้ได้เดือนหลังท่านให้อยู่อำนาจ **ธรรมปฏิบัติ** 1 เดือน โดยไม่กินอะไรเลยนอกจากน้ำ น้ำนี้กินธรรมดาๆ แล้วมันจะไม่ผอม ธรรมดาปฏิบัติมันสบายนะ **ธรรมปฏิบัติ** นี้ถ้าในร่างกายมันดีก็มีกำลังตามปกตินอนอยู่มีน้ำกินก็กินตามปกติ ไม่ใช่กินมากกินไป กินหิวนะ ไม่ใช่อย่างนั้น กินแทนอาหารนะ เขากล่าวว่าเขาอยู่ด้วย **ธรรมปฏิบัติ** ทำอะไรได้ไซ้ใหม่ ก็เดิน นั่ง นอน ยืน เดินในอิริยาบถ 4 ตามปกติจะอยู่ไอ้ ท่านถามว่าเป็นโรคเพราะไซ้ใหม่ ท่านว่าไม่ได้ไปถามกระเพาะมานี้เป็นโรคหรือเปล่า **ธรรมปฏิบัติ** นี้มันต้องซ่อมมาตั้งแต่ต้น

ลำดับแรก ท่านฝึกให้หากินกับต้นไม้ก่อน เพื่อเพิ่มความมั่นคงและแน่นอนคือว่าอารมณ์ยังอ่อนอยู่ ตื่นขึ้นเข้าต้องทรง พรหมวิหาร 4 เป็นฉาน เข้ามือแต่เจ้า พรหมวิหาร 4 มันจะไปนั่งภาวนาเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ไม่ใช่หรอก จับอารมณ์รวบ พอจิตเป็นฉานดีเรียบร้อยแล้ว ต่อไปก็ตัดขั้น 5 พอตัวขั้น 5 พอจิตมันสบายก็จัดกำลังฉานที่เราต้องการ ใน **กรรมฐาน 40** นี้ เราต้องการอะไร ไซ้ใหม่ เราต้องการอะไรโดยมาก ส่วนมากเราก็ใช้อำนาจของวิปัสสนา อภิญญา ไซ้มนมยิทธินี้ ถ้าไปใช้อย่างอื่นเดี๋ยวกังง งบแล้วก็คิดส่งเดชไปก็รวบรวมกำลังใจ พอรวมกำลังใจพับ เราก็ปล่อยจิตให้มันไปตามเรื่องส่วนมากจะเข้าไปหาพระพุทธรเจ้า สบายใจ แต่พอเวลาลงมาถึงบิณฑบาต เราก็ไปบิณฑบาตพอเวลาตื่นขึ้นมาปั๊บ แหม อีสาวคนนี้นั้นสวย วันนั้นไม่ต้องกินหรอก

ราคาไช้ใหม่ ต้นเข้าปั๊บหมามีเงินสัก 10,000 ก็ดีชิ เสร็จไม่ต้องกินข้าวละ เอาอีกต้นขึ้นมาเข้า วันก่อนไอนั้นมันค่ากุไว้หน้าหว่า ออกอีก ไช้ใหม่ เอาอีกพอต้นขึ้นมาร้องไห้อี้ วันนี้สบายไม่ยอมตายเลย อุดอีก นี้ 4 อย่างนี้ แต่ถ้าอย่างใดอย่างหนึ่งมันเกิดขึ้นมาช่วงขณะจิตเดียว เขาไม่ให้กินเลย ดีใหม่ ไช้ นี้ต้องระวังไว้เสมอไช้ใหม่ คือว่าชุงค์เพื่อตัดกิเลส ไม่ใช่ชุงค์เพื่อหากินหรือไ้

แต่เดี๋ยวนีเขาจะใช้รฐบ้าน หือ ปักกลดข้างเสาเรือน ึงท่านเคยเจอใหม่ ฮีตรงนี้เคยมีปักกลด นี้ ประมาณเดือนก่อน ตอนนั้นพระชุงค์เขาเรียกชุงค์ปักดีได้ชุงค์ปักดีนี้ ต้องปักกลดให้ห่างจาก บ้านไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร นี่เขาไม่ได้ยินเวลาจะเจริญสมณธรรมก็สบาย เข้าเดินเข้ามาบิณฑบาตไม่ ไกลเกินไป จริงใหม่ท่านกิโลหนึ่งไม่ไกลนะ นี่เขาถือแบบนี้ ไม่ใช่มาปักกลดอยู่ข้างเสาเรือน ไช้ อย่างนี้เขาไม่เรียกชุงค์ เขาเรียกรฐบ้าน เรียกว่า รั้งถึงที่เขาถวายด้วยของมีค่าไม่ได้ ในสมัยนั้นเขาช้ ชุงค์กันแบบศักดิ์สิทธิ์นะ มีศตางค์ๆ เดียว เอาเก็บไม่ได้ เดียวมดกินนะเพียงแค่แผ่นทองคำเปลวติด ไป 5 แผ่น จะไปปิดรอยพระพุทธรูปที่สระบุรี ไช้แต่นี้ เอาไปวันแรก พอไปถึงอาบน้ำเสร็จกลับ เข้ามา กลดถูกกลับไว้หมด ท่านกลับเข้ากลดไม่ได้เลย ไช้มดคันไฟมันกลบหมด แล้วก็ยังไ้มันยัง มาเป็นฝูง มันมาเป็นแถว ยกทัพมามี

ถามว่ามีจิตคิดอะไรบ้างนี้ ฉันก็บอกไม่คิดอะไร เดินมาก็ภาวนาเรื่อย เราก็ใช้อารมณปักดีนี้ หมายความว่า ใช้อารมณ์สบายๆ ไ้ไปไ้มา ในเมื่ออารมณ์อื่นไม่มีก็ต้องค้นในย่าน ถามเอาเงินมา หรือเปล่า บอกว่าเปล่า ค้นไม่ค้นมาได้ทองคำเปลว 5 แผ่น ทองคำเขาถือเป็นโบกียะ ชุงค์ในสมัย นั้นเขาเรียคนะ เลยบอกเอาทองคำทิ้งขยะ ถามเอามาทำไม บอกจะเอาไปปิดรอยพระพุทธรูปบาท บอกนี่เอาทิ้งไปมันเป็นโลกียะ พอทิ้งไปแล้ว ไ้ทิ้งไปเลย ท่านไม่สนใจเลย ให้ไปแสดงอาบัติพอ แสดงอาบัติเสร็จเข้าไปในกลด หมายดสักตัวก็ได้ ไ้ใหม่

อาบัติเห็นตัวเอง พระชุงค์แบบนั้นท่านอาบัติเห็นด้วยจริงๆ ตัวอาบัติคือมดคันไฟนี้ยังไ้ มันก็ยังมา เดี๋ยวนีสักศตางค์ก็ได้ ปรากฏว่า 2-3 ปีที่ ขุมแสง สักศตางค์ไปสักสี่ห้าร้อยบาทมั่ง ปรากฏว่าเข้าศตางค์หมด พระเอาไปอุดปาก มันชกชะพินเฟินหักหมดเลย นีอย่างนี้อาบัติ ไอนั้น ไม่ใช่อาบัติมดคันไฟหรืออาบัติหมัด(หัวเราะ) นีเป็นโทษแบบนี้

แต่ว่าสมัยก่อนพระที่จะให้ขึ้นชุงค์ได้นี้มีไม่กี่องค์เลย อุธยา ก็มี หลวงพ่อปาน หลวงพ่อ จง เวลานั้น หลวงพ่อปาน รู้สึกว่าจะตายแล้วนะ เอ้อ หลวงพ่อปาน หลวงพ่อจง หลวงพ่อวัดพระ กระจาบ ชื่ออะไรน้ำ ลืมชื่อเสียแล้วมี 3 องค์ ที่รู้จักดีก็มี 3 องค์ นี้ก็ขึ้นกันมาก ที่มีก็ หลวงพ่อวัดนก กระจาบ มีคนไปขึ้นกับท่าน 5 องค์ เสร็จแล้วก็ถาม หลวงพ่อปาน ว่าจะมีอันตรายไหมครับท่านถาม ไปก็เดือน ท่านไป 3 เดือน บอกไม่เป็นไร แต่พอจากกลับจวนจะถึงวัดฉันออกแรงหน่อย ตอนนั้นก็ เลยไม่คิดอะไร

ที่นี้ไปกลับจวนจะถึงวัดหลวงพ่อ ควายกวด (หัวเราะ) ท่านบอกจากกลับจวนจะถึงวัดตาม ธรรมเนียมต้องเวะหาอาจารย์ก่อนไช้ใหม่ ไ้จวนจะถึงวัดฉันออกแรงหน่อยไม่เป็นไรหรือ

ปรากฏว่า ควายนวด (หัวเราะ) พ่อวิ่งอ้วเลย พอไปถึงท่านนั่งหัวเราะ บอกก็ฉันบอกแล้ว ก่อนจะไปว่าจะถึงวัดให้ออกแรงหน่อย(หัวเราะ) ไปกลางทางไม่เป็นไร นี่ท่านเก่งจริงๆ เอ้อ ท่านรู้จุดหมด

แต่ว่าจุดนี้ไม่ทราบว่าเขาขึ้นกันแบบไหน ปีที่แล้วเห็นอยู่ชุดหนึ่ง ไม่ที่วัด 10 องค์กว่า 12-13 องค์ ถามว่า คุณมาจากไหน บอกว่ามาจาก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ถามมีสตางค์มาหรือเปล่า บอกไม่มีครับบอกเอาใช้ไม่ได้ ถามใครขึ้นให้ บอก มหาไวย ก็พอคุยไปคุยมา แกก็ถามเรื่องจุดนี้บอก เออ มหาไวย นี่เขาก็เป็นจุดนี้แก่ง เขาบอกเขาสอนกันมาแล้วนี่ ท่านถามฉันฉันก็เล่าให้ฟังตามที่ฉันผ่านมา ฉันไม่ได้สอนหรอก ถ้าสอนครูเขาต้องสอนมาแล้วใช้ใหม่ ก็เล่าให้เขาฟังชั่วคราว บอกว่า ให้อะไรเงินทองอย่ารับ เขาให้เขาทำอะไรก็ทำ เพราะเราไปเพื่อตัดกิเลส

คุยไปคุยมามีโยมคนหนึ่งแกนั่งอยู่ด้วย แกมีรถ รถปิคอัพ พอบรรทุกพระได้พระองค์นี้ก็จะไป สุโขทัย แกก็รับอาสาจะไปส่ง กำแพงเพชร พระพวกนี้นั้นจะไม่ยอมขึ้นหรอก เพราะอาจารย์บอกให้เดิน บอกคุณไปได้เราไม่ได้จ้างเขา เขาส่งเราแค่ไหนเราก็ไปได้ ถ้าเขาซื้อตัวให้เราแค่ไหนเราถือตัวไปได้ ไปลงแค่ตัวปลายทางที่เขาซื้อให้เราอันนี้ไม่ได้ รับได้ อันนี้ไม่ขัด ไม่ใช่เราไปจ้างเขา เพราะเราไม่มีสตางค์ เราขอเขาไม่ได้ แกก็ไป ทีแรกแกจะไม่ยอม จุดนี้แบบนั้นท่านไม่ว่าถ้าเขามีภาระจะไปส่งจุดไหนให้เรา เรารับได้ แต่ว่าถ้าเขาไม่มีภาระไปส่ง เขาซื้อตัวให้เรารับได้ แต่ว่าห้ามไปขอให้เขาซื้อตัว ถ้าขอบอก โยมมันร้อนไปไม่ไหว ซื้อตัวให้ที อันนี้ไม่ได้ แต่พระจุดนี้มันดีเหมือนกัน

อย่างไรขึ้นที่คู่วัว จะไป พระแท่นดงรัง จำชื่อไม่ได้ มันมีศาลอยู่หลังหนึ่งไปจากคู่วัว ไปถึงที่นั่นมันจะเย็นพอดีมันประมาณ 5 โมงเย็นแล้วก็ปักกลด บ้านมีที่ไหน เราก็ไม่เห็นช่อง มีบ้านหรือไม่มีก็จริงๆ บ้านเขามีอยู่ไม่ไกลนัก พอเริ่มปักกลดเรียบร้อยญาติโยมสะพายปืนมา 5-6 คน แต่ไม่ใช่สะพายปืนมายิงนะ แกบอก ท่านครับตอนกลดเถอะ ถาม ตอนทำไม บอก ปักแล้วตอนไม่ได้ แกก็ชี้ให้ดูในศาลา มีกลดกับจิ๋วมีตั้ง 10 ชุดกว่า ถามทำไมโยมเสียมันกินครับ (หัวเราะ) เสียมันกินพระ มาปักกลดที่นี้ ใสนี้บอกตอนไม่ได้ ท่านถามทำไม ก็อาจารย์สั่งผมว่ายังไม่ปักกลด ยังไม่จึงสายอัปโกกาอยู่บอกชะก่อนนี้ถ้าชิงอัปโกกาแล้วนี่ อาจารย์บอกห้ามตอน ดายก็ตาย ในเมื่อแก็เห็นเราไม่ยอมแกบอกเอาอย่างนี้แล้วกันครับ ถ้าเห็นท่านจะไม่ค่อยดี จะมีอันตรายล่ะก็ท่านกรุณาเคาะฝ่าบาตร ผมจะนอนอยู่ใกล้ๆ แกก็ไป

พวกมาอีก 10 คนกว่าต่างคนต่างมีปืนหมด ไปยืนกลางป่าใกล้ๆ พอสัก 3 ทุ่มมัน เดือนหงายพวกมาแล้ว กลางคืนมันขวนะ เห็นตัวขาวโพลนเลยเดินมา พวกเรากำลังนั่งกรรมฐานกันอยู่ ใสนี้กรรมฐานนี้มันหลับตาก็ได้ ลืมตาก็ได้ ฉันไม่มีความจำเป็นต้องหลับตา ใช้ใหม่ พอเวลาใช้พิจารณาอะไรจิตมันถ้าหากหลับตากับลืมตาก็มีค่าเท่ากัน ถ้าพระจุดนี้พอลืมตานี้ต้องคล่องกว่าหลับตา แม้แต่การใช้ทิพจักขุญาณก็เหมือนกัน ใช้ญาณต่างๆ นี้ ถ้าหลับตาดูทาง มันขมด้นไม้เข้าฟังหมด ดีไม่ดีป่าราบ เขาจะหาว่าโค่นต้นไม้จนหมดป่า ดีไม่ดีตำรวจท่านเห็นจะจับเข้านะ

ก็นั่ง กำลั้งนั่งใคร่ครวญขั้น 5 ตามธรรมดา ต่างคนก็อยู่ในกิเลส ไอ้พวกที่เดินมา เดินมาทำ ประทักษิณมันคงไม่เคยเคารพหรือ เดินวนๆ กลด 2-3 รอบแล้วเขาก็ยืนมอง เราก็ไม่ออก เขาก็ไป วนกลดอื่นในเมื่อไปวนทั้ง 3 กลด วนๆ เขายังไงมันก็ไม่ทราบ มันหันหลังให้ มันก็คุยกันใส่กลด แล้วมันก็เดินหายไป เดินหายไปแล้วมันก็ไม่กลับมาอีก เราก็นั่งอยู่ตามสบาย พอถึงเวลาที่วางท่ากัน ตามเดิมอัตร่า ทำสบายใจเราแล้วก็ออกจากกลดมานั่งคุยกัน ถามเมื่อไหร่เห็นอะไรใหม่ท่านบอกเห็น เพื่อนเขามาเยี่ยม แล้วก็ถามมีความรู้สึกอย่างไร ท่านก็บอกจะไปรู้สึกอย่างไร ก็เห็นมันเดินไปเดิน มามันคุยๆ คุยใส่ แล้วมันก็ไป พอตอนเช้าโยมทั้งหมดแกมาแต่เช้าตรู่ มาพอดีปั้นตั้งทำขึ้นพร้อม เลย พร้อมยิง มามองๆ คูเอ้ (หัวเราะ) เห็นพวกเรานอน พอถึงตอนเช้าพวกเราก็นอนก่อน ยังไม่ถึง เวลาลุกเลย นอนตื่นแล้วทำใจให้สบายๆ ตามอารมณ์แกบอก

เอ ยังอยู่ แหก พระชุนนี่แปลก แก่ถือว่าแปลกก็เลยขอยู่อีก 3 วัน ก็ไปอยู่ที่นั่น 3 วัน เสื่อ ไม่กิน ขอยู่อีก 2 คืน เสื่อเสื่อมันมากินสิทำ อีก 2 คืนเสื่อมันก็ไม่มาเลย มันเลิกมา ถ้า 3 คืนนี้ไม่ เป็นไรเขาก็ขอของดี ถามมีไหม บอกมีพระชุนก็ต้องมีของดี เขาก็ตั้งทำตั้งทางจะเรียน บอกเอาผ้า สไบเฉียงเข้า แล้วก็กราบพระสัก 3 ครั้ง พอกราบก็ตั้งนม เขาก็ตั้งนมตามเราก็ให้ศีล 5 เสื่อเสื่อไม่ กินเลยหมดเรื่อง

แหม แก่ตั้งทำซะเกือบตาย นึกว่าจะให้คาถา (หัวเราะ) พอรับศีล 5 แล้วบอกโยมจำไว้นะ ไอ้ศีล 5 ข้อนี้ ถ้าโยมรักษาได้ตลอด รับรองเสื่อไม่กินโยม แก่นั่งนิ่งอยู่ตั้งนาน แกจะเอาดีหรือไม่เอา ดีแกก็ถามว่า มันจำเป็นหรือครับ ถามจำเป็นหรือครับ ถามจำเป็นอะไร ถ้าเสื่อจะกินผม ก็กินผมไม่ เป็นไรอย่างมากก็หัวล้าน (หัวเราะ) มันกินแค่ผมนี่ ไม่ใช่มันกินทั้งตัว บอกนี่กินทั้งตัวก็ดีเราก็เป็น สุข ถาม ทำไม บอก อ้าว ก็เราอยู่ในห้อง เสื่อไม่กินท่านเพราะอะไร บอกมีนี่มี 2 ตัว แกจะเอาไง แก บอกว่าแกจะเอา ที่นี้ 3 ปีผ่านไป แกเห็นเข้าแกก็วิ่งมาแกบอกศีล 5 ผมยังครบนะครับ แกรีบวิ่งมาเลย (หัวเราะ) แหม เก่งมาก เราคาดไม่ถึงเลย เราก็เลยบอกว่า มันเป็นเรื่องจริง คนเคยเข้าป่าไปเจอเสื่อ เจอะอะไรต่ออะไร ไอ้เสื่อใหญ่มันไม่เจอะ เจอะเสื่อดาวเสื่อปลาอะไรพวกนี้ ทีหลังนี่ไม่เจอะเลย แก ถือว่าเป็นคาถาที่ปลอดภัยที่สุด แล้วแกก็บอกคนในหมู่บ้านแกทั้งหมดเวลานี้รักษาศีล 5 กันหมด ดี นี่ ถ้าไม่ได้เสื่อเป็นที่พึ่งนะ แกคงไม่เอาศีล 5 หรือ (หัวเราะ) แกไม่ได้ถือพระเป็นที่พึ่ง ถือเสื่อเป็นที่ พึ่ง แกบอก ผมก็ไม่ไว้ใจเหมือนกัน ทั้งๆ ที่ผมถือศีล 5 ไปไหนผมก็ต้องถือปั้นพร้อมยิงเสมอ ก็เลย บอกนั่นมันเป็นเรื่องธรรมดาของคน ไม่ได้ถือว่ามี ไม่ได้ถือว่ามี ถือว่าชีวิตเราเป็นของหายากใน เมื่อมันถึงวาระขึ้นมามันจำเป็นต้องป้องกันชีวิตมันก็ต้องใช้ ใช้ไหม คือว่าความมั่นคงอยู่ ความ ปลอดภัยมันก็มี

นั่นเลยถามว่าเคยทดลองบ้างไหม ถามว่าลองอะไร บอกว่าลองบาป ลองตกปลา ปลา มันยังไม่ กินเบ็ดเลย ไอ้ปลาที่เคยซุ่มๆ อยู่เคยไปตก เตี้ยวิวด เตี้ยวิวดพวกแกเคยตกปลาแล้ว แต่ปลามันไม่ กินเบ็ด กินเนื้อสัตว์ที่ไหน แกบอกว่าคุณมา ซื่อเขามันก็ไม่ต้องมากนัก แล้วถามว่ามันจะจนลงไหม แกบอกว่ายานที่มันจะจนลง ไอ้ไร่นาสาโทผมทำมันดีขึ้นนะ ประโยชน์ที่มันจะพึ่งได้นี้มันดีกว่า

ปกติ ดีกว่าเวลาเมื่อปีกลายมาก ผลประโยชน์มันใหญ่ แกลยบอกว่ ไอ้ศีล 5 นี้ มันทำให้ทรัพย์สินดี
ขึ้น

อย่างน้อยที่สุดก็ไม่ต้องเสียตังค่าเช่าไร่ไหมหนอ แล้วเรื่องนี้ก็เห็นจะเป็นเรื่องจริง คือ
ว่า เจ้าพวกที่ไปอยู่ ชุมพร นะ ตอนก่อนเขาอยู่ ดำเนินสะดวก อีตาพอนี่บอกไอ้ 3-4 คนนี้มันเสียปลา
มันมาหาปลากินกัน โอ้ย ฆ่าปลาปีเยอะเยอะ ปีนั้นเขาเป็นหนี้ เราซื้อที่ใหม่ เป็นหนี้เขา 30,000-
40,000 เป็นหนี้อยู่ 40,000 เขาถาม ทำอย่างไรถึงจะให้หนี้หมด แกลบอก แกลใช้คาถาพระปัจเจกพุทธ
เจ้าสวดมนต์ แล้วรักษาศีล 5 ให้ครบ ทีนี้หนี้หมด มันฆ่าสัตว์ตัดชีวิตก็ได้ มันต้องครบ ไอ้ปลา
มันไม่ได้เกิดมาเป็นอาหารของคน อย่าคิดว่าสัตว์อื่นเป็นอาหารของคน ถ้ามันเป็นอาหารของคน ถ้า
มันเป็นอาหารของเรา เราไม่ยืนอยู่ เรียกแล้วมันวิ่งมาหาหนิ ตัวนั้นใช่ กินได้ ใช่ไหม ถ้าไปหา
มันวิ่งหนีเราอย่าไปเอามันนะ มันไม่ได้เกิดมาเป็นอาหาร เขาก็ตัดสินใจ ตัดสินใจรักษาศีล 5 แล้ว
คาถาพระปัจเจกพุทธเจ้า ปีนั้นมันซื้อที่ดินเดียว มันบอกว่าไม่น่าจะหมดใช้หนี้หมดได้ ใช้หนี้หมด
แต่ก็ยังมียินนะ ไอ้ผลประโยชน์ที่มันเกิดในพื้นที่ มันน่าจะได้อะไรเท่านี้เท่านี้ ไอ้ของก็มองดูว่า
มันได้เท่าเดิม แต่ว่าเวลาเก็บมา มันได้มากข้งน้ำหนักมันสูง หมดหนี้จันก็มีตังค่ากินด้วย แล้วก็
เลยยกเลย ไม่ทำมันต่อไปมันก็เกิดประโยชน์ ที่พระพุทเจ้าท่านบอก สิวณะ โภคสัมปทา ใช่ไหม

ถ้าศีล 8 ไปได้ถึงพระอนาคามี ถ้าศีล 8 กับ ศีล 5 นี้ไม่เหมือนกันนะ ศีล 5 นี้ถึงอรหันต์
เพราะว่กัเป็นพระโศดาบัน แล้วก็ไม่ใช่ว่ชีวิตมันจะไปเป็นสภิกทาคามี อนาคามี อรหันต์ พอเวลา
ใกล้มันจะตายจริงๆ ถ้าทุกขเวทนามันมีเรากันั่งดูที่เรากลยรู้จัก นรกมันน่าอยู่ไหม ใช่ไหม แคนเปรต
แคนอสุรกาย มันน่าอยู่ไหม สัตว์เดรัจฉานมีความสุขไหม เลือกเอา 3-4 กพนี้ ถ้าเราไม่ชอบใจเรากั
มาคูนุชย์ เอ เป็นมนุษย์กัมีทุกขเวทนา แบบนี้มันดีหรือ ถ้าไปดูเทวดากักับพรหม เรากัต้องไปถาม
เข้าไว้ก่อนว่ เรากลยไปเป็นเทวดากักับพรหมหรือเปลว ถ้าเคยเป็นมาแล้วที่วาระทำไม่ถึงไปอยู่ที่นั่น
มันกัไม่ดี แล้วไปเปรียบกับนิพพาน นิพพานอะไรมันดี ไอ้จิตพอใจนิพพาน ตายมันกัไปนิพพาน กั
แบบนี้

คนเรากลยจะไปดูกรรมปัจจุบัน ถามความประพฤติกัปัจจุบัน จะถิวว่เขากลยไม่ดีไอ้คนที่เลวแบบ
นั้น เลวแบบนี้ จะรู้จิตเวลาที่เขากลยได้ว่อย่างไร จุดนี้สำคัญที่สุดเวลากลยนี้เรากลยไปคูดิดไม่ได้ ไปคูด
อดีตที่เขากลยปฏิบัติมา เกิดมาเขากลยมีชีวิตทรงตัวไอ้จะทำชว้นั้น ทำชว้นี้ ไอ้มันชว้นชีวิตที่ทรงอยู่ แต่
นี่พอเวลากลย กัเห็นโทษเห็นทุกขของการเกิด แก่ เจ็บ ตายชว้นมา จิตมันตัดตรงนั้นแหละ ใช่ไหม
จิตมันตัดตรงนั้น เพราะว่เขากลยไปแล้ว เรากลยไปนั่งถามเขากลยได้หรือ มันจะเฮ้อ เฮ้ยกลับมากลยกับ
กก่อน อีตอนมึงตายมึงนี่ว่อย่างไรวะ นี่เรารู้เขากลยไม่ได้หรือ ไอ้จิตตอนที่เขากลยเขากลยว่ไรนะ
อย่างคนที่เรากลยเห็นชดๆ อย่างตอนที่โจรฆ่าคนเป็นหมื่น องคูลีมล ฆ่าคนเกินพัน กัเป็นอรหันต์
ได้

นั่นเป็นกฎของอกุศลกรรมมาสอนงจิตชว้คราว อย่าง ท่านสันตติมหาอำมาตย์ ไปพบทัพ
กลับมา ไปรบทัพชนะนี้ฆ่าคนไปแล้วเท่าไร พอกลับมาแล้ว พระเจ้าปเสนทิโกศล ไม่ดำหนิ เลื่อน

ตำแหน่งให้อีก เลยมาพบไปพบมาพระพุทธเจ้าเดินหลีกไป ทรงเยี่ยมพระโอรส พระอานนท์ ถามว่า
เยี่ยมพระโอรสเพราะอะไร บอกอีก 7 วัน สันตติมหาอำมาตย์ จะบรรลอรหันต์ จี๊เขา ฆ่าคนไปแล้ว
จากกองทัพตอนไปรบศึก กลับมาให้เป็นกษัตริย์ 7 วัน ไม่ต้องทำอะไรหรอก มีหน้าที่ จะมา จะเม
จะแจกข้าวแจกของ ของในคลังอยากจะให้ใครก็ให้ๆ ไปห่อะสบายมาก ได้เป็นแค่ 7 วันนี่ แกก็มา
7 วันนี่ทำหอกอะไร เมไปห่อะดูเพื่อนรำขบรื่อง ก็ไอ้คนจี๊มาไปฆ่าคนมา พอกลับมา พระพุทธเจ้า
บอก จะเป็นอรหันต์ นี่มันต้องคิดเหมือนกันนะ คนในสมัยนั้นเขาต้องแบ่งกันเป็น 2 พวกไอ้พวก
มิชฌาทิภูฏ ก็ถือว่าอีก 7 วัน เราจะจับโกหกพระสมณโคดม ไอ้พวกที่เขาเป็นสัมมาทิภูฏ เป็นลูกศิษย์
พระพุทธเจ้า อีก 7 วัน เราจะดูลีลาพระพุทธเจ้าทำให้ สันตติมหาอำมาตย์ เป็นพระอรหันต์

พออีก 7 วันเด็กเพื่อนรำอยู่ข้างหน้าก็ตาย ตายแกก็เลยสร้างมา บอกได้นี้เด็กรุ่นหลัง เรายัง
อยู่ แกตาย ไอ้เราแก่ขนาดนี้ขึ้นมาอย่างนี้ทำไม่ค่อยดีแล้ว นี่ตัดตรงนี้เองรู้สึกตัวก็เลยลา พระเจ้าป
เสนทิโกศล พร้อมบวช พอบวชพระพุทธเจ้าเทศน์จบ ก็ได้อรหันต์เดี๋ยวนั้น ก็ไม่รู้จะว่าอย่างไร นี่
ห้ามคู่อิตขานี้หมายความว่าอดีตที่เขาผ่านมาแล้วนี้ เราจะไปพยากรณ์ไม่ได้ อีช่วงที่เขาจะตายจิต
เขาเป็นอย่างไรเราไม่รู้ไม่ได้ ไซ้ไหม บางคนดีแสนดี ตายแล้วลงนรก ตอนที่ตายจิตมัวหมองน้อย
เดียว ก็ลงนรกไปก่อนนี่มันเอาแน่ไม่ได้ คือว่าเราซ่อมไว้จุดเดียวที่เราพอใจ ไอ้จุดนั้นนะซ่อมไว้เป็น
ปกติ นี่ท่านจึงสั่ง ท่านสั่งว่าต้องใช้ทุกเวลา

สนทนาสายลม 6

วันศุกร์ที่ 7 มีนาคม 2523

เวลานี้เราฟังข่าวที่ไหนมันสงบบ้าง ไม่มี ที่พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ก่อนถึงพุทธกาลจะมีภัยร้ายแรง แต่ทำไมไม่สำคัญนัก ไม่เท่าหลังถึงพุทธกาล หลังถึงพุทธกาลมีภัยร้ายแรงยิ่งไปกว่านั้น ในระยะนั้นนอกพุทธศาสนาจะมีการรบราฆ่าฟันกัน สมณชิพราหมณ์จะล้มตาย แล้วก็สำหรับพวกนอกพุทธศาสนาจะตายไปกว่าครึ่ง เราคงจะได้กัญญาทันเยอะ

พวกเขมรนี่ถึงครึ่งหรือยังไม่รู้ นี่ก็ฟังคำพยากรณ์ของท่าน ท่านให้คำพยากรณ์มา 2,000 ปีเศษ และจุดที่ต้องคิดมากก็คือว่า ในเขตของพระพุทธศาสนา นั้นหมายความว่า ก่อนถึงพุทธกาล 15 ปี นี่ตรงพง รางๆ คราวนั้นเป็นสงครามโลก และเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 หมดไป เราคิดว่าภัยมันจะหมดท่านกลับบอกว่าร้ายแรงกว่า เรากี่ เอ้ มันจะร่นอะไรกันอีกล่ะ แต่ความจริงเดี๋ยวนี้ช่างหลังนี้เราจะถือว่าการรบกันนะในช่วงแรกมันเป็นช่วงของการประจันหน้ากันเป็นเฉพาะจุดใช้ไหมล่ะ

ช่วงหลังนี้มันเกิดทุกประเทศ นี่แหละมันตายกันวันละประเทศละคนสองคนสามคนเก้าคนสิบคน แล้วมันก็มีประเทศละมีความเดือดร้อนกันไปทุกหย่อมหญ้าหาความสุขไม่ได้ คงไม่เกิน 100 ปี สงครามสงบ อ้าว โยมอย่าตายนะโยมไม่มั่นใจ อย่าตาย ฟังคำพยากรณ์ไม่ผิดหรอก พวกที่ฟังกันนี่ถ้าไม่เชื่อก็อย่าตายนะ อยู่ให้ถึง 100 ปีใช้ไหมล่ะ ต้องกล้าทำ ไม่มีใครอยู่ถึงหรือ (หัวเราะ) แต่ว่าถ้าพูดตามส่วนตามอัตราของโลกก็เป็นอย่างนั้น ไม่นานนักหรือ คือมันคงไม่นาน อย่างช้ามันก็คงไม่เกิน 10 ปี ไอ้คำว่าไม่เกิน 10 ปีก็ได้ใช้คำว่าไม่เกินเพราะอะไร ท่านบอกมันหมดแรง อาจจะอธิษฐานตายก็ได้ ไอ้นั่นนะขุ่นเหมือนกันนะ นึกว่าเข้าท่านองเขมร แล้วรัสเซียนี้แก็เรียนหลักสูตรเดียว ได้แต่เดินหน้าถอยหลังไม่เป็น ลองเข้าแล้วก็ไม่ออก แล้วโลกจะเป็นปรปักษ์กันแบบใดก็ตามเรากี่เฉย นี่แก็เฉยจะไปว่ายังงั้นแก็ นี่มีตั้งทำกู่ตั้งทำ ที่โน้นก็ต่อต้านไอนี้ก็ต่อต้านไม่ มีแต่ปีนสันปีนใหญ่ปีนอะไรนี่

เอ เดียวนี้เขามิรดถึงใช้ไหม สำคัญแก็เขาเอาไอ้รังสีที่มีอันตรายกับไอ้พวกแก็สพิษ ไอ้รังสีพวกนี้พวกเขมรก็ขึ้นมา นี่สงครามแบบนี้มันขุ่น เดียวก็จะไปอยู่ไหนดีวะ ไปอยู่โลกพระอังคารเดี๋ยวก็น่าจะไปไม่ถึง ไปอยู่โลกพระศุกร์มันก็หนาวตายอีกด้านหนึ่งมันหนาว อีกด้านหนึ่งมันร้อน ไปอยู่ โลกกูรู ดีกว่า โลกนั้นเต็มไปด้วยความศิวิไลซ์ ใครเห็นไปที่นั่นก็บอก เดียะๆ ไอ้ โลกกูรู นี่มันน่าอยู่จริงๆ โลกนี้มีแต่คนจี้เกียดคนขยันหาไม่ได้ พอข่าวโผล่มามันเป็นข่าวสารไม่ต้องซ่อมไม่ต้องสี แสงสว่างในแก้วมันมีอยู่ หุงข้าวด้วยแก้วมณี เอาข้าวสารมาใส่หม้อ นำใส่วางบนแก้วมณี เหมือนกับวางบนเตาไฟฟ้า พอสุกแล้วมันก็หยุดทำงาน

หลวงพ่ อี้ คนนี้น้ำหนักดี บ้านอยู่ไหน

ลูกศิษย์ อยู่ ศรียาน ค่ะ

หลวงพ่ อ้อ อยู่ ศรียาน เหรอ มีธุระอะไรบ้างไหม

ลูกศิษย์ จะมาราบขอพรหลวงพ่อกะ

หลวงพ่ พระเป็นไง เอ๊ะ พรหมเป็นไงนะ แล้วฉันจะให้เขาได้หรือเปล่านี่พระเจ้าแปลว่า ประเสริฐ เอ้อ **สังคหวัตถุ** นี่หมายถึงการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันนะว่า **สังคหวัตถุ** นี้มันเป็นศูนย์กลางของใจที่จะเป็นเหตุ เนื่องให้เกิดความรักซึ่งกันและกัน

ข้อที่ 1 **ทาน** การให้ท่านว่าอย่างนั้นถ้าหากว่าเรามีการสงเคราะห์มีการยื่น โยนซึ่งกันและกัน ก็จะสร้างความเป็นมิตร

ข้อที่ 2 **ปิยวาจา** ใจว่าจากที่ไฟเพราะอ่อนไหว เป็นที่ชื่นชอบของบุคคลที่รับ ฟังนะ ก็หากคนเกลียดไม่ได้อีก

ข้อที่ 3 **อัตถจริยา** เป็นเขาขัดข้องในกิจการงาน ไม่สามารถจะทำให้เสร็จ ไปได้ ถ้ามันไม่เกินความสามารถของเรา เราก็ช่วย อันนี้เป็นบ่อ เกิดของความรักเหมือนกัน และ

ข้อที่ 4 **สมานัตตตา** ไม่ถือตัวหมายความว่า ทำตัวสม่ำเสมอใครเขามาจาก ไหนก็ตามที่ก็เป็นกันเองอยู่เสมอ

ในข้อ 4 นี้ท่านบอกว่า ฆราวาสคือใครก็ตามถ้าปฏิบัติ มันจะเป็นเหตุของความสุข คนถ้ารัก กันมันก็สุข ถ้าทะเลาะกันเมื่อไหร่ก็เริ่มทุกข์เมื่อนั้น ใจใหม่ อยู่ที่บ้านเคยทะเลาะกันบ้างไหม (หัวเราะ) ต้องลองซ้อมอารมณ์สิ เวลาที่เราขี้มึน มันสุขหรือทุกข์ เวลาทะเลาะกัน มันสุขหรือมัน ทุกข์ ต้องสอบอารมณ์ก่อนนะ ต้องทดสอบใจให้ดี

อี ปีนี้แปดสองหน ปี 20 แปดสองหน และไอปี 20 แปดสองหนมา 21 นี้ไม่มีข้าวจะกิน มัน แล้วหนัก แต่ว่า น้ำเก่ามันยังมีปีนี้น้ำเก่ามันไม่มีด้วย

ทุกคืน พอที่ท่านอนุมิตให้ลา ลาก็มีเงื่อนไขบางทีลา 3 หนนะไม่ใช่หนเดียว ครั้งแรก ครั้ง ที่สองท่านยันว่า คนมีตั้งแต่ 100 เปอร์เซนต์เศษ แล้วคุณจะไปทำไม ถ้าลาก็ควรจะถอยหลังไป เป็นเวลาหลายสิบชาติ มันเต็มอัตรามันเกินมาแล้ว แต่ไอตอนหลังนี้ไม่ไหวมันต้องลาลาท่านถึงต้อง ออกว่า ภายใน 12 ปีนี้ห้ามตายแน่ นักเรียนทุนเขาเรียกนักเรียนทุนนะ ถามทำไม ท่านตอบทำกิจ พุทธภูมิก่อนชำระหนี้ โธเอ๊ย เราก็นึกว่า 12 ปี แต่ดูคุดหมานี้ โธเอ๊ย จะไปเกิดอีกชาติสองชาตินี้มันก็ปี ละ ดีไม่ดีเราก็ก็นักบุญญาธิการหนักคั่นลง **โลกันตนรก** ไปก่อน แหม บอกว่า บุญเรามาอันอาจจะมาก แต่ต้องลงไปอยู่ในนั้นก่อน มันไม่ต้องใช้แอร์เลยเครื่องปรับอากาศเย็นเฉียบ

เฮ้ย จาก **โลกันต์** ก็มาตั้งแต่ต้นที่ **อเวจี** แหม มันจะเพลินไปมันจะสุขจัด ก็เลยเห็นทำไมเป็น เรื่อง บอก เอ้า 12 ปีมันยังนับปี มันไม่ใช่ นับชาติ แต่นั่นนับกับพอไปสัญญากันท่าน ท่านว่า นับตั้งแต่ ในวันพรุ่งนี้เป็นต้นไป ไม่ต้องมารับแขกถึงสองยาม ดิหนึ่ง ถ้าเขามาแล้วยังไม่กลับละก็ไม่เลิก พอ ว่าก่อน 4 ทุ่มนิดหน่อยเข้าห้อง เมื่อเขาเข้ามา เชิญเขากลับไปก่อน ก่อนเวลานั้น 4 ทุ่มตรงท่านจะมา พอเข้าห้อง เริ่มจุดธูปบูชาพระ 4 ทุ่มปั๊บท่านก็มา ห้องมันสว่าง ไฟฟ้าหลายแสนแรงเทียน พอมาถึง ลั้งเลย นอกอนไม้ให้นั่ง หากินนอนมาตั้งแต่ต้นปลายกินอนใจใหม่ นี่เขาเรียก **สุขัง เสดิ** นอนสบาย ลั้งนอนเพราะอะไร ตั้งแต่เช้าเข้ามาจนกระทั่งค่ำเรามีงานตลอด งานที่มันจะต้องทำมันสัมพันธ์กับคน

มันก็นั่ง แยกไปไหนก็ไม่ได้ ตอนนอนท่านว่าจงคิดตามนั้น แล้วท่านก็พูดซ้ำๆ เรื่อยไปพูดไปจบสิ้นๆ แล้วท่านก็ถอยหลังมา ถอยหลังมาจับให้ละเอียดลงไปนิด ตอนนี่ท่านพูดทีละจุด ถอยพูดไปแล้วก็ถอยหลังมา ท่านพูดจบไป ท่านก็ถอยจนถึงติ 2 แล้วก็หายไป

พอรุ่งขึ้น ลำบากนะอย่างนี้ สอนทุกข์ตัวเดียว นี่ความจริงถ้าเรามองเห็นความทุกข์ อริยสุขฉัน รู้จักตัวเดียว รู้จักแก่ทุกข์ตัวเดียว นอกนั้นก็หมดเรื่อง เมื่อรู้จักทุกข์ ก็หาเหตุของความทุกข์อย่างอื่น ไม่ยาก เห็นทุกข์แก่ตัวเดียวอย่างอื่นก็ทำกันได้จนกว่าท่านจะปล่อย ท่านให้เวลา 3 เดือน ตอนนี่ไปฉันจะเว้นไปมา 3 เดือน แต่ว่าภายในเวลา 3 เดือนนี้ ถ้าหากว่าเธอยังเห็นในโลกนี้ มุมใดมุมหนึ่งยังมีความสุขฉันจะไม่สอนตลอดชีวิต สบาย แล้วก็ยังนึกในใจว่า ฉันยังไม่ไปก็ยังไม่มันไม่มีอะไรเหลือแล้ว ไซ้ไหม มันเดี่ยวซะจนไม่มีอะไรเหลือ ไม่มองเห็นใครว่าเป็นสุขเลย แล้วก็วิธีพิสูจน์ก็ต้องคุณ ถ้าคนสาว ๆ ยิ่งสวยเท่าไรยิ่งชอบมากไซ้ไหม พอขึ้นมาถามบิณฑามเลย ว่า ทุกข์หรือเปล่า ป่วยไหม เจ็บไหม เจ็บนั่นปวดนี้ มันก็ปวดทุกคนแหละ โธ่เอ๊ย ไม่มีความหมายด้วยซ้ำ ไอ้ความสวยสดงดงาม ไอ้คนมีศถาบรรดาศักดิ์แล้ว คนที่มีเงินมากนี่ก็ถามแบบนั้นแหละ ทุกคนทุกข์หมดนี้เขาต้องการหาทุกข์มองหาด้านของความทุกข์อยู่

ในเมื่อเราพบทุกข์แบบนั้นมันก็ไม่ถึง 3 เดือน ท่านก็มาท่านมา ท่านก็บอกว่า ขึ้นชื่อว่าผลของการปฏิบัติที่พึงได้ ไม่มีใครที่จะสามารถพยากรณ์เวลาได้มันอยู่ที่กำลังใจ ท่านก็บอกว่า ตอนนี่พวกที่มาใหม่ท่านก็ตอบ ตลบตัว อีตอนนี่ถึงได้เข้าใจว่า **เอตัง พุทธธานสาสน** ว่า ที่พระพุทธเจ้าทรงรู้ว่าพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ตรัสไว้ว่าอย่างไรบ้าง นี่จุดนี้ถึงได้รู้เข้าใจจริงๆ นะ ก่อนนี่ตามตำรานี้ไม่ยอมเข้าใจเด็ดขาด พระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ นิพพานไปตั้งนานแล้ว ที่บอกว่าพระพุทธเจ้าท่านไม่กล้าเท่าเรา เรากล้าลง **โลกันต์** ใหม่ ก็ไม่กล้า ฮี ถ้าจะลงก็ลงแบบไม่รู้ไม่หนาว

นี่ก็เป็นอันว่า คือเข้าใจกันว่าพระพุทธเจ้าทรงมีพระโพธิสัตว์ญาณดี ระยะเวลาพระพุทธเจ้าทรงโปรดพระสาวกไม่ได้ พระสาวกก็ไม่มี แต่ความจริงมันก็ผ่านมาแล้วมันก็ไม่จำ หรือว่าอาจจะจำแต่ไม่คิด

มันมีครั้งหนึ่ง **ท่านมหากัสสป** ท่านอยู่ที่ **ปีปผลิภูหา** วันหนึ่งท่านก็มานั่งคิดว่าพระพุทธเจ้ามีพระองค์เดียวทรงลำบากมาก ตอนเข้ามือนี่ก็ต้องตั้งเป็นนิสัยของท่าน แล้วก็ในเมื่อเห็นว่าใครจะบรรลุมรรคผล ก็ต้องเสด็จไปโปรดโดยใช้คนนั้นคนนี่ไปโปรดโดยใช้คนนั้นคนนี่ไปโปรด การโปรดเป็นวิสัยของพระพุทธเจ้าองค์เดียว ลำบากไอ้เราเป็นสาวกควรต้องสนองคุณพระองค์เช่นกัน ตอนเช้ามีตลุกขึ้นมาใครจะบรรลุมรรคผลบ้างเอาเด็กอายุ 3 วันมาแบกข้าง อันนี้ชักยุ่ง เหนื่อยสิ ไปไม่รอด ก็ไปไม่รอด พระพุทธเจ้าทรงเปล่งฉัพพรรณรังสี เมื่อเปล่งไปพบบนี้ ก็เหมือนพระองค์นั่งข้างหน้าเรา ไม่ใช่เห็นแสง เห็นพระองค์นั่งข้างหน้า พระองค์ก็ตรัสว่า **กัสสป** งานนี้งานเฉพาะพระพุทธเจ้าโดยตรง ไม่ใช่งานของพระสาวก เธออย่าทำให้มันหนักผลมันน้อย งานมันหนักลำบากมาก เป็นกิจของพระพุทธเจ้าโดยเฉพาะ อันนี้ท่านตรัสไว้แล้ว แล้วก็แปลหนังสือไว้แล้ว จำได้เคยเทศน์ให้ชาวบ้านฟังด้วย ตัวเราเองไม่จำ เรามีน้าที่เทศน์ให้ชาวบ้านเขาฟัง ไม่มีหน้าที่ปฏิบัติ

พวกเธอทั้งหลาย จงปฏิบัติตามคำแนะนำที่ฉันแนะนำเธอ แต่เธอจงอย่าปฏิบัติตนตามฉัน (หัวเราะ) พอฉันสอนเธอไม่ให้กินเหล้าแต่ฉันกินเหล้า พวกเธอจงอย่าดื่มนะ แต่ฉันไม่เป็นอะไร ถ้าถามว่า แล้วท่านดื่มทำไม บอก ก็ฉันพิสูจน์ไว้ย่ะ เราก็ไม่รู้ว่ามันดีหรือมันเลว ไม่งั้นจะสอนพวกเธอได้อย่างไรละ เอ้า รู้แล้วทำไมถึงกินต่อไป บอก ไอ้คนหลังมันมาอีก (หัวเราะ) เดี่ยวเขาจะหาว่ากูไม่เคยกินเหล้า แน่ะ หากทางแก้ตัว ไอ้แบบผู้ใหญ่กินมากเจริญอาหาร เด็กกินมากหาว่าตะกละ (หัวเราะ) แต่ความจริงอำนาจพระพุทธรูปท่านมีเป็นพิเศษอยู่ความจริงหนังสือนี้ก็ผ่านมาตลอด ก็ต้องคิด แต่ว่าไม่ชอบคิด ตอนนั้นมันไม่ชอบคิด มันมีอะไรหยาบ ไอ้ตัวอดีตที่มันนิสัยๆมันมีอะไร ถ้ามันสงสัยแล้วมันหาเหตุไม่พบนี้ ยังไม่ปฏิเสธแล้วก็ยังไม่เชื่อด้วย บางทีใครเขาพูดอะไรพูดให้ฟังนี้ทำทางเหมือนเชื่อเต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ แต่ยังไม่เชื่อเขาเลย แต่ก็ยังไม่ถือว่าเขาพูดไม่ตรง จะยอมรับเลยก็ยังไม่ยอม ถ้าเขาถามว่าเชื่อไหม ปากก็บอกว่าเชื่อๆ เชื่อว่าเขาพูดแต่ไม่ค่อยเชื่อว่ามีผลหรือไม่อย่างไร มันเป็นมาตั้งแต่สมัยเด็กๆ ไอ้ของที่ไปหยิบในหอนี้ ถ้าเปิดไม่ออกนี้ เดี่ยวก็ผ่าต้องดูให้ได้ เขาซื้อวิทยุมาให้ถอดไปถอดมาไม่ดังเลย ดูว่ามันดังตรงไหน ทำไมมันถึงดัง ไปดูช่างเขาไม่มาแล้ว ไล่ฝัดจุดคิดที่ มันเลยไม่ดัง

นี่ก็เหมือนกัน พระพุทธเจ้าท่านตรัส ตอนนี่ มานั่งคิดว่าท่านรู้ได้อย่างไรมาตอนหลังตอนที่ท่านมาสอนถึงรู้ เพราะว่าตอนที่ท่านมาสอน ท่านส่งอาจารย์มาตั้งหลายองค์ ท่านสอนตามเรื่องของท่านแล้วท่านก็ตอบว่า ถ้าวิชาที่พจักขุญาณก็ต้อง พระอนุรุทธ นะ เคยเห็นท่านใช้ไหม และ วิปัสสนาญาณอันนี้ต้อง พระมหากัจจายนะ ถ้าด้านอภิญาญก็ต้องเป็น พระโมคคัลลานะ ถ้าทั่วไปใช้กิจทั่วไปก็ต้อง พระสารีบุตร นะ อันนี้ถ้าคืนไหนเป็นวาระขององค์ไหนท่านจะสอนท่านก็ลงมาสอน ท่านมาตามกิจของท่าน แต่ท่านไม่บอกไว้ก่อนว่าคืนไหน จะมาคืนไหน ถ้าท่านมาที่ท่านก็สอนตามภาระของท่านอย่างอื่นท่านไม่สอนตามท่านรับสั่งไว้ท่านจึงจะสอน ท่านเป็นครูเฉพาะวิชา อีต่อนี้ซิแล้วก็ตามมา พอท่านสอนเสร็จท่านสอบละเอียด ให้ทวนถอยหน้าถอยหลังตามลีลาของท่าน จนกระทั่งเราไม่สงสัยในคำสอนของพระพุทธเจ้า ก็สามารถจะใช้กำลังจิตทวนหลังไป ถอยหลังไปได้ ก็ทำไมพระพุทธเจ้าจึงรู้ว่าพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ทำอะไรไว้บ้าง ให้จับภาพขึ้นมาให้ได้ แล้วก็ไปตามจุดต่างๆ จึงเชื่อ

ไอ้เชื่อนี้หมายถึงไม่ปฏิเสธ แต่ว่ามันยังแคลงใจ มีครั้งหนึ่งท่านไปเทศน์ในเขต เมือง พาราณสี ท่านไปเทศน์ว่า พระพุทธกัศสป ทรงเทศน์ไว้แบบนี้ บุคคลผู้ใดบำเพ็ญกุศลด้วยตนเองแต่ไม่ชักชวนคนอื่น คนนั้นเกิดไปชาติหน้าจะร่ำรวยด้วยโภคสมบัติ แต่ขาดบริวารสมบัติ บุคคลใดชักชวนบุคคลอื่นให้บำเพ็ญกุศลแต่ตนเองไม่ทำ ไปชาติหน้าบริวารและพวกพ้องมาก แต่ขาดทรัพย์สมบัติ ขาดโภคสมบัติ บุคคลใดทำบุญด้วยตนเองด้วยหรือให้ทานด้วยตนเองด้วย ชักชวนบุคคลอื่นด้วย เกิดไปชาติหน้าจะร่ำรวยทั้งโภคสมบัติ ทั้งมีบริวารสมบัติมาก ถ้าไม่ทำด้วยตนเองด้วยไม่ชักชวนบุคคลอื่นด้วย จะขาดทั้งโภคสมบัติและบริวารสมบัติการเทศน์กัณฐ์นั้นเป็นเหตุให้คนได้ด้วยกันหลายคน

สนทนาสายลม 7

วันจันทร์ที่ 10 มีนาคม 2523

ญาติโยมถามว่าเดือนเมษาจะมาเมื่อไหร่ ก็ตอบว่า เฮ้ย วันเกิดท่านเจ้ากรรมก็ควรแจกเหรียญวันเกิดด้วย ก็เลยขอมรับเขาว่า แจกเท่าที่มีนะ มี 1 เหรียญคนมาแสนคนก็แจกพอ ก็ถือไว้เฉยๆ แล้วบอกว่าแจก (หัวเราะ) ไซ้หม เป็นอันว่าวันนี้ก็เหนื่อยมาก เอ้ ญาติคยมพุทธบริษัทนั่งสงบก็อยากจะไปนอนสักหน่อยก็ไม่ได้ไป ปรากฏว่าท่านมาทันเต็ม เอ้ คูกันไปคูกันมาท่านก็บอกว่า เอ วันนี้จิตใจเขาดีกันมาก แต่ความจริงเห็นจิตละเอียดมีมาก ก็มีท่านที่มาใหม่ นั้น บางทีท่านก็ยังตั้งอารมณ์ไม่ถูกอยู่บ้างก็ไม่ก็คน แต่คนสองคน ไม่ใช่ว่าทำถูกหรือผิดหรอกแต่ว่าอารมณ์นั้นยังไม่ทรงตัว นี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แล้วก็ยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่คูกันเป็นพิเศษ พอญาติโยมสงบปั๊บก็มีแขกพิเศษสองท่าน นั่นคือ ท่านพระยายม กับ ท่านนายบุญซีใหญ่ ท่านนายบุญซีใหญ่ คบบุญซีเล่มเบือเรอเลย

ถาม ทำไมจะมาทวงหนี้หรือไง

ก็บอกเข้าก็บอก เข้าก็คุณบอกว่าเขามีบุญซีกัน ผมก็แบกบุญซีมา

แล้วถามท่านว่า ความจริงบุญซีมันมีไหม

ท่านบอก เทวดาไม่ใช่เจ้าขยากระดาศ แหม พ่อค้าก็ระยำจริงๆ ถ้าไปขายที่นั่นรวยก็
ไม่รู้จักไปขาย

แล้วก็ถามว่ารู้ได้ยังไง กฎของกรรมของคน ท่านบอกว่าสภาพมันเป็นทิพย์เลยไม่ต้องไปนั่งจด ไม่ต้องไปนั่งทำบุญซี ทำไปก็ทำไม่ไหว ในเมื่อสภาพของจิตมันเป็นทิพย์ มันก็รู้อะไรได้ทุกอย่าง เวลาคนตาย ไปผ่านสำนักท่าน ท่านก็รู้ได้ทันทีว่า คนนี้ทำอะไรมาบ้าง เวลาทำไหว หนักเบา เดียงใด สบายไหม ก็เลยถามท่านนายบุญซีว่า โดยฐานะครั้งหนึ่งหรือหลายๆ ครั้ง ท่านเคยเป็นลูก แล้วก็ ท่านพระยายม ในวาระหนึ่ง หรือหลายๆ วาระท่านเคยเป็นพี่ เมื่อพบเข้าก็ถือว่าทั้งสองท่านเป็นผู้มีคุณ พี่ก็เคยเลี้ยงน้อง ถ้าหากว่าพ่อแม่ไม่อยู่ พี่ก็เหมือนพ่อแม่ไหม

ท่านลูกก็เหมือนกับท่านเป็นญาติผู้ใหญ่ เราก็ต้องไหว้เป็นเรื่องธรรมดาเคารพในท่าน พอคุยกันก็ถามท่านว่า ไอ้เรื่องราววาระจิตของคนนะ มันมีวาระจิตต่างกันต่างกรรม ต่างวาระ หากว่าเขาจะคิดทำความชั่วนี้ เธอรู้ไหม ท่านบอกว่าไม่ต้องไปตามเวลาตามความคิดหรอก เขาจะนึกทำความชั่ว จะมาจากภาคอีสาน ภาคกลาง มันอยากจะรู้เมื่อไหร่ มันก็รู้เหมือนกันนั่นแหละ ช่วยเลย หลบไม่ได้ซิ ไม่มีทางหลบเลยนะ คุยกับท่านอยู่ประเดี๋ยวหนึ่ง เดียวก็ท่านผู้ใหญ่ก็มา วันนี้มาทันเต็ม มาเต็มจัดก็มีแสงสว่างจัด แต่ว่าจิตใจของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่ใสสว่างก็ขึ้นมาประสานกัน ถ้ามีจิตละเอียดมาก รู้สึกว่าทุกท่านดีใจมาก ท่านบอกว่าถ้าจิตละเอียดอย่างนี้ก็มีหวังทุกราย ถามว่ามีหวังอะไรเพราะท่านเป็นผ่านนรก พอถามเข้าก็มีหวังบอก อย่า อย่า อย่าคิดให้มันเป๋ไปซิ ท่านหาว่ารวมท่านหรือไง ก็อย่าคิดให้มันเป๋ไป ถ้าไม่มีหวังข้างบน ข้างล่างนะผมไม่เก็บไว้ในนรกให้มันเปลืองบุญซีผมหรอก นี่ก็ชักจะดีใจกันหน่อยนะ นึกกลับไปนี่อย่าแอบไปขโมยถ้วยเดียวเขา นะ ไอ้อ้วนนี่สำคัญ

เป็นอันว่าวาระจิตของคนนี้มันไม่พ้นความเป็นทิพย์ การที่เราไม่ทำความชั่วที่บอกว่า ภายกรรมก็ดี วชิกรรมก็ดี มโนกรรมก็ดี นี่มันเป็นผลจริง ก็ว่าเราจะมีอารมณ์ความชั่วเพียงแค่นี้ มันก็มีผลขึ้นอบายภูมิเหมือนกัน แต่ว่าเรื่องอบายภูมินี้ ทุกคนเกิดมาแล้ว ถ้าหากว่าเรามีความดี ก็ไม่มีใครฟัน เพราะว่าถึงจะสร้างความคิดเพียงใด ทุกคนเกิดมาก็ต้องผ่านความชั่ว ปาณา อทินนา กาเม มุสา สุรา นี่ถึงแม้ว่าจะละเมิดไม่ครบ 5 ละเมิดอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะมันก็เป็นเหตุของอบายภูมิ ในเมื่อเราจะพ้นได้ก็ต้องอาศัยกำลังใจ รู้จักหลีกเลี่ยง จัดอารมณ์หลีกเลี่ยงจากอบายภูมิเสียในเมื่อเรารู้ตัว นั่นก็หมายความว่า ที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่าขึ้นชื่อว่าความชั่วทั้งหมดที่ผ่านมาแล้ว จงอย่าตานึกถึงให้นึกถึงแต่ความคิดอย่างเดียว ที่ท่านเรียกว่า **อนุสสติ**

อนุสสติ 10 ปี พุทธอนุสสติ ธรรมอนุสสติ สังฆอนุสสติ เป็นต้น และอย่างที่บรรดาญาติโยมทำนั้นก็ถือว่า น้อมจิตไปถึงความคิดโดยเฉพาะ ฉะนั้นความชั่วเบื้องหลังทุกคนมันต้องมี ถึงแม้ว่าพระอรหันต์ทุกองค์ที่เข้านิพพานไปแล้วก็ไม่ได้หมดความชั่ว ใช้อาศัยกำลังใจในด้านความดีสูง ท่านถึงได้หลบอบายภูมิไปได้แล้วก็ไปนิพพาน

ฉะนั้นท่านจึงเตือนบอกว่า ขอให้ทุกคนที่มาวันนี้ะ ท่านก็ห่วงแต่ความจริงท่านไม่ห่วงมาก ท่านบอกว่าห่วงอยู่นิดหนึ่ง ท่านคิดว่า เขาจะมีความมั่นใจในตัวเองน้อยเกินไป ก็เลยสั่งให้มาบอกเขาว่า ถ้าพยายามทำจิตใจอย่างวันนี้ จะรักษาอารมณ์แบบวันนี้ อย่างนี้ทุกคนไม่พลาดนิพพาน ท่านว่าอย่างนั้นนะ อิกก็แสนชาติจะไปฉนั้นไม่รับรอง อย่ามาถามว่าชาตินี้ไปแน่ะ คุยอยู่ประเดี๋ยวหนึ่งนายโม่ก็โผล่มา 1 ตัว แต่งตัวเป็นไอ้โม่คำทะเลมีนเขียว เดินเข้ามา เอ๊ะ มันอย่างไรของมันวะ ไอ้ตัวนี้ เลยถามว่า ตัวอะไร ก็บอก ผมคือตัวนายนิรยบาล บอก แหมนี่ ที่นี้เขาแต่งตัวกันสวยๆ จะเลือกแต่งเครื่องแบบแบบนี้ทุกทีแหละ ถามจริงๆ ไอ้เครื่องแบบของแกจริงๆ มันเป็นอย่างไหนะ พอถามว่าหน้าตาสวยไหม บอกว่าหน้าตาดีแฮะ ไม่ใช่ไอ้โม่ เอ

ฉนั้นก็ถาม อยากจะทราบว่ ท่านทำบุญอะไรถึงได้เป็นนายนิรยบาล แกหันมายิ้มแหย บอกนี้ ถ้าถามแบบนี้ต้องไปถามกันหลังบ้าน จะชวนชกให้ได้เลยนักเลง แกบอกว่า **อาศัยอารมณ์มันชั่วตัวนะไม่ได้ทำ แต่เขาเคยฆ่าสัตว์ตัดชีวิตก็พลัดขโมยก็พลอยยินดี ไปกับเขาด้วย เขาเรียกปฏิบัติตามแล้วโมทนามัน อาศัยมีบาปแล้วโมทนายินดีกับเขา เขามาข้าง มาฆ่า มาควาย มากระบือ มาปลา มาสัตว์ลักขโมยละก็แล้ว อ้อ ๆ ๆ (หัวเราะ) เขากินก็กินกะเขาด้วย ดี ดีมาก ดีมาก แล้วก็โมทนา ก็ใช้กับเขาด้วย ดี ดีมาก กินอะไรกินกับเขาด้วยกินไปกินมาก็เลยไปเป็นนายนิรยบาล ถามว่า เหนื่อยไหม เขาบอกเหนื่อยบรรลัยเลย ไม่มีเวลาได้พัก ก็เลยโมทนากับแกด้วย ถามว่าโมทนาจะเป็นอย่างไร ฉนั้นบอกไม่ใช่โมทนาให้แกอยู่นานๆ (หัวเราะ) แกขยับงายดิ**

นี่เป็นอันว่าวันนี้ได้ความรู้สึคนิดหนึ่งและก็พอดีสมเด็จพระสังฆราชท่านเสด็จ เลยบอกว่าในเรื่องบ้านเมืองนี้ คุณอย่าวิตกให้มากนักนะ มันไม่มีอันตรายมากหรืออันตรายถ้าจะพึงมีมันก็ไม่หนัก มันเป็นเรื่องกฎของกรรมนิดหน่อยของคน แต่ว่าเวลานี้ คนในเมืองไทยมีจิตเป็นกุศลมาก ท่านก็ย้อนหลังไปเมื่อปี 18 วันที่ฉนั้นทำภาพให้ดูว่ามันมีสภาพกองไฟกองใหญ่ลูกโชน คุณเห็นแล้วก็

ตกใจ แล้วฉันก็ถูกมายืนชูมือใช้น้ำหยดน้อยๆ นิดเดียว หยดแปะเดียว ไฟกองใหญ่ก็ดับพริบแล้วฉันก็บอกแล้วว่าต่อไปคนไทยจะมีจิตใจเข้าถึงศีลธรรมมาก เมื่อจิตใจเขาเข้าถึงศีลธรรมมาก มันก็เหมือนกับมีน้ำมาก น้ำถึงแม้ว่าจะมีปริมาณน้อย ทว่ามีความเย็นสูงก็สามารถจะดับไฟได้ฉันใดเวลานั้นฉันบอกตามนั้น เมื่อปี 18 แล้วท่านก็คิดมองเห็นคนไทยคุณคนไทยไม่แน่ใจนักว่าคนไทยจะดีขึ้นแต่ว่าเวลานี้คนไทยถึงแม้ว่าจะมีปริมาณน้อย แต่ส่วนที่เป็นนักบุญนักกุศลจิตใจก็มุ่งในพระนิพพานกันมาก ถือว่าเป็นอภิมอญสูงจัด แต่ถึงแม้ว่าคนพวกนี้จะมีปริมาณน้อยก็จริง แต่อาศัยความดีที่ทรงจิต ก็เหมือนกับน้ำที่มีปริมาณน้อยมีความเย็นสูงสามารถดับไฟได้และการที่จะดับหรือจะดับเลยที่ไม่มีความดีอะไรเลยนะ มันเป็นไปได้เพราะกฎของกรรมของคนนะมันมีอยู่

แต่ทั้งนี้ก็หมายความว่า อันตรายจะพึงมีแต่เฉพาะบุคคลที่มีกฎของกรรมเท่านั้น คนที่มีจิตใจเป็นกุศลจริงๆ กฎของกรรมมันตามไม่ค่อยจะทัน อันนี้ก็ไม่มียันตราย มันก็จะมียั้งก็คือว่า ภาวะแห่งแสงมันต้องกระทบกระเทือน แต่ก็ไม่ถึงอดตาย ถ้าคนนะมันไม่ตาย หิวตายไข้ไหม เป็นอันว่าท่านว่ามาเท่านั้นนะ อ้อ เดียวก่อน แล้วก็มีเจ้าหน้าที่เขาเดินอยู่ 2 ห้อง เขาก็เดินไปเดินมา เราก็ เอ๊ ใครจะมาเดินอยู่ทางด้านโน้นนะ ช่างบนข้าง ช่างล่างข้าง ก็ถามท่านว่าใคร ท่านว่าดูซิยาม ก็ปรากฏว่าเป็นลูกศิษย์ทำวามหาราช ขึ้นไปถามเขาว่านี่แกมาเดินทำไมก็บอก ก็เสือกขึ้น **ปรีมัญจะ ทิสัง ราชา** ทำไมละ ทำไมเข้าขึ้นแกต้องเดินด้วยหรือ ยืนเฉยๆ ไม่ได้หรือ บอกไม่ได้ต้องเดิน เมื่อยไม่อย่างนั้นเทวดาเมื่อย เรารวนพวกนี้เป็นเพื่อนเก่า โดยมากเป็นเพื่อนเก่า ถามเดินทำไม บอกดูซิเขาเป็นอะไรกันบ้าง บอก ที่เขาเดินไม่ได้มาเดินชม ความจริงเขาไม่ได้มาเดินชมเล่นเขามีหน้าที่รักษาบุคคลผู้ทรงความดี นักปฏิบัติพระกรรมฐานนี้ถ้าเริ่มจิตเริ่มเข้าถึงตั้งแต่อุปจารสมาธิ แล้วก็มีความมั่นคงจริงๆ ไอ้อุปจารสมาธินี้ ความจริงเขาถอยหน้าถอยหลังนี้เขาไม่ถ้อ เขาคิดว่าถ้ามีใจมั่นคงจริงๆนี้ การปฏิบัติด้านนี้ตั้งจิตเริ่มเข้าถึงอุปจารสมาธิพวกนี้ จะตามอารักขาตลอดคนนะ ให้รู้ตัวไว้นะ

ถ้าหากบังเอิญเราคิดว่ากำลังอันตรายระหว่างทาง แล้วก็อย่าลืม ถ้ากรรมใหญ่ บุญกรรมที่เป็นอกุศลใหญ่ที่นี้เขาก็ต้องหลีกเลี่ยงเหมือนกัน แต่ทำให้หนักเป็นเบาเนะ มันไม่เต็มอัตรา กรรมที่เป็นอกุศลหนักนี้ เขาก็กันไม่ได้ แต่ว่าทำให้หนักเป็นเบาได้ ถ้าเวลาเราเดินทางเราจะออกเดินทางด้วย คิดว่าอันตรายจะมีหรือหวาดหวั่นอันตรายก็บอกเขา เรียกกันแบบย่อๆ ก็ได้ บอกว่า พี่ชาย ไปนี่ให้มันปลอดภัยนะ อย่ามัวนั่งหลับ เดียวก็หลับ แล้วถ้ามีอะไรให้เตือนด้วย อย่าลืมบอกว่า เราจะยืนอยู่ที่ดีจะนั่งอยู่ที่ดี จะไปไหนก็ดี ถ้าอันตรายมันจะพึงมีละก็ให้เตือนด้วย คำเตือนนี้อย่าบอกหลายๆ นะ ดีไม่ดีแสบอกเอาเวลากระชั้นชั่วนาทีนะ ต้องกะเวลาให้แกให้เตือนก่อน 1 ชั่วโมง หรือ 2 ชั่วโมง ละก็ว่ากันไป

แต่ถ้านอนอยู่กับบ้าน ทว่าถ้าอันตรายมันจะพึงมา คนร้ายจะเข้าบ้าน ให้ปลุกก่อน 1 ชั่วโมงอย่างนี้ได้หรือ ครึ่งชั่วโมงก็ได้ แต่ถ้าบังเอิญถ้าเราสั่งแบบนี้เนะ ถ้าเรากลัวเรื่องหนัก ถ้าเราว่างมันอยากจะนอนเต็มที และไอ้อันตรายประเภทนี้มันเข้ามาระยะใกล้ระยะไกลเลย พอเข้าไปถึงที่นอน

แทนที่จะหลับมันกลับตาโพล่งสว่างหาความว่างไม่ได้ มันจะรู้สึกตัวว่าทำไมมันถึงไม่หลับ ถ้าไม่หลับคนร้ายก็เข้าไม่ได้ก็ทำแบบนี้ เดี่ยวเราจะหาว่าเขาแกล้ง บางครั้งก็อาจจะเดินกุกกักๆ ก็อย่าไปกลัวเขาละ จะคิดว่าผีหลอกละมั้ง

แต่ถ้าเรากลัวแบบไหนก็อย่าให้เขาทำแบบนั้น เอาแค่พอมีความรู้สึกตัวหรือสงสัย ถ้าระหว่างเดินทางพอเดินทางไปแล้ว ถ้าระหว่างเดินทางมันสงสัยว่าจุดนั้นมันอาจจะมီးอะไร ถ้ามันเกิดความสงสัยจริงๆ มันตั้งใจไม่อยู่ละ ก็หยุดชะงักอย่าเพิ่งไปมันมีแน่ อันนี้เขาบันดลให้เราสงสัย มันเคยมีบ่อยๆ เคยเจอมาแล้ว เอ้อ เคยมีหลายๆ วาระ เขาเคยบอก ในสมัยก่อนเขาเคยมาปลุก ไอ้คำว่าปลุกมันเหมือนกับเรารู้สึกตัว มันตื่นขึ้นมาเฉยๆ ถ้าหากว่าเราไม่กลัว จิตใจสบายก็ไม่เห็นตัวเขาแล้วเขาจะบอก เขาจะบอกว่าอะไรมันจะมาจากทางไหน ทิศไหนก็ตามเวลาเท่าไร ถ้าหากคนจะมามากี่คน อันนี้เขาบอกหมด แต่ถ้าวิธีที่เราขอร้องเขาถ้าทางที่ดีละก็ ให้รู้ตัวก่อนด้วย ถ้ารู้ทิศทางด้วย หรือว่าจะให้เขาช่วยจับไม่ให้มาเลยด้วย ชอบแบบนี้ จี้เกียดไปสู่กับมัน อย่างนี้สบายกว่า

ถ้าเขาทำอย่างนั้นละ ถ้ามาแบบไหนก็ทำแบบนั้น แต่ถ้าเขตกันแล้วเราออกไปปล่อย อยู่นะ ถ้าเขาปล่อยเขาไม่คู่อีกนะ เคยไปโคนมาแล้ว ไอ้ผีผู้หญิงประมาณสัก 4 ทุ่มมั้ง ไปนอนที่โคนตันโพธิ์แห่งหนึ่ง แล้ว 4 ทุ่มก็เห็นผีผู้หญิงห่มผ้าตะแบงมานเข้ามา เห็นเขาก็จับรัดคอตั้งออกไป เราก็เห็นเป็นผีผู้หญิงแต่งตัวไม่ดี ก็คิดว่าแกลงจะลำบาก อาจจะมาขอส่วนบุญก็ได้ เลยบอก พี่ชายปล่อยเขาเถอะ นั่นมันผีผู้หญิงเขาไม่ทำอันตรายหรอก อาจจะมาขอส่วนบุญก็ได้ เลยบอก พี่ชายปล่อยเขาเถอะ นั่นมันผีผู้หญิงเขาไม่ทำอันตรายหรอก อาจจะมาขอส่วนบุญก็ได้แต่เขารู้นะ เขาก็ปล่อย ปล่อยแล้วขายนั่นแกก็ไม่เข้ามา แกก็นั่งอยู่เฉยๆ ก็เลยนอนหลับไป หลับตีสองจึงรู้สึกตัวตื่น มันจับหน้าอกสองข้าง จับทะเลหลังเลยจับไปถึงข้างหลัง ลืมตามาดูขายนั่นก็นั่งอยู่ข้างๆ เอนิ้วชี้ 2 จุด แหม ขยายระย้าเราสงสารมันเล่นเราเข้าให้ เอ บิดไปบิดมาก็ไม่พินมือมัน บิดอย่างไร มันหมดแรงทำอะไรก็ไม่ได้ เห็นพรรคพวกนั่งกัน 4 คน นั่งยิ้มสบาย เฮ้อ (หัวเราะ) ดิจจริงๆ

ถามนี้พี่ชายทำไมไม่ตีมันไป จับลากแล้วตีมันไป ไล่ตีมันไปเลย ถามว่าทำไมปล่อยให้เข้ามา ก็บอก อ้าว ก็ผมห้ามาแล้ว ท่านบอกปล่อยผมก็ปล่อยนะซิแหม ตรงจริงๆ รักษาคำสั่งมันคงมากบอกทีหลังอย่าเอาแบบนี้ละ บอก ถ้ามันอันตรายอย่าให้เข้ามาเด็ดขาด บอก อ้าว ดีเหมือนกัน แต่ความจริงท่านก็ตีแต่ระวังนะพวกนั้นนั่นะ คือ ไอ้โลกที่มันพูดพลิกแพลง มันมีโลกอยู่คือ โลกมนุษย์ โลกเทวดาก็ดี หรือโลกอื่นนั่นะ หมายความว่า โลกอมมนุษย์นั่นะ เขาพูดคำเดียว คำไหนก็คำนั้น แต่ถ้าเราขอร้องเขาก็ตาม ถ้าเขารับปากแล้วอย่าไปซ้ำเขาว่า อย่าลืมนะ อะไรนั่นนั่น ให้แน่นอน เขาจะต่อว่าทันที โลกนี้ไม่มี 2 ระบบ คือ พูดอย่างไรเขาก็เป็นแบบนั้น ก็เลยบอกว่า ไอ้พวกที่ฟังกันไม่รู้เรื่อง ไอ้โลกมนุษย์โลกเดียว อาจจะเรียกผิดบางทีก็เรียกหามมนุษย์ เอ้าตอนนี้ตั้งใจอุทิศส่วนกุศล

สนทนาสายลม 8

ท่านสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ท่านเรียบเรียงไว้ละเอียด ท่านว่าเป็นการพิสูจน์ความดีกับใช้ใหม่ อีตอนที่เปลี่ยนจากภาษาสิงหลเป็นภาษาครณะ ท่านบอกว่าถ้าเขียน **วิสุทธิมรรค** ไม่ถูกต้อง ท่านไม่ยอมให้แปล แสดงว่าท่านก็เก่ง ถ้าเป็นหลวงพ่อก็ 3 ปียังไม่เสร็จเลย ฮี ท่านเก่ง ท่านเขียนๆไปแล้วก็จบ แสดงว่าท่านเป็นพระปฏิสัมภิทาญาณ พอจบอีกท่านก็นอนหลับ ก็ขโมยไป พอตื่นขึ้นมาว่าเอ๊ะ อย่างไร ไบลานมันหายไปหมด น่ากลัวลมจะพัดตีไปแล้วมั้ง ที่จริงพระปฏิสัมภิทาญาณก็น่าจะรู้เหมือนกันนะ แต่พระอรหันต์ก็ผลอไป ก็ไปขอเขามาใหม่ก็เขียนอีกจบอีก หลับอีก ก็เลยกินยานอนหลับอีกให้หลับ หลับแล้วท่านก็ขโมยไปอีกชุดหนึ่ง แล้วท่านก็ขอไบลานเขามาอีกชุดหนึ่ง มาเขียนใหม่ก็จบ ก็หลับอีก หลับแล้วก็เอาคืนอีก 2 ชุด ก็กลายเป็น 3 ชุด

แล้วผลที่สุดก็เอาไปส่งให้พระอรหันต์ที่ลังกา ท่านไปที่ลังกานะ ในเมื่อพระอรหันต์ท่านพิจารณา **วิสุทธิมรรค** ท่านเขียนถูกต้อง ท่านจึงยอมให้แปลตาม **พระไตรปิฎก** เปลี่ยนจาก ภาษาสิงหล เป็น **ภาษามคธ** แล้วก็หนังสือฉบับนั้นพระอรหันต์เขียนเอง แล้วก็แปลเป็นปฏิสัมภิทาญาณ โดยเฉพาะกิจ ก็หมายความว่า เวลานั้นอรหันต์เป็นปฏิสัมภิทาญาณก็มีกันเยอะ แต่ไม่ใช่หน้าที่ในการแปล เขาก็ไม่ยอมทำ ต้องไปตามท่าน **พุทธโฆษาจารย์** มาจากชั้นดุสิต ท่านก็ลงมาเกิดเป็นพระอาจารย์ มาเรียนวิชาพราหมณ์จบเก่งกว่าพ่อ พ่อเป็นอาจารย์ใหญ่ก็เป็นอาจารย์แทนพ่อ

ในที่สุดพระอรหันต์ที่รับอาสาไปๆ มาๆ ก็เข้ามาในพระพุทธศาสนา และท่านก็คือพระอรหันต์ อันที่จริงพระอรหันต์เขาต้องทำงานตามหน้าที่ของเขาความสามารถมีอยู่แต่ไม่ใช่หน้าที่ ไปใช้ให้ท่านไม่ทำ ไม่เหมือนของเรา เปะปะ เปะปะ ฮี แล้วที่เคยเอ่ยปากว่า ถ้ายังไม่มีตัวจริง เข้ามานั่นก็ต้องทำทุกอย่าง ถ้าหากว่ามีตัวจริงที่เขาจะต้องทำกิจอย่างนั้นมาก็ต้องวางมือปล่อยให้เป็นที่ของเขา

อย่างเวลานั้นหน้าที่รักษาโรคก็เป็นหน้าที่ของ **หลวงปู่ครูบารธรรมชัย** เอ่อตอนไปพบท่านใหม่ๆ ท่านก็คุยแหกก็มาเยอะ วันหนึ่ง 10 คน 20 คน คนไข้จะแหกก็ไม่ขาด ท่านก็นั่งยิ้มๆ หันไปหา **หลวงปู่คำแสน** ท่านบอกไปหาตลอดให้อันเถอะ แหกมา 10 คน 20 คนคุยมาก ที่นี้ใครไปหาเรา ก็บอกโน้นไปหา **หลวงปู่ธรรมชัย** โน้น ไล่ไปหา **หลวงปู่คำแสน** โน้น วัดทุ่งหลวง โน้น จันไม่ใช่หมอ คราวนี้คลานไม่ค่อยไหวแล้ว (หัวเราะ) เพราะว่าเป็นหน้าที่ของท่านนะหน้าที่ของท่าน ท่านลงมาเพื่อทำกิจนี้ อันนี้ไม่ใช่หน้าที่ของเรา ทว่าเมื่อท่านไม่มีไม่มีท่านเราก็ต้องทำเหมือนกัน

ถ้าหากว่าเมื่อพบท่านแล้วฉันก็เลยลาออกจากตำแหน่ง ไล่ตำแหน่งผลัดนี้ไม่อยากได้ ไม่ใช่เรื่องของเรา เรื่องของท่านก็เป็นเรื่องของท่าน แต่ว่าตอนที่ไป **ภูเก็ต** กันที่เขาให้ไปjem **โรงแรมพีร์ล** ไร่ มันเบื่อเรื่อย jemหมดทุกประตูทุกช่อง เลย ไร่เราก็นั่งคอยกินแล้วกินกันอีกสบาย **หลวงปู่ธรรมชัย** เดินเกือบตายเนาะ แต่ตอนนั้นท่านยังเก่ง ตอนนี้อยู่ท่านไม่ไหวแล้ว แต่มีอยู่คราวหนึ่งเพิ่ง

กลับจาก ภูเก็ท คนไข้ไปคอยอยู่เต็มวัด ปรากฏว่าตอนเช้าคนไข้ต้องให้น้ำเกลือหมอ(หัวเราะ) พอให้น้ำเกลือแล้วฉันก็มีแรงทำงานของฉันต่อไป เอ้า วันนี้ให้พระนะ เอวัง โทศุ อันนี้พระเก่า อ้าว สมัยก่อนเขาให้แค่นี้ละ ถ้าหากเราอะไรไปถวายพระพระปัจเจกพุทธเจ้าก็ดี พระอรหันต์ก็ดี ท่านจะให้พระแก่ เอวัง โทศุ ถ้าแปลเป็นภาษาไทยซัดๆ ก็แปลว่า จะปรารถนาอย่างไหนก็ขอให้ได้อย่างนั้น สมความปรารถนา นะสั้นๆ ดี ไม่ต้องไปนั่งพนมมือให้มันเมื่อย ดีไม่ดีพระจะชักยาว คนรับพรจะบ่น (หัวเราะ) เมื่อยมากๆ มานั่งแข่งพระ เมื่อไหวมันจะเลิกหัว (หัวเราะ) แล้วก็ลงนรกไปเลย เฮ้ย ตั้งใจนะเว้ย หลวงพ่อให้พรแล้ว ลูกๆ ตั้งใจนะเว้ย หวาอะไรนะ ให้เข้าถึงพระนิพพาน แล้วไม่อยู่หรือ พอเข้าไปแล้วก็ออกมา เมื่อกี้มันเข้าไปแล้วนี่หว่า หรือออกมาแล้ว

เออ นิพพานเป็นของไม่ยาก ไปนิพพานนี่ไปง่าย ง่ายกว่าไปนรก หรือว่าไปนรกก็ต้องลงทุนลงแรง เราจะไปฆ่าคน จะไปฆ่าสัตว์ เราจะไปฆ่าเขาก็ต้องหาอาวุธมาเพื่อทิ่มแทงกาย ไข้กำลังคิดก่อนว่าจะวางแผนแบบไหน ทำร้ายเขาได้จะไปลักไปขโมยก็ต้องไปนั่งจ้องมองว่าเจ้าของมันผลอหรือไม่ผลอหรือเปล่า ไข้ใหม่ ไอ้จะไปแย่งคนรักเขาก็ต้องระวังแข่งด้วย อีตรงนี้หนักหน่อยนะ (หัวเราะ) ไอ้จะโกหกเขาก็ต้องมองหน้าก่อนว่าจะโกหกมันจะเชื่อหรือไม่เชื่อ ไอ้จะกินเหล้าก็ต้องลงทุนไปหาสดางค์มาก่อน นี่มันหนักนะ

จะไปนิพพานเราอนในมุ้งเราก็ไปได้ เอ้าก็นั่งพิจารณาร่างกายไม่ใช่ของเราเราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา ถ้ามันไม่เข้าใจก็โยงถ่ายตอนถ่ายใน มหาสติปัญญาสูตร ทุกข้อพระพุทธรเจ้าท่านบอกอย่าสนใจกายภายใน ในร่างกายเราเองอย่าสนใจในร่างกายของคนอื่น อย่าสนใจวัตถุใดๆ เพราะสิ่งทั้งหลายเหล่านี้มีสภาพไม่เที่ยงและเป็นอนัตตาในที่สุด ไข้ใหม่ พอหมดอายุขัยร่างกายมันก็พังร่างกายคนอื่นก็พัง วัตถุธาตุที่เราหาได้มา เราก็ไม่สามารถจะแบกไปได้แล้วจะไปเอามาทำไม ไอ้เพื่อนระยำ ระยำแบบนี้ แล้วก็แล้วกัน ไปไข้ใหม่ ที่เราต้องนำมาสัมผัสต้องมี เพราะเรายังไม่หมดภารกิจ คือกิเลส เวลานี้เรารู้แล้วว่าสิ่งนี้เป็นทุกข์ เราก็ไม่ต้องการมัน จุดที่เราต้องการจุดเดียวคือ พระนิพพาน แต่นี้ก็ไปนิพพานได้แล้ว นอนในมุ้งไม่ต้องไปลงทุนมาก เห็นไข้ใหม่ เออ ไปง่ายกว่านรกตั้งเยอะ แต่ความจริงนรกไปยากๆ พุดถึงไม่ยอมไป เคยไปมาหลายเที่ยวแล้ว ไอ้คนเกิดมาไม่เคยตกนรกมีที่ไหนละ

อันดับแรกก็ต้องเป็นผู้ชำนาญการในเมืองนรกก่อน จะได้รู้ว่ารสชาติมันเป็นอย่างไร ต่อไปก็ขอลงไปสวรรค์ก็อยู่ไม่นานมันไม่สนุกเหมือนนรกนรกก็ลงบ่อยหน่อย ดีครั้นเครงดี ที่นั่นไม่ต้องเสียน้ำมันเชื้อเพลิง ไม่ต้องซื้อเวลานี้ น้ำมันมันแพง ไม่งั้นนรกต้องเสียด่าไป เอ้อ อ่อนใจ นึกถึงนรกแล้วมันก็เข้มนึกถึงเมืองมนุษย์มันก็ไม่ไหว ไปดูพรหมกับเทวดาก็ไม่เป็นเรื่อง หาที่ไปไม่ได้ไปๆ มาๆ ก็นั่งอยู่ที่นี้ก่อน (หัวเราะ) ถ้ามันยังไม่ตายเราก็อู่นี้ ถ้าตายแล้วลงเลยไข้ใหม่อารมณ์ของคนก็อาจจะรู้จักพระนิพพานดี ก็ต้องบำเพ็ญบารมีมา ถ้าเป็นสาวกภูมิตามอัตราก็เป็นอสงไขยกับแสนกัป อสงไขย แปลว่า นับไม่ได้ นับไม่ถ้วน กับแถมอีกแสนกัป ถ้าเรานับการเกิด กัปหนึ่งเราก็คือเกิดมานับไม่ถ้วน ไอ้ นับไม่ถ้วนนะไม่ได้นับ

อย่างกับที่เราเกิดมาแล้วก็ครั้ง คนที่เกิดมาทันกับนี้แล้วจะลงนรกก็ถือว่ามิบุญมาก ก็กับนี้ ทรงพระพุทธเจ้าได้ถึง 10 องค์ บางกับ **บุญกัป อันตรกัป** อันนี้ไม่มีพระพุทธเจ้า ไซ้ใหม่ บางกับก็มีพระพุทธเจ้าเพียง 1 องค์บ้าง อย่างกับนี้มีพระพุทธเจ้า 10 องค์ ถ้ายังลงนรกอยู่ เราก็ต้องโมทนากับเขาด้วย แต่เราไม่ไปกับเขาหรอก เราส่งแค่ใจโมทนาอย่างเดียว เนะจึ้นไปเดี๋ยวมไม่ได้กลับ แต่ว่าเราจะไปเกณฑ์เอาคนทุกคนจะไปสวรรค์ จะไปพรหม จะไปนิพพาน หรือก็ไม่ได้ถ้าหากเขาสั่งสมบารมีมายังไม่ดีพอ แล้วเมื่อกันี้เขายังไม่เลิก เสี่ยงก็อกแก้กัๆ นี้ลงนรกกันเป็นแถวไม่ต้องห่วง โดยปกติโดยมรรยาที่เขาที่ไม่ทำกันแล้ว ธรรมดาไม่ต้องถึงเจริญกรรมฐาน คนที่เขาขังนั่งสงบอยู่นี้ยังมีเสี่ยงไม่ได้ ไอ้การเจริญกรรมฐานนี้ ถ้าคนอื่นเขายังไม่เลิก เราก็ต้องมาทรงอารมณสงบอยู่ก่อน ถ้าเสี่ยงก็อกแก้กัๆ ลืมตาขั้นมาดู ไอ้พวกนี้ลงนรกกันเป็นแถว เอ้อ ดีโมทนาด้วย **พระยายม** ท่านก็มาบอก อย่างนี้ไม่พลาด

ไอ้เรื่องอย่างนี้มันเรื่องธรรมดาที่รู้กันอยู่แล้วไม่ต้องไปสอนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เวลาที่เขาสงบอยู่เฉยๆ นี้ เราไปส่งเสียงมันก็เลวเต็มทีแล้ว แล้วยิ่งเขาเจริญกรรมฐานแล้วยังไม่รู้นี้ จะไปไหนกัน ถ้าไม่ไปนรก แล้วจะไปไหน แล้วก็บาปนี้เป็นบาปที่หนักที่สุด เพราะว่าเขากำลังทำจิตเพื่อความคิดเบื้องสูง ในการจะทำแบบนั้น ถ้าคนที่เขากำลังจะไปได้ จิตสมาธิเขายังไม่ดีพอ เขาได้ยินเสียงเข้าจิตก็ตก ถ้าทำจิตเขาตกแก้ไม่ไหว ไอ้คนนั้นเขาไม่เป็นไร เขายังไม่ได้ เขาจะได้ความดี เขาก็ยังไม่ได้ ก็ทำดีไม่ได้เพราะเราทำให้เขาเสีย ถ้าเราทำให้เขาเสียด้านความดี ไอ้ความดีนี้มันเป็นความดีสูงสุดจริงๆ เป็นปรมัตตปฏิบัติ ในด้านบารมีก็เป็นปรมัตตบารมี ถ้าหากผลที่จะพึงได้รับโทษก็คือปรมัตตโทษ

นี่น้อง มองคุณก็สลดใจ ทีหลังใครจะมาสมัครต้องถามก่อน ถ้าเขาไม่สามารถจะทรงอารมณสงบตลอดเวลาได้ ก็อย่ารับเขาละ ไอ้ประเภทที่มามองๆ กันนี้รักษากันยากก็อย่าเอาเข้ามาเสียคนอื่นเขาด้วย แทนที่คนอื่นเขาจะได้ดีก็ไม่ได้ แล้วก็เสียเวลาที่จะฝึกคนดี ถามาเราก็ใช้เวลาเต็มทีไม่ได้ ก็เป็นห่วงคนทุกคน ไอ้ประเภทคนที่ไม่อยากจะดีก็ไม่ควรจะรับเข้ามา ถ้าคนไม่อยากจะดีพันหนึ่งเราฝึกคนดี 1 คนดีกว่า ยังมีผลเมื่อกันี้ฝึกดำเนินเป็นอย่างนี้แล้วจะไปไหนกัน นี้ขนาดจันนั่งอยู่ด้วยยังไม่สงบ แล้วถ้าจันไม่อยู่ไม่ยิ่งกว่านี้หรือ

แสดงว่าเห็นฉันเป็นหัวหลักหัวตอไป ไม่มีความหมาย ถ้าพูดโดยมรรยาธรรมดาหรือคนธรรมดาก็เลยแล้ว และยิ่งปฏิบัติธรรมก็เลวหนักขั้น จบ ถ้าเลวแล้วไม่มีอะไรดีกว่านี้หรือ นี้ก็สลดใจหนอ แค่นี้ยังไม่รู้แล้วจะไปรู้อะไรกัน ทีมองที่มันมองเห็นง่ายๆ ยังไม่มีเลย แล้วจะเอาจิตไปถึงนิพพาน ไปถึงสวรรค์กันได้อย่างไร ไอ้สวรรค์นี้ คำว่าเทวดาต้องมีหิริ โอตตปปะ

หิริ อายความขั้ว

โอตตปปะ เกรวกลัวผลของความขั้ว

ไอ้การทำอย่างนั้นมันขั้ว แสดงว่าเขาดีานพอที่จะต่อสู้กับความขั้ว จำไว้เนถ้าใครเขาจะมาสมัครฝึกละก็ถามเขาดูก่อนว่า เขาจะนั่งสงบตลอดเวลาจนกว่าครูจะเลิกฝึกได้ไหม ถ้าไม่ได้ก็อย่ารับ

เอาไว้ นี่ทำลายความดี ทำให้ศาสนาเราไม่ต้องการอย่างนี้ ผู้เด็กฝรั่งไม่ได้ เด็กฝรั่งไม่รู้เรื่องรู้ราวใน พระพุทธศาสนาเลย ก๊อ ก๊งๆ เก้งด้วย เก้งจริงแล้วก็แจ่มใสมาก คนจะไปเลยบอกเขาไป ถ้าไป เยอรมันตะวันตกเขาไปกันวานนี้ ขอฝากให้ไปฝึกด้วย นักเข้าชาวบ้านเขาจะนึกต่อไปข้างหน้าว่า พระพุทธศาสนาที่น่าจะไปเกิดที่เยอรมันตะวันตก อันนี้ ท่านหญิง พูนพิศมัย ท่านเคยปรารภ ท่าน บอกว่าถ้าเสื่อมไปจากเราก็น่าจะไปตั้งที่ เยอรมันตะวันออก แต่เวลานี้ที่ อเมริกา เยอะแล้วนะวิชานี้ สนุกสนานกันใหญ่ แต่ของเราขึ้นอยู่กับพุทธศาสนา แต่ถ้ามจริงคนที่นับถือศาสนาจริงๆ มันมี น้อย เป็นแต่เพียงว่า เกิดในเขตพุทธศาสนาเท่านั้น

คนที่เคารพพระศาสนาพระจริงๆ นี้ เขาต้องมีไตรสรณคมน์เป็นประจำ คือเคารพใน พระพุทธเจ้าจริง เคารพในพระธรรมจริง เคารพพระอริยสงฆ์จริง แล้วต้องทรงศีลบริสุทธิ์ อย่างคน พวกนี้ท่านถือว่าพวกเคารพในพระศาสนา ถ้าบพพร้อมถือว่าคูหมิ่นพระพุทธเจ้าอยู่ คูหมิ่นนะไม่ใช่คู ลิกๆ เลยเห็นได้เต็มองค์เลยใช่ไหมคูหมิ่น คูเฉียดๆ (หัวเราะ) เรื่องนี้เรื่องใหญ่ นะ ทีหลังใครเขาจะ มาขอฝึกก็ถามเขาดูก่อนนะ ถ้าไม่สามารถจะทนนั่งอยู่นกว่าเขาจะเลิกได้ก็อย่ารับนะบอกไว้ก่อน คือเราไม่ต้องการปริมาณคน เราต้องการคุณภาพของคน แล้วก็ต้องการคุณภาพของความดี ฝึกครั้ง หนึ่งได้ดีจริงๆ แค่นั้นเดียวเราก็พอใจ คนได้ดีจริงๆ เขาก็ขยายได้เยอะนะ อย่างพระพุทธเจ้าท่าน เทศน์นะ ท่านไม่ได้มุ่งคนมาก ท่านไปที่ไหนก็ตาม จุดประสงค์ที่ท่านไปเพื่อบุคคลคนเดียวที่ตกอยู่ใน ข่ายพระญาณ แต่ว่าเวลาไปเทศน์ก็มีคนบรรลุมาก เขาทำความดีคล้ายคลึงกันในการไปของท่าน

1. ท่านจะต้องเห็นก่อนว่าคนนี้เป็นใคร และ
2. ต้องรู้จักของกรรมว่ากรรมใดเขาทำความดีไว้ในด้านไหน
3. จะต้องรู้ว่าการเทศน์คราวนี้จะต้องเทศน์เรื่องอะไรเขาจึงจะเข้าใจ
4. พระองค์ต้องใคร่ครวญว่าเราจะไปก่อนเอง หรือให้คนอื่นไปก่อน

คำว่าให้คนอื่นไปก่อนหมายความว่า คนนั้นเขาเป็นคนพวกเดียวกันบำเพ็ญบารมีร่วมกันมา ถ้าพระองค์เสด็จไปก่อนก็ไม่มีผล ต้องให้คนอื่นบำเพ็ญบารมีร่วมกันมาต้องไปเคลียร์กันซะก่อน จนกระทั่งคนนั้นเกิดศรัทธากับพระที่ไปก่อน แล้วพระองค์ก็เสด็จไปที่หลัง เมื่อเสด็จไปที่หลัง พระ ทั่วไปแนะนำจะเกิดศรัทธา จึงเข้ามาไหว้บอกว่า องค์นี้เป็นครูของเรา พระศาสดานี้แปลว่า ครู อันนี้ ตาคณนี้แก้ก็เลยคิดว่าลูกศิษย์เก่งขนาดนี้ ครูก็เก่งมากกว่า ศรัทธาก็เกิด ใช่ไหมเมื่อศรัทธาเกิด พระพุทธเจ้าเทศน์เพียงจบเดียว ก็บรรลุอรหัตผล ก็เป็นอันว่าการสำเร็จของพระพุทธเจ้า อย่างลึ้มว่า ท่านต้องการบุคคล ไม่มาก ท่านต้องการคนที่จิตเข้าถึงจริงๆ

นี่การฝึกของเราก็เหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าฝึกแบบสุขขวิปัสสนาโกนี้ไม่เป็นไร แต่ว่า อยากรู้ข้างเพราะว่าเป็นอารมณ์ต่ำ ก็หมายถึงว่าการฝึกไปเรื่อยๆ แต่อันนี้มันได้อภิญญามันของ หนักมาก การฝึกในพระศาสนาที่หนักที่สุดก็ได้อภิญญาไม่มาก แต่ว่าเวลานี้เขาทำได้เร็ว เพราะเขา เป็นคนที่บารมีครบถ้วนมาแล้ว อย่างคนของเราแสนคนเศษๆ ตอนนี้นำเพ็ญบารมีมาถึง 16 อสงไขยกับแสนกัปมนุษย์ พวกนี้ก็จะทราบได้ว่าคนของเราจริงๆ มันจะฝึกกันได้ไม่เห็นเกิน 3 ครั้ง

ก็ต้องได้ ส่วนใหญ่ก็วาระแรกได้ ถ้าหากไม่ได้ละก็ เราฝึกเขาเท่าไรก็ได้มันต้องเป็นคนที่จิตตามากัน และประการที่ 2 สังเกตได้เลยว่า ถ้าไม่ใช่คนของเราเขาจะไม่เกรงใจเรา ถ้าเขาไม่เกรงใจเราแสดงว่าไม่ใช่คนของเรา เป็นคนของคนอื่นเขา เราช่วยเขาไม่ได้ เอ้า กลับกันได้แล้วมั้ง เดียวคิด

สนทนาสายลม 9

วันอาทิตย์ที่ 7 กันยายน 2523

- ลูกศิษย์   คือว่า อยากจะทราบว่าการเข้า นิโรธสมาบัติ นี้ ใครจะเป็นผู้ที่สามารถจะเข้าได้
- หลวงพ่   เอ่อ สามารถจะเข้าได้ทุกคน ถ้าคนนั้นเคยได้รูปฌานมาก่อน แล้วก็ไปพระอริย
เจ้า เป็นพระอรหันต์
- ลูกศิษย์   ถ้าเป็นพวก สุขวิปัสสโก นี้ก็ได้
- หลวงพ่   อรหันต์นี้เข้าได้ อรหันต์เข้านิพพานได้ แต่ว่ามีเขต สุขวิปัสสโก เทวิโช ฉพ
ภิญโญ นี้เข้า พลสมาบัติ
- ลูกศิษย์   ทรง พลสมาบัติ
- หลวงพ่   ใช่ เอ่อ คำว่า ปฏิสัมภิตาญาณ จริงๆ เป็น นิโรธสมาบัติ แต่ก็ไม่แน่มันนะ ถ้าเป็น
พวก เทวิโช หรือ ฉภิญโญ เขามาจาก สมาบัติ 8 คือว่ามันมีความสำคัญว่าท่าน
ได้ สมาบัติ 8 มาก่อนหรือเปล่า ถ้ามีพื้นฐานมาจาก สมาบัติ 8 นี้เข้าได้เหมือนกัน
หมด
- ลูกศิษย์   พอบอก สมาบัติ 8 ก็คนที่อยู่ที่นี้ก็ไม่ค่อยจะทราบว่าจะอย่างไร
- หลวงพ่   ก็ทราบกันว่า สมาบัติ 8 สมาบัติ 8 เราอย่าไปยุ่งอะไรมันเลย อย่างไรก็ตาม ก็ไป
นิพพานให้ได้ก็แล้วกัน ไซ้ใหม่ เออ เขาจะฟื้นความรู้เดิมมาจากไหนก็ช่าง เขาเรียน
หมอมาก็ได้ก็แล้วกัน ไซ้ใหม่ ฉันเป็นนายแพทย์ได้ก็หมดเรื่อง ไซ้ใหม่หมด จะเอา
มาจาก ป. 4 ป. 2 ก็ช่างเถอะ เขาให้มีสิทธิ์ให้เรียนจบนะ เท่านั้นเอง ที่นี้จุดจบจริงๆ
ก็คือไปนิพพานได้ไซ้ใหม่ นิโรธสมาบัติ เวลานี้ได้แล้วไม่มี คนโตแล้วเรียนลัด
หมดขโมยปล้น ไซ้ใหม่ ถ้าเป็นมหาเศรษฐีแล้ว โจรปล้นบ้านพระทำให้ชาวบ้าน
เดือดร้อน ก็เลยไม่มีใครเข้า นิโรธสมาบัติ
- ลูกศิษย์   พอสมาธิดีแล้วรับเอาเงินไปแจก
- หลวงพ่   หา
- ลูกศิษย์   รับแจกเงิน
- หลวงพ่   แจกอะไร
- ลูกศิษย์   แจกเงิน
- หลวงพ่   ไม่แจกนะสิ จะเก็บใหญ่ นะซิ ถ้าได้มาแล้วจะออกเมื่อไหร่จะบอกอีกทีนะ
(หัวเราะ) ไอ้คำว่า พอของมนุษย์มันมีที่ไหน โลกพร่องอยู่เป็นนิจ เป็นทาสของ
ตัณหา จำได้ไหมล่ะที่ พระรัฐบาล ท่านบอกนะ พระรัฐบาล ท่านบอก พระเจ้า
โกรัพะยะ ว่า โลกพร่องอยู่เป็นนิจ เป็นทาสของตัณหา ชาวโลกคำว่าพอมันไม่มี

ลูกศิษย์ นอกจากอันิสงส์ของการถวายทานแก่พระนี่ ถ้าญาติโยมจะปรารณานิพพานได้
เลยไหมคะ

หลวงพ่อ เห็นจะไม่ได้ ได้เป็นโลกีย์ ถ้าเป็นคนจนอยู่ก็เป็นมหาเศรษฐีนะ ก็เป็นดั่งนั้นถ้าเขา
ปรารณานิพพานก็ได้แค่วันละนิด เขาปรารณาด้วยนะแต่โดยมาก เขามีผล
เพราะว่าเวลาเขาใส่บาตร เขามั่นจะอธิษฐานว่ากรรมใดที่พระคุณเจ้าเห็นแล้ว ขอ
ผลบุญอันนั้นด้วยเถิด อันนี้ที่พระที่ออกจาก นิโรธสมาบัติ ก็พระอรหันต์ ที่กำลัง
สมบูรณ์ เวลานั้นมันก็ได้ได้ในชาตินั้นหรือชาติต่อมาก็ไม่รู้ละ แล้วก็ยังมีทางตรงนะ
เออ ถ้าเป็นแบบนี้เขาไม่มีทางเลี้ยวโค้งไปไหน ไม่ลงนรก เขาก็ตั้งขึ้นไปเลยส่วน
ใหญ่ที่สมัยตามประสาตามประเพณีที่ท่านตรัสไว้ เขาไม่อธิษฐานแบบนี้ทั้งหมด
แล้วก็พระที่เขาลง เอวัง โหตุ เอวัง โหตุ นี่เป็นความหมายพระพุทธรเจ้า **ปรารณา**
ถึงใดก็ขอให้ได้ถึงนั้นสมความปรารณา แล้วก็ผลจาก **นิโรธสมาบัติ** นี้ แล้วถ้าเขา
ปรารณาโลกีย์ทรัพย์มันก็ได้ เวลานี้หาใครเข้า **นิโรธสมาบัติ** ยาก

ลูกศิษย์ มีหลวงพ่อ

หลวงพ่อ หา

ลูกศิษย์ ลูกสาวเขาบอเอาพระมาถวายหลวงพ่อ แล้วก็ขอให้ดวงตาเห็นธรรมะ

หลวงพ่อ เออ สาธุ ขอให้ได้สมความปรารณานะ

ถ้าตาไม่สวยก็เอาเหรียญนี้มาส่อง เอ้าจริงๆ หากว่าตามันก็คือจิตใจมันแกว
ว่าง เพราะเหรียญมันอยู่ จิตมันยังนึกถึงอยู่ เขาเคยเล่นในสมัยก่อน พระองค์นั้นก็ม
อยู่องค์หนึ่ง นั่งภาวนาพุทโธ พุทโธ พอจิตผลอไปปั๊บ มันจะรู้ทันทีจิตมันไปจับ
อยู่ที่พระ พระที่เข้า **นิโรธสมาบัติ** บ่อยๆ ก็คือ พระมหากัสสป ที่ท่านเข้าบ่อยๆ
เพราะท่านเหนื่อย ท่านไปอยู่ป่ารุกคัง **นิโรธะ** เขาแปลดับ มันดับทุกขเวทนาถ้า
เวลาเข้านี้ต้องยึดพื้นฐานของ **สมาบัติ 8** เป็นพื้นฐานก่อนแล้ว **อรุปลมาน** ยึด **อรุปล**
ณาน ก็ต้องยึดพื้นฐาน แล้วต่อไปนั้นก็จิตตัด มันตัดจากเวทนาทั้งหมด เขาเรียกว่า
นิโรธะ ที่นี้เวลานั่งอยู่ **นิโรธสมาบัติ** นี้ไม่ใช่ 7 วัน 15 วัน แต่ว่าถ้าเขาไม่ต้องการ
งานต่อไปจิตเขาอาจจะอธิษฐานนั่งอยู่อย่างนั้นตลอดไป ไม่มีวันสิ้นสุดไอ้คำว่าสิ้น
นิमितนี้ ไม่ได้หมายความว่าอยู่หรือตาย ไม่ใช่อย่างนั้น ถ้าหมดอายุขัยก็ตัดไป
นิพพานได้เลย ถ้าไม่หมดอายุขัยนี้ เขาห้ามไปนะใช่ไหม เขามาแบบมาสุข ที่ว่าเขา
อยู่กันแค่ 7 วัน 15 วันก็เพราะว่าร่างกายต้องการอาหาร ถ้ากิน 15 วันไป ร่างกายมัน
อดอาหารหลายๆ วันมันทนไม่ไหว ใช้งานไม่ไหว แล้วส่วนใหญ่บุญท่านเวลา 7
วันมากกว่า 15 วัน ถ้าพระพุทธรเจ้าแล้วส่วนใหญ่ท่านอยู่ 15 วัน ที่เรียกว่า **สุขวิหาร**
พระพุทธรเจ้าทรงพักก่อนไปอยู่ **สุขวิหาร**

สุขวิหาร ก็คือ นิโรธสมาบัติ พระพุทธเจ้าท่านก็มีเวลาพักเหมือนกัน เวลาที่ท่านเหนื่อยท่านก็พัก 15 วัน ไม่พบกับใครเลย ที่ว่าสมัยนั้นท่านก็ลำบากมากนะ ความจริงพระพุทธเจ้าท่านมีฤทธิ์มากกว่าพระอะไรทั้งหมด แล้วพระอรหันต์ต่างๆ ที่มีฤทธิ์ก็เยอะ แต่ท่านไม่ได้เหาะไป ไปไหนท่านก็เดิน แล้วไอ้พวกอภิญญาต่างๆ นี่เขาไม่ได้มีไว้เพื่ออวดชาวบ้าน เขามีไว้เพื่อช่วยจิตตัดในด้านวิปัสสนาญาณช่วย ตัดกิเลส ความมุ่งหมายท่านก็เท่านี้

ฉะนั้นพวกที่จะใช้อภิญหาร อภิญญาต่างๆ ให้ชาวบ้านดู อย่างนี้เราเรียก ฉานโลกีย์ ไอ้ฉานโลกีย์นี้มันจุดเป็นทาสของตัณหาอยู่มากใครเขาชมว่าดี เขาชมว่าเด่น พระอริยะชมท่านแคไหน ก็ไม่มีความหมาย พระอริยะ ถ้าเกิดท่านจะใช้ ท่านก็ใช้ตามความจำเป็น อย่างท่านออกจากนิโรธสมาบัติในป่าลึก ท่านก็ต้องดูก่อนว่าวันนี้ถ้าเราจะออกไปบิณฑบาต เราจะไปทางไหนแล้วจะมีใครเลี้ยงเรามีใครให้อาหารเขาต้องดูกันก่อนนะ เมื่อรู้ที่อยู่รู้คนแล้วก็เหาะไป ถ้าเหาะไปแล้ว เห็นท่าคนใจบุญ จะต้องลง จะไม่ยอมเหาะ ลงแล้วก็เดินไป ท่านก็จะทำตามความจำเป็น แล้วถ้าใครถวายอาหารวันนั้นนะ จะมีสุข แต่ถ้าเวลานี้ท่านถือว่าช่วยที่สุด ถวายวันนั้นรวยวันนั้นขโมยปล้นวันนั้นไซ้ไหม(หัวเราะ) หรือใจ (หัวเราะ)

อย่างกับคนใช้ของ นางวิสาขา ไปไถนา เป็นคนรับใช้นะ เขาไถนาไปได้ก็ไร้เราก็ไม่ทราบ พระมหากัสสป ออกจาก นิโรธสมาบัติ แล้วท่านก็เดินไป ท่านก็เดินมาก็พอดีภรรยาเอาข้าวไปส่งพอดี ท่านเห็นข้าวตอนนั้นก็คิดว่า เอ เราเป็นทาส เขานี้ทรัพย์สินหรือก็ไม่มี บุญอยากจะทำมานานก็ทำไม่ได้ วันนี้พระมาบิณฑบาต ภรรยาเอาข้าวมาให้ก็ดี ก็อย่ากินมันเลย ก็ตัดสินไม่กิน แล้วข้าวจะไถนาคนเดียว ภรรยาเขาเอาข้าวไปให้เพื่อคนเดียวไซ้ไหม ก็เลยใส่บาตรมา ภรรยาเขาเอาข้าวมาให้แล้วท่านก็กลับ ภรรยาที่กล่าวไว้ว่า แกจะกินเมื่อไหร่ก็เรื่องของแก ก็แกไม่กินนี่ แกก็ใส่บาตร ได้ความหิวมันก็เกิดขึ้นมามันก็เปลี่ย ก็นอนหลับ พระมหากัสสป ก็ไป

พอตื่นขึ้นมาที่ไถนะ เป็นทองคำ (หัวเราะ) ซวยเลย ซวยมหาศาลเลย ที่ไถไปแล้วสักก็ไร้ก็ไม่ทราบ ก็อนดินมันเป็นทองคำไปหมด จะหยิบดูหรือก็เป็นทองคำจริงๆ ไปเรียกเจ้านายมาดู เจ้านายบอกมันเป็นทองคำจริงๆ ถาม มันเป็นไปได้อย่างไร บอก ฉันใส่บาตรพระไม่รู้ว่าพระอะไร(หัวเราะ) แกไม่รู้จักละนะ เมื่อเจ้านายทราบก็ถามเจ้านายว่า จะทำอย่างไร เจ้านายก็บอกว่า ถ้าทรัพย์มันเกิดขึ้นมาจากในดิน ก็ถือว่าเป็นของหลวง ท่านก็ไปกราบทูลพระราชา ก็กราบทูลพระราชา ให้ทรงทราบ พระราชาก็ถามว่า ทรัพย์มีประมาณเท่าไรทองคำ จะเอาอะไรไปบรรพทุกดี แกบอก ถ้าเกี่ยวนสัก 500 เล่มคงพอ พระราชาก็ส่งเกี่ยวนไป 500 เล่ม

บรรทมเข้ามาเข้าที่เอาทองคำมากองที่พระลานหลวง ก็ป่าวประกาศว่าใครมีทองคำ
เท่านี้บ้างหากคนมีออกมาไม่ได้เลย ไม่งั้นจะตั้งให้เขาเป็นมหาเศรษฐี ไซ้ใหม่ ตาคณ
นี่แก่ก็แปลกเหมือนกัน ท่านอยู่กับ นางวิสาขา เป็นมหาเศรษฐีแล้วก็ไม่ยอม
ออกไปไหนอยู่ที่นั่นแหละ เลยเป็นเศรษฐีชื้อนเศรษฐีเลยบ้านนั้นมีเศรษฐี ก็มีใคร
ท่านเมณฑกเศรษฐี ปู่นางวิสาขา ไซ้ใหม่แล้วก็ พ่อนางวิสาขา ตัว นางวิสาขา นาย
บุญ แล้วใครอีกคนหนึ่งมี 5 คนด้วยกัน 5 เศรษฐีขึ้นไปอยู่บ้านเดียวกันได้ จบ
(หัวเราะ) เห็นนั่งจ้องๆ อยู่

ลูกศิษย์

หลวงพ่อกะ หนูอยากจะได้เรียนถามหลวงพ่อกว่า เวลาทำบุญวันเกิดทำก่อนวันเกิดดี
หรือหลังวันเกิดดีคะ

หลวงพ่อก

อ้อ ทำบุญวันเกิด ตอนไหนก็ได้ เราถือว่าในปีหนึ่งเรามีโอกาสทำบุญ ที่เขาบอกว่า
ทำบุญวันเกิดนะ เป็นอุบายของพระ ท่านให้จิตนึกเป็นกุศลไว้ ถ้าถึงวันเกิดเราจะ
ทำบุญ ก็จิตมันนึกอย่างนี้ ถึงไม่ได้ทำบุญวันเกิดจะทำวันตายก็ถือว่าได้บุญดีเขาถือ
ว่าเป็นอนุสติถ้านึกว่าจะถวายสิ่งของ ก็เป็นจาคานุสติ คิดว่าเราจะทำบุญกับ
พระองค์ไหนถ้าเป็นพระสงฆ์เป็นสังฆานุสติ ถ้าคิดว่าเราจะทำบุญถ้ามี
พระพุทธรูปเจ้าด้วยก็หมายความว่าเราจะถวายพระสงฆ์ แต่มีพระพุทธรูปนั่งอยู่ด้วย นึก
ถึงภาพพระพุทธรูปก็เป็นพุทธานุสติ มันเป็นเหตุให้เป็นกุศล ถ้าเรายึดถือ ถึงแม้เป็น
การเจริญพระกรรมฐานไปในตัวแต่เขาไม่บอก นึกว่า จะทำบุญวันเกิดนี้เป็นจา
คานุสติกรรมฐานแท้

ขณะที่คิดว่าวันนั้นวันนี้ เราจะทำบุญวันเกิด ถ้าทำวันเกิด เราจะทำ
อะไรบ้างนะ มีการเตรียมการไว้ในใจ ถ้าทำตามมันก็ดี อีตัวนี้มันจะลงทุนเอาเรื่อง
เลย พระขาดทุน (หัวเราะ) แหม แยะ (หัวเราะ) ที่หลังต้องเอาใหม่ล่ะ ใครตั้งใจจะ
ทำบุญวันเกิดนะ ต้องเอาของมาให้ก่อน (หัวเราะ) เนอะ เราเสียท่ามันอย่าง สาทกิ
เทพธิดา เป็นตัวอย่าง

พระโมคคัลลาน์ ท่านถามพระพุทธรูปเจ้า เพราะเจอ สาทกิเทพธิดา มาก่อน
เวลาที่พระพุทธรูปเจ้าเทศน์จบ ท่านก็ถามว่า คนที่ตั้งใจว่าจะทำบุญ แต่ว่ายังไม่ทำ
เมื่อตายไปแล้วยอมมีวิมานเป็นที่อยู่ผลของบุญนั้นมีไหม พระเจ้าข้า แล้วก็เรื่อง
อะไรบ้างที่พระพุทธรูปเจ้าไม่รู้ไซ้ใหม่ พระพุทธรูปเจ้าถาม พระโมคคัลลาน์ เมื่อค้นเธอ
ไปเจอมาก่อนแล้วไซ้ใหม่ ความจริงสังฆทานนี้ไม่ต้องทำอะไรก็ได้ นะ มาถึง
ประเคนบิบบอกอันนี้สังฆทาน ก็เป็นสังฆทานสมบูรณ์แบบ

ลูกศิษย์

ขอให้ชาตินี้พ้นจากความทุกข์ได้ไหมคะ

หลวงพ่อก

เออ ดีมากๆ

ลูกศิษย์
หลวงพ่

ขอให้ถึงนิพพานในชาตินี้
เออ ขอให้สมความปรารถนาในชาตินี้ละ อันนี้ดีมาก คนพันทุกข์เสียอย่างก็ไม่มี
ทุกข์มีแต่สุขใช้ไหมอันนี้เป็นเรื่องดี ถ้าตั้งไว้เพื่อพระนิพพานถ้าบังเอิญชาตินี้เรา
ตัดกิเลสไม่หมดมันก็ไม่ลง อารมณ์ต่ำไปเกิดเป็นเทวดา จากเทวดาตีตัวไปเป็น
พรหม จากพรหมตีตัวไปนิพพานเลย (หัวเราะ) เขาไม่ลงเพราะใจเขาตั้งใจจุดเดียว
คือ นิพพาน เขาตั้งไว้จุดเดียวละ ถ้าบารมีมันมีไม่เต็มขั้นตายครั้งนี้ก็ไปสวรรค์จาก
สวรรค์ก็ต่อต่อไปพรหม พรหมแล้วก็ไปนิพพาน ดีไม่ดีจากสวรรค์แล้วก็ไป
นิพพานเลย

ลูกศิษย์
หลวงพ่

นานไหมครับ
ไม่นานหรอก ถ้าสมมติจำจิตเขาเข้าขั้นไม่พอ คนที่ตั้งใจไว้นะ การตั้งใจไป
นิพพานเขาก็มีความเข้มข้นของจิตด้วย ความเข้มข้นไม่พอก็ไปไม่ถึง ตัวเข้มข้นนี้
มันไม่มีอะไร มันก็ง่ายๆ ก็คือไม่ห่วงร่างกายตอนที่มันตายแล้ว เมื่อมีชีวิตอยู่เรา
ห่วง แต่ว่าถ้าตายแล้วเราเลิกคบกัน ใจร่างกายแบบนี้ไม่มีสำหรับเราอีก แค่นี้ ไป
นิพพานหมดนิพพานนี้มันตัด สักกายทิฏฐิ ตัวเดียวละ ที่พระพุทธเจ้าท่านทรง
เทศน์มากเพราะกำลังใจคนมันอ่อน แบบคนเดินไม่ได้ พาวิงนะ วิ่งได้ที่ไหนเล่า
ต้องพาคานก่อน ไซ้ไหม เดินไม่ได้คานได้คานไปไซ้ไซ้ไหม แบบเด็กๆ นะ ไม่
งั้นก็หัดยืนหัดจง ต้องเป็นไปตามขั้น

อย่างที่พระพุทธเจ้าทรงเปลี่ยนหน้าพระพุทธเจ้าใหม่ปั๊บ เทศน์จบเป็น
อรหันต์เลย ท่านเต็มที่แล้วมีกัลยาณพาวังพาเดินไปไหนก็ได้แต่ว่าคนเราไม่คิด
อย่างนั้นไม่ไหว อยากรจะอยู่ในโลก ก็บอกที่นิพพานผลก็ไปไม่ได้ บอกดีแล้วฉันก็
โมทนาด้วย (หัวเราะ) ถ้าม ทำไมอ้าวรจะได้อ้าว (หัวเราะ) อย่างนี้เดียว พระ
ยายม ไม่มีงานทำนี่ก็เขาไปไม่ได้จะไปเร่งให้เขาไปอย่างไร มันก็ต้องดูกำลังของ
จิต ไซ้ไหม ที่นี้กำลังของใจมันไปไม่ไหวก็เลยดึง ดึงจนเกินกำลังก็เกิดความกลัว ก็
ต้องดูความเหมาะสม พระพุทธเจ้าท่านทรงสอน

1. มนุชธรรม
2. เทวธรรม
3. พรหมธรรม แล้วก็
4. นิพพาน

ถ้าคนที่มีอารมณ์อ่อน คนที่มีอารมณ์อ่อน ท่านก็สอนขึ้น ไตรสรณคมน์
อย่างพวก เนยยะ พวก เนยยะ ก็มี 4 เหล่า พวก เนยยะ พระพุทธเจ้าท่านทรงสอน
ให้ได้ตั้งขึ้นไตรสรณคมน์ พวกนี้ก็มีหวังไปสวรรค์หรือไปพรหมได้ ถ้า
อุคฆฏัตถุญ หรือ วิปจิตถุญ พวกนี้ถ้าตัดชนิดเดียวก็ไปพระนิพพานเลย

อุคฆฏิตัญญู พุคคโยๆ ก็เป็นอรหันต์ ไปนิพพาน ทีนี้ วิปจิตัญญู พุคคโยๆ ฟังไม่รู้เรื่อง แต่ว่าอธิบายนิคหน้อยก็ใช้ได้ แต่ เณยยะ นี่ตั้งไม่ไหวละ ถ้าดึงไปสวรรค์ดึงไปพรหมได้ ก็พอแล้วนี่ ไปสวรรค์ไปพรหมนี่ดีไม่ดีกว่าก็เก็บพระอริยะที่ฟังเทศน์พระอริยะที่เดี๋ยวนี้อไปเลย

ตัวอย่างท่าน มัญญุกุณฑลิตเทพบุตร ท่าน มัญญุกุณฑลิตเทพบุตร พ่อก็เป็นมิชฌาทิภูจฺจึ แม่ก็เป็นมิชฌาทิภูจฺจึ ตระกูลนี้มีมิชฌาทิภูจฺจึตลอดเป็นศาสนาอื่นก่อนจะตายนึกถึงพระพุทธเจ้า ท่านไม่เคยไหว้เลยทำอยู่นิดเดียวไปเป็นเทวดา ทีนี้พบพระพุทธเจ้าอีกที พระพุทธเจ้าเทศน์โปรดกัณฑ์เดียวเป็นพระโสดาบัน ลองเป็นพระโสดาบันแล้วไม่มีใครเขาลงมาหอรอก เป็นเทวดานะ เขาไม่โง่อย่างนั้นหอรอกใช้ใหม่ถ้าไปเป็นเทวดาเป็นพระโสดาบัน ลองเป็นพระโสดาบันแล้ว ใครเขาจะโง่ลงมา เขาไม่มาแล้ว เพราะพระโสดาบันก็ถึงนิพพาน มีสิทธิ์ไปเที่ยวนิพพาน แต่ว่าท่านรู้ว่าที่อยู่ท่านอยู่ที่ไหน แต่ท่านก็ไม่มีสิทธิ์อยู่วิมานท่านก็มีแล้ว แต่ว่าวิมานของท่านที่ไม่ได้เป็นพระอรหันต์ มันไม่ผ่องใสมาก วิมานมันไม่ผ่องใสเท่าเขา

นี่แสดงว่าเจ้าของยังไม่ถึงพระอรหันต์ ไอ้กรรมใดที่เทวดาก็ดีไปที่พรหมก็ดี ไปที่นิพพานก็ดี มันไม่ต้องถึงตัว ถึงวิมานก็รู้ว่าเจ้าของวิมานต้นตอไหน แต่ทวารัศมิของวิมานก็มี เพราะเจ้าของไม่เหมือนกัน สว่างไม่เหมือนกัน ใช้ใหม่อย่างวิมาน อาจารย์แสวง นี่มีทั้งเขียวทั้งแดงทั้งดำทั้งขุนนะ เลือกเอาได้เลย ไอ้ตอนเราต้องการสีอะไร เลือกนั่งเอาเลย (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

อย่างนี้ผู้ฝึกมโนมยิทธิไปเที่ยวนิพพานได้ ก็ได้โสดาบันใช้ใหม่ครับ

หลวงพ่

มันไม่ใช่โสดาบัน จิตช่วงนั้นเขาอาจเป็นอรหันต์ก็ได้ ในขณะที่เขาดังอยู่เวลานั้นใช้ใหม่ แต่พอเลิกแล้วก็เป็นคนธรรมดา คือช่วงของจิตเขาตัดเวลานั้นแบบไหน

ลูกศิษย์

ชั่วคราวครับ

หลวงพ่

ทีหมอบขอเป็นหมอบชั่วคราว ฉันทไม่ใช่หมอบนี่ ไม่มีหมอบมาเลย ภูเป็นหมอบนึคยาชั่วคราวพอเลิกแล้วไม่ใช่หมอบ จริงไหม สิ่งนั้นท่านไม่เคยทำแต่ก็คือช่วงระยะที่เขาเรียกว่า ตัดทางไปนิพพาน จิตช่วงนั้นตัดกิเลสทุกอย่าง มันไม่เกี่ยวข้องกับกิเลสก็ไปนิพพานได้

ลูกศิษย์

หลวงพ่ครับ ถ้าหากว่าพวกที่ฝึกมโนมยิทธินี้ แล้วก็ไปเที่ยวนิพพานได้ พอถึงคราวที่จะตาย วาระจิตสุดท้ายของเขานึกถึงอรมนันิพพานจะไปนิพพานไหมครับ

หลวงพ่

ก็ไปถามคนที่เขาตายก่อน (หัวเราะ) เอาคุณเองดีกว่านะ คุณทำจิตถึงนิพพาน พอนึกขึ้นได้แล้ว จับนิพพานเป็นอรมนัแล้วลองตายดูเอามิดโกนเช็ดคอก ภูไปนิพพานไหม ถ้าไม่ไป ไปไม่ถึง แล้วมีงมาบอกภู (หัวเราะ) ไม่มีอะไร ถ้าเขาไปถึงได้แล้วเขาดังใจนิพพานอรมนัเขาก็ไปนิพพาน ไม่อย่างนั้นถ้าไม่มีอรมนัพิเศษ

พระพุทธเจ้าก็ไม่ปล่อยให้ไป คือให้ไปถึงนิพพานจริงๆ แล้วมันก็ไม่ไปไหนหรอก
หนู ไปดิ่ง ไซ้ไหม ถ้าพอใจถ้าอยากจะทำกลับไปรักมันไม่สวรรค์ หรือพรหมโลกไซ้
ไหม ไม่มี

เมื่อสมัยบวชใหม่ๆ หลวงพ่อปาน ท่านบอก ถ้าให้ท่าน อย่าให้ขอทานมัน
พูดนะ ถ้าพอไปถึงบิ๊บ ไม่ต้องไปยกมือไหว้ ไม่ต้องอะไรถ้าเขาจะไหว้เราห้ามไม่
ทัน ถ้าเขาจะขอ บอกไม่ต้องบอก ฉันทให้เลยฉันทเต็มใจให้เพราะผลมันให้ชาตินี้ก็คือ
คือความสุขที่นี้ผลให้มันให้ชาตินี้ละทำไปเถอะ คือว่าเวลาที่เราจะให้ใครอย่าให้
เขาพูดมาก อย่าให้เสียเวลาให้เร็วที่สุด ตั้งใจให้เป็นการสงเคราะห์ผู้อื่น เราก็ทำ
ชาตินี้ไม่กี่ปีหรือต่อมาสักปีสองปีมันก็มีผล ยิ่งหนักเข้ามามันมากขึ้นทุกที ที่นี้พอ
ฉันทมีพิธีกรรมมาก กว่าจะได้ก็นั่งพูดอยู่นั้นแหละ (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

ปกคตินจะถวายอย่างนี้

หลวงพ่อ

อ้าว ถ้าจะถวายก็บอกเจ้าหน้าที่สังฆทาน สังฆทาน 1 ชุด ผลทันทีที่ไปไซ้ สังฆทาน
นี้ไม่เคยว่าเลย ว่าก็ว่าส่งเดชไป พอแอบบอกเขาไปพระที่เขาจัดของนั้นเป็นส่วนของ
สังฆทานไปเลย มันเป็นอย่างอื่นไม่ได้ ถ้าเป็นอย่างอื่นคนรับเขาก็ตกนรกนะซิ ไม่
เอา ขาดทุกคน ไซ้ไหม(หัวเราะ)เนอะ ไอ้เจ้าของไปสวรรค์ ผู้รับไปนรกนี่ไม่เป็น
เรื่องเลย

ลูกศิษย์

ถ้าจะตั้งจิตว่าจะถวายสังฆทาน แต่ไม่ได้บอก

หลวงพ่อ

ตั้งจิต ไม่ได้บอกก็ไม่ได้ยินนะซิ (หัวเราะ) เอาอย่างนี้แล้วกัน ถ้าพระฉันนั่งอยู่ ฉัน
อยู่ 4 องค์ขึ้นไปนะ พระองค์เดียวนี้ต้องบอกเพราะว่าองค์เดียวเป็นบุคคล ถ้าเกิด
คนเขาถวาย เขาถวายเป็นสังฆทาน อันนั้นเขาจะเก็บไว้สังฆทานเลย เพราะว่าถวาย
ทานเป็นส่วนบุคคล กับสังฆทานอันสังฆทานต่างกันตั้งหลายๆ เท่า ไม่ใช่
หลายเท่าตัวหลายแสนเท่าตัว เยอะ แล้วก็มีความอยู่เวลาหนึ่ง ถ้าพระออกจาก
สมาบัติ ทวิคูณหนักขึ้นไปอีกไซ้ไหม เลยไม่รู้เท่าไรเลย

มีอยู่คราวหนึ่งที่พระพุทธเจ้าทรงเป็น **สุเมธดาบส** เป็น **สุเมธดาบส** ท่าน
ปรารถนาพุทธภูมิ **พระพุทธเจ้าวิปัสสี** ท่านอุบัติขึ้นในโลกแล้วท่านก็ส่งไปนิมนต์
พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยสาวกมา ไปนิมนต์พระพุทธเจ้าและสาวก เมื่อมาแล้วท่านก็
บอกว่า ท่านปรารถนาพระโพธิญาณ ก็เอาผลไม้เข้าไปประเคน พอประเคนเสร็จ
แทนที่พระพุทธเจ้าจะฉันทฉันไม่ฉันท พระพุทธเจ้าเข้า **นิโรธสมาบัติ** พระอรหันต์
ทุกองค์เข้า **พลสมาบัติ** ท่านว่า ต่อจากนี้ไปท่านจะเป็นพระพุทธเจ้าในนามของ
พระสมณโคดม ท่านบอกกับเลยนะ ท่านบอกว่าจากกับนี้ไปอีก 500 กัป ท่านจะมา
เป็นพระพุทธเจ้าในนาม **พระสมณโคดม** แล้วต่อมาก็มีดาบสสององค์ องค์หนึ่งมา
ขอเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวา อีกองค์หนึ่งขอพระอัครสาวกเบื้องซ้าย ก็เลยเป็น

พระโมคคัลลาน์ พระสารีบุตร แต่ว่าท่านสององค์นี้ปรารถนาพระสาวกกันมาทุกชาติ เพราะว่าคนที่จะเป็นพระพุทธเจ้าได้ต้องผ่านพระพุทธเจ้าหลายองค์ ไม่ใช่พบพระพุทธเจ้าองค์เดียว แล้วก็ไปเป็นพระพุทธเจ้าได้เลย

คนที่จะเป็นพระอรหันต์ก็เหมือนกัน จะพบพระพุทธเจ้าองค์เดียวแล้วจะเป็นอรหันต์นะ ไม่มีทาง ต้องพบมาก่อนนาน ต้องผ่านมาเรื่อยๆจนกว่าความเข้มข้นของจิตจะถึง ผ่านมาตามลำดับ ฉะนั้นแต่ละคนที่จะได้อรหันต์ขึ้นมา ต้องรู้ว่าท่านนี้เคยได้พบพระพุทธเจ้ามาแล้วกี่องค์ คนที่เป็นอรหันต์นี้ท่านรู้ ยังไม่เป็นอรหันต์ก็หันไปหันมาอยู่ที่นี่ หันซ้าย หันขวา หันหน้า หันหลัง ไม่แน่ว่าจะไปทางไหนดี

ลูกศิษย์

มีคนเขาวิพากษ์ว่าหลวงพ่อก็คือ ปฏิสัมภิตปัดโต

หลวงพ่อก็คือ

นั่นมันเรื่องชาวบ้านเขา ฉันไม่ได้ว่า (หัวเราะ) ฉันไม่เคยบอก ฉันเป็นแค่หลวงตาสบายกว่า เป็นอะไรให้มันยุ่งอะไรไหม

ลูกศิษย์

อยากทราบว่าบาปไหมครับ

หลวงพ่อก็คือ

จะไปบาปอะไร มันเรื่องของเขาคิด เขาคิดในแง่ดีใช่ไหม เขาก็ชอบใจเป็นลูกขวิดปีศาจโก เทววิโซ ฉพภิญโญ ปฏิสัมภิตปัดโต ก็ไม่ใช่คนชั่วนี่ เป็นอารมณ์จิตที่เป็นกุศลใช่ไหม ไอ้จะมาถามฉัน ฉันก็บอกฉันเป็นหลวงตา เอาที่ไหนมา หัวก็ล้าน หน้าก็ย่น ตาก็ฟางหมด(หัวเราะ) เนอะ อาจารย์แสง ไม่เข้าใจเรื่อง

ลูกศิษย์

แสดงว่าหลวงพ่อก็คือพระอรหันต์ไม่ได้ (หัวเราะ) ไอ้ตอนนี้มันกลมๆ (หัวเราะ) เวลาหนาวๆ นอนขดตัว (หัวเราะ) เหมือนตัวออบางทีก็หันซ้ายหันขวาอย่าไปว่าอย่างนั้นเลยโยม เรานึกว่าพบพระสงฆ์แล้วเราต้องการธรรมะดีกว่า อย่างนี้ทำอะไรมากนัก ถ้าไปนึกอย่างนั้นถ้าไปคิดเข้าจะลำบาก ลำบากแล้วมันจะตกนรกนะ นึกว่าเป็นพระอรหันต์ที่จริงแกก็เบียด เบียดหันเข้ามา แยะ ไม่ออกแรง เบียดไปเลยเอ้ออย่าไปนึกอะไรมันดีกว่า ธรรมะพระพุทธเจ้า ก็คือเราศึกษาตรงที่ว่าเราศึกษาธรรมะโดยตรงกับพระพุทธเจ้า ไม่ใช่ว่าเอาตมาเป็นพระพุทธเจ้านะ ธรรมะที่เราได้รับนี่เป็นธรรมะของพระพุทธเจ้า ในเมื่อเรานึกถึงธรรมะเมื่อไหร่ ก็ถือว่าเราถึงพระพุทธเจ้าเมื่อนั้น

ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าพระพุทธเจ้าท่านจะนิพพาน ตอนที่ พระอานนท์ มาขึ้นร้องไห้ เสียใจเพราะพระพุทธเจ้าจะนิพพานวันนี้ไอ้เราเองก็เป็นเสขบุคคลแก่พระโสดาบัน แล้วเมื่อพระองค์ทรงนิพพานไปแล้ว ใครจะสอนเราพระพุทธเจ้าทรงทราบก็เสด็จมาบอก พระอานนท์ เสียใจไปทำไม เมื่อตถาคตนิพพานไปแล้ว คำสอนคือพระธรรมวินัยที่เราสอนไว้จะเป็นที่เสขาคของเธอนั่นเองใช่ไหมเป็นอันว่า พระธรรมวินัยนี่คือ เป็นพระพุทธเจ้าจริง พระพุทธเจ้านี่จริงๆ ไม่ใช่ร่างกายของท่าน ถ้าร่างกายของท่านเป็นพระพุทธเจ้าท่านก็เป็น

พระพุทธเจ้าที่ออกมาจากท้องแม่ไซ้ไหม ที่นี้จะเป็นพระพุทธเจ้าได้ต้องบรรลุ
อภิhekสัมมาสัมโพธิญาณ คือ เป็นอรหันต์อรหันต์นี่คือเป็นตัวธรรมะ ลูกไหม ที่นี้
ถ้าคนใดเคารพธรรมะเมื่อใดคนนั้นถือว่าถึงพระพุทธเจ้าเมื่อนั้น

อย่างที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ตอนหนึ่งกับ พระอานนท์ ว่า อรหันตะ คุณ
อานนท์ บุคคลใดที่เกิดมาทันสมัยที่ตถาคตยังมีชีวิตอยู่ แต่บุคคลนั้นไม่เคยเจริญ
พุทธาธุสติกกรรมฐาน แม้แต่บุคคลนั้นจะเกาะชายสังฆาฏิตถาคตอยู่ ก็ถือว่าเขาไม่
ถึงตถาคตเลย ไซ้ไหม ถ้าบุคคลใดเกิดมาทันสมัยตถาคตมีชีวิตรอยู่ก็ดี หรือว่าตถาคต
นิพพานไปแล้วก็ดี ถ้าคนนั้นเขาเจริญ พุทธาธุสติกกรรมฐาน เป็นปกติ คนนั้น
ตถาคตถือว่าเขาเกาะชายผ้าเหลืองอยู่ นี่แล้วนี้ไม่ยากเลย ใครถามเคยเจอ
พระพุทธเจ้าไหม บอก อ้าวจะเจอทุกวัน ้วย นั่นแน่(หัวเราะ) ไซ้ไหม พุทธัง สรณัง
คัจฉามิ เคยว่าไซ้ไหม อรหันัง สัมมา สัมพุทธโธ ภควา แล้วนี้ก็เจอพระพุทธเจ้าแล้ว

ลูกศิษย์
หลวงพ่

ธรรมใดที่หลวงพ่ไซ้เป็นทางเอกของบุคคลคนเดียว
อ้อ มีของพระพุทธเจ้าท่าน คือว่าท่านของบุคคลคนเดียวคือทางเอกเป็นทางเป็น
ทางเอกของความทุกข์ ไม่ใช่ทางความสุข ถือว่าตัวนี้คนเดียวไม่มีในโลก
ไอ้คำว่าไม่มีในโลกนี้มันมีใครมีเพื่อนในโลกไหม แค่ว่าก็คนเดียว ป่วยเราก็
ป่วยคนเดียว หิวเราก็หิวคนเดียว นั่งๆ อยู่ตั้งเยอะเยอะ ถ้าเราหิวมันไม่มีใครช่วยหิว
นี่ ไซ้ไหม เวลานี้ฉันเสมหะติดคอ ไม่มีใครเขาช่วยติดหรือ (หัวเราะ)

เออ เดียวนี้มีเพื่อนคุย ค่อยยังชั่วหน่อย ไม่งั้นล่ะแยะ เอ้ามีอะไรก็ถามไป
เถอะ ผลัดกัน ไม่ต้องถือว่าสำคัญ ไม่สำคัญหรอก ทุกอย่างมันสำคัญหมด ไซ้ไหม
ความต้องการอย่างชาวบ้านนี้ ต้องการให้เขาถาม เพราะว่าเขาจะได้รู้ตามลำดับ
ของเขา ไซ้ไหม ถ้าเราพูดแบบพระๆ นี่ไอ้โฮ บางทีมันก็เลยความสำคัญไปอย่าง
หมอกก็เหมือนกันนั่งตรวจโรคอาศัยเครื่องอะไรนะ ไอ้เครื่องมือสมัยนี้ ไอ้
เครื่องจักรกลทำไม่ตัวมันนึกเดียว พังเลย ไซ้ไหม ดีไม่ดีคนดีๆ บอกว่ามันสมอง
เล็กหมดแล้ว อย่างไอ้เครื่องประเภทนี้ อเมริกาจะรวบรัสเซียตั้งหลายหนแล้ว ไซ้
ไหม เครื่องจักรกลเป็นพิษ ถ้าบังเอิญไอ้เครื่องมือมันปรับปรุงตัวไม่ได้ทัน ไปถล่ม
รัสเซียก่อนก็น่าจะได้เปรียบเหมือนกันนะ

ลูกศิษย์
หลวงพ่

หลวงพ่ครับ ญาติโยมนั่งข้างหลังไม่มีโอกาสได้ถามเลยครับ ถ้าจัดเป็นกล่องไป
มันจะสะดวก

หลวงพ่

จัดกล่อง

ลูกศิษย์

จัดกล่องแล้วก็ใส่กระดาษคำถามลงไป

หลวงพ่

ก็ส่งใครเขาก็ได้นี้

ลูกศิษย์ ขอนมันการครับ ขอทราบสภาวะจิตสงข เอ่อ จิตเป็นสมาธิ จิตเป็นภวังค์ จิตเป็น
เอกัตตารมร์ มีภาวะไม่เหมือนกันอย่างไร และแตกต่างกันอย่างไรครับ

หลวงพ่อ 3-4 ข้อ ตอบได้แค่ 2 คำ (หัวเราะ) มันต่างกันแค่จิตเป็นภวังค์อย่างเดียว นอกนั้นถ้า
เดียวกัน จิตสงบจิตเป็นสมาธิ จิตเอกัตตารมร์ก็คือตัวสมาธิ สมาธิก็แปลว่าไม่ได้
สมาธิแปลว่า เขาให้จนเท่ากัน(หัวเราะ) มีมันด้วย สมาธิก็หมายความว่า จิตตั้งอยู่ใน
อารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง อย่างโยมอยากจะขโมยควายเขา ไซ้ไหม ตั้งใจควายบ้าน
นั้นถูกขโมยแน่ก็เป็นสมาธิ อ้าว ก็สมาธิเหมือนกัน ถ้าตั้งใจนะ คือตัวตั้งใจเฉพาะ
อารมณ์ใดอารมณ์หนึ่งก็เป็นสมาธิแล้วก็สมาธิมันก็แบ่งเป็นสองอย่างคือ **สัมมาสมาธิ**
หรือว่า **มิจฉาสมาธิ** ตั้งใจขโมยควายของเขาก็เป็น **มิจฉาสมาธิ** ตั้งใจสร้างความคิดก็
เป็น **สัมมาสมาธิ** แต่ว่าคำว่า **ภวังค์** นี่เป็นอารมณ์ปกติ โดยมากคนเข้าใจผิดกัน
หมด พอจิตตกจากสภาพปั๊บลงดังมีการทรงตัว ดึกว่า **ภวังค์** ไซ้ไหม ถ้าอารมณ์
ธรรมดา **ภวังค์** ไซ้ภาวะ ภาวะนี้แปลว่าความมี ความเป็นมันเป็นไปตามปกติของ
มัน เรียกว่า ภาวะ ก็ที่ว่า 3 คำ โยมถามก็อันเดียวกัน มันเป็นสมาธิอย่างเดียวกัน ก็
ตกลงว่าไซ้ภวังค์นี้ที่เข้าใจคืออารมณ์เดิมปกติของเรา อารมณ์ที่ไม่ได้ตามนี้

ลูกศิษย์ ทีนี้อย่างจิตเปิดรับนี่บอก ว่า พอจิตยกขึ้นมารับอารมณ์ พอหมดไปแล้วนี่บอกจิต
เป็น **ภวังค์** ทำไมบอกอย่างนั้นครับ

หลวงพ่อ ไซ้คนบอกมันไม่รู้ ไซ้คนอ่านมันไม่รู้มากกว่า ฉันอ่านมาแล้ว เอาอย่างนี้ดีกว่าทำ
อย่างไรไม่ให้จิตมันไปพบกับนิรณ 5 ได้มีประโยชน์กว่าตั้งเยอะ อย่างที่โยมว่า
หลายชาติก็ไม่ถึงนิพพานหรอก ฉันซ้อมมาแล้ว ทำอย่างไรเราจึงจะไม่พบกับ
นิรณ 5 ถ้าโยมไปคิดอย่างนั้นมันจะมี **มานะ** ไซ้ไหม **กิเลส**มันไม่หมด **มานะ** นี่มัน
กิเลสหายมาก หรือแกไม่รู้จัก **ภวังค์** แกไม่รู้จัก **สมาธิ** พังเลย เราแยะ คนคิดนะแยะ
ต้องตัด **นิรณ** ตัดทิ้ง ยกยอดทิ้งไปเลย ไม่งั้นไม่มีทางไป คิดถึงว่าทำอะไรเราจะ
วางภาระคือร่างกายไปได้ ไม่งั้นไม่มีทางไป คิดถึงว่าทำอะไรเราวางภาระคือ
ร่างกายไปได้ เอาตัวนี้นะ นั่งดูว่าร่างกายเกิด แก่ เจ็บ ตาย เราควรจะมีมันอีกไหม
ถ้าเราจะต้องการมันอีก เราดูอดีตชาติว่ามันมีทุกข์แบบนี้ ทำอย่างไรถึงจะไม่มี จิตที่
จะไม่มี

1. ตัดโลภะ ความโลภโดยการให้ทาน เจริญจาคานุสสติกรรมฐานเป็น
อารมณ์
2. ตัดโทสะ ความโกรธ ใช้พรหมวิหาร 4 กลืน 4 ตัดมานะ
3. ตัดโมหะ ความหลง ด้วยการปัญญาคารพความเป็นจริง อย่างนี้
ดีกว่า เป็นสุข

เอาอย่างนี้ดีกว่าโยม ใช้อ่างที่โยมว่านะ ฉันอ่านมาแล้ว อย่างว่าศัพท์ประเภทนี้มันเหมาะสำหรับคนสมัยนั้น คนสมัยนี้ไม่ควรใช้ศัพท์สมัยนั้น เพราะวาณิชยของคนไม่เท่าในสมัยนั้น ฉะนั้นคำสอนแต่ละคำสอนแต่ละช่วงนี้จะเหมาะสำหรับคนแต่ละสมัยมาสมัยนี้เวลานี้เขาต้องการกรรมฐานเป็นคนที่สั่งสมอบรมมาดีแล้ว ถ้าเราไปพูดยาวแทนที่จะดิ๊กกลับไปทำให้เขารำคาญ เพราะพวกนี้ใกล้เต็มที ใ้อคนที่ยื่นอยู่หน้าประตู เราไปอธิบายต้นทางเขา เขาก็รำคาญใจใหม่

ลูกศิษย์

หลวงพ่อกะ จิตจะเดินทางตรงนี่กะ แล้วถ้าอ้อมจะอย่างไร

หลวงพ่อ

อ้าว ชั้นแรกต้องจ้างคนไปทิ้งคิ่งก่อน (หัวเราะ) ใจใหม่ เอาเชือกผูกไว้ที่นิพพาน ใจใหม่แล้วก็สาวตรง ก็อย่างนี้ไม่เห็นเขาทำอย่างไร

ลูกศิษย์

เวลาจิตเราหมองๆ ท่องพุทโธๆ ให้เป็นสมาธิ พอมาพบหลวงพ่อก็ดิฉันดีใจ

หลวงพ่อ

ถ้าไม่เป็นกะทีกี่เป็นน้ำเน่า (หัวเราะ) มีขุ่นๆ เหมือนกัน นี่ต้องฝึกเขาฝึกกันนี้เดี๋ยวเขากลับลงมาเขาจะบอกว่าถึงนิพพานกันหลายคน

ลูกศิษย์

แล้ว นะมะ พระจะอย่างไรคะ

หลวงพ่อ

ได้ ตัวนั้นมันไม่ตายหรอก (หัวเราะ) ก็ต้องฝึกให้มันถึง ไม่ใช่ว่ากันเฉยๆ เฉยๆ ก็นั่งท่องนะชิ นั่งท่องมันก็ไม่ได้ผล

ลูกศิษย์

มันฟุ้งซ่านนะคะ

หลวงพ่อ

ฟุ้งซ่านหรือ คนนะฟุ้งซ่านกันทุกคนแหละ ตกไปเป็นทาสของความฟุ้งซ่านแล้ว ไม่มีทางไปไหน ก็ต้องฝึก จะไปม้วนังนิกฟุ้งซ่านๆ ชาตินี้ไม่ต้องไปไหน ต้องกลับไปปรกใหม่ มันต้องต่อสู้ ถ้ามันฟุ้งซ่านเราก็กหาทางไม่ฟุ้งซ่าน ถ้ามันฟุ้งซ่านก็ไม่ต้องเอามาก เอาให้มันน้อยๆ ตอนเด็กๆ ฉันทำแบบนั้นอย่างมานั่งบ่นเลย เสียเวลา

ลูกศิษย์

อยากจะถามว่า ทางที่จะดับทุกข์นั้นมีกรรมฐานทางเดียว

หลวงพ่อ

ดับทุกข์นั้นมีได้หลายทางโยม ถ้าดับทุกข์ถาวรคือ ทางกรรมฐานทางเดียว ถ้าดับทุกข์ชั่วคราวก็ตายไปหมดเรื่อง แล้วก็ไปทุกข์ใหม่ใจใหม่

ลูกศิษย์

กรรมฐานคืออะไรคะ

หลวงพ่อ

เออ กรรมฐานมันคล้ายๆ กรรมสั่วม

ลูกศิษย์

(หัวเราะ)

หลวงพ่อ

กรรมฐานมันรวมสองอย่าง สมถะ กับ วิปัสสนา คือ ตัวที่ทำจิตไม่ฟุ้งซ่าน จิตเป็นสมาธิ อารมณ์ทรงตัวเขาเรียกสมถะ แล้วคนที่ใช้ปัญญารู้เท่าทันสภาวะตามความเป็นจริง ไม่เหมือนสภาวะของโลก จิตเป็นวิปัสสนาญาณ 2 อย่างนี้รวมกันเรียกว่า กรรมฐาน ใจใหม่ เอาอย่างนี้ดีกว่าศีล 5 ครอบหรือยัง

ลูกศิษย์

ยังไม่ครบคะ

หลวงพ่อบังยังไม่ครบ อย่าเพิ่งเจริญกรรมฐาน (หัวเราะ) ไข้ขี้หมา สีล 5 ยังไม่ครบไปไล่บี้ศีล 5 ซะให้ครบก่อน

ลูกศิษย์คือ หนูเคยนั่งที่บ้านนะคะ ภาวนาพุทโธ ครั้งหนึ่งเคยแบบว่าไปที่บ้านเพื่อนแล้ว ตอนนั้นประมาณตี 3 ตี 4 แล้วพวกหนูคือ ตื่นมาเอาของกัน แล้วเสร็จแล้วหนูลองนั่งภาวนาพุทโธดู แล้วหนูก็อารมณ์ลึกลับจากการที่หนูเคยอาราธนาอะ เสร็จแล้วคราวนั้นมันมีความรู้สึกที่หนูท่องส่วนที่เป็นเรื่องไม่เหมือนกันที่หนูเคยได้เลย แล้วก็ลองเปลี่ยนที่นั่ง ทีนี้หนูก็ไม่ได้สังเกตว่าหนูไปนั่งตรงเสาบ้านหรือเปล่าแต่ที่นี้มันตรง แล้วเสร็จแล้วเมื่อเดือนก่อนนี้พวกหนูไปที่สยาม แล้วไม่เจอหนังสือเรื่องนั่งวิปัสสนา เขาบอกว่า คนหัดนั่งวิปัสสนาใหม่ๆ อย่างนั่งหลับตาเพราะมันจะหลับไปเลย หนูก็เลยลองนั่งไม่หลับตาเขาบอกมาให้ลืมตาแล้วพยายามดึงสายตาเข้ามาเรื่อยๆ เข้ามาใกล้ๆ ให้มองเห็นปลายจมูกตัวเอง แล้วก็มองอยู่อย่างนั้น แล้ววันนั้น หนูก็ลองทำ หนูกำลังดึงสายตาเข้ามาเสร็จแล้วอยู่ๆ ก็เหลือกขึ้นมาอย่างนี้แล้วที่ หนูมองนี่มันเป็นกระจก กระจ่างใส ทีแรกก็เห็นลางๆ เห็นคนนั่งเหมือนหนูเลย นั่งหันหน้ามาทางหนูเลย เสร็จแล้วหนูก็เลยตัดมองจริงๆ แล้วทำให้หนูลืมอะไรอยู่ แล้ว ก็เลยเห็นเรือนร่าง มันรู้สึกเหมือนเหมือนกับศพเลยอะ หนูก็ตกใจ แล้วหนูก็ลุกขึ้นมาเลย แล้วก็สะกิดเพื่อนดู แก่ก็เห็น ไม่เหมือนหนู

หลวงพ่อบอกเห็นอย่างไร

ลูกศิษย์เป็นเป็นแบบคล้ายๆ เภา เป็นแสงระย้า เป็นรูปหน้าคน

หลวงพ่อบอกก็ดี

ลูกศิษย์เลยตกใจว่าคิดไปเองหรือเปล่า

หลวงพ่อบอกอ้าว ตอนนั้นเราคิดไปเองหรือเปล่า

ลูกศิษย์บอกไม่ได้คิดอะ จิตอยู่เฉยๆ

หลวงพ่อบอกอ้าว ไม่ได้คิดแล้ว ถ้าม คิดไปเองหรือเปล่า (หัวเราะ) ถ้ามยังไม่วะ

ลูกศิษย์บอกหมายความว่าแบบมองอะไรไปเอง

หลวงพ่อบอกไม่ใช่ละ มันคือของจริง เราไม่ได้คิดไว้ก่อน ตอนนั้นถือว่าจิตเข้าถึงอุچارสมาธิ ถ้าจิตต่ำกว่าอุچارสมาธิที่ดี สูงไปถึงฌานที่ดีเหมือนกันนะจิตมันเข้าถึง เข้าถึงหลักพอดี อันนี้ของจริง

ลูกศิษย์บอกว่า หนูคิดว่า ตอนที่หนูนั่งที่บ้าน พอหนูอาราธนาทานนี่ก็แบบว่าเหมือนกับ อาราธนาทานที่บ้านนี่ละ ทีนี้ที่บ้านก็ไม่มีศาลนะคะ หนูเลยคิดว่า ตอนที่หนู อาราธนาทานนี่ก็แบบว่า เขาก็อาจจะมาตามคำอาราธนา

หลวงพ่อบอกฮึ ก็แยะนะซี

ลูกศิษย์บอกหนูไม่ทราบนะคะ

หลวงพ่อบ รับ จะมีพระพุทธรูปหรือไม่ก็ตาม ถ้าเรานึกถึงเมื่อไหร่ท่านก็มาเมื่อนั้นถ้านึกถึง
พระ พระก็ถึงท่านทันที

ลูกศิษย์ แล้วทำไมวันนั้นหนูไม่เห็น

หลวงพ่อบ นั่นพระศพ พระตายไป อันนี้ตายพระตาย

ลูกศิษย์ (หัวเราะ) คือรู้สึกเห็นเหมือนกับว่าเขานั่งแบบหนู นั่งแบบขัดสมาธิหันมาแล้ว
เสร็จแล้วหนูก็ชี้ให้เขาดู แต่เขาเห็นกลับกัน

หลวงพ่อบ เออ ก็คนบางคนเห็นเหมือนกันได้ไงล่ะ

ลูกศิษย์ แล้วทำไมถึงเห็นอย่างนั้น ในเมื่อเราไม่มีจิต ไม่ได้มีอะไรทั้งสิ้นเลย

หลวงพ่อบ บอกแล้วไง ในระหว่างนั้นจิตเข้าสู่อุچارสมาธิอยู่ จิตเรายังเอิญเข้าไปในจังหวะ
นั้นพอดี ใสสมาธิ ตามธรรมดามันมีเยอะ ไม่ใช่ไม่มี แต่ว่าที่พระพุทธเจ้าท่านให้
ลงมาใช้ในด้านดีใช่ไหม เป็นอย่างนี้ทุกคน ให้รวบรวมกำลังใจไปใช้ในทางของ
ความคิดก็จะได้ดีตอบ ถ้าคนเราเกิดมาไม่มีสมาธิพูดอะไรไม่รู้เรื่องหรืออก คิดว่าจะ
กินข้าว ดันไปเข้าส้วมซะก่อน มันไม่มีสมาธิ สมาธิก็คือการตั้งใจ ตั้งใจว่าจะทำ
อะไร

ลูกศิษย์ แสดงว่าต้องการทำสมาธิเราก็จะเห็นด้วย

หลวงพ่อบ เออ ต้องพอดี สมาธิมันมีหลายชั้นนี้ใช่ไหม มี **ขณิกสมาธิ** **อุچارสมาธิ** **อัปนา**
สมาธิ **อัปนาสมาธิ** มันหมายถึง **ฉาน** **ฉาน**ก็แบ่งอีก 4 ชั้น ใสจิตที่เราจะเห็นจริงๆ
นี่คือชั้นอุچارสมาธิ คือจุดเดียว

ลูกศิษย์ แล้วอย่างที่ว่าให้ล้มตา

หลวงพ่อบ ล้มตาหรือล้มขายนะใช้ได้หมด ถ้าเราไม่นึกถึงตามนึกถึงขายน ล้มทั้งตาล้มทั้งขายนี่
มีไหม ไม่มีทางหรือล้มตาหรือหลับตามันไม่มีความหมาย

ลูกศิษย์ อย่างนี้การนั่งสมาธินี้จำเป็นต้องนั่งหลับตาเสมอไปหรือเปล่า

หลวงพ่อบ ก็ไม่จำเป็น ไม่จำเป็น หลับตาก็ได้ลืมตาก็ได้ ถ้าเราเห็นว่าถ้าเราล้มตาจิตมันจะ
ฟุ้งซ่าน เราก็ เราก็หลับตาเสีย ถ้าหลับตาแล้วจิตมันซ่านมากเกินไปก็ตื่นมาล้มตา
พยายามนั่งอยู่หน้าพระพุทธรูป ถ้าหลับตาแล้วฟุ้งซ่าน ก็ล้มตามองหน้า
พระพุทธรูป ถ้าจิตเรารู้สึกว่าเป็นพระพุทธรูป เป็น **พุทธานุสสติกรรมฐาน** ที่นี้
พระพุทธรูปเราสี่เหลี่ยมได้ 2 อย่างครบใช่ไหม ถึงว่า การเจริญสมาธิไม่จำเป็นว่า
ต้องหลับตาเสมอไป จะลืมตาก็ได้ มันได้ทุกอย่างนะ เวลานั้นเราต้องการเจริญ
สมาธิหลับตา ถ้าหลับตาไม่สบายก็ล้มตา เพราะเราฝึกที่ใจไม่ได้ฝึกที่ตา สมาธิมัน
อยู่ที่ใจใช่ไหม

ลูกศิษย์

แล้วที่บอกว่า นั่งสมาธินี้ต้องมีความพร้อม ความพร้อมนี้ต้องพร้อมทั้งตัวเองและสภาพแวดล้อมตอนนั้น อย่างเช่นต้องการความสงบแล้วตัวเราเองก็ต้องสงบด้วย ต้องสงบทั้งข้างในข้างนอก

หลวงพ่อ

เสร็จ อย่างนั้นหนูต้องปฏิบัติเป็นพระอรหันต์แล้ว (หัวเราะ) ถ้าจะคิดเป็นพระอรหันต์แล้วต้องทำต่อไป(หัวเราะ)

สนทนาสายลม 10

วันเสาร์ที่ 3 มกราคม 2524

พระที่ปฏิบัติใหม่ๆ เขาไม่เข้าใจนะ ก็ไปคิดว่าวันนี้เราทรงสมิไว้แนบแน่นดีหรือไม่ดี ก็ให้ตั้งตัวนี้ แต่ว่าตอนที่อารมณ์มันหนักแน่น มันทรงตัว นี่มันเป็นฉานโลกีย์ พอด้านวิปัสสนาญาณเข้ามา มันเบา แทนที่มันจะหนักแต่นี้มันกลับเบามาก เขามาจนกระทั่งไม่รู้สึกรู้คิด ว่าไม่มีอะไรเสียแล้ว ถ้าเราคิดฉานโลกีย์ มันก็ไม่มีเลย วิปัสสนาญาณมันเป็นตัดกิเลส ไอ้สมณะมันกดคอกิเลส ไซ้หมกกดเบาๆ กิเลสมันลุกขึ้นมาอีก เราก็กดให้หนักไว้ ผลเมื่อไหร่มันกดเมื่อนั้น อย่างด้านวิปัสสนาญาณ พูดถึงเรื่องการฆ่ากิเลส กิเลสถ้ามันตัดไปได้ มันตัดขาดเลย ทีนี้ไอ้กำลังของจิตที่เข้าไปทำลายกิเลส ท่านว่าต้องใช้กำลังกด มันตัดหมด มันมีแต่ความเบา ยิ่งมากมาเท่าไร ก็มีความเบามากเท่านั้นถ้าหมดเลยนี่มันไม่รู้สึกรู้คิดก็ต้องไม่รู้สึกรู้คิดทุกอย่างเวลาที่อยู่ปกติก็มีความรู้สึกสัมผัสมันก็ไม่มีความรู้สึกนะ อย่างพระอนาคามีนี้ เราไปดำท่าน ท่านก็ไม่รู้สึกอะไรท่านรู้ว่าเขาค่าแต่ท่านไม่โกรธไม่เป็นหรือกลิม ท่านกลิมโกรธ แหม เสียท่านะไอ้หนูนี้ นี่ก็ว่าเสียทำหรือเปล่า เห็นเขาค่ามาเราก็อย่าไปดำ นั่นมันเสียทำ ลุกขึ้นไปดำมันใหม่เนอะ (หัวเราะ) ไซ้หมก

มีผู้หญิงอยู่คนหนึ่งชื่อ ประจวบ ก็เคยมีคนเล่าให้ฟังว่า เคยเจริญกรรมฐานด้วย 2-3 คราว ทีหลังก็ไปที่บ้านแก แกบอก เอ เวลานี้ทำไมใจมันเฉื่อยๆ ถามทำไมละ เขามาขึ้นข้างหัวบันไดดำกันเฉยเฉย ถาม เมื่อก่อนนี่เป็นอย่างไร แกบอกอื้อ เมื่อก่อนไม่ต้องห่วงอะไร ให้มา 1 ฉับให้ 3 เลย (หัวเราะ) แกไม่ยอมเรียกว่าไม่กลัวเสียเปรียบ เขาให้มา 1 แก มีเมตตาแกแถมให้ไปเลย แกมาตอนนั้นแกกลับเป็นคนใจเกียจดำ แกก็เปิดใจตัวเองว่าทำไมเราเป็นอย่างนั้นไปได้ พอถามว่าจะโกรธไหม บอกบางทีมันว่ามา 3 วันถึงนึกขึ้นได้ (หัวเราะ) นึกได้ว่ามันว่าเรานี้หว่า แล้วกัน 3 วันนี่แก้ตัวไม่ทันแล้วละซี จะไปแก้ตัว จะไปว่าเขาบ้าง เห็นหน้าเขาเขาก็ยิ้มซะแล้ว ก็เลยไม่ได้ว่าเขาเลย เสร็จขาดทุน

นี่โดยมากเขาก็ดูอารมณ์แบบนี้ละ เวลาเราไปนั่งคิดว่าวันนี้สมาธิ พຽງนี้สมาธิไม่ดี เราก็นึกว่ามันเป็นฉานโลกีย์ ไม่ใช่ตัวตัดอารมณ์ ตัวตัดอารมณ์ไม่ใช่ตัวจิตมันคือ ตัวปัญญา ไซ้หมก ถ้าจิตเป็นสมาธิ ปัญญามันเกิด มันก็รู้เหตุรู้ผลแล้วเขาค่ามาแล้ว ทีแรกเขาก็ยังโกรธเป็นธรรมดา เขายังไม่ถึงขนาดลงมือทำให้ใคร โกรธ ไอ้โกรธมันก็จะลดไปที่ละหน่อย หน่อย จนกระทั่งถึงขั้นเขาค่าวันนี้มะรีนนี่ถึงโกรธ เสร็จ ไอ้หนูแก้ตัวไม่ทันซะแล้วนะ หนักเข้าพอ 2-3 เดือน นึกขึ้นได้ว่า เอ มันค่ากูนี้หว่า (หัวเราะ) ชักแย้เลย ส่งข่าวไม่ทันเลย ถ้าอย่างนั้นเขาก็ดูอารมณ์ตามนี้ วิสัจจะอารมณ์ เขาให้สังเกตสมาธิหนักแน่นหรือไม่ นั่งได้นานหรือไม่นาน วันนี้ทำสมาธิได้ชั่วโมง พຽງนี้ได้ครึ่งชั่วโมง วันมะรีนนี้ได้ 2 นาทีเป็ไปแล้ว เขาไม่ดูตัวนี้ เขาดูเวลาอารมณ์สัมผัสไอ้สิ่งที่เราเคยชอบ ฝึฝืนมันมากพอเราไปพบเข้ามันก็ยังชอบอยู่ แต่มันเบาลง ไอ้เนื้อที่ว่ากิเลสถูกตัดไปแล้วบางส่วน อารมณ์ที่เราไม่พอใจ สัมผัสเข้า มันโกรธผุนผวน หนักเข้า หนักเข้า เขาวามันก็โกรธเหมือนกัน แต่มันเบาว่า นี่ก็แสดงว่ามันถูกตัดไป มันก็ลดเหมือนกัน

หลวงพ่ อ้าว หมอ มานานแล้วหรือ
ลูกศิษย์ นานแล้วครับ
หลวงพ่ ไปอยู่ยามที่ไหนล่ะ ไปเที่ยวปักษ์ใต้ไหม
ลูกศิษย์ เมื่อไหร่ครับ
หลวงพ่ เออ วันที่ 10 ไร่ไหม 10 พฤษภา ไปไหม
ลูกศิษย์ ผมต้องไปดูรายการก่อน
หลวงพ่ เออ ไปดูว่าป่วยได้ป่วย (หัวเราะ) ป่วยได้ก็ป่วย รีบแจ้งเขาเลยว่าวันนั้นข้าป่วย ป่วย 7 วัน นะบอกเขา บอกล่วงหน้า ถ้าม ทำไม่บอกฉันฝึกกรรมฐานมาแล้ว ฉันได้ ญาณพิเศษ (หัวเราะ) ถ้ามถามเป็นโรคอะไร บอก เป็นโรคจิตน้อยๆ ไม่คิด ไม่โกหก โรคนี้ ไร่ไหม เห็นเขาส่งข่าวมาว่า ที่นั่นนักปฏิบัติเขาเข้มแข็งมาก ขนาดฝนตก หนักๆ แกร็กปั่นจักรยานมา มือหนึ่งถือแฮนด์ มือหนึ่งถือร่มรู้สึกว่าเขาจะมากขึ้นทุกที ก็พอดี คุณสำราญ แกตาย คุณสำราญ แกตายนี้ทำให้คนพวกนั้นเข้มแข็งขึ้นเยอะ ไม่ใช่ว่า คุณสำราญ อยู่ถ่วงเขาหรือจนแกะมาจากพุทธภูมิเต็ม ทำความเข้าใจเขา ให้ดีขึ้น แก่กล้าพุทธภูมิเวลานี้คนพวกนี้ก็เข้มแข็งมาก ในเมื่อแกตาย แกตายก็ ไม่เหมือนกับชาวบ้านเขา เวลาแก่ป่วยแกไม่ตาย แต่หายป่วยดีแล้วแกก็ไปตีกอล์ฟ ไปตีกอล์ฟกับเขา พอเลิกตีกอล์ฟแกก็นั่งคุย กินข้าว เขาก็คุยกันสนุกสนาน เวลา พอจะกลับบ้านแกก็นั่งคุย กินข้าว เขาก็คุยกันสนุกสนาน เวลาพอจะกลับบ้าน แกก็ลุกขึ้น แกบอกรู้สึกวิงเวียนศีรษะแกก็เลยตายเลย เวลาป่วยไม่ตาย ตายเลิกป่วย ก็แสดงว่า คุณสำราญ ก็เลยกลายเป็น ท่านสำราญ ไร่ไหม แกมีความมั่นคงจริงๆ

ไปตอนแรกไปพูด ธรรมเนียมสี่สิบ ย่อ ในเวลาไม่ถึงครึ่งชั่วโมงเราก็ก็นั่งคุยกันเรื่อยๆ ตามหลักเกณฑ์เฉยๆ รุ่งขึ้นแกอธิบายให้พรรคพวกฟัง นี่แหละ ที่หาฟัง ไม่ได้ ธรรมเนียม 40 ย่อไม่ถึงครึ่งชั่วโมงเคยได้ยินที่ไหน แล้วแกก็อธิบายให้พรรคพวกฟัง วันนี้กำลังใจเข้มแข็ง ทางสายได้เขาชอบคิดปัญหา แกไปที่ไหน แกบอก ไอ้สมาธิมันทำได้ทุกอย่าง ทำให้หนังเหนียวก็ได้ แกก็เอาเม็ดโกนมา แกลูบเบาๆ ที่ แขนแล้วกรีด แกเก่งจริงๆ ถ้าเป็นอดีตหรือสมัยก่อนนะตายไปแล้ว แกตายไปแล้ว ก็หมายความว่า แกคิดว่าเรา ไม่ต้องหิวข้าวไม่ต้องปวดท้องขี้ ไม่ต้องปวดท้องเยี่ยว ไม่ต้องเมื่อย ไร่ไหม ดีไร่ไหมนี่แกอย่ารีบไปตายนะพวกนี้ทั้งหมดนะ แกห้ามตาย ก่อนฉันนะ (หัวเราะ) ถ้าใครตายก่อนฉัน ฉันจะตั้ง พระยายม ให้จับไปโลกันต์ (หัวเราะ) มันแกลิ่งเรา

ลูกศิษย์ สาธุครับ
หลวงพ่ สาธุหรือ ดีๆ ถ้าตายก่อนฉัน ฉันอดข้าวไร่ไหม ไม่ได้ถ้าใครตายก่อนจะถูกหาว่า เป็นคนอกตัญญู (หัวเราะ)

ลูกศิษย์ หลวงพ่อครับ ขอนมัสการถาม ไ้อ้การปฏิบัตินี้ เมื่อก่อนี้ เวลาโยมจะนั่งทำสมาธินี้ พอหลับตาปั๊บนี้ มันจะเวียนศรีษะแล้วมันจะอาเจียนทีนี้โยมหาสาเหตุอยู่ตั้งนาน ก็เลยต้องใช้กุศโลบายแบบนี้ว่า ทีนี้เราทำถวายพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์เจ้า ดีกว่า โยมใช้วิธีนี้ก็เลยได้ผล ตั้งแต่นั้นมาโยมก็เลยหายดี

หลวงพ่อ เออ เออ ดิฉันจำไว้นะ เอาริธีนี้มันเป็นเรื่องที่ควรจริงๆ

ลูกศิษย์ โยมอยากจะทราบ ว่า อันนี้เป็นเพราะกรรมยังมีอยู่

หลวงพ่อ เออ ตอนก่อนนี้อาจจะกำมะโยม แต่ตอนนี้เบแล้ว (หัวเราะ) อย่างนี้มันก็เป็นกรรม ที่เป็นอกุศลอย่างหนึ่ง มันแกล้งเรา ทีนี้ถ้าหากเรารู้เท่าทันแบบนั้นก็หายไป ก็รวม ความว่า เออ เจ้าพวกมารต่างๆ ชนธมารก็ดี กิเลสมารก็ดี มันกลัวคนบ้า

ลูกศิษย์ โยมก็ว่าอย่างนั้นเหมือนกัน เพราะ โยมมีเชื้อบ้าอยู่

หลวงพ่อ (หัวเราะ) แหม ถ้างั้นคบกัน ได้นาน (หัวเราะ) อาตมานี้ใช้วิธีบ้าสู้กับมันดี้อๆ ถ้ามัน จะไม่ถอยจริงๆ มันเอาไม่ค่อยไหว ก็ถอยหลังมานิดหนึ่ง หยุคสักประเดี๋ยวลัก 2-3 นาที เริ่มใหม่ ทีนี้ถ้าหากว่ามามันเมายังไงก็ตาม กูสู้ยันตาย ถ้าไม่ได้ตาม จุดประสงค์ก็ให้มันตายไปเลยมันไม่มาให้เห็นนี้ ไ้อ้คนบ้า เราก็ก๊ฬิกไปเลย โดยมากอาตมาชนะมันเพราะเรื่องนี้ อย่างที่บอกว่า คนเจริญกรรมฐาน ถ้าบวมๆ หน้อยล่ะก็ดี (หัวเราะ) แต่ถ้าถึงขั้นปรีละไม่เอานะ (หัวเราะ) คุณหมอ มันต้องบวม เป่ง เดียวเดียวแหละ (หัวเราะ)

อย่างท่าน พระโคธิกะ ใจ ท่านบวมจนปรี ไม่นานปั๊บปั๊บบท่านไปนิพพานเลยที่ท่านบวม ท่านปล่อยให้บวมตัวใหญ่เลย นั่นแบบบวมขานานแท้และดั้งเดิม ไม่ไหวล่ะ (หัวเราะ) ตอนท่านอยู่ ฉันทก็ถามว่าท่านจะทรงอารมณ์อย่างไรหนจึงได้ไปนิพพานเร็ว แน่นอน ท่านเลยบอกว่าให้ทรง อารมณ์อย่าง พระโคธิกะ บอก ไม่ได้ไม่ได้ มันเสียงมากเกินไป เราบอกให้ทรงอารมณ์ไว้ไม่ใช่เชื่อด คอ บอกให้ทรงอารมณ์ตามนั้น ไม่ได้เชื่อดคอตามนั้น บอก อ้อ จั้นเหอครับ บอกให้ใช้อารมณ์ตาม พระโคธิกะ บอกไม่ได้ ไม่ได้มันเสียงมากเกินไป (หัวเราะ) บอกให้ใช้อารมณ์ไม่ได้บอกให้เชื่อดคอ (หัวเราะ) พระโคธิกะ อารมณ์ท่านไม่มีอะไร ท่านตัดตรงตัว สักกายทิฎฐิ เห็นว่าร่างกายเป็นศัตรู ตรง นี้ ถ้าเห็นร่างกายมันเป็นศัตรู ก็คบกันไม่ได้แล้ว ไซ้ใหม่ ไ้อ้การรู้มรรคผล มันมีอยู่ตัวเดียวคือ ตัว เห็นร่างกายเป็นศัตรูเท่านั้นเอง จุดเดียวสังโยชน์ 10 เขาให้ตัดตัวเดียว สักกายทิฎฐิ ที่จิตมีความเข้าใจจริงๆ ว่าร่างกายไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเราเท่านั้นเองที่ว่ามันไม่ใช่ เรา ไม่ใช่ของเรา เพราะว่าเราห้ามมันไม่ได้ กินแล้วกินอีกบอก เข้ากินเวลาเดี๋ยวนะ เอ็งอย่าหิวต่อไป นะ เดียวมันก็หิว เข้าใจไหม

แล้วร่างกายเรา ปรนเปรอทุกอย่าง จงอย่าป่วยนะ มันก็ป่วย เราไม่อยากจะแก่ เสียเงินเสีย ทองห้ามความแก่ ห้ามดก็ได้ ห้ามอก็ได้ แต่ห้ามดนี่มันแก้ไวมดมันกั๊ด ถ้าหาหมอมันก็แก้เข้าหน้อย ถ้าหมดแพงๆ ก็กาเร็วเหมือนกัน ไซ้ใหม่ ทำอย่างไร มันก็หายแกไม่ได้ ไ้อ้ผลที่สุดมันก็ต้องตาย ไ้อ้

สิ่งที่มันจะแก้ก็ดี ที่ป่วยก็ดี ที่ตายก็ดี เราไม่ต้องการ แต่มันก็ต้องเป็นไปตามนั้น แสดงว่ามันกับเราก็คงละส่วน คำว่าเราในภาษาหนังสือเขาเรียกว่าจิต แต่เรียกตามภาษานักปฏิบัติเขาเรียก อภิสสมานกาย คือ กายกายหนึ่งที่เราไม่สามารถจะเห็นได้ด้วยตาเนื้ออย่างในขณะที่เรานอนฝันไปโน่นไปนี่ ตัวมันไม่ได้ไปไหนใหม่ ใอนั้นแหละตัวเราจริงๆ แล้วอย่างที่ฝึก มโนมยิทธิ นี้ เราสามารถไปสวรรค์ ไปพรหม ไปนิพพาน ไปแดน สวรรค์ แดนเปรต แต่ตัวนี้มันไม่ได้ไป เวลาตายไปแล้ว ถ้าไปตกนรกไปขึ้นสวรรค์ ตัวนี้มันไม่ได้ไป ไปก็ไปถูกลงโทษลงทัณฑ์ มีการเจ็บการป่วย การปวด

นั่นแหละคือ เราแม่ ใอร่างกายนี้มันเป็นเปลือกที่เราอาศัยชั่วคราว ถ้าเราแยกตัวนี้ซะได้ ก็เป็นอรหันต์ได้ แล้วอย่างท่าน พระโคธิกะ ท่านบอกว่า ใอร่างกายมันไม่ดี มันเป็นศัตรูใหญ่ ถ้าเราไม่ป่วยอยู่แบบนี้ เราก็เป็นอรหันต์ไปนานแล้ว แล้วก็บวชอยู่กับพระพุทธเจ้าด้วย เพื่อนๆ ก็เป็นพระอริยะกันไปหมด ท่านก็นอนแหงแก่งไม่ขึ้นไหนใหม่ เวลาไหนที่ร่างกายมันดิ๊กหน่อย อาการใใช้มันทรุดตัวลง แต่มันคลายไป ฌานก็ดีขึ้นมา ใอฌานสมาบัตินี้มันขึ้นกับร่างกายถ้าใใช้มันกำเริบมากขึ้นมา ฌานก็เสื่อมลงทีละนิดทีละหน่อย ที่ว่าร่างกายมันตั้งใจว่าถ้าใใช้มันคลายตัว กำลังมันดีละก็เชือดคอแน่ พอใใช้มันคลายตัวไป กำลังมันดีขึ้นมาบ้างก็ต้องรวบรวมกำลังใจ ใอร่างกายที่มันเลวอย่างนี้ เราไม่ต้องการมันอีกก็เชือดคอตายเลย ถ้าเราตัดร่างกายแบบนี้ก็เป็นอรหันต์ทุกคน เราไม่ห่วงร่างกายเท่านั้นเอง เรื่องไม่ยาก ใอเรื่องนี้มันไม่ยาก มันยากตรงที่เราตัดมันไม่ออกไหนใหม่ ถูกหรือไม่ว่าถูก ถูกหรือ เออ

ลูกศิษย์ หลวงพ่อคะ เวลานั้นอยู่ แล้วก็มีความกระทบนี้ทำให้กลับ รู้สึกขาไปวูบหนึ่ง
หลวงพ่อ อะไร อะไรมันกระทบ
ลูกศิษย์ มีเสียงมากกระทบนะคะ
หลวงพ่อ เสียงกระทบ ชาวูบไป ตกใจใหม่
ลูกศิษย์ ก็ไม่เชิงตกใจคะ
หลวงพ่อ ทำไม ชาวูบไป เสียงมากกระทบ ชาวูบไป เอ เหมือนสงฆ์จะเคยเจอเหมือนกัน ใอนั้นก็คือว่าเป็นเรื่องธรรมดาณะ ฉันทก็เคยเจอเหมือนกันนะ มันชุ่มมันซ่าก็ช่างมันปะไร
ลูกศิษย์ ไม่เป็นไร
หลวงพ่อ ไม่เป็นไร โอ๊ย ไม่เป็นไรยังนั่งคุยอยู่ได้ (หัวเราะ) เดียวนี้ยังนั่งคุยอยู่กับฉันเลย ไม่เป็นไร
ลูกศิษย์ นั่งต่อหน้าหลวงพ่อก็คงไม่เป็นไร แต่กลัวว่าเวลาไปนั่งที่บ้าน
หลวงพ่อ อ้อ ไม่เป็นไร ไปนั่งที่บ้านไม่มีใครยุ่งดี ที่ว่ามีเสียงมากกระทบนี้เฉพาะตอนที่นั่งที่นี้หรือ
ลูกศิษย์ ที่บ้านก็เป็นคะ

หลวงพ่อบ้านก็ เป็น ไม่เป็นไร เวลาเจริญกรรมฐานนี้ต้องคิดไว้เสมอว่าความจริงมันเป็น
อย่างนี้นะ แล้วก็ผี เทวดาเข้ามาเนี่ย เข้าถึงตัวเราไม่ได้วัดจากตัวเราไปได้ 1 วา รอบๆ
นี่ อย่างเก่งก็มาขึ้นได้แค่นั้น แต่ว่าถ้าจิตอยู่ในเกณฑ์ของสมาธิหรือน้อยก็ตาม คำว่า
ผีจริงๆ เนี่ยเข้ามาไม่ได้เลย ที่จะเข้าใกล้เราได้มีแต่เทวดาเท่านั้น จำไว้เลย ถ้าเห็นภาพ
อะไรก็ตามที่ปรากฏเป็นคนเป็นอะไรเนี่ยพวกนี้เทวดาทั้งหมด เพราะผีอะไรก็ตามที่
ปรากฏเป็นคนเป็นอะไรเนี่ย พวกนี้เทวดาทั้งหมด เพราะผีต่างๆ ไม่มีสิทธิ์เข้ามา แต่
ว่าถ้าเจริญกรรมฐาน จิตก็เริ่มเข้าถึงปีติอันนี้ ท่านท้าวมหาราช ท่านส่งเทวดามาคุม
ทุกคน

ถ้าจิตไม่เข้าถึงปีติ ใ้อปีตินี้ตัวไหนเราไม่ต้องไปนั่งภาวนาว่า ปีติมี 5 อย่างคือ จิตใจนี้เรามี
ความแน่วแน่หรือต้องการเจริญกรรมฐาน ใ้อการทำสมาธิ จิตจะแบบไหนก็ตาม เราต้องการมีความ
รักความชอบใจ ตัวนี้แหละคือ ปีติ ตั้งแต่เนี่ยระยะนี้เป็นต้นไป ท้าวมหาราช ท่านจะส่งเทวดามาคุมกัน
ผีอื่นเข้า แบบนี้ไม่มีอะไรไม่ต้องกลัว ถ้าหากว่าพวกผีหรือพวกอมนุษย์ ถ้าจะมาทำร้ายเรา มันเข้าไม่
ได้เลยแต่ถ้าบังเอิญเขาเห็น แล้วบังเอิญเราเง้งไป แล้วบังเอิญไปเห็นว่ามีคนสักคนหนึ่งลากคน
แล้วทิ้งคอกคนแล้วก็ทิ้งไล่ตีไป อย่างนี้อย่าห้ามนะ นั่นนะมาแล้ว เขาไล่ฉันทอนมาแล้ว ตอนนั้นไป
นอนอยู่ ไปนอนที่ วัดโพธิ์ สมัยนั้นอยู่กลางป่า ภูเขามีกะดือบเล็กๆ อยู่ 2-3 หลัง เราก็ไปนอนใน
ศาลาหลังน้อยที่โคนต้นไม้โตตอนประมาณสัก 5 ทุ่ม นอน นอนแล้วลืมตาขึ้นมาเห็นคน เห็นผู้ชาย
คนหนึ่งดึงคอผู้หญิง แล้วมัดคอผู้หญิงดึงไป ก็บอกใ้อผู้ชายช่างมันเถอะ ใ้อผู้หญิงมันมาหาของกิน
ขอส่วนบุญก็ช่างมัน ใ้อเราก็คิดว่ามันมาขอส่วนบุญ เขาก็ปล่อย นอนหลับไปถึงตีสองรู้สึกตัวตื่น
มันเจ็บนี้ ใ้อ 2 ข้างนี้เจ็บทนมไม่ไหวเลย

ปรากฏว่าใ้อผู้หญิงคนนั้นมันเอานิ้ว 2 นิ้วมาจี้เข้าตรงนี้ เจ็บทะเลหลังเลยก็บิดตัวไปบิดตัว
มากระดิกไม่ไหว ก็เห็นคน 4 คนนั่งมองเฉยเลย (หัวเราะ) บอกพี่ชายไล่คนอื่นมันไป ไล่มันไปเลย
เขาก็กระซอกเอาไม้ไล่ตีมันไป ถามว่าทำไมปล่อยให้เข้ามา บอก อ้าว ก็หัวค้ำเขาไล่ไปแล้ว ท่านยัง
บอกให้ปล่อยไปอีก(หัวเราะ) นั่นแน่ แกรักษาคำสั่งเป้ง พอบอกให้ปล่อยมันก็ปล่อย บอกไม่เป็นไร
มันทำอะไรฉันไม่ได้ บอก อ้าว ท่านบอกให้ปล่อยนี้ เอาละซิชะ ทีหลังต้องสั่งมันใหม่ บอกทีนี้ไม่
ต้องสั่ง บอก ไครมาตีเปิดมันไปเลย (หัวเราะ)

เออ เป็นอันว่า ถ้าหากว่ามันจะเป็นศัตรูก็จัดการทันที นี้รู้ได้ พอเข้ามาใกล้นี้คนที่ไม่เป็น
ศัตรูก็มีเหมือนกัน มี ถ้ามาขึ้นได้แค่ vaguely เราสงสัยว่าเวลาแกเข้าก็รู้ว่าหน้าตาแกเชิดเชียว เราก็
อุทิศส่วนกุศล แกรูปร่างหน้าตาแจ่มใสแก่ก็ไป แล้วนี่เราก็ถามว่า ทำไมปล่อยเข้ามา บอก อ้าวก็มัน
จะมาตีนี้ ท่านสั่งว่าอย่างนั้นนะ(หัวเราะ) มันมาตีนี้มันมาขอส่วนบุญ เราก็ให้มันไป ก็ให้มา ถ้ามัน
จะมาทำร้ายท่านท่านไม่เห็นหรอก แกก็ยินดีจะจัดการทันที บอก ใ้อโฮ การจะจับมันมัดนี้ยากแล้ว
นายนั้นก็ใจร้ายมาก จะจับมัดกับต้นไม้ จับมัดแล้วตี ฉันทถามนี่อะไร แกบอกใ้อนี้ตัวร้ายกาจเลยนะ
เข้าใกล้ไม่ได้เลย ทำตัวเป็นมิจฉาทิภูฏี มีเหมือนกัน

ถามไฉ่ตัววิจจาคิฤฐิมันจะทำอย่างไรบ้าง ถ้าปล่อยให้เข้าใกล้ท่านดีไม่มีมันทำเป็น พระพุทธเจ้า นี่แน่ ดีไม่ก็จะเสียทำไฉ่ตัวนี้ ไฉ่ใหม่ อย่าง พระอุปคุต ก็ไหว พระยามาราธิราช พระอุปคุต ท่านไม่เคยเห็นพระพุทธเจ้าสมัยที่เป็นมนุษย์ เมื่อทรมาน พระยามาร แล้วท่านขอให้ พระยามาร ทำภาพพระพุทธเจ้าในสมัยเป็นมนุษย์ให้ดูได้ไหม พระยามาร บอกได้ แต่ต้องสัญญาก่อนนะ ถ้าเห็นแล้วห้ามไหว้ พอ พระยามาร ท่านเข้าไปหลังเขา ท่านก็ให้สัญญาณเรียกพระอรหันต์ทั้งหมด เลยมารประชุมกัน และ พระยามาราธิราช ท่านก็กลายเป็น พระพุทธเจ้า มี พระโมคคัลลน์ พระสารีบุตร 2 ข้าง ท่านลงมาพร้อมด้วย ฉัพพรรณรังสี พระทั้งหมดเห็น ต่างคนต่างลุก ขึ้นกราบกันเป็น แถวเลย พระยามาร ท่านถอดตัวตามเดิม แล้วท่านก็บอกว่าสัญญาแล้วไฉ่ใหม่ ว่าจะไม่ไหว้ท่าน ท่านบอกฉันไม่ได้ไหว้แก ฉันไหว้พระพุทธเจ้าหรือ (หัวเราะ) พระยามาร ท่านก็กลัวบาป อีตอน นั้นท่านก็หมดเขี้ยวแล้ว เขี้ยวหมดไปแล้ว ก็เป็นอันว่าท่านไหว้ พระพุทธเจ้า ก็ไม่มีโทษสำหรับ พระยามาราธิราช

การเจริญพระกรรมฐาน เขาไม่ได้ห้ามว่าจะต้องนั่งกลางแจ้ง นั่งในมุ้งก็ได้เอาแค่ว่าพอเหมาะ พอเหมาะ ที่จะแก้งหลับ แก้งตายนี้ซักจะขุ่นแล้ว เตี้ยว พระยายม ท่านก็แก้งเอาลงนรกซะนี้ (หัวเราะ) เอามันจริงๆ ดึกว่าอย่าไปแก้งมันเลย (หัวเราะ) เอามันจริงๆ ดึกว่าอย่าไปแก้งมันเลย (หัวเราะ) ถ้าหากว่าขึ้นปล่อยให้ขุ่นก็ไม่มีผล เพราะขุ่นมันจับจับแล้วจะเอาสมาธิจิตที่ไหนดมา แต่ว่ามีอย่างเดียวคือได้รับเชื้อโรคจากขุ่น รับความเจ็บจากขุ่น จิตมันที่อยู่ที่จับ จิตที่มันเป็นกุศลมันก็ไม่มี ก็ส่วนเสียมันสูญเปล่า เราเห็นขุ่นมันมา เราก็ใช้เวลากลางวันๆ ไฉ่ไม่ได้มาก ไฉ่ชนิดไฉ่หน่อยก็ได้การเจริญกรรมฐานก็ไม่จำเป็นต้องไปนั่งขัดสมาธิเสมอไป ถ้าเป็นขั้น สุขขวิปัสสโก ก็คิดไปตาม เรื่องตามราว คิดหาทางตัดกิเลส

โลกะมันชั่วแบบไหน การโลกะมันก็หมายถึงแย่งทรัพย์เขา ขโมยทรัพย์เขาโกงหา หากิน ด้วยทางสุจริต เขาเรียกสัมมาอาชีพะ เขาไม่เรียกว่า โลก อย่าไปนึกว่าหากินทุกอย่างมัน โลกไปหมด นะ ไม่ใช่ นะ ต้องถือว่าการหากินอย่างคนทำงานเขาได้เงินเดือน เราทำความดีมากก็ขึ้นเงินเดือนให้อันนี้ก็เป็นเรื่องเขาให้ อันนี้ก็เป็นเรื่องเขาให้ ไม่ได้โลก มันเป็นผลจากความดี โลกจริงๆ มันจะต้องไปขโมยเขาแย่งเขา โกงเขา ไฉ่จิตมันคิดอย่างนี้มันจิตโลก แล้วก็หาทางว่าไฉ่ความ โลกประเภทนี้ มันชั่ว ชั่วเพราะเราก่อศัตรู สร้างความทุกข์ให้กับตัวเอง เราไม่ทำ แล้วมาความ โกรธ โกรธมันการสร้างศัตรู

ลูกศิษย์ หลวงพ่อคะ การใส่บาตรนี้ อานิสงส์ของการใส่บาตร
หลวงพ่อ ก็ อานิสงส์เท่าสังฆทานธรรมดา มันเท่ากัน ไม่ได้ต่างกัน อานิสงส์เหมือนกันหมด แต่ว่าใช้ คาถาวิระทะโย นี้มันมีผลปัจจุบัน คือชาตินี้มีผลคือ เงินไม่ขาดตัว ทำเรื่อยๆ ไปนะ คือว่า ไฉ่คำว่าไม่จนนี้เราต้องทำให้ภาวนาเป็นฌาน ถ้าใส่บาตรทุก

วัน สวดมนต์อยู่เสมอเงินไม่ขาด ถ้าจะหมดก็มีมาต่ออยู่จนได้ ถ้าแบ่งเวลาทำเป็น
สมาธิจะขลังมาก ก็รวยมากหน่อย

ลูกศิษย์ แล้วอย่างเงินในบาตรนี้ หลวงพ่อไปใช้ในด้านไหนคะ จะได้โมทนาส่วนบุญได้ถูก
หลวงพ่ เงินในบาตรนี้ต้องใช้ 3-4 อย่าง ใช้ 3 อย่างหนู เอาไปเป็น สังฆทาน แล้วก็ไปสร้าง
วิหารทาน แล้วก็ไปช่วยในด้าน ธรรมทาน

ลูกศิษย์ แล้วก็เวลานั่งวิปัสสนาทุกวัน นั่งได้ครึ่งชั่วโมง คือ จิตสงบแค่ 5 นาทีนี้จะมีผล
อย่างไรคะ

หลวงพ่ ไอ้หัดนี้ ปัดเทียนหรือปัดไม้เทียนล่ะ อานิสงส์วิปัสสนานี้สูง สูงมากเลยหนู เรานั่ง
ครึ่งชั่วโมง อาจจะมีสมาธิจริงๆ สัก 2 นาที สมมติเอานะอย่างนี้พระพุทธรูปเจ้าท่าน
บอกว่าดีกว่าพระที่บวชเข้ามาในพุทธศาสนารักษาศีลครบถ้วน 100 ปี แต่ไม่เคย
เจริญสมาธิ อานิสงส์สูงมาก ก็เปรียบเทียบกับฟังกับพระที่บวชเข้ามานี้ ไม่เคยทำ
สมาธิเลย แต่รักษาศีลบริสุทธิ์ครบ 100 ปี กับเราเจริญสมาธิวันหนึ่งแค่ 2-3 นาที
อานิสงส์สูงกว่า สพพา ตา อาปัตตโย อาโรเจมิ เอ้าก็ไชนะ คิดว่าพระ

ลูกศิษย์ เขาไหว้พระ

หลวงพ่ อ้อ คนไหว้พระก็ถือว่าเรียกพระเหมือนกัน เออ ดี แกมีอะไรอีกหรือเปล่า

ลูกศิษย์ ภรรยาผม

หลวงพ่ ภรรยาเธอ

ลูกศิษย์ มีโอกาสได้มาหา

หลวงพ่ ถึงจะเรียกภรรยาทุกวัน เขาว่าไงมั่ง

ลูกศิษย์ ทุกวัน ตามที่หลวงพ่เคยบอก

หลวงพ่ (หัวเราะ) เออ ใช้ได้

ลูกศิษย์ บอก ผมจะไปนิพพานไม่ได้ก็เพราะคนที่อยู่ที่บ้าน

หลวงพ่ ว่าจะไปได้หรือไม่ได้ อยู่ที่ตัวนี้ เราคือ ตัวนี้ก็ถ่วง ถ้าเราไม่คือตัวนี้ก็ไม่ถ่วง
สนับสนุน ลูกใหม่ เออ อย่าไปโทษเขาฝ่ายเดียว มันอยู่ที่เราไอ้เราไม่คือ ไม่ได้ งาน
หลวงไม่เคยขาด งานราษฎร์ไม่เสีย ไม่มีใครเขาขัดข้องอะไรไหม

ลูกศิษย์ คือว่าตัดโทสะตัวเองได้นะคะ แต่ว่าตัดไม่ได้เมื่อมีใครมาทำกับลูกเรา

หลวงพ่ เอ้อ ก็ค่อยๆ ไปเถอะ เราตัดกับตัวเองได้ ไม่ช้าเขาทำกับลูกก็เบาลงมันได้ที่ละส่วน
ไป

ลูกศิษย์ พอตัดแล้ว ถ้ามีใครมาทำกับลูกเรา เราก็มีโทสะ

หลวงพ่ ก็ใช้สิ ก็นั่งแหละ ไม่ช้า ก็ให้มันตัดเป็นส่วนๆ ก่อน ไม่ช้าก็ลดลงหนูเริ่มดีแล้วนะ
ไอ้นั่นนะเก่งหนู ถ้าเขาทำกับเรา เราไม่โกรธ ทำกับลูกเรายังโกรธอยู่ แสดงว่าเรา

ระงับการโกรธได้เยอะแล้ว แล้วต่อๆ ไปมันจะค่อยๆ ลดลงไป **ชาติปี ทุกขา ฆราปี ทุกขา มรณัมปี ทุกขัง**

ชาติปี ทุกขา ไอ้ชา-ติ ชาตินี้แปลว่าเกิด เกิดแล้วมันเป็นทุกข์ที่ชา เกิดมาใหม่ๆ มันเดินไม่ไหว เอาขาปิ่นๆ ใหญ่ๆ อยากจะวิ่งก็วิ่งไม่ได้ **ฆราปี ทุกขา** แก่แล้วขาเดินไม่ไหว (หัวเราะ) เออ

มรณัมปี ทุกขัง ความตายเป็นทุกข์ อ้อ ทุกข์ใหม่ ทุกข์มันคืออะไร มันเนอะ เราว่าไม่ทุกข์ซะอย่าง แต่ว่าร่างกายอย่างไรๆ มันก็มีทุกข์นะ อรหันต์ท่านมีร่างกายเป็นทุกข์ พระพุทธเจ้าท่านก็มีร่างกายเป็นทุกข์ แต่ใจของท่านไม่ทุกข์ คือมันแยกออกจากกายกับใจมันแยกกันเลย แต่ว่าร่างกายเป็นอย่างไรท่านทราบอยู่แล้ว เกิดมาแล้วมันจะเป็นอย่างไรบ้างใช่ไหม ถ้าวาระท่านมาถึง ท่านถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาของขั้น 5 คือร่างกายเท่านั้นเอง คือว่าร่างกายเจ็บไม่ใช่ว่าท่านไม่เจ็บ ท่านเจ็บ ตายไปแล้วไปไหนท่านรู้ แต่ท่านถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาของมัน เป็นเรื่องของมัน เราหลีกเลี่ยงไม่ได้ กายก็เป็นสุขถ้ารับทราบรับรองด้วยใจ ใจมันก็เป็นสุข เหมือนกับเรานั่งอยู่ในร่มสบายๆ ก็เครื่องปรับอากาศ มันจำเป็นต้องเดินทาง แดดมันร้อนนี้จะเย็นแล้วหาความเย็นที่ไหน จะคิดว่าร้อนมันก็ร้อน มันหลบไม่ได้เดี๋ยวก็ไปถึงเย็นข้างหน้า แต่ใจมันสบายข้างหน้าโน้น ยังมีความหวังใช่ไหม ก็เหมือนกับพระที่เป็นพระอรหันต์ ท่านได้อรหันต์แล้วร่างกายมันป่วยไข้ไม่สบายถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาของมัน ท่านก็มีความรู้สึกทุกขเวทนา ท่านคิดว่าเดี๋ยวเดี๋ยวไอ้นี้ก็พัง พังแล้วฉันไปที่โน้นอาการแบบนี้ไม่มี คือใจเป็นสุข สุขตัวนี้

ลูกศิษย์

หลวงพ่อกะ จะ พะ กะ สะ นี่มันอยู่ในด้านการเรียนจริงหรือเปล่าคะมีผลในด้านการเรียนจริงหรือเปล่าคะ

หลวงพ่อกะ

จะ พะ กะ สะ ไม่มีหรืออีกหนู มันจะๆ นี่แหละ มันจะดูหนังสือจะดูหนังสือ มันก็จะอยู่ที่นี่ ครูสอนมันก็จะจำแต่ยังไม่จำ มันคงไม่ต้องไม่ต้องท่องไว้ อันนี้ที่บ้านเขาห้าม ที่บ้านตามพระวินัยเขาห้าม พระก็ห้าม พระวินัยที่ห้ามเด็ดขาด เดี่ยว ไอ้จะพะ มันก็จะจับ เมื่อไหร่จะได้กิน อย่าไปวิจารณ์มันเลย ไอ้จะ พะ กะ สะ นี่แถวไป แก่ขึ้นก็ขจ้ออ่านหนังสือ แก่ไม่รู้เรื่อง เคยได้อินไหม วิริยะนะ **ทุกขมังเจติ บุคคลจะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร วายเมถะ ปุริโส** เกิดมาต้องพยายามทุกอย่าง อย่างนี้มันแน่นอนกว่า ถ้ามัวไป จะ จะ จะ จะ เวลาสอนก็จะได้ มันไม่ได้มันยังจะอยู่ ตัวนี้มีประโยชน์ ตัว **อิทธิบาท 4 ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา**

ฉันทะ ความพอใจในวิชาความรู้ที่เรากำลังศึกษาอยู่ พอใจแน่นอนไม่เบื่อหน่าย ฉันทะ

วิริยะ การศึกษาทุกอย่างมันต้องยาก มันต้องได้ ต้องมีความเพียร ก็เป็น
วิริยะ

จิตตะ จิตใจจ่อ จรูสอนเป็นยังงี้ คุณหนังสือเป็นยังงี้บ้าง ตั้งใจจำไว้
วิมังสา เวลาเราจะใช้ความรู้นี้ เราใช้เวลาเหมาะสมกับเวลานี้
ใหม่(ใคร่ครวญ ไตร่ตรอง)

อิทธิบาท 4 นี้ ถ้ามีแล้วก็ใช้ได้ทั้งทางโลกและทางธรรม ไอ้จะ จะ นี่โยนทิ้งไปเถอะ ไอ้จี้
หมา ต้องทำจริง คือ อิทธิบาท 4 ของพระพุทธเจ้านะ จะ พะ กะ สะ ไอ้หัวใจอะไรก็ไม่รู้ ต้องว่ายาว
เหยียด มันไม่มีประโยชน์หรอก เอาจี้ชี อะไรหว่า สหัสเสนโต เทวินโท ทิพจักขุง วิโสธยิ นี่อันนี้
เขาเรียกคากานลิ้ม แต่ความจริงไม่ใช่กันลิ้ม เมื่อใช้เข้าจริงๆ แล้วไม่รู้มันก็รู้หมด ก็ที่แรกนอนฝัน
ไป ท่านบอกเป็นคากานลิ้ม วิชาความรู้ที่ดูมาก่อนแล้ว ถ้าลิ้มแล้วเวลาจะใช้ก็ถึงคากานลิ้ม นี้ก็
ไม่ได้ก็ निकออกทันที แต่ว่าเวลาไปสอบบาลี ตอนนั้นนะถูกระเบิดมันลงวัด จรูสอนได้ภาคเดียว ไอ้
ภากรแรก ก็เหลือ อีก 2 ภาค ไอ้ภาค 5 นี่มันยากมาก แล้วเวลาสอบจริงๆ มันดันเสียออกอีก ออกไอ้
ภาค 3 คนออกออกไม่เสร็จ แหม เราเรียนได้ภาคเดียวดันเสียออกภาค 3 พอออกมาแล้วปั๊บไม่รู้
เรื่องเลย อันนั้นไม่รู้เรื่องเลย ทำไงล่ะ ก็เลยนึกขึ้นมาได้ว่า เออ นอนฝันไปว่าพระพุทธรูปท่านมา
บอกคากาน ลิ้มท่านบอกกันลิ้ม

แต่ตอนนี้เราไม่ได้ลิ้ม แต่ว่าเราไม่เคยดูเลย ก็ลองดู ท่านบอกว่าถ้าตอบไม่ได้ให้กล่าวปัญหาหลง
นึกถึงพระพุทธเจ้า แล้วว่าคากานี่ 3 จบ แล้วเอาขึ้นมาดู เอ๊ะ ว่า 3 จบ แปลไปได้ครึ่งหนึ่ง ยังทำได้ไม่
หมดให้คิดว่ากระดาษนี้อีกทีหนึ่ง แล้วว่าอีก 7 จบ ได้อีก 7 จบ แล้วตะลุยเลย พออีกที ว่าอีก 7 จบแล้ว
มาดู เหมือนหนังสือพิมพ์เลย สบายโข เขาให้เวลา 3 ชั่วโมง เราใช้เวลาแค่ 15 นาทีเสร็จ เออ สมเด็จ
พุทธโฆษาจารย์ วัดอรุณฯ ตอนนั้นท่านเป็น เจ้าคุณศากยมุนี เรียกเฉยๆ ศาก เขาเรียก เจ้าคุณศาก
เจ้าคุณศาก ท่านเป็นหัวหน้าคุมห้อง ไอ้บาลีนี้มันคุม 4 ห้องเลยนะ เหลียวหลังก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่
ได้ ท่านเอาตกลอย มันเหลียวหลังไปเหลียวหลังมา เดียวก็โดนแขก บอก ไม่ได้นะแก เราอุตส่าห์คิด เรา
คิดว่าเราทำไม่ได้บอก คุณทำไม่รีบส่งนัก กลับไปก่อน ไปจัดการให้เสร็จซะก่อน เวลาเหลือกตั้ง
เยอะเยอะ เราก็บอกไม่ครบ เท่านั้น ถ้าใจเราทำไม่ได้ละก็ใจเราเสียใจใหม่แล้วท่านก็ไม่มีสิทธิ์มาดู
ท่านดูก็ไม่ได้นะ กรรมการจะไปดูของเขาไม่ได้ ผลที่สุดเราต้องไปส่ง ท่านถามทำเวลาเท่าไร บอก
15 นาทีครับ ท่านถามอยู่วัด ไหนถามเชื่อเสียงเสร็จ

ทีนี้เวลาเขาประกาศผลสอบ ฉันไม่ไปล่ะ ฉันก็เฝ้าไปใจหายใจกว่า เสียเวลาเดินได้ก็รู้ ได้
หรือตกอยู่วัดมันก็รู้เอง เอ ตอนท่านฟังผลสอบ วันนั้นท่านอุตส่าห์ไปฟังเองนะ ท่านคนละวัดกับเรา
พอท่านรู้ว่ามาได้ ได้คะแนนเอาซะด้วยท่านเข้าไปในวัด ไปอยู่ในวง ถาม เอ๊ย ไอ้มหา 15 นาที มัน
อยู่ที่ไหนวะ (หัวเราะ) ใครเขาก็ไม่รู้ ท่านถามย้า ไอ้มหา 15 นาทีนี้มันอยู่ที่ไหน ใครเขาก็ไม่รู้ ท่าน
เลยโฆษณาอ่านชื่อ ไอ้ชื่อนี้มันทำ 15 นาที เขาก็บอกให้ปรากฏลูกศิษย์หิวนม หัวโอดดิน ไวตา

มิลค์จะไปเลี้ยง ถาม ทำไม หลวงพ่อเลี้ยงฉันทำไม บอก ภูไม่เคยเห็นเลยโว้ย ใ้อัยากๆ แบบนี้มัน
ตอบ 15 นาที เลยมีฉายาเป็น มหา 15 นาที (หัวเราะ)

ลูกศิษย์ ทำข้อสอบไม่ได้ มีอะไรที่จะบอกคำตอบได้บ้างคะ

หลวงพ่ อ้อ อันนี้ไม่ต้อง เขาถือตัดสินใจเลย

ลูกศิษย์ ก็ไม่ถูกซิคะ

หลวงพ่ อ้าว ทำไม ก็ท่านไม่ได้แปลเลย ท่านยังตอบถูก บาลีนี้มันไม่เหมือนภาษาไทย บาลี
นี้เก็บคะแนนหนัก กิตก้นาม 1 ตัว หรือ กิตกักริยา 1 ตัว เขาเก็บมาใส่ เก็บเอา
คะแนน ถ้าเสียถึง 8 คะแนนเขาไม่ตรวจอีกเลย ใ้ใหม่ อย่างของเอ็งนี่ โอ้โฮ จี้หุม
จี้หุมอะไร เขี่ยไปเขี่ยมานี้เปอร์เซ็นต์มันให้กันเยอะแยะ อย่างนักธรรมนี่เขาให้
วิชาละ 70 คะแนน 4 วิชา ถ้าวิชาใดวิชาหนึ่งเสีย 25 คะแนน เขาไม่ตรวจเลย วิชา
ต่อไปนี่เขาไม่ตรวจเลย มันไม่ถึงกับตกเลยทีเดียวนะ ออก ถ้าหากเสีย 25 คะแนนใน
แต่ละวิชา อีก 3 วิชาต้องคะแนนเต็ม ทีนี้วิชาใหม่มันจะเต็ม เขาไม่ตรวจเลย เขาตัด
ไปเลย

เออ ญาติโยมมากันหลายคนแล้วนะ เอ เราหายเหนื่อยหรือยังนี่โยม ฉัน
หายเหนื่อยหรือยัง (หัวเราะ) อีตอนนี่ซึกจะยุ่ง ไปเบนั่งกินข้าว เฮ้ย ภูอิมหรือยังวะ
นี่ (หัวเราะ) ใ้ใหม่เออ

ลูกศิษย์ เอ่อ อยากจะให้หลวงพ่เป่าหัวให้สักหน่อยหนึ่ง

หลวงพ่ ไม่ ๆ ๆ เป่าแล้ว ถ้าขึ้นเป่า เป่าเป็นล้านๆ ฉันเป็นลม ใ้ฉันก็จะตั้งไม่อยู่แล้ว เดี่ยว
ฉันพรมน้ำมนต์ให้ดีกว่า

ลูกศิษย์ คือ หลวงพ่คะ คือว่าคนส่วนมากนี่ มักจะถาม บอก ทำไมพระพุทธเจ้านี้ เวลา
ประสูติแล้วก็เลยได้เป็นพระพุทธเจ้าเลย มันจะเหลือเกินไปแล้วครับ

หลวงพ่ ไม่เหลือ ยังน้อยนะ ทำโดยย่อๆ นะนะ (หัวเราะ) เกรงใจชาวบ้านไม่จั้นเดินทั่วโลก
เลยนะ ถ้าเวลาฉันเป็นพระพุทธเจ้า คอยคุณะ ฉันเดินรอบโลกเลย คอยดูแลหะ ฉัน
ไม่ได้เป็นหรอก (หัวเราะ) ใครเขาจะไปนั่งจ้องคูอยู่นะ แต่ฉันก็ไม่มีโอกาสได้เป็น
นะ แต่อย่าลืมนะว่าอัจฉริยมนุษย์ใ้ใหม่

พระพุทธเจ้านี้ ท่านเกิดมาแล้วก็พูดได้ทันที ขณะที่คลอดออกมาจากท้อง
แม่ก็มี 3 ชาติ ชาติหลัง ชาติที่เป็น พระเวสสันดร แล้วก็ยังมีอีกชาติหนึ่ง ฉันก็จำไม่ได้
คำว่าอัจฉริยมนุษย์ ถ้าไม่จั้นจะเป็นพระพุทธเจ้าได้อย่างไร ก็เหมือนกับเรา ถ้า
เหมือนมีความสามารถเท่าเรา เราก็เป็นพระพุทธเจ้าได้หมดโดยไม่ต้องมีสาวกกัน
หรอก ใ้ใหม่ตอนนี้อัจฉริยะ ก็แปลว่า อัจฉริยะ ก็ต้องบำเพ็ญบารมีมาเต็ม 4
อสงไขยกับแสนกัป ทีนี้ใ้ทุกสิ่งทุกอย่างมันก็ต้องแตกต่างกันเป็นธรรมดา การ

บรรลือกิเชกสัมมาสัมโพธิญาณ ก็ต้องอาศัยการบรรลุด้วยตนเอง ไม่ได้มีครูสอน ไซ้ใหม่

ไอ้เรา วิชาความรู้ที่ครูเขาสอน เรารู้หมด พระพุทธเจ้านี้รู้ไม่หมดไม่จริง หรอก ถามอะไรก็มีตอบได้เรื่อย ของเราถามคำสองคำ หมดแล้วเรารู้หมดนี้ (หัวเราะ) เนอะ ถามอะไร ถามไปถามมาไม่มีอะไรจะตอเนก็แสดงว่าหมด ไซ้ใหม่ อย่างนี้เขาเรียกรู้หมด พระพุทธเจ้ารู้ไม่หมด ใครจะถามอะไรก็ตอบได้ทุกอย่าง แสดงว่าท่านไม่หมด นี้ ถึงบอก แพ้เราตรงนี้ แพ้ที่เรารู้หมด ท่านรู้ไม่หมด (หัวเราะ) ไซ้ใหม่

ไอ้คำว่ารู้หมด รู้ไม่หมดนี้ ถันไปเสียทำโยมที่ จังหวัดสมุทรสงคราม เวลาเราไปเทศน์กันไอ้ที่ วัดท่าคู้ง นี้ เคยไปเทศน์หลายหน ปีหนึ่งอาจจะไป 2-3 ครั้ง พระท่านนิมนต์ไปเรื่อย แล้วมีโยมคนหนึ่ง เวลาไปถึงพับ จะพักผ่อนชั่วคราว เลิกจากพักผ่อนเขาก็นั่งคุยถามโน่นถามนี่ รู้สึกว่าเป็นคนฉลาดมาก คุณทองเทศน์ อย่านึกว่าเขาโง่นะ ลองฟังดูจะรู้เขาถึงไหนถึงไหนบ้างนะ พวกเราก็ตอบตามความรู้ที่เรารู้ อยู่ มาเที่ยงหนึ่งพวกเราก็นั่งเฉยกินข้าวอยู่ แกก็ถามโน่นถามนี่ พวกเราก็ตอบ แกได้ตามวิสัย แกบอก แหม พระเดชพระคุณ 3 องค์นี้รู้ไม่หมด ผมรู้หรอก (หัวเราะ) เราชักสงสัย (หัวเราะ) เออ เก่งจริงๆ รู้ไม่หมดเกษมเก่ง แต่รู้ไม่หมด แกว่าแกรู้หมด (หัวเราะ) เจ้าคุณธรรมภาณ แกก็เลยถามว่า โยมไอ้เรื่องรู้หมด รู้ไม่หมดนี้เป็นอย่างไร อ้าวท่านมาทุกครั้ง ผมถามที่ไรท่านตอบได้ทุกอย่าง มันไม่หมดสักทีนี้ครับ ผมถามไปถามมาหมด มันไม่รู้จะตอบอย่างไร (หัวเราะ) เออ จริงของแก แกเอาเรารู้ผิดไปตั้งนาน ไอ้คนตอบอะไรตอบได้แกก็แสดงว่ารู้ไม่หมดนี้ รู้ผิดนะ แล้วตอบถ้าไม่ได้นี้รู้หมด แต่คนนั้นรู้สึกว่แกเก่ง

แล้วไปที่ จังหวัดสุพรรณฯ ก็ไปเจออีกคนหนึ่ง ไปอยู่ที่ป่าลึกหน่อย เขาก็ว่าฉลาดจริงๆ คนในป่านี้เข้าไปนึกว่าไอ้ดินแดนนี้มันสำคัญนะ มันสำคัญที่มันสมองไซ้ใหม่ ไอ้หลักวิชาความรู้เดิม มันก็ไม่มี ความหมาย ความฉลาดมันไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้เดิมเสมอไป คนนี้ฉลาดจริงๆ แกก็ถามอะไรหลายๆ อย่าง เขาก็พอตอบได้ แกก็เลยเล่าเรื่อง เล่าเรื่องวาระหนึ่งสมัยเมื่อท่านบวชเณร ท่านปฏิบัติฉันไม่เรียกว่ากบฏหรอก ไซ้ใหม่ ไอ้เรื่องนี้ถ้าใครแพ้ก็เป็นกฏ ถ้าใครชนะก็เป็นฝ่ายถูก ตอนนั้นมันเป็นเหตุอยู่เหตุหนึ่ง เป็นเหตุอัศจรรย์ๆ แล้วมันเกิดทั่วๆ ประเทศไทยในวันเดียวกันนั่นก็คือ คนหนีมีความเข้าใจว่าจะไปจับมาเป็นทหารรบแล้วหนีเหมือนกันในเวลาเดียวกันทุกจังหวัด แปลกนะ อย่างที่ ออยุธยา ในเขต อำเภอเสนา วัดสุธาโภชน์ เขาก็มีเถกประจำงานวัดนะ น้ำ มันก็มาก เสียงอะอะตุ้มตาม โครมคราม คนหนีขึ้นขึ้น ไอ้พระเอกเถกกำลังเหาะ เรือเหาะลงน้ำตุ้มเลย (หัวเราะ) พระ เจ้าว่านำกันเป็นแถว

แล้วไปถามจังหวัดอื่นก็เหมือนกัน อย่าง **กระทู้แบน** นี้รู้สึกว้าชอคดีมากพวกชาวบ้านนี่กันทางตลาด หนีกันไปหมด พวกขโมยเข้าข้างหลังเสียบตะพวกขโมยมันไม่กลัว แต่ว่าที่ **จังหวัดสุพรรณบุรี** ไปถึง **โพธิ์พระยา** นี้ น้ำ มันสูงขึ้นไปแค่ตาตุ่ม ไซ้ใหม่ แล้วตานันแกก็อยู่ที่บ้าน มีคนผู้หนึ่ง ไอ้คนพวกหนึ่งนี่มาจากทางจัดหัด เอ้อ ทาง **โพธิ์พระยา** ทาง **โพธิ์พระยา** วิ่งเข้าตัวเมือง มันว่าทางโน้นเขามาได้จับคนไปเป็นทหาร ไอ้พวกทางตัวเมืองนี่เขาไม่จับคนในตัวเมืองเอาไปเป็นทหาร แล้วเขาก็เรียกแก บอกให้ไปเถอะ เขาจะมาจับไปเป็นทหารไว้แล้วถามว่ามันมาอย่างไร มันมาถึงมันบอก มันมาใกล้บ้านแกแล้ว ยังนึกว่า ไอ้บ้าเอ๊ย ไอ้ น้ำแค่ตาตุ่ม เรือรบมันจะเข้ามาได้อย่างไร (หัวเราะ) เรืออะไรมันก็เข้ามาไม่ได้ มันบอกมาเรือใหญ่ บอกมาเรือใหญ่ แล้วก็กำลังเข้ามาใกล้บ้าน แกก็มานั่งคิดว่าไอ้คนนี่มันบ้าบอ จะไม่ไปกับเขา นี่แสดงว่าคนที่มึสติดี อย่างนี้กว่าจะมีปัญญาดี ไอ้ปีนั้นแปลก มันรู้สึกว้า มันสภาพเหมือนกระต่ายตื่นตูม เป็นเหมือนกันหลายจังหวัด จะหาว่าถ้ามันเป็นกันคนละวันนี่ก็ต้องคิดว่าข่าวมาไซ้ใหม่ไม่เกิดพร้อมกัน ก็เลยไม่รู้สาเหตุว่ามันเป็นเพราะอะไร

หือ **อาจารย์แหง** ช่วยวินิจฉัยว่ามันเป็นอะไร

ลูกศิษย์ เพราะว่าคนบอกต่อกันรวดเร็ว

หลวงพ่อกว่า

ลูกศิษย์ การสื่อสารรวดเร็วมันครับ

หลวงพ่อกว่า เข้าใจว่าเป็นการสื่อสารผีหรือ

ลูกศิษย์ ข้างบ้านผมก็มีเหมือนกัน ตามไปอยู่ในทุ่งนา เอาเรือออกไปเลยในทุ่งนา

ลูกศิษย์ หลวงพ่อครับ อย่างที่หลวงพ่อบอกไว้ว่า ถ้าหากว่า คนพื้นชั้นเรานี้พอจะรู้เรื่องที่นี่ว่า ที่เป็นพวกที่เขาแก้วิทยาศาสตร์นี่ละก็จะอธิบายให้เขารู้ได้อย่างไร

หลวงพ่อกว่า ถ้าแก้วิทยาศาสตร์จริงๆ ดี ถ้าไอ้คู้ๆ วิทยาศาสตร์ไม่ได้ความหรือ (หัวเราะ) รู้เพราะไอ้ลูกศิษย์ฉันมันเป็นนักวิทยาศาสตร์ เป็นดอกเตอร์เยอะ พวกนี้เข้าใจอะไรง่าย ให้เขาแก้จริงๆ นะไม่เป็นไร แต่ว่าถ้าหนักคู้ๆ นี่สิ

ลูกศิษย์ ผมก็บอกว่าบางทีคุณดูพวกสัตว์ก็ได้ บางอย่างมันออกมามันก็วิ่งเลยก็มี

หลวงพ่อกว่า คือว่า เขาจะเรียนสาขาไหนก็ตามละก็ ถ้าเขาเป็นคนมีเหตุมีผล มันไม่แปลก ไอ้จะค้นตรึงแบบไม่มีเหตุไม่มีผล บางทีเรื่องมันก็หาย ไซ้ใหม่ ก็เขาจะรู้ได้ก็แต่เพียงว่าบ้านเขามีมีถ้วยขนาดไหน มีโลกขนาดไหน รูปร่างลักษณะมันขนาดไหน เขาจะคิดว่าทุกคนมีเหมือนเขาทุกอย่าง อาจจะมีคนที่มิของดีกว่าก็ได้ ไซ้ใหม่ ถ้า นักวิทยาศาสตร์จริงๆ นี่ไม่มีอะไรหนักใจ ฉันเจอบ่อยไป ถ้าเขาจริงๆ นะ ว่าจริงๆ นี่เข้าใจอะไรง่าย มีเหตุผลดีมาก แล้วก็ไอ้พวกลึมจริงก็มี

ถ้าเป็นนักวิทยาศาสตร์ ให้ทำจักรยาน 2 ล้อ ทำไม่ได้ มันจะรู้จักอะไรกับมัน ฉันพิสูจน์มาหลายรายการ มาให้ทำอะไรต่อมิอะไรฉันทำเรื่อยมาตั้งแต่เด็กๆ นะ ทำไม่ได้ไปเรียนมาทำใหม่ เสียเงินเสียทอง ฉันไม่เรียนเลย เป็นเด็ก ฉันจะทำ

ฉันก็ทำ ไอ้ระหว่างจรวดที่ฉันทำเล่นนะทำไม ไอ้เรียดมันไม่มีใบจักร ฉันก็เล่นมาตั้งแต่เด็กๆ พอต่อมาก็ทำเป็นเรือดี แต่ไม่ใช่ไอ้ ร.บ.บ. เออ ใช้ใบจักร เรือก็วิ่งเร็ว ยิ่งบรรทุกหนักความเร็วยิ่งสูง ที่ฉันทำเล่นตอนเด็กๆ ฉันทำตั้งหลายอย่าง แต่บางทีเขาบอกว่านักวิทยาศาสตร์นี้ให้เรา ไปถามของที่ฉันทำเล่นมาเด็กๆ บอกทำไม่ได้เลย

- ลูกศิษย์   ทำได้แต่จรวด
- หลวงพ่อก   จรวดอะไร
- ลูกศิษย์   จรวดระเบิด
- หลวงพ่อก   อ้อ ทำให้เราระเบิดนะหรือ จับตัวได้แล้วอีตาเรื่อง หาตัวมานานแล้ว(หัวเราะ) หาตัวก่อนวิเศษกรรมมานานแล้วนี่

สนทนาสายลม 11

วันศุกร์ที่ 30 มกราคม 2524

สมัยพระพุทธเจ้ายังมีชีวิตอยู่ ขณะที่พระไปเจริญพระกรรมฐานบ้าง ชาวบ้านไปเจริญสมณธรรมกรรมฐานบ้างตามป่าช้าป่าช้าภูบ้านร้างที่ว่างพวกอันธพาลเกรมันมีไปล้อเขาบ้าง ไปหลอกเขาบ้าง มันสนุกนะ ทีนี้ 4 ท่าน (ท่านทำวมหาราชทั้ง 4) ก็มาพิจารณา ท่านเป็นพระอริยะ ก็เลยคิดว่า ถ้าจีนปล่อยไว้อย่างนี้คำสอนของพระพุทธเจ้าก็มีผลน้อย คนที่พอจะดีได้ก็ดีไม่ยาก ท่านก็เลยพูดสวดมนต์บทธัมมจักกัปปวัตตนสูตรที่เสร็จท่านก็เรียกประชุมเทวดาทั้งหมดมาประชุม เทวดาทั้งหมดมาแล้วก็ประกาศว่า ถ้าบุคคลใดเขาเจริญมนต์บทธัมมจักกัปปวัตตนสูตรนี้ไม่ดองมา นั่งสวดกันหลายวัน สวดครั้งเดียวแต่หลายวัน พวกเธอทั้งหลายไปกลั่นแกล้งก็ดี ไปทำร้ายก็ดี ไปนั่งใกล้ให้เขาตกใจก็ดี จะมีโทษฐานกบฏนะอย่างนี้เขาเรียก **ภณยักษ์** ยักษ์นี้เขาก็แปลว่า เทวดา ยักษ์นะ นี่เขาแปลว่า เทวดาอีกนะ คือเป็นบุคคลที่ควรบูชา ยักษ์นี้แปลได้ 2 อย่าง แปลว่า เทวดาก็ได้ แปลว่าบุคคลควรบูชาก็ได้ ไม่ใช่ยักษ์ทศกรรณนะ แต่มันก็ไม่ร้ายแรงมาก แล้วต่อมาเมื่อท่านประชุมเสร็จท่านก็ไปถวายพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็เรียกพระมาประชุมเพราะว่าทำวมหาราชเขาว่าอย่างนี้จะจะมีผลเป็นอย่างนี้ อันนี้เขาเรียก **ภณพระ** ภณ แปลว่า พูด พระพูด ยักษ์พูด

การทำโทษในทางพระวินัยมี 2 อย่าง โทษทางโลกติเตียนโดยไม่ผิดธรรมมีอยู่ แล้วก็โทษทางธรรม แต่ว่าบางทีชาวบ้านไม่ดี โทษทางธรรมผิดทางธรรมะ แต่ว่าชาวบ้านไม่ดี ชาวบ้านชอบ แต่ว่าพระลงนรกก็ต้องเว้นทั้ง 2 ฝ่าย คือว่า

1. ไม่ผิดธรรมะ ชาวบ้านเกลียดขึ้นทำไปอดข้าว
2. ชาวบ้านชอบ แต่ผิดธรรมะขึ้นทำไปลงนรกก็ไม่ได้ทั้ง 2 ฝ่าย

ลูกศิษย์ กราบเรียนถามหลวงพ่อก็คือที่หนูทำสังฆทาน แต่ที่นี้ผู้คนส่วนใหญ่เขาบอกให้หนูไหว้วันตรุษจีน ให้พวกที่ปล่อยผีออกมา ก็ทำไหว้กลางแจ้ง หนูก็ทำอยู่สัก 3-4 ปี เพราะตอนหลังนี้ แหม มันยุ่งเหลือเกิน หนูก็เลยมาเปลี่ยนเป็นมาทำสังฆทานให้เขา แต่ไม่ได้ทำวันตรุษจีน แต่ทำก่อนคงไม่เป็นไรหรอกนะคะ

หลวงพ่อก็คือ ปีที่หนูเขาไม่ปล่อยมาวันเดียวหรอก จ่ายล่วงหน้าจะดี อย่างเงินเดือนออกวันที่ 30 จ่ายตั้งแต่วันที่ 15 ละชอบไหม

ลูกศิษย์ ไม่เป็นไรนะคะ

หลวงพ่อก็คือ ไม่เป็นไรหรอก เพราะว่าอันนี้เข้าใจกันไปเอง เข้าใจกันไปเองว่าต้องวันนั้นวันนี้ปล่อยผีมา อย่างของเราพอถึงวันเสาร์ที่ วันเสาร์ที่ไทยปล่อยผี

ลูกศิษย์ แล้วเราไปนั่งทำกับข้าวนี้เขาก็ไม่ได้กิน

หลวงพ่อก็คือ ไม่ได้กินหรอก

ลูกศิษย์ เราก็คือทำบุญ ทำสังฆทานให้เขาให้ได้

หลวงพ่อก็คือว่าจะเป็นแบบ หมอทองคำ ที่ พิจิตร แก่ไม่มีพ่อ มีแต่เตี้ย เตี้ยตายไปแล้วก็ทำแต่งเด็ก ทำตึง ทำร้าน มีรถ มีธนบัตร แล้วก็เตี้ยแก่ก็เป็นคนไหว้พระ แก่เจอนอนอยู่เสมอ ไม่ถึง 10 วันหรือเคยมาอีหนู ไอ้เบ๊งค์ขี้เถ้าของมึงนี่ ดิดขี้เถ้าแล้วจะไปใช้อย่างไรวะ หนูใช้ไม่ได้หรือ เราที่เคยถามท่าน แล้วจะทำอย่างไร ก็ไปเข้าฝันไว้ชัดเจนเลย ถวายสังฆทานชิลูก ถวาย เตี้ยมีทุกข์หรือ หนูไม่ทุกข์หรือ ได้นี้ก็สบายมากขึ้น ที่เข้าท่านะไม่เสียเปล่าหรือ ทีหลังแก่ก็มาถาม วังไปถามที่วัด เราก็บอก ถวายสังฆทานที่ไหนก็ได้สังฆทานนี้เป็นบุญแก่ก็ไม่ยอมจะถวายที่วัด

ลูกศิษย์ อย่างนี้แก่ก็ต้องซื้อกระดาษเงินกระดาษทองทำบุญ แล้วก็แพ่งด้วย

หลวงพ่อก็คือแพ่ง ไปส่งขี้เถ้าให้ผี

ลูกศิษย์ เขาไปยืนดู แล้วก็บอกลืมนะไปอย่างหนึ่ง

หลวงพ่อก็คืออะไร

ลูกศิษย์ คือมีรถยนต์แล้วต้องถวายปี่น้ำมันด้วย

หลวงพ่อก็คือเออ จริงๆ ไม่มีน้ำมันวิ่งละลายโหงงซี (หัวเราะ) ถวายแต่ปี่ก็ไม่ได้ต้องซื้อน้ำมันไปถวายที่ วัดท่าซุง นั้น เวลาที่ไม่มีน้ำมันก็ไปเติมได้

ลูกศิษย์ ครับ มีรถเบนซ์ แต่ไม่มีปี่น้ำมัน (หัวเราะ)

หลวงพ่อก็คือจริงๆ มันจะวิ่งได้อย่างไร (หัวเราะ) มันถึงได้วิ่งช้า มีคนอยู่คนหนึ่งเจอรถงเด็กนี่ โน่นตั้งแต่ฉันยังขอมๆ แก่ไปกินข้าวต้มที่ ราชวงศ์ ดึก ต่อมาก็มียรถยนต์อยู่คันหนึ่ง สมัยนั้นแท็กซี่มันก็ไม่มี วิ่งผ่านมาจอดปั๊บ ถวาย ไปไหนครับ ไปที่โน่น โอ๊ย ผมจะไปเหมือนกัน บ้านอยู่ใกล้กัน ก็รีบนั่งไปด้วยกัน ก็ขึ้น ตอนนั้นขึ้นบ้าน ตอนนั้นเจอทางแล้ว แก่ก็ยังจะเข้าไปข้างหลัง แก่บอกทางนั้นมันสวนเข้าไม่ได้บอกไปได้เพราะเคยไปก็วิ่งแล้วเดินเข้าไป กลางคืนนี่อีตาเจ้าของบ้าน คนที่โดยสารรถมาด้วยก็แปลก เอ แก่ปึงไอง ย่องไปดู เห็นรถงเด็กวิ่งกันคึกเลย (หัวเราะ) รถงเด็กนี่แก่ขี้ได้ แต่อีตานั่นถ้าพูดตามส่วนมันก็ขานะ แต่ก่อนจะขานี่หัวโกรันแล้ว (หัวเราะ) แก่ป่วยจนหัวโกรันเลยด้วยความตกใจ เลิกแล้วถึงเล่าให้พรรคพวกฟังก็รู้สึกขำอีตอนนั้น ไอ้ความตกใจว่าเป็นผีนะ

ลูกศิษย์ บางคนเขาก็บอกว่าเคยมาได้ เคยกินได้ อะไรได้แล้วก็ไม่ได้นี่ ตอนนีเราเปลี่ยนแล้ว เราทำสังฆทาน

หลวงพ่อก็คืออันนี้ได้หมด ถ้ามีสิทธิ์โหมทนาก็ได้ ไม่มีสิทธิ์โหมทนาก็ไม่ได้ เมื่อกี้ท่านบอกว่าหมอนี่เคยเป็นอะไรกันมา บอก ถ้างั้นต้องรู้นิสัยในปัจจุบันกับนิสัยเมื่อก่อนนั้นมันเหมือนกันเป็นคนใจดีแต่จริงจังในงาน ไอ้งานนี่เอาจริงเอาจัง อย่างที่เขาเรียกว่าสู้ตาย

ลูกศิษย์ สู้จนคนไข้ตายเลย

หลวงพ่อก็คือใช่ ๆ ๆ (หัวเราะ) สู้ไปสู้มาหมอมตายซะก่อน

ลูกศิษย์ นิเวศน์เป็นอย่างไรยังสงสัยอยู่เลยครับ

หลวงพ่อ ไม่ใช่อะไร มันเหมือนกันนะ มันเป็นระบบประสาทอะไรของมันก็ไม่รู้อันนี้มันเกี่ยวกับระบบประสาทของเราด้วย ระบบประสาทตกไปนิดเดียวละมันเลย

ลูกศิษย์ คือ ผมไปสงสัยมันว่า เขาควรจะขึ้นแค่ดาวดั่งส์หรือเปล่า

หลวงพ่อ เออ ใช่ อีตัวนี้ร้ายกาจ เป็นนิเวศน์

ลูกศิษย์ จากดาวดั่งส์ไปยังเขตพระ คงไปอยู่ที่พรหม ตามไปที่พรหมไปพบไม่รู้อาจจะไปทางไหน

หลวงพ่อ ใช่ อย่างนี้เขาเรียกอวดอะไรดีนะ อวดหมู (หัวเราะ) ใช่วิธีตามคนตายนี้เขาไม่กะกันหรอก ก็นึกว่าตามคนที่ตายไปแล้วง่ายกว่า เราอย่าไปตั้งจิตว่าเขาจะอยู่ที่ไหนเลย อยู่ที่ไหนก็ตาม มันจะวิ่งถึงกันทันทีเลย

ลูกศิษย์ ครับ ตรงดิ่งเลย

หลวงพ่อ ตรงดิ่งเลย เรื่องสงสัยเป็นเรื่องธรรมดา ทำไปให้มันหายสงสัยก็อย่างมาใหม่นี้ ยังไม่หมดสงสัย ต้องทำงานกว่าจะหายสงสัย ต้องให้เชื่อมั่นในตนเองก่อน ก็ค่อยๆ ทำไป ทำไปเรื่อยๆ มันอดสงสัยไม่ได้มันก็สงสัยไปเรื่อย จนกว่าจะเข้าไปพบของจริง จิตเข้าถึงจุดสูงสุด ถ้าจิตเข้าแบบทรงตัวเราก็หมดสงสัย มันต้องทดสอบเอาอย่างนี้ดีกว่า เอามันพื้นต้นๆ เลย ก็คิดว่าสิ่งที่เราไม่เคยเห็นมันมีไหม สิ่งที่เราคิดว่ามันไม่เป็นไปมันเป็นไปได้แล้ว แบบหมอจะมาเป็นหมอได้ ขึ้น ก. ไก ข. ไข่มากกว่าจะมาเป็นหมอได้มันหลายปี อันนี้ก็เหมือนกันกว่าจะเข้าถึงที่สุดจะให้หายสงสัยต่อเมื่อจิตเข้าถึงเป็นพระโศคาบัน ถ้าไม่ถึงพระโศคาบันเพียงใดก็ไม่หายสงสัย จะตัดสงสัยได้ตั้งแต่พระโศคาบันขึ้นไป นี้ เขามีขอบเขต สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส พระโศคาบัน สักกายทิฏฐิ มันใจ แน่ใจว่าตัวตาย วิจิกิจฉา ไม่สงสัยในคุณพระรัตนตรัย สีลัพพตปรามาส คือศีลมันคง แล้วก็หมดสงสัยได้ต่อเมื่อทำอารมณ์เข้าถึงพระโศคาบัน อยู่ว่างๆ นี่ก็อยากจะยกภูเขาหิมาล้างทะเลนี้เอาไว้ใหม่ คือว่าอย่างนี้ยังอึดี้ ฝึกมโนมยิทธิป้อบแป็บก็ยังไม่เข้ามูมได้บ้าง วิชานี้มันไม่ใช่ของง่ายมันของยาก ถ้าหากว่ากำลังใจจับจุดไม่ได้จริงๆ นี้ เป็นปกติไม่ได้ ต้องเป็นพระอรหันต์ มีพระอรหันต์เท่านั้นที่จะมีอารมณ์ทรงตัวได้แน่นอน แล้วต้องรู้กำลัง ถ้าเป็นฆานโลกีย์มันก็วิ่งไปวิ่งมา วิ่งขึ้นวิ่งลงอยู่ฆานโลกีย์ เดี่ยวก็ดี เดี่ยวก็เลว เพราะว่าศีลยังไม่มันคง ทีนี้พอไปถึงพระโศคาบันอย่างพระโศคาบันนี่ก็อย่างหนึ่ง พระโศคาบันก็ยังมึริก ยังมีอยากรวย ยังมีโกรธยังมีหลง แต่ว่ามันอยู่ในขอบเขตได้ เพราะกำลังของศีล 5 ก็ยังต่ำอยู่ พอถึงสภิกาคามีก็ยังคงตัดความรัก ความโลภ ความโกรธ ความหลง ไม่ได้แต่บรรเทาลงพอถึงอนาคามีถึงจะตัดโทสะได้ เต็ดขาดแล้วก็ระคะได้เด็ดขาด กามฉันทะได้เด็ดขาด แต่ว่าถึงอนาคามีนี้ก็ยังอารมณ์หวั่นไหว ยังมีชานอยู่บ่อยๆ

อย่าง ท้าวมหานาม ถ้ามพระพุทธรเจ้า พระองค์ว่า ข้าพระพุทธเจ้าเป็นพระอนาคามี ทำไมจิตยังช่ายอยู่ พระพุทธรเจ้าบอก อนาคามีมันยังไม่หมด ต้องไปคู่สังโยชน์ 5 ท้าย รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา 5 ตัวนี้จะต้องไปตัดที่อรหัตมรรค อรหัตมรรคเต็มทีจึงตัดถึงพระพุทธเจ้าได้ อุทธัจจะ แปลว่า อารมณ์ฟุ้งซ่าน คือว่าต้องเป็นไปตามขั้น คือว่าเวลานี้จิตเราถึงไหน มันจะทรงตัวแค่ระดับนั้น ก็ต้องจับอันดับแรก จิตจริงๆ จับง่ายที่สุด ก็ถ้าไปเล่นสมาธิอย่างเดียวไม่ได้หรอก ถ้าเล่นสมาธิอย่างเดียวไม่มีผลแน่ชาตินี้ ตั้งใจเอาจิตทรงตัวนี้ไม่มีผลแน่

ก็ต้องไปคู่สังโยชน์ คือตัวละ คือตัวกิเลส ตัวสมาธินี้เหมือนคนเพาะกำลังกายเฉยๆ คนที่เพาะกำลังกายอยู่แต่ว่าไอ้สุนัขมันดุ ยังไม่ได้ตีขามันหักด้วย แรงเรามีดีเท่าไร? หมามันไล่กัดเท่านั้นแหละ ไซ้ใหม่ ตัวตีขาหัก ก็ต้องเอาไปตัดสังโยชน์ ความเป็นพระอริยะ เขาต้องดูอารมณ์ อารมณ์ที่เราเคยโกรธ กระทบกระทั่งวจา แบบนี้เคยโกรธขนาดไหน และชังอยู่กี่วัน เวลานี้เราปฏิบัติความดีไปกระทบวจาแบบนั้น โกรธเท่าเดิม แต่ว่าชังน้อยลงไหม ก็ต้องจุดนี้ละ ต้องดูแลไปคู่ตัวสมาธิไม่ได้ พอหนักเข้า หนักเข้าเรากระทบวจาขนาดนี้มันโกรธก็โกรธไม่เท่า

นี่แสดงว่า เราชนะขึ้นเยอะแล้ว ถ้าจะหมดโกรธจริงๆ ก็ต้องเป็นอนาคามีแล้วคนเขาก็เข้าใจพลาดอีกจุด คือเวลาที่เจริญสมาธิ จิตจะทรงตัวดี ถ้าเป็นฉนวนโลกีย์นี้ อารมณ์มันหนัก หนักแน่นมาก แต่พอเข้าตัดสังโยชน์นี้ตัวสมาธิมันจะเบาแทนที่จะหนักแน่น มันไม่หนักแน่น แล้วจิตมันทรง จิตทรงตัวไหน ถ้าหากว่าตัดสังโยชน์ถึงพระโสดาบันได้หนึ่ง มีความรู้สึกอยู่เสมอ ไม่ประมาทในชีวิต ว่ามันต้องตายแน่ แล้วประการที่ 2 เราเข้าใจในคำสอนของพระพุทธเจ้า คือใช้ปัญญาในการใช้พิจารณาเหตุผลในคำสอนของพระพุทธเจ้า ให้แน่นอน ชักไม่สงสัยแล้วประการที่ 3 สิ้นพหุปรามาส มันคงในศีล 5 แน่นอน คือว่าไม่หาละห์เหลี่ยมในการทำลายศีล 5 แล้วก็ 4 จิตมั่นในพระนิพพานแน่นอน ตรงนี้จึงจะหมดสงสัย ถ้าทำสมาธิไปถึงสมาบัติ 8 ได้อภิญญา 5 หรือว่าได้ 2 ในวิชา 3 ถ้ายังไม่ถึงพระโสดาบันเพียงใด ยังไม่หมดสงสัย เอ๊ะ ต้องเป็นพระโสดาบันเสียแล้วซิ (หัวเราะ) อยากจะเป็นช้าหรือเป็นเร็ว ต้องจ่ายเป็นเงินเดือน

ลูกศิษย์ คิดสวาทมากไหมครับ (หัวเราะ)

หลวงพ่อก มีชิ ต้องจ่ายสักสิบล้านเลย(หัวเราะ)

ลูกศิษย์ ถ้ามีก็จ่ายละครับ

หลวงพ่อก เออ ถ้าลองไม่จ่ายเป็นไม่ได้ ถ้าหากว่าจ่ายจริงๆ พระก็ชวยเลย (หัวเราะ)มันไม่มีหรอก มีแต่ของง่ายๆ พระโสดาบันนี้ พระโสดาบันยังมีผิวมีเมื่อย พระโสดาบันยังมีการประกอบอาชีพให้รำรวย พระโสดาบันยังมีโกรธ พระโสดาบันยังมีหลง พระโสดาบันกับสกิทาคามีมีศีล 5 แค่นั้นเอง แต่จิตอยู่พระนิพพานเป็นอารมณ์เท่านั้นของง่ายๆ ถึงบอกของเด็กเล่น ไซ้ใหม่ เด็กมันเล่นกระดุกคนแก่ชะเยอะแล้ว จุดสมาธินี้เป็นการฝึกรักษาอารมณ์ให้ทรงตัวอยู่ในขอบเขต เพื่อจะเอากำลังของสมาธิ

ตัวนั้นนะ มาระงับความชั่วด้านนี้ ตัวละเมิดศีล 5 แล้วก็สมาธิจะเริ่มเป็นตัวปัญญา
พิจารณาคำสอนของพระพุทธเจ้า จะได้ไม่สงสัยเท่านี้เอง ไม่เห็นยากเลยนะ
ลูกศิษย์ มันก็มีหลายเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม แล้วมันก็ต้องเข้าสังคมบ้านอะไรบ้าง มันก็
ลำบากเหมือนกัน

หลวงพ่อบ่น นี่แหละ ไม่เห็นลำบากเลย นี่ฉันไม่กินเหล้าเลย ยิ่งเดี๋ยวนี้ฉันไม่กิน (หัวเราะ) นะ
นี่พวกสาว ๆ ที่นั่งข้างหน้าฉันนี่ ฉันไม่ได้สนใจเลยนอกจากมันให้ตั้งค้ละก็เอา
(หัวเราะ) ไอ้เรื่องนี้ ถ้าเราไปห้วงสังคมก็แสดงว่าเราไม่ได้ห้วงความคิด จะต้องดูว่า
สังคมนั้นเป็นสังคมดีหรือสังคมเลว นี่ตัว วิจิกิจฉา จะหายไปก็ตรงนี้ ตรงตัวปัญญา
ตัวปัญญาจะมาได้เพราะสมาธิ สมาธิจะมีไม่ได้เพราะศีล ศีลจะมีใหม่ได้เพราะ
ปัญญาเหมือนกัน ปัญญาขึ้นต้น แต่ว่าเป็นปัญญาที่มีกำลังอ่อน พอวิจิกิจฉาถึงเหตุ
ผลได้ ไอ้ศีลตัวนี้ศีลนี้เขาแปลว่าปรกติ ก็ใช้ปัญญาพิจารณาดูว่า

พอ ปาณาติปาตา เวรมณี ชีวิตของเราอย่าให้ใครไปฆ่านะ ร่างกายของเรา
อย่าให้ใครมาทำร้ายนะ ถ้าเราไม่มีความต้องการอย่างนั้นคนและสัตว์ทั้งโลกมี
ความต้องการแบบนั้นเสมอกัน เราก็ต้องเว้น

อทินนาทานา เวรมณี หมอทำงานเกือบตายไม่ได้เงินเดือน ตั้งคลินิกรักษา
เกือบแยก็ไม่ได้ตั้งค้ ไอ้ทรัพย์สินที่ได้มาอย่าให้ใครขโมยนะ ถ้าต้องการขโมย
เมื่อไรบอกเลย เราไม่ต้องการให้ใครมาขโมยทรัพย์สินของเราไป เพราะว่า
หาได้ยาก คนอื่นเขาต้องการเช่นเดียวกัน ปกติของคนและสัตว์ทั้งโลกมีความ
ต้องการเสมอกัน

ข้อที่ 3 คนรักเราไม่ต้องการให้ใครมาแย่ง เขาก็ไม่ต้องการให้ใครไป
แย่งคนรักเขา

ข้อที่ 4 เราต้องการรวาจจริง ไม่ต้องการคำโกหก ไอ้คนอื่นเขาก็ไม่
ต้องการคำโกหกเหมือนกัน

ข้อที่ 5 เราไม่ต้องการบ้า เขาก็ไม่ต้องการบ้าเหมือนกัน มันแค่นี้เอง มัน
แค่นี้เอง มันก็เหตุผลธรรมดาๆ

ลูกศิษย์ แหม แล้วมันจะหายสงสัยได้อย่างไร อันนี้ผมว่ามันต้องมีกลอุบาย มีวิธีการสัก
อย่างหนึ่ง เพื่อจะตัด

หลวงพ่อบ่น อ้อ ง่ายนิดเดียว อ้าวไม่ละเมิด เท่านี้พอ อุบายนิดเดียว ฉันไม่ทำอุบายมีข้อเดียว
แน่นอน แต่อย่าลืมนะต้องค่อยๆ ลดไป ค่อยๆ ลดไปสิ่งที่มันมีอาการชินอยู่แล้ว นี่
มันลำบาก

ลูกศิษย์ คิดเฉยๆ ได้ไหมครับ

หลวงพ่อบ่น คิดเฉยๆ

ลูกศิษย์ ครับ
หลวงพ่ อ้อ คิดไม่เป็นศีลไม่ขาดหрок ไม่ขาด ศีลจะขาดต่อเมื่อลงมือกระทำแล้วทำสำเร็จ
นั่งคิดนี้ยังไม่ปรับเป็นโทษ เอาด้านธรรมะเข้าหา จิตมัวหมอง แต่ว่าคิดนี้ยังไม่
เป็นไร พอเรายังตัวก็เข้ามาใกล้แล้ว แล้วต่อไปมันก็เลิกคิด มันก็ลบก้นอยู่อย่างนี้
ลดจากการกระทำ ลดจากทำมากมาทำน้อยลง ลดจากการลงมือทำมาเหลือแต่คิด
พยายามลดจากการคิด แต่ว่าศีลหรือว่าสมาธิหรือว่าวิปัสสนาญาณจะทรงอยู่ได้
ด้วยกำลังของพรหมจิต 4 ถ้าทรงกำลังของพรหมวิหาร 4 ได้จิตจะทรงตัว เรื่องศีล
ไม่ต้องเป็นห่วง หรือว่าไม่ต้องเป็นห่วงเลยเพราะว่าไม่ทำเลยค่อยๆ นะ อย่าลืมนะ
หมอเรียนหนังสือมา กว่าจะเป็นหมอได้มันหลายปีนะ

ลูกศิษย์ ทำทีละข้อไม่ได้หรือครับ ไม่ต้องพร้อมกันทั้ง 5 ข้อ
หลวงพ่ ได้ ก็ลดไปที่ละข้อซิ ลดไปที่ละข้อ ละข้อ เท่าที่กำลังจะลดไปได้ก็ลดไป แต่อย่า
ไปรีบตายชะก่อนนะ ไอ้ข้อที่ยังไม่ได้ลดมันลดไม่ทันนะ(หัวเราะ) เอาอย่างนี้ซิ เอา
ประเภทวันหนึ่งเราตั้งใจตั้งแต่ 6 โมงเช้าถึง 9 โมงเช้า เราจะไม่วัดศีลทั้ง 5 ข้อ
เอาให้ได้วันละ 3 ชั่วโมง ไซ้ใหม่ เอาทั้ง 5 เลข อีช่วง 3 ชั่วโมงนั้น มันไม่วัดแต่
ให้มันแน่นอนไปเลย เลิกจากนั้นไปแล้วเราอยากพร่อง เราก็ต้องถ้อมมันเป็นเรื่อง
ธรรมดา แต่ก็ถือว่าไม่จำเป็นเราไม่ทำ จริงไหม เอาอย่างนี้ดีกว่าจะสบายกว่าเยอะ
แล้วไม่ช้า 3-4 ปีก็หมด

ลูกศิษย์ ก็บางทีเราตั้งใจไว้ดี แต่พอมาถึงตอนที่รู้ว่าขาดแล้วใจมันไม่สบาย
หลวงพ่ (หัวเราะ) เออ ไซ้ๆ อย่างนั้นดีแล้ว พอเริ่มรู้ว่าขาดแล้วใจไม่สบายแสดงว่าจิตดีมาก
เลย เออ อย่าง นายอำเภอสามเงา นี้ วันนั้นไปเทศน์แกบอกว่ถ้าถามนายอำเภอ
รักษาศีล 5 ครบไหม แกบอกไม่ครบแกบอก โอ นายอำเภอยังเป็นสัตว์นรกอยู่
ชาวบ้านก็เป็นสัตว์นรกกันหมดแหละ เราเทศน์อย่างดี แกดี ถึงจะดีเราก็ต้องพูดให้
เหมาะ ไม่ดีเราพูดไม่ได้นะ ที่นี้ทั้งผิวเมียถามทำอย่างไรจะรักษาได้ บอก เอ้า ตั้งแต่
เช้า 6 โมงเช้าถึง 9 โมงเช้า ที่นี้เมียแกก็สงสัย มันอดโมโหฆ่าลูกเราดีลูกด้วย
ความหวังดี ศีลไม่ขาดหрок มันไม่ขาดจริงๆ ให้สัญญากันวันละ 3 ชั่วโมง และให้
สัญญาว่าประมาณไม่เกิน 3 เดือน แต่เดือนเศษนี้แกมาวัดแล้ว เรียบร้อยทั้งผิวทั้ง
เมียบอกเรียบร้อย อยู่ทรงตัวแล้ว ก็อวาระวังศีลวันละ 3 ชั่วโมง อย่าลืมนะ จิตมัน
ทรงอยู่ใน **สถานุสสติกรรมฐาน** วันละ 3 ชั่วโมง มันเป็นฉานนะอีตัวระวังนี้แต่งด
ไม่พยายามทำให้มันเป็นฉาน ไอ้ฉานตัวนี้ไม่ต้องออกไปนั่งหลับตาอาศัยความเคยชิน
เมื่อชินหนักๆ เข้ามันก็ทรงตัวอยู่ได้ตลอดเท่านั้นเอง แล้วก็อย่าไปนึกว่าทำวันเดียว
มันได้เสร็จ อันนี้ไม่ถูก ต้องค่อยๆ ลด แต่ที่ลูกหมอบอกว่าไปละเมิดของเขาปั๊บ
ใจไม่สบาย อันนี้ดีมากแล้ว

มี หิริโอดตปปะ ที่ทำ พอทำเข้าแล้วบึ้งรู้สึกละคายใจตัวเองห้วนไหว
ตัวเอง ตัวนี้ทำให้การใช้ศีลทรงตัวใช้ได้ ก็ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีพอไปถึง พระยายม
ต้องบอกลให้สอบสวนนาน ๆ หน่อย (หัวเราะ) กว่าเงาจะเอาลงนรกได้ก็ต้องสอบสวน
กันหลายเที่ยว ควรจะเอาลงเร็วไม่เอาลง(หัวเราะ)

- ลูกศิษย์ ไช้ไก่ที่มันมีเชื้ออยู่นะคะ ถ้าทานไปนี้จะผิติดไหมคะ
- หลวงพ่อ ไม่ผิติดละ ชนคิดเลย (หัวเราะ)
- ลูกศิษย์ ที่เขาทานเป็นยากันนะคะ
- หลวงพ่อ ไม่รู้ละ กินไม่เป็นไร แต่ทูปเป็น ใครเป็นคนทูปให้ไช้แตก
- ลูกศิษย์ ไม่ใช่ ไช้เขาอบไว้จะเอามาฟักนะคะ เขาตอกออกมามันจะเป็นตัวเล็กๆ เขาทาน
กันนะคะ
- หลวงพ่อ ได้เดินลงนรกได้เขาไม่ห้าม ปาณาติปาตา เวรมณี
- ลูกศิษย์ หนูไม่ได้ทานนะคะ
- หลวงพ่อ ไม่ว่าคนหรือสัตว์ก็ตาม ถือนับตั้งแต่วันแรกที่ปฏิสันธิ เขามีชีวิตแล้ว
- ลูกศิษย์ แต่ตัวนิดเดียวนะคะ
- หลวงพ่อ ตัวนิดเดียวมะมันแทรกได้มาก มันเข้าไปสิงในตัวได้มาก เวลาตายเขาจะช่วยดันลง
ไปนรกเลย นี่ถ้ายักษ์ตัวใหญ่ มานะ เห็นเขอตัวเล็กนิดเดียว จะกินเขอ เอาไอ้คนเล็ก
ดี ไอ้คนโตๆ นั้นกินเลยคำพอดักเข้าปากกรูบกินหมดเลย ยุงละชิ เราชอบไหม
- ลูกศิษย์ เพราะว่าเคยอ่านในหนังสือพันโลกนะคะ แล้วเขาบอกลให้ทานอย่างนี้ก็เลยซื้อ
มาให้คุณพ่อทาน อย่างนี้หนูก็ผิติดชิคะนี่
- หลวงพ่อ ผิติดไม่เป็นไร ชิไม่ขาด แต่มันชนคิดจนชิลนุบ (หัวเราะ) เขออย่าไปชนชิลเข้าชิ
ชิลตั้งอยู่เนี่เราเดินทางนี้ชิลจะขาด ได้อย่างไร มันผิติดกันชนมันฟังเลยไม่ใช่ผิติด
มันชนชิลขาดไปแล้ว เออ เป็นเรื่องธรรมดาคนที่ไม่ละเมิดชิลอย่างจริงจิงคือ พระ
โศดาบัน อย่างต่ำก็พระโศดาบันขึ้นไป คือ ไม่สงสัยในพระพุทเจ้า ในพระธรรม
ในพระสงฆ์ ไม่ละเมิดชิล 5 มิจิตรักพระนิพพานเป็นอารมณ์ ถ้าเราบอกลว่าไม่สงสัย
ในคำสอนนี้ เขาจะพูดเลยว่ต้องเป็นพระโศดาบัน แต่อย่าลิมว่ในเวลาเนี่พระ
โศดาบันเคลื่อนโลก จะไปรู้ได้อย่างไร ดีไม่ดีเขาเป็นขอทาน ขอทานเนี่เป็นพระ
โศดาบันได้ง่ายกว่าเรา แกไม่ต้อขโมยใครอย่างพวกโศเภณีเนี่เขาเป็นโศเภณีจริง ๆ
แล้วเขาขายตัวเขาจริง ๆ นะ ไม่ได้มีชิลขาดเลย จะไปโทษเขาว่าเขาเป็นคนชั่ว เขา
ชั่วที่ไหน ไอ้เราชิ เออเอาตักไปให้เขา (หัวเราะ) ไอ้ตัวเองชั่วจะไปโทษคนอื่นเขา
ชั่ว เราไปวัดกันที่ชิล โศเภณีตัด ปาณาติบาต ตรงไหน เอออย่างแท้นะ เขาเป็น
อทินนาทาน ตรงไหน ตกลงราคากัน เขาเป็น กาม ที่ไหน เขาไม่แย่งฝว่ใคร มัน

เป็นการค้า มุสาวาท ตรงไหน เขาเป็นโสเภณีแล้วเขาขาด สุรา หรือก็เขาไม่กิน สิริ
มา อัครโสเภณี หญิงมีความงดงามเป็นโสเภณีแล้วยังมีราคาสูง ท่านเป็นพระ
โศดาบัน

ลูกศิษย์

แต่เขาไปเบียดเบียนสามีเขา

หลวงพ่

ไม่ผิด เขาไม่ได้แย่ง ใอันนั้นมันมาหาเขา อันนี้เขาไม่ได้แย่งสามีเขานี้เขาถือเป็นเรื่อง
การค้าอย่างเดียว นี่เขาผิดคิดสามีจริง เขาไม่ถูกคิดสามี (หัวเราะ) หันมาแย่งคนรัก
ใอันนั้นวิ่งไปหาเขา มันเอาความใคร่ตัดไปเขาก็ไม่ดึงเอาไว้ จะหาว่าเขาผิดไม่ได้
คิดก็ดองไม่หลายตัว ตัวข้อเท็จจริงตามข้อของคิด ถ้าหากว่าเป็นคนไปหลอกลวง
เขา เขามีสามีอยู่แล้วหรือมีภรรยาอยู่แล้ว ไปหลอกลวงเขามาล่วงเกินสามีของตน
อันนี้เป็นการเลว อันนี้เขาตั้งร้านค้าไข่มุใหม่ พวกกรดแท้กชี้ เราจะถือสิทธิ์รดคันนั้น
เป็นของเราได้ไหม หือ หมอ หมอขึ้นแท้กชี้หรือขึ้นรด รดคันนั้นไม่ใช่รดของเรา
นะ ไปถือว่าเขาขโมยรดเขาไม่ได้ไข่มุใหม่ เดียวจะไปตั้งค่าโดยสาร (หัวเราะ)

ผู้หญิงหรือผู้ชายนี้มีคนปกครอง ถ้าไม่มีพ่อไม่มีแม่ก็ต้องมีเมียปกครอง
ไม่ใช่ว่าเฉพาะสามี ภรรยาใคร หญิงโสดยังมีปกครอง ผู้ปกครองมี ถ้าอย่างอาตมา
ไม่มีใครปกครอง ไม่เป็นไร (หัวเราะ) แต่ว่ารับรอง โทษกาเมไม่มี (หัวเราะ)

เออ เหมือนลูกศิษย์ หลวงปู่พื้น ที่เกิดสงครามใหญ่วันที่ 30 ถ้าวันนี้ไม่คืน
ตัวละบูกแน่ เขาว่าอย่างนี้ละ นี่ก่อนจะลงมาฟังข่าวเราเปิดวิทยุไปเจอะเข้าพอดี
รู้จักกัน 2 องค์ แต่ว่าข่าวเมื่อเช้ามีดฟังข่าว ไม่รู้สถานีไหน เขาอ่านข่าวจาก
หนังสือพิมพ์ฉบับไหนไม่ทราบเขาบอกว่ามีคนเห็นว่าตายแล้ว ผู้คนที่ลงมือก่อการ
ร้าย คนที่ลงมือแทงคือผู้ก่อการร้ายหญิง แล้วหนังสือพิมพ์ก็ฟังข่าวมา อาจจะแน่
หรือมแน่ก็ได้ พระชุดงค์ไป 7 องค์ แล้วก็ปล่อยมา 5

ลูกศิษย์

แล้วอีก 2 องค์ ที่ถูกยึดไว้ละครับ

หลวงพ่

มันก็ยังไม่แน่ นี่ก็บางช่วงก็บอกว่าตายแล้ว อย่างนี้ก็ยังไม่แน่นอน แต่มีเขาบอกมี
ผกค กลับใจ เคยบอกว่าเมื่อหลายปีก่อนเขาเคยจับพระอย่างนี้ไป 2 องค์ แล้วก็ฆ่า
เขาเหมือนกัน ที่นี้เห็นชุมนุมกันเป็นการใหญ่ เอ้อ ชุมนุมกันเป็นการใหญ่ ว่า
ชาวบ้านจะนุก อีคนนี้รู้สึกจะเสียดะแนนไปมากเลย เสียดะแนนนิยมไปมาก

ลูกศิษย์

เป็นศัตรูกับชาวบ้านด้วย

หลวงพ่

ใช่ๆ นี่ที่แกทำพลาดไป มันถึงวาระมั่ง อย่างที่ สุราษฎร์ นี่ก็มีหน้าตาคงคี่ที่เขาไป
ทำศพอยู่เนี่ย เมื่อ 2 ปีที่แล้วว่ามีอยู่องค์หนึ่ง องค์นั้นหรือเปล่าไม่รู้ ที่นั้นเขา
สงเคราะห์คนแบบนี้ อย่างที่พวกเราทำกันนี้ นี่เขาทำศพกันเมื่อเร็วๆ นี้ จะองค์
เดียวกันหรือเปล่าไม่ทราบ ถ้าแกทำแบบนี้ก็แสดงว่าคะแนนเสียงแตกไปมาก

ลูกศิษย์

มีบางวัดพระก็เป็น ผกค เหมือนกัน แต่ท่านจะเป็นจริงหรือไม่จริงก็ไม่ทราบ

หลวงพ่

ก็เขาจะเป็นหรือไม่เป็นก็ไม่ทราบ จะเอากับเขาแน่ มีเยอะละสิ เป็นนี้หลายแล้ว แต่
ว่าที่มาจากฝั่งโน้นมาบวชก็มี และก็บวชจริงจังนี่ก็เห็นแก่เงินก็มี ทว่าจะเป็น ผก
หรือไม่ การรับลัทธิตอมมิวนิสต์นี้เป็นมาตั้งแต่ทำสงครามโลกครั้งที่ 2 มีบางวัดที่
เป็นไปตั้งครั้งหนึ่งแล้วเวลานี้มันก็กระจายออกมาข้างนอก เหมือนกับมีการอบรม
เขามีทุน ตั้งสถานที่อบรม ให้มาอบรมเดือนหนึ่ง อบรมเสร็จให้เงินเดือน 500 บาท
ให้เลยนะ แล้วก็ถ้าไปทำงานสงเคราะห์ประชาชนตามชายแดนให้เบี้ยเลี้ยงเลยวัน
ละ 30 บาท แล้วเขามีของให้ อันนี้มัน 2-3 ปีมาแล้วนะ ตอนนี่เขาเปิดเผย ก็ขนาด
ไปประกาศกับพระกลุ่มใหญ่แล้วก็ผู้ที่บวชเข้ามา มันมาบวชไม่จริงก็เยอะ เขาเรียก
อุปสมชวีกา อาศัยศาสนาเลี้ยงชีวิต พอเขาให้ตั้งค้ำเฮโล ต้องการ อันนี้มีเยอะมัน
ไม่ใช่ไม่มี เวลานี้เดือนเงินเดือน 500 บาทนี้รู้สึกจะได้มาก แล้วก็คนที่ไปอบรม
เขาประกาศตนขึ้นเป็น **มหาบดี** แล้วก็เป็นอย่างจริง ๆ ไอ้คนนี่มันเป็นตั้งหลายอย่างนะ
เป็นพระครู เป็นเจ้าคณะอำเภอ เป็นคณะตำบล มันเป็นอย่างจริง ๆ เราจะไปว่าเขา
อย่างไร ที่คุณหมอนี่นี้ใกล้ ๆ บ้านคุณหมอนี่มี เอ คุณหมอ บ้านอยู่แถวไหน

ลูกศิษย์

อยู่เมืองนนท์ครับ

หลวงพ่

เมืองนนท์ เมืองนนท์นี่ก็ไม่ไกล ใกล้บ้านคุณหมอนี่พอดี (หัวเราะ)นี่พวกนี้อาศัยมี
คนเชื่อว่าเป็น **มหาบดี** เชื่อก็คือของ **มหาบดี** มีความรู้มันก็เข้าแทรกง่ายนะ ยิ่งนัก
ท่งนักเทศน์นี่ก็ยิ่งชอบใหญ่ ได้เข้าถึงประชาชน มันเข้าถึงคนกลุ่มใหญ่ แล้วพวกนี้
เขาก็ฉลาด เขาเอาออกมาทีละนิด นโยบายของเขาไม่เอาออกมาหรอก เอามาที
น้อย ๆ เวลานี้เขาก็ตื่นตัวกันมาก แต่ว่าตามชายแดนเราก็ต้องคิดเหมือนกันอย่างที่
แมริม นี่ก็ไปตั้งธนาคารข้าวกันแยะ เป็นกรณีพิเศษเหมือนกันเอาลง 3 จุด เพราะ
อะไร เพราะว่ามันมีพระอยู่ด้วย แล้วก็มิชชาเวเดิม **แมริม** นี่เขาตั้งใจให้มานานแล้ว
แต่ว่าจังหวะมันก็ได้ ไม่มีผลมาก เพราะว่าเขาบอกว่าการเกษตรจังหวัดไปจ้าง
ชาวบ้านทำงานเดือนกว่าไม่จ่ายดั่งค์ พอไม่จ่ายดั่งค์ ไอ้พวกนั้นตั้งธนาคารข้าวเลย
มาช่วยเลยเสร็จ ทีนี้เราก็ต้องเพิ่มงบละซิ ลงไม่มีเราก็มีแต่ใจ(หัวเราะ) ทีนี้ทหาร
ฝ่ายตชด. เขาก็ต้องไป อันนี้ได้คนดึงกลับ หรือไอ้คนสร้างมันมีไม่กี่คน จะปริมาณ
น้อยมันก็น้อย ไอ้คนทำลายมันก็มีมาก คนที่เข้าป่าอย่าไปโทษว่าเขาเลวทุกคน
ไม่ได้ ต้องหาไอ้ตัวต้นทำให้เขาเลวก็ไปปราบในดงใบแหมอยู่นั่นแหละ ไอ้คนที่
สร้างไร่อยู่ในป่าเน่ปราบไอ้ไฟจะไปดับที่เปลวไฟมันไม่มีทางหรอก ไหม้บ้าน
หมด นี่ก็เหมือนกันแหละ การเข้าดงเข้าป่าไปเจอไปคุยกันนะไม่ดีหรอก เรา
จะต้องรู้เหตุผลว่า เข้าไปเพราะอะไร ทุกคนเขาอยากสงบ เขาอยากอยู่สบายเขาจาก
ไปแล้วเขาก็คิดถึงพ่อ คิดถึงแม่ คิดถึงลูก คิดถึงเมีย คิดถึงพี่ มันเหมือนกันทุกคน
ไม่ใช่เราจะไปคิดว่า ไอ้ป่ามันดี แต่พออยู่ละไม่เป็นสุข แต่ต้องใช้ศัพท์ว่า ไปตาย

เอาดาบหน้า นี่เขาทนไม่ไหว ถ้าผมอยู่ต่อไป ผมยังไม่ทราบว่าจะถูกยึดเชิดซื้อหา
ในคดีไหน แบบไหนบ้างก็แน่ แล้วก็เราจะต้องโทษฝ่ายเดียวคือ ตำรวจ ไม่จริงนะ
ไอ้ตำรวจมันก็ไล่คนเข้าป่าเหมือนกัน ไอ้คนที่ไม่ใช่ตำรวจนะชิวรี่กว่าอีกมันร้าย
มาก นี่ เห็นไหม ที่ แมริม นะ คนๆ เดียวไล่คนไปเป็นปีเลย คือไม่จ่ายเงินเดือน
เขาก็คน ไอ้พ่อก็ต้องเข้าป่า ไอ้แม่ไอ้ลูกก็ต้องเข้า ไซ้ไหม นี่งานง่ายๆ แค่นี้ เอา
เปรียบกันขนาดนี้ นี่ก็ลำบากโยมต้องการธรรมะแบบไหน

ลูกศิษย์

อยากจะให้หลวงพ่อบิณฑายคำว่า วิตก วิจารเจ้าค่ะ

หลวงพ่อ

วิตก วิจาร ก็แปลว่า जानตก แดกเลย (หัวเราะ) คำว่า วิตก เขาแปลว่าตริก โยม
วิจารเขาก็แปลว่า ตรง ถ้าเราคิดถึง ถ้าเราคิดถึงปานลูกนี่อย่างนี้เขาเรียกว่า วิตก
อยากจะรู้ไอ้ปานลูกนี่มันทำด้วยอะไร อย่างนี้เขาเรียกวิจาร เท่านั้นเองนะ แล้วถ้า
วิตก วิจารในกรรมฐาน ไอ้ที่นั่นปฏิบัติกรรมฐานจึงมาหลายรายการ ไอ้คนที่จึง
รวมทั้งเอาตามด้วยถ้าเราไม่จึงเอง เราจะรู้ได้อย่างไร ไซ้ไหม คือไอ้คำว่าจึงนี้
หมายความว่าถ้าเจริญพระกรรมฐาน ฌานนะมันมีอยู่ 4 ฌาน ฌานที่ 1 เรียกปฐมเน
ฌานที่ 2 เรียกว่า ทุคิยฌาน ฌานที่ 3 ตติยฌาน ฌานที่ 4 เรียกว่าจตุตถฌาน

สำหรับฌานที่ 1 ท่านบอกว่า มีองค์ 5 คือมีวิตก วิจาร ปิติ สุข และเอกัคคตาหมายความว่า คน
ที่เจริญกรรมฐานฌานที่ 1 ต้องมีวิตก คือ อารมณ์นึกด้วยวิจารมีการใคร่ครวญไปในตัวเสร็จ ปิติ มี
ความอิ่มใจ สุข เมื่อปิติถึงที่สุด อารมณ์มันก็เป็นสุข เป็นสุขตัวนี้มันเป็น นิรามิสสุข สุขนี้สุขจริง เรา
หาที่เปรียบไม่ได้ และเอกัคคตาก็มีอารมณ์ทรงเฉพาะอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง จิตไม่วอกแวก

ที่นี้พอมมาถึงฌานที่ 2 ท่านบอกว่าตัดวิตก วิจารหมด ทิ้งไป เหลือแต่ปิติ สุขและเอกัคคตา
มาตอนนี้นักเจริญกรรมฐานมาตั้งแต่สุขขวิปัสสโก จึงเอาตรงนี้ ที่ว่าจึงก็เพราะว่า ในขณะที่จิตที่จิต
เราเป็นสมาธิ ตั้งแต่ขณิกสมาธิที่ดี ขณิกสมาธินี้เขาแปลว่า สมาธิอันเล็กน้อย อุปจารสมาธิแปลว่า
สมาธิใกล้ฌาน คือว่าจิตเข้าถึงปฐมฌาน ต้องมีอารมณ์ 5 ทรงตัว แต่ว่าอารมณ์ 5 นี้ เราไม่ต้อง
คำนึงถึง คำนึงแต่วิตก วิจาร ก็หมายความว่า ตั้งแต่สมาธิอันเล็กน้อยถึงปฐมเนยังมีคำภาวนาอยู่ ไอ้
วิตก วิจารในการเจริญกรรมฐานนี้ หมายความว่า เราจะภาวนา วิจาร เรารู้ตัวว่าคำภาวนานี้ถูกหรือ
ผิด อันนี้มันผิดวิจาร นี่ปฐมฌานยังทรงอยู่ พอเข้าถึงฌานที่ 2 จิตละเอียดมากขึ้น ตัววิตก วิจารมัน
หายไปเอง มันจะหยุดภาวนาไปเฉยๆ จิตสบาย มีความเอิบอิ่ม ปิติ เป็นที่ตั้ง แล้วมีสุขก็มีจิตทรงตัว
ตอนนี้แหละที่บอกว่านักเจริญกรรมฐานจึงพอจิตไม่ภาวนาอย่างเดียว พอรู้ตัวมานิดเดียวก็ตาย ลืม
ภาวนาซะแล้ว ไซ้ไหม ไม่รู้เราหลับไปหรือลืมภาวนา แคภาวนาพุทโธ ก็จับต้นชนปลายไม่ถูก อันนี้
ที่ว่าจึง จึงเพราะตัวนี้นะ คือความจริงเขาคิดว่าตัวแล้ว แต่ความจริงมันดี ความรู้เราคิดว่าตอนนั้นเรา
ลืมภาวนาไป คิดว่าเรานั่งหลับ แต่ความจริง ถ้าหลับมันก็ลืม ถ้าหากเราลืมภาวนา มันลืมไม่ได้
เพราะจิตทรงตัวแต่พอถึงฌานที่ 2 ที่นี้คำภาวนาไม่มี แต่ว่าเราอย่าไปรีบหยุดซะเองนะ ให้มันหยุด
ของมันเองนะ พอถึงฌานที่ 2 เป็นที่ตั้งเกิดคือ

1. คำภาวนาหยุดไป
2. ลมหายใจเบาลง
3. จิตใจมีความเอิบอím มันเป็นอย่างหนึ่ง รู้สึกชุ่มชื่นมาก

ทีนี้คำว่า วิตก วิจาร โยมถามเมื่อกี้ก็ หมายถึงความว่า ขณะใดที่เรานึกถึงว่าจะภาวนา ตัวนั้น เป็นวิตก และขณะที่เราภาวนาอยู่ เรารู้ว่าภาวนาถูกหรือผิดมันชินอยู่ อันนี้เป็นวิจารใช่ไหม อันนี้ ไม่ยากหรือกโยม

สนทนาสายลม 12

วันจันทร์ที่ 9 มีนาคม 2524

หลวงพ่อบ๊วย มีอะไรคุยใหม่ เอ้าว่าซิ เห็นมองๆ หน้าว่าเลย
ลูกศิษย์ (ไม่ชัด) แต่ว่าภารกิจทางบ้านคงมี ลูกก็ยังเล็ก แล้วก็ปัญหาครอบครัวอาจจะมี ก็ทำ
ไม่ได้ อยากจะทราบว่าเป็น (ไม่ชัด)

หลวงพ่อบ๊วย จะเอาอย่างแบบสมาธิมั่นคงหรือชั่วครวญล่ะ

ลูกศิษย์ ก็อยากจะไปได้ไปเรื่อยๆ ละคะ

หลวงพ่อบ๊วย เอามั่นคงเลยไหม

ลูกศิษย์ ยังไม่มั่นคงล่ะ

หลวงพ่อบ๊วย ไม่ใช่ อยากจะเอามั่นคงไหม

ลูกศิษย์ อยากจะเอามั่นคง

หลวงพ่อบ๊วย เผลอเลย ทำอย่างนี้คุณ เดียวก่อนๆ เวลาว่างมี

ลูกศิษย์ มีหวังคะ

หลวงพ่อบ๊วย ไม่ใช่ เดียวฉันจะพูดให้ฟัง เวลาว่างของคุณมี พอว่างเวลาที่ลูกหลับเวลาที่เรานอน
ตอนนั้นนะใช้เวลาภาวนาให้หลับไปเลย แล้วอย่าไปถ่วงนะ ถ้าภาวนาถ่วงจะ
หลับปล่อยเลย ถ้าภาวนาไปถ้าจะหลับ ถ้าจิตไม่ถึงปฐมฌานมันจะหลับไม่ได้ ก็ไม่
ต้องใช้เวลามากนะ ถ้าภาวนาไป ภาวนาไปได้ 2-3 คำก็หลับ ก็ต้องปล่อยเลย
เพราะว่าจิตเข้าถึงฌาน ถ้าขณะที่หลับอยู่ก็ถือว่าเป็นการทรงฌานอยู่ตลอดเวลา ถ้า
ตายเวลานั้นเป็นพรหมเลยนะ เวลาตื่นขึ้นมาถ้าลูกยังไม่ตื่น ตอนนี้อยู่ต้องลูก ถ้าลูก
มันจะเคลื่อนเพราะจิตเป็นฌานอยู่เวลาหลับไข่มุกกลับไปภาวนาอีกชั่วครู่หนึ่งตาม
สบาย ถ้าจิตมันตื่นก็เลิกกัน แล้วก็ถ้าเวลายามว่างๆ เดินไปเดินมาหรือทำอะไรอยู่
อย่างเราจะนึกภาวนาแก่นาทีสองนาทีไม่ต้องไปนั่งสมาธิหรอก นั่งตามสบายๆ
บางทีมันจะว่างหรือเปล่านั่งตากลมเล่น เก้าอี้ก็ได้ มันอยู่ที่จิต ถ้าคุณทำจุ่มจุ่มๆ
แบบนี้จะมีอานุภาพมาก มีอานิสงส์มาก แล้วก็ประโยชน์มากด้วยดีกว่าถือตาม
เวลา ถือเวลาเท่านั้นเท่านี้ถึงจะทำ แต่มันก็ไม่แน่นอนอย่างนี้แน่นอนกว่า

เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ถ้าหากว่าคุณยังไม่หลับไข่มุกใหม่ คุณใช้ภาวนาสัก 10
วาระ ถ้าหากเราภาวนาว่า พุทโธ หรือ นะมะ พระระก็ตาม ครบ 10 ปีบนับนิ้วก็ได้
เรานับนิ้วให้รู้นิ้วด้วยว่า 1 นะ 2 นะ เท่านั้น แต่ว่าขณะที่ถ้ายังไม่ครบ 10 ถ้าจิตมัน
ฟุ้งซ่านไปคิดอย่างอื่นก็ตั้งต้นใหม่ ถ้าถึง 10 ก็เลิก ถ้าจิตยังสบายอยู่เราอยากจะทำ
ต่อก็เอาอีก 10 เท่านั้นพอ ก่อนหลับ 10 ถ้าตื่นมาก็ 10 เท่านั้นก็เยอะเยอะแล้ว อานุภาพ
ก็มาก แล้วถ้าทำอย่างนี้นะไปสักเดือนหนึ่ง คุณจะทรงสมาธิได้เกินครึ่งชั่วโมงวิธี
ทำเขาต้องทำแบบนี้ไอ้ที่เราทำกันจริงๆ ไม่เข้าใจ เขาต้องเอาเท่านั้นเท่านี้ นี่ไม่

สำเร็จหรือก็คือว่าคุณอย่าใช้เวลาเยอะ ทุกคนมันก็เหมือนกันนะ ไม่จำเป็นอย่าใช้เวลาเยอะหรือถ้าใช้มากเกินไปนี่มันเป็นการฟิ้นแล้วไม่ได้ผล ถ้าเราจะภาวนาก็ไม่ต้องไปนั่งขัดสมาธิ ที่ไหนที่มันสบายก็นั่งเล่นไปแต่ต้องไปรงนิคนะแล้วก็ภาวนาไปเลยจับลมหายใจเข้าออกแล้วก็ภาวนาไป ถ้ามันฟุ้งซ่านแล้วเราก็หลีกเลี่ยงไปฟิ้นเท่านั้นพอ แต่ถ้าเวลาที่มีความสำคัญที่สุดก็คือเวลาที่มันจะหลับ ตอนนั้นภาวนาให้กลับไป เด็กก็หลับแล้วท่านก็หลับแล้ว ถ้าหลับก็ปล่อยก็ปล่อยให้มันหลับไป พอตื่นขึ้นมาอีกนิตหนึ่ง อย่าลุกขึ้นมางั้นนะ ถ้าลุกขึ้นมางั้นนะอารมณ์มันจะเคลื่อนเท่านั้นพอ เหลือแหละเลย ที่ฉันบอกพอเพราะอะไร เพราะฉันหาкинแบบนี้นาน

แล้วก็ประโยชน์ใหญ่มาก ก็คือว่าพระที่ท่านได้ในสมัยก่อนที่บอก หลวงพ่อปาน ท่านให้ไปหาเทวดา 10 องค์ ท่านสอนแบบนี้เหมือนกันหมด ให้อ่านนั่งตั้งเวลาต้องเท่านั้นเท่านี้ถึงจะเลิก ถ้าจิตมันรู้ว่าดีหรือไม่ดี ยังไม่ถึงเวลาเลิกมันก็ไม่เลิก นี่จะเป็นโรคเส้นประสาท ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า เป็น อตตกิลมณูโยค เป็นการทรมาณร่างกายและกำลังใจ ถ้ามันเริ่มฟุ้งเราก็เลิก เอ้อ สมาธินี้มันมี 2 แบบ พระพุทธเจ้าท่านทรงสอนไว้ 2 แบบ ต้องการสังคก็ต้องภาวนา ท่านจะสบาย บางครั้งมันซ่านต้องการคิด เราคิดอยู่ในขอบเขต ให้อคิดในขอบเขตมันคิดว่าร่างกายนี้มันก็เป็นทุกข์ทุกอย่าง เกิด แก่ เจ็บ ตาย พัดปรากจากของรักของชอบใจ การทำมาหากินก็เป็นทุกข์ทั้งหมดความเป็นมนุษย์นี่มันเป็นทุกข์ ถ้าเป็นเทวดาหรือพรหมมันก็สุขชั่วครว ไม่ซำก็จืดอีก ผู้เราไปนิพพานไม่ได้ ก็คิดกันแบบนี้ง่าย ๆ แบบนี้ที่ว่าการปฏิบัติจริงๆ เขาไม่ใช่ยาว เขาสั้นๆ แบบแม่ครัวที่ทำกับข้าว ถ้าไปดูตำราข้าวโน่นชั้วนี้ ยังไม่ได้กินกันเลย ไข่ใหม่ ผู้เอามือหยิบๆ ใสไม่ได้ อร่อยกว่าไข่ใหม่ ก็แบบเดียวกัน

- ลูกศิษย์ หลวงพ่อคะ ที่คนเขาชอบเล่นการพนัน ที่เขาเชื่อว่ามีผีพนันเข้าสิงนี่จริงหรือเปล่าคะ
- หลวงพ่ จิตร
- ลูกศิษย์ ผีพนันมีตัวตนด้วยหรือคะ
- หลวงพ่ ก็ผีพนันก็คือตัวอยากเล่นนะ คุณหมอลูกสาวถามว่า คนเล่นการพนันนะ ที่เขาเชื่อกันว่ามีผีพนันเข้าสิงนี่จริงไหม (หัวเราะ) ฉันตอบว่า จริงไอ้หนู ผีพนันคือตัวอยาก อยากเล่น
- ลูกศิษย์ เป็นความอยากของคนคนนั้นไข่ใหม่คะ
- หลวงพ่ ไข่ (หัวเราะ) ก็ผีมันมองไม่เห็นตัวไข่ใหม่ละ เป็นความอยาก
- ลูกศิษย์ หลวงพ่อคะ และสาเหตุที่เขาอยากเล่นเป็นเหตุเพราะกรรมใดหรือเปล่าคะ

หลวงพ่ อ ไซ้เน่

ลูกศิษย์ ส่วนไหนคะ

หลวงพ่ อ ก็ อทินนาทาน ตัวทำลายทรัพย์สินของคนอื่นเขามาก่อน ก็สังเตณะการพนันที่
รวยจริงๆ มีไหม

ลูกศิษย์ ไม่มีค่ะ

หลวงพ่ อ ไม่มี ต้องทำลายทรัพย์สินตัวเองด้วย คือไม่มีใครเว้น ใครเขาไม่ทำลายตัวเองก็ทำลาย
เองไปมันเกิดความหมด

ลูกศิษย์ ศิลข้อไหนคะ

หลวงพ่ อ ศิลข้อ 2 อทินนาทานา เวมณี ลิกขาปหัง (หัวเราะ) เล่นการพนันมันต้องตีตัว ต้อง
ขออนุญาตไปขโมยเล่นนี่มันผิดศิลปะข้อที่ 2 ไอ้กรรมที่เราคิดมาในอดีตก็คือ กรรม
ตัวที่ 2 เมื่ออดีตก็คือ กรรมตัวที่ 2 เมื่ออดีตถ้ามันไม่ผิดศิลปะก็ศิลปะมันขาด ศิลขวาง
หน้าชนปิงเข้าเลย ถ้าผิดซะแล้วศิลปะไม่บริสุทธิ์ ศิลก็คือศิลปะที่ขาดไซ้ไหม (หัวเราะ) มี
อะไรอีกไหม

ลูกศิษย์ แล้วมีทางแก้ให้คนเขาไม่ชอบเล่นได้ไหมคะ

หลวงพ่ อ ก็เล่นมันซะให้หมดตัวมันก็เลิกเอง

ลูกศิษย์ พอหมดแล้วเขาก็ไปสู้เขามาอีก

หลวงพ่ อ ไซ้ ถ้าไปสู้เขามาแล้วไม่มีใครเขาให้สู้มันก็เลิก คนพวกนี้ถ้ากรรมเดิมเขายังไม่สิ้น
นี้ เขไม่รู้ตัว หลวงพ่เคยเห็นมาแล้ว คนที่เขาเลิกเมื่อไหร่ก็เกลียดเมื่อนั้น เกลียด
อาการนั้น ถือว่ากรรมมันหมดไป

ลูกศิษย์ ต้องรองนกว่ากรรมจะหมดหรือคะ

หลวงพ่ อ ไซ้ๆ มันไม่มีทางแก้ แก้ได้อย่างเดียว เผา ไอ้ก่อนที่เราจะจับเขาเผาดีไม่ดีเขาจะจับ
เราเผาซะก่อน (หัวเราะ) คือ เราไม่ต้องไปแก้เขาหรอกถ้าไปพูดขึ้น อารมณ์ไม่ดี ดี
ไม่ดีเขาโกรธเรา

ลูกศิษย์ ถ้าหากว่าเขาหันมาฝึกสมาธินี้จะช่วยเขาได้ไหมคะ

หลวงพ่ อ ถ้าเขาหันมาฝึกสมาธิแล้วแสดงว่ากรรมนั้นเลิกได้ ถ้าใครทำกรรมมาถึงจุด พอถึง
จุดนี้มันเลิกเอง ถ้าหากว่าเขาฝึกสมาธิได้ก็แสดงว่าเขาเริ่มดี แต่ไม่แน่ ไอ้กรรมพวก
นี้มันถอยหลังมันเกิดเป็นตอนๆ เหมือนกันอย่างบางครั้งเราจะเห็นว่า อย่างพระใน
สมัยก่อนได้ฌานสมาบัติธรรมความมันไม่ต้องพูดกันเยอะ อย่างพระในสมัยก่อนได้
ฌานสมาบัติธรรมความมันไม่ต้องพูดกันเยอะ เพราะได้อภิญญา อภิญญา 5 นะ
อภิญญานี้มัน 6 ถ้าฌานโลกีย์นี่เป็นอภิญญา 5 ทีนี้กรรมที่เป็นอดีตเข้ามาตัดถึงตรง
กลาง ฌานเขาเสียหมดก็มีเยอะ มีไม่น้อยหรอก พอได้อภิญญาไปบ๊ีบ ถ้ามันดีไม่
มากมันก็เสียละ ถ้ามันเสียไปแล้วบุญที่มีอยู่มันก็เสียไปช่วงหนึ่ง ไอ้ช่วงเสียนี้มันก็

เสียไปเลย เพราะไอ้บาปตัวนี้มันถอยออกไปจากใจ ไอ้บาปตัวนี้พอมันถอยออกไปจากใจ พอมันกลับมา ก็คือ เขาซ้อมกัน 3 วัน ไอ้ตัวที่มันไม่มา มันก็ไปเลยก็มี เหมือนมีบาปตัด เขาเรียกว่า อุปฆาตกรรม อุปฆาตกรรม ก็คือกรรมที่เป็นอกุศลเดิมที่เข้ามาตรึงตลอดเวลาเนาะ แต่บางคนมันก็กินเลยก็มีเหมือนกัน ที่เสียไปเลยก็มี ไอ้เนี่ยกรรมหนัก

บุญที่เราทำนี่ เราเป็นผู้ได้รับเต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ แต่การอุทิศส่วนกุศลนี้ ไม่ได้แบ่งบุญไปจากเรานะ บุญของเราก็ยังอยู่ เรื่องนี้อย่างที่สมัยเรื่อง พระอนุรุทธ ได้เป็นความทุกข์ ท่านถวายทานแต่พระปัจเจกพุทธเจ้า เป็นเงินสูงหนัก เทวดา โมหทนา เจ้านายเขาต้องการจะแบ่งบุญ ท่านเลยวิ่งไปถามพระปัจเจกพุทธเจ้าว่า เจ้านายขอแบ่งบุญให้ได้ไหมครับ ถ้าให้แล้วจะมีผลเป็นอย่างไร พระปัจเจกพุทธเจ้าท่านอธิบายว่า มีคบบเพลิงอยู่อันหนึ่ง มีน้ำมันมีเพลิงจุดนะ แต่คนอื่นมีคบบแต่ไม่มีเพลิง ร้อยคนเขามาขอจุดไฟต่อจากเพลิงนี้เอาไป ต่างคนต่างมีแสงสว่าง ขอถาม ไอ้ไฟนี้มันขุบหรือเปล่า ท่านบอกไม่ขุบ เลยบอกไอ้บุญนี้ก็เหมือนกัน การที่เราให้ นี้ไม่ได้ขุบไปมันเป็นเมตตาอย่างดี ถ้าเขาโหมทนา เขามีผล ส่วนของเรานั้นก็ไม่ได้พร่องหมดไป แต่เราก็ได้เสริมความดี และก็ได้เมตตาบารมี เข้าใจไหม (หัวเราะ) ไอ้ตัวบุญถ้ามันหมดไป ใครก็ไม่ได้ฝึก็ไม่ได้ ไอ้เรานี้ได้ 100 เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าการทำบุญให้คนตายต้องให้ด้วยบุญจริงๆ นะ เรา ต้องทำให้เป็นบุญจริงๆ

ลูกศิษย์

แล้วทำอะไรล่ะคะ เราถึงจะทราบว่าเราได้บุญ

หลวงพ่

การจะทำไม้อะไรเราจะทำเพื่อให้ได้บุญหรือไม่ได้บุญ 1. ขณะที่ทำ จงอย่าฆ่าสัตว์ 2. ขณะที่ทำบุญอย่าให้มีสุราติด เริ่มงานเลี้ยงเหล้า งานนั้นทั้งงานนะเง็ง ไม่มีอะไรอีกหรอก บาปเข้ามาก่อน บุญมันไม่อยู่ด้วยใจใหม่เริ่มงานฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเห็นจะทำบุญเลี้ยงพระฆ่าหมูฆ่าปลา

ลูกศิษย์

แล้วอย่างนี้ อย่างเราถวายยานี้ ยานางอย่างนี้มันจะเข้าแอลกอฮอล์แล้วอย่างนี้ไม่บาปหรือคะ เพราะตัวยานี้ส่วนมากจะมีแอลกอฮอล์อยู่ด้วย

หลวงพ่

เมาไหมล่ะ เมาหรือเปล่า

ลูกศิษย์

แล้วบาปหรือเปล่าคะ

หลวงพ่

แอลกอฮอล์หรือสุรา ถ้าไม่ปรากฏรส ไม่ปรากฏกลิ่น พระฉันได้ไม่บาปไม่บาปหรอกหนุ ไม่บาป มันเป็นยา เขาถืออย่างนี้ ถ้าหากินยาผสมเหล้า ถ้าเหล้าไม่ปรากฏกลิ่น แล้วก็ไม่มีรสนี้พระฉันได้ไม่บาป ไม่เป็นอาบัติ แล้วมีอะไรอีกไหม เอ้า เดี่ยวก่อน จะจบบอกชะก่อนไม่ได้เอ้าว่าไป ฉันไม่ได้สั่งให้เลิกนี้ (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

หลวงพ่เจ้าคะ มีคนสงสัยว่า ภรรยาจะหีบเงินของสามีคะ จะผัดไหมคะ แล้วเขาก็ไม่อนุญาตให้หีบ

หลวงพ่อกับ ถ้าภรรยาหยิบเงินของสามีก็ผิด ถ้าภรรยาหยิบเงินของผัวนี้ไม่ผิด (หัวเราะ) มันคนละพวกกัน หยิบไปไหนล่ะ เขาหยิบไปไหน

ลูกศิษย์ หยิบไปใช้นะคะ แบบเขาก็ไม่ได้เชิงอนุญาตหรือคะ

หลวงพ่อกับ ก็ ผัวเมียเขาถือเป็นคนละคนเดียวกัน

ลูกศิษย์ ตามกฎหมายนี่เมียกินแล้วสามีก็ต้องกินให้อิ่มเหมือนกันด้วย

หลวงพ่อกับ ใช่ (หัวเราะ) ถ้าหากว่าภรรยาปวดท้องขี้ ผัวก็ต้องปวดท้องขี้ด้วย (หัวเราะ) การที่เราจะปฏิบัติให้มันดีก็คือ

1. ตัดโลภะ ความโลภ อย่าให้มันมีในใจ
2. ตัดโทสะ ความโกรธ
3. ตัดโมหะ ความหลง อย่าไปนึกว่าตัวเรานี่มันดี มันจะทรงตัวตัวที่มีความสำคัญกว่า 3 ตัว โลภะ ความโลภ โทสะ ความโกรธ โมหะ ความหลง ถ้าชนะ 3 ตัวนี้ได้ก็ไปนิพพาน เข้า มีอะไรต่อ

ลูกศิษย์ เอ่อ มีผู้ที่ทำงานเขาฝากมาถามว่า

หลวงพ่อกับ เขาฝากมาเยอะไหม เดี่ยวๆ เขาฝากมาเยอะไหม (หัวเราะ) เอ้าว่าไงนะ

ลูกศิษย์ การตั้งพระพุทธรูปนี่คะ มีหลักการว่าจะตั้งอย่างไร

หลวงพ่อกับ เดี่ยว ตั้งอะไร

ลูกศิษย์ ตั้งพระพุทธรูปที่โต๊ะหมู่บูชานี่คะ

หลวงพ่อกับ อ้อ

ลูกศิษย์ มีหลักการไหมคะว่า พระจะตั้งตรงไหน จะตั้งเหนือ ตั้งต่ำ

หลวงพ่อกับ มีๆ การตั้งมันต้องมีพิธี

ถาม โดยเฉพาะ พระพุทธรูปชินราช นี่คะ

หลวงพ่อกับ พระอะไรก็ได้ ถ้าตั้งไม่ถูกนะ มันจะไม่ผลดีเด็ดขาด คือว่าพระที่จะตั้งนี่ต้องมีพื้น (หัวเราะ) ถ้าไม่มีพื้นจะไปตั้งอย่างไร(หัวเราะ) เอ้า จริงๆ นะ คือว่าถ้าจะตั้งพระบูชานะก็มีว่า อย่าตั้งไปทางทิศใต้หรือทิศตะวันตกไอ้ผลนี้สดางค์เก็บไม่อยู่ ตรงนี้ไม่มีตำรา มีประสบการณ์ ประสบการณ์นี่ก็มีสมัย หลวงพ่อปาน ท่านยังอยู่ ถ้าลูกศิษย์ที่ใกล้ชิดมากหน่อยท่านก็จะแนะนำได้พอท่านเห็นตั้งพระพุทธรูปไปทางทิศใต้ก็ดีทิศตะวันตกก็ดี ท่านก็จะบอกให้หันไปทางทิศตะวันออก

ครั้นมาสมัยลูกศิษย์ฉันคนหนึ่ง เป็นนายทหารอากาศ ตามปกติแก่ก็เป็นคนไม่กินเหล้าเมายา บุหรี่ก็ไปไม่สูบ แก่เก็บเงินได้ดีมาก พอต่อมาเขาปลูกบ้านใหม่ ฉันก็เข้าไปดู ก็จัดพระหันหน้าทางทิศตะวันออก ก็ต่อมาอีก 1 ปี ฉันไปเยี่ยมแก แกเปลี่ยนห้องพระใหม่หันหน้าไปทางทิศตะวันตก ฉันเลยถามว่า นี่หันหน้าไปทางทิศตะวันตกก็เดือนแล้ว แกบอก 3 เดือน บอก 3 เดือนนี่ตั้งดีไม่เหลือเลยไซ้

ใหม่ แกบอกไซ้ ฉันบอกนี่หันหน้าพระไปทางทิศตะวันตกหรือทิศใต้ไม่ได้ เลย
หันไปถามเมีย บอกเสียจริงๆ โว้ย 3 เดือนข้างมึงกินกันไม่เหลือจริงๆ โว้ย

ลูกศิษย์

แล้วไม่มีหลักว่าพระองค์จะต้องอยู่สูงหรือต่ำกว่าองค์ไหน อย่างมีคนเขาบอกว่า
พระแก้ว นี้กับ พระพุทธรชินราช นี้ตั้งในระดับเดียวกันไม่ได้

หลวงพ่

เอ้า เอ้าอย่างนี้ได้ พระแก้ว นี้ต้องตั้งสูงกว่า พระพุทธรชินราช เพราะว่า พระพุทธร
ชินราช ท่านลงมาบั้งบั้ง พระแก้ว เลย (หัวเราะ) โธ่เอ๊ย ก็พระพุทธรูปเหมือนกัน
ทำตามความเหมาะสมดีกว่า ท่านก็พระพุทธรเจ้าเหมือนกัน องค์เดียวกัน อย่างรูป
คุณพ่อหนูนะ ถ่ายออก 5 แบบ แบบหนึ่งนั่ง แบบหนึ่งนอน แบบหนึ่งเดิน แบบ
หนึ่งยืนแบบหนึ่งเอ่อ กำลังจะทำทำวัง ให้อูรูปไหนมันควรจะอยู่สูงหรือต่ำก็แล้วแต่
เราชินะ อย่างไรก็ตามก็รูปของพ่อเรา อย่างไรก็ตามมันก็คงไม่ตีกันหรอก (หัวเราะ)
เดี่ยวรูปที่บอก เอี้ยมึงไม่เคยอยู่สูงนี้หว่า รูปมันมาตีกันละยุ่งเลยนะ

ลูกศิษย์

และบางคนก็บอกว่าไม่ควรตั้งพระพุทธรูปในห้องนอน

หลวงพ่

ฉันว่าควรอย่างยิ่ง เราจะได้มองเห็น ตาเรามองเห็นแล้วกัน ถ้าพระพุทธรูปนี้ ถ้าเรา
มองเห็นนี้เป็นบุญ จิตมันจะชินในการเห็นภาพ การเห็นภาพพระจิตเป็นกุศลไซ้
ใหม่ ถ้าหากว่าห้องมันแคบเกินไปตั้งแล้วเราอนไม่ได้แบบนี้อย่าตั้ง เขาถือว่า
ตำรา ไม่ทราบเขาถือตำราอะไรถ้าเราเห็นภาพพระอยู่ จิตเราเสื่อมใสไซ้ใหม่ มัน
เป็นมงคลอย่างหนึ่งถ้าเห็นภาพพระพุทธรูปเข้า เรานึกถึงพระพุทธรูปเป็นพุทธา
นุสสติกรรมฐาน เรานึกภาพเห็นภาพธรรมดา คือติดตาติดใจ ถ้าเวลาเราจะตาย นึก
ถึงภาพนั้นขึ้นมาเราก็ไปสวรรค์ ดินะ ถ้าหากเรามีพระอย่าง พระสุโขทัย หรือ พระ
อุทอง นี้ ถ้าเราตั้งนอกห้องขโมยมันลักไปจะทำอย่างไร นี่ท่านไม่ห้ามนี้ ตามพุทธ
ศาสนาไม่ห้าม ที่ท่านห้าม คือพิธีกรรม นี้เราคิดกันเอง ที่เขาทำนี่คิดกันเอง ฉันว่า
อย่างนี้คืออย่างนั้นอย่างนั้นคืออย่างนี้ การบูชาพระเป็นอุดมมงคล ปูชา จ ปูชะนียานัง
เอตัมมังคลมุตตมิง การบูชาบุคคลที่ควรบูชา จัดว่าเป็นอุดมมงคลนะ ที่เราเห็น
พระพุทธรเจ้าอยู่เป็นปกตินี้ จิตเราอยู่ที่พระพุทธรเจ้านี้เกิดเป็นอุดมมงคล คนนี้ถึง
พระพุทธรเจ้าก็เป็นพุทธานุสสติกรรมฐานถ้าตายอย่างเร็วที่สุดไปดาวดั่งส์

ลูกศิษย์

คือมีคนสงสัยนะคะว่า คนเรานี้มีจิตมีดวงวิญญาณไซ้ใหม่คะ แล้วสัตว์นี้มีจิตมีดวง
วิญญาณหรือเปล่าคะ

หลวงพ่

ต้องไปถามสัตว์คู่ (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

เคยได้ยินมาว่าถ้าหากว่าเราทำความชั่วจะลง ทำไม่ถึงลงละคะ แล้วจะต้องไปเกิด
เป็นสัตว์หรืออะไรสักอย่างหนึ่งนะคะ แล้วที่นี้ถ้าเผื่อว่าความจริงอันนี้นะคะ ใน
สภาพที่เราเป็นสัตว์นี้ จิตวิญญาณเราจะอยู่ที่ไหนคะ หนูอยากจะทำบาปอันนี้ละ

หลวงพ่ อันนี้คุณจะต้องทำตัวให้เป็นสัตว์ชะก่อนจะได้หมดสงสัย (หัวเราะ) ไม่นับพูดไป ไม่จบหรอก ทำได้ไหม วิชาที่เขาสอนกันอยู่แล้วนี่ เมื่อวานนี้เขาฝึกกันได้อยู่ 12 คน คุณก็ทำจิตเหมือนเขาจะได้เข้าใจขึ้นถ้าพูดกันแบบนี้เถียงกันหลายปีก็ไม่จบ ต้องทำให้เป็นไซ้ใหม่ จิตของคน ไอ้จิตนี้มันไปเข้าอะไรมันก็เป็นอย่างนั้น จิตที่มันมาเข้าร่างของคนมันก็เป็นคน ถ้าไปเข้าร่างของสัตว์มันก็เป็นสัตว์ คือสัตว์กับคนก็จิตอันเดียวกัน คนก็ไปเกิดเป็นสัตว์ไซ้ใหม่ สัตว์นี่ก็ถือว่าเราจะมีความเมตตาปราณีกับมันอย่างไรก็ตามมันก็ลำบาก เราจะทำอย่างไอ้สัตว์ตัวนี้มันชอบเนื้อต้องซื้อเฉพาะเนื้อดิบ แต่ความจริงสัตว์มันก็ชอบอย่างอื่นบ้างมันก็บอกไม่ได้ ไอ้เราก็นึกว่ามันชอบ ทั้งๆ ที่มันน่าเบื่อแสนเบื่อ มันไม่มีอะไรจะกินของมัน มีความปรารถนาไม่สมหวังไซ้ใหม่ถ้าเขาบอกอย่างนี้คุณไม่แน่ใจคุณก็ลองดูนะ

ลูกศิษย์ แล้วอีกอย่างหนึ่งนะคะ คือ อยากทราบว่า แต่ก่อนนี้ผู้คนก็ยังน้อยอยู่นะคะ เดียวนี้ทำไมผู้คนถึงเยอะแยะ อยากทราบว่าจิตวิญญาณมาจากไหน หมายความว่า

หลวงพ่ เดียวก่อน ฉันอยากจะถามว่า ปลาหมูมันตายวันละกี่ตัว นับได้หรือเปล่าถ้ามันมาเกิดทั้งหมด มันอยู่ในท้องที่ตัว สัตว์ทั้งหมดนี้เป็นคนทั้งนั้นเลย ที่ทำความชั่วเพราะกรรมมันมาสนอง ถ้าเขาหมดกรรมเขาก็มาเกิด ถ้าไม่เชื่อก็ไปถามปลา ถามมดดูซิ

ลูกศิษย์ เวลานั่งสมาธินะคะ พอนั่งสักพักพอจิตนิ่งแล้วจิตจะวูบลงไปแล้วก็กลัวไม่ทราบเพราะอะไรคะ ไปถามคนที่เขารู้เขาบอกว่าไม่มีครู

หลวงพ่ จิตไม่ซำก็ตาย (หัวเราะ) ถ้ามันต้องรีบมาเสียค่าเป๊าะเจ๊าะครูเขา (หัวเราะ) ไปยกครูครูเล็กเขายกไม่ไหวละ จะขึ้นครูฉันก็ทนไม่ไหวเหมือนกัน(หัวเราะ) ไม่ใช่ไอ้หนูจิตวูบลงไปมันรู้สึกคล้ายกับตกจากที่สูงไซ้ใหม่

ลูกศิษย์ มันหายใจไม่ค่อยออกคะ

หลวงพ่ ไอ้นี้ ตามแบบปฏิบัติเขาบอกว่า จิตขณะที่เรายังไม่ตก จิตมันสบายหน่อยไซ้ใหม่

ลูกศิษย์ มันรู้สึกนิ่ง

หลวงพ่ ไซ้ ไซ้ตรงนี้สบาย ตรงนี้จิตเป็นฉาน เขาเรียกปฐมฉาน ไอ้ที่ตกนี้จิตมันทรงฉานไม่อยู่ ถ้าวิธีที่แก้ไขก็เวลาจะเริ่มนั่งใหม่ๆ หายใจยาวๆ สัก 4-5 ครั้งนะ ตั้งต้นอารมณ์แรกมันหยาบก่อน อันนี้เป็นฉานนะไอ้หนู แล้วก็ไปหาครูเขา ที่เราได้เพราะครูใหญ่จริงๆ คือ พระพุทธเจ้า เราจะเห็นได้ว่า เวลาแก่เราสมานานนะ เขานึกถึงพระพุทธเจ้า ไม่ได้นึกถึงหลวงพ่ไซ้ใหม่

ลูกศิษย์ ก็นึกถึงพุทโธ พุทโธ

หลวงพ่ พุทโธ แล้วก็จะให้ดีต้องนึกถึงพุทชเอก (หัวเราะ) อันนี้ก็ถูกนะพุทโธนี่ก็หมายถึงพระพุทธเจ้า ครูใหญ่จริงๆ ต้องลืมไม่ได้ไซ้ใหม่

ลูกศิษย์ มันเป็น 2 ชั้นนะคะ เลยไม่กล้านั่งเลยคะ มันกลัว

หลวงพ่อบอก อย่างนี้เขาเรียกกลัวดี ทำเรื่อยไปหนู ไม่มีอะไรหรอก ไม่ใช่เราไม่มีครูเราภาวนา เราเริ่มไหว้พระนี่พระนี่เราก็มีครูแล้ว ครูของเราคือพระพุทธเจ้านี้แหละ มีคนบอก ฉันยังไม่เข้าใจเลยใหม่

ลูกศิษย์ ก็เลยคิดว่าจะต้องหาครู

หลวงพ่อบอก ไม่ต้องหอรอก หนูมีค่าแป๊ะเจี๊ยะไหมละ (หัวเราะ) จำไว้ล่ะว่าครูของเราจริงๆ นะ คือพระพุทธเจ้า เรามีอยู่แล้ว เราไหว้อยู่แล้ว ไอ้ตัวนี้มันตัวไม่เข้าใจอยู่หน่อยเดียว นะ อันตรายมันก็ไม่มี คือว่าขณะที่จิตอิมนิ่งสบายตัวนั้นเป็นฌาน เขาเรียกปฐมฌาน แล้วก็ที่วูบออกมาจะจิตพลัดจากฌานไวเกินไป เพราะอารมณ์เดิมเป็นที่ตั้งจากจุดเดิมรวมใหญ่ ลมหายใจมันหยาบ ทางที่แก้ก็คือ หายใจยาวๆ สัก 5 ครั้ง เหมือนกับระบายลมทิ้ง

ลูกศิษย์ แล้วที่มีความกลัวนี้ ทำอย่างไรถึงจะหายกลัวละ

หลวงพ่อบอก ตัวนี้มันลำบากเพราะมันไม่ใช่ฉัน (หัวเราะ) ก็คิดอย่างนี้ซิ ว่าเราเกิดมาแล้ว เราก็ต้องตาย ถ้ามันตายเวลานี้ อย่างเลวเวลาที่เรามาสมาธิอย่างเร็วที่สุดไปเป็นเทวดา ชั้นดาวดึงส์อย่างมีความดีปานกลางจิตอยู่หนึ่งก่อนจิตอยู่หนึ่งนี่มันเป็นลักษณะของพรหม ถ้าตายเวลานั้นเป็นพรหมถ้าเราไม่เสียตายร่างกาย ถึงตายเวลานั้นเราก็ไปนิพพาน ไซ้ใหม่ นี่เราเกิดมาก็เพื่อตายถ้าหากว่าเราจะตายจะไปเป็นเทวดาหรือเป็นพรหมไปนิพพานเราพอใจ เพราะมันดีกว่ามนุษย์ ถ้าเริ่มกลัวจริงๆ ก็อย่าฝืนนะ

ลูกศิษย์ พอมีความรู้สึก ลืมตา พอลืมตาก็ยังกลัว

หลวงพ่อบอก ถ้ายังกลัวอยู่ที่หาทางวิ่ง อยู่ในห้องนี่วิ่งครืดไม่รู้เหนือรู้ได้เลย ให้คนมันตื่น (หัวเราะ) พอตื่นตื่นมันก็หายกลัว ไอ้ความกลัวนี้มันก็เป็นเรื่องธรรมดาของจิต แต่ว่าอย่าลืมนะ ถ้ากลัวก็เลิกเสีย อย่าลืมนะ จริงไหมบอกอย่างกลัวสิ่งนั้นสิ่งนี้มันไม่ได้ ถ้ากลัวก็เลิกเสีย อย่างข่ม จริงไหมบอกอย่างกลัวสิ่งนั้นสิ่งนี้มันไม่ได้ ถ้ากลัวก็ต้องกลัวเดี่ยวเป็นโรคเส้นประสาท เราถือว่าความดีทำได้แค่นั้นเราพอใจ อันนี้เราต้องใช้ต่อเวลาอน ถ้านอนภาวนานี้ถ้ามั่นจะลืมนะ ไหม มันก็ยังดี ดีให้มันลืมนะไว้ถ้าจิตมันเข้าถึงปฐมฌานปั๊บมันจะตัดหลับทันที ถึงในช่วงหลับมันจะหลับก็ชั่วโมงก็ตามเวลานั้นถือเป็นผู้ทรงเนตตลอดเวลา ถ้าบังเอิญถ้าตายเวลานั้นไปเป็นพรหมทันที ถ้าก่อนหลับถ้าจิตมันคิดว่าเราทำไปเพื่อนิพพาน พอตายไปก็ไปนิพพาน เป็นของง่ายเออ ตอนนี้อยู่เข้าใจแล้วทุกอย่างนะ ไอ้ความกลัวอย่างนี้เป็นของธรรมดา แต่งงเข้าใจว่า ขณะที่เราก่อนอยู่ จะไม่เข้ามาสิ่งที่จะปรากฏให้เห็นได้ตรงนั้นคือเทวดา

ลูกศิษย์ อย่างการจะนั่งนี่นะคะ ควรจะเป็นหน้าหิ้งพระหรือในห้องก็ได้ไซ้ไหมคะ

หลวงพ่อบอก ได้หนูไม่เป็นไร

ลูกศิษย์ ไม่ต้องอยู่หน้าห้องพระก็ได้

หลวงพ่อ ไม่ใช่ไร ทำที่ที่มันสบายใจมากกว่า

ลูกศิษย์ มีบางท่านกล่าวว่า พระวาสนางานนี้ เกิดมาแล้วนี่ คือกรรมเก่าหมดแล้วแต่ว่ามีกรรมใหม่ เป็นไปได้หรือเปล่าคะหลวงพ่อ

หลวงพ่อ ถ้ามีก็เป็นได้แต่ตัวจิตมันไม่มี ถ้าจะมีได้ก็จิตเป็นปรกติ มันจะไปใช้ได้อย่างไรเล่า เกิดมาฆ่าสัตว์แล้วก็ตัว ชาตินี้

ลูกศิษย์ ค่ะ บอกว่ามีกรรมใหม่มา

หลวงพ่อ เดี่ยวก่อน ชาตินี้เกิดมาชาติละก็ตัว แล้วก็ลงไปเกิดใหม่ใช้หนี้มันหมดหรือยัง ไม่มีทาง ถ้ากรรมเก่าหมดจริงๆ ก็ต้องไปนิพพานได้ โธ่เอ๊ย อยู่ดีๆ จะลงนรกต่อไปอีกแล้ว นี่คนนั้นจะลงนรกไปถ้าเขาคิดแบบนี้ละ คนที่สิ้นกรรมชั่วทั้งหมดไม่มีใครเขาอยู่หรือ สวรรค์เขาก็ไม่อยู่ อยู่ไม่ได้ เทวดาเขาไล่ พรหมก็อยู่ไม่ได้ เขาไล่ไปอยู่นิพพานนิพพานเป็นความว่างอย่างยิ่ง หมายความว่า ว่างจากความชั่วทุกอย่าง ความชั่วก็คือตัวโลภะ โมหะ ความชั่วทุกอย่างนะมันลงจุดนี้ถ้าขึ้นชื่อว่า 3 อย่างนี้หมดแล้วมันอยู่ไม่ได้ มนุษย์ไม่อยู่เขาก็ไล่อีกอาศัยเทวดา เทวดาก็บอกเกาะเกาะไอ้หมคนี่ ไปอยู่พรหมก็บอกไม่ได้ไอ้มันเกาะเกาะเข้าจะนั่งสบายๆ ก็เลือกมาอีก ไปไปอยู่นิพพาน หาที่อยู่ไม่ได้มันมีที่ไหน บางคนนะ ไม่ใช่หน้าคนนะที่พูดแบบนี้กัน

ลูกศิษย์ ยังไม่เข้าใจ คือว่าเราตั้งอธิษฐานให้เขาโมทนา แต่เขาก็ยังรับไม่ได้

หลวงพ่อ เราตั้งจิตหรือเราหวังจิต เราเดินจิต เรากระโดดจิต ถ้าเขาไม่มีสิทธิ์โมทนาก็ไม่มีโอกาส มันต้องอยู่ที่เขา เรากระโดดจิต ถ้าเขาไม่มีสิทธิ์โมทนาก็ไม่มีโอกาส มันต้องอยู่ที่เขา เขามีทุกขเวทนามากหรือน้อยใช่ไหม ถ้าเขามีทุกขเวทนามากก็ไม่มีเวลาเลย อยู่ๆ ก็เขาถูกไฟเผาถูกมีฟัน หอกแทงหาความสุขจริงๆ ได้ไหม ได้หรือไม่ได้ ถ้าได้จะลองเดี๋ยวนี้แหละ ปีที่โธ่เอ๊ย แต่หนามตำนิดเดียวก็โธ่เอ๊ย โธ่เอ๊ย (หัวเราะ) โธ่เอ๊ย ไอ้จี้หมา

ลูกศิษย์ แล้วเราจะทราบได้อย่างไรว่า คนไหนมีสิทธิ์ได้รับโมทนา

หลวงพ่อ อ้อ เราก็ต้องไปเป็นผีด้วยนะสิ (หัวเราะ) เออ มันจะไปยากอะไร แหม

ลูกศิษย์ แล้วอย่างญาติพี่น้องเราเสียไปอย่างนี้ละคะ

หลวงพ่อ ญาติพี่น้องเสียไม่ต้องไปให้มันหรือ มันไม่ได้รับหรือ ถ้าตายอาจจะได้รับ (หัวเราะ)

ลูกศิษย์ ก็ตายไปแล้วนี่คะ

หลวงพ่อ ไม่ยากหรือหนู เขาฝึกกันทุกวันนะ มโนมยิทธิ ที่เขาฝึกกันนี่เขาต้องการให้หมดสงสัยเรื่องนี้

ลูกศิษย์ คือไม่ทราบเลขค่ะ
หลวงพ่อก็เขาฝึกกันอยู่ที่นี่ ที่ฉันพยายามสอนวิชานี้เพราะมันกันความเข้าใจผิดของคน ที่ว่าพระพุทธรูปเจ้าสอนไว้ว่ามีอะไรจะได้รู้ตามความเป็นจริงไม่ต้องมานั่งถามกันอยู่แบบนี้ ถ้าถามแบบนี้อย่างไรก็ไม่เข้าใจ ถ้าจะเข้าใจจริงๆ เราก็ต้องลองตายไปเป็นผีในนรกก่อน แล้วสั่งให้ใครเขาทำบุญส่งไปให้ แล้วจะได้รับหรือไม่ได้รับต้องพิสูจน์มันถึงความจริงถ้าหากว่าเราฝึกแบบนี้ได้คล่องตัวมันก็เป็นของไม่ยากเพราะเรารู้แล้วกันตอนที่นั่งกรรมฐานกับอุทิศส่วนกุศล ธรรมดาที่ควรเป็นเรื่องเดียวกัน การอุทิศส่วนกุศลธรรมดา อาจจะแก้เป็นบางจุดไม่ได้ กรรมฐานอาจจะเข้าไปช่วยได้ในบางจุด ใจใหม่ อันนี้มีเยอะ ส่วนที่เราจะทำบุญธรรมดา ถึงแม้จะถวายสังฆทานก็ดี วิหารทานก็ดี ธรรมทานก็ดี เขาไม่มีโอกาสจะรับ เพราะมันหนักมันหนาไปหน่อย แต่บุญกรรมฐานอาจจะเข้าถึงได้ จะได้หรือไม่ได้ แต่อย่างน้อยที่สุดเราต้องได้ทิพจักขุญาณ ถ้าไม่ได้ไม่รู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเราได้มโนมยิทธิ เราก็ฝึกญาณ 8 ด้วยจะสบายใจมากขึ้น รู้ได้ทันที อันนี้เยอะ ฉันทเมื่อก่อนนี่ฉันก็สงสัยเหมือนกัน แต่ฉันมีคติอยู่ ถ้าอะไรที่สงสัยจะต้องรู้ให้ได้เป็นตั้งแต่เด็กมาเลย ถ้าสงสัยแบบนี้เราต้องพยายามทำ ถ้าเราสนใจ

ลูกศิษย์ เอ่อ จะถามเกี่ยวกับ อย่างมีพระพุทธรูปนะคะ ที่เวลานี้ที่กรุงเทพฯ ใดๆ เขาทำกันไม่ได้หมายถึงในวัดนะคะ ที่ข้างนอกเขาทำกันนี่เขาทำกันเพื่อการค้า ถ้าเราไปใต้พระพุทธรูปอย่างนั้นมานี่ เราสมควรจะเก็บเอาไว้บูชาจะสมควรหรือเปล่า ที่เขาทำเพื่อการค้าคะ

หลวงพ่อก็เวลาเราไหว้เรานึกถึง เราไหว้ใคร

ลูกศิษย์ เราก็ไหว้

หลวงพ่อนึกว่าไหว้พระพุทธรูปใจใหม่

ลูกศิษย์ ก็รูปหล่อองค์พระนะคะ

หลวงพ่อนั่นแหละ เวลาเรานึกไหว้ เรานึกถึงใคร

ลูกศิษย์ ไหว้ไปอย่างนั้นคะ (หัวเราะ)

หลวงพ่อก็อย่างนั้นมันไม่มีพระพุทธรูปเจ้า เราคิดว่าเป็น พระพุทธรูปใจใหม่ นั่นแหละจิตเรานึกถึงพระพุทธรูปเจ้า แสดงว่าเราไม่ได้ไหว้อิฐ ใด้บุญ

ลูกศิษย์ แต่ยังมีบางคนบอกว่า ไม่สมควรที่จะเอาไหว้บูชา

หลวงพ่อก็ดี ถ้าซื้อมาแล้วก็ช่วยมันไป เราจะได้ไม่ต้องเสียสตางค์ (หัวเราะ) เข้าใจผิด ถ้าเราซื้อมาแล้วจะเอาไปไหน เราเสียเงินแล้ว แล้วก็รูปนั้นก็ป็นรูป หนึ่งของพระพุทธรูปเจ้า ที่เราเรียกว่า พระพุทธรูปปฏิมากรใจใหม่ทำใจเรานึกถึงพระพุทธรูปเจ้า เราได้พระพุทธรูปเจ้ามาก็ดีอยู่แล้วใจใหม่ เขาเป็ไปเอง คนเข้าใจผิด พระอริยเจ้าตั้งแต่

พระโศดบันขึ้นไปแม้แต่เขาปั้นหุ่นดินนี้ ปั้นให้มีสภาพคล้ายพระ เขายังไหว้เลย
ก็เขาไม่ได้ไหว้ดิน เขาไหว้ แต่จิตเขานึกถึงพระพุทธเจ้า

ลูกศิษย์ เวลาที่เราจะตั้งนี้ เห็นบอกว่า ต้องตั้งให้หันหน้าไปทางทิศตะวันออก อันนี้ไม่
ทราบว่าจะอย่างไรคะ

หลวงพ่อ ฟังนะโยม เวลาที่พระพุทธเจ้าทรงบรรลุนิเสกสัมมาสัมโพธิญาณท่านหันหน้าไป
ทางทิศตะวันออกถ้าหันหน้าไปทางทิศใต้หรือทิศตะวันตกตำราไม่มี แต่
ประสบการณ์มี ก็มีลูกศิษย์ฉันหลายคน อ้อ คนเดียวนายทหารอากาศ ฉันเคยไป
บอกให้หันหน้าพระพุทธรูปไปทางทิศตะวันออก ต่อมา 3 ปี แยกเปลี่ยนไปทางทิศ
ใต้ ถามว่าพระพุทธรูปนี้หันหน้าไปทางทิศใต้กี่เดือนแล้ว แยกบอก 3 เดือน ตั้งแต่ 3
เดือนนี้สวดคัมภีร์ไหน แยกบอกจริงๆ นะ 3 เดือนนี้ไม่เหลือจริงๆ นะ เขาถามว่า
ทำไมนี่ หลวงพ่อบาน ท่านเคยบอกไว้ ท่านเคยสังเกต

ลูกศิษย์ ที่บ้านในห้องมันแคบนะคะ

หลวงพ่อ ก็ย้ายไปห้องอื่นซะสิ บอกหลวงพ่อห้องนี้มันคับแคบ อยากไปอยู่ห้องอื่นนะ
(หัวเราะ) อย่าไปขังท่านไว้ห้องเดียว แหม (หัวเราะ) ตั้งหิ้งแทนสติกว่าตั้งโต๊ะ ทำ
หิ้งราคาถูกลงกว่าโต๊ะอีกใช่ไหม เวลานี้มีขายมากตอกตะปูแปะเข้าไปทางทิศ
ตะวันออก ข้างฉันทันใหม่ละ จะทำให้ ข้างฉันทัน 3 แสนมัดจำนะยังไม่ได้ทำ (หัวเราะ)
ความจำเลยๆ จำว่าจะไปติดที่บ้าน (หัวเราะ) ยังไม่ได้ อันนี้ก็มีความหมาย
เหมือนกันนะ ก็ปรากฏในตำรา

ลูกศิษย์ แล้วถ้าเพื่อหันไปทางทิศเหนือล่ะคะ

หลวงพ่อ ท่านก็ต้องพูดกับสามี (หัวเราะ) ค่อยไปค่อยมา (หัวเราะ) เออ เขาไม่ห้าม แต่ที่
ประสบมาก็แค่ทิศใต้กับตะวันตก ทิศใต้กับตะวันตกนี่เอาจริงๆ นะ แต่ถ้าทิศเหนือ
เขาไม่เราไม่เป็นไร

ลูกศิษย์ แต่ดีที่สุดต้องทิศตะวันออก

หลวงพ่อ ความจริงอยู่ พระพุทธเจ้าท่านหันไปทางนั้น ฉันทันเองไม่เคยเอาหันหน้าไปทางทิศ
ตะวันออก ต้องตั้งทิศเหนือ มีคันทันหนึ่งตั้งทิศเหนือท่านมาเตือน บอก ทำไมท่านมา
เอง นี่พูดกันแบบพระปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานนะ นี่ท่านมาเอง บอกกันนี้ไม่ถูก
ควรจะเป็นทิศตะวันออกท่านบอกว่าควร แล้วมีพระองค์หนึ่ง ฉันทันก็ซื้อพระมา
ใหม่ๆ เลย ฉันทันก็ตั้ง ก็อย่างว่า ทิศทางมันไม่มีเหมาะ ที่จะมาตั้งทางทิศตะวันออกใช้
ไหมก็ตั้งหันหน้าไปทางทิศเหนือ ปรากฏว่าพอเข้ามาพระหันหน้าไปทางทิศ
ตะวันออก เอ๊ะ ฉันทันก็ว่าใครมาหันหน้าพระวะ มันจะหันไปได้อย่างไรเราก็อีกถะ
คราวที่แล้วไม่เอา แต่คราวนี้ใส่กุญแจตลอดตอนนอนอยู่ พอออกมาเราก็อีกถะ

จะเขาออกได้แต่ละที ถ้าคนอื่นจะเขาออกเราต้องรู้ เข้าไปท่านก็หันหน้าไปทาง
ตะวันออก

ลูกศิษย์ หลวงพ่อคะ เกี่ยวกันห้อยพระ นีบอก 2 องค์ไม่ดีต้อง 3 องค์ถึงจะดีจริงไหมคะ
หลวงพ่

หลวงพ่ (หัวเราะ) อ้อ

ลูกศิษย์ บอกว่าต้องเป็นคี่เป็นอะไรอย่างนี้นะคะ

หลวงพ่ มี 2 ต้องห้าม มี 3 ดีแล (หัวเราะ) มีคี่ก็เปลืองนะสิ (หัวเราะ) ใครเขาบอก

ลูกศิษย์ ลูกๆ 2 คนเขาทักมา ว่าห้อยพระ 2 องค์ ต้อง 3 องค์ถึงจะดี

หลวงพ่ อ้อ ดี ฉันอยากได้พระเนื้อทองคำประดับเพชรเลย (หัวเราะ) เขาไม่ได้ห้ามหรือ
หนู พระก็องค์ก็ได้ จิตเรามีความเคารพ เรื่องนี้พระพุทธรูปเจ้าท่านไม่เคยบอกไว้ ถ้า
ถามเรื่องนอกพระพุทธรูปเจ้าฉันก็ไม่รู้จะตอบอย่างไร ฉันไม่ทราบนี่ (หัวเราะ) ไอ้
เรื่องนอกพระพุทธรูปเจ้าฉันก็ไม่รู้จะตอบอย่างไร ฉันไม่ทราบนี่ (หัวเราะ) ไอ้เรื่อง
เหนือไปจากนั้นฉันไม่ตอบ เพราะฉันไม่กล้ารู้มากกว่าพระพุทธรูปเจ้า ไม่งั้นต้องไป
อยู่กับ พระเทวทัต อันนี้เป็นความจริงนะ นี่เขาถือกันส่งเดชไปเอง ไม่มีเหตุผล ไม่
มีผล อย่าลืมว่า พระนี้เป็นมงคล ปุชา จ ปุชานิยานัง เอตัมมังคลมุตตมัม การบูชา
บุคคลที่ควรบูชาก็เป็นมงคลอย่างหนึ่ง เราห้อยพระด้วยความเคารพบูชาใหม่ก็เป็น
มงคล พระที่เราห้อยค้อยู่นี้ ถ้าเรานึกถึงอยู่เสมอ บางทีเรานึกถึงเพราะความกลัว
คิดว่าพระนี่ป้องกันอันตรายได้ แต่พระนี่จริงๆ ที่ฉันทำทุกองค์นี่ยังไม่ออกฟันไม่
เข้าเลยก็ไม่มีอันตราย เวลาเขายังกันเราก็ไม่ออกไป (หัวเราะ) เขาฟันกันเราก็ไม่เข้า
ไป รับรองไม่มีอันตราย (หัวเราะ) จำไว้ละ อย่าออกไปเวลาเขายังกัน เวลาเขาฟัน
เขาตีกัน เราก็ไม่เข้าไป ก็ยังไม่ออกฟันไม่เข้า

นี่ก็หมายความว่า พระที่บางคนเขากลัวตาย คิดว่าพระนี่ป้องกันอันตราย
ได้ เขาก็นึกถึงพระ ที่เขาเรียกปลุกพระกัน จิตมันอาราธนา เย็นก็ปลุกพระอาราธนา
เพราะฉะนั้นถ้าเกิดเราตายไป เมื่อไหร่ถ้าจิตมันจะอยู่กับพระ เราก็ไปสวรรค์ทันทีก็
ดี พระเป็นมงคล เขาจะห้อยก็องค์ที่ข้างเขา เราพอใจอย่างไรเราก็ห้อยไป ก็ของ
ของฉันนี่ไม่ใช่ของใคร (หัวเราะ) พระที่ร้านเจ๊กขนาด 50 นิ้วก็มี มันยังห้อยกันเลย
(หัวเราะ) ถ้าห้อยขนาดนั้นได้ละ ปีนึงมาจริงๆ นี่ ยาก (หัวเราะ) เพราะอาจารย์
ผลัดกระเด็นเป็ง (หัวเราะ)

เออ พูดถึงเรื่องนี้ฉันนึกถึงราย ที่ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ ตำบลบางขวาง
อำเภอสามชุก ฉันเด็กๆ นะ ตอนนั้นก็ไม่ได้มากก็ไปเที่ยว ไปนอนอยู่ข้างบ้าน
บ้านใกล้ๆ กัน มีบ้านหนึ่งปรากฏว่า ขโมยเข้าบ้าน จะมาลักควาย เจ้าของจะตื่น ก็
ถือหอกพุ่งเข้าไป เข้าไปถึงจะแทง ก็แกแวงจริงๆ แวงด้านหลัง ไอ้เจ้านั่นก็ไป

เปิดคอกควายแกล้งเข้าค้ำยหอกเต็มแรงก็ได้ยินเสียงเปิง เนื้อแข็งคินี่ (หัวเราะ) ก็วิ่ง
จู้ด ปรากฏว่าไอ้ขโมยมันไปซื้อขวานมา เอ๊ยจอบมา มาห้อยข้างหลัง (หัวเราะ)
ห้อยทั้งข้างหน้าทั้งข้างหลัง เอาหอกพุ่ง เออ ตรงจริงๆ (หัวเราะ) บอก ถ้าไอ้ขโมย
มันมีหอกเล่มก็ยุ่ง (หัวเราะ) พอวันรุ่งต่อมาตำรวจสืบทราบว่ามีไอ้เจ้าขโมยคนนั้นนะ
มันห้อยพระจอมมา (หัวเราะ) นี่ขนาดจอบนะ แต่เรามีพระ 50 นิ้ว ก็เก่งละซี
(หัวเราะ) นี่เรื่องจริงๆ นะ ไปนอนใกล้ๆ บ้านเขา เข้าเขามา นั่งเล่าให้ฟัง พอเขาเข้า
ห้องเขาไม่ได้ดู แต่ความจริงเราก็ตื่นตอนนั้น ก็ได้ยินเสียงเหมือนกัน ก็ไม่ทราบว่ามี
เสียงอะไร พอสักประเดี๋ยวหนึ่ง แกล้งมาจากบ้าน พวกชาวบ้านก็เข้ามาถามว่า
เรื่องอะไร ขโมย ถ้ามทำไม่ จะมาลักควายไอ้ฉิบหายตัวมันแข็งเหมือนเหล็ก
(หัวเราะ) พุ่งค้ำยหอกได้ยินเสียงเปิง (หัวเราะ) ฉันทก็สงสัยทำไมเนื้อมันแข็ง พอรุ่ง
ขึ้นเขาก็สืบได้ว่าเป็นใคร คนที่เขารู้มา เขาก็มาบอกว่า เจ้าคนนั้นมันห้อยจอบ
(หัวเราะ)มันไปซื้อจอบกลับมา มันก็ขโมยควาย มันเห็นควายแล้วนี่บ้านนี้จะต้อง
ลักควาย มันได้หลวงพ่ोजอบช่วย (หัวเราะ) ฟังเอาไว้ละ ถ้ากลัวอันตรายก็หาหลวง
พ่ोजอบมาแขวน (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

ลูกเคยได้ยินพระองค์หนึ่งนะคะขอน้ำปลา แล้วครั้งหนึ่งลูกก็ถามพระผู้ใหญ่องค์
หนึ่งว่าอย่างพระที่กำลังฉันอยู่ขอน้ำปลานี้ไม่เป็นการผิดหรือท่านก็อธิบายว่า ถ้า
ขโมยปวารณาแล้วไม่เป็นโรคคะ แต่ว่ามีอยู่ครั้งหนึ่งพระผู้ใหญ่องค์นี้ก็โทรศัพท์มา
บอกกับขโมยว่าจะฉันไก่ทอดกระเทียมพริกไทย ให้ใส่กระเทียมพริกไทยเยอะๆ
หน่อย แล้วขโมยก็มาพูดที่วัดว่า เมื่อคืนนี้ท่านโทรมาบอกว่าท่านให้ใส่กระเทียม
พริกไทยเยอะๆ หน่อย อันนี้เป็นการไม่สมควรใช้ไหมคะ

หลวงพ่อ

สมควร (หัวเราะ) ก็ท่านชอบแบบนั้น (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

ถ้าในเมื่อปวารณาแล้ว แล้วก็ท่านบอกว่าอยากจะฉันแกงไก่ แล้วถ้าเกิดขโมยเขาก็
ไปฆ่าไก่อย่างนี้บาปจะอยู่ที่ใครคะ

หลวงพ่อ

บาปนี่ก็อยู่ที่ขโมย (หัวเราะ) เขาไม่ได้สั่งให้ฆ่านี้เสียเอง (หัวเราะ)

ลูกศิษย์

ในเมื่อมีไก่อยู่ตัวเดียวอย่างนี้คะ

หลวงพ่อ

เขาไม่ได้บอกว่าจะกินตัวนั้นนี่

ลูกศิษย์

แล้วสมมติว่าสถานที่นั้นไม่มี หาไม่ได้นอกจากไก่ตัวนั้นตัวเดียวละคะ

หลวงพ่อ

ก็ไปด้วยกันแน่ พระองค์นี้ พระมีบุญมากกว่าก็ลืกละ

ลูกศิษย์

แล้วลูกเคยนมัสการถามพระองค์หนึ่งคะ ถามว่าในปัญหาข้อนี้เหมือนกันนะคะ
ท่านบอกว่า การฆ่าเนื้ออยู่ที่เจตนาจะฆ่าอย่างไร ที่ฆ่าเนื้อเอาไปทำบุญนี่ไม่บาป

หลวงพ่อ

เออ ขุมใหม่ (หัวเราะ) ลงขุมไหน

ลูกศิษย์

คือว่าเป็นการตั้งใจ ไม่ได้ตั้งใจที่จะฆ่านี้ ความคิดหรืออะไรที่จะทำบุญนี้

หลวงพ่อบอกว่า... เอออย่างนี้แล้วกัน ว่างๆ มาเชื่อดอกพระแล้วกัน บอกจะเอาเนื้อไปแกงทำบุญ ปืท โห้ มันมีที่ไหน บาบทั้งนั้นแหละ ถ้าคิดจะทำบุญ ทำบุญมันจำเป็นต้องฆ่าเขานั้นแหละ บาบ แต่บุญไม่มีเลย เจตนาเป็นอกุศลละก็ กุศลไม่มีทางเข้า

ลูกศิษย์... แล้วในกรณีแบบนี้ โยมได้พิจารณาแล้วว่า ปวารณาแล้วตัวท่านบอกว่าจะฉันไก่ แล้วมีไก่อยู่ตัวเดียว ในตลาดก็หาไม่ได้ จำเป็นจะต้องฆ่าอย่างนี้ โยมก็ปฏิเสธได้ใช่ไหมคะ

หลวงพ่อบอกว่า... มันไม่จำเป็นจะต้องทำเลย พระจะฉันข้าวนี้ เราไม่เลือกอาหารญาติโยมเขาก็ถวายดีๆ อาหารไม่เป็นโทษ แต่เราไม่พิจารณาถึงอาหารพระนี่กินข้าวง่ายหมดแหละ ต้องพิจารณาว่า อาหารนี้เป็นอาหารที่กินเพื่อเป็นยา ก่อน เราไม่กินเพราะติดในรส ติดในสี ติดถึงอาหารติดในกลิ่น จะไม่กินเพราะกลิ่นดี เราไม่กินเพื่อความผ่องใส ถ้าหากว่าอยากกินเฉยๆ อาหารที่กินเป็นโทษ จงลงนรก ถ้าไปสั่งอย่างนั้นก็สบายเลย อเวจี อยู่ที่ใดอย่างนี้ไปแน่เลย พระพลาดลงอเวจี ถึงบอกว่าพระนี่ลงนรกได้ง่าย ที่สุด ท่านมีบุญมากกว่าฆราวาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหาร เอาอาหารของพระพุทธรูปไปกินนี่ สมภารก็ไม่รู้ อุปัชฌาย์มันก็ไม่รู้ ไอ้ลูกศิษย์มันเสียกรรมกว่าละก็ช่วยเลย มันลงด้วยกันทั้งนั้นนะ ไม่ต้องเลือกอาหารขนาดนั้น ไม่ต้องสั่ง แค่อาหารที่เขาเอามาอาหารที่เขาเอามา มันไม่บาป สมมติว่าเขาซื้อแกงมาจากร้านค้า เขาจะแกงข้างหรือแกงเปิดเราไม่ต้องสั่ง พ่อค้าเขาแกงเอา เราไม่ต้องไปสั่ง ก็ไม่บาปเลย ใช่ไหม เอามาถวายพระ พระก็รับประเคนตามกาลเวลา ศีลทุกอย่างครบถ้วนในเวลานั้น แต่ว่ากินเพราะติดในรส ไม่พิจารณาอาหารก่อน อย่างนี้ก็ลงนรกไป แค่นี้จะไปสั่งไก่เขา ถ้าไปสั่งเขาก็ไปนะ ไปสลายเลย

ลูกศิษย์... อย่างเวลาที่คนทำบุญแบบท่านนี่คะ แล้วท่านก็ยกพานขึ้นมา ท่านก็ว่าเอ๊ะ เช็ดใบนี้ เดี๋ยงหรือเปล่านี่

หลวงพ่อบอกว่า... ไอ้เช็ดๆ นี่ มันไม่ค่อยมี เช็ดสปริง เช็ดเค็ง

ลูกศิษย์... แล้วพวกญาติโยม

หลวงพ่อบอกว่า... เปล่า พุดเล่นหรือเปล่า

ลูกศิษย์... ก็ไม่ทราบเจ้าคะ แต่ว่าท่าน

หลวงพ่อบอกว่า... เขาอาจจะพุดเล่นสนุกๆ ก็ได้

ลูกศิษย์... แล้วพวกญาติโยม ก็เลยบอกว่า กุฎิท่าน ท่านบอกว่า อะไรนี่มีที่ดั่งค์ละจะเช็ดเค็งหรือเปล่า อะไรอย่างนี้ ทำให้คนที่ถวายนี้หน้าเสียไปเลย

หลวงพ่อบอกว่า... ไม่ใช่ท่านเตือน เต็มของบุญๆ ไปถวายพระ พอตายไปแล้วจะได้บุญๆ (หัวเราะ) เขาอาจจะพุดเล่นก็ได้แหละ ถ้าพุดเล่นสนุกๆ ก็ได้จะหาว่าไม่พุดเล่นก็ต้องคิด ถ้าอารมณ์เป็นความโลภ แต่เวลานี้ฉันนี่คืออย่าง ตั้งแต่เกิดมาฉันไม่มีเงินเก็บ ไม่

เคยเลย ใครจะปลอม ใครจะเก้นันไม่เคยพบมาเลย เพราะฉันไม่ดูใครให้มาฉันก็
หมา ฉันจ่าย ฉันก็จ่าย ฉันไม่ดูมันปลอมมันเป้ม ไม่ดู ก็เลยไม่มีปลอม ไม่มีเก้)
หัวเราะ) เอาแล้วจะเป็นความจริงนะ ฉันไม่เคยพบกับเขาเลย เขามีเงินปลอมเงินเก้
กัน ฉันไม่มีกับเขา เขาให้มาฉันถือเป็นเงินบริสุทธิ์ เขาให้มาดีเราก็เก็บ เราจะซื้อ
ข้าวซื้อของสร้างวัดสร้างวา ทำอะไร ฉันก็จ่ายไปก็ไม่เห็นมีใครเขาบอกว่าเก้
ธนากรรมาเขาก็ไม่คิดปกตินะ ก็แปลก

สนทนาสายลม 13

วันอาทิตย์ที่ 20 กันยายน 2524

ถ้าบวสรวงแล้วยังไม่เที่ยงเพียงไร ท่านยังไม่กลับ เรายังบูชาได้ตามความประสงค์ ท่านยังอยู่หมด ไม่ต้องลาหอรอก ท่านยังอยู่นกว่าจะเที่ยงส่วนมากเข้าใจว่าสำคัญตอบบวสรวง ถ้ายังไม่เลยเวลาท่านยังไม่กลับ ท่านอยู่ตั้งแต่ตอนบวสรวงอันเที่ยง และเมื่อเที่ยงวันไปแล้ว ท่านจะไปบางส่วน เฉพาะชั้น กามาวจร เท่านั้น ตั้งแต่ พรหม ขึ้นไปท่านไม่กลับ กามาวจร ก็ไปบางชุด รุ่นใหญ่ไม่ไป ไปแต่รุ่นเล็ก พวกรักษาเวรรักษายามไป นอกนั้นไม่ไป ชั้น กามาวจรทำวมหาราช ท่านก็ไม่ไป เพราะนายท่านอยู่ที่นี้ พระอินทร์ ท่านอยู่ เข้าประชุมกันอยู่ที่นี้ ขณะนี้ท่านไม่ไปตลอดงานอย่าง ภูมเทวดา ที่รักษาเขตสังเกตเวลาใกล้จะเลิก เขาริบบมาหมด พวกนั้นเวลาปกติมาได้ เวลายามมาไม่ได้ พอใกล้จะเสร็จเหลืออีก 10 นาที ท่านจึงมาได้ พอหลังจากนั้นท่านก็กลับกันหมดผู้ใหญ่ก็กลับ

ลูกศิษย์   ฤกษ์แต่งงานเดือนไหนดี อยู่แล้วจะไม่ทะเลาะกัน

หลวงพ่อบ   ถ้ามันจะทะเลาะกันเดือนไหนมันก็ทะเลาะกัน มันไม่ทะเลาะกันเดือนไหนมันก็ไม่ทะเลาะกันแค่นั้น หากฤกษ์กันเกือบตาย เดี่ยวไปนั่งทะเลาะกันแล้วใช่ไหม เดี่ยวนี้เขาไม่เลือกเดือนกันแล้ว สมัยก่อนต้องแต่งงานเดือนอะไร เดือน 4, 6, 9, 12 เพราะอะไรรู้ไหมเพราะทำนาเดือน 4 เกี่ยวข้องเสร็จเดือน 6 อาจจะเพิ่งเริ่มไถนาหรือยังไม่ได้เริ่มไถ เดือน 9 หว่านเข้าเสร็จเรียบร้อยแล้ว เดือน 12 ข้าวบาออก งานยังไม่หนัก เขาเลือกช่องว่าง ถ้าเราไม่ทำนาเดือนไหนก็ได้ ฤกษ์ดีทุกวัน วันไหนสะดวกแต่งงานเลยนะ เข้าใจไหม

    คู่วิวาห์อยู่คู่หนึ่งนานแล้ว ถ้าถอยหลังไปที่ประมาณเกือบ 50 ปี แยกแต่งงานเดือนธันวาคม คือ เดือน 5 ชาวบ้านเขาคำกันเป็นการใหญ่หาว่าบ้าๆ บวมหาว่าเป็นอย่างนั้น หาว่าเป็นอย่างนี้ เดือน 5 ไม่มีใครเขาแต่งงานกัน แยกแต่งงานกลางแต่ง และแต่งไม่กี่ปีแก่ก็รวยเดือนที่เขาไม่แต่งงาน เดือน 5 นี้เขาไม่แต่งงานกันใช่ไหม เพราะเดือน 5 นี้ชานาถือว่าเป็นเดือนสนุกสนาน ดรุยสงกรานต์ไง มีรายนั้นแต่งชาวบ้านก็คำกันยับ ผลที่สุดแกรวย ฤกษ์ฉันคิดว่าเทวดาท่านว่าง ใ้เดือน 4,6,9,12 มึงก็แต่งกูก็แต่ง มึงก็เชิญเทวดากูก็เชิญเทวดาเทวดาก็แยกกันไป ใช่ไหม ใ้เดือน 5 ไม่มีใครแต่ง เทวดาก็เลยมารวมกันหมดให้พร (หัวเราะ) มงานเดียวกันเลย ใช่ไหม อย่างนี้บ้านมีสามีคนทำงานพร้อมๆ กันใช่ไหม พ่อบ้านไปโน้น แม่บ้านไปนี่ ลูกบ้านไปโน้น มันก็ไม่รวมกัน ใ้คนละบาท 5 คน 5 บาทใช่ไหม จำให้คืนะนี่เรื่องของฤกษ์

    ก็ใ้คนที่มันวิ่งตามกันไปนะ ใครใ้ฤกษ์มัน มันก็ใ้ฤกษ์ของมันเอง ใ้ที่มันไปรวย รวยเยอะเยอะไป ใ้ฤกษ์นี้มันก็เป็นพิธีของพราหมณ์ แต่ว่าการใ้

ฤกษ์ย่อมมีความหมายใช่ไหม ให้ฤกษ์นี้หมายความว่า การนัดหมายกัน มันเป็นการนัดหมายเพื่อความพร้อมเพียงเท่านั้นเอง เราจะไปกันบ่าย 2 โมงนะ พอจวนบ่าย 2 โมงก็มาพร้อมกัน ถ้าเราไม่นัดกันก็ไม่พร้อมกัน อย่างนี้เชื่อว่าหาฤกษ์

มันมีอยู่แห่งหนึ่ง ที่ **ราชบุรี พระพุทธโฆษาจารย์** ไม่อบรมศีลธรรม แล้วก็ศึกษาธิการอำเภอ เขาพูดก่อน เรื่องการฤกษ์ยาม ไม่มีความหมาย แกพูดไปยาว **เจ้าคุณพุทธวงศ์** พอถึงวาระที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ท่านก็ขออนุญาต ผมขอพูดสัก 10 นาทีครับ ขอดอบท่านศึกษาธิการอำเภอสักหน่อย และแกพูดนะ แกไม่ได้พูดเฉยๆ แกไปว่าชาวบ้าน เขาด้วยหาฤกษ์อย่างนั้น หาฤกษ์อย่างนี้ สมพงษ์อย่างนั้นสมพงษ์อย่างนี้

รวมความฤกษ์ไม่มีความหมาย ถ้าพูดเป็นกลางๆ นะว่าไม่มีความจำเป็นถือเกณฑ์สะดวกก็หมดเรื่องหมดราวใช่ไหม แต่นี่พระเห็นว่าชาวบ้านสะเทือนท่านก็เลยแก้ ท่านแก้บอกว่ไอ้การหาฤกษ์นี่จำเป็นต้องมี ไม่ว่าจะทำงานอะไรทั้งหมด แม้แต่เราจะทำคนเดียวก็ดั่งฤกษ์ใช่ไหม ไอ้ฤกษ์คือ กำหนดเวลา ถ้าหากหลายคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เป็นการนัดหมายกัน ความพร้อมเพียงกันนี่คือ ฤกษ์มาแก้จุดนี้ขอพูดย่อๆ นะแกพูดละเอียดกว่านี้ ไอ้ศึกษาธิการอำเภอลูกเดินหนีไปเลย ไอ้ชาวบ้านเขาก็หัวเราะตึงๆ นักเทศน์พูดกันก็ต้องมีลีลาใช่ไหม 10 นาทีนะไม่ใช่เรื่องเล็ก ดานั้นหน้าซิดไปเลย ไอ้แกพูดเฉยๆ ด้วยเหตุผลก็แล้วไป ดันไปว่าชาวบ้านเขาไม่ตีว่า หาฤกษ์อย่างนั้น หาฤกษ์อย่างนี้ไม่ดี หาวางม่ง่ายๆ **อิดา พุทธวงศ์** แก่ ฮาตึงๆ ชาวบ้านหน้าบาน ไอ้คนพูดหน้าเศร้าไปเลย ยิ่งเป็นศึกษาธิการอำเภอควรมีจิตวิทยาอย่างหนึ่งใช่ไหม เป็นครูเขาคูของครู ยังโง่งขนาดนั้นแล้วไอ้ครูจะฉลาดได้อย่างไร ถ้าครูโง่ลูกศิษย์ฉลาดได้ไหมก็ไม่แน่นอนนี่มันเป็นอย่างนี้ ถ้าครูโง่ก็พยายามกลอุบายให้โง่ด้วย ถ้าลูกศิษย์ฉลาดเกินไปก็หาทางลงโทษใช่ไหมเป็นการบีบครั้น ไอ้การเจริญของงามของสติปัญญา มันก็น้อย

จำให้ตึนะ ถ้าเป็นครูเขา คนเราเป็นครูเขาทุกคนแหละ คุณเป็นหรือเปล่า เป็นโดยตรง ไอ้เด็กรับใช้ในบ้านเอ็งต้องทำอย่างนั้นนะเอ็งต้องทำอย่างนี้นะ เอ็งต้องเอาอย่างนี้นะ ดีไม่ดีสอนพ่อบ้าน เอาสตางค์วางไว้ตรงนี้ซิ เอาสตางค์ไว้ตรงไหนบอกให้รู้ด้วย นี่แหละครู เป็นทุกวันแหละดีไม่ดีตึกๆ ตึ่นๆ ตึ่นมาเป็นครูครูนั่งบ่น (หัวเราะ)

นี่ครูสำคัญที่สุด พ่อแม่เป็นบูรพาจารย์ของลูกใช่ไหม เป็นครูคนต้นของลูกไอ้ลูกนะ จะไปเรียนกับใครต้องเรียนกับพ่อแม่ก่อนรู้จักกันรู้จักกันนอน รู้จักขี้รู้จักเขี้ยว ต้องสอนคำสอนทั้งหมด ต้องถือว่าเป็นครูใช่ไหม นี่ครูใหญ่ ดีไม่ดี

พ่อบ้านหลักจับเข่าๆ มานั่งลืมนาน มานั่งบ่นบ่นให้ฟัง สอนกระทั่งคนหลักปลุกให้ตื่น (หัวเราะ) ใจใหม่

ลูกศิษย์

เวลานอนควรหันไปทางไหน

หลวงพ่อบ

นี่ พระสารีบุตร ท่านไม่ถือนี่ พระอัสสชิ ซึ่งเป็นครูต้นของท่านอยู่ที่ไหนเวลานอน ท่านต้องหันหัวไปทางนั้น เพราะว่า พระอัสสชิ เป็นครูต้นเพราะว่าจะขเสาศาสนานี้ได้เพราะอาศัย พระอัสสชิ พบ พระอัสสชิ เป็นครั้งแรก หรือองค์แรกใจใหม่ และท่านพระโศดามันเพราะ พระอัสสชิ เมื่อท่านเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวาแล้ว แทนที่จะเหยียดหยามครูบาอาจารย์ ขำว่าอาจารย์อยู่ที่ไหน ท่านจะต้องไปทางนั้น ทิศใต้ ทิศเหนือ ทิศอะไร ท่านไม่ถือนี่ ถือนอนสะดก ใ้บ้านของเรา ทิศไหนมันสะดกใจใหม่ และก่อนจะนอนเราก็ไหว้พระ นอนอยู่นึกถึงความดีที่เราทำใจได้ เรื่องทิศไม่สำคัญ

นี่เขาสอนเจริญพระกรรมฐาน อย่างนี้เขาเรียกฝึก มโนมยิทธิ กรรมฐานนะ เขามีหลายแบบนะ ถ้า สุขวิปัสสโก อันนี้ไม่เห็นผีไม่เห็นนรกนะ ถ้าเป็นชั้น เติวิโซ เห็นผี เห็นนรก เห็นสวรรค์ เห็นพรหมได้ ระลึกชาติได้ ถ้า ฌปัญญโณ เห็นผีเห็นนรกได้ ระลึกชาติได้มีหุทิพย์ ตาทิพย์ หေးได้ ถ้า ปฏิสัมภิตาญาณ ก็รวมทั้งวิชาสาม และ อภิญญาหก เข้าด้วยกัน อันนี้ฉลาดมาก เขามีหลายระดับนะ ใ้คำ ว่าช่วยนี่เป็นการแนะนำนะ คือมันอยู่ที่ความเข้าใจ อย่างใ้ตัวนี้เรื่องเข้าใจตัวเดียวคือกำลังของสมาธิที่ใ้นี้ แต่ละอันดับไม่เหมือนกันขึ้นต้นนะสำคัญขึ้นนะ อย่าง สุขวิปัสสโก นี้ เขาขึ้นต้นด้วยขณิกสมาธิ พร้อมด้วยวิปัสสนาญาณ สมาธิอย่างนิดเดียว เล็กน้อยนะ

ถ้า เติวิโซ นี้จิตต้องอยู่ในขั้นอุปจารสมาธิ อารมณ์จึงจะเป็นทิพย์ใจใหม่เริ่มต้นด้วยตัวนี้ ต้องทำให้จิตถึงอุปจารสมาธิก่อน จึงใ้กำลังของ เติวิโซ เติวิโซ คือ วิชาสาม วิชาสามก็เอามาหนึ่ง คือ ทิพจักขุญาณ หรือว่าถ้าจิตเข้าถึงอุปจารสมาธิ ทิพจักขุญาณ จะเป็นสุขคือ อารมณ์เริ่มเป็นทิพย์ นี้คำว่า ทิพจักขุญาณ นี้ คนมักจะเข้าใจว่า ลูกตาเป็นทิพย์ไม่ใช่ ใจใหม่ ญาณนี้เขาแปลว่ารู้ มีความรู้ทางใจคล้ายตาทิพย์ ใจใหม่ อันนี้ถ้าวิชาสามต้องเริ่มต้นด้วยอุปจารสมาธิ

ถ้า อภิญญา หรือ ปฏิสัมภิตาญาณ จะต้องทำจิตใ้ถึงฌาน 4 ก่อน และเริ่มต้นด้วยอภิญญาด้วยฌาน 4 มันไม่เท่ากัน นี่บางคนใ้กำลังจิตสูงเกินไป ถ้าจิตถึงฌาน ใ้วิชาสามนี้ไม่ได้เลยไปต้องค่อยๆ ดึงลงมา ถ้าต่ำไปนึกก็ไม่ได้ ต้องใ้พอดี ที่นี้ว่าที่เขช่วยกันเขช่วยกันตรงนี้นะ ไม่ใช่ลากไปใจใหม่ ในกรุงเทพฯนี้ใ้เป็นหมื่น เฉพาะนักเรียนนี่เกินหมื่นนะ นักเรียนนักศึกษาณะ ในกรุงเทพฯ นี้ใ้ได้มาฉับลงไปกรุงเทพฯ ทุกเดือน ที่ซอยสายลมนี้รู้สึกว่าหนักมาก แต่ว่าที่นั่นสอน 2 แบบ ถ้าตอนกลางวัน วันเสาร์กับวันอาทิตย์ก็สอน จะสอนวิชาที่พูดนี้ถ้ากลางคืนคนแน่นมาก ขยับ

ตัวไม่ได้ สอนไม่ได้ สอน **สุขวิปัสสนา** อารมณ์เรียบใจใหม่ มีวิธีสอนเยอะเยอะนะ ไม่ใช่ของกัน
หрокของพระพุทธเจ้าท่านเองนะ มี 50 แบบ แบบใหญ่จะมี 50 แบบ มีแบบพิเศษอีกแบบที่เรียกว่า
มหาสติปัฏฐานสูตร

รวมแล้วหลักใหญ่ๆ 41 แล้วก็ยังมีแบบย่อยอีกนับสิบ เห็นไหม ไม่ใช่มีแบบเดียว ศึกษา
แบบเดียวฟังแนว ใจใหม่โยม ได้มาอย่างเดียว ถ้าคนอื่นเขาไม่ทำเหมือนกับเรา

เคยเป็นเจ๊กขายกล้วยเดี่ยวหรือเปล่าละ มันได้เลยสบายๆ แล้ว สามารถทำกิเลสให้สิ้นไป อัน
นี้เป็นอย่างย่อ ถ้าหากว่า **วิชาสาม** นี้จริงๆ เขาขยายเป็น 8 อย่าง

1. **ทิพจักขุญาณ** สามารถจะเห็นผี เห็นนรก เห็นสวรรค์ เห็นพรหมโลกเห็นได้ทั้งหมด
แม้แต่คนที่อยู่ไกลก็สามารถจะรู้ได้ของที่เก็บไว้ในที่ลับก็จะสามารถรู้ได้ แต่คิดว่าจะขโมยเขา ไม่ได้
นะ **วิชาสาม** มันแยกได้เป็น 8

ทิพจักขุญาณ เห็นผี เห็นนรก เห็นสวรรค์ เห็นของลึกลับ ที่อยู่ไกล มันแยกออกไปเป็น

2. **จตุปปาตญาณ** คนที่จะได้ถ้าทำเข้มข้นเป็น **จตุปปาตญาณ** เห็นหน้าคนปี๊บจะรู้ได้ทันที
ว่าพวกนี้ก่อนจะเกิดมาจากไหน รู้ว่าคนตายปี๊บจะรู้ได้ทันทีว่า คนตายนี้ไปอยู่ที่ไหน แล้วก็มา

3. **เจโตปริยญาณ** ได้ยินชื่อคน เห็นหน้าคนจะรู้จิตใจว่ากำลังใจมีกุศลอกุศลขนาดไหน
หรือแม้แต่อารมณ์คิดถ้าเขาต้องการจะรู้ แล้วก็มา

4. **บุพเพนิวาสานุสสติญาณ** สามารถระลึกชาติได้

5. **อดีตังสญาณ** รู้เหตุการณ์ในอดีต

6. **อนาคตังสญาณ** รู้เหตุการณ์ในอนาคต

7. **ปัจจุปันนังสญาณ** เวลาใครอยู่ที่ไหนใครทำอะไรอยู่ คายแล้วหรือเป็นมนุษย์ ถ้าตาย
แล้วไปอยู่ที่ไหน เป็นมนุษย์ทำอะไรอยู่

8. **ยถาภัมมุตาญาณ** รู้กฎกรรม คนที่มีความสุขความทุกข์ เพราะกรรมอะไรเป็นเหตุ

วิชาสามแยกได้แบบนี้ วิปัสสนากรรมฐานตัวเดียวกัน มันมีแต่ดีไม่มีเสียมันเขาอยากบ้ำ
ถ้าคนอยากบ้ำนะ กระทั่งครูบางอาจารย์บ้ำ เพราะถ้าจะฝึกและก็อ่านคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าขึ้น
แรกเสียก่อน เทศน์กัณฑ์แรกเมื่อทรงบรรลุอภิhekสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว มาเทศน์ท่าน **ปัญจวัคคีย์**
ทั้ง 5 กัณฑ์นี้ต้องจำท่านบอกให้ละส่วนสุด 2 อย่าง

1. **อตถกิลมถานุโยค** ห้ามทรมานตนเครียดเกิดไปใจใหม่

2. **กามสุขัลลิกานุโยค** ห้ามข่อยอ่อนเกิน **มัชฌิมาปฏิปทา** ให้ปฏิบัติเป็นสายกลางๆ คือ ถ้า
ภาวนาไป ภาวนาไป มันจะฟุ้งจัด เลิกชะ ถ้าปวดเมื่อยเกินไปก็เลิกชะ แค่นะ ใจที่บ้านนะ มันอยากบ้ำ
เขาสอนแล้วไม่จำ ต้องตั้งเวลา 1 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง ไม่ถึงเวลา 1 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง มันจะไม่เลิกก็บ้ำ
ประสาทเครียดคือถ้ามันฟุ้งคุมไม่อยู่ ก็เลิกชะตัวนี้ เป็นโรคประสาท ฟุ้งกันไปพอถึงปีติมันเกิด
ไวใจใหม่ ใจชุ่มชื่นมากทำไม่อยากเลิก ทำอย่างนี้ใช้ไม่ได้ ต้องดูเวลาเขนอน เราเคยใช้เวลา

เท่าไร นอนเวลาเท่าไร ต้องนอนตามเวลา ถ้าตื่นก่อนเวลาเกินไปก็นอนต่อ เพราะร่างกายมันจะ
เครียดนี้ต้องระวัง ก็แค่นี้ก็ถึงบอกคนอยากบ้า อยู่กับครูบาอาจารย์ก็บ้า เวลามันจะหลับจะนอน เรา
จะไปรู้ได้อย่างไรใช่ไหม ไม่ใช่ไปนั่งไปนอนอยู่ด้วยนี่ ก็ได้แต่แนะนำกันไว้ ไอ้ที่เขาบอกว่าบ้า ผิน
คำสั่งของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ มีเหตุผลทุกอย่าง คือ เหตุผลต้องทำพอดีๆ

ก็รวมความว่า เวลาที่เราจะต้องทำ จงอย่าใช้ปริมาณของเวลาใช่ไหม ร่างกายมันปวดไม่ใช่
ใจปวด เขาทำอะไร นั่ง นอน ยืน เดิน นั่งท่าไหนก็ได้ แต่ห้ามนั่งเอาหัวลง เอาเท้าขึ้น บอกว่า เอ้อ
เห็นบอกว่านั่งท่าไหนก็ได้ ฉันเลยนั่งอย่างนี้ ไม่ได้นะ นั่งเก้าอี้ นั่งเอนกายอะไรก็ได้ ไม่ห้าม นอนก็
ได้ เดินก็ได้ ยืนก็ได้ เขาไม่ได้ให้ทุกจังหวะ เป็นจังหวะเดียว

การป่วยทุกอย่างมาจากกรรมปาณาติบาต คือ การฆ่าสัตว์ ป่วยทุกประเภทกรรมเดียว การ
ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเป็นเหตุ เราป่วยไข้ไม่สบาย อาการป่วยอาจจะต่างกัน เพราะการกระทำกรรมไม่
เหมือนกัน ไข้ไหม เราแกล้งให้เขาเป็นบ้า เราก็เป็นบ้า เราแกล้งให้เขาเป็นบ้า เราก็เป็นบ้า เราฆ่าให้
เขาตายเราก็ต้องไปตกรรอก่อน และมาเป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์เดรัจฉาน พอเป็นคนก็ป่วย
ไข้ไม่สบาย ตอนที่เรามาเขา เราทรมานเขาแบบไหน เราก็ต้องรับผลแบบนั้น สบายแฮ นั่นก็กรรม
เหมือนกัน เรียกว่า กรรมห่วยไม่พิจารณาเสียก่อน ไข้ไหม นิสัมมะ กรรมง เสโย ใคร่ครวญเสียก่อน
แล้วจึงค่อยทำดีกว่า ไม่ดูใจมันดี (หัวเราะ) เขาเรียกว่า คนห่วยๆ มีไหม มีบอกว่า อยู่ในนี้ คนมักง่าย
ไง แต่ไม่รู้ไม่ได้หรอก ถ้าเราศึกษาให้มันครบไม่เห็นมีอะไรแปลกศึกษาเฉพาะชั้น วิชชาสาม ครบ
ไม่มีอะไรแปลกเลย ของธรรมหมวดใหม่ ไข้ไหมนี้ที่ไม่ตายเพราะอะไร ที่ไม่ถูกปีนตายเพราะอยู่ในที่
เดียวกัน เอ็มสิบก หลกของนี้เราก็มาดู ไอ้กรรมประเภทนั้นเราไม่ได้ทำกับเขา ถ้าไม่ฝึกให้ได้นะ คุย
กันเท่าไรก็ไม่หมดสงสัย มันแบบเขาเล่าให้ฟัง อย่างเช่น

บอกว่า อินเดีย นี่ส้วมใหญ่ที่สุดในโลกเชื่อไหม ถ้าไปแล้วจะเชื่อ เพราะชี้ได้ทุกสถานที่ ไข้
ไหม แม้แต่หน้าซานฆาลสถานี่รถไฟ นี่ส้วมมันใหญ่ที่สุดในโลกที่ไหนก็เป็นส้วมหมด นี่ถ้าไม่ไป
ไม่เชื่อหรอก ถ้าไปแล้วจะเชื่อ ใจ หนู แน่ใจไหมถ้าไม่แน่ใจขึ้นเครื่องบินไปดู ไฮ้ไฮ้ มันแยจริงๆ
ไอ้เรื่องข้างถนนหนทางนั่นมันเรื่องเล็ก ตอนขากลับจะขึ้นรถไฟกลับ ไปที่ พุทธคยา สถานีพุทธค
ยา มีเด็กนักศึกษาของเราที่นั่นหลายคน มีเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง บอกหลวงพ่อดีๆอย่างฟุ้งไป เป็น
เวลากลางคืน ให้หนูไปก่อน มันก็วิ่งไปสักครูหนึ่ง แยกกลับมาบอกว่าไปได้แล้วเพราะรถไฟที่เราจะ
ขึ้นคันนั้นจะต้องจอดตรงนั้นไข้ไหมไปเห็นน้ำเปือกโขกถามส้วมอะไรนี้ แกบอกว่า ชี้แขก ที่หนูมา
ดูก่อนนะมาล้างชี้แขก แหม พอจะเดินเลยไปหน่อยเห็นมีดๆ หน่อย บอกว่าอย่าไปๆ ถามทำไม บอก
ว่า เออะ แลวนั้นนะ ซานฆาลานะไข้ไหม นี่ทุกอย่างเราต้องปฏิบัติเข้าถึงเองนะ ที่บอกนี้พวกแก่เป็น
พวกตัวอย่าง ถ้าทำเข้าถึงเองแล้ว มันก็หมดสงสัย

ฝรั่งเก่งนะ มีฝรั่งเมื่อเร็วๆ นี้ มาฝึกที่นี่คนหนึ่ง และมาฝึกที่กรุงเทพฯ คนหนึ่งนี่เก่งจัดมาก
เพราะว่าเขาเปลี่ยนแปลงศาสนาไข้ไหม เขาละจากศาสนาเขามาศาสนาเรา มากับเมีย เมียเป็นคนไทย
2 คน เมียได้ตั้งแต่คืนแรก คืนที่ 2 คล่องกลับไปบ้านที่กรุงเทพฯ แต่แกยังอยู่ต่างประเทศอยู่ ฝังอยู่

ที่วันนี้ 4 ไม่ว่าง ทำท่าอยากกลับบ้านให้เมียสอน ก็เลยบอก โยมปรง ให้ไปแนะนำ ใช้วิธีนี้เข้าไป แนะนำพอได้นะ แกสว่างจ้าเลย เพราะจิตแก่เป็นฉาน 4 ตลอดเวลา จิตของแก่ผ่านมาแก่เข้าใจมา คำรับตำราภาษาอังกฤษเขามี จิตเป็นฉาน 4 นี้ทิพจักขุญาณไม่ได้หยอก มันต้องดึงกำลังให้เบาจนถึง อูจารสมาธิปั๊บ ฉาน 4 ก็เข้าเลี้ยงตัวทันทีเลย ไปไหนเป็นกลางวันไปหมด แหม เลยอยู่อีกหลายวัน อยู่ไปอยู่มาแก่เลยให้สัญญาบอกว่า แกจะกลับไปหาเงินสองปีให้ภรรยา จะกลับมาบวช

และก็มีอีกคนที่กรุงเทพฯ วรรณ เขาสอนไอนั้นก็เก่ง เก่ง จากฝรั่งแล้วก็มีหลายคน นี่ระวัง นะ ฝรั่งจะมาสอน ดีไม่ดีความรู้ของเราฝรั่งจะมาสอนเราไม่ใช่ไหมที่เยอรมันตะวันตก กำลังหนัก เพราะเยอรมันตะวันตก เพราะเด็กผู้หญิงอายุ 18 ปี เธอได้ไปก่อน เขาเรียก **สุนทร** เป็นคนฝึกนะ **หลวงปู่สุนทร ราชกุล (สุธรรมสุเมธ)** นะ (หัวเราะ) เจ้านาย วันนั้นไปแล้วความจริง หลวงพ่อสุนทร ไม่ได้ฝึก ให้ หลานสาวหลวงตาสุนทร เป็นคนฝึก เพราะแก่เป็นผู้หญิง ต้องให้เด็กรุ่นเดียวกัน ถ้าแก่กว่านี้ แกจะคิดว่านั่น เขาแก่เขาทำได้ เรายังเด็กอยู่ไม่ได้ก็หากนรุ่นเดียวกัน แกขึ้นไปฝึกแค่ 20 นาที ลงมาแล้ว เลยบอก ครูยังพาเที่ยวให้จบก่อน ให้ครบแล้วกลับขึ้นไปใหม่ 30 นาที แกแจ่มใสมาก แล้วกลับไปเยอรมันก็ไปสอนกันที่เยอรมัน ให้ครบแล้วกลับขึ้นไปใหม่ 30 นาที แกแจ่มใสมาก แล้วกลับไปเยอรมันก็ไปสอนกันที่เยอรมัน เพราะเยอรมัน เพราะเยอรมันนี้มีสมาคมเป็นพุทธ ศาสนาอยู่มีกันหลายแสนคน

แต่ว่าตั้งแต่วิชาสามขึ้น ไปนะ จำเป็นต้องมีครูแนะนำ และสมัยก่อนเขาไม่แนะนำ แล้วก็ ไม่มีใครคุมครูท่านบอกเป็นพิธีการใช้เวลามาก ไอ้ที่ใช้เวลามากเพราะเราไม่เข้าใจ บางคน 30 ปีไม่ได้ ที่ไม่ได้นะเยอะเลย ที่บวชมาด้วยกัน 30 ปี 40 ปี ไม่ได้นะ เพราะว่าไม่เข้าใจ จะได้เร็วได้ช้าอยู่ที่ ตัวเข้าใจตัวเดียว นี่ที่ทำอยู่เวลานี้ถ้าไม่เข้าใจถาม คือว่าถ้าเขาสั่งมาไม่เข้าใจละมั่วเลย ถ้าเข้าใจแล้วก็เป็นของง่าย วิชาความรู้ก็เหมือนกัน ถ้าตามหนังสือท่านบอกว่า **สุขขวิปัสสโก** บรรลุมรรคแบบง่ายๆ เอาจริงๆ ไม่ใช่่ง่ายเลย โอ้โฮ หูตบนะ เพราะ **สุขขวิปัสสโก** นี้ต้องเรียนละเอียดมาก ต้อง

1. ไม่คิดในอุปกิเลส
2. ตัดกังวลนี้ตัดเหมือนกัน
3. มีศัลบริสุทธิเหมือนกัน
4. ต้องมีคิดในอำนาจของนิรวณเหมือนกัน
5. สุขขวิปัสสคต้องรู้จักจริต

วิชาสาม นี้ไม่ต้องนะ จริตมี 6 อย่าง จริตไหนใช้กรรมฐานอะไร แล้วต้องรู้จักกำลังของ ฉาน กำลังของฉาน 1 มีกำลัง 5 ฉาน 2 มีกำลัง 3 ฉาน 3 มีกำลัง 2 ฉาน 4 มีกำลัง 1 ต้องรู้อารมณ์ หมดไม่อย่างนั้นเดี๋ยวก็พลัด ถ้าเรียนสาย **เทวิโซ** เขาไม่มองเลย มีศัลกับนิรวณ 2 อย่าง คุณศัลให้อยู่ ไม่ติดอยู่ในได้อำนาจนิรวณ ประเดี๋ยวเดียวได้เลย ก็อย่างช้าใครมาฝึกที่นี่ ถ้าใคร 3 วัน ไม่ได้นี่กว่า ช่วยเต็มที่ 3 วันไม่ได้ยานเหนียงเต็มที่ เมื่อฉันเรียนมาไม่ถึง 3 วันหยอกถ้าศึกษาและก็ไม่มีการคุม แบบนี้ คือว่าเราต้องทำกันทุกอย่าง ไอ้ที่รับมาก่อนก็คุมเหมือนกับท่านเจ้าของ ท่านมาบอกไม่คุม

ไม่ได้ กำลังของคนต่ำกว่า และท่านแนะวิธีให้ แต่ความจริงมนมยทขึ้นด้วยฉนวน 4 เหมือน
อภิญญาเขานะ ถ้าขึ้นด้วยกำลังฉนวน 4 จริงๆ ขึ้นไปแล้วปีบมันสว่างมาก อย่างนี้ใครเดินไปไหนก็
อยากจะรู้ตัวนั่งอยู่นี้ อีกตัวเดินตามไปเดินตามไปแล้ว คุยเรื่องอะไรฟัง ฉันทภายในพรรษาฉันได้
เพื่อนฉัน 30-40 ปี ไม่ได้เลย เขาวัดกันอย่างนี้

แต่ว่าต้องฟังดูก่อน เขาทำกันอย่างไร คือเจ้าของท่านบอกว่าถ้าใช้กำลังด้วยฉนวน 4 เขารับ
ไม่ได้ต้องลดกำลังมาถึงอุปจารสมาธิ นี่เราเคลื่อนกำลังอุปจารสมาธิ กำลังมันน้อยลงไป กำลังน้อย
ไปนี่เป็นเหตุให้สงสัยมาก คิดว่าคิดไปเองละมัง แต่มันมีอยู่ 3 ชั้น ถ้ากำลังฉนวนเราต่ำ วิปัสสนาญาณ
เราต่ำทิพจักขุญาณมันจะไม่ถึงชั้น เพราะว่าทิพจักขุญาณมีความรู้ลึกทางใจคล้ายดาทิพย์ รู้ลึก
ถูกต้อง อาจจะคิดไปเอง ถ้าสมาธิขึ้นวิปัสสนาญาณดีขึ้น เห็นภาพไม่ค่อยชัดนัก ถ้าญาณดีสมาธิดี
มาก การตัดสินใจดีมาก เห็นภาพชัดเจนมากอย่างนี้หมดสงสัย นี่ไม่ใช่แต่ฝรั่ง คนไทยเราก็ได้
เยอะแยะ คือ ที่ดีมาก เพราะขึ้นด้วยอุปจารสมาธิ ต่อไปจิต ก็เป็นฉนวน 4 พอจริงเข้าถึงฉนวน 4 มันก็
เหมือนกับเราเที่ยวไปเฉยเห็นผี เห็นเทวดา ก็เห็นเหมือนอย่างนี้สบายๆ เวลานี้มีคนเขาสอนรุ่นฉัน
ท่านได้แต่แนะหัวข้ออย่างเดียว วิชาสาม เขาทำอย่างนี้ละ ใช้ กสิณ 3 อย่าง เตโชกสิณ โอทาทกสิณ
อาโลกสิณ แล้วก็เธอไปทำให้ถึงอุปจารสมาธิจับภาพ อุกหนิมิต ได้ แล้วเพิก อุกหนิมิต ไม่จับกสิณ
ก่อน ต้องการเห็นภาพอะไรให้ภาพกสิณหายไป เห็นภาพนั้น อีตอนจับกสิณนั้นใช้ใหม่ มันสิ้นเสีย
เรื่อยตัดอยู่เรื่อยๆ เวลานี้ไม่ต้องแล้ว เวลานี้ฝึกคน เขาฝึกผลของกสิณเลย แสดงคนว่ามีศีลมีมาก

ไม่ได้หรอกพระพุทธเจ้ายังไม่ทรงพยากรณ์เลย อยากจะเหาะเร็วใหม่ เอาใหม่ จะเหาะเร็วๆ
เอาใหม่ จะเหาะเร็วต้องตาย ถ้าตายเหาะได้เลย ยังไม่เข้าใจต้องสร้างความเข้าใจกันก่อน กลับไปไป
ซ้อมภาวนา นะมะพะระ ไว้ก่อนให้มันชินที่หลังมาใหม่ ต้องซ้อมเรื่อยๆ อย่างนี้มันงั้นก็เงิ่นนะซี
ของแบบนี้มันทำง่าย เมื่อไหวแล้ว อยู่ที่ตัวเข้าใจ กำลังจิตต้องเชื่อเขา อย่าไปคิดเองนะ แค่นั้นแหละ
เวลาเขาอธิบายให้ฟัง ที่ทำไม่ได้มาจาก

1. ขี้เกียจ
2. ไม่เข้าใจ ใช้ใหม่

ถ้ามาหารูปนี้จะมาให้พยากรณ์ แสดงว่าขี้เกียจของมันหนักต้องเอาจริงเอาจังกัน อย่าใจเร็ว
อย่าอยากได้ ถ้าขณะทำตัวอยากได้เป็น กามสุขัลลิกานุโยค ไม่มีทางได้ ต้องวางอารมณ์ให้ถูกต้อง
ควรจะมาอยู่ให้ครบ 7 วัน วันนั้นมันไม่ได้พรุ่งนี้เขาสอนใหม่ ใช้ใหม่ พรุ่งนี้ไม่ได้ มะรืนเขาสอนใหม่
อะไรนี้ ก็เกิดความเข้าใจทำมาป้อบแปบนี้ยังไม่ได้ บางคนไม่แนบบางคนเขาเก่ง ส่วนมากที่เดียวเขา
มาวันแรกเขาก็ใช้ได้ส่วนใหญ่

แต่ว่าส่วนที่เก่งมากที่มีกำลังสูงก็คือ ผู้หญิง ผู้หญิงเขาเก่งกว่าผู้ชายเยอะเพราะผู้หญิงเขามี
อารมณ์ อารมณ์เดียว ไอ้พวกมันล่อกล่อก บางทีถือตัวผู้ชายบวชได้ ผู้ชายเสียกลองนรกเท่าไรไม่รู้
แล้ว บวชนะ บวชดีหรือบวชเลวดีไม่ดีเป็นปาราชิกไม่รู้ตัว หยิบของไปเกินราคา 1 บาท ไปตั้งแต่ 1

บาท ไปใช้ใหม่แล้วอับดีขึ้นจีปาละ ดีไม่ดีไปเกี่ยวสาว อะไรเป็น สังฆาภิบาล นัก ผู้หญิงเขาไม่มี เรื่องพวกนี้

และประการที่สองผู้หญิงเขาตัดสินใจเด็ดขาด เด็ดเดี่ยวกว่าเรา พอบอกบีบเขาจะเชื่อกันที บอกแก่นี่เขาก็แค่นี้ เขาไม่ไปไหนเดี๋ยวเขาก็ได้ ไอ้เรามันมัดแต่สงสัยอยู่เลยไม่ได้ ใจใหม่ ที่พูดนี้ เรื่องจริงนะ เพราะการตัดสินใจและอารมณ์เด็ดเดี่ยวผู้หญิงเขาเก่งกว่าผู้ชาย เอาอย่างนี้ซิ ที่ผู้หญิงเขา ไม่บ่น งานที่ผู้หญิงเขาทำได้ เราทำไม่ได้คือ งานบ้าน ผู้หญิงเขาทำงานนอกบ้านก็ได้ งานในบ้านก็ได้ พ่อเทวดาผู้ชาย ทำงานนอกบ้านได้ แต่ทำงานในบ้านไม่ได้ ราคาญใจใหม่ นี้อาตมาก็เป็นผู้ชาย นะ รู้ตัวใจใหม่ (หัวเราะ) รู้ตัวนี้เรื่องจริงๆ ความอดทนต่างกันความเด็ดเดี่ยวของจิตต่างกัน นั่นเขามี ความเด็ดเดี่ยวเขาทำได้ ฉันทำไม่ได้

อย่าง ศักรับราชการ เมื่อยรับราชการนอกบ้าน กลับมาบ้านผัวนอน เมียทำงานในบ้านนี้ เขา ทำได้ และเขาก็ทำเป็นปกติ แต่พวกเราทำไม่ได้ เราสู้เขาไม่ได้นี่เราบอกผู้หญิงเป็นเพศอ่อนแอ ก็ใช้ เรามองคูศิวา ผู้หญิงเขาอ่อนแอ แต่ด้านกำลังผู้หญิงเข้มแข็งกว่าผู้ชายตั้งเยอะเยอะ เทียบกันไม่ได้เลย ถือเป็นเครื่องพิสูจน์ไอ้ที่มานี่ 90 เปอร์เซนต์ผู้หญิงวันแรกได้เลย ในจำนวน 90 เปอร์เซนต์ฉันว่า มันจะเต็ม 100 เปอร์เซนต์ มันมีไม่กี่คนที่ไม่ได้วันแรก ผู้หญิงนี่นะ ผู้หญิงนี่วันที่ 2 นี้น้อยเต็มที มีถึง วันที่ 3 จำได้ว่าไม่เกิน 3 คน แล้วที่ไม่ได้จริงๆ มีอยู่ 2 คน ก็ถือว่าเป็น 3 เพราะพวกนี้ทำสมาธิสึก เกินไปจาก **ศกขวิปัสสโก** และกลับมาถึงไม่พยายามตอนนี้ช่วยไม่ได้ ไม่ใช่ไม่เข้าใจ แก่ดื้อนะ บอก ว่าต้องใช้อารมณ์เบาๆ แก่ก็ไม่ยอมเบาเอาให้ดัง แก่เคยดิ่งเป็นฉาน เป็นฉานมันเป็นของสบาย ใจ ใหม่ มันคนละเรื่อง คือว่าถ้าทำจิตเป็นฉานมาแล้ว ดีไม่ใช่ไม่คืนะแต่เรามาใช้นี้บีบ ปล่อยจิตลงเป็น ฉานไปก่อน แล้วถอนขึ้นพอรับความเป็นทิพย์ของจิตได้คือ อุปลารสมาธิ พอรับความเป็นทิพย์ได้ บีบ ไอ้ฉานนี้จะเข้าเลี้ยงทันทีแล้วจะเก่งมาก ออกได้เหมือนวังเลย สว่างจ้าเลย ไอ้ตัวฉานนี่อย่าเลี้ยง ไอ้แกไม่ยอมถอนขึ้นมาช่วยไม่ได้ ก็มีเท่านี้ เรียกว่า ขึ้นต้นไม้สูงเกินไป ถึงยอดสุด ไม่ได้จะลูก ลูก มันอยู่กลางๆ ใจใหม่ เขาวิ่งขึ้นวิ่งลงเก่งไอ้หมคนี่ขึ้นต้นไม้เก่ง แต่ไม่เลี้ยงเอาลูกสักที ถ้าพอฉลาด บีบ ถ้าจับลูกได้ เก่งกว่าไอ้คนคลานขึ้นไปกว่าจะได้ลูกใจใหม่ เก็บได้แค่แบบเหมือนกัน อยู่ที่ตัวไม่ เข้าใจ ต้องรับฟังเขา

ฉันเรียนกับ หลวงพ่อปาน ที่ฉันได้ คำว่าได้สะดวกในวิชานี้ ฉันก็เข้าไปก่อนพรรษา ท่าน ตั้งเลยว่า ถ้าแกจะเรียนกับฉันนะ แกต้องเรียนแบบคนโง่ ห้ามฉลาด อันนี้ถูกต้อง ถ้าฟังแล้วบังคับแก โง่นะ ไม่ใช่ ไอ้เราโง่คิดอะไรมากไป คำว่าโง่หมายความว่า บอกอย่างไรก็ปฏิบัติอย่างนั้น ก็ถึงเร็ว เช่น บอกว่า ไปดู เดินจากนี้ตรงไปเอาพระพุทธรูปมา ออกไปเสียวซ้าย เสียวขวา ถึงแล้วใจใหม่ นี้ ครูบาอาจารย์เขาสอนตรงจุดหมายปลายทาง เพราะเขาได้ ถ้าครูสอนที่ไม่ได้เรื่อง นี่อีกเรื่องหนึ่ง ต่างหาก มันสักแต่เอาคำรามมาปะปะๆ ไปถ้าเขารู้เขาทำได้ เขาต้องรู้จุดว่า ไอ้จุดไหนมันง่าย แต่ ครูเอง ก็ต้องพบกับความยากมาก่อน มีอันไหนมันบกพร่องอันนี้นะ เขาไม่บอกเราหรอก

อย่างที่พระพุทธเจ้าท่านสอน ท่านสอนพวกเราทุกอย่างท่านกันทุกอย่างเพราะอะไร ท่านคิดมาแล้ว ท่านไปล่อวิธีของพราหมณ์ตั้ง 6 ปี ไซ้ใหม่ มันไม่ใช่ทางบรรลู่ จงอย่าทำนะ แต่เอาตมมาก้อเอาเหมือนกันนะ พอมันได้มาแล้วก็ลอง แต่ลองไ้รูปร่างนั้นของท่านนะฟัง ทำของเก่าฟังแต่ไม่ยอมฟังมากนะ เอาฟังเบาๆ เห็นว่า ว่า เอ้ นี่เป็เน่กั ไม่เอากับมึงแล้ว กลับมาจับจุดใหม่ แล้วก็ย้ายมาอี้นี้ก็อีกเป็อีกไม่นานหรอก เราต้องสังเกตว่า เราใช้เวลาเท่าไร เราทรงสมาธิจึงเข้าสมาธิได้และสมาธิเราทรงอันดับไหน จิตมันทรงระดับไหน ไม่ต้องไปวัดฉาน 1,2,3 ที่นี้เรามาจับไ้ไ้นั้นบับ เราใช้เวลามากขึ้นหรือเปล่า ว่าจิตหยาบลงหรือเปล่า ใช้สังเกตแบบนี้ เป็นอันว่าลองทุกอย่าง พระพุทธเจ้าพูดมาตลอดหมด แต่ **อานาปานุสสติ** เหมือนกัน ท่านบอกว่าถ้ามันชานเล็กเสีย อย่าทน ถ้าทนเป็นโรคประสาทถ้าไม่เลิกคุณอารมณ์ไว้ ปล่อยให้มันคิดไปตามชอบใจ อยาจะเข้าบ้านใครออกบ้านใคร ปล่อยมัน ตั้งใจว่า ถ้ามันเลิกคิดเมื่อไหร่จับทันที เชือกผูกไว้ลอง 2 แบบ พอปล่อยมันคิดไม่เกิน 20 นาที หรอกพอกกลับมาบับอยู่ดั่งเลย เป็นฉานทันทีเลยมันเปลี่ยมัน

นี่วีท่านมีครบ อานาปาฝึกอานาปาถามว่าทำไม คือสอนให้สอนตามแบบของท่านโดยตรง เราไม่กล้าพลิกหรือก ถ้าเราพลิกของท่านได้เราก็เป็นพระพุทธเจ้าได้พลิกไปพลิกมา ดีไม่ดี เราลงอเวจีอีก ไม่เอาหรือกก็เกียจ กรรมฐานนี้รักษาโรคประสาท สมาธินี้เขารักษาโรคประสาท คนที่เจริญสมาธิเป็นประสาทก็ไม่ต้องรักษากันหรือก ปล่อยบ้ำไปเลย มันไม่เชื่อครู ทำกรรมฐานมันต้องหายปวดหัวนะแต่อย่าให้มันมากนัคนะ ต้องบังคับกันนะ อย่าใช้เวลาให้มาก พอจิตไม่สบาย ให้เลิกทั้งหมด อย่าลี้มนั่ง นอน ยืน เดิน ทำได้ทุกอย่างบถ ไ้ไ้นั้นมันไม่ค่อยจะสอนกัน และคนฝึกมันจะฝืน นอนก็ไ้ไ้นี้ นั่งท่าไหน นั่งเอนกาย นั่งเก้าอี้ไ้ไ้หมดยืนก็ไ้ไ้ ไ้ไ้เดินนี้คือ จงกรม จงกรมนี้เขาแปลว่า เดินไซ้ใหม่

เมื่อวานนี้คนนั้นมาถามว่า เดินจงกรม ไ้ไ้จงกรมเขาแปลว่า เดิน คือเวลาเดินไปภาวนาไปไซ้ใหม่ บางคนมาถามว่า เดินกลมๆ ไซ้ใหม่ บางทีแกถามละเอียดไซ้วงใหญ่หรือวงเล็ก (หัวเราะ) แกแกแล้วนะที่กรุงเทพฯ เกือบจะกลันหัวเราะไม่ได้ ไ้ไ้เราจะย้อนคำถาม เดี่ยวชาวบ้านเขาจะฮากัน คนเป็นพันกรุงเทพฯนะ ถามว่า เดินวงใหญ่ วงเล็ก แหม เราอดใจไว้แทบแย้(หัวเราะ) เขาทำแค่สบายเอาแค่สบายอย่าทำมากไป เป็นบ้ำ อย่าไปเลือกตามคนหัวๆ ึ่งๆ ตามเกาะชายฉิวพระพุทธเจ้าพอแล้ว อาจารย์ไ้ไ้มันจะเก่งกว่าพระพุทธเจ้าไม่เอาหรือก เราไม่ยอมเท่าพระพุทธเจ้าไซ้ใหม่ ให้ท่านอ้อมดีกว่า เขาไ้ไ้ไ้ห้ามไซ้ไปเถอะ เราว่า นะมะพะชะ เราก้เดิน นะมะ พะชะ เราว่าพุทโธ เราก้เดิน พุทโธ เราไ้ไ้ไ้จำกัด คำว่าจงกรมหมายถึงเราทำสมาธิ ในขณะที่เราทำอยู่

ที่นี้คนที่ไ้ไ้ไ้แล้ว ระดับเดียวกันไซ้ใหม่ เราพูดมา อ้อ แ่กันไซ้ใหม่ ตัวนี้คืออย่างอาตมาทำไปต้องก่อนพรรษา ก็ต้องไม่เข้าใจ ก็ถึงรู้ว่าไ้ไ้ไ้กันหรือไ้ไ้ไ้กันตัวเข้าใจหรือไ้ไ้ไ้กันเอง ถ้าเข้าใจแล้วเดี่ยวเดียว อย่างบวชขึ้นมาวันแรกหลวงพ่อกันตั้งก่อน จะบวชมีสัญญากันนะ ไ้ไ้พวกมันไม่ใช่บวชจริงๆ นะบวชของพระศาสนาท่านรู้ โธ อย่าไปกระดิกท่านเลย หลวงพ่อกันนะ แต่ตอนออกพรรษาแล้ว เรานั่งห่างเลขกุฏิท่านไปจับกลุ่มกันว่า ไ้ไ้เรานี้จะยอู้ดี หรือจะลี้กดี ถ้าอยู่แล้ว

เอาดีไม่ได้ แหม ถ้าจำเป็นต้องสึกตอนหลังไปงานเขต ถอนหมาชิไซ้ไหม ถ้าสึกไปงานเรายังอยู่ก็ยังมีไฟได้ และไ้ก่อนที่จะบวชมันมีเงื่อนไขผู้บังคับบัญชาส่งบวช พรรษานี้ต้องบวชไม่บวชติดตารางหมด สมัยก่อนคิดไม่ยากสมัยจ้าวนะ ถ้ามีบวชแล้ว ถ้าไม่ได้มานสึกมาติดตาราง 2 ตาราง ถ้าได้มานแล้วยังอยู่กันได้ถึง 3 ปี ข้าราชการไม่ขาด สมัยรุ่นมันไม่ยาก แล้วก็ติดเรือเอกให้ ไซ้ไหม ติดเรือโท เอ๋ ก็นัดมาปรึกษากัน

ประเดี๋ยวจนมาแล้ว กำลังคุยเบาๆ หูดีคนแ ไปถึงไม้เท้าตีบันไดเป็ๆงไปทวดจะออกไปเป็นจี้ข้าเขาหรือ(หัวเราะ) แหม กลับมาฉันท้าวยังเข้าอยู่เอาแล้วฉันท้าวยจากอีกแล้ว หลวงประทาน สึกได้ ลูกยังเล็กอยู่จำเป็นต้องสึก ให้ลูกให้เมียเขาลำบาก แต่ไอ้ 3 ตัวนี้ สึกไม่ได้หรอก แหม 3 ตัวไม่ถึงหัว แค่ตัว (หัวเราะ) ดีเราไม่ไว้ผมยาวนะ พอบอกเสียสึกไม่ได้ เราก็ถามท่านจะไปตลอดไหมบอกเอ็งสึกไปก็หาเมียไม่ได้ กำพร้าเมียชาตินี้ และท่านก็บอกตรงๆ ว่าคู่ครองเขาไม่มาเกิด มันเป็นสมัย เนาะขัฒมบารมี เลยตัดสินใจเลยว่าถ้าฉัน หลวงพ่อพูดเราไม่ซัก ถ้าท่านพูดมาอย่างนี้เราจะไม่ซัก เพราะว่าถ้าไม่แน่ใจท่านไม่พูด เราก็ตัดสินใจว่า ถ้าหลวงพ่พูดอย่างนี้อยู่ได้แน่ เราก็อยู่ตามนี้ก็เลยบ้าใหญ่เลย อันนี้ก็เหลือทางเดียวซิ ทีแรกมันยังอยู่ 2 แพร่ง ไปดีหรืออยู่ดี มันอยู่ทางเดียวก็เลยบุกตลอด ขอศึกษาธุดงค์ ขอศึกษาธุดงค์แบบอุกฤษณ์์ ความจริง เราอยู่ป่าช้าอยู่

